

Pokračování dějin Slumpolce 9. 7. 1895.

Koncem dubna r. 1895. (po velikonočních) byla svě-
že na kostele sundána střecha, a největší zvon poslán do
Prahy, zvonaii kupštiliti. Novou stavbu věže podnikl
pražský stavitel Blecha svým mistrem Fousem, a do-
končili stavbu a obmítku xdi dne 24. listopadu r. 1895.

Tesařský mistr z Slumpolce Frant. Kásal dával
krov na věž a nový kříd, jenž jest 45 m vysoký. Nový
krov na kostel dělal tři a zakončil tu práci.

Téhož roku byl čilý ruch stavební, patrně drahou
vyvolaný. Vystavil lovcinu Ant. Smrčka, č. 538, tovární
postiháčekskou dílnu Jindř. Barták, na Kasárnách,
č. 568. Tři stavěni na nádraží, hostinice Proutky Kar.,
hostinice Křesťáčekův a skladiště prken, dříví a uhlí
Viléma Jenčeze Světlí. - V zimě r. 1894/5. postavena ná-
dražní silnička vedoucí mezi domy Štastného, č. 3, a
Mor. Weila, č. 2., okolo Stupnicka, nákladem místa.

Tři k vůli dráze opravena byla část okresní sil-
nice od nádraží do místa a ulice do ní, i stíci, na Am-
rice, jež byla značně zvršena, a hlubokým kanálem
oprávena.

Stavbu silnice, Nové kolem Stupnicku pro-
jektoval xdejší stavitel Jan Jelínek. Poblíž Nové silnice,
v lukách pod Husovnou, postavili pami pilu Kásal a
Kávodský, svaží. Jiní dva menší domky postavili:
Kříd (č. 549.) a Pohorský (č. 551.).

1.
Stavba
nové věže

24. 11. 95.

2.
Nová
stavby3.
Nová
silnice
a nádraží4.
Pami pila

19. 5. 95.

Výstava zavedla myšlénku k zřízení musejní společnosti. Ta byla zřízena r. 18 95. Na příčinou uskutečnění myšlénky je vydáno následující prohlášení:
Vas Blahorodi!

Do příkladě velmi mnohých míst v království českém odhodlali jsme se založiti

1.
Musejní
společnost:
prohlášení

Musejní společnost pro okres Humpolecký na ochranu památek historických i lidových v kraji našem. Přípravní kroky k uskutečnění této myšlénky jsou již vykonány.

Stanovy Musejní společnosti jsou již schváleny ve vel. c. k. místodržitelství. Stává tudíž jen upřímná a účinná účast všeho vlasteneckého obyvatelstva místa i okresu našeho.

Prosim Vás tudíž nejupřímněji, abyste ráčil vstoupiti v řady naše a přihlásil se laskavě za člena M. společnosti.

V Humpolci, dne 1. měs. čce. r. 1895.

V. Hamis, Jar. Kaspar, G. Kollha, J. Kopač,
Křist. Křmčel, Rich. Walešský.

(Ulen činný platí 1 zl. ročně, člen přispívající roč. 2 zl.
Ulen zakládající jednou pro vždy 50 zl., nebo dar téže ceny.
Přihlášku možno učiniti buď listně některému z proděpsaných nebo vrácením vyplněné přihlášky, jež se přihlášdá.)

26. 7. 1896.

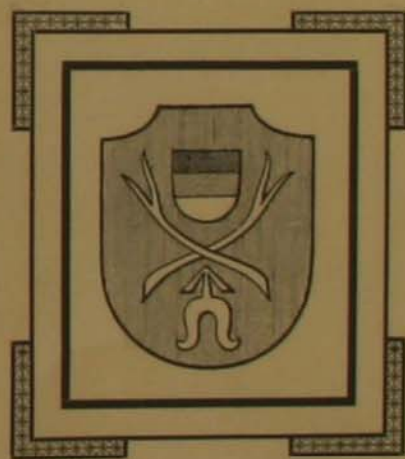
2.
Ustavem
Musejní společnosti

Ustanovující schůzi měla Společnost dne 26. čce. r. 1896. Do výboru zvoleni:

Předseda: Rich. Walešský, jednatel: Jos. Kopač ml.,
pokladn.: Vln. Hamis. Ulenové ostatní:
Jar. Kaspar, Gust. Kollha,
Křist. Křmčel, Ant. Labeš,
P. Oldřich Procházka.

R 533

PAMĚTNÍ KNIHA MĚSTA HUMPOLCE.

- MDCCCXCV. -

Pamětní kniha města Humpolce

založena byla roku 1895 Musejní společ-
ností pro okres humpolecký a byla převra-
ta v roce 1922 ve správu města Humpolce
ve smyslu zákona republiky Českosloven-
ské vydaného dne 30. ledna 1920 po vzájem-
ně ujednání mezi Musejní společností a
městem Humpolcem. Podle této ujednání,
až bude kniha tato dopřána, bude odevrác-
na do sbírek okresního muzea v Hum-
polci.

V Humpolci dne 1. listopadu 1922.

Za Musejní společnost
pro okres humpolecký :

Vlaiměš
jednatel.

Stoy Kojáč
předseda.

Za město Humpolec :

Jaroslav Štrobil
starosta města.

J. Křivanis
městský račník.

Tato kniha má 818 stran textu
a 42 strany rejstříku.

1. Pamětní kniha založena.

2. První kronikář

3. Zakladatelé Pamětní knihy.

4. Pamětní kniha převzata obcí.

5. Druhý kronikář.

Tato pamětní kniha založena byla rokem 1895 Musejní společností pro okres humpolecký v Humpolci, aby v ní pokračováno bylo v dějinách města Humpolce. Vedoucím jejím pověřen byl v roce 1895 - za spolupráce všech členů výboru Musejní společnosti - člen tohoto výboru - Gustav Koblíha, ředitel obecní a měšťanské školy dívčí v Humpolci. První zápis do kroniky od stránky první dle konceptu ředitele G. Koblíhy učinila Františka Šindráčková, odborná učitelka měšťanské školy dívčí v Humpolci, narozená r. 1859 v Čáslavi, a od stránky 30. do 40. Václav Jurc, odborný učitel měšťanské školy, narozený rokem 1874 v Chotuměřích u Čáslavi, oba členové Musejní společnosti.

V té době byli členy správního výboru Musejní společnosti tyto členové:

prezidentem - Richard Wallešský, lékařem v Humpolci;
 jednatelem: Josef Kopač, odborný učitel v Humpolci;
 pořadníkem: Vincenc Kameš, učitel obecní školy v Humpolci;
 členy výboru: Antonín Čech, odbor. učitel, Gustav Koblíha, ředitel, Křtířan Hynčel, řed. učitel ev. školy, Oldřich Přeckáček, katecheta měšť. školy, veněš z Humpolce a M.C. Jaroslav Kasper, statkář v Krasovně.

V roce 1922 převzala tato kniha do správy obec Humpolecká a ve schůzi obecního zastupitelstva dne 30. března 1922 zvolen kronikářem Josef Kopač, ředitel obecní a měšťanské školy dívčí v Humpolci, a členy letopisné komise podle zákona zvoleni vedle starosty města Františka Šmítka - Emanuel Horák, odborný učitel chlapecké školy měšťanské a Vincenc Kameš, učitel obecní školy, oba z Humpolce a oba členové kulturního odboru obecního zastupitelstva, kteréhož odborem byl předsedou místně kašmíř Jan Lazarus, odbor. učitel měšťanské školy chlapecké.

Od stránky 40. píše paměti do této knihy kronikář Josef Kopač, narozený rokem 1866 v Humpolci.

1895.

Neštěstí při stavbě věže.

9. Nový lustr do kostela.

1922.

8. Nový Facitál kat. carské školy.

Turistický spolek jal se nákladem svým, města a z příspívání jednotlivců zúrovniti širokou a pohodlnou cestu do lisa sv. Cipri. Tuto opravu mládežmi javory.

28. 8. 95. ve středu, valyčen navráti kůň a poručována bání. 28. 8. 95.
 11. 10. 95. spadl pokryvač s malí východní věžky při kostele a zabil se. Jmenoval se Boleslav Páčil, byl svobodn a 24 let star. 11. 10. 95.

Dne 2. 11. přivezen byl na nádraží nový přelítý von, vážíci 1289, a měl být 3. 11. odpoledne ielivským opatem P. Bursikem posvěcen. Shledáno však teprve před polednem, že vonař nedal správného nápisu. Měl být totiž opatem nápisem dosavadním, že nímux přidán druhý, je na von dával literácký sbor 600 st. a puakmisti Chaloupky 100 st. Na druhý nápis vonař zapomněl. Na vychtosvolanýj viztor lita. sboru rozhodl von nepřijati, a s celistavnosti sísto.

Po 14ti dnech byla chýta napravena tím, že dodatečně po dolní vrubě bylo vypryto scházející, a vonař 200 st. slevit. Širkou pomísti, doplninou tímto 200 st., siskán obnos 472 st. se zakoupeni ve Vídni škrvostního lustru.

Posvěcení a vytažení vonu stalo se 17. 11. 95. 17. 11. 95.
 Nypříjší nápis vonu jest: Přelít za patrona Bedřicha Milnera, majitele vilhostatku Heralce, opata ielivského P. Ferd. Bursika, bisk. vikáře P. Klem. Sandery, a starosty města c. k. notáře Chaloupky nákladem bratrstva nábož. kůru literáckého, za staršího Ferd. Donička, lita Pá-ně 1895.

Von přelít Anost Diepold v Praze.

V přednincích r. 1895. byl suspendován ředitel škol školy Kar. Faif s ředitelství a přeložen jako učitel do Bena. Sem ustanoven Matěj Voslař.

1. Turist. cesta k Okrouhlicu.

2. Neštěstí při stavbě věže.

3. Nový von.

4. Odloženo svěcení vonu.

5. Oprava na píse na vonu.

17. 11. 95.

6. Svěcení vonu.

1895. Karol Faif, řed.

Fihovi v. svicena nova parni stihacka a prapor ku-
ru literackeho:

V minulých dvou letech se v okruhu skládalo:

	1894.	1895.
Penicie:	1303 9	1453 9
žito:	3413 7	3095 2
ovsa:	40030 "	42600 "
sema:	48212 "	56461 "
slámy:	97664 "	98328 "

15. 4. 96.
3.
Kolez
pokladu.

15. 4. 96. našly děti za místskou hájovnou poklad sestava-
jící se dvou dukátů a třiceti tolarů různých panovní-
ků doby před válkou třicetiletou. Vše, co nebylo zatajeno,
odkoupila místská rada pro zdejší museum.

1897.

4.
Kandidati
voleb
do říšské
rady.

Rok 1897. ve svém počátku byl velmi bouřlivým,
neboť v březnu byly konány volby do sněmu říš-
ského. Tu drma posud zápasícím polit. stranám
přibyla ještě strana sociálních demokratů. Při volbě
I. kurie, je volila poprvé, srazily se v ^{hospo} táborech zápasu.
Za stranu svobodomyšlnou byl navržen za kandidáta
zdejší měšťan Filip Bečvář, hostinský a mydlář, v
(Humpolci) za stranu křesť. sociálů navržen švec Jir-
dra z Vinohradí. Tuto kandidaturu však sami zdejší
křesť. sociálové - soustředění ve spolku Svornost - zavrh-
li, volice raději F. Bečváře, svého rodáka. Strana soc.
demokratů přijala kandidaturu Václava Šturece, bývalé-
ho korolitece, nyní redaktora soc. časopisu „Právo lidu“,
strana staročeská pak rolníka Václava z Větr. Jeníkova.

5.
Volby do
říšské rady.

V Humpolci odbyly se volby celkem klidně, ne
vsak v obvodech jiných. - Při volbě v I. kurie dostal F.
Bečvář 400, Vácha 59, Štunc 48, Němec Klein 23 hlasy.
Při volbách za obec venkovské Dr. Ed. Brzorád 313, Jan

1.
Nová
parní
stihacka

2.
Skřížen

Štunc, rolník ve Skrejšově, 48, Němec Klein 2, jakýsi švec Reis
tix 2 hlasy, a za obec městské Jan Hartík, mlynář z Blovic,
1548, Štunc 5 hlasy.

Volba do obec. zastupitelstva, 1. 10. 1896., dopadla úplně
ve prospěch strany staročeské. Po sestavení se místské rady
byli: předsedou Frant. Chaloupka, c. k. notář,
námiestkem Em. Dítě, továrník; Ant. Smrčka, továrník,
Moric Dubský, pekař. Adolf Tinka, soukeník, Kliment
Dubský, soukeník. Místo 4 jest nyní Bradnich. Ve výboru za-
sedali v letech min.: Věkar

1896.
1.
Volby do
obec. zast.
pítelstva

2.
Zastupitel-
stvo ob. v
1880.

výsledku volby obec. výboru v místě Humpolci r. 1880.

Ve abov:	Volil občanů vlastně	Volil občanů odvětv.	Volil občanů odvětv.	Volil občanů odvětv.	Volil občanů odvětv.	Volil občanů odvětv.	Volil občanů odvětv.	
III.	629	413	245	Bauer Albert	obchodn.	160	Dubský Klem.	soukeník
			226	Dubský Adolf.	souken.	144	Nápravník Jan.	klempíř
			223	Bouliček Jan	"	135	Tinka Maxm.	soukeník
			221	Hluška Jak.	"	128.	Falt Frant.	hostinský
			212	Vondřejš Jos.	"	126.	Nápravník Jan.	klempíř
			209	Daniček Ferd.	kupec			
			181	Škorkovský Em.	souken.			
			176	Hlušník Frt.	obchodn.			
			168	Kratochvíl Jan	souken.			
			148	Klumpar Jos.	ok. tajem.			
II.	119	99	97	Škorkovský Jan	souken.	65	Tinka Adolf st.	soukeník
			94	Komus Matous	ekonom.	64	Misar Hynek	kupec
			91	Malát Anton	řezník	62	Klein Adolf	obchodník
			68	Haller Leopold	ekonom.	60	Hrdlička Max	truhlář
			68	Dítě Emerich	továrník	33	Procházka Jos.	postihák
			66	Mareš Karel	kolář			
			64	Tinka Emman.	souken.			
			63	Živodský Jos.	"			
			63	Kryštof Jan	"			
			62	Flak Ignac	postihák			

Kvolenijch vyboru jméno samístn.				Kvolenijch náhrad jméno samístn.		
číslo	jméno	stav	číslo	jméno	stav	
I.	30	24	23	Martin Jan stavitel	17	Kellner Frant. soukrom.
			19	Šorkovský Jit. souken.	16	Mandler Sim. lihoprav.
			18	Trnka Jan " i. 73.	16	Vilim Jan pekař
			18	Komrs Jan ievník	16	Rybák Matěj ekonom
			17	Lový Michal obchodn.	15	Šorkovský Jit. souken.
			17	Jokl Jit. ml. souken.		
			16	Horněk Jan "		
			16	Ditě Ferdin. "		
			16	Šorkovský Jit. tovar.		
			15	Němco Ant. soukrom.		
Míst složen 22. 9. 1880.						
III.	Rok volby: 1883.					
	634	312	247	Klumpar Jos. ob. tajm.	209	Maurek Karel kolář
			229	Halla Leopold ekonom.	187	Nápravník Jit. klempíř
			214	Malát Ant. "	134	Procházka tel. souken.
			206	Beřvář Filip hostinsk.	132	Příborský Jit. tuhlář
			198	Hruška Jakub souken.	89	Barták Jit. postřiháč
			176	Kratochvíl Jan "		
			164	Daniček Ferd. kupce		
			166	Hruška Hynek souken.		
			148	Komrs Frant. cukrář		
			146	Komrs Matouš ekonom.		
II.	131	60	59	Lový Michal obchodn.	57	Rybák Matěj ekonom
			59	Horněk Jos. postřih.	56	Wingart Jit. pekař
			58	Plešný Jan katecheta	55	Trnka Jan obuvník
			57	Komrs Frant. ekonom.	53	Weil Herman obchodn.
			56	Komrs Jan "	51	Sládek Josef ekonom
			56	Vincenc Jit. hostinsk.		
			54	Bauer Albert obchod.		

1.
Zastupitelstvo
obecní
v roce
1883.

Kvolenijch vyboru jméno samístn.				Kvolenijch náhrad jméno samístn.		
číslo	jméno	stav	číslo	jméno	stav	
II.			53	Šorkovský Jit. souken.		
			51	Procházka Jos. postřiháč		
			51	Trnka Ferd. vil. souken.		
I.	30	15	15	Martin Jan stavitel	15	Bondy Moric obchodn.
			15	Hauschneider Jit. obchodn.	15	Nápravník Jit. "
			15	Kaspar Ludvik c. k. notář	14	Šross Josef hodinář
			14	Šorkovský Jan soukrom.	11	Komrs Ferd. ievník
			14	Dr. Blatenský Jit. děkan	11	Trnka Adolf souken.
			14	Bohan Jan pekař		
			18	Kryštofek Jan souken.		
			13	Ditě Emerich tovarník		
			13	Kavodský Ferd. souken.		
			12	Benes Moric c. k. ob. soudce		
Míst složen: 26. 9. 1883.						
III.	Rok volby: 1886.					
	652	260	187	Beřvář Filip hostinsk.	123	Příborský Jit. tuhlář
			159	Komrs Matouš ekonom.	114	Barták Frant. postřih.
			164	Hruška Ignac souk.	66	Štádal Jos. hostinsk.
			154	Hruška Jakub "	64	Laman Mor. souk.
			147	Kratochvíl Jan "	63	Slák Ignac postřih.
			130	Bursík Ferd. děkan		
			130	Šmicka Vilim souken.		
			107	Malát Ant. ekonom		
			90	Peroutka Kar. souken.		
			92	Ambroz Mor. "		

1.
Zastupitel-
stvo obec.
v roce
1886.

Wahlbez.	Wahlbez. no.	Wahlbez. no.	Wahlbez. no.	Wahlbez. no.	Wahlbez. no.	Wahlbez. no.	Wahlbez. no.	
II.	123	77	77	Bauer Moric	obchodn.	70	Weil Herman	kupee
				Klumpar Jos.	ok. tajm.	69	Vondreyz Fer.	souken.
				Procházka Jos.	postihac	63	Prybák Matěj	ekonom.
				Skorkovský Em.	souken.	59	Hávodský Jos.	souken.
				Lövy Adolf	obchodn.	47	Dubský Klem.	"
				Malát Alois	souken.			
				Trnka Adolf	"			
				Skorkovský Prot.	továrník			
				Hornek Josef	postihac			
				Sládek Josef	hostinský			
I.	30	26	26	Beneš Moric	c.k. okr. souk.	23	Stross Josef	hodinář
				Haller Leopold	ekonom.	22	Bondry Moric	obchod.
				Nápravník Jind.	kupee	21	Wurm Adolf	továrník
				Heuschneider Fer.	obchodn.	19	Trnka Ferd. V.	souken.
				Skorkovský Fer.	souken.	20	Hávodský Fer.	"
				Komrs Frant.	ukráj			
				Komrs Frant.	ekonom.			
				Martin Jan	stavitel			
				Ditě Ferdin.	souken.			
				Jožl Frant.	souken.			

Slib složen: 10. 11. 1886.

Rok volby: 1890.

III.	695408	277	277	Bursík Ferd.	dikar	220	Laman Mor.	souk.
				Daniček Ferd.	kupee	216	Ambrozí Adolf	"
				Hluška Hlyněk	souken.	210	Peroutka Eduard	"
				Komrs Matous	ekonom.	207	Falt Dominik	hostin.
				Peroutka Harel	souken.	181	Nápravník Fer.	souk.
				Smrčka Vilém				

Wahlbez.	Wahlbez. no.	Wahlbez. no.	Wahlbez. no.	Wahlbez. no.	Wahlbez. no.	Wahlbez. no.	Wahlbez. no.	
III.				Sládek Josef	hostinský	226		
				Kratochvíl Jan	soukeník	224		
				Nell Julius	koželuh	202		
				Ditě Ferdinand	souken	168		
				Hluška Jakub	"	102	58	Hávodský Rud.
II.	122	105	102	Frank Alexant.	advokat	58	Příborský Jan	truhlár
				Biová Filip	hostinský	58	Kocián Harel	
				Nápravník Jind.	kupee	56	Vlasák Jiří	kupee
				Skorkovský Em.	souken.	56	Steiner Rud.	obchodník
				Ambrozí Moric	"			
				Procházka Jos.	postihac			
				Trnka Ferd. Vil.	souken.			
				Hávodský Jos. M.	"			
				Malát Antoniz	ekonom.			
				I.	30	18	17	Jožl František
Weil Herman	obchodn.	15	Nymar Hlyn.					
Wurm Adolf	továrník	15	Malát Fer. i.g.					souken.
Ditě Emanuel	"	15	Nápravník J.					
Skorkovský Prot.	továrník	14	Hávodský Mar.					
Trnka Adolf	souken.							
Lövy Adolf	obchodník							
Křístiěk Janst.	souken.							
Stross Josef	hodinář							
Hornek Josef	"							

Slib složen: 14. 1890.

1. Zastupitelstvo obecní v roce

1890.

Zápisní listy
obecní
pro rok

1893.

Číslo zápisu	Číslo účetní roku	Číslo výběrové komise	Číslo volby	Zvoleních přímo samostatn.	Zvoleních přímo samostatn.	Zvoleních náhradn. přímo samostatn.
Rok volby: 1893.						
III.	662	517	502	Ditě Emerich tovariš. 290	Kyselá Josef souken. 290	Fall Domin. hostinský 290
			305	Strádal Josef hostinský 290	Peroutka Ed. souken. 290	
			303	Landra Klem. díkan 290	Smrčka Boh. " 290	
			300	Dubský Moric ekonom 287	Strádal Boh. " 284	
			299	Smrčka Ant. souken. 284		
			297	Nettl Julius kovář 287		
			286	Kratochvíl Jan souken. 286		
			?	Malát Fr. c. 95. " 287		
			284	Kryštofek Jan souken. 287		
			283	Danicěk Ferd. kupec 283		
II.	124	108	99	Dr. Frank Alex. advokát 57	Ulasák Jindř. kupec 57	
			98	Hluška Jakub souken. 56	Příborský Jan truhlář 56	
			80	Tanka Adolf c. 188. " 55	Křavodský Rud. souken. 55	
			65	Bečvář Filip hostinský 55	Nápravník Fr. kupec 54	
			60	Nápravník J. kupec 54	Smrčka Em. souken. 54	
			57	Ambrož Moric souken. 57		
			56	Heuschneider F. souken. 56		
			55	Millner Bedř. velkost. 55		
			55	Wurm Adolf ekonom 55		
			55	Peroutka Karel souken. 55		
I.	30	26	26	Yohl František souken. 15	Weingart Fr. ekonom 15	
			15	Benis Moric c. k. okr. soud. 15	Barták Dom. soustruž. 15	
			15	Chaloupka Fr. c. k. notář 14	Hrabal Em. krejčí 14	
			15	Suchomel Kar. okr. taj. 14	Misar Ignac ekonom 14	
			15	Nikolau Jan kupec 14	Horný Josef. k. pekař 14	
			15	Lustig Herrm. " 15		
			15	Dubský Klem. souken. 15		
			15	Ditě Ferdin. " 15		

Zápisní listy
obecní
pro rok

1896.

Číslo zápisu	Číslo účetní roku	Číslo výběrové komise	Číslo volby	Zvoleních přímo samostatn.	Zvoleních přímo samostatn.	Zvoleních náhradn. přímo samostatn.
I.			14	Schmaus Gust. advokát 14	Horný Frant. c. 188. ekonom 14	
Slíb. složen: 28. 6. 1893.						
Rok volby: 1896.						
III.	735	551	390	Wurm Adolf Kovárník 381	Fall Dominik hostinský 381	
			387	Smrčka Ant. " 387	Smrčka Eman. souk. radn. 387	
			386	Ditě Emerich " 386	Kryštofek Kar. kloboučník 386	
			386	Strádal Josef hostinský 386	Ambrož Adolf soukeník 379	
			383	Peroutka Eduard souken. 383	Malát Frant. V. " 379	
			382	Chaloupka Fr. c. k. notář 382		
			382	Horný Cyprian řevník 382		
			381	Bečvář Václav soukeník 381		
			379	Smrčka Ferdin. " 379		
			376	Seidler Klem. obchodník 376		
II.	125	95	61	Dubský Moric pekař 61	Strádal Otkar kupec (radn.) 61	
			60	Dubský Klem. souken. 60	Prokop Ant. barvíř (radn.) 58	
			59	Malát Frant. c. 95. " 59	Kroff Josef pekař 58	
			58	Křavodský Ferd. " 58	Weil Moric obchodník 56	
			57	Peroutka Kar. hostinský 57	Horný Eman. kupec 56	
			57	Ditě Ferdin. souken. 57		
			55	Sládek Jos. c. 247. ekonom 55		
			54	Vondřej Frant. souken. 54		
			54	Halla Bohum. ekonom 54		
			51	Weingart Fr. ekonom 51		
I.	30	14	13	P. Landra Kł. díkan 13	Kratochvíl Jos. pekař 13	
			13	Nikolau Jan kupec 13	Nápravník Fr. soukeník 12	
			13	Heuschneider Hugo obchodn. 13	Barták Dom. soustruž. 12	

- 13 Komus Frant. č. 253. ekonom. 12 Svádal Bohumil, souken.
- 13 Millner Bedřich, velkostalkář. 10 Kasal Frt., mistr tesařský.
- 13 Jenka Adolf, č. 458., radní, soukeník.
- 13 Krystoufek Jan st., soukeník.
- 13 Holník Jan ml.
- 13 Štábal Emanuel, kujej. **Slíb složen:**
- 13 Lustig Flíman, kupce.

1
1897. Sebevraždy
20. 4. 1897. skončil, o posledním svátku velikonočním, 30 letý Jindřich Machotka, jehož otec máleli hostinec, na Kuchařově v sebevraždném úmyslu do rybníka Peruš, kdež utonul.

10. 5. 1897. 2
Něštěti při stavbě pivovaru
10. 5. 97. prolomil stavební materiál (m vysoké lešení při stavbě sklepií), při čemž se vsichni ředníci sřítili dolů. Pod lešením dole kopal Frant. Sacher, kterijž trámy a kamenním byl rasypán a zabit. Ze spadlých ředníků byli dva těžce, jeden lehce raněn. Stavbu měl radánu inž. Suppich z Nám. 3.

14. 6. 1897. 3
Požár
14. 6. 97. o 3/4 na 2. h. ranni, vypukl požár v chlévě hostinectví Šlegli (č. 359.) neopatrnosti domácích lidí. Shořelo obytné stavení, kolna, stodola a chlév. Ještě téhož dne před polednem utopilo se 4 letí děvčátko Mařenka, dceraška Frt. Maláta, řezníka na Stupnicku, č. 14, v malém potůčku, kterijž okolo teče.

14. 8. 1897. 5
Požár
14. 8. 97. o půl dvanácti vypukl požár a zničil 2 stodoly (Benoťovu a Komusovu), jež stály naproti nemocnici a tvořily ohrazení hřbitova od rohu proti nemocnici ku hlavnímu vchodu. Nebyly již obnoveny, a hřbitov ohrazen xdi.

2. 8. 1897. 6
Svěcení základ kamene roln. školy.
2. 8. 97. posvěcen základní kámen lnářsko-rolnické školy na Dusilově. Slavnost, nendánila se pro odpor spolku, poněvadž byla stavba radána staviteli Holíčkovim z Jičína, jenž si veškeré práce iemestně svjm lidem obstarává.

6. 9. 1897. zabit Jan Píkl, zdejší pohodný, svou tehjní Josefu Křimernaňovou a ženu svoji xle potloukl, musela být dodána do nemocnice.

6. 9. 1897. 7
Vražda

8. 9. 97. pořádána národní slavnost pries nepřímiví počaši a mecht jedné části občanstva vztlou x té příčinou, je byla slavnost městskou radou pořádána. Listij vítězství byl 242 x.

8. 9. 1897. 8
Národní slavnost

Po příkladu jubilejní výstavy byly o zdejší výstavě krajinské r. 1894., poprvé mladší dívky, jež měly mít doroz v různých částech výstavy, obléčeny do selského kroje. Při této slavnosti se tak opět stalo, tentokrát s proukem lepším porozuměním. Kroj však pořad byl více fantastičtjím než národním.

20. 10. 97. ve čtvrtek, zemřel v Heralci čestný člen zdejšího musejního spolku, arciděkan a bisk. vikář ve výslužbě Václav Javůrek, ve stáří 92 let. Byl xstavil rukopis. Přivalei panství Heralcko-Humpolecké, v němž pou ne zcela objektivně líčeny dějiny panství onoho. Je škodou jest, je se málo kde dovoláva přívodních pramenů.

20. 10. 1897. 9
Kněz Václav Javůrek

31. 10. 97. v neděli odpoledne, posvětil zdejší bisk. vikář P. Šandera novou kapli, kterou si postavila obec Rozkoš po pravé straně silnice.

31. 10. 1897. 10
Kaple na Rozkoši

29. 10. 97. zničil v Opatově veliký požár, jenž zničil 13 stavení, mezi nimi hospodářská stavení při škole a farmě.

29. 10. 1897. 11
Požár

17. 9. 97. v život vřsta dvouletá lnářsko-rolnická škola. První ročník otevřel se 15 (1) žáky, ale učeno xatim ve starších místnostech školy zimní. Ředitelem byl jmenován Ant. Mohl, dosavadní řed. hospodářské školy v Lounech, učitelem Leník Dobkovský, dosavadní učitel zdejší zimní hospodářské školy, a asistentem absolvent hospodářské školy v Táboře a lnářské v Trutnově Joudal.

17. 9. 1897. 12
Otevření školy lnářsko-rolnické

V listopadu byl p. Dobkovský přeložen za učitele do

Hostele nad Čelici. Misto nastoupi piistim sk. rokem.

1.
2. 11. 1897.
Sedevraida.

2. 11. 97. zemiel Ferdinand Komus, ucetni nemocenski pokladny v nemocnici, podivav si bilvou kuku, dne 26. rijna.

2.
7. 12. 1897.

Jakub Hruska zemel.

7. 12. 97. zemiel Jakub Hruska, jen byl val 19 let starostou mista a 12 let poslancem na snemu zemskem za misto. Jeho raskuhou byly zizeny oti mist. skoly, velmi xatny po uvicyneni mynjsiho zakona skolního, škola thalcovská, hospodarská a zelezná dráha.

Pohreb konan dne 10. 12., o 2. hodině spoledne, za ucastenstvi viskujich spolku a ohromního raskupu lidu, na itra. ty mista. Jeho syn Frant. Hruska, iditel cukrovau v Lounech, v náhradu vinoval mistu 200 zl. ku podpore chudych.

3.
Nemecka škola-ceskou.

Koncem r. 1897. usneseno xdeji nemeckou israelitskou školu proměnit v ceskou.

4.
Krise soukennictva-190-1897.

Star. soukennictvi jest velmi xalostivij. Většina malo-prumyslůvicki vedala se iemista, a tovární praci sotrva polovicí toho, co jindy, a to hlavně pro utar sutna pro i-iednictvo.

Ulada sem vyslala J. M. Gubra k vyšetreni, cim by se dal tento prumysl zachraniti. Obchodni komora x Prahy sem poslala o vavrocich docenta ceské techniky Jos. Schnei dra, aby poucil soukenniky o modernim barvictvi, hlav. ně lacinim xpisobu barveni barvami anilinovijmi.

5.
Novo starby.

V roce 97. dostavina Likova kavarna a vinarna, a o stedrim dne popravi otervena. Dim Ehrlichiv, na domkách a V. Koblichiv tamtix dostaven, hostinec Slic-qliv po chni přestaven, a ostatni domky, na domkách po leví strani xistaly nedostaveny.

15. 1. 1898. vznikl o 3/6 hod. vicerni, ve tuelni p. Dobkovského požar. Dohlizitel na parni stroj nenamaxal loiska stro- jiv, ja se přilisně xahicila. Kdyz pak na ni valil oty, vznik se tento. Od toho chytily parniciny a prach, a bry cibij při- remek i patro vyhoily. Ponivade hned byla do plamenu pustina para x parního kotle, byl oheř dlouho dusen, kdyz pak přijely stikačky, obycejná i parni, byly chle- my celí spousty vody dovnitř, čím docileno, ze oheř stře- chy nesticivil, ovsem vsak vsechny stroje v přizemku a v I. patie, kdež byla nově xaložená vatarna p. Morice Samana.

15. 1. 1898.
1. Oheř.

V medeli odpoledne, dne 30. 1. 98., klouzali se hoši na Novim rybniku (Ditětovi), při čim 13letij Masičko Karel, xak 4. třídy, spl do vypekani díry a utopil se.

30. 1. 98.
2. Něstěsti.

Pokud se pamatují, utopili se tam za poslednich 15 let tři lidi, a jeden se na hrázi obisil.

1. 2. 98. zde koncertoval professor Vojtech Hlavac, koncertni mistr na harmonium, jim samijm x dokonale. Ucastenstvi bylo namemiti (na 200 osob). Ukazalo se, ze před- chazejici jez povist velkého mistra jest opravnina. Bobni je- ho chovani se tim, kteří s nim do blišihho styku přišli, ne- xamlouvalo.

1. 2. 1898.
3. Vjtech Hlavac.

Ráno okolo 7. hod. vznikala se u kupce F. Formana, v domě p. F. Komusa, č. 253., ve skladisti ledna sicek. Oheř byl xatny udusen, ale škody xpisobeno dost.

2. 2. 1898.
4. Oheř.

7. 3. vznikl oheř v Humpoleckim dvoie ve stodole Svátkovi, patrici k č. 526. Shoila xcela.

7. 3. 1898.

Frant. Valenta, rolnik ve Zbylitech, zvolen okres- nim starostou.

5. Okres- starosta- F. Valenta.

5. 3. 98. prohlášen pad ministerstva Badenihho a po.

5. 3. 1898.

volán hr. Frant. Thun za ministra. presidenta. Od r. 1848.

byla tato ministerstva:

1. Kolonat 5 ⁷ / ₈ - 18 ⁷ / ₈ 1848.	2. Doblhof 15 ⁷ / ₈ - 11 ¹⁰ / ₁₀ 1848.
3. Schwarzenbuck 11 ¹⁰ / ₁₀ 48. - 11 ¹⁰ / ₁₀ 52.	4. Buol 11 ¹⁰ / ₁₀ 52. - 21 ¹⁰ / ₁₀ 59.
5. Reichtug 21 ¹⁰ / ₁₀ 59. - 4 ¹⁰ / ₁₀ 61.	6. Meikn Rainer 4 ¹⁰ / ₁₀ 61. - 26 ¹⁰ / ₁₀ 65.
7. Belcredi 26 ¹⁰ / ₁₀ 65. - 7 ¹⁰ / ₁₀ 67.	8. Beust 7 ¹⁰ / ₁₀ 67. - 27 ¹⁰ / ₁₀ 67.
9. Hr. Auersperg 27 ¹⁰ / ₁₀ 67. - 21 ¹⁰ / ₁₀ 68.	10. Potocki 24 ¹⁰ / ₁₀ 68. - 4 ¹⁰ / ₁₀ 71.
11. Hohenwart 4 ¹⁰ / ₁₀ 71. - 30 ¹⁰ / ₁₀ 71.	12. Holgethan 30 ¹⁰ / ₁₀ 71. - 25 ¹⁰ / ₁₀ 71.
13. Auersperg 25 ¹⁰ / ₁₀ 71. - 15 ¹⁰ / ₁₀ 79.	14. Sternayer 15 ¹⁰ / ₁₀ 79. - 12 ¹⁰ / ₁₀ 79.
15. Taaffe 12 ¹⁰ / ₁₀ 79. - 11 ¹⁰ / ₁₀ 93.	16. Windischgrätz 11 ¹⁰ / ₁₀ 93. - 19 ¹⁰ / ₁₀ 95.
17. Kholmansegg 19 ¹⁰ / ₁₀ 95. - 20 ¹⁰ / ₁₀ 95.	18. Badeni 29 ¹⁰ / ₁₀ 95. - 28 ¹⁰ / ₁₀ 97.
19. Gautsch 28 ¹⁰ / ₁₀ 97. - 5 ¹⁰ / ₁₀ 98.	20. Thun Hohenstein 5 ¹⁰ / ₁₀ 98.

1
Minsler
stiva.
od r. 1848.

2
20.4. 98.
Práje a
riaxom.

20.4. přijel vícemí vlak opitou tulácku Šeborovou z Hl. rálce, na komorovické silnici. Žák byla usmrcena.

Koncem kvitna ohlásila firma Bittner a Spitzer konkurs, passiva činila asi 160 000, což tiče zasáhlo mnohé soukenníky a záložny. Kdesi vznikla pověst, že lid přijde na řady. Silní rozhořčení ovšem bylo, a městský úřad pro jstotu pořádal o zesílenou četnickou asistenci, jež stála 275 5 zl. K vytrénostem nedošlo.

3
Upadek

14.6. 98.

4
Osava
Palackého

Dne 14. června r. 1898. bylo tomu sto let, co narodil se na sesterské Moravi jeden z největších Čechů všech věků, otec vlasti, František Palacký. Misto Humpolec přispělo tím k výjimi lesku národního svátku tohoto, a uspořádalo pod protektorátem městské rady a za činné účasti všech spolkův a korporací slavnost čestnou. V předvečer svátku slavnostně zahlaholily všechny zvonky obou chrámů, a viskuri domy zdobily se prapory. K 8. hodině počala městská kapela stídavě koncertovati na náměstí Palackého, Hlavním a Českým. Obecnostem plnila se

náměstí. Na návsiích vzplály přičiněním, Sokola, mohutné ohně, v místě pak uspořádali hasiči pěkný ohňostroj. Misto bylo skvěle osvětleno. Dne 14. ráno následoval, budičkův, městské kapely, a po 9. hodině počaly se korporace a spolky scházeti ve dvoře městské radnice, odtud v 10. hodině hnul se průvod do evangel. chrámu, kde konány bohoslužby.

Před rozchodem před městskou radnicí promluvil radní p. Ant. Imrčka, a provolal slávu otcí vlasti Frant. Palackému.

Víc uspořádána učitelskou jednotou, Budičů a společenost přátel komorní hudby v sále p. Nepraše slavnostní schůze a koncert, a odb. učitel p. Lafel promluvil o významu Palackého. Program koncertu byl následující. Slavnostní předhra od Nápravníka. Imitana, úrytky z opery, Dalibor; Morškovski, Lennada, Hd. Fibich, Vodník, melodrama, Blodek, intermuro z opery, Vstudení; Dvořák, Úrytky ze slovanstrijek tanců: - Lelij výnos koncertu vinován, Ustřední Matiči školské: -

Dne 24. čce. 98. vstabil dobrovolný hasičský sbor 25 letitě své tvání. Misto ozdobeno prapory, a hned z rána spjedly se vokolní hasičské sbory do místa: z Pelhřimova, Lipnice, Větr. Jenikova, Jiřic, Lejova, Dol. Místa, Větr, Klatist, Rápotice Budičkova, Škorkova, Hnívkovic. O 8. hod. konána v katol. chrámu mše, při čemž P. Oldřich Procházka vielou řečí oslovil přítomné sbory. V hasičském skladisti ve dvoře radnice upraven vkusný restaurant. V místnosti této po 10. hodině konána slavnostní valná hromada sboru. Starosta místa p. Frant. Chaloupka pminem městské rady uvítal přítomné hosty, vrdal sboru dik za neústně a svědomitě plnění povinnosti, a provolal další činnosti jeho srdce, na zdar. Pak promluvil velitel sboru p. Josef Hladek, a na to předčítal p. jednatelem správu jednatelem. Slavnostní řeč promluvil zakladatel sboru p. Filip Bejvári. - Městská rada odevzdala

24. 7. 1898.
1.
Slavnost
25 let hasičského sboru

stoum niekoľik starých a stibumých medailii, ktoré p. miest. radni Ant. Smieka následujicim nasledujicim členim sbo- ru odovdal: statou medailii p.p. Jos. Mladkovi, Frt. Laudovi, Jos. Krystiškovi, Ant. Drahorálovi, Frt. Finkovi, Dom. Vondry, Jos. Markovi, Vacl. Tichému, Jos. Vičarovi st. Stibná sori, Jos. Markovi, Vacl. Tichému, Jos. Vičarovi st. Stibná med. Frt. Pügelhoferi, Janu Hlomonovi, Frt. Simonovi, Jos. Zialovi, Thod. Ladilovi, Jos. Kodymovi, Jos. Dubičkemu.

Potom konala se iustni hromada s obvyklým progra- mem. Odpoledne provedl místni sbor poplach a cvičeni na Dolnim náměstí. Kaverek slavnosti byl koncert místni kapely s hromadní taneční zábavou.

14. 8. 98.
1
Slavnost
25 letého
trvání č. 22
pecke školy
měst. anské

13. 8. večer přátelská schůzka taneční. V neděli dne 14. uvítání hostů p. purkmistrem Chaloupkou v radnici, slavnostní ič. část. Jed. na škole chl. p. j. Řeháčka, prohlídka výsta- vy prací žáků školy měst. a pokračovací. Odpoledne aka- demie bývalých žáků školy měst. s následujicim pořá- dem: 1. Uvítání na motivy. Hde domov, mój a "Moravo" pro piano na 4 ruce: Weiss. 2. Proslor. 3. Fantasie, La Travi- ata pro housle: Maud. 4. Labi čtyřhlasý sbor: Maltát. 5. Trio na motivy "Prodaní nevěsty" pro piano, housle, harmonium: Smetana. 6. Mazurka pro housle s při- vodem piana: Karzycky. 7. U večer dvojhlasá píseň s přívodem piana: Maltát. 8. Ouvertura k operě "Oberon" pro piano, housle, harmonium: Weber. - Uvětkovali p.p.: Ferd. Divis, odb. uc. v Polně, (to Rychnovský uc. obec. šk. v Humpolci, Jiří Hollika, studující, Kar. Nápravník, studující a Frant. Příborský, truhlář. Žáci měst. šk. sa- spívali píseň. U večer. Jmenem bývalých žáků měl k učitelstvu proslor studující medicíny Hrdlička. Jehož srpna byla dopoledne ještě výstava, odpo. koncert místní kapely.

Na oslavu svého 30. letého trvání konala tělocvičná jednota Sokol dne 7. 8. 98. slavnost, její pořad byl:

1. O 11. hodině dopolední slavnostní valná hromada v zaseda- ci síni městské radnice.
2. O 2. hod. odpo. přívod z. Českého náměstí na letní cvičišti s hudbou.
3. Výzvěň cvičení o 3. h. odpo.
4. Po cvičení koncert místní kapely.
5. Více taneční zá- bava (v zahr. u Laného ortla). Miesto bylo za slavnosti praporem okrášleno.

7. 8. 1898.
1
Tricet let
Sokola

Dne 8. 8. 08. krátce před 12. tou hod. v poledne vznikl požár v přístavku domu č. 293. a zničil v malé chvíli část domu toho, pak čísla: 291, 294 a 295. se všemi hospodářskými stavěninami. Stavěni Bartáčkovo, č. 319, sice nevyhořelo, ale bylo tak poškozeno, že se všichni nájemníci museli vystěho- vati. Příčina rychlého šíření ohně byla velká vedra, před tím asi 14 dní trávši. Zatím co hořelo, dalo se do deště, a mno- si prorokovali zase velký oheň, a pranostika se osvědčila.

8. 8. 1898.
2
Požár

Již 10. 8. o 3/4 na 1 v noci chýtila kolna při domě č. 128. (st. Dítě) při od tak zvaných prací. Oheň udusen a lokalizován za krát- kou dobu.

10. 8. 1898.
3
Požár

4. 9. 1898. konána slavnost svícení školy hospodář- sko-člárské na Dusilovi s programem: 1. O 9. hod. dopol. služby boží v děkansk. chrámu. 2. Posl. služ. božích shromáždě- ní hosti, korporaci, spolku rolnictva a přátel jeho na Hornim náměstí, odtud přívod ku škole na Dusilov. 3. Proslorování předsedy kuratoria a ředitel rolnicko-člárské školy. 4. Posvěcení budovy P. Ferd. Bursíkem, zemsk. puela- tem a opatem klátera želivského. 5. Odovzdání a prohlíd- ka budovy. - Rolnicko-člárská škola budována byla přičiněním hospodářského spolku a kuratoria rolnicko- člárské školy nákladem zemským a státním za přispění okresu. Je to pěkná budova, pravý rámeček, stojící na vlast- ním statku, s nymodernějším zařízením místnosti školních

4. 9. 1898.
4
Slavnost
svícení
školy rol-
níčské
na
Dusilově

Popis budovy školní v Znařské.

i budov hospodářských. V budovi školní mimo učebny a kabinety jest byt pro ředitele školy i byty pro ostatní učitele a společní, rovněž zařízení byty pro žáky. Ve všech místnostech školních i bytech jest ústřední topení i vodovod.

Žáci nebudou vyučováni pouze v lavicích školních, ale ku svému dokonalému vzejitku a k osvojení zručnosti ve všech pracích hospodářských, jakož i ku konání pokusů a zkoušek s různými semeny, hnojivy a pod. mají u samé budovy školní rovněž statek s 1/2 mírami pozemků.

Kolem budovy je park, zahrada ovocná, zelenářská a školka lesní i ovocná. Škola bude mít rovnou stanici chovu dobytka hovuzího i vepřového i stanici družebníckou. Opatřena bude všemi nejnovějšími a nejdokonalějšími stroji a náčiním hospodářským, tak že chovanci budou mít příležitost stroje tyto dokonale seznati a naučí se jimi pracovati a jich v hospodářství užívati.

Nový rok školní započal 1. října r. 1898, a to již v nové budově, spojené s internatem. - K podpoře návštěvy školy této poskytnuto jest 10 státních stipendií à 100 zl., jakož i stipendia okresní a okresní hospodářské záložny.

11. 9. 1898.

11. 9. ráno ráno prolétla místem zvěst, že byla v sobotu v kenevi, medaleho hotelu, Beau Rivage, ikladnou rukou zlozyna Luccheni ho zavraždina naše v znesená císařovna Alibeta, o 2. hod. odpoledni, právě když ubírala se k parníku. Luccheni použil ku vraždě oblého pilníku. Vraudu vykonal pouze proto, že byl anarchistou.

V znesená Pani byla ze kenevy převezena do Vídně, a v sobotu 17. 9. pochována v cis. hrobce u kapucínů.

Dráha Humpolecko-Nim. Brodská měla za rok 1897 čistého příjmu 23.641 zl. Na úhradu výdajů v obnosu 35.650 zl. musela pláta doplatiti 11.541 zl.

Bilance místní dráhy.

V témže roce 1897. se prodalo v hlavním tabákovém skladě 43.400 kg různých druhů tabáku v ceně 69.339 11 zl.

Zapalačka Alena Franciska Jindráčková učitelka na měšťanské škole.

Dne 2. 12. 1898. připadlo na deně výročí panování S. V. císaře frant. Josefa I. Následkem zavrácení císařovny odpadly slavnosti slavnosti, ale den byl přece slavnostním. Ve večera 1. 12. bylo celé město osvětleno a praporek vyzdobeno. V kostelích konány o 9. hod. bohoslužby a po 10. hodině vyšel přívod všech spolků a korporací a radnice k nové postavenému sirotčinci. Sirotčinec postavil na oslavu toho dne dovnitř dodavatel, továrník sukna p. Emerich Dítě a odevdal jej do správy města pro 24 místků.

Program.

Je vysvěceni sirotčince byl společný oběd v hostinci "U úrního orla. Odpoledni noviny devířily radost toho dne; přinesly seznam osob, kterým dostalo se vládou nějakého vyznamenání. Z Humpolce byly 4 osoby mezi nimi a to Emerich Dítě, továrník, zástupce purkmistra a frant. Chaloupka, c. k. notář a purkmistr, kteří obdrželi rytířský řád cis. frant. Josefa I.; M. U. Dr. Jaroslav Kašpar, městský lékař a Jan Kloudek, řed. měšťanské školy chlapecké, t. j. c. k. okresní školní inspektor v M. Poštlavi, kteří obdrželi platý záslužný kříž s korunou.

Dne 12. 12. 1898. rozmáčkly na zdejším nádraží železniční vozy dělnici Marii Němcovou, 22 let starou.

V listopadu 1898. byla zde otevřena první knižnická na fr. Hilow-ze Staněho.

Čtyden před svátky vánočními pomohly se mezi

Spotřeba tabáku.

2. 12. 1898.

2. Dítěv sirotčinec založen.

3. Vyznamenci ze osobnosti v Humpolci.

4. Vyznamenci ze osobnosti v Humpolci.

5. 12. 12. 1898.

Mešťanská na dráze.

6. Listopad 1898. Knižnická.

22. 12. 1898.

1 Epidemie dětská.

zároveň příčinice tou nemocí, je skoro polovina všech dětí byla současně nemocná. Že příčiny byly všechny školy do Nového roku 1899 zavřeny, což pomohlo dosti málo. Nemoc ta se mezi dětmi vlekla až do polovice března a byly případy, že matky děti ranit příčinice až několikrát za sebou.

2 15. 1. 1899

Právní

15. 1. 1899. otevřeli dělníci v obci v okolí Bratřovic výroční v domě p. Jindř. Nápravníka. Tam jsou vystaveny výročky všech státních zaměstnanců s udáním ceny.

24. 1. 1899

3 Vězeňský pos.

24. 1. 1899. pokoušel vstoupit přes továrnicka p. Antonína Smrčky čtyři hodiny p. Rozkoše: Marie, Václava Stejskala, Bedřicha Prokopa, Ed. Havla, pak ženu Marie Posařovou, celodina šehoř p. Smrčky a ještě p. dvě osoby. Pokoušení byli dopraveni do Vídně do Lasterova nádraží.

6. 4. 1899

4 Požár.

Ve čtvrtek po velikonočních dnech 6. 4. 1899. vznikl několik minut před 7. hodinou ranní požár na smetišti dvora barvíře Prokopa v č. 64. Dříve než byl zprohorován, chýla stodola Jana Vilima a od ní stavení Antonína Prokopa č. 64, Ferd. Skorkovského č. 63. a Jana Vilima, č. 67. Stavení Jos. Merunka bylo jen obrovským isilim zachováno, ale silně poškozeno.

8. 4. 1899

5 Knihkupectví

8. 4. 1899. obdržel majitel akcidenční tiskárny p. Fr. Hila první licenci knihkupectvím.

11. 4. 1899

6 Kristian Pospíšil

11. 4. 1899. zemřel dělník evangelický farář a zástupce superintendenta české církve evangelické p. Fr. Lic. Kristian Pospíšil v 5. hodině večerní. Umřel po několik let, poslední funkci vykonával v úřadu Dělnického sdružení 2. 12. 1898. Pohřben byl dne 11. 10. za účasti celého města, první na novou část evangelického hřbitova.

7 4. 5. 1899

Požár

4. 5. 1899. ráno v rána vyjel oheň u Prokopa Kryštofka

ve stodole č. 413. Shořelo to číslo a hospodářské stavení Morice Šamana č. 414.

11. 6. 1899. v 1 hod. ráno vyprskl oheň v č. 476. již váleční Vojt. Marškové. Shořelo jen to jediné stavení.

Po rušení tak zvaných „jazykových nářezů“ vznikly nepokoje v Těchách a na Moravě, jež se skoro všude spojily s demonstracemi proti říšskému, k nimž navdala přírodně příčinu vádla děvčete Aničky Šimrové, k níž byl uváděn říd Leopold Hilner. Zároveň byla šířena pověst, že to udělal Hilner z příčin náboženských. Šlo podobně, ale velmi mírné demonstraci došlo v Humpolci dne 5. listopadu na večer. Asi 200 výrostků procházelo městem, zpívající „Hej Slováci“. Politický úřad obává se snad vážnějších projevů poslal sem 13 četníků rbyčičně.

U této řidi bylo v následujícím na to týdně rozbito po tabulce v okně a to v době, kdy nikoho na ulici nebylo, což navdalo příčinu k různým domněnkám.

V neděli 26. listopadu byla svému účelu odevzdána nově postavená tělocvična vedle křátkovské školy. Při této příležitosti byli zdejším politickým klubem svoláni starostové celého okolí. Ve schůzi mluvili poslanci K. Dvořák, Ed. Běvář a Otakar Martin, předseda politického klubu a dělník Smrček. Mluveno vesměs o rušení jazykových nářezů. Po schůzi se účastníci seřadili a došli až před radnici, odkud se rozšli.

První schůze v Sokolovně nedobyla se bez nehody. Uprostřed řeči kdesi nějaké puško zapraskalo, z čehož se strhl pokřik že na půdi heň a že strop padá. V nastalém šikku přišel mnohý k úrazu

1 11. 6. 1899. Požár.

15. 11. 1899

2 Proti říšské demonstraci.

3 26. 11. 1899.

Sokolovna.

4 První schůze v Sokolovně.

11.3.1900. Požár.

11.3.1900. v neděli ráno o 1/4 na 5 vyjel ohně v ráhodi do mu Frant. Křišťůvka v i. 86. Od této shořely kolny p. Křišťůvka a Fr. Landy i. 85. V obou byly zářky vlny a lnu. Bylo zahořeno.

2. Volby do obce.

V létě 1900 byly volby do městského zastupitelstva. Vole- no dle listiny kompromisní. Starostou Filip Bečvář.

3. 21.10.01. do říšské rady.

Nové volby do říšské rady. Za V. knízi zvolen Filip Bečvář.

10.11.1901.

Za místa zvolen do říšské rady Kramář a za obec venkovské Dr. Drorád.

21.1.1901.

21.1.1901. na večer o 1/4 na 7 vyjel ohně v kolně stavi- teli Martina, je sama shořela. Ohně byl zahořen.

4. Ohně.

11.2.1901.

11.2.1901. o půl jedenácti v noci, vyjel opět ohně v cihelně p. Martina. Šase shořela jen malá kolna. Půj bylo zahořeno.

5. Požár.

15.8.1900.

15.8.1900. byl odtud odvezen nemocný děkan P. Al- ment Landera do žilivského kláštera, kdež brzy potom zemřel a 25.8. byl tam pochován. Jeho nástupcem se stal Th. P. Evannont Blatenský, farář v Dříví. Půj býval před tím zde dlouho kaplanem a farářem. In- stalace stala se obvyklým způsobem 22.11.1900.

6. Nový děkan.

7.

15.9.1900. Izraelská škola.

V tomto školním roce byla zrušena israel. něm. ško- la.

24.9.1901.

24.9.1901. o 1/2 hod. ráno vyjel požár na pidi i. 369. náležející odovi Mar. Dvořákové (u Dvůrků). Škoro ohnivosti chytla stiecha vnsedního domu Kopeckého i. 370. Pět stavení ve směru větru i. 371. bylo rychle shořeno, čimě ohně lokalizován. Některci bylo velké, neboť několikrát se chýlo i u Hereni i. 405. Dálud by se byl ohně roznul snad po celém městě.

8. Ohně na Zápiti.

Tato dvě ústa byla do ráhodi zničena. Ohně byl zahořen. Město zakoupilo stavení a přidalo malé ná- městí.

25.9.1901.

Vešle toto zářovišti vyhladilo, klášen 25.9. o 1/4 na 5. hod.

ranu požár žoldovy továrny na mléna. (žilivská ul. č. 520.) Ohně se vznikal na pidi při od. puce. Ohně trval do 6. hodiny večerní. Továrna vyhořela úplně. Hlohový kuf zabránil, je potud trvajici vicha věta místěti neupřisobil.

Požár továrny Fr. Jozka.

Ve čtvrtek dne 3.10.1901 v 7 hod. 25 min. večer letěl přes Humpolce veliký a krásný meteor směrem od jv k sv. Kdož jej vidili, vyprávějí, že se vedlmi překři ovitlito světem namodralým a je bylo slyšeti sykot tak křestelný, že mnozí klanj od zader přišliard maně blaou uhnuli, aby jim udeření nebyli. Půj meteor byl vi- din i v šase i Pečíně.

3.10.1901.

2. Meteor.

5.10.1901. ráno o 6 hodin dnytalo se v štáji, Na Rozoucku i. 80. Kím přivřel lampičku, od níž se dnytala stáma. Pěhož rána současně hořelo v Dvůrkově, ten týden již podruhé.

5.10.1901.

Ohně.

Pěhož dne konána volba do zemského sněmu ve venkovských obcích a to po prví přímou. Strana mlado- i staročeská smluvili se na kandidátu společném Janu Šlevovi ze Škrejsova, ale zvolen byl Josef Hysř z Chroubčice, obdrživ 1084 hlasů (Sánecký Brod, Humpo- lce, Polná, Litvčelav, Ptoky: 26169 voličů se dostavilo 2088, neplatných 30 hl., rozptýlených 24. Kompromisní kandidát Jan Šleva (Staročech) obd. 814 hl. samostatný kandidát Jo- sef Semerád (Mladčech) 136, agrárník Jos. Hysř 704. Zvolen agrárník Josef Hysř.) kandidát na

3.10.1901.

4. Volba do zemského sněmu - za venkov.

11.10. konána volba postance do zemského sněmu za města. Kandidátem zvolen byl A. U. P. Z. Lubr. Polenski mšitani, uraženi, že nebyl kandidát zvolen z obně, zvolili si kandidáta samostatního - Jindřicha Volence, sedláka v Polně. Ponivadž ale Fr. Drorád na Ledčicku propadl, postoupil dle divější umluvy Lubr. Drorádo- vi, kterýž také zvolen byl. (Němucký Brod, Polná, Humpo- lce. 2 1699 voličů se dostavilo 122, nepl. 3 hl., rozptýlené 4. Zvolen byl mladočech dr. Drorád, jennia před volbou

11.10.1901.

5. Volba do zem. sněmu za města.

ustoupil mladočeský kandidát M. V. P. Ed. Lubu a
sice 194 hl. Samostatný kandidát mladočeský Jindřich
Volenec, obde. 450 hl.

1. 11. 1901.

1.
Hromad-
né
požáry:

Shore se mi zdá, že psaní dějin města Humpolce se
vztahuje na „Dějiny ohrožení v Humpolci“. Dnes ráhy
ráno náhle zalozil ohně v kotní domu č. 58. v
Šukovi ulici; před tím v 8 hodině ráno vyhořel mlýn
na Dvorské nábřeží lesovskému, po poledni vyhořela
kotna v Štálichovi ulici za Dvorskem a po 5 hodině
odpoledne vyhořela strovní kotna na levé patičce Tri-
dělavce Závorskému, stojící vedle školny p. Dobrkovského.
Muzikanti konstantního divu a značná částka lemu daly
obrovské plameny. Splo v 24 cívích hasičských sborů.
Již v půl sedle sítla se celá konstrukce, což poskytl
divákům nevidaný pohled. Sjíželi sem i hasiči z Věsné-
ho Jeníkova rovněž od požáru doma. Druhého dne
po 8 hodině zase vyhořela dvě čísla ve Světlíckém
dvorci a pardubna u Krasonova.

2.
9. 11. 1901.
v Jirčicích

V neděli dne 9. listopadu hořelo stavení v
Jirčicích, a hned den na to zase druhé stavení.

3.
20. 11. 1901.
v Humpolci

Ve střední dne 20. listopadu zalozil klub
ohně ve stodole č. 365 od toho vyhořelo č. 365 a 364.

5. 12. 1901.

Již týden potom bylo zalozeno vedle v č. 366. a v ne-
děli 5. 12. 1901. bylo zalozeno v kostnici u Kládků č. 315.

4.
27. 11. 1901.
v H. Rápočicích

V obou případech ohně nevyšel.
27. 11. 1901. vyhořel při taneční zábavě hostinec Kopreckého
v Horních Rápočicích.

5.
9. 3. 1902.
v Humpolci

9. 3. 1902. právě v 3 hodině ráno zprohrovan ohně
v domě č. 458. nábřeží Josefův Kováři, krejčímu.
Shořelo jen to čísto.

Požáry v Humpolci. Z Humpolce se oznamuje: Před ne-
dávnem byly zde ve 24 hodinách dva velké požáry, jež
vypukly v opačných směrech. Dne 1. 1. m. vypukly zde
3 požáry v místech daleko od sebe vzdálených. Shořelo

stavení a v něm utvořený lem v ceně asi 50.000 zl.,
potom mlýn v ceně 6000 zl. a v cíhelně stodola.
Ve střední v 1 hodině odpo. vznikl zde zase požár
ve čtvrti zvané „Lichvil.“ Vyhořely dva domy a
jedine sídli hasičů lze děkovati, že ohně se ne-
rozšířil. Vánek ohně těch není znám. Části
ohně v městě i okolí přisobí značný postrach me-
xi obyvatelstvem.

V polovici května byl zprohrovan mexi vojno-
vým dobytím mor, jemuž podleho asi 30 ku-
sů.

Již od května byl zjištěn mexi řádcem
chlapecké školy trachom. Koncem května vy-
skytl se i mexi dívkami a šířil se jižasní
rychle. Dne 2. 6. bylo 100 hochů a 46 dívek ne-
mocno a těchto dne byly ob. i měst. školy
zavřeny, což trvalo do polovice července 1902.

Z neznámé příčiny zhytla tráva v pasce
městského lesa za Hájovnou u Okrouhlíku
na pravé straně od bysterské cesty. Shořelo
1/2 míry malých stromků.

Na náklad města otevřen živocný lom na poli
nad Dvorskem. Latim jest říce jen spore.
Do konce dubna 1903. vydobyto již 5 vagonů po
250 hl. Uctuje se zvláště a z číselného risku zalo-
žen brude fond ku startě škol.

7. 4. 1903. zemřel v Želivě opat Ferdinand Bursík
kterýž býval v Humpolci děkanem. (V Želivě
zemřel včera opat tamního premonstrátského
konventu J. M. nap. Ferdinand Bursík, biskupský
notář ad. Narodil se 30. května 1827. v Želivě, po
absolvoování studií filosofických přijat byl do pre-
monstrátského kláštera v Želivě, r. 1852. vysvěcen
byl na kněze, náceř byl profesorem mu řádovím

1.
17. 5. 1902.

Por. dobytka.

2. 6. 1902.

2.
Epidemie
v čáslvu.

3. 6. 1902.

3.
Požár lesa.

4. 1902.

4.
Živocný
lom

5. 4. 1903.

5.
Opat želivský
Ferd.
Bursík.

gymnaziu v Nem. Brode, kde púrobil 19 let, kde se vico-
becni obliti, ucti a laice nejen svých žáků, ale i vše-
ho občianstva. To se stal se farářem ve Vojslavicích,
kde rovněž rozváhlou a plodnou činností, jakož i
v Lumpolci, kam byl jako děkan povolán r. 1883.
Zde byl členem okresního zastupitelstva a městské
rady. Jako okresní starosta postaral se o zřízení
hospodářské školy a o rozkvět hospodářského spol-
ku tamního. Dne 8. září 1890 byl po jednohlasné
volbě slavnostně infulován na opata v Želivě. Zvěně-
lý byl učený kněz a ryzi povaha a po celý ži-
vot svůj byl učený a horlivě činný. Záhřeb věčně-
lého se stvrdil dne 9. 4. o 3 hod. odpol.

1.
18. 4. 1903.
Omar
Kestler.

18. 4. 1903. zemřel tamtéž púvor Omar Kestler, býval
v Lumpolci kaplanem a potom katechetou.

2.
9. 4. 1903.
Požár.

9. 4. 1903 shořela kotna při stavění Fridolina Žá-
vodského č. 91. V minulém roce na podzim shořela
právě vedle stodola Sylvesta Weingarta.

3.
9. 4. 1903.
Sněžová
bouře.

Letními velikonoce jsou podobny vánočním. Někdy bylo
18. 4. - sněžová metelice, je plak jedonci do Německého Brodu
užít se snihu a nemohl dále. Noviny pak oznamovaly,
je se stalo ještě na jiných menších dráždách.

4.
Jaro 1903.
Sámotiči na
Žichpili.

Na jaře 1903. dala obec sbírání po požárech r. 1901.
na Žichpili odhliditi a balvany kamenní rozstříleti
a odvésti. Tak tam vzniklo hezké náměstí.

5.
Úprava
hřbitova.

Jiná shvalitelná oprava se stala v letě 1902. a do-
konána na jaře 1903. totiž opravení hřbitova, dosud
velmi zanedbaného. V úpravě si získal hlavní
zásluhy místský radní p. Jindřich Nápravník.

6.
6. 5. 1903.
Božího
ústav.

Závod pro úpravu potrubí zřídila odova po
Janu Příborském. Poprvé uniformovaní zřízení fungo-
vali při potrubí Vojtěcha Šoblího dne 6. 5. 1903.

7.
19. 7. 1903.
Krupobiti.

V neděli 19. 7. 1903. k večeru přišla se od zápa-
du hravná bouřka s krupobitím. Padaly krupy,

jež ojedinele vářily až 54 dkg. Ovšem rozbity v městě
všechna okna k severu a pápadu obrácená. Šišky saško-
vé a papírem kryté byly rozbiti namnoze iplně.
Obilí bylo mistry na polovinu, ale i dočista zničeno.
Žoláři je zničena všechna polní úroda od Senožat
přes Katiš, Kyžlici, Kamennici a Heralec. Nikdo
kde podobné pohromy nepamatuje.

1.
10. 8. 1903.
Požár.

V neděli 10. 8. 1903. ve 1/4 na 2 hod. odpolední vznikl požár
ve stodole Káspara Turky u č. 179. Vyhořela hospo-
dářská stavění u této ústa a pak různé přístavky
u továrny Trocháčkovy č. 180.

2.
2.-9. 8. 1903.
Ministr Rozok.

Žijdnem 2.-9. srpna měl tu na dovolení u
p. Emer. Děleke ministr krajan A. Rexek.

3.
Září 1903.
Volby do
obce.

V prvním týdnem září byly konány volby do obce
zastupitelstva za úplné nevídanosti občianstva.

V týdnem na to zvolena městská rada. Zvolen města-
nostou: Filip Běvář, hostinský, radními: Adolf
Wurm, Ant. K. Smička, M. Dubský, J. A. Kerkovský,
J. A. Závodský, J. A. Nápravník.

4.
28. 10. 1903.
Nový opat
želivský
S. Roubiček.

28. 10. 1903. Zvolen v Želivě za opata P. František
Sálek Roubiček, druhdy kaplan v Lumpolci, potom
farář v Senožatech a v Želivě. Byl v úřad uve-
den biskupem v Klatově Hradci Doubravou dne
27. 9. 1903.

1. 1900
Vánoční
pařížovo
dne -ky.

Byly se mohlo větší množství školních dětí v zimě, ošalilo, pořádaly učitelské sbory
v letech 1900, 1902 a 1903 se jasnou výstavou knih. To ani zanedalo prozatím zohlednění
kniha a knihy literární, je si usmysleli pořádali pařížové knihy ve dnech 12., 13., 14., 15., 16.
května 1904. Připadly doba, celkový výsledek byl 964 zl. Působnost byla hlavně v venkov-
na.

1904
2. Pořád

Dne 29. dubna 1904 o 3. hod. popřední vyhlášení se stalo v p. 129. Oskoda se poro-
til na p. 130 (Julie Dušková) a 131. (Aug. Hrdlička). Spánek v těchto posledních dvou
ústech: komunistické spánek, hrdla v p. 129. pouze stálo a p. 131. (Na Havlíčkově nám.)

3. Vystava
Romana
Havelky.

Ve dnech 15.-23. 5. 1904. byla pořádána výstava obrázků krajináře R. Havelky, ža-
ka Šaňáková; setkala se zde s úspěšným návštěvníkem a přetvářkou. Křížek morál-
ní byl v každém ohledu pochvalný. Také hmotně byl mladý, učenlivý, odměněn, ne-
bot' prodal se za 1100 Kč obrázků.

4. Mistr v p.
Rozet
v Humpolci.

Communistický Rozet, který byl na újezd mladoběžských poslanců v Praze nepřítomný,
děl s J. Perencem v Humpolci.

5. Živnosten-
ský
sjezd.

Dne 8. září 1904, o 10. hod. dop. odjel se v Sokolovně humpoltské živnosten-
ský sjezd krajinský, pořádáný. Přem. Bouda a přem. spolkem, skupina za
čtrnácti účastníky domáckých i cizích. Jmenovité zastoupeni byli živnostníci
a Něm. Bouda, Jihlavský, Lipnice, Pásova, Píloplavský a Pelhřimovský. Zemskou
jednolodí vyhlášen byl na újezd poslanec Kratochvíl. Jediný zahájen předsedou
Přem. Boudy z Imřekova, účastníky jmenovaní města uvítal pod. Bouda.
Hlavním jednáním jednání byl Chudoba, se. p. Pelhřimovský, který promluvil
o nové organizaci a modernisování země. "Kde nedostatek) společenství-
ho života, které spoívají v nedostatečném vzdělání, pověstném i odborném,
komunistický výhled na poměr mládeže v celkové společnosti a jejího vlivu na
nápravu mýtna modernisování země a řádnou organizaci.

6. 1905.
Meteor

Ve čtvrtek dne 8./10. 1905. večer v 7. hod. 25 min. viděn byl u nás krásný pře-
táh, který se jilhořehodě směrem severozápadním. Lelá krajina kolem Humpolce

ověřena byla a pojednaná, jako kdyby tisíce elektrických světél bylo rozsvíceno.
Světlo bylo intenzivní, čisté bílé. Povětšinou bylo hranou trojúhelníkovitá, podával se
veliké stře; když šel, ani po třech minutách, dvakrát silně zabíhlo. Zjevně
komu předcházel, den před tím velká mlha.

1906

Lidová výstava v Humpolci 1906. K jízdě na výstavě přiblížily se první spěšné
na výstavě železnižské.

1. Lidová
výstava.

Dne 7. října 1906 byl opravený hotel v. Mikulášův znovu vyřízen. Oprava pří-
stavná v tom, že byla obnovena freska v ložnici malířem Janol. Zároveň, týma
byly vymalovány 2, stropy nad předními kaplemi (sv. Norbert a bl. Kromata).
Oba se nepodařily a malci raději zabíhli, proto byly v následujícím roce přemal-
ovány. Po straních hlavní lodi namaloval fráter emaur. kláštera z Prahy
Santaleon Skajov v. Pásova a v. Ludmila. Dvě nové stěny v ložnici byly
provedena za 1200 Kč firmou Pásova z Prahy, zaplatili Jan Konek a Emur.
Kračal. Představují v. Barboru a sv. Jana. Vyřezání v nich je přehrána a stěla
vadné, nestyčné barvení. Úzří další stěna ložnice jsou kompozovaná mnohem
jednodušší, ale dobře. Jedno z nich zaplatil lékařem Diet. Valterky, druhé
Anna Císařová za 300 Kč. Byla avšak dostána v rok později v létě 1907.
Současně bylo provedeno polystromování hotelu malířem Ledererem z Prahy
za 1600 Kč.

2. Oprava
kostela
farního.

Dne 29. října 1906. v půl druhé ráno shořela stodla Rud. Jula v č. 266.

3. Požár.

1907.

Dne 24. února 1907. zemřel v Jihlavě zápisník J. Karel Šalát, zane-
šav své vdově Amalii, provdané Krutkové, značné jmění, z nichž darovala
živnostnímu spolku 32.000 Kč, z toho starobýl Sokol v Humpolci 400 Kč, míst-
ský sístěinec 400 Kč, ostatní rozdělena jihlavským, částečně křesťanským spolku.

4. Karel
Šalát.

Dne 6. března 1907. byl na Libeměšském kopci přigeť Josef Kouč z Krasného
železnici. Mluví se sice o mrače, ale nebylo to dokázáno.

5. Kosti
na dráze.

1. Obč.

Dne 17. března 1907 vznikl požár na písku v kotelně č. 563 (na nadržáči) nepřístavně větší škody.

2. Dr. Karol Kramář z Hampolce

Dne 24. dubna 1907. konala se voličská schůze, dra Kramář v Sokolovně. Účastníci bylo veliki. Dr. Kramář pronel vícestranný programový řád, ve kterém vasmudil politiku mladých stran státoprávních jako ruinovnu a negativní, a domoval nutnost politiky pozitivní, t.j. dobořování kulturních a hospodářských vřhod pro národ za penou psopny vlády dle situace potyptování. Při mluvě mluvil iu hon. štády Slabý, kandidát státoprávní; pravi, že pro politiku pozitivní neziská se nikdy politická větna v parlamentě. Polonai státoprávní pmí nemilitari. Dřijauo do Vídně jako jisel ruinovný, sporní, kuderu vprolávval rozpadky vládní, a šel z míst - dítat politiku z ručby do ručby.

3. Soběvraida

Dne 10. července 1907. vhl se pod vlaku na Žitoniém kopci oficiál u soudu Jos. Káma. Byl hned usmaven.

4. Volby do žiškó rady 1907

1. května 1907. konány volby do žiškó rady poprvé dle vícestranného hlavovackého práva. Poměr hlavi byl:

	Kumpolec,	Chotibor,	N. Brod,	Polná.	celkem:
Dr. Kramář, mladošech	403	430	2638	318	3789
Frans. Smítek, se. demokrat	534	181		459	3482
Jos. Slabý, státoprávní.	42	101		5	763
Korálek, klerikál					277

U následujícího volbi volen Dr. Kramář 5438 hlavy, Smítek dostal 3017 hlavi. Při volbě za senkor gairadiny byly přes Kumpolec, Ném. Brod a Ledce do skupiny 64. se 11.987 voličů.

Ant. Adamovský, katol. zeměděles dostal	-	3265 hlavi
Jos. Kyrš, agrárník		3116 "
Jos. Dymáček, se. demokrat		3078 "
Jindř. Polner, mladošech		620 "

Při volbi volen Jos. Kyrš 5455 hl., kdekto Adamovský dostal 3412 hlavi.

1. Živelní pohromy.

Dne 5. července 1907. píca nářevd bylo veliki kumpolci, je masitula mnoho škod zlatě na stěle u Drunký a poa šibenoním kopcem. Dřay na se vřpna přimale u ladv větná smít a deštem a nadělala mnoho škod na stěškách u přemol - zlatě v leních. Veliki škodny i škodněm vřpány ze země, a konace i smky přelámány byly jako srky.

2. 1. sborůž města Hampolce.

Dne 7. července 1907. přinadalo se výročí projžení Kumpolec na město. Z toho důvodu pořádána slavnost, jež dopadla ukore. Místka rada nepřijala návrh, narozy Filipa Dvořáka, aby byla pořádána slavnost důstojně. Při prý s tím se phtl - bilit, je jomě ještě píca 100 lety byly veniči. Píca o desáté hodině sešli se hotel v radnici. Starosta F. Želva přičinil duvěné dějiny města, potom se šlo do vřech tii hotelu. Odpoledne měla župní hanička jendou vřpny přičení. Tím byla slavnost odbyta. Ujianané dějiny města v tom století. První století města Kumpolec 1807-1907 byly nice, avadány a vřpiskomny, a také - jako pozláčony. Těmto byla veliki representantů senčnického sechu, ješto pro je napodáno malo o senčnickém sechu. - To byl veliki náklad vřpny napodáno přičení.

3. Požár v želivě a

Dne 12. srpna 1907. vypukl požár v Želivském klásteru. Opaktni smičeno úplně, rovněž přičen pivovar. Čen vřmkl se stoade, kde se mčičilto stajim o píl stně hodině. Škoda zpřistavná požárem činila asi 400.000 K. Na hani tam žili se liemi stěškami a vřpře se po náratu vřpali, vznikl požár v městě v č. 67. a stěvil se čisto i č. 63. (Škorkovský v koutku.)

4. z Hampolce

1908.

Dnem 1. ledna 1908. přičila vřpni továrna domního doavatele Emuricha Dítěle koupí do rukou bratři Děkvi a Káři, do rukou německo - židovských.

5. Prodej továrny Emor. Dítě

Dne 11. března 1908. zemel na Smišové vřpni roak a čestný měšťan Ludvik Komus, učitel drážny v peni. Byl 15. l. m. v Kumpolci pschodav.

6. Ludvik Komus.

Že by v našem městě mohla býti proveden jest neuvěřitelno, ale pravdivo. Dne 23. května 1908. od 2. hvo. capodání byl silný lijavec a do věna se vřpřičalo mnoho koutků s přičijemí mračem. V městském vřpřičině se přičimale od lesu tolik vody, že zaplavena byla celá zahada a jed mxi zahadem a

7. Vřpřičen

loukou oasována. Početný proud vody byl od Rozkoše k. Barovně, č. 286. Dřeviny u Barovně a na Duntově přetékaly. Na Duntově byla hráň již tak porušena, že málo sehnáde k jejímu přetékání, jež byla slavně oasována. Nejvíce bylo vlně v okolí. Za Kamennic u. stopy byla oasována jilovými hráňmi a vlně nemohl postrádati. Na Škále a St. Křišticích byly zrušeny pily a mlýny, pod Kichalovicemi vyškrtány most a 15 menších mostů bylo rozmetáno, z chalup u St. Křišticích byly oasovány. Chalupníci Augustová ze Žižic i skarov, kerou vedla, v krásné době byla blekem zabita podle Křištic. Také rybníky u Křištic a St. Jiří byly protajeny.

1. Starosta Filip Dečár

Dne 29. září 1908. zemřel zápisí starosta města Filip Dečár rakovinou hrata v plíc. Pohřben u zúčastnění poslance dr. Lubra, Křatoštil a Záruba. Pohřben veat jilovky opat S. Poubišek, pohřební řeč měl ministr děkan J. N. Šenš. Doznaná ve zúčastnění měst N. Brod, Polná, Světlá, Těchoměř, Ledeč a Lrv. Bělá.

2. 1909. Vražda dítěte

Dne 27. dubna 1909. utopila dívka Jos. Heblíková nemocně v rybníku u Křmci.

3. Půlri mračen

Dne 6. června 1909. byla v medě ráno bouřka s prudkým mračen. Nejvíce rádiva kolem Duntova. Dřeviny u Barovně a na Kadíně byly protajeny a úplně vyškrtány. Hráň na Duntově měla zase na mále. Kost pod mlýnem humpolcké-čejovkou byl stržen, a všechny opasné práce na jezu u nové valby na Želivce, jež byly podomknuty, když jarní ledy již pobořily, byly zase oasovány.

4. Požár

Dne 14. července 1909. bylo viděti valud smrem přes Lipnici široký požár petrolyjové palivnice v Pardubicích, tj. bylo viděti sloup dýmu. -

5. Žníka

Jež se někde led vyškrtávaly se v lesích patilo štěstí mnišky. Byly i v lesích dole humpolcké, hlavně v tak zvané. Komore mezi žilovkou studánkou. Byla stavena, že všechny lesy budou zrušeny a sehnáde komu málo. Náhodou studeni, a deštěm léto 1910 ji zahubilo.

Pro dostavení nové budovy pro chlapeckou školu občanů v městě, pořádku v m. měni září 1909. zahradníci českomoravské společnosti vystavili v městě vlně. Více vhodní stopy přinášel i. Zastavací sbor města Kumpolce, a pořádku současně s nimi ve dnech 5.-12. září vystavili obrazy - originální v městě se malujíci. Bylo zastoupeno 28 umělců 158 kusy.

- Ku zahradnické bylo celkem 74 vypravovatelů.
- a.) školkařství . . . 5
- b.) květinářství . . . 10
- c.) vazačství . . . 10
- d.) gelinářství . . . 3
- e.) semenářství . . . 1
- f.) osazení . . . 17
- g.) osazení výrob. . . . 5
- h.) zah. architektura . . 3
- i.) průmysl a steh. . 13
- j.) literatura . . . 3

V těchto dnech a to 7. a 8. pořádku zde svoji jubilejní slavnost Narodní Jednoty Poimavská. Večer dne 7. bylo slavnostní divadelní představení a proslav v školovně, druhého dne veřejná schůze a řešení na náměstí se papírově lidová slavnost na prostranství kolem nové školy.

1. Vystava orocnářská, 2. malířská.

3. Jubilejní slavnost Narod. Jedn. Poimavské.

4. Nová budova školy chlapecké.

5. Bálon.

6. Něžlásti i toraric.

7. Komota-1910-11.

1910.

Dne 8. ledna 1910 byl v kovárně p. Šmákové vlastní neopatrností přemocně zashycen a rozmačkán dělník Frant. Viedalshmer.

Dne 26. ledna 1910. byla zde poprvé vlně nověkovaná kometa 191008 má západní obloze protým okem. Bylo ji viděti celkem ani třem.

1. Kometa Halleyova.

Dne 29. května 1910. byla zlova Evropanů v lázních očekávání a máčka s kometou Halleyovou, ale ani se neukázala. Teprve po týdnu se objevila v podobě zamíjené hvězdy bez prouku.

2. Trženi okresního hejtmanství

Dne 12. srpna 1910. bylo konání po několikaletém čekání podruženo zájmem hejtmanství v Kumpolci a s. úsvětem těch, kteří jím vlastně na právních zahájena. Důležitou formou zůstala bývalá občanská škola v Kradské ulici č. 213. Zahájení se zúčastnil místodrž. rada a Štýři z Čáslavi, místodrž. rada Tom. Klatýka z Nám. Ústředí, zemský poslanec dr. Šubert z Nám. Ústředí, okresní výbor, městský výbor, úředníctví, učitelstvo, spolek a žurnalistika. Do zahájení byly ksholue-ly se zúčastnilo několik výprav a konání vlastních sběrů v Kradské. V rámci úředníky při hejtmanství byli ustanoveni:

- Dr. Vojtěch Vanis správcem hejtmanství,
- Dr. Josef Holba, místodrž. principál,
- Dr. Karel Šamík fin. tajemník,
- Dr. Karel Šmída, státním lékařem,
- Jos. Knačík, místodrž. státním kancelářem,
- Jos. Krupík, učitelství a zemským referentem.

3. Nová čtvrt města.

Dne 3. srpna 1910. položen základní kámen k prvnímu domu v nové části města. Na Šankově okraji kde má být založena čtvrt pro dělnictvo.

4. Železná opatrovna.

Dne 18. srpna 1910. položen v přítomnosti všech pánů a korporací zámečnický kámen k místní opatrovně (malé vřetelárně) kterou staví p. Emerich Dítel a po úplném doostavení a zahájení městu daruje.

5. Nová městská rada.

Dne 24. října 1910. ustanovena nová městská rada se jejími členy. Chá se volání, že letos poprvé je jedinou křesťanskou (s. stranou) zastoupena také v. stranou protokřesťanskou - ač tato strana má výpravu pouze místní, z. stranou městskou nikoli politickou.

1. Rok 1910. byl velice deštivý, a studený. Mnozí nechtěli v stoli, sněhu, ovce varostly, a i někteří brambory zůstaly (v stoličkách) nezpracovány.

1911.

Dne 24. ledna 1911. splánil se první republikánský pomocník Josef Komosa na ledem pomýlé silnici na Rozkoše k městu, při čemž Jos. Komosa byl zabit. Tehož dne na kámen v blízkosti cesty k židovskému hřbitovu se kámen zranil při sáňkování pěšího pomocníka. Několik dní před tím v blízkosti židovského hřbitova při sáňování zabil se s písovými při sáňování Šubert z Čáslavi a jakýsi dělník z Čáslavi (Šmída) domní se, že byl se na cestě. V blízkosti židovského hřbitova před dinnými na žene, ote puel.

V listopadu 1911. vypukl se spor sáňování sáňovnou měnov, je je škoda nebezpečně vyjít na silnici německopodskou nebo židovskou. Ze se denně přichodí neštěstí - přerážená kola, vyhlášení zubů, oděmim) obličejů, křivky modřin.

Jan z Prahy

V srpnu 1911. přemaloval malíř Filip, oba nepodařené místní obrázky svoje nad vhodně do pravé, a leví kaple. Vydravení slepičích a křivých. Nov přemaloval úplně, druhý, obraz opravil. Čímé pásem) byly dinný do komety mori kámen, ale márně arch. Dvořák. Dny) vyrobenný) zdejším kuhláři.

- Při odjezdu do židovské radny 1911. obdrželi blani za města:
- Dr. Šubert 4583 (kandidaat, dohodny, mladošech - poden)
  - Ant. Novák 3240 sociál, demokrat
  - Karel Brož 657 křesť. social
  - Antonín Rosa 574 protokřesť.
  - Za venkov:
  - Jos. Kyrš 3895 agrárník,

1. Deštivý rok.

2. Neštěstí.

3. Žida na sáňkách.

4. Nové malby v kostele.

5. Kolby na židovské radě.

Frans. Lapáček 3358 katol. zemědělec,
 Dymáček 2531 social. demokrat.
 Při ústí vltavy:
 Frant. Lapáček 3586,
 Josef Hryš 4890 a další prden.

1. Sebevraždy.

Poslední den v červnu 1911 byl maršálův týden samostatně. Zastřelil se mladík Em. Koubek v Komorovicích, stříl se také s nimi dělník na Dolech, utopil se muž ze Zlatavice, potopil se muž z Humpolce a dalších se pokoušel druhý.

2. Městská spořitelna.

Dne 1. října 1911 založena Městská spořitelna.

3. Křesťanská mostní opatrovny.

Dne 4. října 1911 za skromného účastenství vypracoval Em. Dítětem nově založená městská opatrovna.

4. Suchý rok.

Tělo lito 1911. bylo velmi suché. V srpnu byly jen nepatrné deště. V červnu byla úroda velmi malá, přičemž mnoho bylo zničeno. Špatná úroda v celé Evropě způsobila nedostatky v obilninách a vlivně na ceny.

5. Elektrické světlo.

První světlo, umístěné v červnu 14. října 1911. bylo po městě první umístění elektrické, zatím pouze na školách. V červnu byly, u nás a v okolí, opravny a pak již celkové elektrické záležitosti definitivní.

6. Komety.

Ve druhé polovině srpna 1911. bylo vidět kometa Brooksova a Perseidské, první v noci, druhá v den. Lidé si ji velmi pozorně sledovali, neboť měla pozorovatelnou hlavu a krásnou ocasní čáru. Lidem bylo toto pozorování velmi zajímavé a kometa byla vidět v mnoha místech, jako v Německu, v Portugalsku, v Číně, v Indii, v Alžírsku a v Itálii a v jiných.

Dne 7. srpna 1911, ráno o 7. hodině vyjel pošta se nákladem 5. 546. vyjel do Kolína a jinam.

1. Požár.

1912

Dne 1. ledna 1912 (přesně) komunističtí a socialističtí dělníci v průběhu hromadnické demonstrace.

2. Jeptišky do sirotčince.

Šankářův z Humpolce, vracel se z vyjíždě, od Záhradky, v úterý dne 14. led. po 8. hod. večerní spáčil v noci v ulici u měřičů velkých poměrů. Jeho koně byl světlou bíle zbarveným zvonem přitlučen. Spáčil se při záměru na Lichkovickách na louku v blízkosti Dělního, zaryl se při něm hluboko do země, zranění bylo velké, a bude vyžadovat léčbu v nemocnici. (zpráva je plati dříve psaná.)

3. Mrtice.

Nověm dubna 1912. vyjel skrze město (přesně) po obou náměstích se po Dolech lidé ukázy. Právě tehle stromů více přimávaných byla vyřezána již v. 1911.

4. Kysarování stromů.

Dne 17. srpna 1912 pochován byl Matěj Dvořák (Karlův ženík), bývalý učitel ženského ústavu v Něm. Společ. žení, delegoval mu místo jeho ženíka jednatel a rád. p. Karel Dvořák v záříví Karla Karelka. Byl to starý vyloučený a slabý člověk.

5. Mrtěj Rybák.

Dne 16. září 1912. stavena byla městská opatrovna a práva města pověřena hromadnickým jeptiškami. Vše usnesení bylo zastupitelstva z r. 1910, a po přání zakladatele této ústavu p. Em. Dítěte se tak stalo. Dříve se komu učitel pověřený p. Dítětem opýtl se v průběhu svého života. Každé místo má a k tomu je zaměstnání dětí. Lidem bylo staveno nové jedné padelovny, jež jest velmi přestavěna. Tak mají nyní v našem městě jeptišky ve svých rukou tři ústavy - nemocnici, sirotčince a opatrovnu.

6. Otevření opatrovny.

Ve dnech 31. srpna až 8. září 1912. byla v čilovické pletušské škole pořádána výstava malířů bratří Jaroslava a Karla Augusty, rodáků z Humpolce. Jaroslav Augustav vypravil 65, Karel 23 obrazů, včetně karavami slavnými

7. Kysarova bratři Augusti.

malovanější. Vyprávěno bylo, avšak jímě navrhováno, a předáno 34 obrázků za 3200 Kč.

1. Děšitý 2010

Dne 1912 bylo se svolením a se souhlasem mnoha členů zobrazeno, aby napuštěo. Šlo o to, že máledek špatně sklizen, a špatně vypravení pen. potra-
nin.

Pař Václav Duroš, oab učitel

2. Pořár.

Dne 19. ledna 1912 vznikl se shromáždění při hospodářství firmy Zbockovy oteví. Příčina byla uznána. Škola činita on 10.000 Kč a byla kryta poskytnutím.

3. Žádost

Musejní společní nosiči a okres. výboru o pří-
střeší - zamít-
nuta.

Musejní společenost pro okres humpolecký žádala Okresní výbor o hlasy za útlek a projektované stavbě Okresního domu. Když věsto ve známost, že okresní zastupitelstvo umělo se a budovat nákladný Okresní dům, prodala Musejní spo-
lečenost, je tvoří budoucí okresní muzeum, žádost a okres-
nímu zastupitelstvu, aby do projektované budovy bylo u-
místěno i budoucí Okresní muzeum.

Žádost v perení okresního výboru, kde se jednalo o projektu budoucího Okresního domu, byla příznivě přijata a projektantů stavby architektu B. Dvořákovi, konservátoru v Pavlovicích, bylo uloženo, aby do projektu zakreslil i místnosti budoucího Okresního muzea.

Architekt B. Dvořák předložil skutečně potvrděný pro-
jekt Okresního domu, v němž podle rozměrného půdlaňo-
vého plánu - sahajícího se prvého do druhého patra - zakreslil i potřebné místnosti pro muzeum, umístěno je ve 2. patře jednoho křídla stavby - Medičiho do uličky proti Lázní. Me-
mezi členy okresního výboru - ovlivěno vyvočeného nákladu
a i ovlivěno muzeu nepřijímám. vyskytly se námítky ověřu-
jíci proti většině nákladu - a tím i proti umístění muzea
v okresním domě. Také rozdělení ostatních místností, velikost

sálů a jiné méně vhodné dooblasti zprůsobily, že projekt architekta Dvořáka nebyl přijat a usneseno vypsati soutěž na nové plány stavby v menších roz-
měrech a vypuštěním místnosti pro muzeum a se-
zmenšeným sálem.

24. I.
1912.

A pak došlo dne 24. ledna 1912 k usnesení okres-
zastupitelstva, kde po krátké debatě ujednáno k ná-
vrhu člena Josefa Škaválala, městského radního, loštin-
ského a člena i Musejní společnosti, že se okresní muzeum
v projektované stavbě umístí.

Usnesení stalo se skutkem, ale brzká budoucnost
ukázala, že se stala nemabravitelná škoda a že pro-
vedená stavba dle plánu bratří Kavalíru a Praby -
také plně nevyhovuje. Nejvíce vidět je toho, že nový sál
je malý a nestačí ani pro schůze rozšířeného počtu čle-
nů okresního zastupitelstva.

Z povinnosti konstatojeme, že tehdejší okresní starosta
Karel Vácha, státník a Větrného Šenkova, muzeu věal,
ale neměl pro svůj dobrý úmysl dostatečné podpory ani
z řad členů okresního zastupitelstva, ani z jeho úřad-
níctva.

29. I. 1912

Při obecním zastupitelstvu humpoleckém bylo usne-
seno zřídit se členy zastupitelstva místní bytový
výbor a do něho za členy navrženi: Václav Jásno,
správec pivovaru, MUDr. Jaroslav Kašpar, městský lékař,
MUDr. Alois Koubek, okresní tajemník, MUDr. Zdeněk Le-
dicer, advokát, Pláček Martin, stavitel a starosta mě-
sta.

4.
Bytový výbor

1. Spoločenstvo
Kovářů a pod-
-kovářů.

Dne 18. (ledna) 1912 ustavilo se v Humpolci Odbovné spoločenstvo kovářů a prokovačů s úmyslem humpoleckého, jehož předsedou zvolen kovář František Krájčí a místopředsedou Stanislav Hlavinka. Spoločenstvo má za úkol hájiti zájmy svých členů.

2. Rodopis
měst. školám.

Okresní zastupitelstvo ve své schůzi konané dne 13. března 1912 udělilo obci humpolecké na udržování měšťanských škol, do nichž chodí značný počet žáků z obcí venkovských, 500 korun podpory.

3. Volná myšlenka

Místní sdružení Volné myšlenky v Humpolci zahájilo svoji činnost letošního roku přednáškou členů Františka Finkly "O moderním názoru životním" - ve schůzi dne 17. března 1912

4. Večer
Boženy Němcové

Ženský odbor Národní jednoty proimaurské uspořádal dne 31. března 1912 v Sokolovně večer Boženy Němcové s uměleckým programem.

5. Rodostní
schůze
Volné myšlenky.

Čejovský učitel M. Písek byl volán s jinými občany čejovskými k okresnímu hejmanství do Humpolce v záležitosti volebních. Při tomto jednání vytkl učitel Písekovi komisař Josef Školba, že prý se učitel P. v kanceláři neslušně chová, že prý nepozdravil, když do kanceláře vstoupil, jak prý může učít děti slušnému chování, když prý se sám neumí slušně chovat a povle. Po těchto výtkách vznikla mezi komisařem Školbou a učitelem Pískem slovní potyčka, jež skončila tím, že učitel Písek, ačkoli se nářčením bránil i svědeckými spoluobčany čejovskými, byl odsouzen tak zvaným "Prügelpatentem" - k pokutě a vedle toho disciplinárně vyšetřováno školními úřady. Práva přičinná k perzekuci byla však v politickém a náboženském přesvědčení zmíněného učitele. Byl mezi pokro-

18. II.
1912

21. - IV.
1912

13. III.
1912

17. III.
1912

1. - V.
1912

31. III.
1912

5. - V.
1912

22. - V.

5. - VI.

káři a hořlým členem Volné myšlenky.

Došlo šinde převládalo přesvědčení, že komisař Školba sám nejednal správně, vyvolalo odsouzení učitele Píseka rozhořčením, jemuž dano za pravdu ve veřejné schůzi svolané Volnou myšlenkou do Sokolovny, kde kritickým slovy MUDr. J. Bartoška z Prahy a J. J. Jiráčka z Humpolce byl celý případ objasněn a silným pro- mājďěním odsouzen. Sympatie stromājďění byly na straně od- smuzeného učitele, jenž ovšem morálně zvítězil, ale ve skuteč- nosti zůstal poraženým. Byl za nedlouho z okresu humpo- leckého - zemskou školní radou - přeložen kamsi jinam v Čechách.

První máj 1912 oslavila politická strana speciálně demokra- tická večer 30. dubna divadelním představením "Žrověd" a 1. května veřejnou schůzí lidu a vzájemné přátelskou zá- bavou v Dělnickém domě.

Místo prvního máje uspořádal politický klub strany národ- ně socialistní dne 5. května 1912 v hostinci na Lázních veřejnou schůzi lidu s programem: "Boj za všeobecné rovné právo hlasovací do zemského sněmu království Českého a obcí - a od- pověd' na militaristické a daňové požadavky vládní." -

Dne 22. května 1912 bylo komisionelní ohledání nové vyta- věné silnice z Humpolce do Bzudkova - přes Světlici.

Dne 5. června 1912 uspořádal Učelavací sbor města Humpol- ce v Sokolovně veřejnou přednášku M. Hájna, redaktora Časopis lidu v Pardubicích, na thema: "Školy moderní obce."

První máj.

2. Nová silnice

3. Přednáška
M. Hájna.

1.
Okresní lékař.

V červnu 1912 byl do Humpolce k okresnímu hygienickému předlékaři novým okresním lékařem MUDr. Josef Kroulík, C. K. zdravotní koncipista z Poličky. Dlouho však v Humpolci nepobyl a odešel někam do Brna.

2.
Oslava
Husova.

V neděli dne 14. července byla uspořádána sdruženými spolky o 11 hodiny dopolední v sále Sokolovny oslava Husova s přednáškou učitele Jana Makarimusa. Po přednášce následovala recitace básně Hus od J. Sv. Machara a několik čísel zpěvu a hudby.

3.
Němčeni
v Humpolci.

Němčeni v Humpolci po prodeji továrny Dítěťovy - zásluhou německého personálu této továrny z ciziny přistěhovalého - se tolik rozmáhali, že vyvolávali značný odpor v obecnostech. Zjména nelibě bylo snášeno německé mlouení při zábavách v Sokolovně a ve dvou zděných přecolných hostincích.

4.
Sionisté.

Sionistický obvodní výbor pro Čechy - se sídlem v Humpolci - uspořádal 4. srpna 1912 v sále hostince „U černého orla“ veřejnou schůzi, na níž promluvil M. C. Ingelo Goldstein z Prahy „O budoucnosti židů“.

5.
Okresní dům.

Stavba Okresního domu v Humpolci zadána byla okresním zastupitelstvem dne 7. srpna 1912 stavělské firmě družství Kavalírové v Praze.

6.
Okresní škola.

Okresní škola humpolecká měla koncem srpna 1912 kolem 5.000 ovocných stromků schopných k výsazování.

VII. 1912

IX. 1912.

Dětská opatrovna - řízená pro městem srostánci ušla počátkem měsíce září 1912 v život. Zjednom pro opatrovnu postavil vedle srostánců továrník Emerich Dítě. Správa opatrovny - jako srostánců - převěna řešolním - školským sestřím.

1.
Opatrovna.

14. - VII.

II. - IX.

Deputace města Humpolce k ministru Dr. Šimkovi do Hlinska odjela dne 11. září 1912, aby ho požádala za pomoc ke zřízení národní přehrady na Želivce, o které očekává město i okres dobrovolní pro celý kraj. Deputace se účastnili: okresní starosta Karel Vácha z Větoněho Jeníkova, starosta města Adolf Wurm, radní Otakar Martin, staritel, továrník Adolf Špinka a okresní tajemník M. C. M. Kroubek - ministr vyjádřil potěšení z návštěvy a ujistil deputaci, že ministeriál přání pronesenému vyhově.

2.
Deputace
u ministra.

19. - IX.

Vojenské odvozy tohoto roku začaly v Humpolci křivo dne 19. září a trvaly do 23. září.

3.
Odvozy.

4. - VIII.

29. - IX.

Dne 29. září 1912 vypukl oheň ve skladu vlny Johanna Hlasy v č. 383. na Dursilově. Oheň zničil střechu, vnitřní zařízení, 10 metrů vlny, 3 sudy petroleje, 5 beden mýdla a molokové bato. Celková škoda činila asi 6336 Kč; byla však kryta pojištěním. Příčina požáru zjištěna nebyla.

4.
Požár.

7. - VIII.

IX. 1912.

Trvalé deště v měsíci září způsobily v okrese humpoleckém značné škody. Posečení starý se shazily, brambory počaly hnit, a v některých obcích výše položených bylo již v září mnoho obilí nesklizeno.

5.
Deště.

VIII. 1912.

Jim se také velmi opozdily všechny podzimní práce polní.

1.
Předmětka

Střelcovský klub v Humpolci uspořádal v sobotu dne 5. října schůzi za interence c. k. komisaře, v níž předsedl jednatel klubu náčelník Jan Makarius vzpomínkou na Vcellického. Potom předsedl náčelník Št. Šcharfopříte, advokátní koncipient na thema: "Věda, víra a politika".

2.
Ostava

Jar. Vcellického

Ostava Jaroslava Vcellického uspořádána byla v neděli dne 6. října 1912 v Sokolovně u Jaroslava Vcellického promluvil profesor z něm. jazyků Dr. František Vyskočil. Po té zabrali ochotníci Vcellického drama "Exulanti". Jako host v úloze Dokalského vystoupil Jan Auerhahn ze Slávy.

3.

Recitační večer

Recitační večer v Sokolovně krmal se dne 11. října 1912. Hlavní přednesly, Němčický, Hájanský, Vcellického, Machara, Bězručí a jiných přednesla chrlí profesora z Polské Ostravy - paní Břečková - Příčková. Výsledkem byl výkon českým menšinám, ale návštěva byla slabá.

4.

Dar

Střelcovanům

Nedělní hosté hostince u Pujmanů složili ve prospěch Střelcovanů hotově dar 100 korun jako příspěvek na Červený kříž jihoslovanský. K daru přispěli: správce pivovaru Blažus, děkan Norbert Jeneš, Bohumil a Jan Dítě, skládek Dralší, kovárnický Fr. Šokl, Jan Horník, Dr. Jaroslav Kašpar, Dr. Z. Lederer, Vilém Nápravník, Otakar Šprnka, Karel Šprnka, Vilém Šprnka, a předseda Těšínský.

Městská rada humpolecká dar komunistička o 100 korun.

Poté přibral ještě k těmto účelům Sokol 270 Kč, městská rada 1200 Kč.

5. X.

X.-1912.

Na nábřeží žižlavské - v lese před Hrasňovicem - vystoupili na hošty jedinci ze školy cikáni. Hroň se zachránili útekem, ale cikáni byli četnictvem seřvstáni a uvězněni v okresního poudu v Humpolci.

1.
Cikáni

6. X.

X.-1912.

Proti kočalčímému moru založil Okresní výbor moštárny, aby hlavně venkované při polních pracích navrhli si místo kočalky pítí ovoené šťávy. Moštárna zřízena ve sklepišch chlapčeské školy a jejímu vedení pověřen okresní zakradník Pavlík. - Poté se ovšem se ukázalo, že umišení moštárny čestnému vedení školy - svými výparny - neprospívá.

2.
Moštárna

11. X.

X.-11.

Sbírka ve prospěch kaněných/balsánských Slovani uspořádána městskou radou vynesla 1224 korun, k čemuž přispěla humpolecká obec 100 korunami.

3.
Sbírka

26. X.

Půjčovna knih zřízená knihkupcem Karlem Pospíšilem schválena byla usnesením městské rady dne 26. listopadu 1912 s podmínkou, že budou z půjčovny vyložené všechny detektivní a krvavé romány.

4.
Půjčovna knih

27. X.

X.-1912

Laska k přírodě, k její krásě i památkám vzburdila v Humpolci ušlechtilou mysl - zachovati zříceniny hradu Votlika nad Humpolcem - již - již se rozpadávající. Na popud okresního hejtmána Dr. Vojtěcha Vaníše zřízen komitét, jenž obral si za úkol postarat se o zachování zříceniny hradu, jehož silhoueta celé krajině dodává malebného rázu a je obrazem celého kraje. Komitét, v jehož čele stál okresní hejtmán Vaníš, skládající se ze zástupců okresu, města, Musijní společnosti a majitele velkostatků heraleckých, horlivě staral se o všechny přípravné kroky. Zřícenina olleďána znaleci, vyčáďáno dobrozdání

5.
Zachránce
hradu
Votlika

konseruatora Dr. Zdenka Waptha z Prahy a státního technika sdělán rozpočet, zařádaná o subvencei i příspěvky a zbyvalo jediné provedení, jehož se v příštím roce dočkáme.

1. Přednáška

U soboty dne 7. prosince 1912 byla v Sokolovně přednáška profesora Dr. Václava Svambery z Prahy „Antarktis“, uspořádána Učelavacím sborem města Humpolce.

2. Jednota soukromých učitelů

Odbor zemské jednoty českých soukromých učitelů konal ustavující valnou hromadu dne 16. prosince za hojné účasti členů místních i přespolních.

3. Koncert

Koncert zpěváckého spolku - hudebního odboru - byl uspořádán 15. prosince za řízení učitele Olgy Rychnovské v Sokolovně. Na programu byly skladby Dvořákovy, Fibichovy, Mendelsovy, Čajkovského a j. Hrlo 25 hudebníků.

4. Klub turistů

Obnovený klub českých turistů měl 18. prosince valnou ustavující schůzi. Za předsedu zvolen okresní hejtmán Dr. V. Vanis, jednatelem učitel polnicko-lhánské školy - Vendelín Džily, pokladníkem Adolf Wurm, kovárník a starosta města. Členy odboru: Rudolf König, ředitel školské školy, okres. soudce Reichert, kovárník Jiří Prokop Skorkovský; náhradníky: lékařník Richard Waller a magister kánda pražský Pavel Krážík. - Obyvatel Odbor trval od r. 1894 do r. 1905. Byl po sedmileté přestávce byl obnoven.

5. Přednáška

Dne 19. prosince 1912 uspořádána byla v Sokolovně přednáška na tema „Válka na Gallii“ je velkým obraty hojně navštěvována.

7. - XII.

15. - XII.

16. - XII.

18. - XII.

19. - XII.

21. - XII.

Dr. J. referent okresního hejtmána Františka Šýkora zemřel ve vinnohradské nemocnici dne 21. listopadu 1912 po zápalu plic. Přišel před nedávnem dobru do Humpolce a za krátký čas svého působení získal si všeobecnou oblibu. Zanechal po sobě dvě děti - synů úplně opuštěné, jejich matka jejich kake nedávno zemřela. Tragický smrt obou dětí vzbudil upřímnou a všeobecnou účast.

1. Fr. Šýkora

26. - XII.

Na kolecku dne 26. prosince zabráli humpolečtí ochotníci v Sokolovně veselohru „Ošetřovatelka“.

2. Divadlo

30. - XII.

U soboty dne 30. listopadu 1912 zemřel po delší nemoci Josef Strádal, hostinský na Lázi, předseda společenstva hostinských, člen občanského i okresního zastupitelstva, místopředseda okresní školní rady, ředitel veřejné nemocnice, hostinský ochotník divadelní a překladatel, kdysi Sokol, později i zakladatel Orla, zakladatel a předseda klubu dělnictva národně sociálního, dříve příslušník politické strany staročeské, později mladočeské, konečně národně-sociální. Žesnulý byl člověkem petice bystrým, směřujícím, vytrvalým i odvážným, jině při svém menším školském vzdělání a citelném nedostatku na statečích pozemských v životě veřejném a spolkovém mezi svým spolem občanů dodával se nemalých úspěchů a bral opravdu své doby vynikající úlohu. Měl dost přátel, kteří jediné spoléhali se na jeho pomoc a proto jej vyhledávali i vyznaménávali důvěrou ve volbách, a dost nepřátel - zejména v družích pokrokových. S nimi sváděl nesmrtelné války tuhé boje politické, spolkové i osobní.

3. Josef Strádal

31. - XII.

Svatováclavský dar Matiční Matice Školní provedený sbírkou po městě Odborem Historické Matice Školní v Humpolce činit náhradem 250 korun.

4. Svatováclavský dar

* Jméno Orel vzniklo později. Tehdy znám byl tento tělocvičný spolek „studený Sokol“. Zámek však brzy.

1. Zprávy školní mládeže

Onincem prosince 1912 činný úpory školní mládeže ve školním okresu humpoleckém úkolem 17. 29 + 20 pruny -

2. Přednášky vzdělávacího sboru

Vzdělávací sbor města Humpolece uspořádal ku obléhání roku 1912 v Sokolovně cyklus přednášek všeobecně přístupných - ne však hojně navštěvovaných. Kvalita nebyla mezi posluchačstvem žen a dorostu a člena Sokola - bylo by účastenství občanstva - nic než zahanbující. Přednášeli

- 19. října - J. Prošek - O elektrisaci;
- 26. října - inž. Klokner - O výškových stavbách elektrických;
- 9 listopadu - J. A. Dítěk - Úkoly a stavby vodních nádrží;
- 16 listopadu - prof. J. Holoušek - O prousování daňových v moderních státech;
- 23 listopadu - J. S. Pošta - Když na zemi panovali plazové;
- 30 listopadu - J. K. Krjčí - Marnost a náboženství;
- 7 prosince - J. V. Svambera - Antarktis -

XII. - 1912

12. I. 1913.

Dne 12. ledna 1913 konala se v zasedací síni občanská zastupitelstva v pasivní nastavníci valná hromada Okresní komise pro péči o mládež v zastupitelstevním okresu humpoleckém, již z dobrotlivé iniciativy byla obslána učitelstvem. Účastníků z města a z okolí bylo velmi málo. Schůzi řídil okresní starosta Karel Wächel. Po zahájení pojednal okresní školní inspektor Jan Stránský, "O významu okresní komise", načež následovaly volby. Předsedou zvolen okres starosta Wächel, místopředsedou okres. soudce Gust. Bouček, jednatelem učitel Tom. Horák, pořadníkem berní Václ. Čížek, zapisovatelem Jil. A. Konek, okr. taj.

1. Okresní komise pro péči o mládež

18. I. 1913.

Oslava 25 letého jubilea polního - lesnické školy v Humpolci konala se ve dnech 18. a 19. ledna 1913 spolkem absolventů polního - lesnické školy a Okresním sdružením dorostu okresu humpoleckého. Večer 18. ledna byl v Sokolovně - Věneček. Dne 19. ledna byla v Sokolovně slavnostní schůze a večer divadelní představení "Nové družstvo" rol Štollky.

2. 25 let polního - lesnické školy.

20. I.

Odšestý spolek rakouského Červeného kříže v Humpolci měl valnou schůzi v pondělí dne 20. ledna 1913 o 3. hodině odpolední v zasedací síni okresního hejtmanského. Předsedal okresní hejtmán J. Vojtěch Vanis. Účastníků bylo velmi málo. Ani celý výbor na valné hromadě zastupen nebyl.

3. Rakouský Červený kříž.

22. I.

Okresní výbor v Humpolci se své schůzi dne 22. ledna 1913 svolal k pokračovací škole průmyslové v Humpolci 600 korun pro pruny.

4. Papora pokračovací školy.

1.
Nová místní
školní rada

Ve schůzi obecního zastupitelstva konané dne 30. ledna 1913 zvolena byla nová místní školní rada za přítomnosti 23 členů zastupitelstva. Zvoleni byli: Jindřich A. Nápravník, obchodník, 22 klasy; Jan Honnele, poštovní zedník, 19 klasy; Otto Rychnovský, učitel obce školy Svatováclavské, 19 klasy; Otto Rychnovský, učitel obce školy a ředitel škol, 17 klasy; Jindřich Vlasáček, obchodník, 13 klasy; náhradníky byli zvoleni: Adolf Špinka, kovárník, Karel Kocián, soudník. Vedle toho byli členy výboru: Norbert Jureš, děkan, za církev katolickou, Fr. Cohorna, farář, za církev evangelickou, Dr. Zibříd Lederer, advokát, za nábož. obec židovskou; za školy Gustav Koblík, ředitel škol dívčích, Jan Křeháček, ředitel škol chlapeckých.

2.
Němci

Němci v Humpolci nejen v domácnostech, ale i na ulicích a ve veřejných budovách, hlavní příčinou německých úředníků Beckovy továrny (firma Emericch Dítě) stále se oznamá. Proslulý je v tom i jeden přední hostinec humpolecký, kde se vždy němci nejvíce ožívají. Mnozí z těchto Němců aspirují trochu česky umět, ale naše obecenská jmu vyžadují tolik učení a ohýbání při českém jazyce pro německy, jak jim dovede, a proto se Němci mnoho nestarají, aby se česky naučili. Posledně hleděli se uplatnit i ve zpěvu a mezi jiným zpívali i posměšně českou národní hymnu. Divíme se, že takové provolání zpívá hostinský i ostatní přítomní hosté.

3.
Epidemie
dětská

V městě Humpolci ráčila koncem ledna 1913 mezi mládeží, zvláště nejmenší, epidemie spalniček, dusivého kašle, a jiných dětských nemocí, jímž padlo za obětí dosti dětských životů. Mnoho dětí onemocnělo v městském pivovárce, kde se nákaza velmi rozšířila.

30. I.

30. I.

30. I.

30. I.

Za protece krajského soudu v Hoře Kutné byli v lednu 1913 vylosováni: Václav Pašus, správce pivovaru; Jindřich Bartač, postřikáč oken; Dr. Zibříd Lederer, advokát; Ant. K. Smečka, továrník; Adolf Špinka, továrník; Vilem Dubový, nájemce díkna v Jpanišovicích.

1.
Porobci.

5. II.

Ve středu dne 5. února 1913 ani ve 4 hodiny dopoledne vypukl v domě Julie Špinkové, vdovy po soudce, v č. 458. na kasárnách - "na mejtě" - ve skladě oheň, který zkrátil zásohy plny náležející Janu Štěpánovi Kryštofkovu a zásohy peny. K ohni dostavilo se 8 hasičských sborů, tak že se oheň dále nerozšířil. Škoda činila ani 10.000 korun, ale byla kryta pojistěním. - Dle všech známek a pozdějších poznatků byl oheň ani celým záměrem založen. (Viz poznámky v r. 1922)

2.
Oheň

12. II.

Deputace u ministra železnic ve Vídni - skládající se ze zástupců měst, okresů a velkostatků na Humpolecku a Pacovsku dlela ve Vídni dne 12. února 1913 ve příčině stavby dráhy z Humpolce do Pacova, jejíž projekt je již dávno hotov. Deputace svolena byla poslanci Šubtem, Vaškem a Váňkovským i dostala slib, že žadovaná dráha bude brzo do rozpočtu zahrnuta. Ovšem s uskutečněním tohoto slibu nedošlo ješak nepřímé vlády, ješak vinným proměním na říšské kade a konečně - vypuknutí války. V deputaci byli: Karel Wacha, okresní starosta, Adolf Wurm, obecní starosta, M. M. Koubek, okresní tajemník; dále zástupci okresu a města Pacova a Červené Řečice se zástupci některých velkostatků.

3.
Deputace u
ministra ve
Vídni.

Ve schůzi obecního zastupitelstva konané dne 25. února 1913 byly schváleny stavby a povoleno obývat následující domy:

4.
Nové stavby.

Václava Chalupy č. 624, Rudolfa Železného č. 623, Gustava Lešovského č. 630, Františka Procházky č. 631, Stavebního družstva Svěpomoci na Panském vrchu čísla 632, 644, 645, 646. -

1. Ukazující schůze společenstva obuvníků v Humpolci
kmalala se dne 9. března 1913.

2. Oslova Komenského kmalala se v Humpolci spojenými ná-
rodnými spolky dne 15. března 1913 slavnosti v Sotklovně
o programem hudebním i zpěvným a o přednáškách o
Komenském. Účast byla slušná.

3. Výjimečné odvolky brancei kmalaly se v Humpolci ve dnech od
26. do 29. března za obvyklých nepřítomnosti i nepřítomnosti. Memle
ji přisobito, že někteří venkovští brancei "kálki" k odvodu
za vůli, zpím a řevn nebo dožonec provázení docela
neharmonicky spořádáno hudbou.

4. Okresní školka vydala letošního jara ze svých zásob do
okresu humpoleckého k vysázení celkem 4306 stromů; z nich
3916 ovocných, 390 plaměných. Vešle kolo 21.187 kmů permenáč-
ků; 30 ovocných stromů darováno Žitělovu.

5. Na jaře 1913 vysázel Okrašlovací spolek v Humpolci - v Pod-
hradí 500 březek a 100 různých listnatých stromů - vedle
dvořádných vysázených křesní a višní, jež bohužel se strany
občanstva - a více vinných pasákůvkoz - nedocházejí patřič-
né ochrany a čím dále, tím více v Podhradí hynou.

Společnost
obuvníků.

Oslova
Komenského.

Kojenské
odvolky.

Okresní
škola.

Vysázené
stromy.

II - 1913

Vlořeznu 1913 objeveny se na barevné kovanný Bjeckony (firma Emmerich
Ditě) německo - české nápisy na plechových tabulkách označující části ko-
vanný - český i německý. Několik obecnostvo převrácené koutko zbytků
provazací v ryze českém městě zůstalo celkem klidné, třeba že dosti rozhod-
ně proti tabulkám protestovalo, nařídila městská rada ihned, aby pro-
vazaticí nápisy německé byly odstraněny, což se také stalo. Imenovaná
firma se vymlouvala, že tabulky dal udeřkati kterýsi podřízený úředník
kovanný - Němec - bez vědomí majetníka, o čemž se však velmi poslybo-
valo.

9 - III

15 - III

4 - IV

Stará dřevní domů na Divoké náměstí, jež byla p. r. 1912
započata a na zimě přerušena, byla opět zahájena dne 4. dubna
1913.

26 - IV

20 - IV

Výroční zpráva místní dráhy Humpolec - Německý Břez zohřálena
byla ve schůzi správní rady konané ve Vídni dne 20. dubna 1913 - za
správu rok 1912 a vykazuje za tento rok čistého zisku 96.512.94 K,
oproti zisku 92.504.53 K za správu rok 1911.

II - 1913

21 - IV

V městském chudobinci zemřel dne 21. dubna 1913 zebraček a ošetřo-
vanec J. Dubový, který v chudobinci na útraty města pro třicet let žil.
Zemřelý zanechal po sobě v bedně 700 korun na hřbitovosti, jež připadla
chudobinskému fondu města.

II - 1913

22 - IV

Okresní a obecní starosta, okresní hejtman a nemocniční lékaři v
Humpolci vydali dne 22. dubna 1913 prohlášení k veřejnosti, že se zri-
kuje při nemocnici humpolecké kurs pro dobrovolné ošetřovatelky
nemocných.

1.
Nemocná
provokace.

2.
Okresní dům.

3.
Místní dráha

4.
Bojůvek zebraček.

5.
Kurs pro ošetřova-
telky nemocných.

1. Zimolocká výzdoba kostela.

V únoru 1913 instalována byla ve farním katolickém kostele čtyři rožnírna díla přizvaná firmou československé malíře Viktora Šerobá, již maloval katedrálu pro altář Jana Křtitele v kostele altářní obkáz kolotočnice. Díla přizvaná byla z darů zámožných jednotlivců, již jsou také na oknech zapsáni.

2. Křesťanský slavnostní den.

Dne 1. května 1913 uspořádal ženský odbor Národní jednoty po-šumavské květinový den spojený s koncertem městské hudby na Divoké náměstí ve prospěch Občanské komise pro péči o mládež.

3. 1. máj - 1913.

Již den oslavila organizace sociální demokratické strany zvláštní slavnost. V předvečer 1. máje - 30. dubna uspořádala slavnostní divadelní představení Diváckých Poltavou, 1. května dopoledne ve-řejným schůzí lidu a vespolekne přátelskou schůzí. - Jedná se o výstavu, která 1. máj zasvětila lidu od práce - k tomu ke své hmotné prospěchu.

4. Přednáška Dr. Zahradnického.

Dne 3. května uspořádal Vzdělávací sbor přiměstské MHD² z.ř. Zahradnického, primáře nemocnic v Křiv. Ústí, v Sobotce a v He- matem: Zkušenosti českých lékařů za války na Balkáně. Předl. Dr. Zahradnický hostilivě činným mezi lékaři ve válce balkánské.

5. Volby do okresního zastupitelstva.

Volby do okresního zastupitelstva konané ve dnech od 2. do 7. května 1913 měly tento výsledek: zvoleni byli za obce venkovské: Antonín Svátek z Čejova, Jozef Koten z Mlýčtiny, Jos. Vanča z Kalině, Ant. Klíček z Hájčína, Jozef Pöjermý z Jelešova, Václ. Koubek z Hněvkovic, Jos. Zapotočný z Dvůrka, Jos. Širada z Kalhova, Frank. Štěpánek ze Sobotky a Antonín Hlatoušek z Divic; za města a městec: Adolf Würm z Humpolce, Jan Honěk z H.

IV. - 1913

I. - V.

II. - V.

1. - V.

21. - V.

3. - V.

30. - V.

7. - V.

Jan Jozl z Humpolce, Karol Horian z H., Otakar Martin z H., Otto Ryabimský z H., Činěk Barták z Hecalee, Karol Hadravský ze Surovat, Karol Wacha z Větrného Jeníkova, za přímýsl: Ant. X. Směčka, kovárník z Humpolce; za velké statky: Václ. Žušný, opravce pivovaru, za Hecalee; Jind. A. Napravil, obchodník v Humpolci, za Humpolce; Otto Metal, velkostatkář ve Zdechovicích, za Větrný Jeníkova; Norbert Beneš, dělník v Humpolci, za Želiv.

Dne 11. května konal se v Sobotce koncert smíšeného pěveckého sboru učitelů moravských za řízení dirigenta prof. Š. Vacha se značným úspěchem i hmotným výsledkem.

Za okresního starostu humpoleckého byl dne 21. května zvolen opět Karol Wacha z Větrného Jeníkova. Jednomyslně - opětná tato volba svědčila o nevídané oblibě, které se zvolený starosta právem pro-je objektivní jednání všude těší. Zohvířil, že zvolený starosta není úplně zdrav. Sipi - krávním neduhem, jenž mu jeho úkol i život velmi ztěžuje.

V noci z 20. na 21. května 1913 vznikl v barevně podnikatelského cechu v č. p. 151. požár, který barevně až na zdivo zničil. Shodily zásoby vlny do 7678 kg náležející několika podnikům. Škoda způsobená cechem na budově a strojích činila 25.000 K, na zásobách 20.269 K. Byla také vytržena příčina. Příčina zjištěna nebyla. Až teprve v r. 1922 vysloveny byly domněnky, že škůň byl záměrně založen jedním z podnikatelů, kteří tu měli vlnu, neboť často opalované po-žáry od těchto dob stihaly vždy jednoho z těchto účastníků skladu, ač domněně v listopadu 1922 byl přistižen pachatel, který požár za podnikatelského dobrovolně založil. (Viz - listopad 1922.)

1. Koncert moravských učitelů.

2. Volba okresního starosty.

3. Požár cechovní barovny.

1.
Poslanec Dr. Eduard Šubrt v Humpolci.

Uprávně dne 26. května 1913 měchal v Humpolci poslanec Dr. Eduard Šubrt, starosta města Něm. Brochu, aby sdělil o městské radě, co vyřadil ve příčině řízení projektované národní přehrady na Želivce. Zpráva poslancova vyzněla příznivě.

2.
Neštěstí na stavbě Okresního domu.

Dne 2. června 1913 stalo se na stavbě Okresního domu neštěstí. Při 10 minut před dvacátou hodinou polevší střecha se na přičelí stavby silně křivila ve váze asi 150 metrických centů, prorazila dvě patra lesů a spadla k zemi deset pracovních lidí na stavbě. Dva zranění byli zranění smrtelně: František Kozák z Vilémova zemřel ještě téhož dne, zedník Šiman ze Sedlice zemřel dne 3. června. Ostatní poranění se uzdravili. Příčinou neštěstí byla silná a těžká křivka, již při stavbě nebyla dobře ze začátku zatížena a sklonila se do předu.

3.
Požár.

Dne 9. června 1913 vznikl oheň v domě č. 466 v Pražské ulici patřícím krejčímu Frant. Prochovi. Spolily i zásoby látek a dřev v ceně 1800 korun. Škoda byla pojistěna. Příčina zjištěna nebyla.

4.
Čtyřicet let hasičského sboru.

Dne 28. června 1913 obstaral sbor dobrovolných hasičů v Humpolci paměť čtyřicetiletého trvání svého velikého slavnosti Dpolesní ve Stromově - pro záchranu městské kasny. Účastenství bylo značné - z města i z celého okresu.

5.
Oslava Husova.

Dne 6. června 1913 usetěna byla památka Husova přednáškou veřejnou na Riegrově náměstí, již pronesl Eduard Šmejkal, profesor gymnasia z Německého Brochu.

6.
Kolejní schůze poslance Šubrtova.

Veškerá městská kasna svolána byla na neděli dne 10. července do Sokolovny veřejná schůze lidu, na níž promluvil o poměrech na pražské kasle vídeňské poslanec Dr. Eduard Šubrt z Něm. Brochu.

26. - 7.

13. - VII.

2. - VII.

19. - VII.

9. - VII.

13. - VIII.

28. - VII.

6. - VII.

VIII. - 1913.

10. - VII.

Poslanec III. Dr. Eduard Šubrt, starosta města Německého Brochu svolal na den 13. července do Humpolce veřejnou schůzi lidu, na níž před četným občanstvem promluvil „O politické situaci a místních otázkách.“

1.
Schůze Dr. Edu. Šubrtova.

Česka strana pokroková a Strana národní sociální uspořádaly dne 19. června 1913 protestní veřejnou schůzi lidu s programem: „Zrušení ústavy a zavedení ústavního komitatu v Čechách - a Všeobecné právo hlasovací do ústavního sněmu.“ Za stranu pokrokovou promluvil na schůzi redaktor časopisu Čas - Cyril Dušek z Prahy. Účastenství bylo velké a pomlas s řečmi bouřlivý.

2.
Protestní veřejná schůze.

V Humpolci již dávno koválo se pro řízení státní školy. Řízení návrhy protáhnuty v této příčině často vol přemýšl. korporací i jednotlivců. Před 1913 myšlenka tato opět oživila a kulobraté ujala se iniciativy sama městská kasna. Ale opět s neúspěchem. Pomýšlelo se tedy o nějakém náhradním škole státní i vyhledal se návrh - zřídit místo školy státní obchodní akademii. J. okresní zastupitelstvo tuto snahu přivítalo, a sám Obecní výbor ve své schůzi dne 13. srpna 1913 uneseni obecně zastupitelstva o řízení obchodní akademie schválil, ale brzo pozpůsila se hlachina lidí o této věci myšlících, vznikla polemika v některých listech a sám Svaz absolventů obchodních akademií překřel proti tomuto projektu vystoupil, a tak ani tato myšlenka nestala se skutkem a projekt dložen.

3.
Obchodní akademie.

V srpnu 1913 přídáno bylo Komitétu pro záchranu kasny Orlika k práci sdružené. Konservace řídicím prováděla se v intencích státního památkového úřadu a přičena byla firmě J. Kavalírovi z Prahy, kteří stavěli zároveň Okresní dům. Celkový rozpočet měl na 4531.32 Kč. Byl však překročen během stavby na 5797.35 Kč. Úhrady nákladů přispěli mezi jinými: Obecní zastupitelstvo humpolecké 300 Kč,

4.
Záchranou kasny Orlika.

velkostatek Heralec (jako majetné pozemku) 800 korun, město
Humpolec 300 K, Žimostenská záložna v Humpolci 100 K, Okresní
hospodářská záložna 100 K, Tímochův Skotčovský 100 K, různé dárky
úhrnem 761.16 K; ministerstvo kultury a vyučování ve Vídni 600 K.

Po dokončených pracích zbyl na hotovosti menší přebytek, jenž
uložen na vlastním účtu Svatováclavské záložny v Humpolci.
Všechny listinné doklady o těchto pracích uloženy byly do míst-
ního muzea. Komitét však trvá dále. - Když poráží okresní hý-
man přinášel do Jablonce, zvolen předsedou komitétu ředitel
dvůrů školy Josef Kopač, předseda muzejní společnosti, a pošťad-
níkem Jan Hornek, ředitel Svatováclavské záložny, jenž převzal
vládní důjky s přebytkem hotovosti.

Humpolecké studentstvo uspořádalo 24. srpna 1913 akademii
ve prospěch Ústřední matice české za spolunávrstování železa pře-
běho porušení učitelů pražských Leopolda Ambrože, rodáka humpo-
lecko s čistou pěveckými, hudebními a jeduaktoem Dobovím
Čerchým, při níž účinkovali tehdy také dva humpoleckí studenti,
kteří oba poráží položili své životy ve světové válce: Jan Kopač,
syn pisatele této zprávy, a Brunoš Lípa, syn váženého občana humpo-
lecko a doživotníka Brunoš Lípy; tento na bojišti ruském, onen
na bojišti italském. Oba byli sportovci, stejného stáří, oba absol-
vovaní kandidáti učitelství. Jan Kopač bral jednou číslo progra-
mu na žlánu a doprovázel zpív učitele Leop. Ambrože; Brunoš
Lípa bral v Dobovím.

Počátkem měsíce září 1913 byla humpolecká krajina svědkem
příprav k vojenským manévřím, jež se konaly k tomu účelu v jiho-
západních Čechách. V Humpolci bylo po dva dny plus vojska,
většinou Němců z Rakous, jež sem přišlo silnici od Ném. Brodů.

1.
Studentská
akademie

2.
Vojenská
manévry

30. - XI.

24. - VIII.

IX. - 1913

IX. - 1913.

15. - X.

IX. - 1913.

Oni přes 6.000 mužů. Ujádři byli ubytováni po domech a za ty dva
dny vyješli i vykonali všechny záležitosti chleba a kůriva. Druhého dne po-
bytu stálo všechno vojsko v Humpolci dvěma směry: silnici státní k
Jelionu a silnici okresní k Semotánu. Při Dobrově byla v naší krajině
první viděti - letadla - nepřátelské armády, jež sledovala pohyby
vojska. První srážka a přestřelka byla hned u Želivá. -

Souběžný místo humpolecký Augustin Krýštrůf našel na za-
hrádce svého domu č. 138. na Slavíčkové náměstí při překopávání
záhonní v hloubce asi 30 cm malý poklad skládající se ze 101 korun
prájeckých grošů Jana Lucemburského, Karla Čtvrtého, Václava IV. a
asi 50 halobanů Albrechta II. Nález byl ve dvou váčcích, z nichž za-
chránil se jen zbytek. Celý nález zakoupilo místní muzeum. Poklad byl
zakopán asi v době, kdy zdejší krajinnou válku v humpoleckých válkách
vojsko Žikmundů, ebaře.

V září 1913 přeložen byl do Humpolce ze Žitkova nový okresní lékař
Dr. Vincenc Štaněk.

Ministerstvo veřejných prací zřídilo v Humpolci při odborné škole
Kalcovské - obchodní oddělení.

Neustálé hmotné poměry českého učitelstva přimutily učitelstvo
okresu humpoleckého k manifestaci a k následujícímu resoluční: „Sčkolí
již po léta vydání jsme noví z čisté politických důvodů, konali jsme
neustále až do přítomné doby věrně a předovně svoje vyhovatel-
ské poslání. Nyní však po marných našich pokusech o zlepšení byti
dávěra naše k vládě a poslancům je okřesena a nepřítivost naše úpl-
ně vyčerpána a proto porvedáme s ostatními hmotně poměřeními
druhy v povolání - svého varovného hlasu, aby šalebná hra s námi

1.
Poklad
zemi

2.
Okresní lékař

3.
Kalcovská škola

4.
Neustálé
poměry
učitelstva

1913

terně přestala a žádáme poslušně a důtklivě úpravní platů
nyně do konce tohoto roku. Nebude-li našim spravedlivým po-
žadavkům o zlepšení platů vyhověno, jsme odhodláni na další
povel dáti svému spravedlivému a barmennému požadování úpl-
ný průchod a zaváděti další své donání ve škole i mimo školu
dle hesla: "Dobrý plat, taková práce."

Jan Arnold Skokovský, nyní prvního továrníka humpoleckého
Protopa Skokovského, velkoobchodní podnik, vzniklý v r. 1861, kdy
52 letý, majitel domu č. 884 na Smíchově, v nepřímém darém
manážířským záchvatu zastřelil na Smíchově o 2. kochině o půlsoci
proti 42 letou manželku Josefku, dcerkou dcerušku Mikolam a
proštělil ležce 17ti letou dceru Miladu, načež si sám upálil ka-
nu do hlavy a skončil svůj život. Příčinou tohoto skutku bylo
jedine duševní zatížení, jež na něm jako na jeho bratru Lindu-
slavi bylo již dříve znáti. Oba bratři byli povahy velmi vnětlivé
a vždy vystrčené. Byly humpolecký lékař Dr. Jan Diváček napsal
kdysi do vědeckého časopisu lékařského, že příčinou mnohých dušev-
ních pomuch a úchylek v normálního zdraží některých humpo-
leckých rodin jsou příliš blízké příbuzenské svazky a naznačil
v pojednání některé příklady (uváděl jmená začátečními přime-
nami; mezi nimi i rodinu Skokovských) - z kterýchto příčin vzniklo
bermenné nepřátelství mezi lékařem a celou rodinou Skokov-
ských, jež dlouho - ka pradá do smrti obou bratří - projevovalo se
činny odvetnými, někdy až odpornými.

"Každé trio" uspořádalo dne 16. listopadu 1913 v Humpolci
koncert. Byl to umělec Jaroslav Jeremiáš (klavír), Alois Reisser
(cello), M. Synek (kontrabas).

1913.

17. - XI.

Obecní zastupitelstvo v Humpolci ve své schůzi dne 17. listopa-
du 1913 se usneslo, aby z Humpolce do Hněvkovic postavena byla
silnice vycházející od nádraží. Stavba počala v obecní kázi dne
28. dubna 1915 - jako práce nouzová, když bylo ministerstvo veřej-
ných prací poskytl na každý běžný metr 810 K subvence.

1
Nová silnice.

20. - XI.

Emerich Dítě zemřel. Z bratřů Divákových zpráva, že kam
u své provdané dcery zemřel bývalý továrník humpolecký Emerich
Dítě po dosti dlouhé a trápivé žaludeční nemoci ve věku 72
let. Emerich Dítě narodil se v Humpolci r. 1841 jako syn pu-
dovnického mistra Martina Dítěte - a již z mládí jevil značné
schopnosti a touhu po neustálém zdokonalování. V podnikání
začal "D. piky" - nejprve jako tovaryš, později jako samostatný
mistr. Jako mladík procestoval pěšky téměř celou vlnou Pa-
kovsko-Uhersko. - Samostatně počal pracovat na dvojnásobných
stavkách a bylo ho často vidati - jak jde do blízké Hlavy s kancem
na zádech. Svůj vytrvalost a houževnatost si přilí přivodil ma-
lý počáteční svůj závod k neúspěšnému rozvozu a stal se největším
továrním humpoleckým své doby. V době, kdy svůj závod prodal,
měl v továrně již 100 neechanických stam, valchů, baxerů,
úpravů, vůbec vše, co k molení vyrobí pudna jest potřebí. Vy-
robly jeho vynikaly vždy dobrou jakostí a proto byl Em. Dítě
také dobře zapřávan mezi nejlepšími dodavateli armády. Tak také
připravil dobré přídru i ostatním humpoleckým průmyslníkům je-
jich byl kádece i vidce. Soudnickým výhobním karil cestu na
Balkán, do Saloska i Bulharska, kde se také sám delší dobu zdr-
žoval. Nejznámějším se stal v r. 1874, kdy provedl rekordní vy-
kon při výrobě koveckého obleku pro rakouského císaře za 7 hodin.
V 6 hodin káno práce stříží ovce započala a v 1 hodině dopoled-
ne byla látka na oblek hotova - a ve 3 hodině dopoledne oblek

2
Emerich Dítě.

5. - XI.

16. - XI.

2
Koncert.

dvorním krejčím z Vídně ušít a ihned do Vídně odcestovat. Za tento čin byl Em. Dítě vyznamenan čestnou medailí.
 Zúčastnil se také veřejné činnosti. Byl členem občanského zastupitelstva, městské rady, náměstkem starosty, členem občanského zastupitelstva a členem výboru městské správy. Činně napomáhal rozvoji lokální dráhy, telefonní, odborné školy kalcovské a pomáhal svým známostmi ve Vídni i mnoha známým osobám i různým zadatelům, kteří se ucházeli o přezemění vlády nebo mocných vídeňských právních. Byl vyznamenan titulem dvorního dodavatele a rybníčským řádem Františka Josefa. V r. 1893 postavil městu obecní pivovárnu a na vydražení věnoval jistinu 4000 K. V r. 1910 postavil podle příkazu ještě dětskou opatrovnu. V rodině půsilo přástek nebylo. Jeho děti a družky jsou dlouho churavěli a před ním ještě zemřeli. - Dům stavěl. Postavil celou skupinu stavení pro svou kovárnu a hospodářství, ale sbíral za tímž účelem mnoho drobných stavení v okolí, aniž by ztrátl velmi mnoha bytů různými stavbami a byty nakradil. - Věle se mu velmi vyhledávalo, že svou kovárnu, největší směniský podnik v Humpolci, prodal Němcům, ačkoli měl nabídku ke koupi i v českých stran. - Při jeho značné prozívatelnosti a zkušenosti, bylo přece dobře vidět, že se mu v mnohých věcech nedostávalo - vzhledu hlediska. -

Obecní zastupitelstvo humpolcké ve své schůzi konané dne 13. srpna 1913 proustořalo proti zrušení zemského výboru a proti zrušení zemské komise v Praze a zaslalo na patřičná místa tento projev: "Hluboce rozčarováni a uraženi tímto bezprávím a napříčině máme jako jeden muž vzhopiti se v boj za uhájení naší samosprávy a máme ukázati, že v tuto chvíli, když jde o vážné otáčení našeho národního života, že není mezi námi stranictví a rozkolů, že kterého by se nepřátelé"

1.
 Pročost proti zrušení zemsk. výboru.

naši mohli těšiti a nebo mohli doufati v naše oslabení a rozštělení."

Vzdělávací sbor města Humpolce pořádal v měsíci říjnu a listopadu cyklus veřejných přednášek o náboženství. Tak přednášeli:

- 18. - X. Dr. Frank. Krejčí z Prahy 18. října na thema: Vznik a prokřtěná náboženství.
- 25. - X. Prof. R. Zubaty z Prahy 25. října: Jyrahismus a brahmanismus.
- 1. - XI. Dr. Rud. Dovičák z Prahy: Mohamedanismus - 8/11. Židovství - 1/11.
- 15. - XI. Prof. J. Jovstka z Prahy 15. listopadu: Původní a středověké křesťanství.
- 22. - XI. Dr. Fr. Dětina z Prahy 22. listopadu: Reformace.
- 29. - XI. Dr. Fr. Krejčí z Prahy 29. listopadu: Osvícenství a přirozené náboženství.

Obecní zastupitelstvo ve své schůzi dne 23. prosince 1913 vyslovilo souhlas s požadavky učitelstva za úpravu platů vyslovenými na manifestační schůzi učitelské v Německém Brodě.

Obecní zastupitelstvo rozřídilo obecní školku koupě pyžembů šparc 1505/1, 1506 vol mamčeli Munkleových za 3579.36 K a rozřídilo na tomto pozemku novou obecní školku, kde jest nyní ani 35.000 stromků ovocných, 20.000 stromků plavých a 100.000 pa zemie stromů jedličnatých.

1.
 Cyklus přednášek

2.
 Požadavky učitelstvo

3.
 Obecní školka

1913.

1.
Náklad na
Okresní dům.

Kolaudační účet za celou stavbu Okresního domu na
Přehradě náměstí činí po sňazce 6% slevy - 146.117 Kč 40 h
a 619.86 X za vypracování rozpočtů, tedy včetně
146.737 korun a 26 haléřů.

2.
Náklad
vyšokoskolská.

Okresní zastupitelstvo udělilo ve své schůzi dne 23. XII.
na založení vysokoskolské nadace na oslavu 500 leté pa-
mátky Husovy jistinu 600 korun, splatných ve třech kvě-
tních lhůtách po 200 korunách počínaje rokem 1914.

3.
Okresní škola.

V r. 1913 vydaná byla z okresní školy 3863 kusy stromků
ovocných, 590 stromků planých listnatých, 22.267 ovocných pla-
ňat, 1250 listnatých pemenačků. Pro jaro 1914 jest v záobě
4812 kusů stromů ovocných, 600 stromů planých listnatých a
silnicím.

23. - XII.

23. - XII.

1913.

23. - XII.

1914.

27. - II.

8. - III.

15. - III.

16. - III.

24. - III.

26. - III.

Šest staré masné krámy kae sešly, že krosily serubím, umsto se
obecní zastupitelstvo dne 27. února 1914, aby byly s majetníku vykon-
peny a jěto se jich neuvřívá, luda jen za skladišče rixního zboží a
zbytkých věcí, aby byly plovřány. Keš přidroěno ke sborčánů byly
pro památku ofolografovány.

Politický dělnický klub Svoboda uspořádal dne 8 března 1914
v Dělnickém domě manifestační schůzi žen - za vybořování volební-
ho práva žen.

U neděli dne 15. března začali humpolečtí ocholníci v Soxo-
lovni dramatickou básně Svatoopluka Čecha „Lešetiňský kovář“.
Kavstěva byla značná.

Vzdělávací sbor města Humpolce konal dne 16. března 1914 řád-
nou valnu kromadu, z nížoěni jeho zprávě uvádíme: V uplynulém
r. 1913 měl Vzdělávací sbor 152 členy. Činnost omezovala se jenom na
veřejné přednášky. Dne 13. dubna 1913 uspořádana byla přednáška
univerzitního profesora Štřitko Daněš z Prahy „O cestě na Jávru a
do Austrálie“, se světelnými obrázky. V podzimním období uspořádan
cyklus univerzitních přednášek, o nichž je zpráva na str. 64 této knihy.

Dne 24. března 1914 konala se kolaudace dokončené stavby
Okresního domu, při níž stanovou konečný výsledek nákladu.
Přirodní rozpočet činil na 140.133 korun 11 haléřů. Přeročím byl
při stavbě o 5.744.65 korun, tak že celkový náklad na celou stav-
bu činil 145.877 korun 76 haléřů.

První schůze v novém Okresním domě konala se dne 26. března 1914,
jiz zúčastnil se tehdy i okresní hejman J. K. Vojtěch Vanis.

1.
Masné krámy.

2.
Schůze žen.

3.
Divadlo.

4.
Vzdělávací
sbor.

5.
Kolaudace
Okresního domu.

6.
První schůze v
Okres. domě.

1914.

Sdružení spolky v Humpolci uspořádaly na počest padesátých narozenin básníka J. S. Machara slavnostní večer za spoluúčinnosti recitátorky Anny Břečkové - Kůrkové z Polze Opatovy, Aldřinský Sedlmajerová z Pátlavě, profesora Dr. B. Vyskočila z Nám. Břozů a zpěváckého spolku Čechy a Lechy z Humpolce. Čistý výnos byl věnován Hřbitovnímu fondu. Bylo dne 26. března 1914.

Dne 30. března 1914 volil III. sbor voličův obecní zastupitelstvo humpolecké. Byli zvoleni tyto občani členy obecního zastupitelstva:

Adolf Wurm, kovář;
 Antonín Kralošvil, soukeník;
 Josef Král, truhlář;
 František Smítek, účetní nemovné pokladny;
 Josef Kácerovský, soukeník;
 Frant. V. Kryštofek, soukeník;
 Josef Sládek, hostinský;
 Gustav Hofmann, soukeník;
 Antonín Drahosál, pozlačovač;
 Jan Honnek, ředitel Svatojánské záložny;
 Klement Nápravník, řezník;
 František E. Sládek, obchodník a trafikant;

za náhradníky:

Karel Půbovský, učitel hmoty a městský kapelník;
 František Komrs, cukrář;
 Josef Hlaváč, truhlář;
 František Semrád, krejčí;
 Jan Malát, pekař;
 Josef Kryštofek, pekař.

26. - III.

30. - III.

2. - IV.

Dne 2. dubna 1914 volil II. sbor voličův obecní zastupitelstvo a byli zvoleni tyto občani:

J. K. Slojs Kouček, okresní tajemník;
 Gustav Koblík, ředitel obecní a měšťanské školy dívčí;
 MUDr. Ferdinand Čapek, lékař;
 Karel Junka, soukeník;
 Otakar Závorský, soukeník;
 Dindřich A. Nápravník, obchodník;
 Ferdinand Vilém Junka, kovář;
 Rudolf König, ředitel Dřevné školy tkalcovské;
 Dindřich Vlasák, obchodník;
 Otto Dychmorský, učitel a ředitel kůru;
 Vilém Jenč, obchodník uhlím a dřívím, majet. pily;
 Karel Kocián, soukeník;

za náhradníky:

Vincenc Kameš, učitel obecní školy;
 Josef Smička, soukeník;
 Adolf Junka, kovář;
 Rudolf Kasal, mistr tesářský;
 Josef Junka, obuvník;
 Antonín Procházka, obchodník.

3. - IV.

Dne 3. dubna 1914 volil I. sbor voličův obecní zastupitelstvo a byli zvoleni tyto občani:

MUDr. Zibřid Lederer, advokát;
 Jan Šohl, kovář;
 Norbert Jenč, děkan katolický;
 Václav Jašns, správce pivovaru;
 Vilém Nápravník, ředitel Hospodářské záložny;
 Antonín Karel Smička, kovář;
 Otakar Martin, stavitel;

1914.

I. sbor.

I. sbor.

1. Macharův večer.

2. Volby obecního zastupitelstva, III. sbor.

- Johann Dítě, soudce;
 - Josef Krása, soudce;
 - JUDr. Matěj Křiváček, advokát;
 - Karel Krása, obchodník;
 - František Fleischner, obchodník;
 - za náhradníky:
 - František Barták, postřiháč;
 - Josef Hruška, hostinský;
 - Václav Šmíd, pekař;
 - Oskar Procházka, hostinský;
 - Josef Kypela, pondělník;
 - Josef Lešourek, obchodník.

1.
Volba
starosty
města
a
městské rady

Při volbě starosty a městské rady zvoleni byli dne 22. dubna tyto občani:

- starostou obce zvolen Adolf Wurm, kovářník;
- členy městské rady tyto občani:
 - Jan Horník, Jan Štěl, JUDr. Z. Lederer, Oskar Martin, František A. Nápravník, Josef Křiváček, JUDr. M. Koubek, Oskar Závorský. - Celkem osm členů městské rady a starosta.

2.
Před
volbami.

Před volbami obecními ozývaly se místem hlasy volající o kompromis mezi dvěma největšími stranami v obci; mezi vládnoucí stranou „horní“, skládající se ze dvou politických stran mladočeské a staročeské, a mezi stranou „dolní“ z přežívající politických stran podrobových, reprezentovaných většinou tak zvaným nepolitickým Občanským klubem. Kompromis se nezdařil přičiněním strany „horní“, jež měla většinu v obci.

Šla totiž každá strana k volbě s kandidátní listinou vlastní. Ten několik členů bylo na obou listinách společných. Ti ovšem byli voleni oběma stranami. (Adolf Wurm, Josef Křiváček aj.)

Už v I. volebním sboru, v němž byli největší poplatníci, měla „dolní“ strana převahu a dala se očekávat, že její kandidátní listina zvítězí. A tu došlo ke smutnému úkazu. Přidací strany „horní“ - domnívaly se, aby si zajistili většinu hlasů v I. sboru, ucházeli se o hlasy německých kovářů Becků a za pomoci těchto dvou řízkových hlasů v I. sboru zvítězili. Tento způsob byl volebního nesetkal se vůbec se souhlasem, ani se souhlasem členů strany vlastní.

6.-IV.

Občanský spolek v Humpolci uspořádal dne 6. dubna 1914 veřejnou přednášku dra. Em. Meisnera, advokáta z Měln. Předm. „O berní amnestii“.

1.
Přednáška
O berní amnestii.

18.-IV.

Zpěvácký spolek Čech a Lech uspořádal dne 18. dubna 1914 v Sokolovně Smetanův večer se zpěvním a hudebním programem za řízení sborníka učitele Otty Rychnovského.

2.
Smetanův
večer.

24.-IV.

Slib starostův a městské rady do půlnočního hejtmána vyhlášen byl dne 24. dubna 1914. Po něm rozděleny jednotlivé repráxy takto:

- průmyslní věci a lesní repráxy - starostovi;
- chovnictví - Janu Horníkovi;
- finanční - JUDr. M. Koubekovi;
- kulturní záležitosti - JUDr. Z. Ledererovi;
- policii, zdravotnictví a obecní budovy - Janu Martinovi;
- stavbní věci - J. A. Nápravníkovi;
- vodní záležitosti - Jos. Křiváčekovi;
- hospodářství - Oskaru Závorskému;
- elektrárnu - Janu Štělovi.

3.
Slib
městské rady

1. Saský bazén

V neděli dne 26. dubna 1914 kolem šesté hodiny rápoceho plul nad Humpolcem balon, který pomalu klesal a v obci Větrném přistál. Balon byl majetkem pražského plaveckého spolku v Drážďanech. Byl v něm čtyři muži, z nichž dva vojenská důstojníci. Balon byl přivezen do Humpolce, odkud vlakem poslán do Drážďan.

2. Masné krámy

V měsíci dubnu 1914 byly zbořeny staré masné krámy na Palácového náměstí proti domem Jakšových. Na místě krámů zřízena vyvýšená terasa se pohody. Před zbořením byly krámy sфотографovány.

3. Přednáška

o Chodskiu

Dne 2. května uspořádal Odbor klubu českých turistů v Sokolovně přednášku "O Chodsku" se výtulnými obrázky. Přednáška byla zajímavá, obrázky velmi krásné a mášková velmi četná. Přednášel učitel kolínsko-hrádecké školy Vendelín Džily.

4. Náklady na 110-rou chlapeckou školu.

za pozemek M. Procházkov	K 3247.
za pozemek Emmerichu Dítětovi	12.000
staviteli M. Pleškov z Prahy	248.849
architekto-tektoni Šelovi za dozor	3.300
staviteli Liškovi za komise	584 K
staviteli Šlechtovi z Pelhřimova	78 K
střecha	8824 K
dřevák	2236 K
plot a úprava	9273 K
pamětní deska	225 K
dvobrná vydatí	403 K
hlavní	
288.989 korun. Škola má číslo 591.	

26.-IV.

24.-V.

Narodní jednotka prošimská - ženský její odbor uspořádal ve prospěch českých menších květinový den se sbírkou. Ač počasí příznivé nebylo, byl přece výsledek uspokojivý. Čistý výdělek činil 960 korun 83 haléře.

1. Křesťanový den.

V.-1914

Při úpravě procházky u kolníka Janáka v Koberovických nálezu byl pod poollahou v hloubce asi půl metru hrneček se starými mincemi. Byly to pražské groše Václava IV, Karla IV a Albrechta II. Nález získalo humpolecké museum i s náleženou příbratou plochým kamenem - záštitou koberovického učitele Jana Hraly.

2. Poklad v zemi.

IV.-1914

V.-1914

Zvláštním zhublým úkazem postřizeny byly letos ve zdejším krajíně keře angreštové a rybízové. Plody i listy těchto keřů bylo napadeno "padlino americkým", houskou, která brovila rušičku dlouholetou práci zahradníků. Také stromy švestkové, kaštanu a lípy byly postřizeny mřicí "črvec". Škody na ovoci keřů angreštových a rybízových byly značné.

3. Žháza na keřích.

2.-V.

24.-V.

Válka

1. Sarajevský atentát

Šel na sarajevského atentátu a smrti královského následníka Františka Ferdinanda D'Este proslýchalo se, že uvolnost ta bude mít za následek válku se Srbskem. Když však rakouská vláda poslala Srbsku své známé ultimatum, říkalo se již všeobecně, že za ultimatem bude ihned následovat vyhlášení války, jisto i na venkově dobře se vědělo, že Srbové ultimatum nepřijmou. Ba vědělo se také, že je ultimatum tak přísné, aby se přijati ani nemohlo.

2. Den před mobilisací

Dne 25. července 1914 došlo od pražského místodržitelství nařízení, aby na hejtmanství i na poštovním a telegrafním úřadech konala se služba nepřetržitě i v noci. A tu bylo hned znáti, že je všude "dusný vzduch" a že vyprovězení války není jen na tenže míti. Byl jsem v sobotu dne 25. července rozpoledne v muzeu - v budově okresního hejtmanství, a zde bylo viděti i cítiti korechvení. "Něco" se čekalo. A skutečně, v noci přišla zpráva, že mobilisace vojska je nařízena.

3. Mobilisace

V kancelářích okresního hejtmanství bylo jako na meziníšti; okresní hejtmán Dr. Vojtěch Vaníř i ostatní úředníci měli plně ruco práce, aby mobilisační rozkaz rychle byl sdělen po celém okresu. Učitelé, úředníci i mnozí občané byli na rychlo povoláni do budovy okresního hejtmanství, aby pomohli mobilisační rozkaz upravit i doručiti do jednotlivých obcí celého okresu.

Bylo asi půl šesté hodiny ráno, když na dveře mého bytu zabušil městský strážník Fr. Krůž a volal: "Mobilisace je nařízena, rychle na hejtmanství" a odešel, aby podobně bucoval ze spánku i jiné spolupracovníky. Oblékl jsem se rychle a netrvalo dlouho - přijímal jsem již z rukou okresního hejtmána rozkaz, aby se mobilisační vyhlášku doručil do obcí Hněvkovic, Petrovic, Věštníku, Felčova, Bolechova a Čihovic. A podobně bylo nařízeno celé řadě učitelů a občanů, aby se rozjeli po celém okresu.

25. VII.

26. VII.

Povozy staly již připraveny před budovou a jedním za druhým opouštěl Hněvkovic, aby tuto neblahou zprávu donesly na místo určené. Byla rovna toho dne v Hněvkovic anenská pouť. Povozy rozjížděly se na všechny strany. Přijel jsem nejprve do Hněvkovic a ačkoli i na venkově čekaly se zprávy neolobré, přece všude mobilisační vyhláška velmi nepřijemně překvapila. Největší hrůšou zprávošila vyhláška v obci Čihovicích, kde i starší muži - bédovali jako ženy. A tak hněvkovická pouť - místo veselím - končila smutkem a zármutkem. Oapolo dne jsem se vrátil do Hněvkovic, dal jsem zprávu o výšlancím poslánu a již všude bylo zřítí, že nastává vážná doba.

4. Mobilisace na venkově

Všichni mobilisovaní nastupovali válečnou službu dosti spěšně; nebylo mize odporu, leota nechtu, kůtku a zpěm opilých/nekřutů a také dosti pláče doprovázejících žen a přátel. Celkem odložlo se rukování dosti klade. Sami orgánové dozoru - četnictvo i okresní hejtmánství - líbovali si, že mobilisace jde velmi doboře - bez obtíží. Na nádraží bylo více pláče dost, ale všichni, kdož rukovali, těřili se, že budem zase brzo doma, protože se všeobecně myslelo, že válka dlouho nepotrvá. První rukování a i několik pozdějších provázeno bylo vždycky značným zástupem známých a přátel, ale čím dále válka trvala a čím častěji se rukovalo, tím více stávaly se transporty mobilisovaných smutnější a osamělejší, tak že pozdější rukování provázeli jenom trovní přátelé. Zvědavost již nebylo a také se již nedostávalo. Nezástal z mužů pomalu někdo už doma než starci a několič těch přátelů, kdož z jakýchkoli příčin byli od válečných služeb osvobozeni.

5. Nastupování mobilisovaných

V Hněvkovic byli to většinou synkové soukromých mistrů a dohodavatelů armády, smidenci skoro všichni, textilní dělníci a křiží, již šili vojenské obleky, všichni úředníci okresního hejtmánství, tajemník okresní a obecní, úředníci soukromí, postovní, berní

6. Zpoždění porinnosti válečných

financovní a když odváděti v r. 1915 již i padesátileté - také jeden učitel - pisatel této kroniky, jímž byl s počátkem zproštěn, ale již v r. 1916 byl zproštěn abaven a musil k nové prohlídce do Čáslavi, je-li schopem služby v poli. Nebyti toho, že byl v Čáslavi uznán neochopným služby v poli, byl by býval i s jinými padesátiletými musil také do fronty, kdež mnozí i z padesátiletů mohl by smrt. Arnost Kraus, obchodník a člen obecního zastupitelstva zemřel v Rusku a Jan Konečný, kontrolor nemocenské pošladny, ztratil se beze stopy někde v Bělorusii. Tak v posledních letech války nebylo nikde viděti nic než malé děti, ženy a neduživé starce.

Nybolestnější dotýkalo se obyvatelstva povolávání mladíků devatenáctiletých a osmnáctiletých, mezi nimiž bylo nejvíce ztrát. Tak zahynuli v útlém věku studenti Leo Haller, medic, nyní obchodník, Otmar Mlýžba, knihkupecký příručí, absolvent učitelství ústavu Jan Kopáč, nyní pisatel těchto stránek, Arnost Lípa, jediný syn rážného mistra kožedělnického, Jaroslav Barták, technik, nyní protřiláče a jiní, o nichž bude dále ještě zmínka. - Tato povolávání neokřtěných mladíků považovalo se za největší hanbu Rakouska, protože se již předem vědělo, že tyto děti Rakousku nezachránív. Pořízené podmínky volaly křest na něm i na její klam. - Tragický byl smrt mladiny kožedělníka Lípy, jehož manželka se ztratila z jediného syna - zemřela zásmutkem. Ale i jinde nebyl smutek méně.

Jinak ale jinde v Humpolci ani za války nebylo míro. Do Humpolce přibyla hned na počátku války domobranická vojenská tlída k dozoru nad dělníky pracujícími v továrnách, jež byla ubytována v přízemí dívčí školy a mnoho mobilisovaných křejů. Tedy průmyslový instaloval byjovsdem dílnu v celém přízemí Skalcovské školy, kdež byly umístěny tři stroje

1. Arnost Kraus

2. Jan Konečný

3. Povolávání

osmnáctiletých

a

devatenáctiletých

4. Ruch výroby

v Humpolci

proháněné elektrinou, již dávno připravené. Ale i v továrnách pracovalo se ve dne i v noci. V Sokolovně byla puzjena stříhárna vojenských obleků. Všude bylo viděti horečný chvat v práci i v do-
dávkách.

Celá řada domácků i cizích křejů jinou stříhala a ruční počet cizích mobilisovaných křejů šil ve škole Skalcovské ~~na~~ na ~~stříhání~~ na stříhání. Viděti toho šili v celém širokém okolí křejů venkovští, kteří hotovými práci odváděti do Humpolce. Každý den nakládalo se množství hotových obleků na nádraží a vozilo se za armádou. Je tím nastal velký zdroj vydělků domáckým podnikům a továrničkám i křejům je samovolně, ačkoli mzdy na počátku války byly staré a malé a dlouho to trvalo, než byly dělnictvem zvýšeny. Žitk z ustaněných dodávek plynul jim do kapsy výrobou.

Před blížící se zimou vyhlášení pládní rakouskou do Humpolce nakupováci přikrývek a pulců hotových, kteří skupili všechny zásoby starých hotových kovanů všech druhů i, jakosti, z nich se šily přikrývky pro vojáky v poli a na vagony těchto věcí vozilo se z Humpolce za vojáky. Tento nákup starých hotových látek všech druhů, jež se již po léta považovaly za skladištních podnikových, protože jich nebylo možno vůbec prodati ani potřebovati, stal se prvním krokem k obchodu podniků humpoleckých, kteří tím zbasili se všech starých a nepotřebných výrobků svých za značné ceny. Odtud dostují se první zisky humpoleckých podniků za války. Mnozí z nich proslali toho už starého a neodbytného zboží za mnoho deseti tisíců. - A tak pracovalo se v Humpolci neustále parou. Šicí stroje proháněné elektrinou chrlily rovna spousty hotových obleků vojenských, jež nijak nebaleny ve svačích povily se na dráhu a dopravovaly se za armádou.

Na počátku války myšlelo se vše z slus, jak bývalo přivolepano v míru, ale když nastal nedostatek i této provozy, pracovalo se i z náhražek, z hadrů i ze starých tkanin, jež v celých vago-

Šicí rojenských stejnohroji

2. První zisky humpolce

3. Nedostatek riny

nech vozily se do Slumpolce, zde se třídily, třihaly, přicolly, soula-
ly a tkaly na výrobky zase nové. Mnozí dovážejícími ručníma-
mi, košilkami a smáčkáčkami kvotchaných vojenskych obleků bylo
viděti i celé pláště, bluzy, kalhoty, čepice, na nichž leckde
ležela dosud nesmytá krev raněných i padlých vojínů. Vozilo
se vše přímo o pole.

Na některých místech bylo třeba spatřiti, jak z dovezlých zbytků
obleků vybirají se celé smáčkátky, bluzy, kabáty, pláště, kalhoty a
vyměňují se za jiné potřeby - i vyřizovací - a tak se pomalu
někteří lidé - zejména venkovani oblékali do odložených oble-
ků vojenskych, jež si u poukání vyměňovali i kupovali. Měly-
lo zásluhou vzácnosti potkati často oblečené vojky, dělníky i
venkovany. Jinak se ostatní pučoviny tyto třídily, třihaly, aby
se z nich pracovalo znova. [A jak Slumpolec za války místo
aby ztišl, oživil a podobal se poper, jež na přelomu strany
chvilí - vojenská obleky.]

Z této příčiny Slumpolec válkou nerchlo, ale zbohatl.

Z mistrů a poukání stali se válkou kovárny, z kovárnicků
milionáři jen dělníci textilní z války neměli nic, protože
v době, kdy se v Slumpolci pracovalo nejúspěšněji, byly mzdy
dělnické malé - staré. Teprve v pozdějších letech války ryzšo-
valy se i mzdy dělnictva, když už ze všech končin zela dra-
hota, tak že dělnictvo zisku z války nemělo.

Poměry dělnické v Slumpolci nebyly nijak utěšene. Kdo ne-
byl se svým stavem i mzdou spokojen a ožival se trochu bla-
nitěji, tomu pohrozilo se zrušením zproštění od válečné služ-
by a nepokojence pmlkl, nechtěje se vydati nebezpečí, že bude
poslán na frontu.

Pro případ, že by nepokojenost dělnictva nebo odpor ohrožo-
valy neúspěšnou a poslušnou práci těchto otroky držených a
dost špatně placených dělníků plohocha - války, měl velitel

1. Staré - opotřebo-
vané obleky
vojenská

2. Žisky
a mzdy ve
válce.

3. Poměry
ženského
dělnictva

4. Připravené
stanné právo.

domobranec z hlídky v zámece svého stolu v celovní kanceláři při pra-
vením vyhlášení stanného práva pro Slumpolec a okolí, jež mu byla
v den převratu státního 28. října 1918 i s celým archivem listin a
tajných rozkazů zabavena a pro věčnou paměť v místním muzeu
uložena.

Prvním domobranecským velitelem slumpolecké stráže byl jihlav-
ský advokát pomník J. H. D. Haicmann, jež však za nedlouho byl
poslán někam do Kalic a vystřídán nájemcem velerátů keralec-
kého nadporučíkem Oskarem Janerem. Proslýchalo se, že prvému
veliteli pomohly z Slumpolce příliš Damaskádské styky s některými
krotimami - dodavateli.

Za to nadporučík Oskar Janer konal svůj úkol velmi hořlivě - po
kautoudu. Prohlídky a opětné posílání dělníků do pole nebyly
řídými případy. Je při tomto vykonávání povinností nerohodo-
valy vždy důvody zákonní vojensky i zákonní lidskosti svědčí neje-
den případ, že často za prošetřovaného člověka mládence, zdravé-
ho a silného i dobrovolného poslán byl k vojku muž starší, ženatý,
otec četných noviny, protože neměl - přimluvěho.

A tak se vlekla válka do nekonečna za velkého strádání třídy
nemajetné a pracující a za značných zisků dodavatelů armády,
jiní počalo se říkati - váleční zbohatlíci.

Když přivypil nedostatky potravin, vykytli se ihned chytří
jednotlivci, kteří využívali tohoto nedostatku ve svůj prospěch, zru-
dili si zcela nové obchody, třeba nikdy před tím obchodem se ne-
zaměstnávali, kupovali a prodávali na své strany se značnými
zisky a tak bohatla druhá třída lidí. Mnohým z nich prodávané zbo-
ží ani do rukou nepřišlo, prodali je se ziskem dříve, než je sami příja-
li a tak se někde prodávalo a kupovalo zboží, které leželo někde ve
skladišti a přišlo několiká pukama, než se dostalo do prodaje drobného.
Tak vznikl obchodní řetězový a jeho představitelům počalo se říkati
ketáři. Tímto obchodem se zboží velmi zdražovalo.

5. Domobranecská
stráž:

6. D. Haicmann

7. Oskar Janer

8. Váleční
zbohatlíci

9. Řetězové
obchody

1. Obchod
výměnný.

Vláda rakouská zavedla v této době zásobování společně, vydávala na na široko zboží - spotřební listky, založila četné prodejny a ústředny, a tak ochlo se obyvatelstvo systematické řádné márně a zákonitě, z nichž vynikal se, kdo mohl, kdo byl finančně silnější, nebo kdo měl v rukou jiný prostředek - to jest některý druh potřebného zboží a tak vznikl a později bujel obchod výměnný.

2. Nedostatek
potravin.

Že se výměnou zboží za zboží, nebo za potraviny zaměstnávali velmi mnozí obchodníci, aby panu nebylo nedostatkem potřebných potravin. a zboží své i jiné kumpičům zapírali a neprodávali, buďti také zarnamováno. Tak velmi mnozí pečliví, mzdni a nemajetní občané odkázali na panu chlebensky, tučensky, cukřenky, mýdlenky, kávenky, masenky a jiné podobné listky, jež jevlně opravňovaly k nákupu, nedostávali na tyto přířazy zboží za zboží nebo jen málo a zcela špatné jakosti.

3. Věňkov a
výměna zboží.

Někdy hospodařilo se rovněž přeměnou, již často po několik týdnů nebylo ani k spatření, třeba měl jednotlivec na ni - moněnek plně ruce. Jako mnozí vendované mohli z města přeměnou mouky v množství více než dostatečném za másko a vejce.

4. Fronty.

Někdy a někde vznikl se obchod a prodej v pravé čachování i lichváření, že bylo třeba hledati pomoc i u úřadů, nebo vznikaly proto dosti často nepokojy i bouře nepokojných žen, které největší díl dne vyřádily ve frontách čekajících, až při prodeji na ně dojde - a zatím, než bylo vyhověno malému zlomku čekající fronty, prohlásil obchodník, že zboží došlo. A zatím často - je obchodník buď schoval nebo jinak zaskočil.

5. Nepokoje.

Že podobné jednání nevedlo k pořádku a mírumilovnému chování je samozřejmé. Každé chvíle bžil oklamany zášup hladových žen k hejtmanským dozavňuje se pomoci a zaskočení

proti obchodníkům. Ale maloboky měly tyto demonstrace nějaký úspěch. Účinky samy byly bezradné, jižto nedostatku potravin přibec byl přeci jen pravdivý, a tak končovalo vyjednávání obyčejně slibem, že bude brzy postaráno o nápravu, jak zboží dojde, což trvalo někdy dosti dlouho.

6. Obecní
prodejny.

Ably aspoň trochu čelilo se čachrim se zbožím, moukou i chlebem, vznikla obec prodejny mouky a chleba, ale ani vznikem těchto obecních prodejen moudi nepomohlo. Zřízení obecní prodejny nemohly dost často vyhověti potřebě všech vrstev, protože kruhy vládní staraly se přece úsilovněji o dodávky armádě než o zásobování domácího obyvatelstva.

7. Zásobování
obce

Judně zachováno paměti, že domácí orgány obecní, přes to, že vědomě pomšovaly příkazy a rozkazy vládní, staraly se v nevědomém zájmem o to, aby pro domácí potřebu schvaly potraviny, kole se dalo. Byl to zejména velkostatek kláštera želivského, jině na žádosti obce humpolecké v pravdě poskytoval s ochotou své přebytky obilí a mouky vždy, když bylo nejvíce, třeba že kroužilo nebezpečí kvestu se strany orgánů státních. Ale přece i přes tyto snahy dost často objevil se nedostatek mouky i chleba a v zásobování přejímém nastaly leckdy trapné přestávky a z nich demonstrace.

8. Demonstrace.

Demonstrace tyto obracely se často i proti osobám nevinným. Nejvíce soustřeďovaly se na osobu zásobovacího referenta při obřadním hejtmanském. P^{an} Josef Drábka, komisař, jehož i jeho ženu obřozovaly pobouřené ženy dokonce jednou i v jeho bytě. Ale přece zášná z těchto bouří mimo křik a nadávky nekončila nikdy násilím, výbřím uklidněním.

9. Spínění protiv
asporů.

Značnou zásluhu o smírné vyrovňování protiv měl často tehdy-ší přivolak organizace sociálně-demokratické, člen obecního zastupitelstva František Šmiter, muž vyřlý z licti, jině sám prýjm rozvázným jednáním a nestranným pomřováním všech okolností

10. Fr. Šmiter.

bohužel uklidňoval a rozvažněné strany přivodil k rozumnému jednání. V této své činnosti měl i mnohé pomocníky, zvláště hospodářskou radu a jejího předsestra učitele Janem Makarusem.

Zásluhou občanského zastupitelstva, městské rady, školy hospodářské, klasická žilivského bylo zapobováno obyvatelstvu hospodářského i žijící lepší než obou sousedních měst pro celou dobu války. I když jinde byl nedostatek potravin již skoro katastrofální, bylo žilivským v Žimpsolci jakož i také přesitelné.

Zato však velmi mnozí venkovští naši pousedé a hospodáři mívali ve válce peníze zatvrzele a raději tajně za drahý peníz plodiny své jinam prodávali, než by je byli přenechali za maximální ceny (přenechali) svým křivčím společenstvím v městě.

Že nebylo ani u nás nouze o lidi čistě a nečestné, svědčí všechny ty náky na tyto vlastnosti lidské - pronášené veřejně i tajně všemi, kdož pomoci vyhledávali.

Naš odes byl hojně navštěvován nakupováním z českých krajů severních v dobách nouze - zvláště za nouze o brambory, a vše, co se vypravuje o hrabivosti a nenasytivosti kolůníků a mlynářů jinde, dělo se i u našem odoli. I v našem odes byli jednotlivci, kteří polékali chudé žebřáky o proslulou kořili, třeba jen za pár suchých bramborů. Příběhy, které se o této vlastnosti lidské vypravovaly za války u nás, jsou více neuvěřitelné, ale - bohužel - pravdivé.

Že ve drubném i třetím roce války objevovala se nouze o pracovní síly. Mnozí velmi ubylo, protože skoro všechno schopné mužstvo bylo na vojně a doma zůstali koliko starci, lidé nedužní a ženy s dětmi. Mejnice kypěla práce polní, jež neměla dostatek pracovníků. Mnoho - velmi mnohé ženy vojinní, které dostávaly i dosti značné podpory vyživovací, nechtěly

1. Celkový stav zásobování.

2. Peníze za války.

3. Nedostatek pracovních sil.

válce pracovali ani za mzdu, protože jiné podpory stačily na svůj i na lenošeni.

Rakouská vláda, jež neustále myslila, že válku musí vyhrát, ustanově prováděla poupiny a реквизиice všeho, čeho jin trochu molla potřebovati, spisovala válečné příjky, sbírala dary na všechny své instituce, jež měla vlastně vydržovati sama, žádala na občanstvu, učitelstvu i žachm - průmyslovu práci na všechno, pokoušela oslavovati každé vítězství mjel zbraní a při tom neustále konjurovala své poddané naději v konečné vítězství. Doporučovala plakat všelijaké plodiny, nabádala k chovu koz, králiků, aby nakradilo se samo, čeho se pro neustále реквизиice nedostávalo a z obyvatelstva majetného i nemajetného mánila jednm příjku za drubou. I při tom se obyvatelstvo bez vůle rakouské vlády nemělo ani nemohlo dosyta najist, ba nemělo bez svolení vlády ani plepice kmitat tak, jak by chtělo.

Ani o směšné příběhy ve válce nebylo nouze.

Žnosl na počátku války roztroušovaly se po našem venkově romantické pověsti o tom, že francouzská vláda povolá přes Čechy do Ruska zletu v automobilech, brzo zase, že přes Čechy přijede rumunský princ s tímtež náhladem a podobně, jímž se věřilo i u našich vlastních a rakouských úřednů. I tak opatřili jnm k přímému nemalému překvapení, že četnictvo za přítomnosti politického úředníka uzavřelo večer křivčím pilnici na kasárnách proti domu Jana Poláčka - pilným četězem a sám politický úředník osvojens barmbitkou a četníci eslu stěčili. - Proje později pětice nezdař se být dost bezpečným, byla potom na pilnici k Snubobátě za městem u rybníka Cibehny zadržena pilná vláda na expulsi zeleručních závor, kterou četnictvo na noc spouštělo, zamýšalo a křidalo. Me poslati zlata nepřijížděl a také nepřijel, vláda na pilnici osaměla, a brzy abyl po ní jenom spoudu ploup, až konečně i fu

1. Rakouská péče o obyvatelstvo.

2. Směšné příběhy za války.

neolamě zmizel i s naději na ebycem nepřátelského pláta. Žylo po něm trochu typného úsměvu. Sloupy čekajících avědaveu se již přestaly scházeti.

Jiná veselá příhoda stala se na okresním hejtmanském, kde sám okresní hejtmán dostal poštou z Humpolce listek napsaný na pracovní stráž, který mu psal některý hladový ferina, jehož omezelo to ustanovení oslavování vítězství bitev. Listek měl tento obsah: „Delikát je nouze o látky a stále se musí srovnávat prapory, čímž se látka prodlouží, odporučoval bych, aby se (lidem) daly lidem, kteří chodí po městě, staré kance, v kterých se dřívě varily krambory (myslím krambory nejsou, tak kance u- kážba), aby slučivím naty kance uváděli ve zvědomost lidí, že jsme zas něco vyhráli, aby jim naše zapomněli, že ne- máme krambory. Dědem pokročilý občan.

Douša: V žaludku mně bouří: -

Válka vyvolala také mezi lidem strach a obavy o peněžní vklady u záložien a ústavů peněžních - jakž i nedůvěru v peníze papírové, tak že lidé hodně vklady ze záložien vybi- kali a peníze, zvláště kovové, doma ochovávali. Okresní hejt- manství vydalo z té příčiny veřejnou vyhlášku a požádalo i farmi úřady, aby proti tomuto počinování bylo promluveno i o kasárnách. Ale nebylo mnoho platno. Peníze se ztrácely z obě- hu palem.

Nyní se ochovávaly peníze kovové, zlaté, stříbrné a drobné, takže nastala bouře novce i o peníze nejmenší. Nikdo neměl drob- ných a nikdo z obchodníků nemohl nebo nechtěl dodávat zpět na peníze větší. Proto mnohá města, mezi nimi i Hum- polce - vydal papírové proměnký nov peníze drobné v cenách 5 kopem, 1 kopem a 10 haléřů, jejichž dáno do oběhu za 31.428 kopem, 20 haléřů. -

1. Humor za války.

2. Tybírání vkladů v záložnách.

3. Schovávání peněz.

4. Drobné peníze humpolcké.

V válce přitáhly i malé jiné nesmáře. Ihned po vzniku války vyskytovaly se pověsti o kravičích studnách, o čerstvých kumpěních, kra- vičích a požárech. Aby občanstvo zabezpečeno byl klid i v noci, mají dila obec humpolcká konání nocních hlídek - občanstven- a to v 10 hodin večer do 4. hodiny ranní. Užij 16 občani ve- dených jichm členem občanského zastupitelstva obstarávalo noc- ní hlídku nejednou. Hlídky scházely se v hostině u Bžítel be- xanka na Patackého náměstí a vykonávaly stráž po celou noc - po celém městě - vždy v každé části města - dva členové - dvě hodiny. Hlídky byly rozloženy opět 23. listopadu 1914.

23. XI.

14. XI.

O nedostatku soucitu a úcty - zvláště na venkově přiče- i tento smutný případ. - Dne 14. listopadu 1914 přišel do mlýna Bžizova pod Radňovem mlýnářský pomocník provít o potm i přistěně. Byl celý ztuhlý a zdálo se, že i nemocen. Ale mlýnářka nechtěla ho ve světnici pomechat a vyhárala ho do kolny, kde chasník mjeje se zimou i bolestí - když ještě den zemřel. Teprve druhý den byl nalezen - celý již ztuhlý a odvezen do hezké lebitovské kost- nice. Případ tento přiče i o malém soucitu - o chudých.

Ihned na počátku války ubarovali se již první - zranění vojá- ci. Všeobecný soucit se zraněnými vojiny vedl k svépomocným akcím, ke zlepšení těchto stání a ke zřízení pomocných sborů ošlech- vateckých. Tak zřídil Sbor dobrovolných kanců pomocnou službu při dopravě nemocných a zraněných vojínů na nádraží, kde u kaž- dího vlaku čekali vždy dva členové této služby, pyčeji opatření i nosičky k dopravě těžce raněných a místní robotník pomocného Čer- veného kříže zřídil v nemocnici a v budově chlapecké školy filiál- ní nemocnici - Dvořku záložní nemocnice čáslavské, kamž se uchý- lovali nyní - zranění kancové. Ale ani o jiné náhodnosti kancové nebylo v humpolckém lazarete novce.

1. Občanské hlídky.

2. Nedostatek citu a úcty.

3. Péče o raněné.

1. Lazareť

Lazareť - humpolecký umístěn byl v průzemě, předejí i v prvním patře chlapecké školy. Byl určen ani pro 70 osob. Firma Emerich Dítě - majitel Edmunda Beck - darovala a svým nákladem úplně vystrojila 20 lůžek, darovala množství potravin, nádobí a zařízení. Zbytek zůstal místní odbor katolického Červeného kříže. V listopadu 1914 bylo v lazareti 53 vojáků, v nemocnici 41 vojáků. Celkem v ošetřování místního Dobru Červeného kříže 94 vojáků. Na území lazarete přispěli hned na počátku humpoleckí průmyslci 20.54 Kč, Rudolf a Terezie Fügnerovi z Heralce 300 Kč, město Humpolec 300 Kč, jiní menší dárcové z Humpolce úhrnem 457.87 Kč.

2. Franci vojni učitelé

Mezi prvními zraněnými vojiny byli i kito učitelé z okruhu humpoleckého: Alois Hlávka, učitel v Duševě, t.č. v nemocnici Červeného kříže ve Vídni; Bohumil Jeniš, učitel v Jenišově Větrném, t.č. v lékařském ošetřování v Poděbravě u Nám. Jevorin; Jan Řeháček, učitel v Čejově, t.č. v nemocnici v Praze; Alois Bzdovský, učitel v Senožatech, t.č. v lékař. ošetřování doma; Václav Palán, učitel v Šimonsvě, t.č. v ošetřování doma; Jan Hlava, učitel ze Senožat, t.č. v nemocnici v Celovci; Václav Mlka, učitel z Mlaotých Dvůrů, t.č. v nemocnici ve Slavonii.

3. Stoupání cen

Již v listopadu 1914 bylo pozorovati první stoupání cen. Nejdrůbe byla zdražena nejce a maslo, jež do města přinášeli venkovní. Hned za tímto zbožím - maslovatě zboží kupce - ké a ostatní ceny ploupaty neustále až do konce války. - Také ceny zvířectva nerůstaly na starém místě. V listopadu konaly se první nákupy koní pro armádu a zde po první projevila se snaha vlády katolické - platiti každou cenu. Tak za koně jezdeckého platilo se 825 Kč, za každého lehkého 850 Kč, za každého těžkého 1000 Kč, za pomary 400 Kč.

12 - VIII

8 - IX

4 - X

Již ve váce válečné nebylo však zapomenuto přinejmenších povinnosti národních, osvětových i sociálních. Okresní zastupitelstvo humpolecké se své schůzi konané na počátku války dne 12. srpna 1914 usneslo se věnovati vedle jiných podpor - Matice ostravské - 5 Kč, Národní jednotě pošumavské - 10 Kč, Matice Dillavské - 12 Kč, Národního prodávácké jednotě v Praze - 10 Kč, Matice opavské - 5 Kč, Osvětovému svazu dolnosasko-německému - 5 Kč, Vídeňské Matice - 10 Kč, Okrašlovacímu spolku v Humpolci - 30 Kč, čím ovšem nebyly všechny podpory vyčerpány.

Pro vzniklou váleku bylo a nastalé nejisté poměry všeho občanstva byla Jubilejní dvacátá valná hromada Musijní společnosti - stanovena na den 8. září 1914 - na neurčito odložena.

Jižto mnoho učitelů odšlo ze školy do plně válečných, hlánily se mnohé nabídky jít za ně vyčarovati - zdarma, vše zajisté do této doby nedaná a neslychaná. A úřady školní nechávaly skutečně tyto obětavé lidi bez jakékoli odměny. Tak vyčarovali Josef Kocimář, nyní řídící učitel, v Čejově; Františka Kuchnovská - v Heralci, Anička Daňková v Divčicích, Marie Šimůnková v Kalivčicích, Františka Kseliková ve Větrném Jenišově a Richard Machek v Krasovně.

Ve prospěch Červeného kříže uspořádán byl dne 4. října 1914 v Dělnickém domě koncert za spolupůsobení šéfa - amerického virtuosa Milana Lusa a hudebního skladatele R. Fricomanna z Vídně, paní Jul. Pecarovou, soprán Šimonovou z Humpolce. Dopoledne uspořádán v městě Křetínový den.

1. Podpora osvětových podniků

2. Jubilejní schůze musoj. společnosti - odložena

3. Dobrovolná služba učitelů

4. Křetínový den

1914.

1.
Představenstvo
izraelské obce.

Dne 6. října 1914 zvoleno bylo nové představenstvo náboženské obce izraelské takto:
 starostou izraelské obce: J. D. Zborind Lederer, advokát;
 náměstkem starosty: Adolf Brock, obchodník;
 pokladníkem: Z. Emanuel Zudlovský, obchodník;
 účetním: Bruno Kraus, obchodník.

2.
Seberažda

V noci z 22. na 23. října 1914 zastřelil se v hostinci na Lázních v Hradské ulici 21 letý židovský z hostince u Zvěřáka - Josef Kvasnička, rokem z Kostelce nad Oklí. Pohřben byl v Humpolci. Jeho činností byla první nešťastná láska. Políbil byl v Humpolci.

3.
Požár.

V nejchudší čtvrti města na Zichpili vypukl v sobotu dne 7. listopadu 1914 ohně, který zničil dva domky, č. 352 Marie Šrobové a č. 341 Jana Prokopova. Škola byla nahrazena přístěnkem. Příčinou ohně byly děti, které si hrály se zápalkami.

4.
Výbor
společný.

Dne 13. listopadu byl zvolen nový výbor městské společnosti takto: J. D. Zborind Lederer, advokát;
 Jind. A. Napramník, velkoobchodník;
 J. D. Matěj Křival, advokát;
 Dimitrič Vlasák, obchodník;
 Norbert Jeneš, děkan;
 M. D. Ferdinand Čapek, městský lékař;
 J. C. Alois Kouček, okresní tajemník;
 Otakar Martin, staritel a starosta města;
 Jan Štokl, kovárník;
 Václav Jásus, správce pivovaru;
 Johannil Dítě, soukromník.

13. - XI.

1914.

Dne 13. listopadu byla skončena v městě obědova Červený kříž kakovský, jež vynesla 2701.72 Kč. Z tohoto obnosu přinavala obec humpolecká 300 korun pro místní úřady odboru Červeného kříže.

Aby řádně mohly být skončeny zřnové práce i při nastalém nedostatku pracovních sil, zvolena byla při obecním zastupitelstvu humpoleckém zřnová komise, jejíž členy zvoleni byli: Otakar Závorský, soudník a městský radní;
 Norbert Jeneš, děkan;
 Otakar Bězina, ředitel volného -lnářské školy;
 Vendelín Dělý, odborný učitel křesť. školy;
 František Komes, hospodář;
 František Štroupek, odborný učitel měšťanské školy.

Zprávných příčin zvolen při obci i zářobovací odbor, jehož členy byli: Dimitrič A. Napramník, velkoobchodník;
 Jan Štokl, kovárník;
 J. D. Zborind Lederer, advokát;
 Otakar Závorský, soudník;
 Václav Jásus, správce pivovaru;
 Johannil Haller, obchodník;
 Hugo Heuschneider, obchodník;
 František Smítek, účetní nemocenské pokladny.

Dne 21. listopadu 1914 byli do Humpolce dopraveni první uprchlíci z Haliče, mezi nimiž bylo hodně dětí, žáků i učitelů. Většina náboženská židovská. Okresní školní rada chtěla pro tyto uprchlíky zříditi jednu polskou třídu v dívčí škole. Ale vyšlo na jevo, že ni nejen polské děti, ale i jejich rodiče, libují se školách českých a tak se zřizování polské třídy nešlo.

1.
Šbirka
na Červený kříž.2.
Zřnová
komise.3.
Zářobovací
výbor.4.
Příští
uprchlíci.

1914.

1.
Válečná
pomocná
úřadovna.

Válečná pomocná úřadovna, jež zřízena byla v Humpolci při okresním hejtmánství a jež tvoří jeden člunek v celkové organizaci péče o rodiny vojínů do zbraně povolanců a o rodiny vojínů padlých, přijata od počátku činnosti do listopadu 1914 tyto příspěvky:

- od firmy Bratři Štoklové - 1000 Kč,
- od Karla Kociána, továrníka, 100 Kč,
- od Kamenického besedy 10 Kč,
- od Společnosti pouličníků 200 Kč,
- od manželů Ullmannových 10 Kč,
- od Okresní hospodářské záložny 300 Kč,
- z koncertu 4. října 228 50 Kč,
- od úředníků soudních 44 29 Kč,
- z Květinového dne 249 48 Kč,
- od Roberta Beneše, děkana, 32 Kč,
- některé menší dary úhrnem 108 Kč.

Okresní zastupitelstvo humpolecké přeměnilo k těmto účelům pro poskytnutí pro padlých vojínůch 500 korun.

2.
Válečná
půjčka
obce.

Na válečnou půjčku napsala městořada města v Humpolci dne 23. listopadu 1914 úhrnem 5000 korun ze špitálského fondu.

3.
Škola mimo
budovu.

Protože čtyři místnosti dívčích škol - umístěné v budově školy chlapecké byly zabrány zřízením lazaretem, musily se všudy školy dívčí vystěhovat. Všechny prospíjící majitelka domu č. 191 Karolína Závorská, volala po poukenní, bezplatně na čas poskytnouti jedinou místnost ve svém domě.

6. - XII.

1914.

Ve prospěch širokých pro padlých vojínůch uspořádal ředitel katolického kůru při děkanství kostela Otta Dyblmanský, učitel obecní chlapecké školy, Obřadový koncert v katolickém farním kostele - s uměleckým programem. Vyšších koncertů byl 120 korun. - 6. prosince 1914.

Ve prospěch uprchlíků polských uspořádána byla v okresní školka oděvní obuv - v prosinci 1914, z níž poskytnuto bylo dosti potřebných. Nyní se starali pe o pletku souvěsci uprchlíků - židů.

Na Štědný den - dne 24. prosince 1914 konala se ve sdílném lazarete umístěném v budově chlapecké školy vánoční nadílka raněným a nemocným vojínům. V největší místnosti lazaretu - v tělocvičně - byl přístrojen vánoční stromek. Slavnost zahájil zpěv doprovázený hrou na harmonice učitelem Otou Dyblmanským, potom přednesl děkan P. Robert Beneš krátký proslov. Po něm poděkoval za vojínský statný Rumund plynnými řeči maďarštinou, byliť vojáci většinou Maďarů a Rumunů, potom češtinou - Češi, načež následovalo rozdávání dáreků, jehož zúčastnil se předseda místního odboru Červeného kříže - okresní hejtmán J. D. Vojtěch Vanis, členové odboru a sestřivatelky - humpolecké ženy. K vánočnímu vojnu vedle jiných darů dostal každý cigaret, oříšky, plky a jablka. Nadílka byla velmi radostná.

Tato Škola dobrovolných hánějí uspořádal dětem narušovaných hánějí vánoční nadílku. Bylo to 6 dětí hánějí Fr. Dvořáka, 4 děti Pavla Kocábla, 4 děti Josefa Prokopa, 5 dětí Josefa Rokoského, 2 děti Jana Sládky a 1 dítě Josefa Machovky. Všechno to 22 dětí bylo hojně oděvem a obuví poskytnuto. Náklad nadílky byl uhrazen plátkem, jež vynesla 214 korun.

1.
Obřadový
koncert.2.
Školka
oděvu3.
Vánoční
nadílka
v lazarete.4.
Vánoční
nadílka
žáci.

1. Pomocny komitet učitelsky

V lednu 1915 ustanoven byl ze zástupců učitelstva škol obecných i měšťanských v Humpolci. Pomocny komitet učitelsky pro dobu války, jehož úkolem bylo pečovat o poměry učitelů narukovaných i jejich rodin. Předsedou zvolen byl odbor učitel Josef Škopáč, místopředsedou učitelka Otýlie Marxová, jednatelkou učitel v Kamenici Rudolf Šimek, členy výboru Josef Jeremada, Emanuel Horák, učitel v Humpolci, Josef Holánek, učitel ve Zdislavicích, Frant. Hruška, učitel ze Smořat, Jan Mokry, učitel z Hněvošovic a František Musil, učitel z Šenkova Větrného. Všichni učitelé v okresě humpoleckém, kteří nekonali službu válečných zavázali se přispívat měsíčně na běžná vydání po 1 kopě nebo 1.60 Kč.

2. Odvodeni učitelů

Počátkem roku 1915 bylo z 21 učitelů okresu humpoleckého při odvodech odvedeno 11 učitelů. Mimo ně bylo ke doby ve válce 25 učitelů. Šest učitelů je na dovolené, šest je raněno, dva jsou nemocni, dva zraněni, jeden nezvěstný.

3. Politi zprchdici

Značnou mluví veřejné péči vyžadovali polští a ruskí váleční uprchlíci z Itálie, jejich počet v okrese byl umístěn přes 1000. Byli velmi slábnutí přijati a brzo si zvykli. Pečováno bylo o jejich pohoděném hrad při jejich příchodu do města, jakož i o převozu jejich dopravu do nových míst. Z pověření okresního hejtmana a řízeny byly hrad v listopadu 1914 pomocné komitety v jednotlivých školních obvodech, jež staraly se o opatření houby, šatstva a obuvi haličským uprchlíkům, čehož bylo někdy nadmírku potřeba, ještě mnozí z nich přibývali do okresu jenom v lehkých letních oblecích. Kde místní prostředky nestačily, opatřovala další okresní pomocná kancelář v Humpolci, na niž se ostatní komitety obracely. Opatření letního oblečení a obuvi postupovalo s počátkem

jen zvolna, nejvíce průběhem upravením, později však výsledkem ochotné ochůvky dobrovolných přispěvatelů získáno bylo dostatečné množství šatstva i obuvi, jež na padnutí bylo rozdělováno, takže všichni uprchlíci byli dostatečně opatřeni. Opříslušníky i pracoběžky vyžádání staral se ochotně voláštinský komitet jejich pověřen z Humpolce. - Fondem pro odvoz a pivovary veškeré kramné zboží zaslán byl příspěvek 190 Kč, fondem pro plepě a remešácké vojiny 240 Kč, kterému přispěl zeliřský opat Salesius Doubiček 100 Kč, správa pivovaru v Humpolci 100 Kč, občanský Johannek Dítě 100 Kč a jiní dávatelé.

Oficiálních válečných předmětů bylo posláno za 420 Kč. Mnoho vyžádali žáci a žáčky humpoleckých škol. Bylo zhotoveno a odesláno celkem: 724 páry ponožek nebo punčoch, 566 páru náčepnic, 138 kuliček, 143 šály, 34 kamáše, 44 páry plátněných omocí, 10 náčepnic, 6 pletací, 30 páru rukavic, půl metrického centru cupaniny na obvazy, 23.128 páru ochranných předevní.

Hojně spolupracovalo bylo České zemské komise pro péči o mládež, jež obětavě přijala do svého programu péči o příslušky pro padlé vojiny. Více pracovních plátek volánků České zemské komisi vyžádané dětského dne v úhrnné částce 770 Kč. Při této příležitosti vybráno bylo na oficiální válečnou péči prodejem karkasů - jiných předmětů 120 Kč.

Devět příloží pro padlé vojiny z okrajů bylo v minulých dnech posláno dárky amerických dětí, jejichž došla pro okres značná částka, vesměs věci krásných i praktických.

Velmi čestné záčky divočky, jež pracovaly na darech pro vojiny v poli, obdržely děkovné listy od vojiny v poli, většinou z Itálie za dárky, jež jim byly doručeny poštou.

1. Fond vdor a sirotků.

2. Prodej válečných předmětů.

3. Práce žáků pro vojiny v poli.

4. Dary Zemské komise.

5. Americké dárky.

6. Diky vojiny.

1.
Odbor
komise
pro péči o mládež
r. 1914.

V lednu 1915 vyložena byla výroční zpráva o činnosti Okresní komise pro péči o mládež za rok 1914, jež podle jiného ob-
sahovala: Během druhého správního roku přistoupilo za čl-
ny komise 18 osob. Má tudíž komise počátkem r. 1915
28 členů zakládajících, 127 členů činných, 73 čl. příspěvají-
cí, tedy celkem 228 členů. Příjmy komise: členské příspěvky
čimily 616.20 Kč, dary a subvence 402.81 Kč, připsané úroky
60.85 Kč, zbytek z minulého roku 1622.15 Kč; úhrnem = 2702.01 Kč.
Vydání bylo: vyhovací příspěvky čimily 506.93 Kč, proslavy
129.62 Kč, správní vydání 157.34 Kč, úhrnem 793.89 Kč. Po pro-
vedení mobilisací bylo nutno leckde jmenovat nové důvěřní-
ky. Všechny důvěřníky je 65. Katastr dětí ochrany a podpory
komise potřebujících vyžaduje letos celkem 80 dětí. Z nich je
úplně orfánských 14 dětí, poloorfánských 33, opuštěné 4, dušev-
ně úchylných 5. Česká zemská komise udržuje ve zdejším okresě
2 děti; zemský národní fond přeřítl zdejším komisi 8 dětí, z nichž
3 umřely v městském přístěpenci. Z vlastních prostředků
podporuje nyní komise 31 dětí. Před zimou opatřila komise
vícem dětem oděv a obuv, 4 dětem oblek a 4 dětem obuv.
Jednomu dítěti vyhledala nové přestorná a rozšířila mu vy-
hovací příspěvek. Do představenstva zvoleni následující členové:
Dr. Vojt. Vauis, okresní hejtmán; Adolf Wurm, starosta města;
Frant. Stana, školní inspektor, Milo Záruba, farář v Divčicích;
Dr. Zibřisl Ševček, advokát; Emanuel Honkys, učitel; vprávně:
Karel Vácha, okres. starosta; Gustav Bruček, okres. pouzlec;
Gustav Kolbiba, ředitel školy; MUDr. Jan Divásek, lékař;
Korbert Beneš, děkan; Otakar Dvorník, učitel; jmenování:
Jan Dole, kovárník; Fr. Čechová, cv. farář; JMC. Alois Kou-
bek, okres. tajemník; MUDr. Vinc. Staněk, okresní lékař.

13.-I.
13.-I.
17.-I.
19.-I.

Okresní zastupitelstvo muselo se se své schůzi konané dne 13. ledna
1915 přinouti. Pokračování škole pušmyslové v Humpolci 1000 korun
subvence.
Téhož dne upalo okresní zastupitelstvo 5000 korun na válečnou
půjčku rakouskou s tím podmínkou, že hotové pláží 25% jistiny; osta-
tek bude opatřen lombardem. Ale hlavní úpisovaci psíkař na
tuto podmínku nechtěl přistoupiti a tak bylo od úpisů upuště-
no.
Dne 17. ledna 1915 rukovali vojíní pozemí v letech 1871-1870
a dne 21. ledna - odvodem vojíní - ročníků 1865-1867.
Dne 19. ledna 1915 prohlášen bylo knihkupcem Karla Poppiňala
v Humpolci převod voličných novin, časopisů a knih pro nemoc-
né vojíny v Čáslavi.

V únoru lednu podaly se objevovat v Čechách velehradní letáky -
se pomalu protivakouským. Proto vydalo okresní hejtmánství 28. ledna
1915 vystrah, že rozšiřování těchto letáků v nynější době váleč-
né není se bezpodmínečně jako velehrada a kresta se co nejprůsne-
ji, připraveně i smeti. - Také v Humpolci objevily se tyto letáky,
ale záchyt se z nich neuchoval do pozdějších dob, protože ze strachu
před krestem každý leták byl zrušen. Jeden leták měl u sebe
krest postlaotník Živnostenské zálohy v Humpolci. Tak k němu
přišel a kterak leták zrušil, nebylo lze zjistiti, protože jmenova-
ný postlaotník již před ukončením národní války náhle zemřel.
Sbírka ve prospěch České zemské komise pro péči o mládež vyžádána
z aktivity školy chlapecké vyšla 15.01 Kč, jež odeslána do Prahy.

1.
Subvence.
2.
Válečná
půjčka.
3.
Rukování
vojínů.
4.
Sběrba
novin pro vojny.
5.
Velehradní
letáky.
6.
Sbírka.

1. Rozpočet
místní školní
rady.

Rozpočet místní školní rady humpolecké na rok 1915
vyžadoval celkové prostředky 15.038 korun, z nichž uhradí
obec humpolecká 14.561 K, Rozhod 258 K, Vládním 647 K
Příspěvek školní pro Humpolec činí 32%.

2. První mrtvy
učitel ve válce
Mlois Zajáček.

Prvním z učitelů - vojínů obce humpolecké, jež skláti-
la válečná litice, byl učitel ze Sedlize u Želivá - Mlois Zajáček,
rozumný ve Velkém Rybníku, obrem pelhřimovského, jež ve
mířel dne 23. března 1915 jako zajatec ve vojenské nemocnici
v Palanci Smederevske v Srbsku tyfem. Byl bývalým žákem
městanské školy humpolecké, přírodním a mažiňm učitelem a
křesťm členem. Zemřel poroben.

3. Státem
chráněné
podniky.

Vláda rakouská, aby si zajistila nerušený chod výroby
vojenských i válečných potřeb, brala rávnost, jež zamešťovaly
se dodávkami válečnými, do své ochrany a prohláovala je
vážně jako podniky státem chráněné. Tak byly v Humpolci
také prohlášený následující závody podnikatelské: Bratři
Šimůns, postřiháčství; Bratři Vojtěch, podnikat.; Bratři
Šollové, kovárna na pulena, Bratři Šmrdové, podnikat.;
Dítě Adolf, podnikat.; Hofman Gustav a Ladislav, podnik-
at.; Doel František, kovárna na pulena, Doel František Vilém,
kovárna na pulena; Kryštof František, podnikat.; Kryštofek
Augustin, podnikat.; Kácerový Josef, podnik., Kryštofek Jan,
podnik., Krůzová Julie, podnik., Kratochvíl Antonín, podnik.;
Kratochvíl Jan, podnik., Kocián Karel, podnik., Kysela
Josef, podnik., Kocián Frant. Karel, podnik., Pospíšil Josef, podnik.,
Procházka Frant., postřiháčství a úpravna; Smička Ant., kovárna
na pulena; Smička Josef, podnik.; Šmuka Ferdinand, podnik., Šmuka
Karel, podnik., Šmuka Ferdin. Vilém, kovárna na p., Šmuka Adolf
kovárna; Vosádková Julie, podnik., Závodský Frictolin, podnik.

23.-II.

Ku konci března 1915 maler dělník vzešl na zadravě Frant.
Vanečka, majetník a kalcouny v Želivě, kmeček s ovšem a poklič-
kou a v něm malý poklad starých mincí. Maler obpaloval pražské
guče Václava IV., krále českého, drobné kalcouny Albrechta II. a
malé haléře německé. - Část malera o nádobku koupila Mu-
zejní společnost pro okres humpolecký - pro okresní muzeum.

1. Poklad
v zemi.

Rakouská vláda pečliva jme o to, aby se ve válce mířlo ne-
přejít, navrhla vlastním výnosem, že lochuit chleba nesmí
převyšovat váhu 1 kg 40 dek.

2. Váha bochníku
chleba.

4.-IV.

Dne 4. dubna 1915 zemřel v Humpolci Karel Suchomel, býv.
okresní tajemník ve 84 roce svého věku - té doby již na odpočívku.
V roce 1848 zúčastnil se také bojů na pražských barikádách. Ve
službách obrem byl od roku 1865 do 1905, kdy byl dán na dpo-
činek. Byl doleým pracovníkem samoprávním a až do svého
starší veselým společníkem. Pohřben byl na místním hřbitově. Je-
den z jeho pyňmů byl účasten na pokračování hnutí Omlastiny.

3. Karel
Suchomel.

11.-IV.

V neděli dne 11. dubna 1915 uspořádal místní sbor Červeného
kříže katolického a zpěvácký spolek Čech a Lech v Dělnáckém domě
dobročinný koncert za spolupůsobování Luisy Štřeborské z Prahy,
jež otec pocházel z Humpolce. Čistý výnos věnován ve prospěch
místní válečné úřadovny, proslu invalidů a ošleplým vojínům.

4. Koncert.

12.-IV.

Když se odstěhoval dopravaám starosta města Adolf Wurm z
Humpolce do Prahy prodal ku dříve porji kovárnu i pozemky ko-
várnicku Františku Procházkovu, postřiháči a perignoval na úřad
starosty, zvolen byl dne 12. dubna 1915 starostou města stantel
Oskar Martin, svak býv. starosty Filipa Běváče.

5. Oskar Martin
Starostou.

1. Augustin Kryštofek

Augustin Kryštofek, měšťan a podnikatel humpolecký, pobíten byl dne 16. dubna 1915 na místním křesťaně. Byl členem obecního zastupitelstva, funkcionářem cechu zemědělského, činným členem Sokola, zpěváckého spolku, Husyňské společnosti a i jiných spolků. Byl jedním z inteligentních průmyslníků zdejších, pečlivý, pilný, uctivý, rozvážný a vždy překonný. V místním muzeu byl hořlivým spolupracovníkem Džeho začátků a členem správního výboru žemiel v Ol. roce svého věku. Narodil se v Humpolci dne 1. září 1854.

2. Nedostatek cukru.

V dubnu 1915 pocíťován byl značný nedostatek cukru v drobném prodeji. Příčiny byly různé, ačkoli výkřik cukru nebyla proti dobám mírovým nijak zmenšena. Největší příčinou byla vláda rakouská panna, která českého cukru užívala jako neocenitelného platidla do ciziny - vývozem. Zajímavé je však, že se dovolovalo přitom - kromě koně - cukrem a obyvatelům místo cukru - dávat se oves ve větší jaké úpravě. Také zavázání do prodeje za cukr - cukrem, ale i ten v míře velmi omezené.

3. Nová silnice do Jmčkovice.

Uvědomění dubnu dne 18. začalo se první pracovat na stavbě silnice z humpoleckého nádraží do Jmčkovic - jako stavba nová.

4. 1. máj 1915.

Protože válečné poměry vůbec a postavení místních továren před státní dozor volně - nedovolovaly, aby dne 1. května byl klid práce, bylo nutno upustiti od veřejných projevů toho dne a slava 1. máje vykonána z usnesení důvěrníků dělnictva večer o 8. hodině v Dělnickém domě malou plamostí domáčí.

12. - VI.

Dne 12. června 1915 přijel do Humpolce na návštěvu královéhradecký biskup Fr. D. Josef Doubrava a ubytoval se na děkanství.

1. Biskup bradocký.

15. - VI.

Dne 15. června navštívil též biskup obce zdejší veřejné školy v průvodu zvláštního opata Sales Roubička, vikáře Cyrilla Valenty, starosty města Otakara Martina, kardinálů Šind. A. Mápravníka, Antonína Pralozala, Josefa Směčky, okresního školního inspektora Frant. Štrnady a děkana Norberta Beneše. Všichni zapísali se do školních pamětních knih.

2. Biskup rožďobský.

22. - VI.

Dne 22. června 1915 zemřel se v místní nemocnici pokřtěný zemědělský voják Štěpán Maška, příslušník obce Džejčova u Hlavoče, vypravěný píči a náhlavem místního oddělu rakouského Červeného kříže. Voják byl ze 12. pěšího pluku zemědělců.

3. Pohřeb vojína.

23. - VI.

Šel se oslavovat vítězství rakouských a koto, tyto slavy pořádal, stáje zde na památku této pálebné by rakouských státních úředníků vyhlášen slavy dobytí Lvova, pocházející z péra jednoho z pořadatelů slavy: „Takmile bylo na budově c. k. okresního hejtmanského dne 23. června vyvěšeno oznámení o vítězství proti Lvova, osdobily státní i paměťové úřady, korárny a občanstvo své budovy praporem v barvách českých i rakouských. Den 24. června pak určen byl oslavě mládeže. Takmile telegrafický příkaz v té příčině došel, bylo vyřazováno v místních školách národních i v odborní škole katevské přerušeno. K reakci škol oblapeců a děvcích měl pak problém o významu tohoto vítězství, jímž se naše krajiny ucháněny jsou bezprostředně úctěmi války, c. k. okresní školní inspektor Fr. Štrnada, po jehož píči navlečená mládež provolala „Slávu“ Jeho Veličenství a zapěla hymnu národní rakouských. Slavné děkonné bohoslužby pro zástvo, úřady i občanstvo konány byly

4. Oslava dobytí Lvova.

v polovině dne 26. června v děkanství chrámu pane, jakož i v chrámu evangelickém a isakelovém. Po bohoslužbách do-
stali se na s. k. okresní hejtmanské zastupitelství státních a
samosprávných úřadů, učitelstva a duchovenstva, aby projevi-
li svou loyality a kradosti nad vítězstvím našich vojsk ve-
mně občanstvu stejně se proti vytrýskující. (2)

Značný dar ve prospěch péči o nemocné učinil bývalý továrník a
nyní podnikatel Bohumil Dítě, syn zesnulého továrníka a
Emricha Dítěte, v Humpolci. V nedávné době v domě
Okrašlovacího spolku v Humpolci oznámil, že věnuje svůj
prozemek „U kovářů“, celkem 8 měř plochy obrašlovacímu
spolku v prolnině, aby jako plocha vznikala kalesněna
a nesla na vědy jméno Riegrovo.

V červnu 1915 objevil se všude nájednou značný nedostatek
drobných kovových peněz, protože obyvatele - zvláště peněz-
lé - doma přílišně peníze pohorávalo.

Rakouská vláda potřebovala pro armádu v polí značné
množství masa. Že přičinily stihala na našem penězové křeh-
kosti dobytka - jehm - druhou a v městech prokřehku kolik
omezovala, že se masa všude nedostávalo. Aby ale občanstvo
přece vidělo nějakou péči vládní o jejich náhodní, doroku-
čovala zvláštním starostlivým vyjednáváním, aby občanstvo
chvalo hodně - dráhlky, tu že mají maso také chutné. -

Okresní výbor humpolcký - jako majitelů pozáklé okresní
školy - uprázel letošního roku celkem 1790 stromů při okres-
ních sídlicích a to: 1650 jilmů, 80 křesů, 60 akátů. Na před-
ním upráze ještě 1000 jabloní na příhici ze Senožat ke Křechovicím.

1.
Riegrův
kovec.

2.
Nedostatek
kovových peněz.

3.
Masokrádci!

4.
Kysárené
stromy.

Přes to, že rakouská vláda neunikovala přelijákové koupi z domácnosti,
kvartern, škol a všech podniků, našlo se přece užety ještě několik
ochotných dárců, kteří se pravého patriotismu - nebo někteří a če-
lenné nutnosti přimáhali dobrovolně i nedobrovolně dary. Tak
věnovali: továrna firmy Emrich Dítě 150 kg mědi, Bohumil
Dítě, měděný kotol a 29 kg mědi, kalesovská škola 12 kg mo-
sari, okresní pond 70 kg rindek a školní mládež 153 kg ko-
mů různých.

30.-VII.

Haličtí upoklíni vyprávění zvidovčelo zavlečli do zdejního okresu
nákladu škumitelů tyfu, jenž se objevil v obcích Štulečákch a Se-
nožatech. Proto okresní hejtmanské i okresní zastupitelstvo učinily
všechná opatření, aby nákaza se nerozšířila, čímž skutečně bylo
zabráněno.

VII.-1915.

30.-VII.

Okresní zastupitelstvo humpolcké upalo ve své schůzi konané dne
30. června 1915 na pátečním přijetí 2000 korun. Toutokráť byl schůzi
zastupitelstva okresního přítomen i okresní hejtmán Dr. W. Vanis a
pauz kontivě ve schůzi se přičinil, aby okresní zastupitelstvo své
vláskenecké povinnosti učinilo zavlost, což se mu také skutečně po-
dařilo. Dar byla přijata deklarovaná, schůzi opustil.

VII.-1915.

Počátkem července 1915 platilo se v Humpolci za 1 kilogram
másla 4 K až 4.60 K; za 1 kilogram masla 50 až 60 haléřů,
za jedno vejce 9 až 10 haléřů; - za 1 kg chleba 52 haléře. -

Vzdělávací obor města Humpolce zamýšlel v r. 1915 - kdy v pěti-
stě výročí smrti Husovy uprořádati velkolepou slavnost s manifesta-
cí a dlouho se radil, jak oslavu provést. Ale močné pliny doby a
zejména rozprávaná válka tento úmysl zcela přerazily. Proto
omezila se celá oslava jen na slavnost s chm, menších komerčů.

1.
Bojky
kovi.

2.
Tyfus
mozi uprchlíky.

3.
Válcová přijíčka.

4.
Ceny.

5.
Přistýloda
památká smrti
Husovy.

1. Husův ročník

Dne 3. července 1915 uspořádal Vzdělávací sbor za účasti slovo přes potrubných spolků humpoleckých Husův ročník s přednáškou o Husovi, s recitací a zpěvem v Sokolovně pro zástupce městské rady.

2. Husův kámen

Druhého dne potom odešel do ochrany města pamětní kámen zasazený v západní části městského parku na Havlíčkově náměstí za ohrožených promluv. Kámen je prostý - netesáný - opatřený vykladem jiným Husovým v příslušných letopočty. Přivezen byl z městských lesů.

3. Přednáška o Husovi

Téhož dne oslavila Husova památku skupina dělnictva textilního přednáškou Františka Šrůby "Mistři Jan Hus a česká reformace" v Dělnickém domě.

4. Krupobíže

Dne 5. července 1915 od 2. do 3. hodiny dopolední snesla se nad obcí krajinnou bouře spojená se srážkami, krupobíží a lijavcem. Krupy dosahovaly velikosti vlašského ořechu, a spadlo též mnoho kumů ledů i větviček. Bouře přišla velmi rychle a neočekávaně od strany východní a poničila velkou část polních plodin, stromů i keřů. Podobné zprávy došly i z Křimova, zvláště od Květinova, i z Pelhřimova.

6. Podvody v městské elektrárně

Ve schůzi občanského zastupitelstva konané dne 14. července 1915 obviněn byl správcem městské elektrárny Jan Šeránek, že užíval elektrických kámen bez vědomí obce a že provedl odlehlé prodávání za pozvolných deskou, že nevykonával dostatečný dozor nad montáží a řízení elektrickou, že vědomě nepřávně účtoval, že proti zákazu kupoval špatný materiál a že konečně provedl jiné ho občanského dodavatele a provedl jinou práci nepovolených. Z té příčiny zavedeno s ním disciplinární vyšetřování.

3. - VII.

VII. - 1915.

Oprázdňování 1915 - v červenci - řízena byla péčí Odborné klubu českých turistů v Humpolci - studentská noclehárna v přízemí dívčí školy na Riegrově náměstí. Správcem jejím byl ředitel dívčí školy Gustav Škoblík. Přivezeno v ní za tyto prázdniny 23 studentů. Od tohoto roku byla otvírána každé prázdniny.

1. Studentská noclehárna

4. - VII.

VII. - 1915.

Firma Dr. J. Škoblík v Humpolci věnovala České zemské komitě pro péči o mládež částku 4000 korun, aby z ní byla řízena stipendia pro sirotky po paullych vojnech českých příslušných do okresu humpoleckého.

2. Stipendia pro sirotky

4. - VII.

VII. - 1915.

Společnost podniků v Humpolci věnovala České zemské komitě pro péči o mládež 10.000 korun, na řízení desíti stipendií po 1000 korunách na výchovu sirotek po paullych vojnech českých, příslušných do Humpolce a pracovních při kmetech soukromých. Kolyby do jednoho roku po skončení války se nemalo 10 takových sirotek, budou poděleni i sirotci jiní - příslušní do Humpolce. Oba tyto dary byly věnovány na oslav 85 letých narozenin císaře - vjch.

3. Stipendia pro sirotky soukromých

5. - VII.

IX. - VII.

Z té příčiny noselo se s obremi zastupitelstvo humpolecké ve své schůzi dne 18. srpna 1915 věnovati 500 korun pro invalidy válečné z arabského doptivovacího velitelství českého, pokud mžno z obremi humpoleckého a 500 korun pro vdovy a sirotky po paullych vojnech.

4. Dary

14. - VII.

5. - IX.

Obremi muzeem humpolecké řídilo se vjch sbírkae; oddělení - pro památky válečné a mládeže je ve vjch sbírkae pro pamět věčnou i s písemnými dobovými dohledy.

5. Válečné oddělení muzea

1.
Vojenská
výchova mládeže.

Rakouská vláda, aby vzbudila militaristického ducha
mládež prodávajících, zavázala i do škol vojenský výcvik a při-
pravné cviky vojenské. Tak se stalo i v Humpolci. Dne 5. září
1915 konala se na popud okresního hejtmana i školníky u-
čavotě v Obřevíně domně velmi četně navštívená schůze
mládeže, jež se přihlásila k vojenské výpravě. Schůzi zahájil
okresní hejtmán D. V. Vanis a rozpravil o účelu i způsobu
vojenské výcviku mládeže především velitel domobranecské
stráže v Humpolci, když již nadporučík Heilmann. Při-
hlánilo se ihned 33 cvičenců. Ti dostali dvěměsíční pušky
navícemecob, zlatě zrní kuličky stejnorodé a elditi nejprve cvi-
čit do tělocvičny školy chlapecké a později konali si delší
pochůzky cvičení do odoli. Všecko zeela dle rakouského způ-
sobu vojenského.

Také při kolonkách. luňácké škole humpolecké na Dvůr-
ově zřízeno nadporučíkem Heilmannem jedno odděle-
ní k této vojenské výpravě.

2.
Knihy
pro vojiny.

Humpolecký advokát D. Matěj Hejval uvěřil v Posázav-
ských listech výem ke zdějnému občestvu, aby přineslo darem
něco knih na přízvěni cvičebny pro vojiny zdějného okresního do-
plňovacího velitelství - někdy prodávající v Jageru v Uhřech,
ale zklamal se. Z věnování humpoleckého nedošlo nic a z Hump-
polce málo. Darovali jedině kanoušci patrioti, okresní hejtmán,
okresní školní inspektor a jedna žena. -

3.
Patriotické
přednášky.

Na popud vlády svolal okresní školní inspektor František
Strmaol zástupce úřadnictva, duchovenstva a učitelstva, aby
utvořili komitét pro provádění patriotických přednášek
v Humpolci i v obřeví, by usadajících „rakousko-plastinecké“
myšlení bylo podnětáno a posíleno. Sam učinil prospěšatelem

5. - IX.

IX - 1915.

8. - IX. - 1915

výklad a protal občinný návod. Přičinili se strany účastníci nebylo
velkého nadšení pro tuto věc (velmi trefně a dosti řízně na tehdy-
ní nebezpečnou dobu charakterisoval počinání vládních kruhů při-
stinný vikář a farář zelivský Cyrill Valenta) přece komitét se u-
stavil a konání přednášek usneseno. Nebylo ani jinak možno,
protože se strany inspektora provozoval se velmi jemný nátlak.
Brzy bylo vykonáno po venkově i v městě 17 přednášek. Žará byla
thematá, masbho lze nahádnouti, když uvedeme, že tematá větš-
inu učoval sám okresní školní inspektor. „Vzpomínky na ei-
sařovnu Marie Terezie a eisavě Štýra II. (především sám okres-
školní inspektor), Války Marie Terezie a válka nynější, Jarou
kažení válečné v Galicii, Je-li válka opravdová? a podobně.
Tuto poslední přednášku měl v Humpolci zelivský vikář a farář
Cyrill Valenta, jinné okázku tuto rozluštil, o něm po přání placuich
kruhů v tom smyslu, že války nejsou opravdové, ale tato válka,
jež vede Rakousko se Srbkem a Ruskem - ta je opravdová.
Dítě, kdyby byl toto thema rozluštil jinak, mohl očekávati nej-
méně - persekuci. -

26. - IX.

Hospodářské korporace humpoleckého okresu uspořádaly mani-
festační den zlatého klam z karlosti nad tím, že jsme opětně
bez eizi pomoci v Rakousku uvíznuli celou řadu. Ale já saly přitís-
brzo si nevěděly, jaké budou konce.

1.
Den zlatého
klamu.

Okresní komise pro péči o mládež v zastupitelství okresu hum-
poleckém vydala svolání, aby vzbudila v zámožných kruzích mě-
sta i okruhu aby říditi nadace se prospěch přirostku po padlých vo-
jinech, jež se ne minulo cíle. Po tomto svolání zřídili nadace:
Společnost přátelů v Humpolci - 10 stipendií po 1000 korunách;
firma Bratři Štolové 4 nadace po 1000 Kč, opat zelivský Salisus
Roubiček 1 nadaci 1000 Kč, Bohumil Dítě, souborník, 1 nadaci

2.
Nadace

o 1000 korunách,
Okresní hospodářská záložna / nastala o 1000 Kč; v tomto
nastacím přidružení se rozdělí i jiné dary.

1.
Soupis
zásob vlny.

Ježto ve výrobě vlnenských surovin nastal citelný nedostatek
ovčí vlny, vydala vláda nařízení o soupisu zásob surové
vlny u soukeníků i obchodníků.

2.
Válečná příjčka
II.

Dne 14. října 1915 usneslo se obecní zastupitelstvo v Hump-
polci upsati na III. válečnou příjčku z fondů ústavů chudých
104.000 korun.

3.
Zásobovací
výbor.

Ke zdárnějšímu provádění prací souvisejících se zásobo-
váním občanstva zvolen v obecním zastupitelstvu dne 14.
října 1915 zásobovací výbor takto: předsedou J. A. Náprav-
ní, obchodník; náměstkem Jan Šolc, továrník; členy vý-
boru: Dr. Ziklind Lederer, advokát; Otto Závodský, soukeník;
Václav Jašus, správce pivovaru; Jolunnil Haller, obchodník;
Hugo Heuschneider, obchodník; František Šmítek, účetní ne-
mocenské políčky.

4.
Okresní
approvisační
komise.

Téhož dne zvolena také i přízema okresní approvisační
komise složená ze zástupců okres, obce, okresního hejtmanství,
konoumentů, producentů, obchodníků, mlynářů, pekářů a
Okresního hospodářského spolku.

5.
Válečná
příjčka III.

Na III. válečnou příjčku usneslo se obecní zastupitelstvo upsati
11.000 korun - ve schůzi konané dne 14. října 1915.

2. - X.

14. - X.

14. - X.

14. - X.

14. - X.

28. - X.

X. - 1915

Rakouská vláda bála se každého stínu - nevládnictví - a
zvláště projevů národních, ať byly projeveny slovem, tiskem nebo jinou
slovnou tvůrčinou, v níž viděla vzdy - eboutky panslavské.
Proto zakázala všemožně všude v rámci Rakouska užívání trico-
loru bílo-červenou-modré, ať byly kdekoliv tyto barvy používa-
ny. Z těchto příčin zakázala 28. října 1915 zvláštním oběžníkem
užívání čistých kovových listů pro přeloy národních vydání firmou
J. Procházka v Brně, zakázala prodej tuček a držátek natičených
těmito třemi barvami a zabavovala všechny listopisy, na nichž
se vedle pěti tyto tři barvy objevily jako dopisní papíry a navštíven-
ky Ústřední matice proloře. Také v Humpolci přiněti četníci zabavi-
li legitimace Okresní komise pro péči o mládež, jež byly čistěny
na navštívenkách Ústřední matice české. - Všechny ukázky od
těchto zabavovaných předmětů byly uloženy do Okresního muzea
humpoleckého.

1.
Strach z
slovanské
tricolory.

Syn humpoleckého německého lékaře a primáře veřejné nemocnice
MUDr. Jaroslava Kašpara - plukovní lékař MUDr. Jan Kašpar stal
se prvním primárem sanatoria pro tuberkulózní nemocí na Pleši
u Mníšek, když byl dříve přičastník se válečného zářem na Rus.
Ježto jeho obrovití jako primáře sanatoria na Pleši, v němž po otevře-
ní ošetřování byly váleční prořkozenci a nemocní vojáci, bylo za-
jisti nejen lidumilně ale i české, vzbudilo v ošetřovaných vojácích
radostný ohlas a dalo vznik nastaci ve prospěch nemajetných podá-
ků města Humpoled, kteří by v sanatoriu na Pleši hledali pomoci.
Nadace jméno Dr. Jana Kašpara a knole určena předložením
příslušným křemího města prvního primáře na Pleši. Založili ji
vojáci - ošetřovaní sanatoria a plóžili první splátku na ni v částece
220 korun, jež vydala jako základ budování nastace správe sana-
toria na Pleši.

2.
Nadace
Dr. Jana Kašpara
na Pleši.

1. Válečná příjčka

Obecní zastupitelstvo humpolecké se své schůzi konané dne 3. listopadu 1915 usneslo se upsati nově vydané válečné příjčky 40.000 korun. Usnesení odeváno bylo po pol. dojnem přimluvě čeci okresního hejtmána, jenž do schůze se schválně dostal, aby přítomné členy ke konání, vlastně ke posílení "přiměl. Když byla příjčka dle stanov, odeván hejtmán ze schůze šel.

2. Úprava cen potravin

Komise pro úpravu cen potravin v okrese humpoleckém vydala rozkazy k vydání cen potravin, aby nezdražovaly. Ale papírová výhra byla márnou. Zdražoval, tole kdo mohl.

3. Vojenská výchova mládeže

Abys vojenská výchova mládeže rozšířena byla po celém okrese a zůstalo se více přístavků výchovy i na venkově, uspořádal k zájmu okresního hejtmána velitel místního domobranického oddělení nadporučík Hlaváček Osvatd informační kurs pro učitelstvo odeván humpoleckého ve dnech 2. října, potom 18. října a 20. října v Humpolci. Zúčastnilo se ho 29 učitelů z okresu a všichni požádali a přestovali vojenskou výchovou mládeže po celém okrese. V Humpolci převzal výcvik cvičitel tělesovně jednoty Sokola Bohuslav Kocián a Jindř. Vošmik. Dopor a přechů velitel měl nadporučík Hlaváček. Odeván cvičitelé pokolší aťm tvorbou školních výchovy mládeže se mluví.

4. Zakázáno poslechnice

Dne 24. listopadu 1915 zakázala vláda katolická užívat v přístavní dopravě do ciziny listů korespondenčních s obrazy a polsky na města a krajiny katolické.

3.-XI.

10.-XI.

20.-XI.

24.-XI.

27.-XI.

1.-XII.

1.-XII.

2.-XII.

Že i mravy mládeže školní působením války nápadně klesaly, vydala místní školní rada po ústavě se sbory učitelstvími veřejným výzvu k občanstvu a zvláště k rodičům, aby chování mládeže dobře pozorovali a mládež k dobrému vedli. Zvláště zakazovalo se konání mládeže večer.

Ředitel obecní i měšťanské školy chlapecké v Humpolci Jan Řeháček dovršil dne 1. prosince 1915 čtyřicet let své školní služby i služby školní v Humpolci. Taková odměňována byla čtyřicetiletá služba učitelská rakouskou vládou, viděti z toho, že místodržitel český přiznal Řeháčkovi - měděnou medaili - rovněž tak, jako odměnil kníž mince panství zabraňující železného kláštera - Dvoře a klášterního košile Jana Jani. Také úřední vyhláška o těchto vyjmenováních měla v čela tři jména označena rovněž, aby stejné zásluh - bylo dobře viděti.

Jedním z falešných projevů k dynastii habsburské byla také manifestace schůze učitelstva školního okresu humpoleckého organizovaná věrnými Rakousky okresním hejtmánem a okresním inspektorem školním dne 1. prosince v Okresním domě. Přednášel okresní inspektor školní Frant. Ština, O školství na Humpolci v době války, mluvil nadšeně o rakouské vlasti okresní hejtmán Vanis, holovalo učitelstvo ve schůzi i po schůzi v úřední okrese hejtmána, byly slavnosti 2. prosince na všech školách, ale vše jen pro sněžení dojem a pro pochvalu okresního hejtmána. Učiteli však u holovaly učitelstva bylo jinak. Ale nebylo lze mluvit ani šepet, čím radce přetekalo. Těm doby i vše rozvoje štěstí štěstí vlády bylo cititi v sudcích pravým opakem toho, o čem mluví představitelé vlády. - Všecky tyto manifestace pohů a holdy byly vlastně rakouskou výchovou k neupřímnosti a klamu.

1. Pokles mravů u mládeže

2. Jan Řeháček, čtyřicet let služby

3. Holdovací schůze

1. Soupis koní a porozů.

2. Kánoční nadílka vojínům v poli.

3. Knihy pro vojíny.

4. Blížejší prohlídka.

5. Brambory do chleba.

6. Válečné slavnosti ve školách.

Dne 3. prosince 1915 vydána byla vyhláška okresního hejtmanství o soupisu koní a porozů.

Okresní hejtmanství vybralo občanstvo celého okresu, aby přispělo k vánoční nadílce vojínů 21 pěšího pluku v Dageru v Uhrách, u něhož většinou plavili příslušníci zdejšního okresu.

Městský úřad vyhlásil veřejně dne 15. prosince 1915, že obilná pro vojíny v poli knihy k četbě.

Čestnost a policejní orgány obcí vykonaly v noci ze 16. na 17. prosince náhlou prohlídku všech veřejných místností v Humpolci.

Vyusemím ministerstvem pro království České nařízeno bylo pečářiům, aby k výrobě chleba užívali 10% bramborů. Ale někteří pečáři byli tak nesvědomití, že dávali bramborů pomalu víc než mouky a tak každé chvilce bylo slyšeti mářky, že chleba není ani proživatelný.

Šak munita škola poměhati k povznesení polleslé úcty k vládě i k monarchii, vidno z toho, žolik slavnosti bylo nařízeno ve školách pořádati a z kterých příčin. Tak se oslavovalo dne 3. prosince 1914 dobytí Bělehradu, dne 26. čeruna 1915 dobytí Lovoa, dne 5. srpna 1915 dobytí Varšavy, dne 26. srpna 1915 dobytí Fjustru Litovského, dne 10. čeruna 1916 vítězství v Itálii, dne 9. prosince 1916 dobytí Bukurešti atd. Ale všechny tyto slavnosti nebyly nic platny a Rakouska nezachránily.

3. - XII.

10. - XII.

15. - XII.

16. - XI.

28. - XII.

1914-1916.

3.-I.

13.-I.

Také záctvo školy měšťanské, žoldáři záci speciálního kurzu při této škole, tak žvaný IV. ročník, zúčastnil se vojenské výchovy mládeže a vojenského přípravného ústavu. Den ze v počátku této práce přihlásil se k spolúčinnosti místní Sokol a vybral ke cvičení své dva cvičitele Bohuslava Kociána a Šim. Vosmíra, kteří snázili se všemožně napomoci vliv rakouské výchovy a cvičili mládež v duchu sokolském. Prvé cvičení donalo se v tělocvičně chlapecké školy dne 3. ledna 1916.

Dne 13. ledna 1916 zemřel starosta města Otakar Martin, staritel, majitel reality, člen okresního zastupitelstva, okresní školní rady, předseda místní školní rady, výboru městské společenstvy, ředitel tělocvičny veřejné nemocnice, předseda okresní živnostenské rady, starosta společenstva živnosti stavebních a člen mnoha spolků místních. Zemřel po dlouhé nemoci, acť trpěl již déle rozednou plíc. - Dlouholetou a v pravdě nerušnou činností ve veřejném životě i v občanském zastupitelstvu získal si mnoho zásluh. V mládích svých letech byl hroplivým divadelním ochotníkem a Sokolcem. Byl svadem zvěčnělého starosty města Filipa Ječováře, korigým i upřímným jeho stoupencem v politice i na radnici a důsledným a věrným mladočechem. Co myslil, to cítil a co cítil, to také bez obalu a bez ohledu napravo nebo nalevo bez bázně a pře strachu každému řekl tváři v tvář. V tomto ohledu se nedal zastřasiti nikým a ničím. Byl neobkroženým bojovníkem všude. Také a dooti často i prudké boje vrátil se vzkřísivší strauo-podoboum a žoldáři, jejich představeným v Humpolci - M. U. Dem. Janem Štraszem, tehdy lékařem humpolským - Manodil se v Humpolci dne 3. října roku 1857 jako syn staršele Jana Martina, bušovatele hřbitovního hostela v. Dana. Když vyšel ze škol humpolských, vstoupil do pražské stavitelské v svého otce a později v Praze. Roku 1878 nastoupil službu vojenskou v Siverině v pluku pionýrského.

1. Vojenská výchova mládeže.

2. Starosta města Otakar Martin zemřel.

Uprávně se ze služby vojenské probyl nějaký čas u svého otce, načež vstoupil opět do služby vojenských dobrovolně - v technické kanceláři karelské, kde probyl dva roky. Potom vstoupil do staničské kanceláře svého otce v Humpolci, kde ji po otcově smrti sám převzal. Stavěl i opravoval četné budovy v Humpolci i v okolí, mezi nimi některé venkovské školy a vypracoval kumpolckou Sokolovnu, dle změněného plánu architekta Čížka z Prahy. Chyby, jež se při této stavbě staly, ač nelze říci, že jediné vinou stavitelů, byly potom příčinou velmi prudkých i krvavých bojů mezi Sokolem a Janem Janem Jiráskem na jednom - a starostou Filipem Jevřáčkem se stavitelům Martinem na druhé straně a vedly až k naprosté roztržce Sokola s bývalým jeho starostem Jevřáčkem a členem Martinem, kteří oba Sokol opustili. Nešťastný průrůvatelem musel venat, že chyby staly se na obou stranách a první příčinou jejich plně hledati v tom, že Sokol rozhodl sám, aby původní plán architekta Čížka byl změněn.

1.
Jan Hornet,
náměstkem
starosty.

Školní zeměd starosta města Otakar Martin, uvněslo se obecní zastupitelstvo, aby po dobu starosty po čas války se neprovádělo, nýbrž aby funkci starosty zastával jeho náměstek Jan Hornet, bývalý poukenník, potom poražen a popléze ředitel Svatováclavské záložny v Humpolci. Ve funkci této setval náměstek starostův až do nových voleb po státním převratu, kdy odezdal úřad svůj prvnímu starostovi v republice polemném, Františku Smítkovu. Náměstek Jan Hornet - prohlášen dne 29. října 1918 se slavnostním přemáždění obecního zastupitelstva - převzal státní a říšské samostatného státu československého.

13.-I.

19.-I.

Dne 19. ledna 1916 ani po půl deváté hodiny dopolední bylo viděti směr přes Žitavu v duchovním žepellin, jež plula nad obzorem k východu a pozorůhodně zlatá - vyližela jako plovoucí ryba.

1.
žepellin
na obzoru.

21.-I.

Dne 21. ledna 1916 rukovali do služby vojenských padesátiněi odvlečení v srpnu 1915, mezi nimi některé moji spolužáci a Jan Jimečny, kontrolor státní nemocenské pokladny, který se z války nevrátil a jiní.

2.
Padesátiněi
rukovali.

26.-I.

Dvacátého šestého ledna 1916 byla vyhlášena rekvisice olova a olověných předmětů.

3.
Rekvisice
olova.

I.-1916.

V únoru 1916 počaly se objevovati mezi obyvatelstvem - zvláště venkovským - pověsti, že k doavadním rekvisicím přibude i rekvisice nepřivého dobytka. Tato pověst zavolala příčinu k tomu, že přichní, kdož chovali nepřivý dobytek, o přikost - kůru bez potěhy - dobytek nepřivý zabíjeli.

4.
Strach
z rekvisice
repiu.

9.-II.

Dne 9. února 1916 byl vyhlášen soupis zásob zdaněného cukru dle státního dne 25. února 1916. - Novice o cukru se při bližovala.

6.
Soupis
zásob cukru.

5.
Školní potřeby
zadržu.

1916.

Richard Wallleský, lékařník humpolecký, první předseda Husyjské společnosti pro okres humpolecký, zemřel dne 16. února 1916 ve věku druhém bytí, kde vždy v zemi prodléval, na Dvůrském vlnobradech, po brátné nemoci - bytí kamien mozgovou mrtvicí. Byl protobodem. Užasť stavěl se každ v popředí práce mužů uměleckého, literárního a sportovního povahy humpoleckých, jež neodpíral nikdy. Byl do-
brým společníkem, ačkoli ve veřejnosti každ nepřistupoval a byl val vždy jen tichým spolupracovníkem nebo spoluprovo-
xelem. Za svého života mnoho cestoval a obytával se i na
cestě do Ameriky, k níž však se již nedostal. Měl velkou a
cennou knihovnu i sbírku děl uměleckých, zvláště překladu
sbírku obrazů malírů průběžných. Zanechal značné jmění.
Ačkoli se očekávalo, že v závěti nezapomene na to, co za
svého života každ činil, přece se jeho káňka nevyšla a
celé jmění zanechal bratr zemřelého Karel, byv. lékařník v
Libni, kě dolů žijící na rodopisném na Vlnobradech. Byl
potřeben v Praze na Olšanech, ačkoli si za svého života zakoupil
pro sebe hrob na hřbitově humpoleckém. Jeho podobizna je
neshovana ve sbírkách místního muzea.

Dne 18. února 1916 přibyl dráhem z Čáslavě velký trans-
port nemocných vojínů a konvalescentů do Humpolce, jež
po brátném oddechu odšel před samým poukadem do ži-
liva - do lazaretního klášterního. Byl maximální den, a mnozí z
nemocných vojínů byli dosti chabě oblečeni. V transportu
byla směsice národností: Češi, Němci, Poláci, Rumuni,
Tihoplovanci a Mohamedáni z Bosny. Transport na nádraží
očekávali členové odboru Českého kříže říženského při dobro-
volném sboru hanečském a doprovodili jej až k Společnosti.

16. - II.

21. - II.

Dne 21. února 1916 rukovali do válečných služeb dobrovolníci
povinná rození v letech 1862 a 1869.

23. - II.

Československý v Humpolci čili Společnost poskytnutí usne-
lo se ve své schůzi konané dne 23. února 1916 věnovati ze svých ris-
ků 120.000 korun na postavení domků pro válečné invalidy. Dom-
ky tyto měly býti postaveny v okolí Humpolce a měly jich býti použito k ubytování chudších občanů - inva-
lidů, při čemž měli mít předsnost zbudli členové společnosti
souděnků, potom dělníci průmyslových nebo jiných. He nadace sta-
to do r. 1923 nevyšla v život. Její osnovy - vypracovány budou později.

30. - II.

Dne 30. února 1916 vydán byl okresním hejtmanem z náři-
zení vlády zákaz zastlati vojce do jiných zemí.

1. - III.

Dne 1. března 1916 vydán byl vládním pakem zákaz, aby vá-
leční uprchlíci polští dleci v Čechách - navrátili se do Lvova.

6. - III.

Dne 6. března 1916 oznámeno, aby bratři povinní z Haliče a
Bukoviny hlásili se u okresních hejtmanů. Začalo se v Rakousku
nedostávatí vojka a vláda vzpomněla si také na válečné uprchlíky
z Haliče, kteří v Čechách buď zastlati, nebo tam počali provozovati
nákup pro své pověřce v domovině a skupovali si přepřáceli, tu
zboží, které jim přišlo do rukou. Byli to většinou židé a tímto
přepřáčením zboží dali přičinnu ke stoupání cen. Někteří z nich
skoupili v Humpolci nejen mnoho potravin ale i dřeváckou
časoty komerčního práva, tak že počal se brzy objevovati v pamat-
ném Humpolci nedostatek látek. Zboží posílali svým pověřcům
v západní Haliči.

18. - II.

1916.

1.
Rukování
dobrovolníků.2.
Dar invalidům.3.
Zákaz vývozu
vojce.4.
Návrat
uprchlíků.5.
Židé z Haliče
a Bukoviny.1.
Richard
Wallleský
zemřel.2.
Nemocní
vojínů.

1.
Aeroplany

Dne 8. března 1916 přeletěl přes Humpolec město po 9. kroužku aeroplan.

2.
Dělové rány.

Těho dne ozývaly se v okolí klenové dýmivé kámy často za sebou. Dějiny přičinné nebylo lze uvidět stannoviti. Věrohodně se myslelo, že sem zápasníci viti z anasí rovnky kyto D. Blane, kde prý zkoušeli těžké kalosné hmoždivé ve střelbě.

3.
Antonín Škarnitzel, vojín

Dne 9. března 1916 měl v Humpolci pohřb nově zemřelých vojín Antonín Škarnitzel, zabitých a školních kolníko - hnatých školy na Dusilově, kožený v Brně, jemu se v átil p válečného pole se zmišným pdkavím.

4.
Vojín Lambert Nápravník.

Dne 11. března 1916 byl pohřben vojín Lambert Nápravník, bývalý vůdčí Sokola, jemu se ráno usmítil střelnou ranou za jízdy se vlakem.

5.
Soupis kávy.

Dne 20. března 1916 nařízen soupis zásob zelené kávy.

6.
Ceny a zdražování.

Že to mezi výrobci i obchodníky vznikla všeobecná zdražování hospička, stanovila obec humpolecká ceny nejnižších potravin, jež se pod křestem měnily překnažovat, takto: 1 kg másla čajového 5.60 K, másla obyčejného 5.20 K, 1 kg tvarohu 64 hal., jehno vejce 12 haléřů, 1 litr mléka D 20 do 28 haléřů. Ale přes tyto stanovené ceny maximální jich kupci ani prodáváci nedodržovali. Kdo měl dost peněz, připlácel přičlno, což ovšem zvláště váleční zbohatlíci a vojínští dodavatelé.

8. - III.

27. - III.

9. - III.

25. - III.

9. - III.

29. - III.

31. - III.

11. - III.

III. - 1916.

20. - III.

23. - III.

III. - 1916.

Konec kursu vojenské vlastenecké výchovy stal se závěrečným vyhlášením nadporučíka D. Hlavčana dne 24. března 1916.

1.
Vojenská výchova mládeže.

V tělesné chlapecké školy uspořádána byla dne 25. března 1916 domácí planost, v níž odměnil hýman D. Vojt. Vanis pro slavní řeči vložil kreditu školy Janu Řeháčkovi záslužnou mešaili za čtyřicetileté působení na poli školství. Potom promluvil o stavě dělní řeči.

2.
Jan Řeháček kynamován.

Na den 29. března 1916 povoláni byli haličtí uprchlíci k domobraně přechlídce do Čáslavě.

3.
Pozlídka uprchlíci.

Dne 31. března 1916 nařízen vládní hlasiti i časoby pytlů.

4.
Soupis pytlů.

Ve Vídni přicot divinním soudem zomalo se přelícení s majetníkem firmy Šmerel Dítě v Humpolci - Edmundem Beckem, distojníkem v záloze, pro zločin proti válečné moci státu a pro podvod. Zmíněná firma dodala vojenskému exáru 100.000 projevských přikryvek, jež byly objednány z čisté vlny. Jedem z propuštěných dělníků upozornil vojenskou správu, že přikryvky nelatou se n jmenované firmy jen z vlny, nýbrž z drasokiv. a proto po čtyřdenním líčení odsouzen byl továrník Edmund Beck pro podvod na 18 měsíců do žaláře a k propuštění ze správy distojníckého. Od žaloby proti vkaně moci státu byl obžalovaný osvobozen.

5.
Spátina dodárka přikryvek.

Na školním sněpsti chlapecké školy usazeny byly v březnu 1916 dvě velkolisté lipy na paměť bývalých žáků měšťanské školy alla - rečné padlých nebo oemřelých ve válce.

6.
Památno stromy.

1. Aravy mládeže.

Čežto byl porozován všeobecný pokles mravní a školní mládeže, sjednotily se úřady školní a Okresní komisi pro péči o mládež a vydaly tiskem leták k rodičům a dětem s mravnoučným návodem, jak se mládež i rodičové v přítomné době mají chovati.

2. Stromy vysázené.

Žáci tříletého učitelského chlapeckého školy měšťanské vysázeli ke vzedení svého učitele Františka Štraufka v podhradí padesát stromů.

3. Náhrada čaje.

Protože v poli i v zářeni nedostávalo se čaje, nařídily vlády zemské mládeži školní, aby obdržela a přislala listy ostružinové a jahodníkové k přípravě čajové náhrady pro vojny v poli i nemocnici. V Humpolci zřízena byla škola v budově chlapeckého školy, odkudž puštěné listy prodávány bylo kamni do Rakous - jisté židovské firmě.

4. Nadace.

Zemla velkostatkářka heralecká Anna Milnerová založila ve své závěti nadaci, dle níž se má v den úmrtí zakladatelky tj. 4. listopadu a v den úmrtí jejího manžela Jedyšcha, v den 20. listopadu každého roku vypláceti mezi potřebné z obcí k deskovému statku heraleckému příslušné 100 korun.

5. Arnošt Kraus.

Arnošt Kraus, obchodník, člen obecního zastupitelstva, zemřel v Duskově u řeky vykonávaje vojenskou službu. Byl židem český smýšlelým.

6. Josef Hruška.

Šeho nástupcem v obecním zastupitelstvu stal se náhradník Josef Hruška, již v šar dlouho v této hodnosti nepřipobil. Zemřel také dne 30. května 1916.

III. - 1916.

19. - IV.

Ve schůzi židovských komisí konané dne 19. dubna 1916 bylo usneseno založiti hospodářsko-koloniální družstvo výrobní a nákupní ve zprávu opolečnické zapsané v obecním rejstříku se závodním prodelem 10 X. Veřejně povolání vydané bylo dne 26. dubna.

1. Nákupní a výrobní družstvo rolnické.

III. - 1916.

25. - IV.

Dne 25. dubna 1916 byl v Humpolci odvod domobranců 18 ti letých.

2. Odvody osmnáctiletých.

III. - 1916.

28. - IV.

Dne 28. dubna 1916 vydána vyhláška o povinném klášení půdního z činné a činnové směsi.

3. Rokvisice činné.

1. - V.

Abys ušetřilo se večeř svítiva v domácnostech i ve veřejných místnostech, ježto se nedostávalo již i petroleje, zavolala rakouská vláda tak zvaný „letní čas“ tím způsobem, že se dne 30. dubna o 12. hodině noční posunula hodinová ručička o jedním hodinu ku předu, tak že obyvatelstvo bylo nuceno ke své obvyklé denní práci o hodinu skutečnou dříve vstáti. Také ve školách počalo se tedy učiti o hodinu dříve, dle staré doby vlastní tedy od 7. hodiny kamni a polehne bylo - v 11 hodin. V městech ve školách, v úkadech, v zářvech přimýšlených i v domácnostech tato změna byla snadno provedena a dodržována. Dříve však bylo u hospodářů zejména na venkově v době polní práce, když se klidilo seno a o žnín. Dělnictvo končilo práci za nejlepší polnoctví odpolední, když jinoty pracovalo se do pozdního. Proto se novota tato na venkově velmi neochotně přijímala a na mnohých místech se vůbec neujala a byla příčinou velmi mnohých protestů a námitek, protože zejména na práci polní zavolením letního času velmi byla zdržována. Letní čas trval od 1. května do 30. září, kdy opět o půlnoci posunula se hodinová ručička o jedním hodinu dozadu.

4. Letní čas.

III. - 1916.

18. - IV.

30. - V.

1. Když Společenstvo poučených v Humpolci věnovalo 120.000 Kč a firma Fratův Doblové 50.000 korun na zřízení domlu pro válečné invalidy, muselo se okresní zastupitelstvo humpolecké věnovati jistinu 8.000 korun na jejich udržování dne 3. května 1916 ve svém zasedání.

2. Okresní zastupitelstvo humpolecké usneslo se ve své schůzi dne 3. května 1916 upravit na 4. válečnou půjčku 40.000 Kč, když se byl o toto usnesení nejvíce výmluvnou řečí zasloužil opět pětice přítomný okresní hejtmán, jenž velmi o to se přičinil, aby okresní zastupitelstvo splnilo svoji vlasteneckou povinnost. "Potřebnou jistinu si však musilo okresní zastupitelstvo samo opatřiti výpůjčkou."

3. Ve dnech od 30. dubna do 7. května 1916 konaly se v celém okrese humpoleckém sbírky a prodej odznaků ve prospěch Červeného kříže, jež skončily slušným výhledem. Sebráno a ztrženo druhem 2893.25 Kč. V této jistině je obsažen výplodek sbírky v Humpolci činící 1083.91 Kč.

4. Dne 8. května 1916 vydán zákaz vškerého volného obchodu s brambory, čímž nejvíce bylo ztíženo zásobování nejchudších vrstev obyvatelstva, jehož byly brambory skoro jedinou obživou. Od této doby počala bujati i lička s brambory a podobně obchod i prodej bramborů nabyl značného rozsahu přese všechno opatření vládní.

5. Dne 16. června 1916 zemřel v Praze humpolecký rodák Ferd. Kopač, velmí bankovní úředník, bratr pisatele této kroniky ve stáří 57 let. Studoval na škole v Telči, později stal se polici-

1. Dar okr. zastupitelstva.

2. Čtrnácti válečná půjčka.

3. Vydan Červeného kříže.

4. Brambory rdzané.

5. Ferdinand Kopač.

3. - V.

3. - V.

30. - 7.
IV. - 5.

8. - V.

16. - VI.

tátozem u soudu, potom u advokáta Kaliba v Humpolci; odtud přešel do advokátní kanceláře svého příjce J. Miroslava Krajníka, advokáta pražského, humpoleckého rodáka z známého básníka, načež stal se účastníkem bandy v Praze. Za svého pobytu v Humpolci účastnil se pilně spolkového života v Soroce, ve zpěváckém spolku a ve spolku divadelních ochotníků. Byl vždy veselý povahy a dobrým humoristou. Políben byl na Oláčanech.

25. - 6.

Dne 25. června 1916 prohlášeny psochny dopravní rasohy koží za zabavené.

27. - 6.

Dne 27. června přijelo větší množství uprchlíků z Dukoviny dlehon vol Německého Prvodu. Po krátké přemídávce, jež jim byla před chlapčskou školou poskytnuta, byli rozvedeni a rozvezeni dle pobyní okresního hejtmánství do okolních vesnic, kde se stali pravou trýzní obyvatelstva, protože pro nedostatky volných bytů musili býti ubytováni v kochinách - a pami nemysleli ani vzornou čistotou ani vzorným životem.

4. - 7.

Dne 4. července 1916 byly v Humpolci prohlášeny (juz se tehdy říká jako vojenskými odvoláním) domobranou pozemky v letech 1897 až do r. 1866. -

17. - 7.

Dne 17. července 1916 došla na městský úřad humpolecký telegrafická zpráva, že dne 16. července o půl sedmé hodiny odpolední zemřel v epidemické nemocnici polní č. 10 v Nabrerině u Těstín jednotvoční dobrovolník - desátník přišlo plukem č. 3. Jan Kopač, absolvovaný kandidát učitelství, syn pisatele této kroniky, po krátké nemoci ve dvacátém roce svého věku jako oběť rážky. Byl políben na vojenském hřbitově v Nabrerině - po patnácti měsících válečné služby.

1. Zabavení koží.

2. Uprchlíci z Dukoviny.

3. Odvody.

4. Jan Kopač, voják.

1916.

1.
Ceny
borůzého dobytka

U polovicí mince července 1916 vyhlášeny byly úředně ná-
sledující ceny hovězího dobytka:
volí proslavali se vol 280 do 380 korun;
byci a jalovíci vol 250 do 340 korun;
krávy vol 250 do 350 korun;
telata vol 260 do 300 korun.

2.
Rekvizice kovů.

Dne 22. července 1916 byla vyhlášena rekvizice kovového
nářadí z měst, vesnic a síl. Vše bylo mělo býti odve-
zeno do 1. srpna ve sběrně u obchodníka Adolfa Skočkové-
ho na Riegrově náměstí.

3.
Kurs pro
invalidy.

Tři kolínsko-lučánské školy v Humpolci na Dusičově upořá-
dán byl tříměsíční kurs pro invalidy katolické armády od
25. července 1916 počínaje. Denně přivádělo se ve třech hodi-
nách theorie; rozpočet byla praxe a vycházky. Ředitel
kursem byl ředitel školy Otakar Přerina.

4.
Cena brambor.

Dne 25. července vyhlášena byla úředně cena brambor v
dvojnásobném množství, její nesměla přesahovati 34 haléře za jeden
kilogram.

5.
Čistá
válečná příjka-
celkem.

Uhlavský výhledek úřadu na IV. válečnou příjku v politi-
ckém obvodu humpoleckém činil na skudý edijn kraj značnou
částečnou - 2,124.875 korun. Z této částky upsalí:
obecní zastupitelstvo - - - - - 10.000 Kč,
jednotlivé obce okresu humpoleckého - - - - - 29.000 „,
peněžní ústavy - - - - - 160.300 Kč,
průmyslové závody - - - - - 880.000 Kč,
obchodníci - - - - - 50.000 Kč,
kostely, kláštery, duchovenstvo - - - - - 210.000 Kč,

18. - VII.

22. - VII.

25. - VII.

26. - VII.

VII - 1916.

1916.

Školy a učitelstvo 50.000 Kč,
úřednictvo, advokáti, soukromníci 62.300 Kč,
dělnictvo a úředníci továren 10.200 Kč,
malí živnostníci 85.600 Kč,
velkostatkáři - mimo Želiv 102.000 Kč,
rolníci 390.000 Kč,
živnostenská společenstva 54.570 Kč.

Výsledky této děkující všestranné agitace orgánů vlastních a
převleších okresního úřadu a P. Vojtěcha Vaníče.

VII - 1916.

Zajisté, že pro zásluhy o značné úpiny válečných příjtek a i
o ostatní zásluhy válečné pomoci byli všichni úředníci okresního
úřadu, přičemž funkcionáři místního odboru Červeného
kříže vyznamenáni čestnými odznaky a medailonky. Teprve
jiným zde neuvádím, protože všechna vyznamenání i všechna
ta pláva - byla brzy polní kráva.

1. - VIII.

Dne 1. srpna 1916 přelovali domovní anežti povinní kozen v r.
1897. Když dospěli mládíci devatenácti leti, z nich největší počet
zahynul na frontě - tuberkulózou, protože nemohli přestati útrapi vá-
lečných a namáhání tělesného.

II. - VIII.

Válečný pomocný úřad při okresním úřadu v Humpolci umí-
stl na Riegrově náměstí před chodníkem Okresního domu plechový
model nábytku největšího hmoždíře katolického upravený ke vkladání
peněžních darů pro pomocný fond. Model tento na náměstí síce dosti
dlouho stál, ale výhledek darů nebyl valný. Když se později v jeho ú-
krobách počaly objevovati místo peněz knoflíky a větší jaké předměty, byl
model z náměstí odstraněn a po státním převratě v r. 1918 věnován
místním muzeu - na památku války.

1.
Vyznamenání!

2.
Devatenáctiletí
rukovači.

3.
Památka
na válku.

Zlato
za zlato.

1.
Rekvizice
v muzeu.

Stožka byla nařízena rekvizice cínových předmětů pro válečné potřeby, oznámil c. k. zemský konzervátorský úřad v Praze Muzejní společnosti do Humpolce, že jmenoval znalcem k ocenění uměleckých a historických památek z kategorizovaných domů profesora střední školy vinnobradské Phil. Dna Josefa Dobiasa, rodáka pelhřimovského. Jmenovaný znalec přijel dne 16. srpna 1916 do Humpolce a bez dlouhých obotků rekvizoval v muzeu značný počet cínových předmětů, talířů a nádob, k přecenění škodě muzea nepočítavši jako český člověk, nýbrž jako rozemý c. k. byrokrat. Nebyl odporu předsedy Muzejní společnosti, snad by byl tento znalec rekvizoval přechodem. Dříve, že předseda muzea před ohlášenou návštěvou znalou část cínového nádobí prostě ukryl a zatajil a tak mnoho cínového zachránil. Za předměty rekvizované, jež měly daleko větší cenu než 800 - 1000 Kč, vyplátila muzeu domová ústředna 78 korun. Stáda, že nebylo zatajeno přechodem.

2.
Starostní schůze
obec. zastupitelstva

V den narozenin katolického císaře Františka Josefa I. konala obecni zastupitelstvo humpolecké výslovnou plávnostní schůzi s oblažnými řečmi a projevy, jež ovšem měly od přede-

3.
okresního zastupitelstva.

Také okresní zastupitelstvo konalo toho dne plávnostní schůzi s holdem.

4.
Rekvizice
dobytku.

Dne 26. srpna 1916 zvláštní vyhlášením úředním zakázán byl vstříž obchod s dobytkem a upraven řád pro prodej i rekvizice dobytka.

5.
Rukování
domobranců.

Dne 28. srpna 1916 funkovali domobrančiči povinníci rozem v letech 1896, 1895, 1894, 1893, 1889, 1888, 1887, 1886, 1885.

2.
Václav
Sobotka

Rakouská vláda vymýšlela neustále nové a nové zdroje příjmů a žádala opět na „vlasteneckém“ obyvatelstvu, aby jí přineslo své zlato i pruhové předměty, že jim za to protěčně daruje na památku předměty železné s příslušným vyrytým nápisem a našla vždycky dost ochotných lidí, kteří většími plity dali se k tomuto skutku pohotovi a zlato své na okraji vlasti přinesli. Tato akce ovšem nijaké opět poskytovala se ve školách, protože školy, učitelé a školní mládež hodili se ke všemu a musili také každý noskar ochotně plniti a nositi nejen předměty, ale vše, co bylo ze zlata. Tak vynesla akce zlato půl kilogramu zlata a stříbrka z divčích škol v Humpolci, 5 gramů zlata z chlapecké školy v Humpolci, 2 gramy zlata z Dudlna, 4 gramy zlata z Větrného Demlova, 4 gramy zlata a 4 gramy stříbrka z Krasného, 2 zlaté předměty a 5 stříbrných předmětů ze Senožat.

Dne 2. září 1916 zemřel ve Věšovicích u Prahy Václav Sobotka, bývalý učitel obecné školy chlapecké v Humpolci, jenž kam trávil svůj Dpočiněk. Téměř třicet let působil v Humpolci, kamž přišel ze Stonávova na Morkavě. V Humpolci založil Hospodářský spolek, jenž vydával Hospodářský Věstník, jehož byl V. Sobotka redaktorem. Dal prohnět a přjmí školní vysohl Humpolci ruzem Roličko - huřičke školy, byl generálním jednatelem krajinské výstavy v Humpolci v r. 1894, uspořádal při ní i výstavbu národopismou, jež dala vznik humpoleckému muzeu; byl také volen zástupcem učitelstva do okresní školní rady - a dlouhá léta byl i delegátem do rady zemědělské. Nejrozsáhlejší byla jeho činnost přednášková zvláště na venkově. Spolek hospodářský a Spolek obřadlovací, jehož byl také hrdlivým funkcionářem, notělily mu čestné členství.

1916.

1. Dne 10. září 1916 vydáno bylo nařízení o prodeji tuků a o vydání „tučného“.

Tučinky.

2. Dne 15. září 1916 nařízeny nejvyšší ceny nekrmných hno prvních jakostí a velikostí 12 kopun
druhé jakostí a velikostí 11 kopun a
třetí jakostí a velikostí 10 kopun za 1 kilogram.

Ceny hno.

3. Revisice
motorů.

Když se válčícím státu každodenně počalo nedostávat i provazů, zabavila vláda všude u obchodníků a výrobců zásoby motorů hospodního průměru jednoho kilogramu.

4. Styky
obyvatelstva
se
zajatci.

Mezi domácím obyvatelstvem ruským a zajatci, zvláště ruskými ženami se poměr více než přátelský. Zvláště ženy vojny v poli, které zapomínaly svých povinností manželských, leckde dávaly se umájeti cizím mužům a udržovaly se zajatci milostně poměry, které leckde nezůstaly bez následků. Žalob na chování těchto žen vdaných i provozních bylo dost, což zavedlo správně státní právní k ostré vyhlášce, jež zněla: „Poslední dobou bylo pozorováno, že některé ženy udržují se zajatci nedovolené styky a že mnohdy svádí dokonce zajatce k prohlášení styků. Ženy takové budou co nejprůběžněji potrestány. Zaměstnavatelům a civilním křesťánům se ukládá, aby styky takových naprosto zabránili. Kde by naznačené případy byly pozorovány, budou zajatci hospodářským odlebká-
ní a složením záuce propašné.“

5. Odvod koní.

Dne 27. září 1916 lonal se v Humpolci odvod koní pro armádu v poli.

10.-9.

15.-IX.

20.-IX.

27.-IX.

27.-IX.

1916.

1. V září 1916 vyšel v Humpolci nový úplný adresář města Humpolce a politického okresu humpolckého, jež složil Antonín Pustina, podnikatel okresního hejtmanství a Karel Pospíšil, knihlapec v Humpolci. Ale tímto křesťanem opozdil se válečnou dobou do té míry, že vyšel již adresář za poměrů velmi změněných, než které v něm byly uvedeny.

Adresář.

2. Dne 6. září 1916 byli propuštěni z vězení vojenského poručíka v Králově Dvoře: Bohumil Prokop, nyní mistr kamennického se-
mestrův Marii a Alvinie Pavlovská, učednice sechu poukemi-
ckého p. Eliškou Kociánovou, členkou humpolckého součinného, v němž dleli po celou dobu války katěmi pro podnět z
pomoci ruskému zajatci k útěku. Cely přípsal udal se takto: Dne 21. července v noci byli katěmi všichni ohono jmenovaní a podnět, že pomohli ruskému zajatci Gryševskovi, jinní byl ubytován v zámečku myšské Štauglera ve Věži a o němž se říkalo, že je synem nějakého ruského generála nebo jiného hodnostáře. Zmíněné dívky navštěvovaly tohoto zajatce ve Věži, když se s ním byly seznamily a poznaly, že je to inteligentní muž, Alvinie Pavlovská, jež se již dříve ruský učila, přijímala mu ruské knihy ke čtení a mimo to krátce před jeho útěkem všichni s ním ve Věži rozmlouvali. Všichni katěmi byli držáni týden ve vyšetřovací vazbě při odrušném poručí v Humpolci a odtud dne 28. července 1916 byli dopraveni k vojenskému poručí do Josefa a později do Králové Dvora. Dne 29. srpna dopravní eskorta strážní Al. Pavlovskou ke konfrontaci ani se 30. vědky do Věže, kde tural vyšetř. do 31. srpna, kdy byla vykonána v bytě Pavlovské v Humpolci druhá domovní prohlídka, při níž jako při první prohlídce v den zatčení zabavena byla různá korespondence, knihy a podobné maličkosti. Přelícení vedlo se dále v Josefu a Králově Dvoře, až dne 6. září 1916 byli všichni obžalovaní z vězení propuštěni a obžaloby zproštěny, protože vinná jejich prozračená nebyla.

Zatčení.

Dne 2. října 1916 rukovali domobranci pozemí v letech 1871. až 1866.

Nářízením ministerstva zemědělství bylo dovoleno mísi do mouky na chléb 40% látek náhradních, jimiž staly se brambory, kukurice nebo žitná mouka. Chléb takto pečený, v němž pečáři dovolení procento náhraček přechraňovali, byl těžko stravitelný a málo poživatelný, což zavadalo velmi často příčinou ke stížnostem.

Ministerstvem zemědělství v Praze nařízeno bylo k účtům jmenovitě občanůvých uspořádati ve prospěch volovského a pískovického fondů a ve prospěch vojinně pracujících se z války (uspořádati) ve dnech 4. až 8. října 1916 Občasnými dny. Opět jednou příčina k vybití a punči a ochuzování těch, kdož zbyli doma.

Úpravy pracovníků nařízeny dne 5. října tyto nejvyšší ceny těchto pověcí: 1 kg másla 7 korun do 7.60 Kč, 1 kg tvarohu 56 hal. do 70. haléřů; jedno vejce 19 h do 20 haléřů. - Ale ceny tyto dovedovány nebyly.

Aby byla umožněna lepší kontrola spotřebitelů a docílilo se i úspor, jakož aby se předešlo nářekům obecnostem na podlédné prodávání mouky, umřelo se obecní zastupitelstvo v říjnu předati obecní prodejnu mouky a chleba. Prodejna mouky zřízena byla v Masarykově kúřdi, v domě obelodníka Šindřicha A. Mápravka. Prodejna zřízena dne 9. října 1916. Až do této doby prodávali mouku obelodníci a pečáři na říšské obci vydávane, ale mnozí z nich nebyli zcela nezávislí a mouku jino do prodeje přiváželi vymlouvají hlavně penězováním za másto, vejce, mléko a jiné své pověcky, jež jinak bylo těžko dostati.

2. - X.

10. - X.

3. - X.

12. - X.

17. - X.

4. - X.

20. - X.

5. - X.

1. - XI.

9. - X.

2. - XI.

8. - XI.

Dne 10. října 1916 rukovali domobranci pozemí v letech 1892. až 1890; 1884. až 1880.

Dne 12. října 1916 vyhlášeny úředně nejvyšší ceny brambor v drobném prodeji do 20. října za 1 kg 19 haléřů; do 28. února 1917 za 1 kg v drobném 16 haléřů.

Úředním nařízením dne 17. října 1916 stanoveny ceny na cukr za 1 kg v drobném 1 K 1.15 do 1.12 Kč.

Takéž vyhlášeny dne 20. října 1916 ceny netrubných hus takto: I. jurek 12.50, II. jurek 11.50 za 1 kilogram; netrubné husy počítaly se do 4 kg čisté váhy.

Ministerstvem zemědělství v Praze uspořádána byla dne 1. listopadu 1916 na hřbitově planosti zemědělců. Účastníci planosti sešli se před 4. hodinou odpolední před Občasnými domem, načež společně odešli na hřbitov. Za rozprával zprávu o společném pověcím píseň a promluvil děkan katolické církve Norbert Jeniš. Na hrobky zemědělců vojinně položené byly potom věnce.

Úřední komise úřední uspořádala v den Dušiček 2. listopadu 1916 - sbírku ve prospěch vojenských fondů, jež vyústla celkem 85 korun 30 haléřů. U obou vchodů na hřbitov staly školní děti, jež vybírali 2 přehozky na hřbitov - do poblachů dary. Školní mládež byla na všechno dobrá.

Od 8. listopadu do 15. listopadu 1916 prodávala humpolcká obec svým příslušníkům 100 kg brambor za 12 korun ze svého sklepa.

Rukování domobranců

Ceny brambor

Cena cukru

Ceny hus

Stárost mrtvých

Sbírka dušičková

Cena brambor

Rukování domobranců

Brambory do chleba

Občasnými dny

Ceny pověcí

Prodejna mouky

1. Zakaz vývozu
řepy.

2. Císař
František Josef I.
zemřel.

3. Císař
Karel První
nastoupil.

4. Zakaz
vepřových hodů.

5. Ceny
obilí.

6. Slavnost
nastolení

7. Válcová půjčka 5.

Okresní úřadomstří humpolecké zakázalo vývoz řepy a krmiva z okresu.

Telegrafickou zprávou pražského místodržitelství bylo do Humpolce dne 22. listopadu oznámeno, že dne 21. listopadu o 9. hodině večerní zemřel v Schönbrunně u Vídně rakouský císař František Josef První. Všeobecně byla tato zpráva přijata s povolením, protože se myslelo, že snad tento smrtí přiveden bude konec světové války, již zvrhla připsovala se na krub okolo tohoto již velmi starého a větchého císaře. Ovšem ale naděje klavené do jeho nástupce se také nesplnily.

Smrtí druh nastoupil podle zákonně rakouských na trůn rakouský a tedy také i na trůn český císař Karel První, jemuž po pozvání k němu rakouské dostal historii jméno Karel Poslední.

Dne 23. listopadu 1916 byl vydán úřadní zákaz prováděti vepřové hodoty v hospodářstvích, výčepnách a jídelnách.

Dne 26. listopadu 1916 byly vyhlášeny přijímací ceny obilí, jak je platil při rekrutaci rakouský exak: metrický cent pšenice = 36 korun, 1 q žita = 31 Kč, ječmene 36 Kč, ovesa 31 Kč.

Okresní zastupitelstvo konalo na vslam nastoupení císaře Karla I. slavnostní schůzi, na níž upsáno na 5. válcovou půjčku 25.000 korun, jež má se munito okresní zastupitelstvo opět vyprážit.

11. - XI.

21. - XI.

21. - XI.

23. - XI.

26. - XI.

6. - XII.

14. - XI.

27. - XII.

XII. - 1916.

25. I.

Také obecní zastupitelstvo humpolecké konalo na vslam nastoupení císaře Karla I. slavnostní schůzi, na níž usneseno odeslati holobovací telegram do Vídně, vyžádati blahopřijnou deputaci k okresnímu úřadu, navrátit projektovanému pavilon tuberkulózního nemocných při veřejné nemocnici jménem císaře Karla a

upsati 10.000 korun na 5. válcovou půjčku. Část 6.000 Kč vezme se z kmenového jmění a 4000 Kč opatří se lombardem.

Dne 27. prosince 1916 vydána opět nová prohlášení vyhláška ke třídění a hlášení domobranou rozpuštěných rot p. 1898 až do p. 1892 a tak bylo i dále jano, že válka nastoupením nového panovníka skončena nebude, ale provede se „až do úplného vítězství“, jak všude orgány vládními bylo vyhlášeno. S tím, že pomyslí se národní kalendář se prvých přivítavcích v novém panovníkovi a přepočítal se i nový panovník se prvých nadějí „na úplné vítězství“.

V prosinci 1916 zrušena a ovlivněna byla obecní prodejna chleba v Panské ulici v domě obchodníka Emanuela Mandlera, jemuž se odštěhoval do Vídně. V této prodejně bylo v práci přepřít rajatae, kteří se voláříných dřevěných klecí pečou chléb do prodejny vozili.

Na počátku roku 1916 dne 26. listopadu v Praze doktor bohosloví František Kaver Kryšřtůf, rodák humpolecký dosáhnou 73 let věku. Narodil se 29. listopadu 1842, stal se knězem, doktorem bohosloví, polním profesorem v penzionátu v Hradci Králové, domněně konversítem v Praze. Věnoval se historii církevní a napsal některá pozoruhodná díla dějepisná. R. 1891 stal se řádným profesorem české university a byl v roce 1893 (94) zvolen i rektorem university. Jeho

1. Slavnostní
schůze okres.
zastupitelstva

2. Válcová půjčka 5.

3. Svolávací
vyhláška.

4. Prodejna chleba.

5. Fr. Dr.
Frant. K.
Kryšřtůf.

1916.

závěť obsahovala značné odkazy učelím humanitám, církevním i národním. Byl a zůstal vždy věrným synem českého národa a v jeho závěti možno nalézt mnoho dokladů o jeho vroucí lásce k jazyku českému. Byl pohřben v Praze na Vyšehradě.

Když se Rakousku počalo nedostávat kovů, zejména kovů potřebných na děla a kůzadla, předsedla starostlivá vláda i k rekvisici kostelních zvonů. Zřídila si památkový úřad, jenž měl zachraňovati před rekvisicí zvonů staré - památkové, ale na velmi mnohých místech rozbity byly zvonů ceny umělecké i historické. V Humpolci rozbiti na věži chrámu děkanství zvon zvaný Mikuláš dne 6. října 1916 a jeho kusy házeli v kostelní věži dolů, protože celý zvon byl by ohněm přehříván a nepropel. Dole pod věží bylo přemážděno mnoho dívalů, z nichž mnozí pádi by si byli vzali kousek rozbitého zvonu, na památku. Ale vojáci a zvězenci ani toho dopřít nechtěli. Kousek však přece byl získán pro okresní muzeum. Také na hřbitově z kostela sv. Jana byly vzaty dva zvonů: Sv. Jan Nepomucký a Sv. Václav. Ale ani rekvisované zvonů eště více Rakouské nezachránily.

Před ohlášenou rekvisicí kostelních zvonů pohoval děkan hlavního kostela farního Pater Norbert Jeniš, člen řádu premonstrátní českých, zejména ze tří zvonů věžních, jenž nese jméno a nápis „Sancti Nicolae, ora pro nobis,“ na přední nad hlavní lodí kostelní, aby nebyl při rekvisici nalezen a sebrán. Při tom mu pomáhali: Stanislav Herínek, kovář, Ligúriáš Skočdopole, kostelník, Frýz Mařál, klobouč a Františka Prožová, tehdy děvče na děkanství. Tak byl zvon před rozbitím zachráněn. U den prohlášení samostatnosti české 18. října 1918 byl zvon z úkrytu vyjmut, zavěšen na původní místo a před večerem jím slavnostně hodinně ryčáno.

6.-X.

12.-X.

Dne 12. října 1916 rekvisovány byly také dva zvonů z věže evangelického kostela v Humpolci a to zvon zvaný „Doktor Martin Luther vážíci“ 1400 německých liber, jiný měl nápis: „K stoleté památce obnoveného tvárného evangel. sboru angb. rybnáři v Humpolci“ zřezny zvonů tyto přispěním faráře Wolfra ve velkém Ingelsheimu ve Württembergu, faráře Scheufflera v Langwalde v Sasku a obvodně drilím etihodného kněze A. M. Henrigo v Lubizi saské; dále zejména zvon nazvaný: „Gustav Adolf, vážíci 336 něm. liber.“ Darován byl kapitulou schwabachskou v Javorstvu a měl nápis: „Was Schwabach bringt, zu Gottes Ehren klinget, dass sein Wort ins Herz dringt.“ Podrobnějších zpráv o všech rekvisovaných zvonech lze se dočísti v knize Solákové „Paměti města Humpolce“ a v knize Noblikové „Humpolec a jeho okolí“ a „Sto let města Humpolce“.

31.-XII.

Dne 31. prosince 1916 byl v Humpolci probit zvoněleho vojína Ottomara Myšky, jenž po zranění u Gorice přivezen byl do nemocnice v Českých Budejovicích, kde po odnětí zraněné nohy zemřel. Poltva učiněná se okresní hřbitov, mnoho obyvatelstva a místní domobranectá hlídková posádka.

X-1916

1916

1.
Rekvisice
zvonů kostela
evangelického

2.
Pojřeb vojína
Ottomara
Myšky

1.
Rekvisice
zvonů kostela
farního

2.
a
kostela hřbitov-
ního

3.
Schovaný
zvon

1
nedostatek
sivitva

Šlo se zprůstředně Haliče a i jiných nebylo lze dostati potřeb-
né množství petroleje k osvětlování, byla vláda vyhlášena zvláštní
úprava obchodu s petrolejem, jím nedostal nikdo bez úředního pří-
kazu. Osobní opatření toto Humpolec se nedotýkalo, protože v mě-
ste měli se většinou elektrickým. Ale na venkově leželo, ba přímo,
byla pouze o sítivo taková, že lidé více vůbec nemítli, nebo mítli
objem nebo i jinými tuky i máslem. Město neměli ani mlieč, ani
kuku a mítli - louči jako za starodávna.

2
Ceny
luseňin

Dne 6. ledna 1917 vyhlášeny byly úředně ceny luseňin takto:
1 kg hrachů - 72 haléře, 1 kg čočky - 72 hal., 1 kg bobů - 58 hal.,
1 kg jablek - 62 haléře.

3
Polevný
ústav

Při obce, okresu a ministerstva škol zřízen pro nemajetné žáky a žáčky
ve škole chlapecké polevný ústav, jenž dne 10. ledna 1917 měl v
život. Za tím účelem byla ze školní třídy v přízemí opatřena mědi-
nými kotle a proměněna v kuchyň, kde vařily humpolecké ženy a
dívky z ochoty. Půlkvůli na polevně vydávaly se ve školách. Na po-
čátek byl o polevných nával velický, později trochu polevil. Nyní se
stádníků bylo z obcí obilných, ačkoli ani domácím dětem polevka
sazována nebyla.

4
Ručování
domobranci

Dne 10. ledna 1917 rukovali odvedení domobranci let 1879 až
1892. Rukování a odvádění nebylo konce.

5
Ochrana
ořeškových stromů

Dne 12. ledna 1917 vydala vláda nařízení o ochraně ořeškových
stromů.

6
Útek
zajatec

Čtí útek válečných zajatců daly vládě příkazem k vyhlášce, aby
občanstvo neumožňovalo válečným zajatcům útek.

4.-I

6.-I

10.-I

10.-I

12.-I

13.-I

16.-I

Dne 16. ledna 1917 kupovala v Humpolci vojenská komise
koně pro armádu v poli.

16.-I

Protože při kurnici koní prováděné v létě 1916 se ukázalo, že
obyvatelstvo české ne příliš ochotně koně předměty odvádělo, vyšla
16. ledna 1917 třetí vyhláška, že se lhůta k odvedení těchto předmě-
tů prodlužuje do 30. ledna 1917, čím, což by ještě této třetí výzvy
neposlechl, slibovalo se vězení až do tří let nebo pozuta do 20
tisíc korun. a při tom přísná kontrola domácností. Na konci
první vyhlášky, že odresní politická správa doufá, že každý jednot-
livec vlastenecké této povinnosti vyhoví. Podpisán Dr. Vojtěch
Vaniš.

17.-I

Dne 17. ledna 1917 vydána byla úřední vyhláška o úpravě ob-
chodu s kávou, dle níž povolovalo se jednou osobě na om. týden
k spotřebě 125 gramů prožené kávy.

18.-I

Abych zajistěn byl klid při domobraneckých prohlídkách dne 26.
ledna 1917 nařizováno bylo okresním hejmanem, že se dle domo-
braneckých odvolání nesmí se v hostincích lihové nápoje prodávati.

19.-I

Dne 19. ledna 1917 nařizovány byly úředně nejvyšší ceny nepřevážného
sádla v drobném prodeji - dle této stupnice od 8.60 K, 8.80 K,
9.30 K, 9.50 K, 9.60 K až do 10 korun.

19.-I

Dožter bohosloví Ferdinand Krejza, evangelický farář v Praze,
naroděn dne 19. ledna 1867 v Humpolci, slant abrahamoviny.
Ferd. Krejza patřil mezi přední historiky české, obírající se nej-
více dobou Husovou.

1
Odrod koní

2
Nová
revizice koní

3
Obchod
s kávou

4
Žáraz prodeje
lihových nápojů

5
Ceny sádla

6
F. D.
Ferd. Krejza

1917.

1. Seřazení svíček.

Tižto brzy po petroliji i nafta stoupala v ceně, ba začalo se naftou na výrobu elektrické energie i nedostávat, vydala vláda zákon zbytečného osvětlování vyřazených skříní a naučila světiti světlem přibec.

2. Přášení domobranců.

Tižtož dne vydána opět povolávací vyhláška k klásemu se domobranem rozemých p. r. 1899.

3. Pole ložiči ladem.

Naučováním slovo počto schopného mužstva ubylo venšou tolik přacovníky sil, že doma zbyte ženy, starci a děti nemohli ani šochmy pozemky řádně obdělati a nechávali mnoho pozemků ležeti ladem. Šim ubývalo také úrody i výživy. Proto vydala vláda nařízení, aby pozemky ladem ležící byly obdělány.

4. Domovní prohlídky.

Čestivo a politický úřadník okresního hejtmanského rykonali dne 25. ledna 1917 opět v bytích Karla Kvoiana, poučenka, Zdenka Syly, odbor učitele školské školy a Josefa Prokopa, kameníka, domovní prohlídky, pátrající po styhu p uproblým zajatcem z Věže, pro jehož útěk byli přzněni členové těchto rodin. Ale prohlídky minuly se docela p cílem. Nebylo nalezeno ničeho podezřelého, ač prohlídky byly velmi důkladné.

5. Odvody.

Dne 26. ledna 1917 byly prohlídky domobranecůch povinných rozemých v letech 1898-1892. Škoto byl z těchto let při dřívějších prohlídkách propuštěn a mužův neschopným, nešel odvodu prozději a tak se odvádělo do nekonečna, až nezůstal z mužů slovo nikoto doma jen mrazici a - zproštění. Že se odváděti lidé plabí, nedužní i nemocní, nebylo v prozdějšich dobačech války žádnou vzácností. Špaty však tyto nedužníci praceli se a pole se zdravím zničným, nebo nevrátili se vůbec. Zahynuli po několika týdních válčným útrapami.

20. - I

26. - I

20. - I

20. - I

30. - I

25. - I

1. - II

2. - I

26. - I

I. - 1917

1917.

1. Podí vojini.

Úřední list okresního hejtmanského humpoleckého přinesl dne 26. ledna 1917 ve zprávách z války ornámení smeti jedenácti vojini z Humpolce, kteří do této doby byli válkou zpraveni se světa: Miloslav Němec, Karel Štysdal, Frant. Šmejkal, Otto M. Franž, Josef Hlom, Lad. Kříž, Jozef Prügellhof, Václav Papírek, František Škraba, Emanuel Škrabánek a Karel Vojtěch. Ale poznám tento není úplný.

2. Špatný chléb.

V lednu 1917 bylo mnoho žalováno, že chléb do obecní prodejny dodávaný nemá předepsané váhy 126 dg a že není připraven z mouky dostatečně čisté i že jest málo vypečen. Proto byla městská rada nucena vyhláškou pokroziiti pekárům, kteří takto jednají, roznětím řízenístenského listu. Ale výstřaha mnoho nepomohla, ještě smysl pro spravedlnost a cit válkou pelice utrpěly.

3. Povolávací vyhláška.

Prvního února 1917 vydána opět povolávací vyhláška, aby se hlásili domobraneci rozemí v letech 1891-1892, kteří doma zbyli, k pouzím.

4. Koncert.

Dne 2. února 1917 uspořádán byl koncert američana Milana Luska, vynikajícího houslisty z Ohigaga, žáka profesora Ševčíka, se slušným výsledkem morálním i hmotným ve Společném domě. Koncert pořádali místní odbor Červeného kříže a zpívácký spolek Čech a Lech.

5. Nedostatek paliva.

V únoru 1917 madešel nedostatek paliva, proto byl omezen prodej něhí zvláštními předpisy.

1.
Oves
do chleba.

Ještě v únoru 1917 docházely již zásoby obilí, nařídila obecni živnovací komise, aby se do chleba mínila i mouka ječná a ovesná podle následujícího předpisu: 50% mouky žitné, 40% mouky ječné, 10% mouky ovesné. Ale ani na území do toho se strany některých pekařů se nezachovávalo, takže chléb byl leckde velmi špatný.

2.
František
Chaloupka,
starosta města.

Dne 10. února 1917 zemřel bývalý humpolecký starosta města František Chaloupka, c. k. notář, po delší nemoci v stáří 71 let. Zemřel - přišel do Humpolce z Polné, když se bylo v Humpolci uprázdnilo místo notářské. Ihned po svém příchodu účastnil se v Humpolci šle mnou spolkevého v řemeslnické besedě i života politického ze strany pravočeské, jež příchodem Chaloupkovým, tak byla posílena, že brzy v obecních volbách stal se jejím prvním a přičiněním Chaloupka obecním starostou. Největší oporu měl Chaloupka v řemeslnické besedě, v záložně Svatováclavské a v továrníkovi Emericu Dítětovi. Do těchto dob zasahovaly velmi prudké boje Chaloupkovy a strany staročeské s Filipem Ječovářem a stranou mladočeskou, jež čimly život humpolecký dosti nepřijemným. Sám notář Chaloupka byl člověk inteligentní, přející všeobecnému vzdělání, kultuře, ale byl velice předpojat proti všem snahám pokrokovým. Při tom vynikal zvláště tvrdou neústupnou hlavou, jež se leckdy nedala přesvědčiti ani vlastními jeho straníky a přáteli. Často bylo řečeno, že Chaloupka na každni ei plácně vlastně sám a mnohé posnesení městské rady, s nimiž sám nesouhlasil, zvrátil jedine svým vlastním plípem i proti svým politickým stoupenecim, kteří konečně i jeho diktátu chtěj - nechtěj musli se podrobiti. Za jeho starostenství rozhodeno bylo hospní náměstí nekusnou městskou váhou, již dal Chaloupka postavit přes protest velké pěšiny

8. - II.

10. - II.

11. - II.

Dne 11. února 1917 byly prohlásky domobranou korených v roce 1899.

14. - II.

Dne 14. února 1917 vydána byla vyhláška o novém postupu zásoob obilí, mlýnských výrobků, luštěnin a bramborů.

15. - II.

Dne 15. února vydána nová nařízení o úpravě obchodu se sýrovým lojem, jini ov té doby z drobného prodeje úplné zrušel, protože se musl odváděti do ústřední kůrově.

17. - II.

Dne 17. února 1917 vyšlo nové nařízení o úspoře sůtíva. Neplynul jediný den, aby starostlivá pláota rakouská neobléla a pří prodané nějakým úsporným nařízením, jin aby válku vydržela a dovedla k vítěznému cíli, jat na počty úředních vyhláškách bylo vlasteneckému občerství namlouáno.

II. - 1917

Když byl nedostatěk uhlí i ostatního palíva, došlo i na vmerování školního vyučování spjováním tříd a pyučováním polodenním.

občanstva. V roce 1898 při císařem jubileu byl zároveň, to rávníkem Emericem Dítětem vymanenan řádem císaře Františka Josefa za zásluhy, jichž ovšem v pravdě nebylo. Přičítalo se mu k dobru, že továrník Emeric Dítě z jeho návrhu postavil městský pivovár, jenž ovšem založený bez máleřičeho fondu stal se obci vlastně křemenem. Čekalo se, že zasladael pivovárce věnuje i přiměřený fond na jeho vydržování, což se ani Chaloupkovi nepodařilo na Emericu Dítětovi vy-moci. - Osobně nebyl Chaloupka příliš sympatickým mužem, ráv se hašteřival i s přáteli a nebyl nepřítellem alkoholu, jini se stal i přičinou jeho nemoci i smrti.

1.
Odvod.

2.
Soupis zásoob.

3.
Zabavení
loje.

4.
Úspory
sůtíva.

5.
Omezení
škol.

1.
Okresní starosta
Karel Vácha.

Ve Větném Žemlově zemřel dne 24. února 1917 okresní sta-
rosta Karel Vácha, statkář, předseda Okresní komise pro péči o
mládež, člen okresní školní rady, člen výboru Svazu českých lu-
hářů, starosta Spokitelůho spolku a člen mnoha spolků. Zemřel
narodil se ve Větném Žemlově jako syn polníka Antonína
Váchy, vyučil se plavcovským, pobyl nějakou dobu mimo domov,
načež vrátil se sňal se po smrti svého otce zděděného statku. Byl
korunní a pěkný hospodář a svou mírnou povahou získal si
brzo důvěru svých spolubýtců, kteří jej zvolili za okresního staro-
stu. Byl dobrým a klidným mluvčím. Joláste libota se jeho věčná
pěť při slavnosti otevření okresního hejtmanského. Jeho zásluhou
zmizel chlaunský poměr mezi venkovem humpoleckým a městem
Humpolcem a jeho přičiněním postaven byl v Humpolci na Die-
grové náměstí nádhavný Okresní dům. Snahu jeho umístiti v
Okresním domě i Okresní muzeu zmařila nepřítel doby i osob
kolem starosty stojících. - Ochraňoval úpornou dlouho trvající léčbu
chorobou, jež ho plátila do hrobu.

2.
Zrušené trhy.

Dnem 8. března 1917 zastaveny byly v Humpolci obvyklé týdenní
trhy na dobytek a zavazeny nařízení příslušného dobytka na 21.
března k prodeji i nákupu dobytka pro zásobování i pro vlastní
potřeby hospodářů.

3.
Pěstování
řepky.

Uzhlášen ze dne 11. března 1917 nařadilo okresní hejtmán-
ství k pěstování olejnatých rostlin zejména řepky-olejky.

4.
Ovesná rýže
a kroupy.

Do výživy obyvatelstva zavazeny byly v březnu 1917 ovesná
rýže a ovesné kroupy. Okresní hejtmánství dalo rozšířiti a vyve-
řiti tabule i kuchářské předpisy, jak těchto používat v kuchá-
rně pěstovati a která je upravovati.

24. - II.

13. - II.

Dne 13. března 1917 vydán úřední zákaz probrnění obchodu s
nepřevým dobyttem.

15. - II.

Když válka se strany Rakouska vedla se horšičně dále a za-
vinila všeobecný nedostatek skoro všech surovin i výrobků, došlo i na
kůže, protože i kůže nedělané byly zabaveny pro armádu a obyva-
telstvo monarchie nemělo pomalu v čem cho dit. Když nebylo
kost kůže na boty, vydala se papírová vyhláška o jeticí kůže na
obuv, jež lončila těmito slovy: „Jest přímo plasteneckou povinností
každého, aby hleděl uspokojit, vstátně využítkováním staré obuvi
přispěti k vytačení se stěženými zásobami nových kůží.“

15. - II.

Dne 14. a 15. března 1917 bylo v Humpolci trženi a prováděni
koně pro armádu.

17. - II.

Pro nedostatek mouky pro výživu obyvatelstva bylo vydáno úřední
nařízení o uspokojení a zásahu používání mouky v cukrářství a po-
dobných živnostech.

8. - II.

19. - II.

Dne 19. března 1917 byla prohlídka domobránců narozených v
letech 1891 - až - 1892.

22. - II.

Dne 22. března 1917 byly nařizeny úředně nejvyšší ceny za 100 kg
na tyto plodiny: zelí 60 K, kapusta 75 K, mrkev 75 K, brambor 60 K,
červená řepa 30 K, květ 25 K, cibule 110 kopun.

11. - II.

13. - II.

Dne 28. března 1917 vydán zákaz barvení pelikorošim péje,
do obchodu je dávat a p nímí bráti.

1.
Obchod s nepřevým
dobyttem.

2.
Nedostatek
kůží.

3.
Osvod koně.

4.
Úspora mouky.

5.
Odvody.

6.
Ceny zeleniny.

7.
Kajička relikošim.

1. Pátá válečná půjčka
 Na pátou válečnou půjčku upraveno bylo v obresi humpoleckém úhrnem 1,387.025 korun. Z toho upsalo město Humpolec menšími úpisy soukromými 732.850 korun. Spřepočtením úpisů velko-
 státek a velkého průmyslu bylo upraveno celkem 2,241.275 korun.

2. Vzdělání
 Dne 1. dubna vydána opět úřední vyhláška s výstrahou před napomáháním zajatcům k ústupu.

3. Hlášení zproštěných
 V dubnu 1917 byl již na frontách cítelns' nedostatky "lidské-
 ho materialu", jak se psalo o vojáku, a došlo tudíž již i k hláše-
 ní osob vojenské služby zproštěných.

4. Nedostatek uhlí
 V dubnu 1917 nastala opětne' porucha v zásobování uhlím -
 pro naprostý jeho nedostatek.

5. Ceny ovesných produktů
 Ceny ovesných produktů nařizeny v drobném prodeji takto:
 1 kg ovsné 88 haléřů, drup ovesných 58 hal., mouky & vařené
 66 haléřů, mouky ovesné na chleba 50 haléřů.

6. Koncert
 Ženský odbor Národní jednoty přátelek uspořádala dne 13.
 dubna 1917 ve prospěch vdov a sirotků pro padlých vojínůh koncert
 za přítomnosti Zdeňky Kubišové z Prostějova.

7. Letní čas
 Dne 16. dubna 1917 zaveden byl veřejnou vyhláškou "letní čas",
 jenž skončil dnem 16. září 1917.

8. Rukování
 Dne 16. dubna 1917 rukovali odvezení branci roku 1891
 až 1878 rození.

IV.-1917

1.-IV

5.-IV

22.-IV

IV.-1917

28.-IV

11.-IV

28.-IV

13.-IV

28.-IV

16.-IV

30.-IV

16.-IV

Chlebové komise, zřízené na čas smíšené správy mouky a chle-
 ba, vyadávaly na kandidaci vždy v sobotu dopoledne v zasedací síni
 listky - chlebové a moučkové - na týden nesamozasobitelům t.j.
 těm, kdož neměli pozemků. Chlebové komise humpolecká složená
 byla většinou z učitelů, kteří v sobotu dopoledne byli zproštěni služby
 školní. Celé dopoledne v sobotu bývalo v zasedací síni radniční
 velmi rušno. Často docházelo i k bouřlivým výstupům nepořoje-
 ných nebo odmluvných zastátek.

Úřední list okresního hejtmanského úřadu dne 22. dubna 1917
 přinesl ve svých zprávách, že mezi padlými vojáky z okresu humpolecké-
 ho jsou tyto vojáci z města Humpolce: předsa Dindrák Štefan a
 četník Karel Poppišil, učitel v Pacově, protač humpolecký.

Dne 28. dubna 1917 nařizeny úředně ceny ručních převlek
 za 1 kg 1 korunou 56 haléřů.

K výzvě za přispění polévárenního ústavu sebráno přibekou
 po městě 1.086 Kč; okresní úbor přispěl 200 korunami, biograf
 74.24 Kč, a z výstav malířské uspořádání v Orenim domě zís-
 skáno 42.30 Kč; úhrnem 1402.54 Kč.

Na pátou válečnou půjčku zavedena upsalala obec humpo-
 lecká 10.000 korun, t.j. obnos upsal byl před tím i na IV. vá-
 lečnou půjčku.

Úředním nřizem z 30. dubna 1917 stanoveny byly převodiny
 o úpravě dopravy medu a pyrule z ovčím pyruobného a právěny
 tyto nřizby ceny těchto výrobků: med 1.20 do 1.35 Kč,
 pyrule 1.50 do 2.50 Kč za 1 kg.

1. Chlebová komise

2. Padlí vojáci

3. Ceny šrozek

4. Šírka na polévkový ústav

5. Pátá půjčka válečná

6. Ceny medu a pyrule

1
Clov koz.

Dne 1. května 1917 vydalo okresní hejtmanské úřadství vyhlášku, jež doporučovalo obyvatelstvu chov koz pro mléko, protože žito pro nestálé penzijnice velmi ubylo a nastal veliký nedostatek mléka a pšenice. Clov koz i v naší krajině tak se rozmohl, že i lidé, kteří neměli ani pšedě pozemků, měli dvě až tři kozy, jež využívali - eizi úrodou a na eizi pastvě, což způsobovalo často příčiny k žalobám i krestům.

2
Rekvisice
horčizného
dobytka.

Také penzijnice kopřivského dobytka nekonalý se bez nešťvanů. Nastupováci jeho jménem ani okresní hejtmanským doporučiteli různých předmětů, ba i podvoží. Rekvisovali a zabavovali u většiny hospodářů dobytek nepotřebný a přebytečný a u ch. lupičů a dombraňů - často jedinou kravu - dojnici a žiřitelku celé rodiny. Byla-li však krava pěkná, vyměnili si ji za jiný kus špatnější a ohudně, jež odvedli na předepsaný konžigent a dobytek výnosný a ušlechtilý - převolali se značným ziskem jinam. Někdejší podobný případ byl zjištěn i krestán. Ten se krest nebyl nijak v poměru k vině. Omezoval se obyčejně jen na propuštění z úroda, ale nábrava - nebyvala lepší.

3
Ceny zvěře.

1. - V. Dělož čam dne 1. května mářeny i nejvyšší ceny zvěře.

4
Rukování.

2. - V. Dne 2. května 1917 rukovali domobranci k ročníku 1877 až 1872 pozemí.

5
Škody způsobené
holubou.

3. - V. Rakouská vláda zachraňovala (zachraňovala) obkolemou výšim obyvatelstva všemi možnými prostředky. Š na holuby, kteří se seobávali jarní setbu si vzpomněla a vyhlásila, aby se zamezovaly škody způsobené holubou na polích. Byla-li vyhláška eu platna, těžko říci, protože lidé měli jiné důležitější starosti.

1. - V.

4. - V.

Dne 4. května 1917 vydána vyhláška o rekvisici másla.

1
Rekvisice másla.

5. - V.

Dne 5. května 1917 stanovena pravidla při odvádění odstřelené zvěře.

2
Odvádění zvěře.

6. - V.

Dne 6. května 1917 bylo na severní části obzoru viděti vzducholodí německou - Zeppelin, jež plula D Lipnice k Ledvici a jejíž silneta prolobala se plovoucí pytlí. Pozorována byla us ve 3/4 na 12 hodin dopolední.

3
Zeppelin.

V. - 1917

12. - V.

Dne 12. května 1917 zakazuje okresní hejtmanské úřadství vyhláškou plejicím způsobovati škody na obilí.

4
Škody na obilí.

20. - V.

Dne 20. května 1917 bylo veřejnou vyhláškou zakázáno choditi D 7. hodiny večerní do 6. hodiny ranní do poli mimo veřejné cesty osobám nepředávaným s pytlí, vaky, motykami. Půliti často krádeže poli, zvláště na přemináct, jichž se pro značné množství doz všude nedostávalo, bylo příčinou tohoto zakazu.

5
Zákaz
choditi do poli.

1. - V.

21. - V.

Dne 21. května 1917 omezena úředním nařízením spotřeba vajec v hostinacích. Nikdo z hostinských neměl hostům pariti a připravovati pouhá vejčka, zvláště dopoledne.

6
Zákaz spotřeby
vajec.

22. - V.

Vě duce 22. a 23. května byly opětne prohlásky domobranců rozených v letech 1871 až 1867.

7
Odvody.

3. - V.

28. - V.

Dne 28. května 1917 byla opětne před městskou kasnicí a okresním hejtmanským demonstrace žen, jež ploučila opět utičením a slibů. Jejich následků demonstrace neměla.

8
Demonstrace
žen.

1917

1. Soupis dobytka.

Dne 31. května 1917 nařízen soupis dobytka dle etam 31. května 1917.

2. Ceny na ovoce.

Uřivomí vyhláškou ze dne 31. května 1917 byly stanoveny nejvyšší ceny ovoce.

3. Vyhlášky proti demonstracím.

Úřivomí hejtmanská rozkazem vyhláškou z 30. května 1917 vybízí občanstvo ke klidu a k zamezení demonstrací a omlouvá úřednictvo, proti němuž demonstrace byly namířeny, že nemůže jinak než zonati své úřední povinnosti. Také městská rada prodobnou vyhláškou vydala.

4. Pýr-či-pejr zužitkování.

Uřivomí vyhláška úřivomího hejtmanská ze 10. června 1917 vyhlázela obyvatelstvo zemědělské, aby zužitkovalo kopeň pýr-čaroky, všeobecně zvané pýr či pejr ke kumemí anebo je prodávalo za 25 kopun za 100 kilogramů. Říkalo se, že se z pýru vykáví pivo místo z ječmene. Město, bylo-li komu tak, ale kolivci dosti pitně pýr na dráhu vozili.

5. Ceny masa.

Dne 16. června 1917 byly něčimě nařízeny ceny masa takto: za 1 kg masa hovězího nejvyšše 6.60 K, plíce 1.20 K, jatra, prdee, plezina 3.40 K, ledviny 3.60, žaludek 1.50, pemeno 2 K, mozek 1.60 K, 1 kg telecího 7.10 + 90 K, 1 kg vepřového 6.20 + 9 K; mzeňe 1 kg 9.80 K, slanina 9.50 K. Předupřekim prokrozens pobutou do 5000 K, nebo přezemím do 6 mēnēci.

6. Masenky.

Dne 25. června 1917 zavedeny spatrēbní lístky na maso čili tak zvané masenky. Ale mnohoty ani na masenky ničeho se nevolatelo, protože mnozí řezníci prodávali potajně maso bez lístku zbohatlěkim, kteří semu přepláceli, nebo celé čtvrtky do hostinai, že na obecenstvo mnoho nezbylo.

31.-V.

31.-V.

30.-V.

10.-VI.

16.-VI.

25.-VI.

27.-VI.

7.-VI.

10.-VI.

VII-1917

17.-VI.

1917.

1. Ceny ranných brambor.

Dne 27. června 1917 nařízeny nejvyšší ceny ranných brambor za jeden metrický cent 46 kopun, v drobném prodeji 1 kg za 53 haléře.

2. Kapesníkový den.

Tak daleko zacházelo vydrápaní občanstva všelijakými pláskami, jimiž vymýšlela se neustále nová jména, jen aby válka přes všechny nevolnosti se mohla prodlužovati, nicméně z toho, že pedouci činitelé přemýšleli neustále, co ještě pláskati a vymýšleli si "Kapesníkový den" na 7. července 1917. Při tom se však oběhlo přelhu, šaty, prádlo, hadry, Rpadky i peníze.

3. Ceny ovoce.

Dne 10. července 1917 ustanoveny něčimě nejvyšší ceny hrušek a meruněk takto: hrušky 1 kg 50 haléřů, 1.17 K až do 1.32 K, 1 kg meruněk 1.78, za 3.24 K do 3.28 K.

4. Soupis paliva.

Dne 13. července 1917 vyhláškou soupis potřeby k kopeň.

5. Krise zásobování.

Kritická situace zásobování obyvatelstva potravinami nastala v červenci 1917, protože staré zásoby byly úplně vyčerpány. Jedna z příčin rychlého utývání zásob byla okolnost, že velmi mnozí obhathlí lidé, ačkoli si nakoupili potajně zásob dost, přece ještě chodili na kaadnici pro lístky na chléb a mouku a přičemž zásob doma přetráti na doby nejhorší, jež se dosud čekaly. Je té příčinou vydala městská rada vyhlášku, v níž žádala, aby ti, kdož mají doma jakékoli zásoby vlastní, lístky nebrali, nebo je vrátili se prospěch občani potřebných. Několik vyhláška účinkovala, jinde mmmula se cílem.

6. Zakaz prodeje kávy.

Dne 17. července 1917 zakázán byl z nedostatku i prodej kávy v hostincích.

1. Nedostatek mouky

Nedostatek mouky přiměl místním kašm k opatření, že byly vyletěny a letním hostům do města přibylým odepřeny listky na misku i na chleba, a byli přázání na zásobování vlastním.

2. Válcový příspěvek učitelstvu

Místské zastupitelstvo učinilo výzvěrné postavení učitelů zejména dráhotou vzešlou z války, měnvalo jejich myslným svým u-nesením počem učitelstvem humpoleckým mimořádný válečný příděl na rok 1917 ve výši 2360 korun, z nichž vyplaceno učitelům svobodným po 40 Kč, učitelům ženatým po 120 korunách. Dím-ko unesením průjelo učitelstvem své sympatie.

3. Rekvizice školních zvonků

Počátkem prázdnin 1917 odložený byly ze všech humpoleckých škol zvonky, jinně se odlišoval počátek a konec hodiny, se slibem návratu, že budou nahrazeny zvonky ocelovými. Slib ten však splněn nebyl.

4. Dik vlády rolnictvu

Dne 2. srpna oznámen byl rolnictvu dik místodržitelství čes-kého za obětavost a práci, jež průjema byla s vyživovacími pracemi a obětmi ve prospěch všeho obyvatelstva monarchie a vyloučen před-ponkou, že rolnictvo na počátku čtvrtého válečného roku v této úspěšné činnosti vytvá.

5. Krádeže v polích

V létě 1917 objevovaly se krádeže v polích častěji než dříve. Proto vydala městská rada zákaz choditi obyčejně do polí opětně. a to od 7. hodiny večerní do 6. hodiny ranní, a R. M. hodiny dopoled-ní do 2. hodiny odpolední.

6. Obchod s uhlím

Dne 10. srpna 1917 vydány úřední příkazy o úpravě obcho-du s uhlím.

18. VII.

10. VIII.

VII. 1917

16. VIII.

VII. 1917

16. VIII.

2. VIII.

VII. 1917

3. VIII.

1. IX.

10. VIII.

Dne 16. srpna 1917 došel se v Humpolci potřebo učitel-vo-jiňna Jana Hromádka, správce školy v Hlččíně a promička 12. pěšího pluku zeměbrany česlavské - r. č. ve Velké Kaniži v U-kráči, jenž zemřel ve V. Kaniži dne 4. srpna 1917 pro krátké ne- mosi zánětem mozkomjých tkav. Povědělo se, že lékaři nemohli na počátku nemoc rozpoznati, ač bylo již pozdě. - Místním borem promluvil humpolecký děkan Norbert Beneš.

Téhož dne vydána úřední vyhláška s výzvou, aby se přikla- šovaly dopravní zásoby dříví.

Tasáž zabaven byl téhož dne úřední vyhláškou máto ve prospěch státu na výrobou oleje.

Dne 23. srpna vyhlášena byla úředně úprava obchodu s mýdlem a pracemi prásky a zavazeny mýdlenky.

Po čas prázdnin 1917 ubytování byli v divá škole na Dvopro- vě náměstí zajati Rusové, počtem 17, kteří byli u místních hospo- dářů zaměstnání práci polní. Měli nad sebou stráž - starého do- moobrance

Druhým záklm 1917 odešel na kvaly Dpročíně ředitel divá obecní a měšťanské školy Gustav Kobliha, připobiv déle než 40 let na školách humpoleckých. Byl v r. 1898 vyjmenován zla- tým záslužným křížem a čestnou medaili za čtyřicetileté služby. Na jeho místo ustanoven zatím D. 1. r. 1917 Dobruš učitel měšťanské školy chlapecké Josef Kopač, rozemý v r. 1866 v Humpolci, pisatel této knihy.

1. Pohřob vojína-učitele

2. Soupis paliva

3. Rekvizice maku

4. Hygienky

5. Zajati ruští

6. Gustav Kobliha - na odpočinek

1. Obchod skárok.

Dne 11. září 1917 zavazena nová úprava obchodu lávovými směsmi a mábražkami.

11.-IX.

5.-I.

2. Jan Havlas z Humpolce.

Sdružení spolky v Humpolci uspořádaly dne 13. září 1917 přednášku Jana Havlasy, českého esotovatele a spisovatele, na téma Ostrov Bohu; dojmy a dohledy z Polynésie, se přátelými obrázy. - Návláda byla velmi hojná.

13.-IX.

3. Mýdlonky.

Dne 13. září 1917 vydány byly první prohládky na opotčebnomydla či tak zvané mýdlenky.

13.-IX.

14.-II.

4. Soči obilí ve ráčce

Mz se zbytečně nepřítvalo osivem, navrhla vláda, že se nesmí na 1 hl vysejti více než 253 kg pšenice kůně, 230 kg strojím; kolikéž žita; 230 kg ječmene kůně, 220 kg strojím; 265 kg ova kůně, 240 kg strojím; směsky 265 kg kůně, 230 kg strojím. Přestupky ošlino přisně trestati.

15.-IX.

14.-II.

5. Odvody.

Dne 16. září 1917 byly opětne prohládky domoerancii rozemých v letech 1899, 1898, 1897.

16.-IX.

6. Ceny koňského masa.

Mistoaritelkým nařizením stanoveny byly tyto ceny koňského masa: za 1 kilogram přičkové bez kosti 5.50 K, s přivažením 4.80 K, maso svalové bez kosti 5 K, s přivažením kosti 4. K; jázyk 5 K, játra 2.40 K, plíce 1 K, kosti 0.50 K; salám 5.60; sádlo 7 K.

24.-IX.

14.-II.

7. Jos. Šuma.

Dne 29. září 1917 přednášel v Humpolci v učitelské jednotě Juroši řidiči kámel ze Štítar u Kolína, gymnaziální učitel český, o plastické. Po převratě státním v r. 1918 stal se Jos. Šuma volbovým radou v ministerstvě školství.

29.-IX.

V Liptovské n. Rovnomice zemřel dne 5. května 1917 theologie Doktor František Šmka, superintendent české východní evangelické diecese. Potřbil byl 9. května v Liptovské. Dr. Frant. Šmka narodil se dne 3. listopadu 1844 v Humpolci, studoval v Praze a ve Vídni. V roce 1869 stal se farářem v Liptovské, kde působil až do své smrti - celkem 47 let. Od r. 1900 byl českým superintendentem; před tím zastával úřad jeho náměstka.

1. Dr. Frant. Šmka, superintendent

Obecní hospodářská záložna v Humpolci upsala na 4. válečnou půjčku 40.000 K, na 5. válečnou půjčku 25.000 K; její klienti na 4. půjčku 254.000 K, na 5. půjčku 332.600 K

2. Pátá půjčka válečná.

Ve válce, kde hygnika a bylo nemocno kolik lidí tuberkulozou, bylo vyloveno přání, aby vedle veřejné nemocnice humpolecké postaven byl zvláštní nemocniční pavilon pro nemocné tuberkulozou. K této akci přislibit stát 75.000 K subvence, na davech v městě upsáno bylo 45.000 K a obecní zastupitelstvo umeslo se ve pchůzi dne 14. února 1917 přemovati k tomu účelu 20.000 korun. - Ale myšlenka tato provedena nebyla, ale jednáno jen o porážce dopravní nemocnice přístavbou.

3. Tuberkulosní pavilon.

Rannostá vláda přislibila vojínům v poli říditi zvláštní útulky za frontou, aby jim dlouholetý pobyt ve frontě nepřijemná, a nazvala útulky tyto "Zátiší vojínů v poli". Český komitét, jímž staral se o vojíny - Čechy poslal výzvu k našim pamohárným úřadům. Obecní výbor humpolecký přemoval na přezemí "Zátiší" pro vojíny z obecního doplňovacího odem časlavského jistinn 1000 korun. Byli-li par xento útulek přezemí, není známo -

4. Zátiší vojínů v poli.

1917.

1. Šestá válečná příjčka.

Obecní zastupitelstvo umuslo se ve schůzi dne 14. února 1917 upravit na šestou válečnou příjčku 40.000 korun. Bylo nové úpisy konaly se tak, že se vždy napřed prodala vítko a pe obřátou příjčka předcházející, aby se musla následující příjčka upravit.

2. Válečný příspěvek učitelstvu.

V měsíci červenci 1917 udělilo obecní zastupitelstvo humpolecké všem učitelům dle čísla doma zvláštní válečný příspěvek jako dar vzhledem ke vzrůstající drahotě; dobrovolným po 40 korunám, ženatým po 120 Kč, nbrnem 2360 Kč.

3. Elektrická mlátička.

Správa městské elektrárny zakoupila mlátičí plození s elektrickým pohonem, jež d 28. srpna 1917 bylo v činnosti. Při nedostatku pracovníků nel bylo toto zařízení umístěno a prodáno a bylo ho lojně užíváno.

4. J. V. Vanis, čest. členem Okraslovačského spolku.

Okraslovačský spolek zmemoval dne 23. října 1917 JUDr. Vojtěcha Vanise, dremilho býjmanu, příjmu čestným členem, pro zásluhy a zachování přícein bratra Otlika a věnovalo mu i prkusný diplom s obrazem přícein.

5. Poslanec Jiří Strábrný v Humpolci.

Dne 30. září 1917 uspořádal politický klub národní strany sociální - Lavické - v Sotoborně veřejnou schůzi na níž o politické a hospodářské situaci dnešní doby promluvil poslanec Jiří Strábrný z Prahy, potomní ministr československé republiky.

6. Válečná příjčka okresu.

Úpisy na šestou válečnou příjčku v okrese humpoleckém činily celkem 2,260.800 korun. Z této částky upsal peněz obřem 504.400 Kč, Humpolec, pelkostatny, kovárny a klášter řelivský 1,756.400 Kč. Tedy o 29,525 Kč víc než na příjčku pátou.

1917.

14. - II.

3. - X.

Dne 3. října 1917 vydáno nařízení, že brambory a bramborová jídla v hostincích a jídelnách dopoledne jist vydávati jin na "brambořenky", jež týmž dnem zavedeny.

1. Brambořenky.

VII. - 1917

6. - X.

Dne 6. října 1917 vydána byla vládnou ochranná opatření a nařízení proti nepřátelským leteckým útokům.

2. Nepřátelská letadla.

11. - X.

Dne 11. října 1917 vydáno úřední nařízení o ceně brambor v drobném prodeji, jež se nesměly draže prodávati než za 28 haléřů 1 kilogram.

3. Ceny brambor.

26. - VII.

14. - X.

Dne 14. října 1917 prohlášený dířky kaštanu a žaludy zabavenými pro Zemskou úřadovnu pro živiva. Žaludka prolečná pbeina a placeno za 1 kilogram kaštanů 30 haléřů, za 1 kg žaludů 70 haléřů.

4. Zabavené kaštanu a žaludy.

23. - X.

17. - X.

Když přišla zvěst, že zaláťovani poslanci čisti Kramář, Rašín, Klopáč a jiní byli rakouským císařem amnestováni a propuštěni na prvoboku, usneala se měřka obec humpolecká zaslati amnestovaným poslancům blalopříjny telegram, věnovati se prospěch amnestovaných a Ustřední matici české po 50 Kč a uspořádati k těmž účelů sbírku po městě.

5. Amnestie.

30. - X.

18. - X.

Dne 18. října připojila se měřská rada humpolecká delegačnicku k prujem českého spisovatelstva a oznámila své umocení Českobratrskému svazu a poslanci MHD² Eduardu Šubrtovi.

6. Prjov spisovatelstva českého.

IX. - 1917

23. - X.

Uprclikům z Katiče, kteří se měli do 20. října 1917 vrátiti do své vlasti, byla lhůta návratu prodložena do 30. listopadu 1917 a do té doby pliteno i vypláceli propuřny.

7. Návrat uprchlíků.

1.
Vojtěch Vanis,
čestným členem
musea.

D. U. D. Vojtěch Vanis, okresní hejtmán humpolecký, jmenován byl valnou hromadou Musijní společnosti pro okres humpolecký dne 23. října 1917 pro zásluhy o zachování přičemíní bratru Opelka nad Humpolcem čestným členem. Byly to zásluhy skutečné, protože jinému smetelníkovi by se bylo nezdánilo to, co dovedl okresní hejtmán Vanis v obciání svého okresu - doletým plovem. Postavení i moc okresního hejtmána bývaly vždy předsedavatelé pily. Jediné okresní hejtmán takového zvrhu jako byl Vanis mohl dosáhnouto, že schvál dostatečnou jistinu na zachování přičemíní, protože mnozí lidé a korporace nemohli přijít příspěvek jediné z toho důvodu, že si toho pan okresní hejtmán přál. Proto se také okres hejtmán Vanisovi poděkovalo, čeho by byl jiný smetelník nedočetil. To však opravdovými zásluh hejtmána Vanise nikterak neuměňuje. Zachované přičemíní budov námého stavbou upomínkou.

2.
Ceny
malinové stávy.

Dne 24. října 1917 stanoveny byly níže níže ceny na malinovou stávu - za 100 kg 513 korun, za 1 kg 6.20 Kč.

3.
Turin zabaven.

Dne 26. října zabaven níže níže turin pro zásobování lidu.

4.
Ceny cukru.

Metodický ústav pro školství České vyhlásilo dne 27. října 1917 ceny na cukr v obalové: 1 kg - za 1.34 Kč, 1.44 Kč, 1.50 Kč dle jakosti a druhu.

5.
Jan Hoyer,
výstava.

Akademijský malíř Jan Hoyer, narozený v Dvornově okresu humpoleckého, vystavoval v Humpolci v dívčí škole 60 obrázků plastinové práce, krajinné i figurální. Byl na pražské akademii řádkem profesora Žemská a Jukovace. Zvláštní je, že maloval levou rukou, neboť máje pravici z mládí ochromenou.

23. - X.

4. - XI.

2. - XII.

17. - XII.

24. - I.

26. - I.

27. - I.

1. - 4. - XI.

9. - XII.

1.
Výstava.

Počínatelem výstavy malíř Jan Hoyer byla učitelka ze školy v Humpolci, již čerstvý výřezek výstavy v částce 80.62 Kč přivozovala se proopět výstavu po padlých vojínů - učitelích. Příjem výstavy činil 166.22 Kč, vydání 85.60 Kč. Zisk 80.62 Kč.

2.
Spotřeba cukru.

Aby se vyžádalo množství cukru určeného ke spotřebě umělého mléka, snížila vláda spotřebu cukru jedné osoby o čtvrt kilogramu. Směla tedy spotřebovat jedna osoba v městě za měsíc doba 3/4 kg, ve vsi 1/2 kg. - Ale již osmělo hospodárství byla dávkována opět rovněž na prvotní míru o 1/4 kilogramu - na týden.

3.
Přednáška
o Africe.

Dne 17. listopadu 1917 přednášel v Humpolci v Sokolovně známý český cestovatel po Africe, spisovatel Richard Štokch z Prahy o svých cestách po Africe. Dne 16. listopadu přednášel školní mládeži.

3.a
Kurs barvířský.

Dne 19. listopadu 1917 vydán byl okresním hejtmánem zákaz vyvážeti z okresu seno a plánu.

4.
Lýros seno a
slámy zakázán.

Dne 21. listopadu zahájen byl při odborné škole katevodě ženských zdarma bezplatný kurs barvířský.

5.
Seno z listí.

Žito nastával citelný nedostatek lučivého sena pro koně armády v poli, nařizeno pušiti a opatřovati seno z listí pšeničného, již se platilo v pytlcích za 1 metrický cent 14.80 Kč.

6.
Výstava.

Dne 9. prosince otevřena umělecká výstava maleb olejových, grafiky a leptů v hostinském sále v Černého oltáře na Riegrově náměstí českých umělců Šalouna, Jilka, Švabinského, Šteklého a jiných. Výstava trvala do 16. listopadu.

1.
Co se
ve válce sbíralo.

Když nedostatek potravin a proto i všechny ostatní potřeby začal být velmi závažný, chtěla vláda rakouská zachrániti kvapem hlad i nouzi a naházela nejen četnými dopisovými potřebami, ale myšlela i o jaké náhrady a náhražky, poroučela sbírat i šelija. Ze plodů i odpadků, sbírala i kupovala je pro různé potřebnosti, D-ludy je zase zdraženi lidí prodávala, nebo sama rozřezávala. Tak se tedy koncem říšského rodu válečného sbíraly: pecky všeho druhu, kosti, listí stromů na peno, plody slunečnice, plevy ze hru, pyže, kukuřičné palice, kaštany, plody javorové, jasanové, lipové, žaludy, jeřábiny, plody hlohu, jádra všech druhů, semeno plevy, listí malinové, ostružinové i jako dove, z něhož pořizoval se čaj.

2.
Humor
ve válce.

Na každé německé straně rakouských nard nepřítelů naházela druhou politická práva, aby občanstvo na renamem kadosti vyvěřovalo prapory. Stávalo se i oar velmi často, že se prapory značně opotřebovaly nebo dokonce i zmařily. Bylo potřeba je obnovovati, opravovati, ba nové pořizovati. Ježto i oar i v tyto látky byla brzo nouze, myšlel toto některý vtipný ferina humpolecký a poslal okresnímu hejmanství dopis, v němž psal k jmenému oprávnění. Stráť v dopise doplněně: „Delikoz je nouze o látky a stále se musí vyvěřovati prapory, čímž se látka poškozuje, doporučoval bych, aby se staly lidem, kteří chodí po městě, staré hruce, v kterých se dřívě vařily krambory (nynt brambory nejsou, tak hruce netřeba), aby klučennám na ty hruce uváděli ve renamemst lidí, že jsme ras něco vyhráli, abyelom snáze zapomněli, že nemáme krambory.

Jeden podrobitý občan.

Příška:

V žaludku mně kručí.

I.-1918

1.
České srdce.

V listopadu 1918 ustanil se v Humpolci po vzoru pelhřimovském a pražském odbor Českého srdce, jenz vystal si za účel pomáhati národním sdružení pomoci mu „České srdce v Praze“ k zajištění lepší výživy, voláště výživy mládeže města Prahy a českých dětí ve Vídni i v různých menších městech. Z té příčiny zvolen vybrání a řízení, jenz se o práci rozdělit. Členy výboru byli: Milo Záruba, farář z Jirče, předsedou, Jan Šolc, továrník v Humpolci, místopředsedou; Pavel Neodář, učitel volučské školy, jednatel; Josef Šmíčka, podnikatel, proklamátorem; členy výboru: Marie Růžičková, za ženský odbor Národní jednoty prosmarské; Eliška Kociánová, za odbor Sokola; D 15. dubna 1918 kooptován do výboru učitel Rostof Šimek; v prvním výboru zasídali: Morbat Jenš, děkan; Josef Čelchona, evangel farář; Jedinch Šolc, továrník; Ferd. Šolc, továrník; Frant. V. Šolc, mladší, továrník; M.C. Frant. Koubek, okresní tajemník; M.C. Bohumil Mysliveček, městský tajemník; Jind. A. Napravnik, obchodník; Josef Satriapa, předseda Školky; Frant. Šmíček, zástupce strany socialistické demokracie; Ant. K. Šmíčka, továrník; D. V. Vanis, okres hejman; František Štrnád, okres. školní inspektor; Adolf Šruba, továrník; kooptovaní členové: Frant. Šruba, berní správce; Felix Jzdička, berní kontrolor; A. Čížek, vechní berní správce; Marie L. Dítělová, ochr. podnikatelka. - První starostí tohoto sdružení bylo sbíratí nejprve dary penězité, dary v potravinách, jejichž učito výživy i jiné, a konečně starost o umístění nemajetných dětí pražských i vídeňských Čechů, jejich výživa i obecným nedostatkem byla nejvíce ohrožena, do zámožnějších rodin v okrese humpoleckém. Všecky abce se daly. Sbrány na penězité i potravinách dary značné, také druhá část dimnosti - umístování českých dětí - se zdařila. Podarilo se dosti dětí na humpolecku umístiti. Činnost odboru Českého srdce trvala až do 1. října 1920.

1.
Zkušebna pro
ošacení lidí.

Když nastal všeobecný nedostatek látek, oděvních i obuvi, organizovala vláda přímé prodejny těchto věcí, aby usnadnila lidem nemajetným snadnější nákup. Tak zřízena i v Humpolci probořená prodejna v přízemní divočí škole, kde se v týden dvakrát prodávalo, ve středu a v sobotu odpoledne. Předsedl této prodejně byl obchodník Adolf Pyšek. Zolaštin byl pro někdru název prodejny, jenž zněl: Zkušebna pro ošacení lidí. Ale látky na oděv nebyly ani laciné, ani valné. -

2.
Gustav
Kobliha
zemřel.

Dne 21. února 1918 zemřel po dlouholeté chorobě ve stáří 64 let ředitel divočí obecní a měšťanské školy ve vsi Kobliha a byl pochován dne 23. února na místní hřbitov. Ředitel Gustav Kobliha narodil se 4. ledna 1854 v Čestíně na Klatovsku, studoval na keatce v Berlíně a absolvoval chemii na české technice v Praze, načež se oddal učitelství a přispobil pro celý svůj život jistě na školách v Humpolci. Stal se nejprve učitelem na měšťanské škole chlapecké, kde pobyl až do r. 1888; od této doby přispobil jako ředitel divočí obecní a měšťanské školy - až do r. 1917, kdy odešel na Dvořánek, jehož škole dlouho neúčeval. Nebyl snad nikdy staro - úplně zdrav. Trpěl vleklou chorobou plísní, již tak dlouho předchoval jistě svým pravidelně odmítáním v životě a pro niž musil často užívati dovolené. Při tom však byl vždycky pilným a svědomitým pracovníkem jak ve škole, tak i mimo ni. V újnově života - mimo spolky učitelské a spolek muzejní - a života politického se nemě účastnil. Za to hojně pracoval ve škole, v přírodě, v historii města a v dětské literatuře. Byl v poslední době i členem obecního zastupitelstva, okresní i místní školní rady. Za svoji činnost byl několikrát zmíněn. V r. 1898 dostal se i sáre vlády záslužný kříž. Muzejní společnost pro okres humpolecký jmenovala ho čestným členem. - V prvních letech svého př-

19.-I

21.-II

sobemí prozkoumal celý okres humpolecký po stránce geologické a sdílel potom prodolanou mapu geologickou i se složkou nerostů a hornin okresu humpoleckého, za nímž na jubilejní výstavě v Praze r. 1891 zmíněn byl příslušnou medailí. Když v r. 1896 byla v Humpolci založena Muzejní společnost pro okres humpolecký, roldal se hojně práci i v muzeu a jál se pracovat i v historii okresu a města, doplniv se mnohých věcech starin historii města Humpolce a žilského technika P. Jeronyma Zolaše rovněž přispěl, jež mu opatřovali mnozí jeho žáci spolupracovníci, zvláště jeho syn Jiří, tehdy právník, později bohoslovec v Praze. Z tohoto úsilí vznikly knihy "Humpolec a jeho okolí" a "První století města Humpolce". Vedle těchto knih napsal některé učebnice pro školy divočí, několik drobných knížek literatury dětské a historický románek "Hindřich z Dubé". Někteří z těchto prací, rukopisy a přispěvky k dějinným humpoleckým uloženy jsou v okresním muzeu humpoleckém. Kromě toho vedl za spolupráce ostatních členů Muzejní společnosti od založení až do r. 1912. - (do stránky 40.) -

4.-II

Ve schůzi říšního úboru Českého protece v Humpolci dne 4. února 1918 bylo usneseno vyslati a zorganizovati v okrese humpoleckém pro zřízení města Pelhřimova národní daň. -

3.-III

Shůka potravin na úřady Českého protece do 3. března 1918 činila úhrnem 5 metrických centů kerambor, 185 kilogramů mouky, 42 bochníků chleba, 37 kilogramů kroupice, 50 vajec, 55 kg jáměne; na přeně bylo pebráno 8374.30 K, z nichž přenaráno Okresní komisi pro péči o mládež 2000 korun.

1.
Národní daň

2.
Sbírka
Českého srdce.

1. Okresní školka

Stav zásoby stromků v Okresní školce v měsíci březnu 1918 jevil se takto: 7935 jabloní, 1340 krušů, 1850 lísků, 325 švestek a ringlů a 12.000 stromů planých; úhrnem 23.710 stromků pochopných k výsazování.

2. Válečná půjčka VII.

Okresní zastupitelstvo umělo se ve své schůzi dne 9. března 1918 uplatit na VII. válečnou půjčku rakouskou úhrnem 50.000 K.

3. Agitace při obsazování ředitelství škol

Když v březnu 1918 byl vypsan konkurs na obsazení definitivního místa ředitelství na dívčí obecní a měšťanské škole v Humpolci, ucházeli se o toto místo tři žadatelé: odborný učitel Josef Jerenda, toho samé věku učitelka ředitelka dívčí školy Františka Dindráčková a zatím ředitel téže školy Josef Škopáč. Služebně nejstarší pro toto místo byl žadatel poslední, ale největší nároky na toto místo činila učitelka Františka Dindráčková. Nelze říci na její popud rozpoutala se po městě pro tento konkurs taková agitace, již nebylo dopad v Humpolci před tím povno. Několik přivrženců a bývalých žáček učitelky Fr. Dindráčkové psalo dosti rozumný protest proti doporadnímu zatím řediteli a někteří z předních agitátorů předkládaly listinu tuto podepsovanou po celém městě, ba i v dílnách továrny. Protest propalo an deset mužů a an 300 žen a dívek, z nichž mnohé sestra školy odrostly. Aby získáno bylo hodně podpisů, nedával se leckde protest ani přečísti, nýbrž učilo se někde i bývelo důvodů historických, tak že mnozí, koloz podepsali, posději bytce správně informováni, byli nuceni podpis svůj odvolati. Nejnapadněji byla úsilovná agitace měšťanského radního Jana Šolky, továrníka, již děti vůbec neměl a přece z důvodů, které jemu nijaké příslušky, usiloval ve schůzi městské rady, aby také ona proti zatím řediteli se postavila a k protestu se připojila dříve místní školní rada polyn, aby na místo vypsané navrála učitelku Frant. Dindráčkovu, nikoli žadatele služebně nejstaršího.

9.-III.

9.-III.

9.-III. - 1918

Den rozvážením jednání ostatních členů městské rady a zvláště dvou jejích členů, předsedy Jana Konečka a učitele Otty Dygalského slavně se konalo, že návrh městského radního Jana Šolky nedošel pouklonu. Me přemýšl. protest dostal přece nejen podpis tohoto radního, ale i přes členů jeho kolegy a přátelstva i firmy a dílničtva v továrně již zaměstnaného. Špis tento pro věčnou paměť uložen je ve sbírkačce okresního musea. - Zatím ostatní členové agitacího komitétu sbírali podpisy dále. Nejagilnější počínaly si při této věci bývalé žáčky - jmenované učitelky, zvláště Mila Jantáková, dcera postřiháče pivku, Otylie Komarová, dcera trafikanta, Anna Gládková, dcera obelodníka, Marie Růžičková, obchodnice a Klementa Smičková, žena pouklona, kterážto poslední vrdila i deputaci žen skoro ke všem plivným členům místní i okresní školní rady, ba zajela s deputací i k opatřici kláštera zlínského, aby volbu doporadního zatím ředitelky zmařila. Ale všechno toto počínání mířilo se s cílem. Ačkoli protest se přemýšl. podpisem začal byl nejen místní a okresní, ale i zemské školní radě do Prahy, přece všechny tyto úřady postupovaly při definitivním obsazování jen dle platných zákonitých předpisů a místo definitivního ředitelky dostalo se žadatelce nejstaršímu. Nic nepomohla ani veřejná pchůze žen svolaná do Sokolovny, na níž mluvila proti odstřihování žen učitelka Blamínková z Prahy.

11.-III.

Když stěženo bylo opatřování potravin a vaření podomí, zvláště v rodinách, kde otec i matka byli zaměstnaní námezdnou prací mimo domov, přikročila approvisační komise ke řešení válečné kuchyně, již otevřena 11. března 1918 v hostinci u Černého Dvora. Správu kuchyně vedl komitét, již opatřil sbírkou po městě 21.000 korun. Obědy byly chutné a vydařovaly se nemajetným za 60 haléřů, majetným za 1.20 K. Sbíraly se z polevky a přikrmm. Původně činila se kuchyně pro 300 osob, posději se ještě rozšířila a trvala až do 31. prosince 1918.

Válečná kuchyně

1. Správní rada obce.

Uvědomění březen 1918 přibyla do adyjn' divcí školy ke zkušebně pro osazení lidí i správní rada obce, že vydávala listky i na správní obce. Byla to se více navštěvována na lidem venkovským než městským.

2. Koblížova nadace.

Z prosmětu, již vyšel z Obcí komise pro péči o mládež, svolána byla společná porada zástupců obce sdružených škol a Obcí komise, aby k ustátní pomácky zemřelého ředitele Gustava Koblížky řižena byla nadace k prospěchu chudých žáků. Výsledkem této porady byl, že nadace řižena bude a z jejího uskutečnění přispějí oba strany náčelní, Obcí komise pro péči o mládež i místní školní rada. Mimo to přimyc se ve prospěch nadace i výkřek proměnové plamosti školní. Na této schůzi sdělány také zásady a text navlačm' listiny.

3. Válcová půjčka VII.

Obec zastupitelstvo ve své schůzi dne 26. března umstlo se upsat na VII. rakouskou válcov' půjčku 15.000 korun.

4. Deklarace.

Všechny schůzi občanského zastupitelstva moneseno projeviti prohlás s deklarací delegace na říšské radě ve Vídni moiněmou celým proctstvem českým dne 6. ledna 1918.

5. Polevský ústav.

Polevský ústav řiženy při chlapecké škole vydal v době od 8. ledna do 31. března 1918 nábrnem 9179 porcí polevsky - a to dětem ze školy chlapecké 4799 porcí, ze školy dívčí 3966 porcí, ze školy evanjelické 414.-

6. Okresní škola.

Uvědomění březen 1918 přivolala Obcí školka ze projcty z ady ob osazených stromků k vysázení v okrese za 12.199.30 Kč.

II - 1918.

2. - IV.

20. - II.

15. - IV.

24. - IV.

24. - IV.

26. - II.

26. - II.

31. - II.

III - 1918.

1. - V.

1. Koblížova nadace.

K výzvě okresní školní rady umstla se místní školní rada dne 2. dubna 1918 přispěti na řižení Koblížovy nadace pěti sty kopynnami.

2. Lotní čas.

Od 15. dubna 1918 zaveden byl opětně plán rakouskou v celé monarchii z přičin úporných letní čas, jenž trval až do 16. září 1918.

3. České srdce.

V Českém proteci sebráno bylo na pomocum činnot do 24. dubna 1918 celkem 11.526 korun 62 haléřů.-

4. Bezručův večer.

Dne 24. dubna 1918 uspořádan byl ve Spolkovém domě tělocvičnou jednotou Sokolov. "Bezručův večer", v němž přednesla recitátorka česká Anna Přičková - Přičková 19 ukázek z tvorby tohoto básníka.-

5. První máj.

První máj roku 1918 oslavily sdružené organizace dělnické dne 30. dubna divadelním představením "Žádný z Sokolov" a dne 1. května výjmon schůzi s programem "Maže požadavky". Oapološne byl koncert v Dělnickém domě.-

6. Pomník Českého srdce.

V pondělí velikonočním uspořádal místní odbor Českého srdce pomlázkou ve prospěch trpících a hladovějících dětí. Každá hospodyně byla povinna věnovati aspoň jedno vejčko. Sběrka vyšla nábrnem 72 kopy vajec a jistinnu 10.000 korun, jež moneseno zaslati Českému proteci do Prahy.

7. Den klidu.

Den 1. května 1918 byl dnem všeobecného klidu. Šar' se školach se toho dne uzavřovalo.

1. Propagace válečných příjčů

Na den 1. května 1918, kdy se ve školách právě neryčovalo v tento den, povolal okresní hejtmán do Humpolce za účelem propagace rakouských válečných příjčů učitelstva okresu do Okresního domu, kde sám i s okresním školním inspektorem Strnadem již po tolikrát se namáhali, aby přiměli učitelstvo k horlivé činnosti při upisování válečných příjčů. Schůze však povolána byla jin za tím účelem, aby před výššími úřady byla nejara omluva, že ve školách celého okresu v tento den prázdnos.

2. Výstava malířská

Dne 2. května 1918 otevřena byla v Okresním domě umělecká výstava malířských originálů těchto českých umělců: Zlátička, Zrubníčka, Špolky, Šarounka, Chaloudy, Lelka, Mandela, Uprky, Umana, Voplové a jiných.

3. Přednáška o Macošce

Odbor klubu českých turistů uspořádal v Sokolovně přednášku P. K. Mlýnský z Brna, objevitel jeskyní pumské a cesty na čus Macošky, se příteľnými obrázky „O podzemním Krámu macošském a dobytí Macošky na základě objeveného postupu v letech 1899 až 1917“.

4. Sbor dozorců mládeže

Na podnět Okresní komise pro péči o mládež zřízen byl v Humpolci sbor dozorců a pádců mládeže, jímto všeobecně pověřoval se podle mravního mládeže, včetně i mužů. Sbor komito měl býti svěřen dozor nad chováním mládeže mimo školu a z té příčiny byl povolán na den 17. května sbor k ustavení a prokade, při které příležitosti rozdány byly povolavatelům okresního školního inspektorem členům sboru dekrety a tím celá činnost sboru počala i pronéla. Bylo to opět jednou z (přínaleživ) opatření vlády, již nastalo jin na papíře. Accurat se tento sbor useděl.

1.-V.

24.-V.

Dne 24. května uspořádal Okresní komise pro péči o mládež přednášku universitního profesora P. Fr. Čáady z Prahy „O péči o mládež.“ - Zapímané jest, že i universitní profesor pražský trpěl nedostatkem potravin a sám přijal nabídkou pomoci některých učitelů okresu humpoleckého, že mu některé z nejaktivnějších pozitivativ (mouku a vejce) opatří a také opatřili.

1. Přednáška P. Fr. Čády

2.-V.

V.-1918

V úmění květnu 1918 vydal Okresní úřad humpolecký provolání ke sbírce příspěvků peněžních na záchranné penzionu brandu Lipnice, jež brozila psentím.

2. Záchraná Lipnice

6.-V.

V.-1918

V úmění květnu 1918 udělilo obecni zastupitelstvo humpolecké na přimlenu svého člena učitele Otty Dycknovského všem učitelům humpoleckému mimopřádný válečný příspěvek ke služběm usnadňující nešťosné poměry jeho, jakož i horlivou pomoci válečné péči věnovanou. Sotrohu učitelé dostali po 56 korunách, ženatí bez dětí po 84 korunách, ženatí s dětmi po 110 korunách.

3. Dar obce učitelstvu

13.-IV.

Deputace okresního zastupitelstva humpoleckého zúčastnila se dne 13. dubna 1918 plamostní schůze protestní konané v Praze proti prohlášení kraběle Čermína učiněnému o politických právech českého národa.

4. Protesť okr. zastupitelstva

17.-V.

29.-V.

Dne 29. května 1918 umuslo se okresní zastupitelstvo humpolecké věnovati na jubilejní plamosti Národního divadla v Praze jistinu 100 korun.

5. Dar okr. zastupitelstva

29.-V.

Vše schůze věnovalo okresní zastupitelstvo Sboru na záchranné Lipnice 300 korun, když dobrodruzi již 1000 korun.

6. Záchraná Lipnice

1.
Elektrisace
kraje.

Obecní zastupitelstvo humpolecké mmesto se ve své schůzi dne 29. května 1918 stálo se společníkem s kmenovým podílem do 14.000 K „Prozávaného elektrárenského pravní, společnosti s omezeným ručením“, za účelem rozvohu elektrické energie v okolních obcích.

2.
Ředitel
dívčí školy.
Josef. Kopecký.

Dne 1. června 1918 nastoupil ředitel obecní a měšťanské školy dívčí Josef Kopecký, dopnul ustanovení zatímně, svůj úřad definitivně.

3.
Výlet
Českého svazu.

Dne 9. června 1918 konal se za velmi hojné účasti a značného zájmu výlet Českého svazu na Dvůrčův do zahrádkových místností hospodce Zdobichova. Výlet zdařil se morálně i finančně. Do pokladny Českého svazu vdevoleno čistého výtěžku 3604 K, z nichž 2000 K věnovány ihned Obecní komisi pro péči o mládež.

4.
Dr. Čeněk Zíbor

Dne 23. června 1918 přednášel v Sokolovně na dudácké besedě pořádané Dborou Českého svazu Ph.D. Čeněk Zíbor, universitní profesor a ředitel knihovny Márovního muzea v Praze. S ním účinkovali na besedě dudák K. Michalčík a housle U. Papoušajm, pražští učitelé. Dopoludne téhož dne byla beseda pro školní mládež. Navícem a příjmy byly značné. Na vstupném přijato bylo 1734.70 K, čistý výtěžek činil 1100 K.

5.
Národní hosté.

Do 27. června 1918 umístil Dbor Českého svazu v Humpolci a v okrese humpoleckém celkem 17 národních hostů - dětí - a to v Divčicích 3, v Želivě 2, v Břtně 1, v Ml. Břísti 1, v Humpolci 5, ve Vojlanicích 2, v Petronicích 2, v Divčicích 1.

29.-v.

27.-vi.

1.-vi.

9.-vi.

9.-vi.

23.-vi.

13.-vii.

27.-vii.

České svazu v Humpolci přijalo do 27. června 1918 na darech peněžitého úhrnem 20.622 korun, z nichž věnováno: Českému svazu v Praze 10.000 K, Obecní komisi pro péči o mládež v Humpolci 2000 K; na potřeby přičiněno 93.71 g brambor, 436.5 kg mouky, 38.80 kilogramů krupičky, 55 kg ječmene, 115 kg žita, 4973 vajec, 47 bochníků chleba, 1 kile masla, 2 m³ dříví, což vše odasláno do Prahy.

Obecní zastupitelstvo humpolecké upalo na VIII. valném schůzi 50.000 korun - ve schůzi konané dne 22. června 1918.

Dne 9. července 1918 byla v Sokolovně veřejná schůze lidu, již svrtala strana národních socialistů a na ní promluvil poslanec národního parlamentu v dělnské, prolát německolandský, Václav Klofáč o politické a hospodářské situaci. Poslanec Klofáč mluvil velmi ostře proti vládě, a bylo ~~že~~ již veřejně znáto, že situace Rakouska monarchie se velmi povážlivě mění v její vlastní neprospekty. Řeč poslance byla doznala bořitlivého problam. Sál Sokolovny byl plný posluchačů, že nebylo ani místa u volného. D na elrolkách, sedech a na jisti bylo plus posluchačů.

Dne 13. července 1918 konala se opětná schůze nadačního komitétu nadace Koblihy za účelem schůze nadáční listiny. K navlaci přispěl ještě sbor učitelů školy dívčí 164.95 korunami, jež rozhojnény byly výtěžkem školní slavnosti o částku 727.50 K.

1.
Sbírký
Českého svazu.

2.
Václav Klofáč
VIII.

3.
Václav Klofáč
v Humpolci.

4.
Koblihy
nadace.

1. Válečná půjčka VIII.

Na VIII. válečnou půjčku rakouskou upsalu obecni zastupitelstva humpolecké dne 16. července 1918 - 10.000 korun z fondu špitálního, s výměnou za III. a V. půjčku.

2. Sjednocení ev. církví.

Dne 21. července 1918 konal se v Humpolci manifestační sjezd pro sjednocení a znárodnění českých evangelických církví v evangelickém kostele. Na sjezdu mluvili: farář z Lány z Vilímova, Stanislav Klíma, redaktor České Reformy a Ant. Boháč, profesor a redaktor časopisu Kalicha z Prahy.

3. Krádeže v polích.

Dne 27. července 1918 vydal městský úřad humpolecký následující vyhlášku: Uvádí se ve všeobecnou známost, že dnem 27. července započala činnost vojskové polní hlídky, která každého přistiženého v poli bez milosti zatvře. Upozorňuje se tedy co nejdříve, aby nikdo z 8. hodiny večerní do 6. hodiny ráno do polí nechovil. Ustanoví-li se někdo svého hlídače, musí jej obecnímu úřadu oznámit, kde mu bude vydána legitimace. - Krádeže polní se totiž množily, že bylo potřeba tohoto přísného opatření. -

4. Bakulova družina

Chovaní Sedličkova ústavu pro amputované děti z Prahy a řed. ústavu tohoto, učitel F. Bakule přijeli do Humpolce, aby ukázali svou dovednost, při čemž ředitel Bakule uspořádal v Sokolovně přednášku. Při tom ukázali chování svou přemyslnou dovedností i schopnost uplatnit se činně v životě a obejít se tak bez veřejné pomoci. Při předuce vznikl zvláště bezstarý chlapec, který nohama nejen klesl, nýbrž a píše, ale pracuje i za pomoci kolíčkových nástrojů. Zájazd uspořádalo České slovesce.

16. - VII.

21. - VII.

27. - VII.

31. - VII.

7. - VIII.

11. - VIII.

26. - VIII.

Okresní hejtmanský vydalo veřejnou vyhlášku, v níž se zakazuje napomáhati válečným zajatcům a projímanům k útěku.

Socialistické organizace humpolecké konaly dne 11. srpna 1918 v hostinci na Lázních veřejnou schůzi, na níž bylo svoleno ostrý protest proti zdražování obilí, mouky a chleba. Stejně tak byly svolány protobné protesty byly bezvýsledné.

Opředzímáči v 1918 usnesla se evangelická obec zděnit zrušiti soubor pronájem školní konfesijní, její měla právo veřejnosti. Ze příčiny nabídky všech souborů inventář školní mimo budovu místní školní radě humpolecké, která dosavadní budovu evangelické školy najala pro tři třídy veřejné školy dětí. Inventář školní ponechán v dosavadní budově a přijímá se škole dětí. Místní školní rada navázala se z budovy platiti evangelické církvi 800 Kč ročního nájmu za 3 třídy a 2 kabiny. Smlouva o převzetí sešla byla dne 26. srpna 1918.

5. - IX.

5. - IX.

Učitelstvo okresu humpoleckého uspořádalo pro své členy informační a cvičný kurs ve zpěvu, jehož řídil učitel Karel Nápravník, hrolák humpolecký, jímž do nevládní doby byl ředitelem kurzu pravoslavné církve ve Vršci, v Janáček uberském, a po vypuknutí války - jako Čech - z Uher byl upověděn, ba jako podezřelý - ze slovanství - i vyšetřován. Kurs počal 5. září 1918.

Okresní hejtmanský vyhláškou veřejně vystrahoval před podlédným obchodem obilím, moukou, bramborami a jinými potravinami, jež byly statem zabráný.

1. Zajatci

2. Protobné schůze.

3. Zrušení evangelické školy.

4. Pěvecký kurs.

5. Obchod podlédný.

1.
Přemáčka
O Četěčicích

Vzdělávací stov města Humpolce uspořádal v Sokolovně dne 9. září 1918 veřejnou přednášku „O Petru Chelčickém“, zakladateli Jednoty českých bratří, již proslavil redaktor Stanislav Klíma z Prahy.

2.
Malir
Jan Hoyer
zemřel.

Dne 18. září 1918 zemřel v Radvánově nadějný český malíř Jan Hoyer, nyní mlynář, ve 27 roce svého věku, nachlastiv se krátce před smrtí při malbě na Chotěbořsku. Byl žákem Žitavským a Jirkovským z pražské akademie. Zvláště je, že maloval levici moje ruky pravou z mládí ochromenou. - Pohřben na hřbitově v Hlasevici.

3.
Kácny nálezy
pod Vordlíkem

Počátkem září 1918 pořádán byl učitelstvem v Humpolci houbavý kurs vedením řídkého učitele Frýva Maška ze Záběhliv. Přednášky konaly se v dílně škole a dopoledne byly vždy exkurze do okolních lesů za účelem praktického výcviku. Při jednom z těchto vycházek, jež konala se lesem pod přičinnými bradny Vordlíka, našli účastníci kromě pod bradny vzácnou klenbovou hlavici gotickou, již bylo zakončeno ani klenutí některé místnosti jižní části bradny, na které je vytesán znak páni z Dubé - zabalená stěla, neklamný to důkaz, že i na tomto bradně seděli páni z Dubé a že bradno pochází tedy ze starších dob, než do které jej oba dosavadní historikové místní - Jeronym Solár a Gustav Školiba - kládou, a že tudíž původní bradno Humpolce nestával nikde jinde, než kam, kde je nyní přičiněna bradny Vordlíka, na kterýmto domněnku upozornil také již dříve známý historik August Sedláček.

9.-IX.

18.-IX.

IX.-1918

4.-X.

X.-1918

14.-X.

14.-X.-

Dne 4. října 1918 padal první št směl, ale hned zase rostal.

Počátkem měsíce října objevila se v městě mezi dospělými lidmi nebezpečná nemoc, evaně všeobecně španělská chřipka.

Zásady demokracie pracaly se pomalu vřívaly i na náš venkov, zvláště když se všeobecně počítvalo, že válka chýlí se ke konci. Že je příčinou umělo se také obecní zastupitelstvo ve své schůzi dne 14. října 1918, aby do obecního zastupitelstva přibrali byli zastupci obou zdymých dělnických organizací - národně-socialní a socialní demokracie, až do té doby, než bude uzákoněno všeobecné rovné právo hlasovací. Ale obě dělnické organizace svoji účast odmítly.

Zároveň Karlovo-Ústava a Město podaná ve Washingtoně o zprostředkování míru dodala socialistickým stranám v Čechách, které se navzájem sblížily a řídily počátkem září 1918 společnou socialistickou kantu, odvážly, že dne 14. října 1918 pobouraly se tyto strany o prohlášení československé republiky. Tak stalo se i v Humpolci. Zeleničák Jan Dombár převzal zdymým socialistickým stranám leták z Prahy s příslušným textem prohlášení a volal jež socialistickým organizacím, jež here počlo veřejného kluku svolali na dopoledne 14. října tábor lidu na náměstí Pa-lackého před městskou radnicí, kde vidce sociálně demokratické strany František Smítek, vědomě odusní nemocenské prohlášení, po celých řeči, v nich drasticky lidit nadcházející konec monarchie i dynamie rakouské, prohlásil republiku českou za bouřlivého smělání celého tábora. Úřady humpolce, okresní hejtmanská i

1.
První sněhy.

2.
Španělská
chřipka.

3.
Zástupci
novodělní
do samosprávy

4.
První
prohlášení
republiky

činnost chovat se zájmově zcela klidně v této manifestaci, ačkoli obrovní lejtmanství - ovšem nemápně máčilo se zjistiti, je-li prohlášení republiky pravdivé, ale museli z účasti kábova odpovídati na dotaz vyhlášené nebo neodpověděti vůbec. K zakročení šel ani proti křemíkovu, ani proti účastníkům tábora nestalo, ačkoli se očekávalo. - Tábory i přírod městem koresoly se v klidu, ale mysl občanstva byla přece velmi vroušená.

1.
Protosní schůze
obecního
zastupitelstva.

14. - X.
Ale u ostatních stran českých převládalo mínění, že dopolední manifestace a prohlášení republiky, které mimo Prahu stalo se i v jiných městech v Čechách, bylo přece jen ukvapené a předčasné. Aby dejm prohlášení poněkud byl zastřen zlobě před úřady, jěto bylo se také obávati persekuce se strany vídeňské vlády, svoláno bylo ještě též den na vespolečné obecní zastupitelstvo k protestní schůzi - proti vývozu potravin a paliva z okresu, kde se dopolední manifestace přenesla na zcela jinou přídu. Schůze obecního zastupitelstva připojila se více formálně k dopolední manifestaci, ale vyjela ostrým protestem proti vídeňské vládě pro opětne navržené реквизиice, neboť se již všeobecně kúnilo, že katovské monarchie nezachrání již nikdo.

2.
Přednáška
Dr. Ant. Trinty.

17. - X.
Učelavací sbor města Humpolce uspořádal v den 17. října 1918 přednášku profesora Dr. Antonína Trinty z Prahy o Janu Amosovi Komenském a jeho malých mírovjete. Byla to rozšířená přednáška politická, jěto již na všech stranách ozývala se koubra nejen po míru ale i po svobodě.

18. - X.

Humpolecký domobraneský pytlmistr - velitel Oskar Bauer, nájemec velkostatek katecheta, kodem Žid, měl v zámeckého stolu v kanceláři poukemického sechu připravene vyhlášky stanného práva pro okres svého dozoru, datované v Litoměřicích a podepsané c. a k. vojenským velitelem von Dannelem, pohrno podmaršálkem, v nichž ohlašováno, že kdo se po vyhlášení stanného práva dopusti zločinu podle čl. 414. až 417. a 448. až 454. vojenského trestního zákona, bude podle stanného práva pouzen a smrti provazem potrestán. Vyhlášky byly v jazyce německém, českém a maďarském. Při státním převratě, 29. října 1918, byly vyhlášky tyto se všemi ostatními ppiny vojenským veliteli domobraneského oddílu zabaveny a odevzdány místnímu muzeu.

1.
Stanno právo
připraveno.

20. - X.

Dne 20. října 1918 zemřel v humpolecké nemocnici učitel humpolecký a prodák zájní Jaroslav Weingart - po delší nemoci, jěto příčinou byl pád zapíněný jízdu na pelocipedu. Znamiti se zesnulý učitel na místě a vol te doby eliaoll až dožonal. Byl předomným učitelem a horlivým propagátorem pubotelného ryčování na školách národních.

2.
Jaroslav
Weingart.

25. - X.

Učelavací sbor města Humpolce uspořádal dne 25. října 1918 ve Spolkovém domě přednášku Theol. Dr. Ferdinanda Hryny, známého historika českého a prodáka zájního města, na thema: „O české starze náboženské a nářitě dějinách.“

3.
Přednáška
Dr. F. Hryny.

1. Rakousko před zánikem, žádost o mír.

Kezdar rakouských válečných útoků na Prahu v Itálii, pokážka německého vojska nově Marne ve Francii a příblom kulharské fronty na Balkáně přimítily konečně Německo, Rakousko i Turecko, že se o-
brátily společně k americkému prezidentu Wilsonovi se žádostí
o zprostředkování příměří a míru na základe podmíněk obsa-
žených v dožadních projevech Wilsonových. - Také císař rakouský
Karel hledal záchrany. Vydal dne 16. října 1918 manifest, jímž
odložil přeměnu Předlitavska ve spolek států národních. Čechové
vsak manifest císařův zamítli jednak projevem Národního výboru
v Praze, jenž se byl uskautil, jednak listy poslancův, kteří od po-
čátku října v parlamentě vídeňském zcela otevřeně prohlásili
přiznání práva samostatného národního státu českého - bez ohle-
du na Rakousko i dynastii habsburskou.

2. Požadavek Čechů.

Vedle toho četili federalistickému plánu císařovm Čechové zabráně-
ní, zvláště Masaryk a Beneš, jenž dne 14. října oznámil pládaní Dohody,
že Národní rada přitěžká úmavné již za prozatímní vlády českou,
býce a rukem a z vůle národa a výzva do svých rukou území politicky
osvolu zemi československých a prohlásil rákově jména členů mo-
vé vlády české: Masaryk, Beneš, Štefanik.

3. Prozatímní vláda česká.

4. Prohlášení české nezávislosti

Dne 18. října potom Masaryk prohlásil ve Washingtoně veřejně plav-
nostní prohlášení české nezávislosti. V též den odpověděl prezident
Wilson rakousku, že autonomie nabízená císařem již nestáčí, jižto
Spojené státy severo-americké uenaly, že jen československá vláda v
Paříži má právo rozhodovat o české budoucnosti. Nechtě se tedy Rakousko
dohodne s Čechy. Že přičiny dovolil císař Karel, aby přední po-
slanci čeští odjeli do Švýcar k prokandání s Genem Benešem, jako zá-
stupcem československé vlády

5. Vyjednávání s Čechy v Žonové.

Zatímtoak mojí ministři zabráněních věcí rakouských. bratř Julius
Andraspy v naději, že zachráně císaři aspirů Uhry, vyproviděl přemut

1. Kapitulace Rakouska.

Německu, požádal Dohodu o separátní mír a uenal právo Čechů
na samostatný stát ve smyslu odporůch Wilsonovy.

Usta tohoto obsahu byla vydána ve Vídni v pronotě páns
dne 28. října, oznámena do Prahy a Národním výbor v Praze,
nečekaje až se navrátí české poselstvo ze Švýcar, projal je jako
příchův prohlás k prohlášení české samostatnosti a provedl
zcela bez odporu státní převrat v Praze, prohlásil

Samostatný stát Česko-slovenský

a ujal se ihned vlády.
Vojáko i úřadky vydaly se bez odporu a lid pražský v davoch
vstoupil na ulice, aby za nepřítelného vružení a nadšení slavil
první den svobody.

2. Prohlášení samostatného státu Česko-slovenského.

Druhý den potom képrve proveden byl státní převrat v
ostatní zemi - a také v Rumplcei. -

Konec Rakouska.

Drabí

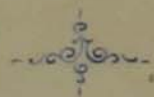
Národe Československý!

Vláda věci Tvých vrátila se k Tobě?
Samostatný stát Československý
stal se skutkem.

28. říjen 1918

Bude zapsán písmem nesmazatelným v dějinách Tvých!

Srd na minulost, šťasten v přítomnosti, žij slavně v budoucnosti!

1918.

28. - X

První zprávy o konci války a státním převratě přišly do Humpolce hodinu zmatené. Dne 28. října vzpovědně šli se po městě neuvěřitelné zprávy, že byl smlouven mír, jímž válka skončila. Všude bylo mnoho ruchu i řečí, ale zprávy nebyly nijak jasně. Ubluvalo se o tom, že přišel nějaký telegram do Střelce a odtud zpráva do Humpolce a podobně, ale praveho nebylo žádného.

29. - X

Teprve dne 29. října 1918 dopoledne přišel na kašnici telegram Národního výboru z Prahy o prohlášení samostatnosti země českých - a teprve nyní zmocnilo se všeho obyvatelstva nové vřavění. Ihned dopoledne bylo veřejně ohlášeno, že dopoledne na půl druhou hodinu postával se všechno obyvatelstvo na náměstí před městskou kašnicí. Městský strážník František Kůž bubnem ohlašoval státní převrat a rval zároveň na tábor lidu vzpovědně před kašnicí na náměstí Palackého. Také obecni zastupitelstvo svoláno k plavostní schůzi, na níž náměstek starostů Jan Hromek samostatnost státu československého prohlásil. Ihned po této plavostní schůzi konán veliký tábor lidu na náměstí.

29. - X

Náměstek starostů Jan Hromek vystoupil na výjimečné místo, přečetl poselství Národního výboru v Praze, promluvil nadšenou řeč, v níž vzpomněl nesmrtelných zásluh Masarykových a jeho spolupracovníků i obětavosti českých legií. Kůž konci své řeči povolal Masaryky, Wilsony i mlade republiku plánu, což plamozděný lid hromotným hlasem opakoval.

29. - X

Mim bez zajímavosti, že za plavostní řeči starostova náměstka ozývaly se s věže faručního kostela jednotlivé zvuky a sídery nejmenšího zvonu postelního, jež někteří hoolivci rychle zavěšovali na přivolení místo ve věži - přinesše jej z úkrytu pod střechou

1.
Státní
převrat:
první zprávy

2.
Státní
převrat
v Humpolci

3.
Tábor lidu

4.
Vysrobozený
zvon.

choánovnu, sam jez byl děkan humpolcký. Norbert Jeneš tajně před
rekursíci pchoval, aby zvon zachránil. Nyní zvon a úkryt vynešli
na světlo a zavěsili.

Po pěti starostova náměstka zapěl celý zástup českou hy-
mnu a dal se provázet městskou hudbou na pochod celým
městem. V průvodu zastoupeny byly všechny vrstvy obyvatelstva i
bývalí c. k. rakouské úřednictvo a okresním hejtmánem obdobou
slovanskou tricolorou. V průvodu našel se i majetník firmy Šme-
nich Dítě, továrník Edmund Jesek, ač Němec a příslušník pi-
deňský - takéž se slovanskou tricolorou. Toho dne nebylo viděti roz-
dilu mezi lidmi. Mnoho účastníků průvodu přelo radosť.

První prošel město a proněil na Riegrově náměstí před
Okresním domem, jehož balkonem přeslechli nadšeně pěti. Otakar
Jezina, ředitel kolínsko-lhápské školy a předseda dělnických orga-
nizací František Šmítek a Josef Satriapa. Potom zapěna hymna
národní a plamot proněna.

Večer zapálen slavnostní ohně na hradi Vordiku a ve spol-
kovém domě uspořádán koncert.

Řekání zvonili ten večer zachráněným zvonem celou ho-
dinu.

Šak města správna o státním převratě a přišel rušnost, i hned
dopoledne 29. října pblul se na náměstí před radnicí hlouček mla-
diku, kteří se opatřili čelofíky a první jejich práci bylo odstraniti
se všech veřejných budov robenatý bývalé říše rakouské. Nejprve za-
stavil se zástup před budovou okresního soudu a netrvalo dlouho
byl přisťký vrel rakouský prást a hozen macezem. Sam předsosta okres-
ního soudu pouda Bohumil Jeneš mladším pomáhal. Potom o-
brátili se jinopě k budově okresního hejtmánství, kde učinili pro-

dobně; ale z přítomných úředníků neobjevil se n odna nikdo. Odtud
šál již mnohoklary zástup ke všem veřejným budovám městským
i úřadním, trafikám, tabáčnickým, stanicí četnické, a v malé chvi-
li nebylo rakouských optů na budovách viděti. Přítomný zástup-
ce okresního musea Josef Kopáč za pomoci demonstrantů položil
přechůzku kaveč optů do musea. Celé pak dopoledne stálo a po-
koralo na náměstích i ulicích plus občani padnůjící se z nevoče-
kávaného a náhlého obratu živé hospodice a jásající nad koncem
vátky a nad šťastným převratem, jiné v celé plati vykonánu bez
jediné šapky keve.

Současně se zprávě o převratě přišel do kanceláře českou
řehdijónnu veliteli domobranecce porádky rytmistru Oskaru
Banerovi rozkaz, aby zavěnil celý svůj vojenský archiv. Zoláštím
náhodou nebyl velitel v kanceláři přítomen a rozkaz přijala za
něho účetní českou kanceláře Moisie Pavlovská, její pětiletá pč
ihned účtůnnu Frant. Pavlovcovi, členu Souda, který otevřel
zásuody stolu velitelova a zmoenil se při korespondence i o všech
vyhláškách státného práva, kteréžto předměty odneseny do míst-
ního musea.

Státní převrat na okresním hejtmánství oznámen byl
dne 30. října 1918 říjnu úřednictvem sdělením o změně plády,
o odstranění rakouských znaků, jakož i o zavedení prstání ú-
řední pěti české. Všech úřednictvo okresního hejtmánství i
bani přičávy přemáždilo se v ráčkovně okresního hejtmána,
aby vyslechlo z úst předsosty úřadu správu úřední o stá-
tním převratu. Okresní hejtmán JUD. Vojtěch Vanis - mezi
jiným - pronesl i tato slova:

1. Průvod městem.

2. Slavnostní promluvy.

3. Oheň slavnostní. Koncert.

4. Řekání.

5. Rakouské znaky.

1. Zabavení vojenského archivu.

2. Státní převrat na hejtmánství.

„Nemám se upřímně radosti z přelivem tohoto. (Proč - to ovšem nepopírám). Dosavadní radomy zůstávají v platnosti a myslím, že jsou za dlouhou dobu vyhovující a dobré. Utvářet se bude tedy nezměnitelně dále, jen v otázce jazykové nastane změna. Nicého nemůže se prozatím posuzovati, až přijde rozkazy a pokyny shora. Rozitek bude se užívatí dosavadních, až pravá dostavení se nová. Bovním referátu ponechávám polnou rukou. Státní úřednictvo mělo za války postavení velmi těžké, zejména úřednictvo úřadů politických. - Právě pány, aby proti císaři se obrany státního úřednictva nicého špatného se nemluvilo, včtyť může být ještě českým brálem.“ - Všechna tato řeč, jež proslána jest jen v úryvcích, svědčí o tom, jak na státní převrat v první chvíli navrátili mnozí bývalí a. s. k. rakouští státní úředníci, z nichž mnohým převrat místo radosti - přinesl zklamání. Na mnohých těchto místech až do posledních chvílí věřilo se prořádku ve vítězství Německa a Rakouska, proto na těchto místech také státní převrat kolik přehvapil. Největší důvěrní ve vítězství slovanů německých měl okresní hejtman a tehdejší okresní okresní školní inspektor František Štrnad, jinně se se svým názorem také netajil.

Ve čtvrtek dne 31. října 1918 o 9. hodině večerní sešli se v hostinci u Filipa Beránka na Palackého náměstí zástupci všech politických stran, aby utvořili Okresní národní výbor, jinně měl převzítí všechnu správu okresu do svých rukou. Schůzi zahájil člen státoprávní demokracie obchodník František A. Mápraněk uvítav přítomné; potom zvolal občana Františka Pavlovec, úředního eechu soudnického, aby svolil k ustanovení Okresního národního výboru. Potom zvoleni byli členy Okres. národ.

1.
Národní výbor
okresní
ustaven.

31-X.

výbor: za státoprávní demokracii:

Jan Jochl, kovárník;
Adolf König, ředitel školské školy,
Josef Kříž, buchlař;
František A. Mápraněk, obchodník;
Oto Rychnovský, učitel;
František Vlášek, obchodník.

náhradníky:

Josef Sládek, hostinský a velitel hasičů;
Adolf Štrnad, berní správce;

za stranu sociálně-demokratickou:

Emanuel Bretschneider, kovárnický mistr,
Gustav Kral, kovárnický mistr;
Jan Maršálek, kovárnický mistr;
František Šmítek, úředník nemocenské pokladny;
František Šmítek mladší, jeho syn,
Anna Štrnová, dělnice;

náhradníky:

Jan Vlášek, křižník,
Adolf Havelka, kladec.

za české socialisty:

Felix Bědička, berní úředník;
Emanuel Bědička, učitel páložny;
František Bědička, zahradník;
František Příborský, kladec;
Jan Křečler, kladec;
Marie Růžičková, obchodnice;
náhradníky:
Jan Filipi, učitel školské školy; Václav Chalupa, přijímač insp.

1.
Členové
Národního
výboru.

za stranu agrární:

- Antonín Svátek, kolník z Čejova;
  - Otokar Fjčerina, ředitel kolnísko-lvářské školy;
  - Václav Koubek, kolník z Hněbovic;
  - Otto Klaua, lesník z Kamenice;
  - Josef Vínec, kolník z Tivie;
  - Rudolf Halík, učitel z Tivie a revolutor;
- náhradníky:
- Vojtěch Pešek, kolník z Krasoňova;
  - Pavel Neekar, učitel koln.-lvářské školy.

za tělocvičnou jednotu Sokol:

František Pavlovec, učitel pondělnického cechu, jako náčelník okresní Národní obrany.

Čítal květy Okresní národní výbor 25 členů a 8 náhradníků.

První schůzi Okresního národního výboru předsedal občan Rudolf Kömrig, jenž předložil volbu předsednictva, do něhož zvoleni

- Otto Dyckmurový
- František Smítek
- František Přiborový
- Otokar Fjčerina.

U této první schůzi usneseno zakázat místním prostřednictvím, telegrafnímu a telefonnímu úřadu všechny styky mimo hranice československého státu. Všechna následní pošta smí být vydána jenom Okresním národním výborem.

Úřední archivy okresního hejtmanského, četnického velitelství a velitelství domobranského oddílu se ihned zabaví.

1.
První schůze
Národního
výboru.

Národní obrana místní bude konati celodenní i noční stráž v budově okresního hejtmanského.

Pro členové Národního výboru budou upřádovati celý den.

Každý den o šesté hodině večerů bude konati se v městské radnici plenární schůze celého Okresního národního výboru.

Členové Okresního národního výboru Otto Dyckmurový a František Pavlovec debatovali se ihned ze schůze Okres. nář. výboru dne 31. října 1918 o 11. hodině noční k místnímu četnickému velitelství, aby zabavili úřední archivy. Dům byl zavřen, ale po rozvolnění na žádost přítomných, kteří prohlásili, že jednáním Okresního národního výboru, bylo otevřeno a archivy přítomným četnickým starostou Václavem Štuchlým vydány, zabaveny, zapečetěny a ochráněny do úřadovny Okresního národního výboru v Okresním domě. - Navrácen byl, až po nařízení Národního výboru v Praze.

31.-X.

1.
Četnický archiv
zabaven.

31.-X.

Ve schůzi Národního výboru dne 31. října bylo poněkud usneseno zabaviti i spisy domobranského velitele rytmistra Otava Banera v Heralci. Spisy v kanceláři eschovni zabaveny byly již dříve. Za tím účelem ještě týž den v noci vyjeli někteří členové Národního výboru a Sokola (Mašeta, Kocián, Šunka) povzruci do Heralce a zde překvapili velitele domob. oddílu již ve spánku. Na učiněný poplach vzniklý zabavením na domovní dveře zpečoval se rytmistr O. Bajer otevřeti, ba křikl dokonce i zbraní, ale namírně zakročiv vyslaných členů se uklidnil a spisy po krátkém zdráhání vydal.

2.
Archiv
velitele domo-
branského
oddílu
v Heralci.

31.-X.

31.-X.

Též noci přerušil byl též telefonní drát spojující Želkovu kovárenu s Vídní.

3.
Telefon do Vídně
přerušen.

1.
Archiv
okresního
hejtmanství
zabaven.

Zabavení německého archivu okresního hejtmanství provedli členové Národního výboru Rudolf König, František Pavlovce a Otto Rygelovský, kteří odložali se do úřadovny okresního hejtmana a předali ho jmenům Národního výboru, aby archiv okresního hejtmanství vydal, což se také ihned stalo. Listiny archivu byly složeny do beden, zabezpečeny a převezeny do městské radnice. Později na rozkaz Národního výboru v Praze byly listiny okresnímu hejtmanu opět vráceny.

2.
Národní
obrana.

Za účelem zajištění pořádku a bezpečnosti v obcích zřídil Okresní národní výbor - občanskou bezpečnostní stráž a národní obranu. Tím ovšem nevyšla se nikterak dopracovaná služba četnická a policijní. Velitelem Národní obrany okresní byl občan František Pavlovce, člen Sokola.

3.
Křivní
památek,
provolaání.

Při ničeni upomínek na Rakousko a na dynastii habsburskou stávalo se často, že přehozeny i jiné dost důležité památky ostatní - z nevědomosti a ze špatného pochopení. Aby se podobné zjevy neopakovaly, vydal Okresní národní výbor na popud výšle z Musejní společnosti veřejné provolaání tohoto znění: "Občané! Chraňte majetek soukromého i veřejného a nedopusťte, aby převolně ničeny byly i předměty, jež připomínají minulou vládu. Všechny tyto věci patří do muzeí, kam je uschováme jako památky zaslých dob!"

4.
Humor
a vtipy.

Žluda po státní převratě uvolnilo se českému ptipru a humoru, jež až dosud brčily se a pchovávaly v úkrytu menších společností. Žlášťe přezvých anekdot na starého i nového císaře, na Viléma a přechy ostatní korunované hlavy vyrojily se celé

spousty. Lidé se společností, nic jiného nedělali, než přebstihovali se ve vtipech. - Jedna z četných písníček, které ozývaly se všude, byla i parodie na rakouskou hymnu, kterou zpívaly i děti ze školy. Z těchto písníček uvádíme ji do této knihy i ja:

Zachovej nám, Hospodine,
naš drakon českou zem,
císař Vilém necht ať zhyne,
Němec ať jde z Prahy ven.

Karabáčem máme všechno,
co nám stále píllo zluč,
všechna pláva - polní kráva,
Rakousko je s Karlem fuč.
Čeho nabyl občan pilný,
to mu Habsburk ukradl zas,
českého lva - černošlutá
mečka rvala za ocas.

Censura je už u dása,
veselte se, občane,
zatáhli ji někam k kasu,
ničoty víc už nevstane.

Když se píba k ruce vine,
tu jom prosty u sebe,
naše česká republika,
Kašle, Karle, na tebe.

Vilém naučil se říci,	Žilá hupa zaplannila,
jak to baže český zvyk,	postavil český občane,
hled, Vilém, krátkoprvký,	kaubár Vilém s krátkou prvkou
jak to umí Masaryk.	víc na moly nevstane.

Do pekla se zhroutil celý,
vral pi s sebou Karlika,
dej nám, Bože přemohoucí
ať žije česká republika!

1.
Posměšná
písnička.

1
Druhá schůze
Národního
výboru.

Druhá schůze Národního výboru okresního konala se dne 1. listo-
padu 1918 o 8. hodině ráno. Řídil ji občan Rudolf König, ředi-
tel Kateřinské školy. V ní bylo uměseno vydati prohlášení o ustavení
Národního výboru; přivědomstvo přijme dle všeck státních ú-
řadníků; člen František Pavlovac bude telefonicky spojen s Národním
výboru v Praze.

2
Třetí schůze
Národního výboru.

Třetí schůze Národního výboru konala se týž den o 6. hodině
večer. Řídil ji občan Otto Rychnovský, učitel Mimo jiné umě-
seno přáti část archivu četnického, nezbytného pro službu veřej-
nosti a uchováti klíče k archivu okresního hejtmanského.

3
Čtvrtá schůze
Národního výboru.

Čtvrtá schůze Národního výboru konala se dne 2. listopadu 1918
Řídil ji občan Frant. Smrček, úředník okresní nemocenské proslavny.
Úřadnictvo okresního hejtmanského složilo dle slibů do rukou před-
sednictva Okresního národního výboru. Při tom vydána také mluva
část archivu okresního hejtmanského.

4
Slib
úředníků
hejtmanského.

Dopoledne o 9 hodině došli se do úřadovny okresního hejt-
mana členové Národního výboru Rudolf König, František Příborový a
Otto Rychnovský, kde byli již přemážděni úředníci okresního hejtmam-
ského - občanů v činných oblecích a ozdobení národním křeholomem.
Předseda Národního výboru krátce přečl přemážděné a vyžal je,
aby proslavny ruky a plovme „plitruje“ stáli si slab republice - slab pře-
nosti, až vřichu učinili.

5
Prohlášení
učitelstva

Dne 2. listopadu 1918 přemáždělo se krátce přechu učitelstva
celého okresu humpoleckého v Okresním domě, kde po přečtení okres-

1.- XI.

1.- XI.

3.- XI.

2.- XI.

2.- XI.

2.- XI.

sního hejtmana a školního inspektora učinilo přemážděné učitel-
stvo následující prohlášení:

„Učitelstvo i školní úřady okresu humpoleckého
spatřují v uskutečnění samostatného státu Česko-
slovenského splnění horoucích tužeb svých a dávají
všechny síly své do služeb národa a vlasti!“

Dne 3. listopadu 1918 - v neděli - konala se v Okresním do-
mě slavnostní schůze okresního zastupitelstva humpoleckého na
oslavu prohlášení samostatnosti státu Československého. Pro-
slav o významu samostatnosti naší i o významu dne měl ná-
měřek okresního starosty Antonín Š. Smrčka, továrník z Hum-
polce. - Po slavnostní schůzi konal se manifestační průvod po
městě a po něm tábor lidu na Rieqrově náměstí.

Na průvod i tábor šli se zástupci celého okresu humpoleckého.
Šlo se i jelo na koních a na vozech mnoho účastníků z venkova - i v
národních křeholom. Také žurnáci na koních účastnili se průvodu
a jeli v jeho čele. Průvod, jinně s dvěma hudobními sbory, přešel
se na Rieqrově náměstí, přešel celým městem a zastavil se opět
před Okresním domem. Mejdruž jeli žurnáci v křeholom na koních,
za nimi šli Sokolové a Sokolky, potom haněi, dítky v národních
křeholom, hudba, chorost, městské spolky a korporace s prapory a
standardami, hudba druhá, okresní zastupitelstvo, zástupci
a starostové obcí venkovských a zajatci - jako zástupcové spojenců
dohody, Dusové, Chalové a Selové. - Když se průvod vrátil na
Rieqrově náměstí, přešel se před Okresním domem, odkud
promluvil k přemážděným zástupcům jednotlivých zástupci po-

1
Slavnost
převratu
okres. zastupi-
telstvem.

2
Slavnostní
průvod.

1. Tábore lidu
litických stran ve svazném pořádku: Morbert Jeniš, děkan z Humpolce,
Václav Koutek, kolář z Hrušovic; František Smítek z Humpolce,
Karel Hlavík, učitel a redaktor z Jiřic, Antonín Matoušek, statkář
z Jiřic. Tím táborem lidu ukončen a rozpuštěn o 2 hodiny byl
v Sokolovně kancovní věneček pro účastníky z veskova, večer o 8.
hodině kancovní zábava.

2. Božhoslužby
stárostní
Téhož dne dopoledne o 9 hodině konaly se slavnostní dě-
konné božhoslužby v kostele katolickém a
o 2 hodiny odpolední v kostele evangelickém.

3. Pátá schůze
Národ. výboru
Pátá řádná schůze Národního výboru konala se dne 3. listopa-
du 1918 křesťanské první za účasti zástupců strany agrární. Úč-
něnám byla volba předsednictva a funkcionářů. Předsedou zvol-
len Otto Dychnovský, učitel a předitel kůru v Humpolci;
místopředsedou Frant. Smítek, učitel nemocenské porodny;
Frant. Píčovský, sokolovský dělník a Otakar Přezina,
ředitel polnicko-lesnické školy, předsedliemi;
účestní - Felix Bystřička, učitel berní;
jednatel - Emil Kudlička, učitel záložny.

4. Školní slavnost.
Dne 4. listopadu 1918 konaly se na všech školách odrem slavnost-
ní osvětlení. Byl to první den školy ve svobodném státě. Zřejmě
den velmi významný a pohnutý, výsledek všeho křivaleho snažení
a křížů českého učitelstva.

5. Šestá schůze
Národ. výboru
Šestá řádná schůze Národního výboru konala se dne 7. listo-
padu. Z ní vyšel návrh k odstranění habšburských lip před divčí
školou.

3. - XI.

3. - XI.

3. - XI.

4. - XI.

7. - XI.

7. - XI.
Dne 7. listopadu 1918 uspořádala křesťanská jednota
Sokol veliký oheň na hranici - na Hlavově lopotě v Hrušovic,
kam se dostaly obrovské zásupy listů, aby přiklížely za pan-
ků hvolky, jak se pálily šelijaře pomácky na Hlabstunky a
monarchii karouskon. Mejnice opáleno bylo obarů a proslaven
obarů španělska Josefa a Karla, jež členové Sokola celý den
po městě plivali, aby je večer - také na hranici - opálili. Oheň byl
veliký/rozměru a hořel až do 10 hodin večer.

8. - XI.
První schůze městské rady ve svobodném státě konala se dne
8. listopadu 1918. V ní - mimo jiné - museno odstraniti lipy před
budovou divčí školy, jež velko čam vsazeny byly při oslavách ole-
ni habšburské dynastie.

8. - XI.
Dne 8. listopadu 1918 o 10 hodině dopolední konala se v
Sokolovně slavnost na pomeť Žitě hory za účasti žactva. Program
o Žitě hore měl k žactvu odborný učitel měšťanské školy chlapecké
Emanuel Hlavský. Potom přivítali žáci i žačky obou zdějných škol
obrovské příležitostně básně i písni, mezi nimi i Koxádrom básní
"České legie", jež se obzvláště líbila.

8. - XI.
Téhož dne večer konala se v Sokolovně veřejná schůze s pro-
gramem: Historický význam 8. listopadu 1620.
Občanstvo a národní výbor.
Občanstvo a dopravní úřady.
Učestnost bylo hojné.

1. Slavnostní
oheň.

2. První schůze
Městské rady ve
svobod. státě.

3. Pamět
Bílé Hory.

4. Veřejná schůze

Dne 8 listopadu 1918 na paměť Zilého byla konána se slavností schůze obecního zastupitelstva za předsednictví starosty náměstka Jana Honzeka, na níž jmenování čestnými měšťany Humpolce: Tomáš G. Masaryk, Eduard Beneš, Milan Rastislav Štefánik, Alois Jirásek, Gustav Habermann, Václav Šklofáč, František Staněk - pro zásluhy o samostatnost státu Československého. Město diplomii - umušené - přiuvali 1500 korun fondek poskytlých po padlých legionářích - a uplati na přijetí svobody 25.000 korun

Obecní národní výbor v Humpolci vyhlásil dne 9. listopadu 1918 veřejně, aby všichni vojínové počínaje dnem 10. listopadu 1918 do 48 hodin hlásili se u popisných komisí a mužstvo, které před 28 říjnem vykonávalo službu vojenskou (vyjímaje počít 1872 a starší), aby okamžitě nastoupilo své služební místo. - Hlášení vojínů z Humpolce dala se u Národního výboru v úřadovním umístění v Obecním domě.

Sedmá řádná schůze Národního výboru konala se dne 10. listopadu 1918. V této schůzi žádaly spojené spolky katolické o zastoupení v Národním výboru, čemuž nebylo vyhověno z toho důvodu, že politická strana katolická v Humpolci - spolkem není. Národní výbor v Praze oznámil, že politické poslání národního výboru jest slouženo a že zůstanou všelkem Národního výboru nyní kolika otázky výživy a otázky sociální péče o vojíny vracící se z války. Proto ustanoví ihned Dobru - hospodářský a sociální.

1.
Čestní občane
města Humpolce.

2.
Hlášení se
vojínů.

3.
Sedmá schůze
Národního výboru.

8.-XI.

10.-XI.

9.-XI.

10.-XI.

10.-XI.

Národní výbor okresní poslal do Humpolce na neděli dne 10. listopadu 1918 všechny zajatce z celého okresu humpolckého do Spolkového domu, aby tu s námi slavili svjci i naše osvobození. O 12 hodině polestni pěšci se všichni zajatci Rusové, Srbové a Italové se vyjednáním podle Sokolovny a zasudli na stoly ozdobené květinami a praporeky v barvách ruských, srbských i italských k bohaté hostině. Sál Sokolovny byl plný a nebylo prájemného místa. Po obědi - o 2. hodině přišlo pak i obecenstvo humpolcké, městská hradba a byl uspořádán koncert. Při něm občanka Aloisie Pavlovská, účetní českou kanceláře ruské, Oldřich Kovářik, respiciant finanční stráže - italský a turem Pajer, učitel ruského - kněžské školy - srbsky provedavili přednesy přítomní zajatci a vyložili jim význam slavnosti i význam našeho osvobození. Veselými zpěvy českými, srbskými a italskými, jež přichleli také sami zajatci byla slavnost o 7. hodině přiel pečením přonošena. Nejvíce líbily se zpěvy a tance srbské, jež na klavír doprovázel učitel Karol Márcovník, bývalý srbský učitel klavír ve Vřesči, krolář humpolcký a čestomě i pesle komplety jednotky z italských zajatců, výborného zpěváka. Prubého dne rozjžděli se zajatci již do svých domovů. - Ozajatecký ruský, srbský a italský dochozely však zprávy, že jich na cestě domů mnoho našlo mrt, jižto praceli se příliš brzo, kdy poměry země byly velmi rozhápané.

Náklad na zajateckou slavnost činil úhrnem 1002.44 Kč, již uhran byl sbírkou dobrovolných darů, jichž se pslo 1550.60 korun. Přibýtek uložen byl ve spořitelně městské jako zajatecký fond.

1.
Slavnost
osvobozených
zajatců
rakouských.

2.
Náklad na
slavnost
zajatců.

1.
Ojezd prvních
zajatců.

Dopoledním vlakem dne 11. listopadu 1918 odjeli první osvobození ruští zajatci, ačkoli byli oběmastranně humpoleckým dlešti varováni, aby ještě domů neodjížděli, jelikož cesta na Hus byla tehdy domů velmi nebezpečná a nejistá. A skutek přicházely porážky bojové zprávy, že mnozí z těchto prvních vracejících se zajatců domova neodšli, ale zahynuli již cestou.

2.
Zrušeno
výnosy rakouské
vlády.

Dne 12. listopadu 1918 zrušeny byly výnosy byrokratické vlády rakouské, čímž došlo se mládeží školní opět práva/nositel národních odznaků a donati mezi sebou sbírky k národním účelům.

3.
Svoboda mládeži.

Dne 13. listopadu 1918 bylo dovoleno mládeži školní vrátit a cvičit v tělesných společnostech a kurzech.

4.
Přednáška
Kamila z Nagy.

Téhož dne uspořádal Vzdělávací obor města Humpolce přednášku evangel. faráře Kamila z Nagy - z Yanovic na Moravě na thema: Hus a dnešní český člověk.

5.
Dobrovolníci
Národní Obrany.

Dne 14. listopadu 1918 k výzvě vojenského velitelstva Dželo z Humpolce čtyřicet dobrovolníků Národní Obrany do Čáslavi k vykonávání vojenské povinnosti. Na nádraží doprovázela je městská hudba.

11. XI.

17. XI.

12. XI.

13. XI.

13. XI.

14. XI.

První schůze Národního shromáždění v Praze konala se dne 14. listopadu 1918. Na této schůzi prohlásil právě o prolembnosti, když hlaholily pražské rovný, doktor Karel Kramář, předseda Národního výboru za bouřlivého souhlasu všech členů:

1.
První schůze
Národního
shromáždění.

"Všechna pouta, která nás vázala k dynastii habsbursko-lothrinské, jsou přerwana. Konec je smlouvám z r. 1526 a pragmatické sankce. Dynastie habsbursko-lothrinská ztratila všechna práva na trůn český, a my svobodně a volně prohlašujeme, že náš stát československý jest svobodnou
Česko-slovenskou republikou.

2.
Prohlášení
republiky.

A abychom doplnili všechno to, prosím vás, abyste

prvním prezidentem
Česko-slovenské republiky
zvolili
Tomáše Masaryka!"

3.
První
prezident.

Po neutuchajícím potlesku a volání slávy oznamuje doktor Karel Kramář:

"Prohlašuji tudíž, že profesor

Tomáš G. Masaryk
jest zvolen
jednomyslně
prezidentem

4.
T. G. Masaryk.

Česko-slovenské republiky!"

1.
Devátá schůze
Národ. výboru.

Dne 17. listopadu 1918 jednala se devátá schůze Národního výboru. Zajímavým bodem jednání této schůze byl přímý návrh okresního školního inspektora Františka Štuncada, jemuž navrhl, aby všichni státní učitelé byli Národním výborem prozdánáni o darování svých učebních materiálů a uniform pro Národní obranu. Samé své tyto věci již věnuje. Ale návrh tento byl Národním výborem okresním zamítnut. -

2.
Kolečná schůze
(Kik) Dyka-Ludv.

Na den 17. listopadu 1918 svolal politický spolek české státoprávní demokracie veřejnou schůzi lidí, na níž promluvil spisovatel Ludvík Dyzl. O politické situaci. Po řeči spisovatele Dyzla vznikla dosti hlučná i oprávněná rozprava se strany národních socialistů o otázce, má-li naše republika býti demokratickou či socialistickou. Přítomní posluchači ze strany sociálně-demokratické do rozpravy nezasáhli. -

3.
Výstarka
umělecká.

Od 19. do 22. listopadu 1918 uspořádali malíři J. Vaic a Z. Semastil výstav svých prací v Okresním domě ve prospěch vdov a sirotků po padlých českých legionářích.

4.
Koncert Jaroslava
Kociána

Dne 20. listopadu 1918 uspořádala v Humpolci virtuosa hry na housle Jaroslav Kocián koncert ve Společném domě.

5.
Provozání.

Okresní národní výbor a Hospodářská rada vydali dne 21. listopadu 1918 provolání k policistům okresu humpoleckého, aby přelozkoušené potraviny dávali k dispozici Národním výborem a zabezpečení výživy a k zachování nabyté svobody. -

17.-XI.

27.-XI.

17.-XI.

28.-10.

19.-XI.

20.-XI.

21.-XI.

Dne 27. listopadu 1918 dostali se do českých kasáren členové Národního výboru František Pačava a Otto Dychnovský, aby přijali 2 české přísady humpolecké plib věrnosti republice česko-slovenské. Skromá ždění četnictva oslovil předseda Národního výboru Otto Dychnovský, jemuž provedl předjazyk Václav Štuchlý a potom proslávil ruky a slovem „plibují“ všichni četníci plib složili. -

1.
Slib četnictva
republice.

První zákon republiky Československé

vydaný Národním výborem dne 28. října 1918:

2.
První zákon
republiky.

Samostatný stát Československý vstoupil v život; aby zachována byla souvislost dosavadního právního řádu se stavem novým, aby nenastaly zmatky a upraven byl nerušený přechod k novému státnímu životu, Národní výbor jménem československého národa, jako vykonavatel státní provolanosti nařizuje:

Článek I.

Státní formou československého státu máti Národní shromáždění s československou Národní radou v Paříži, jako orgánové jednomyšlné vůle národa. Než se tak stane, vykoná státní provolanost uvnitř státu Národní výbor.

Článek II.

Všichni dosavadní zemské a říšské zákony a nařízení zůstávají v platnosti - prozatím.

Článek III.

Všechny úřady samosprávné a státní a župní úřady státní, zemské, okresní, župní a obecní jsou podřízeny Národním výborem, prozatím úřadují a jednají dle platných zákonů a nařízení.

Články III.

Zakaz této nalogy platnosti dnešním dnem.

Články V.

Představenstvo Národního výboru se ukládá, aby tento zákaz provedlo.

Dáno dne 28 října 1918.

Ant. Švihla v. k.

Dr. M. Rašín, v. k.

Jiří Štříbrný v. k.

Dr. Frant. Soukup, v. k.

Dr. Vávro Šrobár v. k.

Spolek Českého práce v Humpolci uspořádal dne 28. listopadu 1918 recitační večer Jakuba Seyferta, dělná Národního divadla v Praze, ve Spolkovém domě ve prospěch Českého práce.

Novým listopadu 1918 vydal Národní výbor oděsní prohlášení ke sbírce zlatých a stříbrných předmětů a mincí ve prospěch kovového problému republiky Československé.

Trináctá řádná schůze Národního výboru oděsního konala se dne 1. prosince 1918. Tato schůze byl přítomen i člen Národního shromáždění - z ummalista Jiří Škorpovský z Prahy, rodák humpolecký.

Sbírky ve prospěch pozůstalých po padlých českých legionářích zúčastnila se i školní mládež divá obce i měšťanské školy a přispěla mezi sebou 264 kopkami 16 haléřů, jež pozůstalý sbor učitelů kýchže škol v 132 kopkami. Celá jistina odevzdána byla Národním výboru oděsnímu.

1. Kečer Jakuba Seyferta

2. Prohlášení ke sbírce na zlatý poklad.

3. Trináctá schůze Národ. výboru.

4. Sbírka.

3.-XII.

Vzdělávací sbor města Humpolce uspořádal dne 3. prosince 1918 přednášku univerzitního profesora Dr. Jindřicha Vančury z Prahy ve Spolkovém domě - na téma: Přičiny slávy, úpadku a obnovy naší státní samostatnosti. Přednáška byla velmi čtená.

1. Přednáška prof. Jindř. Vančury

4.-XII.

Čtrnáctá a poslední schůze Národního výboru oděsního konala se dne 4. prosince 1918. Když byl úkol národního výboru splněn, nařídil Národní výbor v Praze, aby oděsní výbor národní byly rozpuštěny. Tak stalo se i v Humpolci. Spisy po Národním výboru usneseno odevzdati do oděsního muzea. Tato poslední schůze Národního výboru v Humpolci zúčastnili se této obce: Otto Rychnovský, učitel, Fr. Šmítek, učitel nemocenské poklady, Václav Koubek, kolník z Hněvkovic, Ant. Svátek, kolník z Čjova, Jozef Vinnice, kolník z Divč, Jozef Poláček, obchodník z Humpolce, Rudolf Holík, učitel z Divč, Otakar Překopa, řed. polnicko-hrápiské školy v Humpolci, J. A. Májevnick, obchodník; Jozef Křičil, knihár z H., Jan Filipi, pomocný učitel školské školy; Fr. Pěknice, zahradník; Vojtěch Pešek, kolník z Krasova, Frant. Přiborový, skladce z H.; Felix Průdička, berní učitel z H.; Em. Dřevěšnický, mistr tovární z Branný; Rudolf König, ředitel školské školy; Adolf Štádal, berní správce z H.; Václav Chalupa, příjmovací inspektor z H., Jan Kuchler, skladce z Humpolce, Jan Marčík, tovární mistr z Humpolce.

2. Poslední schůze Národního výboru.

28.-XI.

XI-1918

1.-XII.

XII-1918

4.-XII.

Podací a jednací protokol Národního výboru oděsního měl zapsaných 471 čísel dle zápisu ze dne 4. prosince 1918.

3. Protokol Národ. výboru

Dne 7. prosince 1918 konala se v Okresním domě
obecní porada všech učitelstva okresu humpoleckého za předsedni-
ctvím obecního hejtmána P^{ra} Vojtěcha Vaníče za tím účelem, aby
všecko učitelstvo složilo plno přímupstí československé republiky a
volilo svého zástupce do obecní školní rady - i do zemské ra-
dy učitelů v Praze. Zastupcem učitelstva zvolen byl Jan
Hláman, který učitel ve Větvíněm Dvůbově.

Dne 8. prosince 1918 byla uspořádána ve Spolkovém
domě školní beseda začek s myšlennickými cvičeními těles-
nými spojenými s hudbou.

Sbírka na Národní divadlo v Brně, již podníkla
po měste obec humpolecká poskyla 7745 kopem, jež odevzdány
svému účelu.

Ve schůzi obecního zastupitelstva humpoleckého zme-
nován byl D. U. D. Lev Sychrava čestným občanem obce humpo-
lecké pro své zásluhy o samostatnost českého národa. Lev Sychra-
va byl v době světové války zástupcem českým v Paříži a pomoc-
níkem P^{ra} Beníše i Masarykových. V Humpoleci se oice nenarodil,
ale jeho otec pocházel z Humpolece a dlouhá léta v Humpoleci žil.
Byl notářským zástupcem a později stal se notářem v Levčicích.
Jeho přibuzení došla v Humpoleci žijí. - D. U. D. Lev Sychrava stal
se po státním převratě belogslanem československé republiky v
Paříži. Do Švýcarska z Česka odejel hned po vypuknutí války v r. 1914,
stal se brzy zajemníkem Masarykových, s nimiž pracoval proti říši
katolicko-germánské a pro osvobození Českoslovaie.

7.-XII.

20.-XII.

8.-XII.

20.-XII.

XII.-1918.

20.-XII.

XII.-1918.

Ve schůzi obecního zastupitelstva konané dne 20.
prosince 1918 usneseno, aby na paměť Masarykovu a Wilso-
novu i na paměť osvobození národu byly nazvány byly některé
ulice humpolecké jména těchto dvou vynikajících mužů světo-
vého jména. Proto nazvána ulice Pauská vedoucí z Palackého
(dolního) náměstí k severu - ulici Masarykovou, a ulice či
chůda Vítešova vedoucí z náměstí Hlavického (Českého
města) k nádraží, již zvaná byla kolyska také „na Americe“,
chůdou Wilsonovou.

Obecní zastupitelstvo ve své schůzi dne 20. prosince 1918
se usneslo k návrhu Národního výboru i městské rady, aby lipy -
nacházející se před dříčí školou na Riegrově náměstí, jež psare-
ny byly kolysce na paměť Hlaboburskú, byly vyřáceny. Lipy tyto,
jež už dávno do školy stínily, nemohly býti odstraněny, ač bylo se
strany školy několikrát o to žádáno, ješto se bylo eo obáovati, aby
vyřácení nerušilo se býti činem nezákonním. Teprve státní převrat
osvobodil školu od této a náměstí od připomínky na dynastii
Hlaboburskou.

Městská rada v Humpoleci, Obecní správní domise a
Národní jednotka požárního záložky převzaly právoecení roku 1918
povolání, v němž bylo obyvatelstvu okresu humpoleckého důtkli-
vě vloženo do práce, aby nerapomnělo na právoecení nastálku
dětem menšinových škol na obrese školním.

1.
Nová jména
ulic.

2.
Hlaboburské
lipy
na náměstí

3.
Povolání

1.
Slib
učitelstva
republiky

2.
Školní
beseda

3.
Sbírka

4.
Lev Sychrava
čestným obča-
nem.

Uliv a význam státního převratu v Humpolci.

Státní převrat - ať očekávaný, ať nečekaný - překvapil přece i mysl těch, kdož věděli o přípravách a práci krajany za hromadných. Překvapil zvláště - náhlý příchod. Tím více však každému došlo se myslí kolika stísněných a zlobovaných váleka, kteří ani netušili převratu, ani návratu svobody, nemajíce jiného přání, než aby už jednou byl konec té krvavé válce.

Na našem venkově a tedy i u nás o zahraniční práci - za osvobození - mnoho se nevědělo. Překvapivě dali mnozí pozorat Rakouska a přetěžství Svobodu, ale klam těch nebylo mnoho, a přidalo se jen tak, aby toho někdo třeba neslyšel, protože zvláště na venkově byli se lidé mnoho nahlas mluviti o věcech, po kterých rakouské úřady zvláště plídily.

Když však nejednou přišla radostná zpráva o prohlášení samostatného státu českého, nebylo lze ani dolevé vysvětlouiti jak působila v myslí lidí kolik strádajícího. Navíc proputě silou nezměrnou po krátkém prohlášení starostova náměstka Jana Flopna dne 28. října a bylo dolevé viděti, že velmi mnozí v zástupu radosti - plzeli. Nic nemohlo více připotiti v myslí náš, než těch několik stísněných věř proslavení Národního výboru z Prahy.

U myslí občanstva - a i těch dříve dosti vládných vrstev - vzrástlo se mocné vědomí příslušnosti národní a ti, kteří až dříve stáli stranou snah a pohn: práce národní, přiznávali se také - k české.

1. Převrat státní

2. Strach před persekucí

3. Nadšení a radost z převratu

4. Vědomí národní příslušnosti

28-X.

Dokonalé jest, že dnem převratu židé, o nichž u nás až na chvíli výjimky nebylo lze s jistotou tvrditi, že by s námi citili opravdově český, počali se hromadně a drážale připojovati k prvořím českým - národním. Při manifestačních průvodech dne 29. října a 3. listopadu šli snad přichů židé mezi námi ozdobeni slovaškon krikolozon. Jasně hovořilo jest, že tak učinil i zájní německý továrník Edmund Deek, majetník firmy Amerik Dite, který dříve nebyl ani příslušníkem našeho státu.

Můžeme ještě dodat, že po státním převratě citili jsme se konečně doma nejen volnými a svobodnými občany, ale také ve svém domově - prvořím pány. Bylo to zajisté hrdé vědomí, neboť až dříve měli jsme se v rakouské monarchii jako méněcenní nejen před prvořimi sousedy Němci, ale i před e. k. rakouskými úřady.

Proto také po převratě i u nás na venkově bylo dolevé znáti, že moc a pauství bývalých rakouských e. k. úřadů poklesly a zřehly na významu: důležitosti, zejména když po ustavení Národního výboru okresního stal se tento sbor nejvyšší institucí právní v městě i okresu.

Ao dolevé bylo znáti, že převzetí otěží oprávněných v městě i okrem Národním výborem okresním nebylo bývalým hrubým vládním příjemné, přece nikde nedošlo ke sporu a až do zrušení Národních výborů byly přinde v městě i okrese klid a rozvala zachovány. Mě tenkrát osvědělo i občanstvo venkovské, že je pro lidovládu zcela i vyhovane' jiného zjemného uliam na život v městě státní převrat na počátku neměl.

1. Židé po převratu

2. Pociť volnosti a svobody

3. Rakouské úřady

4. Klidný průběh převratu

1918.

1.
Změny
v samosprávě

Při teprve po vyhlášení zákonů o volbách a po volbách samostatných změnila se kvantita města a správy města úplně. Když volbami přiměla se správa města většinou na obyvatelstvo sociálně slabší, nežli většinou po prvních volbách v republice i v našem městě měly strany socialistické. Proto také většina zastupitelstva obecního patřila stranám těmto, a starostou obce zvolen člen strany sociálně-demokratické. Ostatní strany zúčastnily se správy města počtem poměrným.

Novinkou bylo, že do samosprávných sborů voleny byly i ženy a že se společně práce také hned chopily.

Nové obecní zastupitelstvo s chutí i s dohledem snělo žalo se ihned zlepšovati některé věci obecní, úprava ulic, chodníků, stož a mažilo se i přes nepříznivé poměry - zaviněné válkou a drahotou, aby napravilo aspoň částečně, co pro jmenované příčiny bylo z programu obecní práce odloženo. V tomto prvním republikánském obecním zastupitelstvu i v městské radě nebylo po volbách - sporů, stranických bojů ani právně věcné opozice. Pracovalo se skutečně prospěšně a ve prospěch i rozvoji města.

1918.

Význam a přímé následky války v Humpolci.

Všude všeobecných následků války, jež se jevily skoro stejně ve všech válečných státech a jež komič došly se i naň krajiny i města, dušně přece zaznamenati, že v měkkém oklepu zanechala válka u nás stopy, o nimž se všude v Čechách neškodlivě nemluví. Humpolci za války v Čechách význam nemaly - výlučně i zvláště. Patřilo se válce mezi města zaměstnaná válečným průmyslem v monarchii na předním místě. Dříve to jeho průmyslu, jež za války došlo rozmachu před tím prast mizobily nebyvalého. Odbyt výrobků textilních přinesl humpolckému průmyslu nejen plně zaměstnání a tuhou práci, ale také značný výdělek. Pracovalo se všude jenom pro armádu.

V popředí soukromého průmyslu stal celou válku průmysl cecy a příchmi velkouhrobení - korápníci.

Proto také z těchto příčin nebylo v Humpolci v prvních letech války ani mnoho válečných útrp. Mnoho domácích lidí zaměstnaných v průmyslu bylo povinně vojensky zproštěno, mezi nimi na prvním místě příchmi soukromíci a jejich ožnové, což leckdy zavalalo příchmi k nespoležnosti všeobecné, mimo to přibývalo do Humpolce mnoho pracovníků z jiných, zvláště krejčovských, když byla v cechů různé stříhárna a dílny krejčovské na hoklovení úplných stývkových vojenských. Mnoho krejčovských zaměstnání bylo i v okolí, z něhož pro práci do Humpolce se všech stran se jezdišlo. Výdělky byly dobré, drahoty s počátku nebylo a až mizdy - i když se pracovalo ve dne, v noci, v neděli a ve svátek nebyly proti době mírové výšší, nebylo viděti v Humpolci kolik nouze a nedostatku, jako jinde.

1.
Zvláštní
postarání
Humpolce
za války.

2.
Cecy soukromí

3.
Život a ruch
v městě
v prvních letech
války.

1. Národa obyvateľstva.

2. Výrobci sukna.

3. Zisky.

4. Dreť triedy lidí.

5. Zhoršení poměrů.

6. Nedostatek potravin.

7. Příčiny nepořádků.

8. Fronty kupujících.

V Šumpolci mimo ojedinělé případy v průběhu let války mnoho podniků viděti nebylo.

Město ovšem vedlo se výborně. Vláda rakouská platila dobře a každou cenu.

Že zisky nebyly malé, svědčí okolnost, že jeden z šumpolských továrníků - dodavatelů armády již v roce 1916 do 1. dubna přiznal sám u berní správy 13 milionů korun zisků.

A pak obkročala se nad městem jedna vrstva obyvatel, kolečko druhé třídy, ať z čísel neměly snad nedostatku, nedělní - valy do budovena ničeho.

Čím déle se válka prodlužovala a ceny potravin i pro-
stěho třeba jen zvolna stoupaly, hrožily se poměry tříd pracu-
jících a zaměstnanců, a poměry výrobců to jistě souděniců
se nejen nehoršily, nýbrž stoupajícími cenami sukna ještě se
nepoměrně lepšíly. A tak souděnicí valem bohatli a dělníci a
zaměstnanci - chudli.

Časem později vznikl nedostatek potravin všeobecně -
při úplném přizorování vřelých ústředí a prodejen, zhoršily
se poměry pracujících lidí tou měrou, že nebylo možno ani za
pevně koupiti věci nepotřebnějších.

Časem o zbohatlých rodinách toho říci nelze. Ty koupily
a kupovaly sůde a za každou žádání cenu, zboží přeplácely
a zásobovaly se nákupem ve velkém, a tak vznikaly časté nepo-
řádky, zvláště když i ve veřejném zásobování přimkly pokusy.

O šumpolských frontách před prodejny není třeba
zvláště psati, bylyť obvyklým zjevem v celé zemi, Šumpolec ne-
výjimaje.

1. Nouse bytova.

2. Bydliště dělnictva.

3. Stavobní ruch v městě.

4. a na venkově.

5. Ceny textilních výrobků.

Čímý neoláhý vliv války - podle ochrany celé jeome
vstavy obyvatelstva - bylo lze pozorovati v otázce bytové. Doha-
ti a zbohatli jednolivci hned za války vyprovidali ze svých
domů nájemníky a přizorali si v silných domech obydlí jen pro
sebe. Bylo viděti i nová přepychová zařízení kovůčimých
bytů ve plastních domech, kdežto druhá vrstva obyvatelstva
křivka se v bytech malých, nedostatečných a nedělních,
čimž vyvolán takový nedostatek bytů, že musil přijíti i
zákon na ochranu nájemníků.

Bytová nouze vyžala z války trvala dlouho, ačkoli oby-
vatel v Šumpolci válkou ubylo. Největší její příčinou bylo, že vět-
šina dělnictva textilního v Šumpolci zaměstnaného odstěho-
vala se do vesmí okolních.

Nebyl-li stavobní ruch v Šumpolci před válkou valný,
nebylo viděti nové stavby v Šumpolci ve palce tím opíše. Časem
stavěti nemohli a továrnicki - nestavěli.

Ale na venkově - po celém odrese - mezi zemědělcí bylo vi-
děti nejen četné opravy na domech i stodolách, ale i mnoho
staveb nových.

Nedostatek potřeb a nedostatek látek zvýšily ceny vy-
robků podniků značně. Dělo se za války zboží komerem a
konfektim přtec nerobilo, stouply ceny oděvních látek do ta-
kové výše, že se metr sukna prodával za ceny mnohonásobně -
500 až 600 korun. A pak si obchodníci a souděnicí, kteří mě-
li zásoby staré, nebo nové látky potajmím vyrobili, prodávali
se zisky obrovnými.

1918.

1.
Obchod
rýmónny.

Za války vznikl a hojně byl pěstován obchod rýmónny, zboží za zboží, zvláště za potraviny, dříví a uhlí.

Způsob obchodu s potravinami ve válce byl změněn docela. Kdežto před válkou bývaly křehy plodinnové na obou ná- městích, zamřely ve válce křehy tyto docela. Za nastala nutnost, že obyvatelstvo městské za nákupem potravin muselo chodit na venkov samo, a k hanbě těch, jichž se týče - muselo se na venkově často prodávati více doobkávati než kupovati. Mělyto vzácným zjevem spatřiti i starší právní občany i občanky, jak se platvoči od vesnice k vesnici s plechovkami na mléko a s panci na krambory. Za kat daleko poklesla ochota prodávajících venkovani, že ani za peníze neprodávali, nýbrž v pravém smyslu slova - polekali ku- pujičím městským posledně kšili s kšila.

Je zlato - v jakékoli podobě - vážilo nejvíce, nemí třeba dohledovati. A kat vznikla válečná lichva, jež dlouho mezi li- dem bujela. Krambory, jež bývaly u nás zcela obyčejným a nikoly vzácným předmětem obchodu města s venkovem, byly nyní přiči- von lichvy i podvodn. Mělyto vzácné případy, kdy muselo se zakročovati proti lichvářům i prudně a pevně.

Lidé ztratili štud, úctm před zákonem, strach z křesku i vřm ve spravedlnost božskou. Tak vznikal všeobecný úpadek mravů, jež bylo činiti i proskopovati nejen na dospělých, ale i na dětech.

Hlavnou příčinou úpadku mravů byl katé návrat ke- survitélych vojínů s válečného pole, nepřítomnost otců v rodinách a slabost matek, jímž pro samé shánění čivobytí nezbyřvalo ani čam, ani chuti k výchově dětí.

2.
Týpravy lidí
městského
na venkov.3.
Touha po zlatě.4.
Úpadek mravů.5.
Příčiny úpadku
mravů.

1918.

Mězi zeměděly vznikl nedostatek pracovních sil jednak nedostatkem mužů, kteří byli na vojně, jednak nedostatkem podpor samotných ženám, jež (podpory) v některých případech více de- mokralisovaly než pomáhaly. Měly-li velmi mnoho - i různorů- žiny dostatečné a někde i vyšší podpory, než potřebovaly, ne- chtělo se jim přikozeně za mužů mradu do práce, navěji kuo- řily, a proto práce polní vykonávala se jen lidabyly, někde i zcela nedostatečně. Zvláště tam, kde v hospodářství vznikaly - jenom ženy.

Těchto často bylo viděti u nás v horách žem, která vy- konával sama práce domácí i polní práce, ba že se zapřaha i sama do pluhu i do brau. Proto bylo viděti namnoze pole ne- dostatečně obdělaná a podiči špatně i málo. - Také jedna z příčin vzniklé chudoby.

1.
Nedostatek
pracovních
sil2.
Špatné žně.

1919

1.
Karel Nápravník,
učitel.

Z Humpolce odešel opětně podávkem rokem 1919 do Drugo-
slavie bývalý učitel humpolecký Karel Nápravník, podávk humpolecký,
vrátiv se tak na své bývalé přisobitě do Ušće v Janáči, kde byl
do války ředitelem ženského učitelského oboru a rokudě mohl po vy-
puštění války - byt Mašťary vypravěčen - odejíti do Čech. Byl dříve
v Humpolci učitel hudebního průvodu a i výborným výborným uměl-
cem hudebním. Za svého nuceného pobytu v Humpolci byl neu-
stále vyšetřován a podezříván ze styku se Štury, ale nebyl zejména
uvědoměn.

2.
Bouře lidí -
po Čechách.

Z Německého Dvora přišla do Humpolce zpráva, že kam lid
se potí a drancuje obchody. Také vojáci pronikli podobně zprávy
novinami do prvního přejíždění. - Příčinou k těmto bouřím zavlábla
vznikající drahost a nedostatek skoro všech životních potřeb.
Příčinou - čekaly se podobné události i v Humpolci. Leckde
jště pozorováno bylo, že bouře vyvolávají agenti - provokatéři, kte-
ří jezdili od města k městu - a lidé se drancování předejí.
Z té příčiny zůstaven v Humpolci dozor navštívil příjízdnými ei-
zinci.

3.
Klid v Humpolci.

Z těchto také příčin přijela dne 9. srpna 1919 do Humpolce
z Čáslavi četa vojínů s důstojníkem na ochranu okrajových
obchodů. Opůl deváté ráno přijela a o půl dvanácté dopoled-
ne opět odjela, protože se udávalo, že v Humpolci zakvácení vojáka
nebylo třeba. - Toho dne první bylo v Humpolci plyněti České
vojenské velitel, které rovněž podobalo se poveliím pokolokým a
učin českého člověka velmi mile lahodilo.

1919

11.-I

Příčinou bouře a drancování obchodů po Čechách dosti
hojně se vyskytující měly přeci jeden praktický výsledek. Ceny
nízného zboží klesaly. Také humpolecké obchodní gremium
vyhlásilo, že sníží ceny zboží přízněho pro obyvatelstvo
oboru humpoleckého.

1.
Pohles cen.

15.-I

Dne 15. srpna 1919 zarrávil do Humpolce vynikající člen
Národního divadla v Praze Eduard Vojan, aby tu společněm-
žoval v divadelní hře Vima s J. Hilberta.

2.
Eduard Vojan
v Humpolci.

8.-I

19.-I

V měsíci srpnu 1919 byla v Humpolci nesmírná drahost
masa. Ačkoliv v Praze prodávalo se v též čas největší maso kg za
14 až 20 korun, v Olomouci za 10 korun, bylo v Humpolci za
32 až 36 korun.

3.
Drahost masa.

3.-II

V minulých schůzích obecního zastupitelstva zvolen za
správce elektrárny městské Jan Svoboda, domnívaje správce elekt-
rárně v Týnštině nad Otlicí. V též schůzce schváleny i nové
instrukce pro správce elektrárny.

4.
Nový správce
elektrárny.

9.-I

5.-II

Obecní zastupitelstvo humpolecké prodalo uměsemm ze
dne 5. srpna 1919 - první osmou válečnou půjčku rakouskou
úhrnem 50.000 korun za 62 procenta.

5.
Válečná půjčka

5.-II

V též schůzce obecního zastupitelstva bylo uměsemm
pléna věnováno: 1000 Kč žižkovské škole probačovací v Hump-
polci, 100 Kč též škole v Senožatech, Komisi pro péči ovládat
na stipendia pro pipolky pro legiónáře našeho oboru 2000 Kč,

6.
Dary obecního
zastupitelstva

na Národní divadlo v Praze 1000 Kč, Opělovému divadlu v Praze 200 Kč, Národnímu divadlu v Praze 100 Kč.

1. Vojenská posádka

Ministerstvo Národní Obrany v Praze dotázalo se městské obce humpolecké, přije-li jí, aby v Humpolci umístěna byla stálá vojenská posádka. Na návrh šlena obecního zastupitelstva Františka Smítka uneslo se obecní zastupitelstvo na zasedání, že si obec humpolecká stále vojenská posádka nepřije.

2. Ztráta na válečných příjmech rakousk.

Ukonná výše válečných příjmů rakouských upravených v době války obcí humpoleckou činila 50.600 korun. Ze jmenované částky upravené - z jmenované obecní 32.000 Kč, z ústavních 8.600 Kč, z fondu špitálského 10.000 Kč. Nejednalo se o obecní zastupitelstvo dne 11. února 1919 provedeno prodati rakouské příjmy za kurs 70%, takže celková ztráta na válečných příjmech činila 11.600 korun. Zkoumáme-li bylo úpiní města Humpolce s uhlavovými úpiní severočeských měst německých, převládáme se přeci jen o neplatné občanství českého občanstva se prospěch účelů válečných. Proto se neplatné stráty 11.600 korun pravdu bylo vše oželeť.

3. Rozpočet obecní

Rozpočet města Humpolce na rok 1919 vyžaduje potřebu 215.890 korun, úhradu 125.506 Kč, schodek 90.384 korun, již úhradí se 155% příkázem obecní ke všem příjmy daní a úsporami nebo přírůdkem výpůjčkou.

11.-II

11.-II

11.-II

11.-II

15.-II

27.-II

11.-II

Obecní zastupitelstvo humpolecké přislíbilo dne 11. února 1919 domovské právo Edmundo Jecskovi, majiteli firmy Šmerich Dítě, a Rudolfu Schubertovi, řediteli káňských závodů, buď-li jim oběma udělena státní občanství republiky československé. Přičemž první ze žadatelů je Němec a dříve přislíbil Vichně, nebylo proti udělení domovského práva Dproku a to hlavně z té příčiny, že chování jmenovaných žadatelů v obci zdějn bylo dovedl bezvadné a sympatické, zvláště však pokus se vyřadit otázek hospodářských.

Všechny příjmy obecního zastupitelstva získala obec humpolecká čim čp. 577 a 584 pod Panským vrchem a byv. humpoleckého stantela Rob. Ebelicha, zřizování, za 70.000 Kč a umístilo v něm jednou obecní hospodářství, jednou obecní učilovna a učilovna.

V únoru 1919 - při skončení prvního pololetí školního 1918-1919 učilo bylo proměnou se školou českých nových škopírů na zřizování se zřizování republiky československé.

Ke plnění měsíce února 1919 přišly v ústřední radě nové vyhlášení zákony finanční - zvané všeobecné - zákony Rašínovy, v nichž oznámen povinný popis jmenů každého občana republiky, kolování starých rakouských peněz a amnestie všem, kdož dříve příjmy, důchody a majetek před předáním radou zadržoval a učinil teď přiznání správné a pravdivé. Z těchto vyhlášených zákonů našel řádek pochopitelných, a dále se zvláště řeč, když měl doma větší peněžní hotovosti, o nichž finanční úřady republiky - řečeno mohly věděti.

1. Domovské právo cizincům.

2. Koupě domu.

3. Nové školní zprávy.

4. Zákony Rašínovy.

1
Opětne nepokoje.

Zlatě nepřijimně došlo se leckde ustanovení, že poloviční hotovost v rakouské měně bude při oběhování raději, aby se počet peněz nalézající se v oběhu zmenšil. Z této příčiny velmi mnozí obchodníci nakupovali rychle, kde se co dalo, jen aby zářezby holouzky peněz rakouských doma se zmenšily, a mnozí obchodníci, mezi nimi i někteří řemeslníci nechceli ani za větní hotovosti prodávati, ba někteří zastavili výžek masa docela, až do doby po ozolování peněz, z čehož vznikly opětne hluboké nepokoje, že bylo opětne potřeba zakročení úředního.

Zajímavým úkazem lásky k mladé republice a jejím potřebám byly i tyto příhody:

Válkou zbolatli jednotlivci nakupovali pro své pohodlí i z přebytek nyní do přírody domácnosti nová zařízení, drabky nábytku a zlatě cenné skvosty a šperky, jimiž se na počátku míjara netajili. Leckde rozápřily na rukou v protesech i v mašínkách drahokamy, jichž v těchto místech před válkou viděti nebylo, ale jakmile byly vyhlášeny zákony Rašimovy o koupím těchto majetku, peněz i skvostů, zmizely nakáz drahokamy s rukou i s ústí. Je případů tyto nebyly jítke, poznati lze z toho, že byly zcela dobře zprohování a nezůstaly utajeny.

Také vyhlášená amnestie bezrestnosti těm, kdož nyní pravdivě přiznají všechny své jmění, měla dobrý účinek. Mnoho "kajemníků", jak bylo říkáno těm, kdož do dálečně jmění své pravdivě přiznávali, bylo viděti, jak se kousi s novým přiznáním k odvesní velmi spěšně, třeba ne příliš ochotně, protože zákony Rašimovy vyhlášené všechny pochybly o tom, že by bylo možno ještě něco skatajiti.

2
Zadajování majetku.

3
Amnestie finanční.

3. - III.

Dne 3. března 1919 konala se v Humpolci veřejná schůze lidu s promluvou „O prosám čemu v demokracii, již prosoula paní Marie Försterová z Prahy.

1
Veřejná schůze.

4. - III.

Dne 4. března 1919 přemluval v Humpolci spisovatel a profesor D. J. Hlebeň z Prahy „O politických stranách“.

2
J. Hlebeň v Humpolci.

7. - III.

Dne 7. března 1919 byly vyhlášeny tyto směrné ceny piva: pivo obyčejné - ve velkém - 1 hektolitr 94 koruny; pivo pilsenské - ve velkém - 1 hektolitr 108 korun, v drobném prodeji pivo obyčejné - 1 liter - 1.60 K; pilsenské 1 liter - 2.40 K.

3
Ceny piva.

7. - III.

Oplava 69. narozenin presidenta T. G. Masaryka vykonána byla dne 7. března 1919 plavostním večerem s přednáškou učitele Jana Makarimusa, s hudobním a pěveckým programem.

4
Narozeniny presidentovy.

8. - III.

Učitelovaci sbor města Humpolce uspořádal dne 8. března 1919 ve Spolkovém domě přednášku spisovatelky Pauly Mondré z Měveklava „O vzdělání národa českého a jeho příštíky úkolů.“

5
Přednáška P. Mondré.

9. - III.

Těto poměry drabotní i zásobovací zaváhání dlouhou válkou se zlepšily, režimem v obuse humpolském hospodářská rada, již měla za úkol starati se o přiměřené zásobování obyvatelstva celého okresu.

6
Hospodářská rada.

1
Členové
Hospodářské
 rady.

Ustavující schůze Hospodářské rady pro okres humpo-
lecký konala se dne 9. března. Zvoleni byli jako její členové a
funkcionáři. Předsedou: učitel Jan Makarius, prvním zehna-
telem Frant. Šmítek, druhým zehnatelům Melichar Maloušček.
Členy rady: Oskar Přezina, řed. kolunické školy, Frant. Pěkuš,
zakradník, Fr. Lešovský, obchodník, Marie Krejčová, Marie Židko-
vá z Divčic, Bohumil Procházka, koluník z Divčic, Jan Páral,
dělník a Marie Kyselová.

2
Dar okresu
obcím.

Okresní zastupitelstvo v Humpolci usneslo se, že věnuje
svému obci okresu humpoleckému, jež se přihlášil, pro čtyřicet letých
k usazení na paměť zřízení samostatného státu československého.

3
Národní daň.

Pro přihlášce jiných míst v Čechách uspořádána byla také v
okresu humpoleckém dobrovolná sbírka nazvaná Národní daň,
jež vynesla v celku 99 125 korun. Věnování obce okresu humpo-
leckého odvedly 55 618 Kč, město Humpolec 43 307. Tato jisti-
na rozdělena byla takto: Komenskému ve Vídni 15 000 Kč,
Ustavující Matice Školní v Praze 5 000 Kč, Českému práci v Praze
15 000 Kč, Národní jednotě Severočeské 3 000 Kč, Národní jednotě
Přímasovské 1 000 Kč, Matci Slezské a Opavské 5 000 Kč, Jedličkovu
ústav mrazácku v Praze 2 000 Kč, Dělnímu ústavu plepých v Praze
500 Kč, ústavu kluchoněmých v Hradci Králové 1 000 Kč, ústavu plepých
na Kampě v Praze 500 Kč, studentskému 1 000 Kč, na knihy pro
Stoupsko 1 000 Kč, Okresní péči pro mládež 25 000 Kč, fondu legio-
nářskému 1 200 Kč, okresnímu ohrobování 3 000 Kč, na stavbu Sokolovny
2 000 Kč, časopis Zelení 1 000 Kč; 16 000 Kč ponecháno jako
fond, z něhož se dále budou podpory udělovati.

3.-III.

15.-III.

1919
Vědělaváci obce města Humpolce uspořádali ve Spolkovém
domě dne 15. března 1919 přednášku legionářského praporečkáře
Jaroslava Špačka, majora 8. plukového pluku, "O československých
legionářích na Rusi" ve prospěch pivovarů po padlých legionářích.

1
Přednáška.

12.-III.

16.-III.

V březnu 1919 prodala cena hovězího masa za 1 kilogram
na 6.60 Kč.

2
Cena masa.

12.-III.

25.-III.

Organisace místní československé strany lidové uspořádala
ve Spolkovém domě přednášku Běly Pečínkové, redaktorky z
Milovic, na thema: "Žena a politika" dne 25. března 1919.

3
Přednáška.

14.-III.

27.-III.

Dne 27. března 1919 uspořádala československé
státoprávní demokracie v Humpolci veřejnou schůzi lidu,
na níž promluvil občanův Tjermannová z Prahy.

4
Veřejná schůze.

30.-III.

Dne 30. března 1919 konala se v Dělnickém domě veřejná
schůze učitelské a učitelstva, na níž promluvil profesor Sladký
z Prahy "Organisaci zářisti".

5
Veřejná schůze.

6.-IV.

Organisace československé mládeže socialistické - Pochodůn-
uspořádala veřejnou schůzi s programem: "Politická situace a
úkoly mládeže." Promluvil na ní člen národního přemáždění
redaktor Emil Špatný z Prahy.

6
Veřejná schůze.

Dne 6. dubna 1919 uspořádala organisace československé
strany socialistické veřejnou přednášku Dr. E. Meigenera, advokáta
z Křem. Brodu, jež tu vyložil zásady i právní nového zákona
volebního.

7
Přednáška.

1
Výstávka
malířská.

Ve dnech 6. a 7. dubna 1919 byla v Okresním domě uspořádána výstava dřevorytů a leptů malíře Františka Koblitzky z Píachu. Vystaveno bylo 102 kresby, z nichž prodáno celkem 37 kusů. Ústupné ve prospěch Českého muzea vyneslo 52.90 Kč. Tento umělec zúčastnil se také práce s obnovením fresky na klenbě hlavního kostela humpoleckého jako pomocník křehlého restaurátora Jaroslava Šelipa a benešovicelína Pantaleona Majera z křehčova v Emauzích v Praze.

2
Družina
invalidů.

Dne 8. dubna 1919 ustanovena byla v Humpolci Družina československých válečných invalidů, jichž dostalo se tři set. Do prezidentského výboru byli zvoleni: předsedou Jan Chvála, místský úředník, jednatelům Jevříček Kryštof, tovární zaměstnanec, pokladníkem invalida Pajzert, kolportérem inv. Vlček, penězový účetní inv. Kocián a Jevřák.

3
Kurs pro
dospívající dívky.

Dne 9. dubna 1919 zahájěn byl v Humpolci kurs pro poučení dospívajících dívek o otáčkách zdravotních. Kurs pořádala Okresní komise pro péči o mládež, předsedával v něm městský lékař V. Šercl. Čapka a zahájil jej promluvou ředitel chlapecké školy Jan Reháček.

4
Dar české červeno-
mu kříži.

Zátky české školy obecní i měšťanské pobraly mezi sebou darem Československého červenému kříži 214 kopunů 4 haléřů, jež odvolány příjmu účelu.

6. - IV.

13. - IV.

8. - IV.

9. - IV.

10. - IV.

13. - IV.

16. - IV.

1.
Ceny porozů.

Dejto ceny porozů jednosměrných i dvousměrných u vozků, porozníků i hospodářů velmi kolísaly a byly leckde velmi přeměřené, stanovila sdružení politická správa po vzájemné dohodě s porozníky následující nejvyšší ceny porozů a potahů:

za práci v poli - 1 koně - celý den -	K 50.-
2 koně - celý den	K 80.-
za dovoz dříví - z revíru Libice od metru	14 Kč,
- z revíru Víslav	20. "
- z revíru humpoleckého	10. "
- z revíru keraleckého	14. "
- z revíru želivského	20. "
za kočár - přel. dne	50. "
celý den	80. "
za noční jízdu - příplatek 10 kopunů	

2
Lipa Svobody.

V sobotu dne 13. dubna 1919 pořádala tělocvičná jednota Sokol v Humpolci na paměť přísahy v dubnu r. 1918 a na památku osvobození slavnost pásemí Lípy Svobody. Zúčastnili se zastupci města, školní, organizace politických a školní mládež s učiteli. Lipa zasadena u Hlusova kamene v parku na Havličkově náměstí. K přeměňování při tom promluvil učitel chlapecké školy Jan Makarín. Zpívány byly znělky a zapěl národní hymny.

3.
Křesťanská schůze

V Sokolově konala se dne 16. dubna 1919 veřejná schůze lidu, jež pořádala strana agrárů. Mluvil člen Maronického shromáždění Rud. Beraň o politické situaci. Ve schůzi přítomní zešli socialisté nepokrytí davali najevo svůj nesouhlas a klidně řečníka přerušovali.

1919

1.
Sbírka.

Presbyterstvo evangelického bratrského sboru v Humpolci vyslalo dobrovolnou sbírku ke prospěchu evangelické církve, aby nebylo finančně závislé na cizině, jako kdysi bývalo. Superintendent P. Krýsa, křesťák humpolecký, sbírku humpoleckou doporučil hojně přiznati. Provozateli ke sbírce prolepsali: Ferd. U. Šmída, továrník, jako kurátor, Christian Kynčel, býv. škol. učitel, jako pokladník, Josef Cohorna, farář.

2.
Pomory
evangel. církvi.

Evangelické církevní sbory české bývaly před státním převratem velmi závislé na pomoci z ciziny, zvláště z Pruska. Stávalo se dosti zhrusta, že duchovní správci církve evangelické zájžděli do Německa, zde přechovávali a vybírali peněžité dary a příspěvky na svůj pověření. Mjstev doptávali o spolku Gustav. Adolfského. Při jednom takovém zájezdu do Německa dosti neopatrně prošel si humpolecký evangelický farář Josef Cohorna a koleni v německém městě při své přechovávce vykládal o útiscích a křivdách, které evangelici čestí na svých bližních - jinověrcích v Čechách, mnu' zloušeti. Menadál' se křehkých řečnických sloh, že jeho přechovaný a jisté nepravdivé líčení náboženských poměrů českých doptane se maximami i do Čech. Stalo se, že tamníž místní časopis německý celý přechovaný nářek humpoleckého faráře otiskl a číslo tohoto časopisu přišlo do Čech i do Humpolce, z čehož vznikla křehdy v Čase dosti dlouhá a ostrá polemika - obou stran. Do Humpolce přiveřel - číslo německých novin s řečí faráře Cohorny kterým říšský příslušník - jako obchodní zástupce kterím německé vývozní firmy.

18. - IV.

24. - IV.

Dne 24. dubna 1919 konala se v Sokolovně veřejná schůze lidu, již uspořádala Československá národní demokracie. Mluvit olem Národního shromáždění P. Maloušek o duševních poměrech v republice. Schůze byla velmi hojně navštívena: zástupci ostatních politických stran, z nichž zvláště strana československých socialistů vyslala do řečnického turnaje velmi dobré a mladé opoziční řečníky - Emila Hrubického a Imricha Kociana.

1.
Veřejná schůze

25. - IV.

Na valutovní příjčku Československé republiky muselo bylo do 25. dubna 1919 v městské prospitelny humpolecké za krátkou dobu 800 kg stříbra, 26 kg zlata a papírových peněz cizích - přepočítaných na hodnotu zlatých korun za 82.916 K, ačkoli doba upisovací domod skončena nebyla.

2.
Valutová příjčka

27. - IV.

Uvedli dopoledne 27. dubna 1919 přechovával v Sokolovně humpoleckém poschodí ministr Fr. Šjlek z Chýnova - opoziční díle ke prospěchu Okresní komise pro děti v mládeži.

3.
Řečnicko
Fr. Šjlek

1. - V.

Socialistické strany v Humpolci oslavily společně letošní první máj velkou manifestační slavností - pro první ve svobodném státě. Dne 30. dubna bylo v Sokolovně planostní divadelní představení Jan Vyrava. Dne 1. května dopoledne šel lidu, na němž Opoziční komise našeho lidu a sociální promluvil řečník Sykavová z Prahy - za sociální demokracii - a občan Šjška z Golčova Jeníkova, za československé socialisty. Dopoledne byl koncert v Sokolovně.

4.
První máj.

1
Veřejná schůze

Dne 3. května 1919 byla v Humpolci veřejná schůze, na níž mluvili Otkolobý živnostník v Československé republice Adolf Novotný z Prahy. Schůzi pořádala živnostenská rada, volně sdružení českých socialistických živnostníků.

2
Lipa Svobody

Dne 9. května 1919 zasadila Lipu Svobody i škola dětí. Místo pro ni vyhledáno na kopci vlevo od mláče železnice nad krah' dráhy - na Šibeničím kopci.

3
Přednáška

Vzdělávací sbor města Humpolce uspořádal dne 18. května 1919 u Sokolovně přednášku amerického legionáře H. Winna O revoluční činnosti našich krajanů v Americe.

4
Projekt nové dráhy

Na popud bývalého rakouského ministra pelkostat-káře K. Praška z Kojetic prvně navrhl projekt dráhy z Humpolce přes Kojetice do Votice a do Pevně. Ministerstvo zahájilo akce k průzkumu plánu a přípravných prací, jež mají být do roka hotovy.

5
Přednáška Ad. Duška

Mladá generace československé národní demokracie v Humpolci uspořádala ve Spolkovém domě přednášku P. Adolfa Duška, bývalého vojenského attaché v Paříži „O bolsševictví v praxi“

6
Dobrovolníci na Slovensko

Dne 24. května 1919 uspořádali vojenská dobrovolníci pro Slovensko - před prjím Djezdem na Slovensko - pěšáček.

3.-V.

27.-V.

9.-V.

18.-V.

21.-V.

21.-V.

27.-V.

Koncem května vyhlášeny byly tyto ceny prádla a obuvi :
prádlo v drobném proslje ;
mužská košile 24 K, ženská košile - 23 K ;
spodky kalikové 21 K ; spodky z grádliu 23 K ;
límeč stojací 2 K ; límeč překládací 3 K .

1
Ceny prádla

Ceny obuvi :
obuv šiká - mužská - na míru 104 K ;
ženská též 97 K ;
obuv mužská ze sklavin 94 K ;
ženská též 89 K ;
obuv kovárení :
mužská 94 K ;
ženská 89 K ;
dětská , 44 K, 54 K, 64 K, 70 kopun.

2
Ceny obuvi

28.-V.

Průmyslníci zvolených delegátů a dělníků penova obrem humpolckého, Obrem organizace republikánské strany československého penova a hospodářské korporace obrem humpolckého svolali na den 28. května 1919 protestní schůzi s tímto pro-voláním : „Přípravují se nové реквизиce dobytka a obilí bude znovu реквизиována. Systém listinový má být i v příštím roce zachován. Venkov má žít ve starém otroctví. Ceny našich výrobků a výrobků průmyslových jsou nepoměrné. Musíme protestovat, musíme zakřiknouti vládu, že nebudeme dále otroky.“

3
Protest proti реквизиčním

Dělo z tohoto svolání přideť, že v agrárníci v republice triumfovali.

1919

1.
Zmařená schůze
agrárníků.

Protestní schůze svolaná na 28. května agrárníky
povolená nebyla, ještě městská rada Dypčela dala souhlas z
tím přičiněny, že myslí rozpadlých politických stran byly v
tím přikřívání proti sobě poměru, že by nebylo lze učiniti za
klidný a nemohoucí přitěhnutí schůze. Proto odření politická správa
konání schůze nepovolila. Mjvčetně Dypor proti protestu jely
obě socialistické strany, které se rozhodly, že stůj co stůj -
konání schůze zmaří, třeba i násilím. Proto na návrh vy-
hlednutí předstoupilých stran - profasolatelé D konání schůze
upustili.

2.
Schůze pro
Slovansko.

Mež skončil osvobodovací boj na Slovensku, nepopřádaly v
Humpolci sdružení spolky Červený kříž, Čistě srdce, Občasný ko-
misce pro péči o mládež, Národní jednotka požární a Sokol
přivolevanou přispěly ve prospěch Slovenska.

3.
Knihy
na Slovansko.

Všude k této příležitosti zasláno bylo z Humpolce na Slovensko
mnoho zábraných i poučných knih do těchto míst a těmito kor-
poracím: Hrobčova gymnázium v Liptavské m. Mikuláši;
městanské školy ve Vrútkách; vzdělávacím Dboru střeleckého
pluku v Trenčíně; vzdělávacím Dboru v Jzatielavě, v Kostičce,
a Sobatišti; sběrně pro Slovansko ve Vrútkách a Národní jednotka
v Šimpecku na Moxavě.

4.
Poslední schůze
starého obec-
zastupitelstva.

Poslední schůze obecního zastupitelstva vyřádko ze sta-
ných voleb konala se dne 7. června 1919. Zakončil ji náměstek
starostů Jan Šopmek přáním, aby zastupitelstvo, jež vyjde
z voleb nových blahodárně pracovalo k rozkvětu města.

28.-V.

1919

9.-VI.

Organizace československé socialistické demokracie uspořá-
dala dne 9. června 1919 veřejný tábor lian na Dvorské náměstí,
na němž o časových otázkách politických promluvil z obna
Občasný domu ministr spravedlnosti P. J. Šonkyp. -

1
Tábor lidu.

10.-VI.

Dne 10. června 1919 byly účinně vyhlášeny nejvyšší ceny
klobouků, protože drahota průmyslových výrobků stoupala každým
dnem: klobouk plněný 23 K; plstěný 28 K, ceny lidové 19 a
25 korun. Ale ceny tyto netrvaly dlouho. Drahoty neustále přibý-
valo a tím stoupaly i ceny všech výrobků, takže klobouk za
100 K a i za větší částky nebyl v práci.

2.
Ceny klobouků.

11.-VI.

Dne 11. června 1919 předsedal v humpoleckém Spolko-
vém domě Jaroslav Řeřpa, redaktor Husova odkazu z Ve-
líně na shroma. Co národ český učinilo a co ho zase po-
vrnese.

3
Přednáška.

6.-VI.

Dne 15. června 1919 - v neděli - předsedlo občanstvo
humpolecké po první volbě do obecního zastupitelstva
podle nového zákona republikánského, v nichž volilo se
vázanými kandidátními listinami jednotlivých politic-
kých stran. Všech politických stran humpolecké, jichž by-
lo té doby - pět - národní demokracie, československá stra-
na socialistická, československá strana sociálně demokratická,
československá strana lidová, politická strana živnostníků a
obchodníků - připravily se pilně k novým volbám četný-
mi schůzemi, na nichž jednáno a požováno o složení plast-
ních kandidátních listinách

4
Volby obecního
zastupitelstva.

7.-VI.

1.
Výsledky nových
voleb.

2.
Počet kandidátů

3.
Počet voličů

4.
Počet námitek

5.
Výsledky námitek

Kandidátní listina strany národní demokratické měla 21 kandidátů; socialistické 24 kandidátů; československých socialistů 21 kandidátů; lidovců 20 kandidátů; československá 12 kandidátů.

Počet voličů zapsaných v seznamech voličských bylo mužů 1490;
žen 1835.
celkem 3325.

Počet námitek podaných proti seznamům voličským proto, že do seznamů voličů šlo

a) občan zapsán neoprávně	35 námitek;
b) oprávněný volič zapsán nebyl	52 námitek;
c) volič byl nesprávně označen	1 námítka.
	<hr/>
	celkem 88 námitek.

Z podaných námitek bylo místními komisemi samými právoplatně vyřízeno celkem 87 případů;

a) námítka byla vyhověna	72 případy;
b) námítka byly zamítnuty	15 případy.

Proti rozhodnutí místních komisí o námítkách byly podány stížnosti k dohledací komisí a tyto vyhověny celkem 4 případy. Stížnostem bylo vyhověno ve 4 případech.

Následkem reklamace bylo

a) z prvotních seznamů voličských vymazáno	46 voličů;
b) do prvotních seznamů nové zapsáno	41 voličů.

Počet voličů zapsaných v právoplatných seznamech

1473 mužů;	
1806 žen;	
	<hr/>
celkem	3279 voličů.

Počet kandidátních listin - - - - 5.

Následkem podaných námitek nepřipustily volební komise k volbě voličů - mužů - - - 3;
žen - - - - - 1.

Hlasovací listky odezdalo voličů - mužů 1267
žen 1648
celkem 2915

Z těchto odezdaných hlasovacích listků odezdáno zrušeněm celkem 36 listků

Z těchto odezdaných hlasovacích listků ~~odezdáno~~ bylo uznáno za neplatné celkem 12 listků.

Volební číslo bylo 79.

Na jednotlivé volební skupiny připadlo platných hlasů:

a) československé straně lidové	313 - 10.81%;
mužů - 4 mandáty;	
b) politické straně československé	360 - 12.42%;
mužů - 4 mandáty;	
c) československé straně socialistické	638 - 22.01%;
mužů - 8 mandátů;	
d) národní demokratické	661 - 22.81%;
mužů - 8 mandátů;	
e) čsl. straně social. demokratické	926 - 31.95%;
mužů - 12 mandátů.	

1.
Počet zapsaných
voličů.

2.
Odevzdané
hlasy.

3.
Počet mandátů.

1919

1.
Zvolení
občanů.

Zvolení tuziž do obecního zastupitelstva /tito občanů:

František Šmitka, účetní nemocenské polikliniky;
 Adolf Havelka, koválec;
 Jaroslav Škodkovský; koválec;
 Antonín Krížek, koválec;
 Jaroslav Maršál, křížák;
 Jan Masák, křížák;
 Anna Šprávková, tovární dělnice;
 Jan Šipal, tovární mistr;
 Melichar Maloušček, koválec;
 Jan Maršák, koválec;
 František Prine, tovární mistr;
 Antonín Bělohá, skladník - ze strany socialistické.

Ze strany československé strany socialistické:

Emmanuel Hruša, tovární mistr;
 Karel Příborský, kapelník;
 Felix Bzděčka, berní správce;
 František Příborský, koválec;
 Julie Šprávková, učitelka obecní školy dětí;
 Jan Kaška, křížák;
 František Mašek, správce nemocnice;
 Jan Křochler, koválec.

Z československé národní demokracie:

Josef Křiváček, truhlář;
 Jan Makarius, učitel školy chlapecké;
 František A. Mápraník, obchodník;
 Jan Honner, polkadník Svatozáclavské záložny;
 Adolf Šprávk, tovární mistr;

1919

Josef Hrobač, truhlář;
 Adolf Štrádal, berní správce;
 Antonín Drahovzal, pozlakovář.

Ze strany politického těmnostnictva a občerstvictva:

Vilém Jeně, obchodník a vlastník parní pily;
 Josef Nápravník, klempíř;
 Julius Hložinec, hostinský a nájemce hotelu;
 Oskar Haller, obchodník a komisioňák.

Ze strany lidové:

Maxbert Jeně, děkan;
 Oktavian Štrádal, obchodník;
 František Servais, karmič;
 František Kopriva, poukenník.

Strany socialistické obdržely tuziž v obecním za-
 stupitelstvu 20 členů; tak ovšem strany městské
 16 členů.

20. VII.

Italský legionář Antonín Šmitka, narozený 11 čer-
 na 1881 v Humpolci, zastřelen byl 20. června 1919 na Slovensku
 a pohřben v obci - Velkém Lapači u Nitry, bylo zpraveno náhlým
 soudem 7. divise československé brigády Kiffer proto, že v době
 maďarského vpádu prohlásil se proti vojenským předpisům
 tím, že ještě s jinými vojiny dopustil se vyloupení vinného skle-
 pa a v době velkého nebezpečí na ohráženém místě se opil. Ji-
 stavitel po své volbě s dětmi. - Vdova dostala později -
 tabákovou trafikou na Havelčkové náměstí. -

1.
Smrt italského
legionáře.

1.
Fur. Pajer.

V červnu 1919 přemístil z Humpolce na Slovensko Antonín Pajer, odborný učitel volučko-ludácké školy, býv. jmenovitě správce hospodářské školy v Sabimově u Přesova. Za svého pobytu v Humpolci byl činný v životě hospodářském i společném a zvláště ve straně agrární.

2.
Volba starosty
a
městské rady.

Dne 4. července 1919 přivoděno v Humpolci k volbě starosty města a členů městské rady na základě voleb provedených 15. června 1919. Starostou města zvolen František Šmítek, účetní nemocenské polikliniky, narozený 22. září 1866 v Humpolci, předstát politické strany sociálně-demokratické.

Náměstky starostovými zvoleni:

Karel Příbořský, kapelník městské hudby, narozený v r. 1874 v Humpolci,
a Josef Kráčil, mistr kuhlářský, roz. v r. 1869 v Humpolci;
první za polit. stranu československých socialistů,
druhý za polit. stranu národní demokratickou.

Členy městské rady zvoleni:

ze strany sociálně demokratické -

Jaroslav Štokorický, smičník, narozený v r. 1875 v Humpolci,
Jaroslav Maršál, krejčí, narozený v r. 1880 v Humpolci,
Meliškar Matoušek, kovář, v r. 1877 narozený v Pasovách;

ze strany národně demokratické:

Antonín Drahokmal, pozlakovac, narozený v r. na Lipnici;
Jan Maxarínský, učitel, r. 1883 v Kutné Hoře narozený;

ze strany československých socialistů:

František Příbořský, kovář, r. 1879 v Humpolci narozený;
Felix Bzděcha, berní správce, v Humpolci narozený;

3.
Městská rada.

VII - 1919

ze strany československé:

Julius Hložník, hostinský, v Humpolci narozený;

ze strany lidové:

Oktavian Štrádal, obchodník, r. 1857 v Humpolci narozený.

Dne 5. července 1919 - v předvečer - konala se oslava Hlsova - nábožem lidu a slavnostním obědím na přášení náčs kraem Polka, kamě účastníci dlouhým průvodem z města se o- delovali. Tam promluvil ke pleomážděným učitel Jan Maxarínský. Slavnost, jej končila řečem, byla náhle přerušena přikvapivší bouří a deštěm.

Druhá dne byla ve Společném domě slavnostní aka- demie.

Dne 23. července konala se informační komise na řece řelivce u Sedlic a Přesníka v záležitosti stavby údolní přehrady za účasti zástupců města starosty Fr. Šmítky a magistráta Jana Maxarínska.

23. - VII.

Dne nemohli se někteří lidé, třeba pocházeli z české krve, ale ztratili dlouholetým pobytém ve Vídni cit národní příslušnosti, xpřátelili se zájemům československé republiky, viděli dosti přípa- dně národně nenávisli a nesnášlivosti, z nich jeden přihodil se i na cestě z Něm. Brodu do Humpolce. Dne 23. července jela ola- kem z N. Brodu do Humpolce jistá vídeňská občanka s českým jme- nem - Havelková nebo Hálková a doqustila se ve plánu přivít- ěskými lidmi uedžik čsl. republiky i českého národa. Pro to byla při- příjezdu do Humpolce zadržena strážníkem, zjištěna a po plození pokuty 10 K propuštěna. Pouta byla věnována místní družině českých invalidů.

5. - VII.

1.
Hlsova oslava.

6. - VII.

23. - VII.

2.
Údolní přehrada.

3.
Nesnášlivost
národně.

1.
Havlíčková
oslava.

Historie organizace a podobné spolky kulturní uspořádaly dne 27. července 1919 pod záštitou městské rady kumpolecké oslavu památky Karla Havlíčka Borovského veřejným sborem, na němž o K. H. Borovském promluvil učitel Jan Makarino, městský radní.

27. VII.

15. VIII.

2.
Akademie.

Dne 29. července 1919 uspořádána za účelem ve Spolkovém domě slavnostní akademie s uměleckým programem. Učastnil se zpěvácký spolek Čech a Lech. Ale kladivě Spolkového domu a sedadla byla skoro prázdná. Přišlo málo pravých republikánů.

29. VII.

17. VIII.

3.
Sběrka lidu.

Dne 10. srpna 1919 svolala skupina pomocného dělnictva do Dělnického domu sběrku lidu s tímto programem řeči: "Zpráva o požadavcích dělnictva v odboru zemědělském, pilářském a cihlářském"

10. VIII.

27. VIII.

4.
První schůze obec.
zastupitelstva.

První schůze obecního zastupitelstva vrcholilo z nových voleb konala se v kádnici dne 14. srpna 1919. Přítomno bylo 29 členů. Zahájil ji starosta František Smítek.

14. VIII.

5.
Protest proti
zdražování.

V první schůzi obecního zastupitelstva konané dne 14. srpna 1919 muselo se přítomné členstvo přivést k vládě ostrý protest proti novému zdražení a zvýšení cen obilí a bramborů z letošní sklizně, ujednáním mezi vládou a zemědělci.

14. VIII.

1.
Veřejný protest.

Zamýšlené zdražení obilí a brambor dalo příčinu veřejné schůzi lidu, již svolaly sdružené organizace dělnické na den 15. srpna 1919 do Spolkového domu s programem: "Přípravované zvýšení cen obilí a brambor z nové sklizně." Promluvil člen Národního shromáždění Jozef Ullrich, Praty.

2.
Sběrka lidu.

Dne 17. srpna 1919 konal se na Divákové náměstí sběr lidu, na němž s balkonu Obřevního domu promluvil Karel Vokobráček, jsmatel Národní jednoty posunmasdě, Očiských menšinách a práci pro ně v československé republice. Po sběru byla v sále Obřevního domu poradna, v níž rozpraváno o národnostních poměrech na Slocku a o ochraně české menšiny kamtéž.

3.
Obchody se zbožím
vázaným.

Dne 27. srpna 1919 přinesl krajský list vyvolání československé, "Havlíčkův kraj" tento dopis: "Je to podivné, že u nás nemění se obchodníkem stejným dělem. Jdá se, že jsou ti vyvolání jsou favorizováni a mezi vyvoláními není ani jeden obchodník křesťanský. Obilí obchody jsou drženy panem Hallerovi. Pivo, který prodával dříve Adolf Skoklovský, má nyní pan Oskar Haller. Mléko má pan Eisler. Svičky dostal do prodejce pan Schuschitzký. Pivo, který cukrem se velkým má pan Haller. Velikou část obilí a bramborů bude mít p. Haller. Má být to Humpolec jerusalémskou expositurou? Bohužel, že tyto údaje jsou oprávněné. Jistě o ně má naše sdružení být traustrán, respektive jeho zasedání referent."

1919

1
Veřejná schůze

Veřejná schůze malorolníků a domkářů obce humpolecké konala se dne 31. srpna 1918 v Dělnickém domě s programem: "Výzva k rozvoji pozemků, pozemková reforma a naše stanovisko."

2
Jan Řeháček
do výslužby

Dne 1. září 1919 odešel do výslužby po čtyřicetileté školní službě zdejším ředitel obecní a měšťanské školy chlapecké Jan Řeháček, bývalý ředitel i školy žimostenské pokračovací.

3
Ceny ovoce

Dne 3. září 1919 byly stanoveny následující ceny ovoce: švestky - 1 kg - 1.50 až 1.60 K,
hrušky - 1 kg - 1.50 až 1.80 K,
jablka - 1 kg - 1.80 až 2.10 K.

Dohled, že se ceny tyto nedodržívaly ani prodáváči ani kupci. - Průběh jen na papíře.

4
Americké hry

Tělovýchovná jednotka Sokol uspořádala 9. září 1919 na letním cvičišti vedle chlapecké školy hrátky amerických her, které řídil americký legionář, volně ředitel atletického oddělení americké společnosti Y.M.C.A. - J. F. Machotka, jehož rodiče pocházeli z Humpolce a vystěhovali se do Ameriky.

5
Prohlaška

Vzdělávací sbor města Humpolce a mateřská jednotka žudeč uspořádaly veřejnou přednášku učitele Fr. Pátka z Chotěboře "O smrtelném přechodu české výchovy či volné škole" dne 14. září 1919.

31. - VIII.

1. - IX.

3. - IX.

9. - IX.

14. - IX.

1919

1
Veřejná schůze

Veřejnou schůzi s přednáškou "Poslední události a dělnická mládež" uspořádala sekce mládeže československé strany sociálně demokratické v Humpolci dne 14. září 1919.

2
Veřejná nemocnice

Obecní zastupitelstvo v Humpolci ve své schůzi konané dne 21. září 1919 usneslo se převésti veřejnou nemocnici humpoleckou, jež až dosud byla ve správě města, rol 1. ledna 1920 do správy obce. Koncem to však nebylo do ustanovené lhůty provedeno.

3
Výměna obecních
pozemků

Obecní zastupitelstvo schválilo usnesením z 21. září 1919 výměnu pozemků obce humpolecké za pozemky korávníků Olky a Edmunda Jecků v tomto poměru: Korávníci Jeckové, jako vlastníci firmy Americký Dítě, dají za 4 ha, 91 a, 91 m² pozemků obecních - 5 ha, 51 a, 54 m² - pozemků svých. Vyměňovaná čísla parcel obecních jsou: 2309-1; 2267-1; 2267-2; 2273-3; 2236; 2267-4. Parcely firmy Americký Dítě mají tato čísla: 2303; 2321-1; 2320-1; 2321-2; 2320-2; 2040-1; 2039-2; 2038; 644, 645, 675, 676, 1184, 1181, 708. Výměna stala se z té příčiny, že jmenované parcely obecní jsou obklopeny pozemky Jeckových.

4
Panský dům

Kancléř Rudolf a Daroslav Kalivodov, majitelci Panského domu čp. 255 na Palackého náměstí, jehož příjezd od nepaměti se jezdilo za Panský dům a do humpoleckého domu, nechťeli připustiti volný příjezd domem a odvolávali se na nějakou tabulku a zavázání domovních vrát. Obecní zastupitelstvo šel jejich stížnost zamítl, ježto cesta Panským domem byla předána veřejnou a byla obě spravována.

14. - IX.

21. - IX.

21. - IX.

3. - X.

1.
Noví strážníci
obecní.

Dne 3. října 1919 ve schůzi obecního zastupitelstva
byli zvoleni pro lepší bezpečnost města čtyři noví policejní
strážníci: Eduard Krůž, narozený v r. 1891 v Humpolci,
Stanislav Kráček, roz. v r. 1884 ve Studnici,
Josef Písek, narozený v r. 1882 na Věleňově,
Pavel Kocáb, narozený v r. 1881 v Zahrádě.

Dvanácti strážníci Václav Půcha a Frant. Kocián
byli jmenováni nadstrážníky, František Krůž - domáčov-
ským. Noví strážníci nastoupili voři službu 1. listopadu
1919.

2.
Středoší škola.

Obecní zastupitelstvo ve své schůzi dne 3. října 1919
usneslo se požádati ministerstvo školství a národní osvěty
za změny střední školy typu Dětinnova - v Humpolci.

3.
Jan Chrást.

Válečný invalida Jan Chrást, narozený v r. 1897 v Humpolci,
jemu přišel ve válce o nohu, ustanoven byl 3. října 1919 pro-
vizorním manipulačním úředníkem městské kanceláře.
Místo své nastoupil dne 11. listopadu 1919.

4.
Státní půjčka.

V této schůzi usneslo se obecní zastupitelstvo upravit
na 4% státní pohlednicemi ponděží dluhem 30.000 korun.

5.
Protest.

Obecní zastupitelstvo usneslo se dne 3. října 1919 na
protestu proti odtržení Těšínska a tento protest vládě
zaslalo.

6.
Výstavka.

Od 8. do 12. října 1919 uspořádala Marnolní jednotka
přesunavská v Humpolci v Okresním domě výstavu kůenných

3.-X.

3.-X.

3.-X.

3.-X.

3.-X.

8.-X.

prací ženských a národních krajů. Průběh práce byly velmi
majetkem a práci humpoleckých žen.

22.-X.

Profesor Dr. O. Pertold, docent české university a
cestovatel z Prahy přednášel v Humpolci ve Spolkovém domě
dne 22. října 1919 „O Ceylonu“.

28.-X.

Rada města Humpolce slavně vyročila nařízením samo-
statnosti dne 28. října 1919 domácí slavností s tímto pořadem:
o 6. hodině ranní budíček městské hudby;
o 11. hod. dopolední shromáždění spolků a organizací, pochůzka
k Okresnímu domu, kde byla slavnostní řeč.
Večer - akademie ve Spolkovém domě.

28.-X.

Štafetový běh Sokolstva z Bratislavy do Prahy s posel-
stvem prezidentu Masarykovi došlo se v Humpolci. Průběh
nesené prezidentovi - přeběhlo Humpolci v časových hodinách
dopoledních. Po celé české státo slyšelo bojů diváků.

X.-1919.

V úterý října 1919 zavěšen byl ve všech budách obr-
zajných národních škol obráz prvního presidenta československé
republiky Tomáše G. Masaryka a profesora malířské akademie
pražské Maxe Švabinského. Jedná se o reprodukce dřevorytu tohoto
umělce.

9.-XI.

Člen Národního shromáždění Karel Št. Sokol promlu-
vil v Humpolci na veřejné schůzi ve Spolkovém domě dne 9.
listopadu 1919 o přítomné politické situaci.

1.
Přednáška.

2.
Oslava 28. října.

3.
Štafetový běh.

4.
Obráz presidentův.

5.
K. Št. Sokol
v Humpolci

1919

1.
Protest.

Okresní jednotka žionostenských společenství v Humpolci svolala protestní schůzi proti stranické a třídní zásobovací politice ministerstva zásobování a proti plánovitému ničení stam obchodnického a žionostenského do Spolkového domu dne 20. listopadu 1919. Na této schůzi umluvena následující rezoluce: Protestujeme proti stranické třídní zásobovací politice ministerstva zásobování a proti plánovitému ničení stam obchodnického a žionostenského. Jádáme neoblomně neodkladnou revizi všech hospodárních států: obecních, zrušeni zbytečných centrálních, odstranění protekce konsumu a rovné zásobování všech občanů pod kontrolou obcí, vrácení obchodu obchodníkům a žionostem - žionostníkům. - Na zdůraznění protestu byly tehdy dne všech obchodů 29. do 12. hodiny dopolední uzavřeny.

20. - XI.

2.

Sraz legionářův.

Sraz legionářů v Humpolci nastaven byl dne 23. listopadu 1919. Předsedou zvolen praporečkář Zoltanil Páček, škol. učitel ze Štolic, jednatelem Jozef Čermák, správce kolnického družstva, důvěrníkem Jozef Dítě a do výboru Karel Lesina, Karel Hložník a Eman. Kanaček. Přítomno bylo 34 legionářů.

23. - XI.

3.

Protest.

Opovídi na protest Okresní jednotky žionostenských společenství byla veřejná schůze organizace konsumentů v Humpolci svolána do Dělnického domu na den 23. listopadu 1919 s programem: Útoky na konsumní družstva a výzvam družstevního hnutí.

23. - XI.

1919

24. - XI.

Od 21. listopadu do 24. listopadu 1919 uspořádala Okresní komise pro péči o mládež v Humpolci malířskou výstavu malířů Molitorů ze Sloveska, Hudečka, Kubička, Kavána, Štroffa a jiných v Okresním domě.

1.
Výstavka.

26. - XI.

Dne 26. listopadu 1919 rozpustila zemská politická správa okresní zastupitelstvo humpolecké - jako následek volby do zastupitelstev obecních.

2.
Rozpuštění okres.
zastupitelstva.

28. - XI.

Místní školní rada humpolecká vydala leták, v němž vybírá veřejnost ke spolupůsobení ke zlepšení porostlého stam mčarivosti a dovolává se proapony svých mak u učitelstva i žionostního občanstva.

3.
Leták místní
škol. rady.

6. - XII.

Dne 6. prosince 1919 ustanena byla za přítomnosti okresního hejtmana P. V. Vaníšk podle poměrného zastoupení politických stran okresní správní komise zastupitelského okresu humpoleckého takto:

4.
Okresní správní
komise.

předsedou ustanoven Jozef Vaná, kolník z Kalině, agrárník, náměstem jeho: Jozef Hejman, škol. učitel z Demkova Větrného, socialistický demokrat;

členy správní komise: Adolf Havelka, hejtlec z Humpolce, (= Humpolce) socialistický demokrat; Jindřich A. Nápravník, obchodník z Humpolce, národ. demokrat; Karel Březina, řed. koln. humpolcké školy, agrárník; Frant. Mašek, správce nemocnice, český socialista; Jozef Bžel, Mysliveček, městský tajemník, národ. demokrat; -

náhradníky správní komise: Frant. Příbořský, hejtlec, čes. soc. (= Humpolce)

Antonín Meubauer, kasa berní správy, národ. demokrat;
M.C. Alois Koubek, okresní tajemník;
členy okresního správního výboru: Jozef Váňa, Jozef Křemánek,
František Mašek, Boh. Mysliveček, D.A. Kapravník, Milo Zár-
nuba, farář v Divišovicích, člen Národního přemáházdění; Emil
Křmst, učitel ve výslužbě - z Kežlic, Antonín Maloušek,
statkář z Divě.

1
Veřejná schůze

Československá národní demokracie uspořádala dne
8. prosince 1919 ve Spolkovém domě veřejnou schůzi s přicol-
náškou proslavce D^{ka} Schieszla z Prahy „O politické situaci“.

2
Bírka ve škole

Učitelské sbory okresní a měšťanské školy divěcí v Hump-
polci uspořádaly se školní mládeží těchto škol dobrovolnou
sbírku ve prospěch nízkých legionářů, k níž přispěly
žádky divěcí školy 235.97 K, učitelský sbor 164.97 K, jež
zaslány byly Zemské komisi pro péči o mládež v Praze.

3
Kurs

Český odbor zemědělské kasy v Praze uspořádal za
souvinnosti sdružení chovatelů hospodářského zvířectva v Hump-
polci třídenní chovatelský a cvičný kurs ve dnech 14., 15. a 16.
prosince 1919 v zasedací síni okresního domu.

4
Okresní správní
komise

Politické složení Okresní správní komise v Humpolci
mělo v prosinci 1919 tento poměr - zastupující politických stran:
republikánská strana Českého venkova 6 zastupců;
sociálně demokratická strana 5 zastupců,
episkopovní socialisti 2 zastupce;
lidová strana 2 zastupce;
národní demokracie 1 zastupce.

8. - XII.

10. - XII.

14. - XII.

XII. - 1919.

Zastupci agrární strany v Okresní správní komisi byli:
Jozef Váňa, volník z Katiš, Antonín Maloušek, statkář
z Divě, Antonín Svatek, volník z Čejova, Otakar Fjčekina,
ředitel kolunsko-lunánské školy z Humpolce; Frant. Hlyba,
volník a starosta obce ze Senožat; Emil Křmst, křídící učitel
ve výslužbě z Kežlic - za jednotu domovníků.

1.
Agrární strana
v okr. správní
komisi

31. - XII.

Ministerstvo školství a národní osvěty sdělilo obci
humpolce, že nelze v roce 1920 vyhovět žádosti obce - za
zřízení státní školy - důvodů finančních.

2.
Státní škola

XII. - 1919.

V prosinci r. 1919 objevil se mezi obávanými nebezpečí
cholery - zejména v polovině státu polského, jimiž byl cholera
zaměřen. Že příčinou bylo učiněno opatření, aby všeobecným
sítěním pravidel zdravotníků a volně kontrolou příchů
zejména cizinců cholera do republiky naší nebyla zavleče-
na.

3.
Nebezpečí
cholery

XII. - 1919

Konec roku 1919 skončila práci činnost opět jednou „bla-
hodárná“ lidová kasa kroužková, již obmyslila obyvatelstvo mo-
narchie starostlivá vláda kroužková. Byla to „Okresní oděrna
a kroužková potřeba v Humpolci“. - Svůj činnost zahájila
konec roku 1916. Její představenstvo tvořili:

4
Okresní oděrna

Antonín Fjček, obchodník, předseda; J. Augusta, obchodník,
účetní; Jozef Lešňovský, obchodník, skladník; učitel záložny
Vodrážka, prokladník, členové: D^{ka} V. Váňa, okres. tajemník;
učitel polit. správy Jozef Křmst, Frant. Smátek, učitel
nemocenské polkadny.

1919.

1.
Úkol okresní
oděrný.

Úkolem oděrný bylo opatrování nemajetným prostředím obyvatelstva oděv a obuv za ceny co možná nejlevnější. Ale dobrodružím toho nemajetní obyvatelé mnoho neužili, protože ceny byly přece vzhledem k poměrům v dělných - nemajetných lidem přece málo přístupné. Kupovali vše venkované, zejména přijmy - byly stále větší. Že zboží bylo nejlepším, již ply dobře na oděv. Měně dobře byly látky oděvné, z nichž mnoho bylo zboží - pamávkového. Přes to však dosáhla oděvná celková obrátka přes 100.000 korun.

2.
Zkušební potřeby.

"Zkušební potřeby", již umístěna byla v přízemí dvůrů okolo na Divoké náměstí, zkoumala skutečnou potřebu požadovaných předmětů. Za tím účelem vydávala volání svvědění, volala o nich záznamy, aby nikdo zakoupený oděv nebo obuv nemohl dvakrát koupiti, nebo s nimi třeba pánu spekulovati, a aby zásoba stejnoměrně a jen skutečně nemajetným obyvatelstvu mohla se přidělovati. Členy zkoušebny, kteří pravidelně v týdně střídávali, byli: Václav Juris, učitel, správce, Frant. Riedl, učitel katolické školy, jeho náměstkem; předsedci František Šiala a Adolf Havelka, státní zaměstnanci.

3.
Správní obuv.

Vedle těchto ústředních různých byla i správní obuv, jejímž skladníkem byl obchodník s kožemi Alois Svoboda. Přičeteli správní byli obuvníci Karel Exemka, Ferdinand Kluska a Jan Juleš, kteří za úředně vyměřené ceny poskytovali obuv správní, ovšem opět na úřední zkoušebnou potřeby vydané. Kůže pro správní za levné ceny přidělovala okresní oděrna. Ale na správní byly častěji žurny pro nějaké nepřípady.

1919

XII - 1919

1.
Zisk oděrný
okresní.

Čistý zisk okresní oděrný za celou dobu trvání činil obrátka 2000 korun. Ovšem všichni připomenouti, že všichni funkcionáři těchto podniků, mimo správní obuv, pracovali neziskově - úplně zdarma, ačkoli práce nebyla ani snadná, ani bez námahy a často ani bez neúspěchu. Zisk rozdělili po ukončení všech prací a platě takto: Okresní komisi pro péči o mládež 1700 korun, zbytek okresní správě policejní v Humpolci - jako náhrada za kancelářské potřeby.

1920

1.
Ferd. Romportl,
inspektorem.

Dne 1. ledna 1920 nastoupil v Humpolci službu nový okresní školní inspektor PhDr. Ferdinand Romportl, ro-
dák z Oldřichovic u Poličky. Byl dříve učitelem v Bystřici u Po-
ličky, potom suplujícím profesorem na učitelském ústavě v
Litomyšli.

2.
Fr. Strnad.

První mím odešel z Humpolce dosavadní okresní škol-
ní inspektor František Strnad, jemuž byl jmenován reprezentem
u zemské školní rady v Praze. Inspektor Fr. Strnad působil
do Humpolce roku 1912, nepřesobil tudíž v Humpolci dlou-
ho - a měl hlavně na počátku své inspekční dráhy posta-
vením velmi těžké, ježto učitelstvo té doby právě pro neustálé
opomíjení svých požadavků ze strany vládnoucích činitelů
podnikalo pasivní existenci. Dlužno připomenouti, že insp.
Strnad v té době osvědčil dobrou svrhu rozvahou. Těžší posta-
vením ještě nastalo mím ovšem, když vypukla válka. Inspektor
Strnad mjelován byl svým bývalým zastavením - jako c. k.
evanj. učitel v katechizaci katolických a prvě snáčil se i
za války zjednaté přesně řečeno rozřady katolických ná-
dů - jako věrný služebník. Tím ovšem pozbyl leccos z kru-
hů potrobných - důvěry. Mjím se však utýl v očích pokrokovějších
lidí, když uprostřed války přišlo Dánské školní rady navr-
zením, že každé neděle pro školní mši má se v kostele zpívat
dánská hymna, kterou navázem inspektor Strnad hleděl
za každou cenu zadržovat, že poslal učitelům listinu a uč-
iteli Oskaru Rychnovskému s tím písemnou diktou, když
jechum pro mši hymna se nehrála a nezpívala. Tato nemila
příhoda a ostatní přesné zjednaté katolických příkazů se
strany inspekční rozvedly pro převratě učitelstvo humpolecké

1.-I

1920

I.-1920

10.-I

16.-I

1920

o inspekčním došla. Učitelstvo okresu humpoleckého shro-
máženě ve valné schůzi vyslovilo inspektorovi Strnadovi
neochvěně. - Toto usnesení došlo se inspektora Strnada,
jemuž jinak jako člověk byl velmi cizím, velmi bolestně a
bylo přičinným jeho odchodu z Humpolce. Jádral k zemské
školní radě a místo obdržel. Někteří učitelé, kteří inspekt.
Strnadovi byli velmi blízko, hleděli více projev učitelstva
nějak oslabiti, svolali schůzi učitelstva znovu a podepsali
na mím opětně jakýs projev důvěry a zaslali jej inspekto-
vi Strnadovi jako odčinění svého usnesení. Ale ovšem ne-
bylo lze již ulomiti, a proto insp. Strnad z okresu raději
odešel. - Jinak v úřadě inspekčním byl Fr. Strnad
muž naprosto spravedlivý, v obcování s učitelstvem ukla-
zený, ale také velmi cizím.

Rozpočet místní školní rady v Humpolci na rok
1920 vyžaduje protiček 65.962 Kč, již byly rozvrženy staro-
na obec humpoleckou připová 63.230 Kč 51 hal., na
Rozkoš 739.85 Kč, na Pláckov p. Vilemovcem 1919.86 Kč.

Lidová škola Osvětleneho sboru okresního v Humpolci
zahájila v Dělnickém domě svrhu činnost přednáškou profe-
sora Edv. Šmjkala z Měm. Brodů "O českých dějinách"
dne 10. ledna 1920 - a dne 11. ledna přednáškou "Filoso-
fie, věda a problémy" PhDr. J. L. Fípohera.

Dne 16. ledna 1920 přednášel v Lidové škole PhDr.
Ferd. Čapek, městský lékař humpolecký, O zásadách správné-
ho života.

1.
Rozpočet místní
školní rady.

2.
Lidová škola.

3.
PhDr. J. L. Fípoher

4.
PhDr. Ferd. Čapek

1920

1.
Bob Stašek,
veřejná schůze

Dne 18. ledna 1920 konala se v sále hostince Na Kocourku veřejná schůze lidu, na níž promluvil Bob Stašek, tajemník strany lidové. O časových otázkách dnešní doby.

2.
Lidová škola

Lidová škola Osvětového sboru okresního uspořádala v Dělnickém domě dne 23. ledna 1920 dvě přednášky: O hospodářských a sociálních poměrech v Humpolci a na Humpolcku za války, tisíciletí a O zákonu proti lichvě.

3.
Nakažlivá nemoc
u dobytka.

V prosinci 1919 a počátkem roku 1920 vypukla v Humpolci mezi dobytím slintavka a kulhavka. Ze příčiny začarání byl všech užití i dovoz dobytka do Humpolce i z Humpolce. Také týdenní trhy byly zakázány. - Včerejšího tohoto roku nákaza vypukla opět.

4.
Dr. St. Seifert,
přednáška.

Lidová škola Osvětového sboru uspořádala dne 30. ledna 1920 v Dělnickém domě přednášku Dr. St. Seiferta z Bělé: Chemie demokracie a života.

5.
Veřejná schůze.

Dne 31. ledna 1920 uspořádána byla v sále na Kocourku veřejná schůze českého volbu československé národní demokracie, na které promluvil paní Kopslerová z Prahy.

6.
Lidová škola.

Lidová škola Osvětového sboru okresního uspořádala ve Spolkovém domě 8. února o 8. hodině dopolední přednášku "Kypce Tatry" se světlými obrazy - a Dopolno o 2. hodině " Jugoslavia, sestra naší republiky."

18. - I.

19. - II.

23. - I.

19. - II.

I. - 1920

29. - I.

30. - I.

I. - 1920

6. - II.

8. - II.

1920

Lidová škola Osvětového sboru okresního uspořádala v Dělnickém domě 19. března 1924 přednášku učitelky polní školy Otakara Přerůna na thema "Česky v prašce".

1.
Přednáška.

Od 14. do 18. února 1920 uspořádali bratři Jaroslav a Vladimír Panuška, nyní malíři Panušky, v Humpolci dobrou známého, v Okresním domě výstavu malířskou. Vystavovali obrazy z humpolckého okolí, zvláště z okolí Lipnic.

2.
Výstava.

Dne 22. února 1920 konala se veřejná schůze československé strany národní sociální a farmerské strany v Humpolci ve Spolkovém domě. Mluvit na ní šel Národního obrozitelův Jozef Slavček.

3.
Veřejná schůze.

Dne 29. února 1920 založena byla v Humpolci místní organizace republikánské strany československého venkova, do níž přihlásil se slušný počet členů z Humpolce, Divčovic, jichž přijímal předložky členů, zvolen ředitel polní školy Otakara Přerůna.

4.
Nová politická
strana.

V měsíci únoru 1920 vypukla v městě hyně rozšířená epidemie spalniček mezi dětmi.

5.
Epidemie.

Dne 6. března 1920 konala se v Humpolci na oslavu sedmdesátiletých narozenin presidenta Masaryka veřejná přednáška v Dělnickém domě, na níž promluvil profesor gymnasia v Kém. Zvoně Lochmann.

6.
Přednáška.

1. Ostava sedmdesátých narozenin presidenta Masaryka uspořádána byla v ústředním sborem okresním dne 7 března 1920 ve Spolkovém domě o půl desáté hodiny dopolední. Přednášel profesor B. Vincovský z německého Gymn. „O Masarykovi“.

2. Téhož dne a z téže příčiny uspořádáno bylo v Dělnickém domě divadelní představení „Karel Havlíček Borovský“ rol Šamberka.

3. Dne 13 března 1920 přednášel ve Spolkovém domě MUDr. F. O. Heneš, magistrátní rada pražský, se světelnými obrázky o zpusťování Francie a Belgie.

4. Dne 14. března 1920 přednášel ve Spolkovém domě Dr. F. Samek, sekretář Obchodní a živnostenské komory „O politické situaci a postavení obchodnictva a živnostnictva v Československé republice“.

5. Dne 15. března 1920 upsal obecni zastupitelstvo humpolecké na 4 1/2% ní prémiovým příjmem republiky Československé 25.000 K.

6. Od 16. března 1920 vzhledem k stoupající drahoké palivových dříví rozhodnuta byla cena chleba. Po dohodě s místními pekaři navrhla Okresní politická správa, že cena bochníku chleba ve zdejším obvodu nesmí přesahovati 1.90 K.

1. Presidentovy narozeniny.

2. Ostava v dělnickém domě.

3. Přednáška o Francii a Belgii.

4. Schůze politická.

5. Úpis státní půjčky.

6. Cena chleba.

7.-III.

7.-III.

13.-III.

17.-III.

15.-III.

15.-III.

II.-1920

24.-III.

25.-III.

30.-III.

31.-III.

V březnu 1920 nastala v humpolecké i v okolí nouze o palivové dříví, ačkoli okolní pelkonatky mají množství lesů. Vlastní příčinou nouze bylo, že skoro všechny okolní pelkonatky se svolením úřadů prodávaly celé pasky na stavivo a rovněžely skoro všechny dříví z odrem a štěpimové dříví na palivo se nerobilo.

Dne 24. března 1920 uspořádal mirta humpolecké hry Jozia Ulehla a vítusoka na hlavě Vlasta Ulehlová veřejný koncert.

Dne 25. března 1920 konala se ve Spolkovém domě přednáška prof. Dr. O. Kramstovského „Snahy a cíle Volné Myšlenky“.

Dne 30. března 1920 zemřel člen legionářské jednotky Antonín Hlancus z Kejžlic, materialista v humpolecké. Půlček jeho konal se 3. dubna 1920 za účasti vojenské deputace a vojenské hudby pěšího pluku č. 21. z Čáslavě na hřbitově v Malé Křečici pod Lipnicí. Legionář Hlancus zemřel si nemoc z útrap sibiřských v Asii. Zemřel tuberkulosou.

Dne 31. března 1920 obnoveny byly opět v humpolecké týdenní trhy na dobytek, ječlo nákaza olivanky a kulhavky mezi dobytkem pomínula.

1. Nouze o dříví.

2. Koncert.

3. Přednáška.

4. Smrt legionáře.

5. Trhy obnoveny.

1920.

1.
Zaorávání
obilí.

V některých místech humpoleckého okolí v předproletátu, ze ceny krmiv budou v r. 1920 mnohem vyšší než ceny obilí, začali vati hospodáři ozim, aby na jeho místě nasázeli krmiv. Protože začátkem ozimů z tohoto rizikovitějšího obilí bylo dosti neúspěšné, zakročila proti němu i okresní politická správa z ústřední vyhláškou.

2.
Ceny povozů.

Stoupaající drahota ova jako krmiva pro koně zavimla, že povozníci i hospodáři odcházejali libovolně ceny povozů. Škody do tohoto zpoždění byly velmi husté. Proto zjednotila okresní politická správa po dohodě se zastupci povozníků platné ceny 1. dubna 1920, je vyhlášeny následující: od dvojpráhového povozu denní 120 Kč a 10 Kč kočmu; od jednopráhového povozu denní 65 Kč a 5 Kč kočmu. Za dvojnásobek jednoho metru palivového dříví od 20 až do 50 korun, podle vzdálenosti, za povozy kočárové objezdné do různých okolních míst 75 korun až do 450 korun; tato poslední částka za jízdu do Dvůr Králové; kočmu správného 60 korun, atd. - Uvážili se, že před válkou jednopráhový povoz na celý den stál 10 až 12 Kč, povoz dvojpráhový 20 až 24 Kč, nutno zjistiti, že ceny nyní jsou velmi nízké.

3.
Schůze politická.

Dne 5. dubna 1920 konala se schůze voličů československé socialistické strany dělnické s promluvou „O volbách do Národního shromáždění“. Promluvil občan Ant. Kováč z Prahy.

31. - III.

6. - IV.

1. - IV.

5. - IV.

9. - IV.

1920.

1.
Údolní přehrada
na Želivce.

Stavba vodního tunelu na Želivce od Seolice k Věstoně jako prvního oddílu stavby přehrady zadána byla zemským správním výborem podnikatelské firmě Š. Pačout z Prahy za 3 a půl milionu korun. Dne 6. dubna vyhlášeno bylo ústřední přivolání stavebního podnikatele. Obec humpolecká vmluvila se zemským správním výborem pmluvou o stavbě elektrického vedení a o dodávání elektrického proudu pro stroje a osvětlování stavby za 3-50 Kč za jednotku kilowatovou hodinu - z elektrické centrály humpolecké. Stavba údolní přehrady na Želivce zamýšlená a projektovaná již před dvaceti lety dostala se konečně do provedení. Zajímavé jest, že již před dvaceti lety humpolecký berní adjunkt Hlalaš navrhoval stavbu tunelu v těchto místech a po něm člen obecního zastupitelstva Jan A. Škorčovský, obchodník v Humpolci, kteří oba velmi přivádějí o tomto projektu v četných předměstských promluvách. Ale celá tehdejší veřejnost humpolecká pohleděla na tyto projekty se značnou nedůvěrou a věci obou nadšeně věřících úspěchy prováděly. Adjunkt Hlalaš odstěhoval se kamín do Ameriky, a Jan A. Škorčovský zabýval plantáží krmiv. A dnes dochází tento projekt uskutečnění -

Lidová škola Osvětlujícího sboru popočá dala dne 9. dubna 1920 přednášku Martina z Lány, farmáře v bývalé německé výchovní Africe, O pobouření Kilimandžaro v Africe a jeho černém obyvatelstvu. Řečník strávil na tomto pobouření přes 20 let, přirovnal a zvyky tamních domorodců dobře zná a za světové války po dobytí německých kolonií byl internován v zajateckém táboře v Alexandrii v Africe. Je prolem Čech.

2.
Lidová škola.

1.
Koncert
L. Buriana.

Živácký spolek uspořádal dne 10. dubna 1920 v Humpolci koncert operního pěvce E. Jureana z Prahy.

10. - IV.

2.
D. Brabec

Dne 11. dubna 1920 byla v Humpolci voličská schůze Československé národní demokracie v Sokolovně, na níž promluvil D. Brabec z Prahy, člen Národního shromáždění.

11. - IV.

3.
Lépa Svobody.

Žačky obecní a měšťanské školy dívčí v Humpolci zasadily dne 12. dubna 1920 volle lípy Svobody nad silnicí jihlavskou u železniční tratě Lípa Masarykovou - za malé školní plošnosti.

12. - IV.

4.
Mimistr Svoboda
v Humpolci

Na veřejné schůzi poslané stranou agrární promluvil dne 16. dubna 1920 v Sokolovně ministr dr. Svoboda o politické situaci. Po jeho řeči přihlásil se ke slovu kandidát poslancův ředitel Felix z Prahy a pro něj poslanec Jeran. Schůze byla velmi bouřlivá, protože s řečí poslance Jerana nesouhlasili přítomní zástupci socialistických stran a výjimečně schůzi neustále přerušovali.

16. - IV.

5.
Drahoty.

V dubnu 1920 drakota nepolevňovala. Kilogram uzeného palámu stál 44 kopunů, kg prátů 40 K, kg kláenských 46 K, kg pepřového masa 22 až 29 kopunů.

IV. - 1920

6.
Žirnostenské
úvěrní družstvo.

Žirnostenské úvěrní družstvo v Humpolci vydalo 18. dubna 1920 svůj zprávu o činnosti za minulý rok, z níž uvádím: v r. 1919 mělo družstvo celkového obrátu 703.856 K 28 haléřů, čistého zisku 1902.69 K; 60 členů s 60 zálohovními podíly, rezervního fondu 4510 K 15 h. Představen byl dr. Nápravník, klemper, pokladníkem Frant. Smílek, účetní nemovinné proklatky.

18. - IV.

18. - IV.

Výsledky voleb do Národního shromáždění v obci se humpolecké byly tyto:

národní demokratická strana obdržela 1063 hlasů, českí socialisté 873 hlasů; strana lidová 2397 hlasů, Moraváčkovi 179 hlasů, socialističtí demokratická strana 3437 hlasů, malopolská 317 hlasů, žirnostenská strana středostravská 864 hlasů, republikánská strana českého venkova 3576 hlasů; na židovsko-německou kandidátku listinně odvoláno 66 hlasů.

1.
Výsledky voleb.

18. - IV.

Lidová strana - republikáni vydala 18. dubna 1920 K volbám do senátu manifest, v němž doporučuje K politice za svou stranu Josefa Karasa, vrchního radu zemského výboru a Metoděje Zavorala, opata na Strahově.

2.
Volební manifest.

20. - IV.

Vodoprávní řízení o projektu ústřední přehrady na Želivce konalo se dne 20. dubna 1920.

3.
Přehrada.

26. - IV.

Dne 26. dubna 1920 byla uspořádána ve Spolkovém domě přednáška o Těšínsku Dobrušským učitelem měšťanské školy E. Měškem z Frýdku ve Slezsku. Mluvčím byla přednáška malá, zlaté málo bylo mužů. Většinou byly přítomny ženy a mládež.

4.
Přednáška o
Těšínsku.

26. - IV.

V dubnu 1920 byly tyto ceny obilí: 1 metrický cent pšenice nebo žita 160 K, ječmene nebo ovesa 150 K, kukuřice 120 K, brambory 56 K. Ceny byly navýženy byly ministerskou pánou.

5.
Ceny obilí.

1920

1.
Výroba lixérů.

Proto výroba lixérů velice se rozmáhala, byl vydán vládní zákaz vydávati výrobě lixérů evaku.

2.
První máj.

První máj 1920 slavila organizace sociálně-demokratická divadelním představením „Dělník Tůňauský“ již v pátek dne 30. dubna - a v sobotu - veřejnou schůzi a Družebním koncertem městské hudby.

3.
Přednáška prof.
Sýchy.

Vzdělávací sbor města Humpolce uspořádal dne 8. května 1920 přednášku profesora Sýchy z Brna „Po stopách války“ - se světlými obrazy. Císařský výměnek 247.80 Kč byl věnován Družině československých válečných vojáků zemei.

4.
Krupobiti.

Po úmorných pravech ve dnech 18. 19. a 20. května dostavilo se krupobiti spjeme z prstů mračen. Obec Feliv, Březek, Surozaty, Křižlice, Dvůrův, Tuxelky, Čihonice, Záhovův, Opator, Kalužice a Sloupské byly krotě postiženy.

5.
Chřipka.

V měsíci květnu 1920 vyskytla se opět dost nebezpečná chřipka v městě i v okolí.

6.
Obecní dům.

Ke zrušení bytové nauce usneslo se obecní zastupitelstvo vystavěti obecní nájemní dům na pozemcích obecních katastr č. 1876/11-13 pod Pavlovým vrchem.

7.
Kolejová knihovna.

Ve schůzi obecního zastupitelstva konané dne 27. května bylo usneseno řídit v Humpolci podle zákona veřejnou obecní knihovnu.

29. - V.

1. - V.

8. - V.

18. - 20.
V.

20. - V.

27. - V.

27. - V.

1920

27. - V.

Obecní zastupitelstvo humpolecké usneslo se dne 27. května řídit podnikáním elektrárnou v Šamanově valce pod Petrovicemi, již by byla poháněna vodou - vodáři v noci. Od tohoto projektu plánovalo se zlevnění ceny elektrického proudu aspoň o 50%, ale zkušenost a provedení projektu ukázaly, že naděje do zlevnění se nesplnily. Cena elektrického proudu byla posáději ještě o 20% zvýšena.

27. - V.

První ročník humpolecké kroniky jest Kamaryštom kronika, kniha již napsal kniháři kniha humpolecký Kamaryš, prodává z Humpolce. Kronika tato, ač je psána člověkem prostým, neuceným, přece v některých svých oddílech má zápis ceny. To platí zejména o pramětech bouřlivého rovu 1848 a o zápisech z Havelčkovy polky na Humpolecku. Kronika tato dle předectví některých humpoleckých občanů požádána prý byla nákladem obecním pro obec humpoleckou. - Kronika má také neumělnou knihu bytosti obecní radnice, nyníž obecní pomník, a jest též doba v rukou Anny Vělkové, dle profesora v Praze, který zasloužil humpoleckého starosty Filipa Běčváře, již tvrdí, že kroniku zdědila po svém otci jako rodinnou památku, o což je již delší spor s obcí humpoleckou, již prohlásila, že kronika Kamaryštova je majetkem obce humpolecké. Spor tento vleče se již několik let (dříve starosty Filipa Běčváře) a jeho proložným stadiem jest smlouva mezi Annou Vělkovou, že kroniku Kamaryštovu obci daruje (2) ale s tímto podmínkami:

1. - Kroniku Kamaryštovu ponechá si ještě nějaký čas u sebe;

1.
Elektrárna
ve Kalše2.
Kronika
Kamaryštova

1920

2. obec humpolecká se zavázala, že kroniku na požádání paní Vetterové kdykoli zapůjčí;

3. že jí uchová neporušenou, že jí nikdy neprodá ani jiným způsobem neručí.

Obecní zastupitelstvo umělo se na těchto požadavcích, ale dalo při tom výraz svému přesvědčení, že kronika Kamarytova byla vždy vlastnictvím města.

Spisy, jimiž pisatel této pamětní knihy hájil právo města ke kronice Kamarytovi, a Dpověď paní Vetterové na ně, jakož i repliku podepsaného pisatele této pamětní knihy - uloženy jsou pro věčnou paměť ve sbírkách místního muzea.

Koncem května 1920 objevil se v obrese humpoleckém hojum měrně mork pepřového dobytka.

Nové obecní zastupitelstvo humpolecké chopilo se energicky dokončení chodníků, jež počaly D Obecního domu, kolem budovy obecního hejtmanského, k fare, k okres. soudu, k radnici a lékárně, až koncem května 1920 dokončen chodník k nároží Masarykovy třídy. Chodníky jsou vkusné a dosti široké.

Při přelobách do Marockého přemáhání odlegdano bylo v Herálcí mezi jinými i s klaní Němcům. Jisté D mládež přichází podívání velkostatkáři Fragnera; v ústí židov vlas.

1. Mor vepřů.

2. Nové chodníky.

3. Němci v Herálcí.

1920.

2. - VI.

Ve schůzi zemského správního výboru v Praze po referátu předsedícího Nováka byly schváleny návrhy na výkup vodních sil řeky Želivky ke zřízení elektrické hydrocentrály u Sedlce v obrese humpoleckém.

7. - VI.

Přednášku o spalování mrtvých uspořádal Obor Volné myšlenky v Humpoleci dne 7. června 1920, na které promluvil inženýr F. Menol z Prahy, předseda spolku Krumatskinnu - se 120 koloporanými přetlebnými obrázky.

18. - VI.

Umění června 1920 vypravila v Humpoleci i v okolí nakazlivá nemoc vepřů - červena.

29. - V

18. - VI.

Uzhledem k došlému počasí byly navrženy tyto ceny vepřů a švestek: za 1 kg - u pavlačí - 2 až 2.30 Kč; u obchodníků 2.50 až 3 Kč; v drobném prodeji 3.20 až 3.50 Kč do 20. června. Po tomto dni mohlo být ceny o 20% sníženy. Švestky na stromech za 1 kg 2.00 až 2.4 Kč. Ovšem ani po tomto navržení nebyly ceny dodržovány. Prodáváci a zelenáři počínají rozjímání cen vymlouvati a vymáhali. Kdo si chtěl ovoce nakoupiti, musel zaplatiti cenou rozjímání. Mjníce vymlouvali se prodáváci na zdražení dovozného.

V. - 1920

V. - 1920

18. - VI.

Přednášku o Africe a životě na Kilimandžaru předvalkem a za války většinou uspořádal v Humpoleci Obor Volné myšlenky 18. června 1920 ve Společném domě. Přednášel Martin Láms, Čech, bývalý misionář a farmář africký.

1. Elektrárna na Želivce.

2. Přednáška o spalování mrtvých.

3. Červenka vepřů.

4. Ceny ovoce.

5. Přednáška o Africe.

1920

1. Dne 23 června 1920 konala se v Humpolci opět na Riegrově náměstí třídenní komí pro nákup k vojenskýmu potřebování.

2. Humpolecký komisionář hostinský Tachovský z nádraží přistoupil byl při tom, jak prodával krambory ve velkém množství nad státní cenou - úřady republiky a byl proto zatčen a zavedeno proti němu trestní řízení, jež skončilo oprozemím na devět měsíců do přezemí. Důvod nevyhověly nečiny přivoděné válkou.

3. Tábor lidu na pomůcku upálení mistra Jana Husa uspořádala místní osvětová komise na Riegrově náměstí s přelomáčkou. O významu kostnického mučedníka pro nás.

4. Přednáška o proměněch na Těšínsku uspořádal dne 9. července 1920 Osvětový úřad ve prospěch fondu pro pozůstaté po padlých vojácích na Těšínsku. Promluvil řečník J. Eliáš z Olavé ve Slezsku.

5. Tábor proti drahotě uspořádala Okresní hospodářská rada dne 23. července 1920. O významu situaci na něm promluvil před rolnické školy Otakar Přerem za stranu agrární, Milo Záruba, farář z Divčic za stranu lidovou, Frant. Přiborský, kandidát z Humpolce za české socialisty, Frant. Smítel, národní nemovecné prohlavny za sociální demokraty, učitel Jan Makarins, za národní demokraty. Důležitá částí závěrečné schůzky byla ostrá resoluce.

Třídenní komí

2. Lidyra

3. Tábor lidu

4. Přednáška o Těšínsku

5. Tábor proti drahotě

23. - VI.

VI. - 1920

5. - VII.

9. - VI.

23. - VII.

23. - VII.

28. - VII.

1895 - 1920

1920

1. Ani v dubodě, kdy už nebylo o zásobování kolik potřeby přemýšlet, nevyhověla válečná hospodářská kritika, která se vztahovala, co mohli. Dne 7. července 1920 byla hospodářskou radou provedena prohlídka v jednom výrobním obvodu místní, kde nalezeno 250 kg bílé mouky, 127 kg cukru, jež byly hospodářskou radou zabaveny. Účastníci obhospodářské rady lehko k těmto zásobám přišla výměnou svého zboží - kůřiv - (byla to křepíkanka), protože lidé za kůřivo vyměňovali všechno.

2. Dne 28. července 1920 bylo tomu 25 let po dobu, kdy založeno bylo humpolecké museum. Místní společenost, jež okresní museum založila, ustanovila na tento rok jubilejní oslavu vydatím křestní upřesňující. Ale pro drahotu křestní a nepřítomnost proměny vůbec nelze toto úmyslu změnit a oslavu přeměny upustiti a odložiti vydatím jubilejní zprávy na dobu pozdější. Při tom však připomínám na tomto místě aspoň založení musea.

3. Humpolecké okresní museum je plodem Marodopisné výstavy československé v Praze. Před pořádáním této výstavy přišla do přezemí komise Čechů výzva, aby se v rámci státní lidové památky národní pro tuto výstavu. Tato výzva přišla i do Humpolce. K těmto přípravám přidavala se v Humpolci snaha uspořádati v Humpolci i krajinskou hospodářskou a průmyslovou výstavu, o jejíž uskutečnění zvláště přičiněním učitele humpoleckého Václava Šotavky - umístil již 2. srpna 1888 Hospodářský spolek.

1. Tajná zásoby

2. Drahoty let a pět - musea okresního

3. Založení musea, jubileum

1920.

Když uskutčnil se tento návrh jmenovaného jednatele Václava Sobotky a usneseno v Humpolci uspořádati výstavu krajinou, pro-
jat v programu této výstavy i úkol přičleniti k ní i výstavu ná-
rodopisnou jako náležející bohatství kraje i jako přípravnou k Máxo-
dopisné výstavě československé v Praze.

Při vyřizování výstavy krajinou zřízen Dbor pro
výstavu národopisnou, jehož nejhorlivějšími členy byli tehdy
humpolečtí i někteří okolní učitelé a několik hostiných čen-
zatelek, které porážely se po městě i okolí a osobně přispěly pro
výstavu národopisnou sbíraly.

Na pomoci učitelů Emila Krumsta z Štěpělské, Františ-
ka Mončáka, učitele v Nalobě, Vincence Kamešer a Josefa Kojáče,
učitelů z Humpolce, uspořádána při výstavě krajinou v 1. patře
tehdejší chlapecké školy v Kravské ulici ve třech místnostech vy-
stavba národopisná a v jedné místnosti staročeská pivnice
hopáčka, o níž největší zásluhu měl řídící učitel z Štěpělské
Emil Krumst.

Na výstavě sešlo se mnoho krásných a starožitných
věcí národopisných, zvláště krásné výšivky, o nichž do těchto
dob nebylo u nás potuchy, starožitné předměty ze žiliva, zvláště
krásné kancionály klášterní a mnoho jiného.

Žiž za výstavu, již byla otevřena 1. září 1894 a již
se usměrně líbila, bylo s mnoha stran vysloveno přání, aby
toto bohatství předmětů starožitných bylo nějakým způsobem
zachováno a tak vznikla i myšlenka zřídit po výstavě Máxo-
dopisné domácí muzeum, do něhož všechny tyto předměty by se
soustředily.

Výstavba národopisná byla ukončena s výstavou
krajinou dne 9. září. Velkým předmětem výstavy národopis-

1920.

pisné, již vyjel z Prahy vybraný delegát profesor Václav Dušek
byla zabalena a odaslána do Prahy.

Zatím doma se uvažovalo o zřízení muzea.

Tehdejší hlavním jednatelem krajinou výstavy učitel Václav
Sobotka nelajil se nikterak tím, že kamýšlí zřídit muzeum
obremi jako Dbor buď spolek hospodářský nebo jako Dbor
Okresního výboru, ke kterémuž stanovisku druhému klonil se
i tehdejší předseda krajinou výstavy - šelivský prelat Ferdinand
Bjurník, tehdy i obremi starosta.

Ue vesle těchto projektů vznikl ještě projekt zřídit -
zřídit muzeum obremi jako památný spolek nezávistý ani
na spolek hospodářský ani na Okresní výbor a to také
z té příčiny, že se nedalo na ten čas býti rozhodným spojovat
spolek musejní se spolkem nebo korporací jinou z obavy, že
by jedno nebo druhé trpělo nedostatkem pracovníků.

Z těchto návrhů hájil tehdejší člen národopisného Dboru
učitel Jan Kojáč toho stanoviska, že je nejlépe zřídit mu-
zeum dle vzoru české Vědy zcela památně a získal pro
tuto cestu skoro všechny členy tehdejšího Dboru národopisného
mimo jednatele V. Sobotku a předsedu apata Ferd. Bjurníka,
kteří z něhož projektu upustiti nechtěli.

Zatím opatřitel pisatel těchto poměrů informace, sta-
noveny a různé podmínky z české Vědy, vypracoval dle těchto
vzorných stanov přizpůsobené poměrům humpoleckým, získal
pro ně souhlas ostatních členův národopisného odboru a do-
bral se se svým návrhem k tehdejšímu okresnímu starostovi
opatru Ferd. Bjurníkovi žádaje za souhlas i se ním.

Po krátké promluvě a po ověření naklonil se k této
myšlence i obremi starosta Bjurník a učitel J. Kojáč odešel

1920

z úřadovny; s jeho slovením, že se zúžením musea v tomto smyslu také prohlásí a že je bude podporovati.

Me dlouho tento plit neváhal.

Na nalehání učitele V. Sobolky změnil odřemí starosta brzo své smýšlení a začal podepsaným dopis, že svůj souhlas povolává a že volá k rozhoštění této otázky bývalý výstavní výbor. A plava tato stala se skutekem.

Schůze bývalého výstavního výboru svolána byla do hostince u Vincenců a zde dle zásluze byly starosty města Jakuba Hrušky, děkana Klimenta Šandera a továrníka Adolfa Wurmra návrh na zúžení musea při některé ze jmenovaných korporací byl zamítnut, zvláště když bylo sděleno, že o zúžení musea jako samostatné korporace bylo již zařídáno a stanoveno zaslány místodržitelství do Prahy. Opšem odřemí starosta opat Ferd. Furrík i učitel V. Sobolka se rozhlédli a dlouho, dlouho na zúžení odřemí musem se hovořilo a p. m. se mu nepřemáhali.

Když došly plány musea z Prahy schválené, svolána byla podepsanými členy Richardem Wallerky, Krist. Kynčlem, Jaroslavem Kasparem, Vincencem Kamešem a Josefem Kopačem ustanovitelná valná schůze na den 28. července 1895 - o humpolecké pošti - do hostince U Černého Orla a Musijní společnost pro okres humpolecký ustanovena.

Prvními funkcionáři byli zvoleni: Richard Wallerky, lékař, předsedln; Josef Kopač, učitel měšťanské školy, jednatel; Vincenc Kameš, učitel obecní školy, pokladník; členy správního výboru: Ant. Cakl, odbor. učitel měšť. školy; MČ Jaroslav Kasper, státník z Krasoňova; Gustav Koblík, učitel měšťanské školy dívčí; Christian Kynčl, kněží učitel evangelické školy; Oldřich Procházka, katecheta. Náhradníky

1920

František Šech, volník z Pysatic; Jan Řeháček, učitel měšť. školy chlapecké a Edmund Mápraník, obchodník. Za dozorce spolkové František Chaloupka, notář a starosta města, Karel Suchomel, obrusní tajemník. Do valné hromady přihlášeno bylo již 53 členů. Okremí starosta a učitel V. Sobolka mezi nimi nebyli a nebyli jimi do konce svého života.

Starosta města Václav Chaloupka stal se ižar hospodárným předsedou záložního musea a byl nejen mezi prvními zasládanými jeho členy s příspěvkem 100 K, ale riskal za prvého předsedu členy obec humpoleckou, záložní Svatošlavskou a továrníka Emmericha Dítěte.

Obec humpolecká věnovala museu xatím prvním místnost ke shromáždování sbírce vpravnici a předseda Musijní společnosti zvol všechny výborové schůze do svého bytu.

Bývalý výstavní výbor zanechal ižar nejen na novou Musijní společnost, ale i na práci, kterou měl ještě dokončiti, když se přechměty zaslání na Marsdopisnou útstavu do Prahy vrátily po výstavě zase zpět do Humpolce.

Okremí starosta opat Furrík určil, aby věci pracené z Prahy, složené byly na humpolecké faře a pře už se nikdo z bývalého výstavního výboru o nic nestaral, a tak navrácené věci na útstavu zapůjčených zústaveno bylo nové založení Musijní společnosti.

Práce této postjali se jednati a polkladnit Musijní společnosti, kteří jednak zapůjčené přechměty vraceli nebo se starali o to, aby byly věnovány založenému museu, což se jim ve značné míře podařilo. Mnoho přechmětů propůjčených do Prahy stalo se základem sbírek musijních. Tak všla v život Musijní společnost pro okres humpolecký a musem odřemí.

1.
Obyčdná móda

Některé humpolecké občanů, zvláště irakalický, nemohly rotolati porušení mravy, ovšem nehezké a nečestné, a oblekaly se do ohryzaného „dimpollu“, krojí německých hoxolů a to proto, že se stal kraj tento mravem lazeňských a letních hostů viden. Objeví v Čechách. Věnole rozumným Čechům se toto počinání protiví a nelze ani dosti proti tomuto ošklivému opičení se mluvit i psát. Ale manivým ženám těžko začati.

2.
První pomník padlým vojínům

První pomník padlým vojínům postavili občané v Mysle-
tině, okrem humpoleckého, a dne 8. srpna 1920 jej odhalili -
domácí přikou slavností. Zúčastnili se jí i hosté z Humpolce.

3.
Havlíčkův kraj -
o životě v Humpolci

„Havlíčkův kraj“, časopis v Německém Jurdě vyhledávející, v č.
33. ročníku II. přinesl následující články: Domníváme se, že
úřady státní vydají pravděpodobně tuto vyhlášku: Pro obyčejné
smutelniky zůstává v platnosti policejní hodina do 11 hodin.
Pro „váhnu“ občany od ministerstva úřadníka, odborové kavy
v ministerstvu Marodní obrany a pro kapitány československé armá-
dy prodlužuje se policejní hodina do 4 až 5 hodin ráno a začte
se, aby nikdo pracující se „oučaly“ v této době nezrušoval. -
Týká se poma ministerstva Dborovického kavy Jiřího Skorkovského a
jeho spolupracovníků, kteří v Humpolci vedli letní úpraveny, ale necho-
dí více brzo spat. -

4.
Krádce v nemocnici

Sluha humpolecké veřejné nemocnice Šťastný prohl s 5.000 ko-
runami, které měl donést na právu; kromě toho vzal s kamará-
dem, který byl v nemocnici na léčbě, ještě dva kance prádla a
zábrava.

VII.-1920

8.-VIII

11.-VIII

VIII.-1920

VIII.-1920

9.-X

1.
Krádce

Uprosluní době proboučeno bylo obyvatelstvo humpo-
lecké častými krádežemi, které vyvolaly v nesdávčím ústolu
na nevolbytnou prohlášení volníckého družstva. Utkosným
pátráním strážníků prostarilo se zjistiti pachatele. Byla to
klupa mladých kluků pvedených ani detektivními utážka-
mi v leioğrafch.

2.
Městská Beseda
zanikla

Po 36 letech svého trvání rozšel se jistě z nejstarších spolků
humpoleckých - Městská Beseda. Byla založena v r. 1884. Prvními
jejími funkcionáři byli tehdy: Janub Krušda, byw. poslanec a sta-
rosta města; Dr. Jaroslav Kašpar, městský lékař, Gustav Koblík,
řad. šokob, Konstantin Nikolau, obchodník; Aug. Pyčoch, učitel;
knihovníkem; Janub Lvi, správem hudebního fondu; členy
výboru: Ad. Špuda, Jozef Slovák a Jindř. A. Mápravník. Městská
Beseda byla vedle Sokola a Zpěváckého spolku střediskem lehdij-
ního mehu vzdělávacího v městě. Pořádala přednášky, koncerty i
zábavy a těšila se hojnému členstvu, měla vlastní místnosti,
opatřené vkusným inventářem, bohatý archiv hudební, učen-
knihovnu i spolkovou čítárnu přístupnou každé denní doby.

Poslední rozdělily se o činnost její spolky nověji a Beseda
omezila svoji činnost koliko na propogru literatury a přejčování
knih. Poslední přednášky a zábavy konaly se za starosty Filipa
Bečváře, který stěhovala se potom bohatá knihovna besední do
městské kavárny, kde naterla ululit až do svého zániku.
Ve velké hromadě kmané dne 9. října 1920 bylo smazeno Besedu
rozpusťiti a knihovnu věnovati veřejné obecní knihovně a čí-
kárně Komenského v Humpolci, již leto vyjde v život. -

Československá národní demokracie v Humpolci uspořádala dne 10. října 1920 ve Spolkovém domě veřejnou schůzi o před-
nášce P. J. Jaxy, jehož vše býval v Humpolci učitelem,
O socializaci a nynější situaci v Československé republice.

1.
D. Joz. Jaxa
v Humpolci

Dne 20. září 1920 konalo se v obecním soudu v Humpolci
přelíčení s několika nedospělými hochy, kteří z darebáctví i ne-
rozumu způsobili vyjmutí vlaků zajišť. nástrojů dráhy na
Sibeničném přepravě, že na kolej položili silný kámen vyta-
žený z kolejnice. Důvodě strážnosti a důchopřítomnosti
strážnické dráhy jest děkovati, že stroj s největším úsilím za-
stavit, když sjezděl s vohu na pilnici jiskrotem a tak Dvřátel
možné nešťastí. Dvři byli potrestáni i tím, že musli podíci
hraditi výlohy spojené s vyjazením lokomotivy na kolej.

2.
Zpusiti hoši

Legionářský ples konán byl ve Spolkovém domě dne 23.
října 1920 za účinkování hudby pěšího pluku č. 21 z Čáslavě.
Zábava vřázala, jaké přízni tění se legionáři. Zastoupeno bylo
nejíce živnostnictvo a dělnictvo. Tak zvaná inteligence, ač
na nepatrné výjímky plesu se neúčastnila. Pořadatelé na
tuto okolnost veřejně zekrali.

3.
Legionářský ples

Legionářský proměnný koncert na náměstí pořádaný
byl v neděli dopoledne 24. října 1920 za účinkování
hudby Čáslavské ve prospěch přívatků pro padlých legionářů.
Z číselného výčtení 2330 Kč věnováno odoví pro legionáře se
čtyřmi dětmi - 600 Kč; matce pro zemřelém legionáři - 300 Kč; jednomy
síraku - 140 Kč; pohnutelnému legionáři - 500 Kč. Zbytek zaslán
Proměnnému výboru legionářskému do Prahy.

4.
Legionářský koncert

10. - X

20. - IX

23. - X

24. - X

V noci na 14. září 1920 vhrpalo se několik nena-
mých pachatelů do kanceláře Roluického družstva ze silnice ve-
douce k nádraží světlíkem nade dvířmi. Snahou jejich bylo vs-
loupiiti pokladnu. Šly to však oni začátečníci, protože poklad-
nu převrátili na zem a štěli vyprávěti její dveře. Ale do ps-
kladny se nedostali a proto vyprávěti práci stoly, v nichž však
peněz neměli.

14. - VII.

23. - VII.

Některé humpolcké ženy nemohly odolati pokušení nové
mody, ovšem nehezé a něčské, a oblékají se do ohybného, dírndlu
klobouku na komto místě o „dírndlu“ vgláclati, jest to kraj
venkovský, německých dívek z Sypolova a z Alpe vřec. Nebyl
by nám nijak proto protivný, ale proto se nám zprotivil, že
se do něho nyní přmahem oblékají i vřec německo-řickové proti-
ny lázeňských i letních hostů vřec našich končin. A naše „olost-
vecké“ ženy opíci se po nich. Nejpodobnější se nám zdá, když se
do něho oblékají malé děti, nebo členky Sokola. (Viz str. 201.)

1.
Zloději

2.
Opětně
ženská marnivost

Ustavní ovčková komise v Humpolci oslavila pomyšlenu
upálením mistra Jana Husa v předvečer národního prátku ve-
líkym táborem lidu, na němž o významu kosmického mu-
čovníka promluvil předseda komise učitel Jan Habarous.

5. - VII.

3
Tábor lidu

Z odremi nemovnice vznikel náhle sluh Šťastný a s ním
také přes pět tisíc kopem, které měl odvezt na poštu - a nějaký
žatstvo i piadlo.

VII - 1920

4
Zloděj

Podvodníci

V posledním čase - v srpnu a září - bylo město naše ve-
lice často navštíveno - různými kontrolory a dozorei, kteří bez
ohledu na důstojnost konali v domech prohlídky. Bylo sice pozdě-
ji zjištěno, že tyto dozorcové byli podvodníky.

Německé zbytky

Zvláštním zjevem pomale' přeměny starých rakouských
čachtů bylo - německé poštovní kazetko "Humpoleck", jehož zdejní
msta ještě na oklonu p. 1920 nematále užívala.

Kyšimutí vlaků

soud.

Dne 20. září 1920 konala se u okresního soudu humpolecké-
ho příchodní i nedostupnými lodičky, kteří z rozpuštění i neroz-
umné zřísořbili nedávno vyřinutí vlaků zdejní dráhy na
Sibeměním železi. Mebyti ostravčiči, kteří strojní dráhy, bylo by došlo
k značnému neštěstí. Chlapci z uličnické polozíli na kolij rily
dlouhý kábel, který se p kolije smekl, opřel o pražce a tak
způsobit vyřinutí na místě s vysokým vráhem a rychlým spa-
dem. - Hoři byli potrestáni náhradou škody dosti značné -
spojení s výzarmím lokomotivy opět na kolije.

Rozhod

Českého srdece

v Humpolci

Uplnění své poslaní uzavřel spolek "České srdce, národní
výbor pomocného spolku pro samosprávný okres humpolecký
v Humpolci svojí činností a podal o ni tuto zpráv: :

Zdejní občanka Českého srdce vznikla počátkem roku 1918
za účelem poskytovat strádajícímu mužské kování a děti, které
následkem války podvýživou a nedostatkem nejvíce pociťovaly.
Když ke konce války poněmňovaly snahy rakouské vlády se
poročily a když na ně český národní úpověděl vyřinutím
Národní daně, aby tím více národní mešiny mohly býti př-
poroženy, ozvalo na pte Českého srdce v Humpolci i úkol

IX. 1920

IX. 1920

20. IX.

vylbrati Národní daně na Humpolecku. Bylo toho více, proto, že
vláda rakouská samosprávným korporacím vybíráni Národní
daně zakázala. Tak sbralo České srdce na Humpolecku
při sbírání a zábavách
na Národní daně 31 853.44 K,
pro Štoko 100.424.40 K,
pro České srdce v dešské 4.300. - K,
pro České srdce v dešské 4.298.02 K

Z této částiny bylo penováno :

Českému srdci v Praze holvé	35.829.08 K,
Okresní komisi pro mládež v Humpolci	27.849.05 K,
českému Domu teče komise "Dagmar"	13.738.42 K,
humanitním ústavům	3.300. - K,
místním spolknm	15.173.72 K,
spolku "Komenský ve Vidni"	15.000. - K,
Českému srdci ve Vidni	3.400. - K,
Kotiční Matice Školoké v Praze	5.000. - K,
Národním jednotám	16.500. - K,
studentské meuse a j. přípravy	4.146. -
Utrem sbráno na peněžích =	140.875.86 K,
Přípravy holvé čimty	139.936.27 K.

Mimo peněžité dary byly sbírány i potraviny a bylo odvedeno:

mouky a zeleniny	263 met. centy,
krámbou 2 vagonů a p. doobnovu	97.71 " "
mouky	436.50 kg
krupičky	38.80 "
zita	115. - "
ječmene	55. - "
dříví	2. m ³
vaje	4973 kusy.

1920

Vedle toho bylo rozprolááno množství odborných i knižních Českých prvkem vydaných; uspořádána Doudačská beseda s přednáškou prof. Dr. Ceníka Zibenta, vyjet na Rozkoš spojený s tom-bolou, Seifertův koncertní večer, dvakrát skvělá vejce, svato-václavský sbor ve všech kostelích a jiné.

Na jaře r. 1918 přijato bylo 18 národních hostů - děti - do pěveckých krotin v odise; v r. 1919 umístěno 43 dětí Českého prde z Vídně v odise humpoleckém.

Dne 1. října 1920 se Český prde v Humpolci rozestlo a činnost jeho převzala Okresní komise pro péči o mládež.

V předvečer Dne svobody uspořádala Osvětový sbor v Humpolci za účasti Zpěváckého spolku akademii s programem zpěvním, hudebním, s přednáškou a recitací. Akademií však nebyla tak navštěvována, jak se očekávalo. Ani přednáška nebyla obsazena, což však bylo volný. Nejlepší z programů byla čtení zpěvních a hudebních. Recitace a přednáška uspokojily méně. Přednášel učitel Rudolf Šimek.

Žáto v městě nově o byty nepolevnila, uneslo se obecní zastupitelstvo dne 1. listopadu 1920 povolit náklad na stavbu obecního nejmenšího domu, nového na pozemku čp. 1276/II-13 proti Pauským vschem.

Spor o Kamarytovu kroniku mezi obcí humpoleckou a paní Annou Feltrovou, dcerou zesnulého starosty Filipa Dječívě, ukončen byl po dosti dlouhém a neúspěšném jednání s obou stranou prohlášením paní A. Feltrové, že byla jmenována

1.
Den svobody,
oslava.

2.
Obecní dům

3.
Spor o
Kamarytovu kroniku.

27 - I

1 - II

I - II

3 - II

1920

městské radě zaslala. Do oporu zasáhli některé pamětníci doby Dječívovy, Karel Kocian, směnka a přítel Dječívův, Adolf Hruška, býv. městský důstojník, Frýš Flokner, býv. občan humpolecký a konečně dlouhý přítel s jejím předsedm konservátorem Janem Kopádem a grafkem Venc. Kamešim, kteřížto poslouhali účinně obrátně prodání i Státnímu památkovému úřadu v Praze, jimiž do oporu také zasáhli.

Prodání konservátorskou i naprosto paní Feltrové uloženy jim pro péči o paměť v Okresním muzeu a dohře charakterizují dobu i současné osoby.

Čmečné rozhodnutí učinila paní A. Feltrová oznámením rozdělitelným listem městské radě:

1. že kroniku Kamarytovu obci daruje (!); ale vymíní si paní A. Feltrová, že
2. si ji ponechá ještě nějaký čas u sebe;
3. že se město Humpolec zaváže, že kroniku Kamarytovu jí - paní A. Feltrové - kdykoli k práci zapůjčí;
4. že se město Humpolec zaváže kroniku Kamarytovu nikdy neprodati ani jiným způsobem nezevisti.

Obec Humpolecká na tyto podmínky přistoupila, ale poučasně prohlásila, že je převěřena, že kronika Kamarytova byla vždy vlastnictvím města Humpolce.

Dne 13. listopadu 1920 byla městskou radou humpoleckou uspořádána veřejná schůze s přednáškou „Starb a údolní přehradky a hydrocentrály na Želivě“

1.
Přednáška
o údolní přehradě

1920.

1.
Evangelická škola
prodána.

Dřívaleh budem evangelické soukromé školy, již ať domel měla pronajatou místní školu kašta humpolecká pro tři třídy obecní a dvě školy za 800 korun včetně nejmenšího vol. Presby- terstva evangelické církve, prodala presbyterstvo soukromé firmě Bratři Dostalové, kteří hned ode dne prodeje nejmenší místní školu kašta zrušili na 3000 korun počínaje.

2.
Čeští židé
v Humpolci.

Sárodní myšlenky a příslušnost k československému ná- rodu přijali, jako členové místní skupiny Svazu Čechů - židů pro Humpolec a okolí, již měla 5 prvnice 1920 v Humpolci tyto členy: Karol Aufrecht, obchodník; Frideř Bergmann, obchodník; Adolf Brocek, obchodník; Zimmnd Judlasky, obchodník; Adolf Eisler, obchodník; Marta Eislerová; Olga Eislerová; Oskar Haller, velkoobchodník; Eduard Kaufmann, obchod.; Gustaf Klein, obchodník; Robert Kimmernann, obchodník; Zibrid Lederer, advokát; Bruno Nettl, obchodník; Lotka Grünhutová; Alfred Porges, obchodník; Otka Schneider, obch.-
Platní židé v Humpolci hlásili se k sionistům. -

3.
Loutkové divadlo.

Loutkové divadlo v chlapecké škole, již opětně po delší přestávce za součinnosti učitelstva a několika ochotných spolu- občanů bylo opětně zřízeno, uspořádalo dne 10. prvnice 1920 své první představení. -

4.
Jan Lukášek,
žid učitel.

Dne 24. prvnice 1920 zemřel v Humpolci Jan Lukášek, evang. říš. učitel ve výslužbě ve stáří 74 let. Byl druhým nástupcem Jana Šluníčka, jeho bývalým spolupracovníkem, dobrým učitelem a říš. pracovníkem. Zolařské činnosti byl v zahrádkářství a ovošnictví. Za svého činného a plodného života

19. - XI.

5. - XII.

25. - XII.

10. - XII.

1919

24. - XII.

přece jen začít křepky svou notou. - Když zemřel žid učitel Jan Šluníčka a po něm místo říš. učitele jako pomocníka, státním již učitel Lukášek, byl tento říš. pracovník z- slulou - jemu nepřátelský osobnosti v ev. církvi odštěpen, ponechán na místě produkce tel. a říš. učitelů jmenová- van učitel mladoš. Christian Týnol z Čimelova u Hradce Králové. Tento činný učitel Lukášek velmi rychle, než práce od- šel přij. svou velmi křepkou, ač ne bez hořkosti. - Teprve, když nový žid uč. Týnol po několikaletém působení odešel pro chu- zavost na R. psčinek, dostalo se učitel Lukášek pracovní- učen. Teprve teď by říš. učitelů jmenováno. -

Na místní dráze Humpolec - Německý Jeví byla otevřena dne 25. prvnice 1920 nová zastávka - Račňov - u Zvonov mlýna. Toji zřízení povoleno bylo 23. září a dne 9. listopadu bylo po- čato se stavbou. Zajímal je, že na zřízení čekárny a na ú- pravě krati pracovalo dvacet lidí z Račňova a z okolí bez- platně, jin aby otevření a zřízení bylo uskutečněno.

Městská spořitelna vydala v r. 1920 výroční zprávu za uprání r. 1919 a v ní uváděla: obrátu - 23,339.521 Kč 05 hal.. Fondy spořitelny dosáhly 11,707.968.04 Kč, fond rezervní 29.937.82 Kč; vklady 3,359.526.49 Kč; zápisů - 546.550.35 Kč. - Spořitelna městská byla založena v r. 1911. Mimo ztrátu, již utrpěla válkou v částce 8.378.50 Kč, uvádí za r. 1919 potěšitelny výsledky.

1.
Račňov zastávka
dráhy.

2.
Městská spořitelna.

1. Okresní hospodářská záložna.

Okresní hospodářská záložna v Humpolci vydala za správní rok 1920 následující účetní zprávu: obrot - činil 32,195.208.54 K; příjmy bylo: 16,097.604.27 K; zisku 19.814.42 K; rezervní fond - 85.345.75 K; příjky 3,811.384 kopun.

2. Žirnostenská záložna.

Žirnostenská záložna v Humpolci slavila 5. dubna 1920 - padesátiletí svého trvání a vydala o této době svého působení obšírnou zprávu, jež je uložena kř v místním muzeu. Za r. 1919 vykazovala obrotu: 69,841.058.86 K, zisku - 38.265.89 K; fondy rezervní činí 144.700 K; hlady 4,132.337 K, příjky 875.098 K. Aktivní zálohy 31. prosince 1919 - 4452211.52 K.

3. Místní školní rada rozpuštěna.

Denem 31. prosince 1920 byly rozpuštěny podle zákona všechny místní školní rady, tedy i místní školní rada humpolecká, aby mohly být vykonány nové její povhy.

4. Premiová příjka.

Na státní premiovou příjku republiky Československé upsalí v r. 1920: měřelský pluv dívčí obecní a měšťanské školy 12.300 K; žácky obecní školy dívčí 900 kopun, žácky školy měšťanské 300 kopun.

5. Účet Okresní správní komise.

Účet Okresní správní komise zastupitelského okresu humpoleckého za r. 1920 vykazoval příjmy - 873217.64 K, vydání 870425.50; okresní přírůžka činila 170%.

1920.

1919.

31. - XII -

1920.

Vydání Okresní správní komise zastupitelského okresu humpoleckého byla hlavně tato: náklad na správu

na komunikace	74969.72 K;
na zemědělství	240054.48 K;
na zdravotnictví	71379.66 K;
na veřejnou bezpečnost	24517.04 K;
na školnictví	28789.- K;
	12837.70 K.

1. Vydání Okresní správní komise

1920.

1921

1.
Sebevraždy

Dne 8. ledna 1921 utopila se v rybníci Humpoláku při jířické pilnici zedník podoba po materialistovi - Růžena Sládková, když byla dříve, než skočila do vody, požila dávky jodu a přelízla si kopy na rukou. Cím opáchala ani v nepřirodné mysli, jížto již dále bylo na ni pozorovati, že není úplně duševně zdravá.

2.
Lidovýchorný kurs

Agrární strana okresu humpoleckého uspořádala v Humpolci v Okresním domě ve dnech od 19. do 26. ledna 1921 - lidovýchorný kurs, na kterém přednášeli k této věci o následujících tématech: 18. ledna:

Dr. J. Zastava, Stavba naší republiky;
 Ing. Halík, Agrární program;
 Dr. Janoušek, O chovobách brambor;
 Ing. F. A. Ernest, Vyšiva postlín;
 Rev. J. Petr, O kulturní práci na našem venkově;

20. ledna:

Dr. J. Kaximov, Příklad pelských dějin;
 Dr. O. Suchý, Pracovní doba v zemědělství;
 Dr. J. Straňák, Vzdělávání;
 L. Pokorný, O červení pepří a podobných chovobách.
 Dr. L. Feickabend, Průmyslovství na Československé vysočině,

26. ledna:

Ing. J. Galáček, Vybrané kapitoly z pěstování brambor;
 Insp. J. Mátka, O zvelebení oborů hospodářského zvířectva na Československé vysočině.
 Dr. A. Hůlka, Slévny rajec a drobných hospodářských produktů.

8. - I

19. - I

20. - I

26. - I

1921

Dr. Ot. Jirčina, Chov vepřů;
 Dr. Fr. Staněk, Luňáček.

Máříčková přemáření jízdy nebyla hojná.

23. - I

Dne 23. ledna 1921 vykonána byla v obecním zastupitelstvu humpoleckém volba členů místní školy kady podle nového zákona a to zastoupením politických stran: zvoleni

za stranu sociálně-demokratickou:

Frant. Prine, obuvník;

Josef Havelka, soukeník;

Jan Zanáček, soukeník - za náhradníka;

za stranu českých socialistů:

Karel Půborský, kapelník;

Emil Kudlička, porabník závozný, náhradníkem;

za stranu národně-demokratickou:

Anton Strádal, berní ředitel;

Anton Spruha, korápník, náhradníkem;

za stranu lidovou:

Maxbert Jenš, děkan;

Oktavian Strádal, obchodník, náhradníkem;

za stranu židovskou:

Julius Hořinec, hostinský;

Josef Hápraník, klempíř, náhradníkem;

zástupci učitelstva zvoleni byli učitelstvími sbory takto:

za učitelství sbor školy chlapecké:

Josef Zevenda, ředitel;

Václav Kunc, učitel obecní školy;

za učitelství sbor školy dívčí:

Marie Šimůnková, učitelka školy otce; Frant. Jindračková,

uč. školy měšťanské a Josef Hořáček, ředitel.

1.
Volba
Místní školní rady

1. Rekurs proti volbě místní školní rady.

Ustavem místní školní rady bylo sár rolloženo, že to se strany učitelského sboru školy chlapecké povolán byl proti volbě zástupců učitelstva - zvolených sborem školy dětí protest, jenž upíral industrialní učitelce volební právo. Pro- tož povolán zemské školní radě, jež přiznala této vyhověla, zrušila volby zástupců učitelstva a nařídila volbu novou. Proti tomuto rozhodnutí dostala se industrialní učitelka ško- ly dětí k ministerstvu školství a to rozhodnutí zemské škol- ní rady zrušila a přivedla volbu protordilo. Vyřízení těchto stížností trvalo skoro dvě leta. Děti v únoru 1923 byla druhá stížnost vyřízena.

2. Rozpočet místní školní rady.

rozpočet místní školní rady, jež naproti úřadům za- stupoval doavídaní starosta města s městskou radou, vyžaroval na rok 1921 potřebu 175 482 Kč, z nichž připadlo ukrautiti městu Humpolci	167 130.86 Kč,
obci Rokozni	23 13.40 Kč,
obcím Račkovu a Vělemonovu	61 44.70 Kč.

3. Čejov připojení k elektr. síti.

Ve schůzi obecního zastupitelstva schváleno bylo připo- jení obce Čejova k elektrické síti humpolcké na základě smlouvy a náklady 140.000 kopun.

4. Osacovací akce.

Dne 29. ledna 1921 byla otevřena v Humpolci prodejna na osacovací akce státních zaměstnanců v budově Okresního soudu, aby pomáhala státním zaměstnancům k levnému nákupu. Akce celá jako akce první sklamala, ježto zboží, jež prodávala, nebylo levné ani dobré.

I. - 1921

22. - I

23. - I

24. - I

I. - 1921

II. - 1921

4. - II

7. - II

Dobročinná sbírka ve prospěch pohřbitelů obyvateľ blízkých Surožat, jež byla podniknuta v lednu 1921, mimo- jevolněle dary zaslané přímo do Surožat, vyšla v sa- motném městě Humpolci 4092 kopun.

V únoru 1921 vydala lidová strana v Humpolci zvláštní povolání, jímž upozorňovala katolíky, že nová "septa československá" chystá se zabrati katolický kři- stovní kostel k příjmu účelím a vyběří přiči katolíky k obkone křibitovního kostela. Vyžva tato stala se později přiči- činou k nepřekným zjevim zfanatisovaným a nerozumným lidí, kteří dopouštěli se v úmyslu hájiti majetku ex-ke ka- tolické - i činně nerozumným.

Loutkové divadlo pro děti, vzniklé ve škole chlapecké, zahálo v provincii 1920 a v lednu 1921 bylo hry: Pan Franc ze zámečku, Dytř Milhoj, Čertiv fragniček; připravuje Proletum v hudlicích, Čarovné rozinky na zlatém prahu, Čert a Káča, Pan Johannes. Mávětem je vždy hojná a úspěšná uspokálení i zisk- hmoens slům. Divadlo vedou učitelé a s pomocí několika ochotným protusločanů.

Moravsko-slezská banka zakoupila v Humpolci od u- čitele Otty Dychmavského v Mádrašské ulici dům za první zna- ný peníz a zrušila v něm příjmi filialku. Celé zařízení i s koupí domu pláto na 400.000 kopun. Příjmi příjmi počala filialka dne 7. února 1921.

1. Sbirka

2. Nábožensko- nádky

3. Loutkové divadlo

4. Moravsko-slezská banka

1921

1.
Založení obce
Československé
církve.

Průběh z založení náboženské obce církve československé v Humpolci vyšel od příslušníka evangelické církve československé - Jindřicha Jartáka, zrna humpoleckého portičhače, který na vlastní pěst přičinil se o svolání schůze nesprávně a dezavardní církve římsko-katolické, na které dne 11. února 1921 ve Spolkovém domě za obecné účasti svolal československý farář Jindřich Štulínský z Německého Dvora, rodem ze Slavného, Opavina a představitel československé církve. Výsledkem této velké manifestace byly první československé bohoslužby dne 28. března 1921 v evangel. tolerančním kostele na Zichpuli a dne 27. května 1921 - ustavující schůze příslušníků církve československé v Humpolci.

11. - II.

2.
Výsledky sčítání
lidu v Humpolci.

Vláda republiky Československé nařídila dnem 15. února 1921 první sčítání lidu v republice. Výsledky jeho, které byly ovšem oznameny až později, jeví se takto:

v Humpolci napočítáno bylo:

obyvatelstva - úhrnem,	5542
z něho - mužů,	2599
žen,	2943
příslušníků státu československého,	5473
národnosti československé,	5444
německé,	11
židovské,	14
jiné,	4
cizinců,	69
náboženská římsko-katolického,	3926
evangel. československého,	562
československého	512

15. - I.

1921

náboženská	
židovského	148
jiného	4
bez vyznání náboženského	390
Na 1000 mužů - přichází v Humpolci -	1132 ženy.

15. - II.

Výsledky sčítání lidu v obci humpolecké byly

Kyto:

obyvatel v obci humpolecké úhrnem	27.146
z toho mužů	13.123
žen	14.030
národnosti české,	26.905
německé	26
židovské	15
jiné	11
cizinců	189
římských katolíků	24.380
evangelíků	1.039
československého vyznání	963
židovského náboženská	202
jiného náboženská	30
bez vyznání	532

Povolání:

zaměstanci, ležáci -	15342
přímyslem a výrobou se žijí	7225
obchodem, peněžnictvím a dopravou	1558
státní službou	794
jiným povoláním a bez povolání	2227

Na 1 kilometr čtvereční - přichází 87 lidí,

v r. 1910 88 lidí.

Byl jeden obyvatel na třináct kilometrů.

Výsledky sčítání lidu
v obci.

1. Rud. Hájovský, ex. farář.

Dne 6. ledna 1921 konalo se v evangelickém chrámu nastolení nového duchovního správce, faráře Rudolfa Malého, zvaného = Děsem na Mlýnské, v roce 1887 narozeného.

2. Pokus o přerát.

Děsem i v jiných průmyslových městech, tak i v Humpolci mluvilo se o tom, že komunisté - levice sociálně demokratická - chtějí provést přerát, jako odvetu za to, že v Praze dělnické děm a tiskárně vrátili úřady - sociálně demokratické pracovní - mluvilo se o tom, že levice zmocní se dělnického domu a prohlásí stavbu. Již v prosinci 1920 (18. prosince) svolali komunisté schůzi, na které hlavně slovo měli dva židovští příslušníci strany, jeden z Prahy, druhý z Něm. Jizdru, komunista Giesler - ale ke stavbě ani k záboru nedošlo.

3. Rozpisce obiliv.

Podle vyjádření ministerstva zásobování převezpáno bylo obzem humpolckému odvésti 140 vagonů obiliv. Z toho do 15. prosince 1920 bylo odvedeno 61 vagonů 21 q. Z těchto cifer patrné, že obilivý horský obzem koná dosti předemité své povinnosti k republice. Všem převezpanou dopravě těžko bude mocti odvésti.

4. Rozpočet okresu.

Dne 21. ledna 1921 přicelková Okresní správní komise v Humpolci svůj rozpočet na rok 1921, již vykazuje:
příjmy 125247.14 Kč,
výdaje 599735.64 Kč;
neuhrazený pohled 474.488.50 Kč
bude uhrazen 97% okresní příjmy a domovní daní živ-
zorní a 270% okresní příjmy a ostatním příjmům daním.

6. - I

I - 1921

I - 1921

21. - I

15. - II

Okresní politická správa v Humpolci vydala v únoru 1921 velmi ostrý nálezní prosvětlení nově vzniklých knihovně nábožn. a pro omezení prodejů i výnosů. Nálezní doručena byla všim obecním úřadům a uvážena v časopise Slavíčekův Kraj 1921, ročník III., číslo 7, strana 4.

1. Omezování antikolismu

23. - II

V noci na 23. února 1921 vstoupal se chodě do pro-
dávny Rolnického stádního družstva v Humpolci a odvezl tu nějaké látky a něco peněz. Když sám páno s lupem z domu vyběhnel, byl spatřen přivoděm humpolcké dráhy Širáčkem, jenž mňž se šel do výstupku se vrat a stal se tak nápadným. Po chvíli dal se směřem k Německému Jizdru nhlíci. Přivodě dráhy šel po návratu k Něm. Jizdru ani o 9. hodině dovedl se o širáčkovi a upozornil četnictvo na rozi pánu přehlou. Četnictvo s panem Širáčkem šlo tedy poludním vlakem do Něm. Jizdu, kde chodě, sedícího již s lupem se vlakem - přichypaném k Jizdru k Dhlavě - zastlo chodě byt z Dhlavy a měl 2 domy, v němž se polnické pla-
stiče nacházelo - klič a množství parličů.

2. Chodě

II - 1921

Vážné události v republice i život v blízkém okolí hum-
polckém, již zlatě živým nové církve československé byl velmi vzrušen, vyvolával na obou stranách - v církvi kato-
lické i v církvi nové - neuvěřitelné boje náboženské, již zlatě v mládežích vyvolaly silné heslo: „Pryč od Říma“.
Hesla tohoto zlatě živých římských katolicků uposlallo, aby rozumně řady příslušníků nové církve československé.

1. Heslo: Pryč od Říma.

1. Náboženské boje.

Počátkem roku 1921 na celnici lidové strany na Škocnově bylo veřejně proslavováno, že nově zřízená obec církve československé v Humpolci chce zabít násilím katolický kostel v Humpolci. Aby se zjednotila obrana tohoto skutku, bylo ještě letáky zdiskreditováno, že je křivo a majetku církve katolické chránit a věrný katolický lid vybízet, aby přivlekl obránců chrámu i majetku církve. Organizováno též i velký zábor církve československé má být proveden. - Skutečně našlo se dost lidí, kteří letáky uvěřili, poslechli, sebrali hole i zbraně a šli se v kostele na křivě na maso, kde hlídali a čekali na zábor. Mezi obránci byli i přispoluční pobožní lidé, kteří stráž v kostele přitíla, bavila se kouřením, hravou kartou a pitím alkoholu. Místní policie, která na stráž byla upozorněna, žádala za otevření chrámu, ale byla odhýta s počátkem šprokem a obložována revolverem jednoho z obránců - mladíka Hrdličky a proto přivolala četnictvo, které stráž odvezlo, rozehnal a přimlo na počky okružní k pouti. Celá tato příhoda stala se v noci ze dne 25. na 26. února 1921. Při prvním řízení, které po ní následovalo, byli tito přičinliví obránci viny zproštěni a šprokem kolikto Kliment Hrdlička pro přečin nedovoleného nošení zbraně. Zprávy o abytanem záboru byly nepravdivé a vědomě šprokem nové církve československé řízení. -

2. Nadace Otty Rychnovskéj.

Učitel humpolecké obecní školy chlapecké Otta Rychnovský, podnik humpolecký, věnoval redakční listu Alexandře hypoteční banky v nominální ceně 10.000 korun na zřízení dvou nadací, z toho - pro chudé studenty města Humpolce

6. - III.

dle uvážení z dělnické strany a druhou - pro zchudlé občany města Humpolce. Nadace má jmenů Otta Rychnovského, učitele v Humpolci a jeho strany a vyplácí se z výnosů věnované redakční listiny. -

6. - III.

Okremí osvětový sbor v Humpolci a všechny místní spolky pro zástupce městské rady humpolecké za spolučiněním zřevněného spolku Čechy a Leali pořádal dne 6. března 1921 na slavné narozenině presidenta republiky Tomáše Masaryka slavnost s přednáškou o Tomáš. G. Masarykovi, její předsedl evangel. farář humpolecký Rudolf Mlabovský. U pořádaná byla ve Spolkovém domě. Vstup byl volný a návštěva hojná.

Presidentovy narozeniny.

8. - II.

Okremí listinná humpolecký vydal v březnu 1921 - vyhlášen okremí politické právo, v níž velice želi rozháraných poměrů náboženských, bojů i vzájemných stvarek, z níž největší přičinná navdala zajiště nepravostní zprávy o zamyšleném záboru katolického kostela i volálosti z ní přešle a napomíhá občanstvo celého okremí k lásce, trojnosti a vzájemnému šetření všery práv i cizí. - Vyhláška zveřejněna byla v Hradčickém kraji, květen III., č. 10. -

2. Vyhláška okres polit. správy o nábož. bojích.

15. - II.

Náboženské boje mezi církví katolickou a novou církví československou hnutí na počátku března nové církve vyvolaly četné polemiky a hádky ve počky, zvláště v morních časopisech. Velmi ostře proti proslavování církve katolické, vlastně proti největším jejím přislušníkům humpoleckým psal Hradčický kraj v počátku III., v čísle II., kde státl i proměšným přičin o přičinlivém kardinovi kostelní strážě Klimentu Hrdličkovi. -

3. Posměšné písně.

1921

1.
Československo
bohoslužby - první
v Humpolci.

Za květnou neděli v březnu 1921 byla obnovena v Humpolci ve starém tolerančním kostele evangelického českého hromadního misie a první apoštol dleka za obrovské účasti. Tím donal farář Skadee z Litomyšle. Nic nebylo platno psaní Lidového listu, jenž o tolerančním kostele vykládal, že byl až domů přemýšlen a že se nyní připravuje pro bohoslužby církve československé. - Bylo to první československé bohoslužby v Humpolci.

2.
Ant. Hanousek,
legionář

Dne 30. března 1920 zemřel v Humpolci ruský legionář Antonín Hanousek, marxalista, rodák z Dejčelice a bývalý žák humpolcké školy měšťanské. Příčinou smrti i nemoci byl jeho dlouhý pobyt v nehostinné Sibiři. Pohřben byl v vojenském proslavní a za účasti vojenské hudby přišlo plukovník a. d. z Čáslavi, jenž zemanem na pohřbu poslal neříšně legionářský plukovník Šidlik, na venkovském hřbitově v ulici Řečici pod Lipnicí.

3.
Peklo cen
dobytka

Ke konci března 1921 nastal v celém kraji náš vývojný náhlý pokles cen hovřího dobytka, ale ceny masa u přemě-
ků neklesly. - Jeden kilogram přívě váhy byl za 4 až 5 kopun.

4.
Ruští studenti.

Dne 1. dubna 1921 uspořádali v Humpolci ruští studenti z Prahy hudební a pěvecké představení pro dospělé i pro mládež. Jolásci líbily se svým překně ruské lidové tance. Pořadatelé - studenti byli ruští emigranti, jež protivně přelstivost Čechů a nemohou se se politikou jejich přičiněním vrátiti do své vlasti.

III - 1921

28. - III

30. - III

II - 1921

1. - IV

1921

1.
Otto Matka.

Dne 2. dubna 1921 zemřel v Praze v sanatoriu v Podolí SVD Otto Matka, velkostatek ve Zahošovicích, Rozsochatech a Větrném Jeníkově, bývalý poslanec a člen pausré sněmovny, člen okresní správní komise, býv. člen okresní školní rady, pocházel z města Humpolce. Pohřben byl v rodinné hrobce ve Zahošovicích. Navštívil se v Humpolci 30. ledna 1848 „na obci“, kam kde stojí nyní korápní žrnok, dříve Wurmsova, kde měl jeho otec baráček, studoval práva, potom byl profesorem národohospodářství na vyšší škole zemědělské v Litvencích. Dlouhá léta byl poslancem velkostatecké kurie, členem katolské sněmovny poslanců a komitě i členem sněmovny pausré. V celé své činnosti parlamentní hlásil se vždy k národním křídlem skupiny napřed konservativní, potom jako člen pravice přišel k auctu národním na historickou zlechnu. Byl i publikistický činným v oboru národohospodářství. Byl u českých poslanců oblíben. Jako politik pracoval pro úplné plynutí aristokracie s národním, jako je komu u Maďarů a Poláků. Jeho úspěchy však byly jen částečné. Jeho postavení veřejné bylo však také z části vyplněním jeho dobré zemřelby. Členil se velmi bohatě s dcerou podnikatele stavělo Šebka, s nímž dostal penem několik miliónů, které založily jeho blahobyť osobní. Žvěna získal velkostatek Zahošovice u Parohovic, Rozsochatech u Chotěboře a Větrný Jeníkov v obresi zdejším. Štěavním však nebyl. Říkalo se o něm všeobecně, že je „půllín“ „šetrný“. Svěm posledním městem památek nezanechal. Vystoupil vždy pěkne a v prvních dobách jeho blahobyť jezdil do svého rodiště s dvojepicím, jen sám řídil. Měl několik zlatů v komích. Mušního proto mba nezanechal, měl tři dcery.

1921

1. Jan Ripal.

Dne 11. dubna 1921 zemřel člen obecního zastupitelstva Jan Ripal, soukenický dělník, tuberkulózní. Byl velmi pracovitý člověk.

2. Sazby práce komunistické.

Drahota plynem zavimla dráhu tu práce. Kde kolo zdražoval, co mohl. Tak také čimili i režisenci veřejných - školních na platné sazby. Z těchto příčin bylo nutno už aktivně zasahovati i tu a nariditi nejvyšší možné sazby také komunistickým. Tak ustanovila okresní politická správa za čistění jednoho komína šestkrát do roka 9 kopun, za čistění dvanáctkrát do roka 16 kopun ročně. Sazby tyto stanoveny se zpětnou platností od 1. ledna 1921.

3. Fr. Dušek, legionář státský.

Dne 24. dubna 1921 uloženy byly do oostného hrobu na Olšanech v Praze mezi jinými i tělesné pozůstatky státského legionáře Františka Duška z Větrného Jeníkova. Mladý xentlo hrobina byl zákem pisatele této kroniky, když přisobil v r. 1890 a 1891 ve Větrném Jeníkově.

4. Pouzový dílna.

Celkový náklad spojový p výstavbu mourového obecního domu obytného pro Panským vrchem činil úhrnem 280.000 Kč.

5. Přednáška.

Okresní osvětlový sbor v Humpolci uspořádal přednášku ev. faráře Rud. Malého v Spolkovém domě dne 29. dubna na téma: Půjmu a převod náboženství.

11. - IV.

1. - V.

13. - IV.

1. - V.

1. - V.

24. - IV.

1. - V.

21. - IV.

2. - V.

29. - IV.

1921

Dne 1. května 1921 konala se na Hřčovské veřejná schůze v lidu strany lidové. Mluvit na ni tajemník lidové strany R. Kozel. Více bylo porořádkáno divadlo.

1. máj Strany lidové.

Československá strana sociální oslavila první máj společně s Dvorskou Svazu československých legionářů již dne 30. dubna 1921 předtelským večerem v hostině u Černého vlna a 1. května laborem lidu na náměstí. Po něm byl proměněn koncert městské hudby ve prospěch Masarykovy ligu proti tuberkulóze.

2. 1. máj českých socialistů

Organizace komunistů v Humpolci oslavila 1. máj veřejnou schůzí v Sokolovně a večer slavnostní divadelní hra Drama čtyř demagogů p. od Šuberta.

3. 1. máj komunistů

Československá sociálně-demokratická strana dělnická v Humpolci oslavila první máj veřejnou schůzí v lidu a přednáškami: Proti reakci. Socialisace, starobní a invalidní pojištění. v Dělnickém domě. Odpoledne byl koncert městské hudby.

4. 1. máj z socialistické demokracie

Dne 2. května 1921 zemřel v Okonhlici u Něm. Josef senátor Josef Hryš, polník. Hryš narodil se 31. srpna 1849 v Okonhlici, studoval na gymnasiu v Něm. Pradě a na real. gym. nariu v Chrudimi. Šel se polníkem a předním pracovníkem ve straně agrární, o niž měl neomýlné zásluhy. Byl také členem katepriea polnicko-hráňské školy humpolecké. Byl muž přímý, postoj i nezřítný. S humpoleckým obzem žil ve velmi přátelském poměru.

5. Josef Hryš

Dne 3. května 1921 dostavila se Obecní správní komise humpolecká do kanceláře místodržitelství p. Vojtěcha Vaníše, aby se s ním před jeho odchodem z Humpolce rozloučila. Iménem jejím i jménem obce rozloučit se s ním předstoupil J. Vaníša, volně z Kalíš.

Při schůzi komitétu fondu invalidního, již zúčastnil se také starosta města, převzat všech peněžních do své správy fond jim věnovaný. Dár firmy Spatří Štoklové - 50.000 Kč ze válečných příspěvků odezdaných do správy obce, aby z polovice byl postupně rozdělen invalidním a ze zbytku založeny tři nováče pro studující z Humpolce.

Dne 7. května 1921 byla v Humpolci otevřena a veřejnosti otevřena veřejná knihovna a čítárna Komenského. Nachází se té doby v zatimních místnostech školské školy a otevřena zatím kolika příjemná knih, čítárna pro nedostatek místnosti zatím otevřena nebyla. Přijímá se zatím jednou týdně - v sobotu - od 4 do 7 hodin. Knihovníkem zvolen učitel Václav Kamenš, rodilý v r. 1866 v Lenořaticích, obci humpolecké. - Největší díl knihovny darován byl bývalou Městanskou společností v Humpolci a některými jinými spolky - Vzdělávacím spolem města Humpolce, Akademickým spolem Kavličkem a j.

Dne 7. května 1921 šel z Humpolce do nového svého příbytku ~~na~~ Jablonce nad Mlýny D. Vojtěch Vaníš, místodržitelství karta a předmostí obecní politické správy.

1. D. V. Vaníš

2. Změna v invalidním fondu.

3. Veřejná knihovna.

4. D. V. Vaníš

3.-V.

6.-V.

7.-V.

7.-V.

Významné povody konaly se letos od 21. do 23. května 1921 za obvyklých výjemi, spím, křídla, kradby i opilství. Mladší národ, zejména na mladici u nedovolení nemohl se domít D. těchto ostřejších výjemi sportati. Humpoleckí branci dostali se dne 23. května.

Obecní rozvojový klub v Humpolci uspořádal dne 24. května 1921 přednášku evangel. faráře Rud. Mahwaldta na téma: Konfucius a Lao-tzi.

Dne 27. května 1921 konala se v Humpolci ustanovující schůze náboženské obce československé. Při ní zvoleni byli tyto funkcionáři, představenstvo a výbor: předchodem: Leopold Florník, stavitel, jednatelem: Frant. Štáček, šikovní přírovec,

- členy výboru:
- Josef Fajst, kamnář
  - Josef Kratochvíl,
  - Václav Hrobový,
  - Jan Křečtel, textilní dělník,
  - Josef Hlavenický, cukrář,
  - Aug. Štýblo,
  - Marie Sládková
  - Marie Šatrapová,
  - Anna Špabrdová,
  - Josefa Štáčeková,
  - Anna Štýbová, učitelka školní,
  - Žofie Bzračková,
  - Bazil Šlom, textilní dělník, porladník,
  - Ant. Šelma, strojírnař, dřevník,
  - Frant. Vacek, , textilník.

23.-V.

24.-V.

27.-V.

1. Kojenská odroda

2. Přednáška

3. Ustanovení náboženské obce československé

1.
První československý
křesť.

První křesť. a náboženské obci československé v župě -
polce byl vykonán dne 28. března 1921 na návrh páně Ladislava
von Švanthorfa Vášáka, zpuť. Švanthorfa Vášáka, kněze
z rozlože č. 33 a jeho manželky Šofy, rozené Škulce z Vile-
nova. Křtění naročil se dne 9. března 1921

28. - III.

2.
První
českoslov. sňatek

První sňatek v okruhu československé kral se dne 25.
května 1921. Snoubenci byli: Josef Dylbář, obuvník z Dvorkova,
č. 23. a Anastázie Vondráková, švadlena z Dvorkova č. 11.
Sňatek bylo provedeno v evangelickém tolerančním kostele.

25. - V.

3.
Nová elektrická
stříkačka

Uděli dne 30. května 1921 přemohl humpolecký haněcký
star. úřad s nově zakoupenou elektrickou stříkačkou. Úřad
bylo spojeno se slavností ve Stranově, při níž starosta města
promluvil připravenou řeč zvlášť se o účelu haněckosti
o přimotání ostatního občanstva. Za ochotavého velitele do-
sepa Šládky promluvil podveditel František Dehloval, který
ve své řeči vzal dít všem, kdož na přikoupení stříkačky přispě-
li. Po obdivuhodných výkonech tohoto stroje rozpravila se
za zvuku hudby zábava. Výtěžek slavnosti jest určen na
zakoupení hadic.

30. - V.

4.
Projekt dráhy
Votice-Humpolec

Ústředí dne 7. června 1921 konala se v Praze k provedení pře-
pracování výboru pro stavbu spojovací dráhy Votice-Humpolec
schůze interestedů této dráhy za účasti zástupců minister-
stva železnic, zemské správní komise a předstevitelů státních
drah. Schůzi zahájil č. Svoboda, předseda přípravného vý-
boru. Komerční konsulent ředitel Otto Šmíd na podkladě
statistických a tarifních dat dovolil národně hospodářskou

7. - VI.

potřebou dráhy. Technický konsulent inženýr V. Vlček prodal tech-
nickou zprávu na podkladě vypracovaného generálního projektu,
jímž umožní, aby přes hornatý kraj této krajiny byla vybudová-
vána trať bez nákladných objektů. Práva vedoucí ze stanice
Votice město trati Praha-Čumov, bude až do Křišovic, kde se
připojí na projektovanou dráhu Žatec-Dolní Kralovice -
Příbram a odtud dále ze stanice Červ. Řečice projektované
dráhy Humpolec-Pásov až do Humpolce 49 km dlouhá a
bude mít celkem 14 stanic a zastávek: Votice město, Žu-
dov, Červené Otčadovice, Jankov nebo Jankov - Kustupov,
Radměřice, Roudná, Louňovice, Káckádec, Slavětín,
Lukavec, Vyklatice, Březnice a Křišovice. Jednatel D.
Lorman objasnil projekt po stránce finanční. Ke konci schů-
ze, jež vyvrhla v rozhodnutí, že se příslušní činitelé zasadí
o realizování projektu, ustanovili k vypracování širší výbor,
do něhož zvoleni: předsedou D. Svoboda, velkostatkář v
Káckádci a za členy: předseda senátu A. Krápek, poslanec
Křímen, poslanec Blažata, starosta Dufek, starosta J. Gálka,
ředitel D. Raxim, poslanec Holanovský, starosta Zámešla,
centrální ředitel Köhlmünzer, jednatel D. Lorman, velko-
statkář F. Mayer, řed. Hoffman, továrník Melichar, Ing.
Matoušek, velkostatkář Alois Šarv a dremí starosta J. Škor.

VI - 1921

V posledních dnech květnových a na počátku měsíce
června 1921 ozývaly se po celém venkovském okrese humpolec-
kém velmi nespokojení hlasy poplatníků probírající předve
při politickém úřadě v Humpolci pro kruté předepisování
daní a zvláště proti daní z obrátu. Mnozí tato ozývala
se nejvíce v agrárním listě Slavického kraj a vedla i ke konfis-
kaci tohoto listu.

1.
Nespokojenost s
daněmi

1.
Poměšná
písnička

Lejstřík nepoložen vandro humpoleckého obracela
se proti úředníkům berní správy humpolecké a mezi nimi proti
bernímu úředníkovi Štěpánu Štrádalovi, jenž se měl tal bezohled-
ný postup při vyšetřování majetkových poměrů poplatníků. Od-
pověď tento vyvolal dohromady v poměšné písničce, již ně-
kteří pollačunští poplatníci k úlevě daňových bolestí složil:

Až se bude suchá lípa
u Humpolce zelenat,
budem mít z berní správy
venkovní velké strach.
Ale dnes ho nemají,
zpívají si potají:
Však on přijde na jezuho
pama berou také krach.

Až se bude přehovát,
budem plakat velice,
celý okres bude strádat
a náš vandro nejvíce.
Mikole, jak On nemů
vandro dat rozumy,
kázat, strážat, kázat, strážat
seoláky, jak zájce.

První hospa vysobá je
a druhá je malička,
budem plakat, až nám peruce
D bernáku malička.

Kdo nás bude mít pak rad,
kdo nám bude jak on přát,
a kdo bude potom zádat,
konfiskace "Havlíčka". -

7.-v.

10.-v.

Dne 10. června 1921 k deváté hodině večerní vypukl
v továrně Antonína Karla Šmuka v Brádské ulici požár,
který způsobil asi 10.000 korun škody. Příčina požáru se
nezjistila. Při ohni byl zraněn strojnický pomocník Jaro-
slav Žezavý. Škola byla nahrazena přejížděním.

1.
Požár

10.-v.

Obecní zastupitelstvo humpolecké ve své plézi dne
10. června 1921 usneslo se upsati na investiční příjmu česko-
slovenské republiky 3700 korun a na losovnu příjmu státní
2500 K.

2.
Příjmy státní

12.-v.

Župní zjed. havičské župy "Štěpán" konal se dne 12.
června 1921 v Hlbočtině.

3.
Župní zjed. havičské

12.-v.

Jelocioná jezuho Sokol v Humpolci uspořádala dne
12. června 1921 na hřišti u chlapecké školy "dětský den". -

4.
Dětský den

18.-v.

Dne 18. června 1921 slavena byla Okremním osvětlovým sbo-
rem, Československou a Československou sítí, "Volnou ilustro-
vanou a prokolorovanou stranami politickými ve Spolkovém
domě památka popravených českých pánů 21. června 1621 -
příchodkami farářů J. Hlubinského a Lud. Mlahovského -
po dva dni - tedy i dne 19. června -

5.
Slavnost

19.-v.

Uměleci 19. června 1921 uspořádali kapelník městské
hudby Karel Pábovský hudební produkci projevů dětí ve Spol-
kovém domě. Obecstvo malé i velké, jehož bylo v sále nalito,
obměňovalo výkony malých muzikantů hojně a upřímně
potleskem.

6.
Koncert

1921

1
Mrazy v leto.

V noci ze dne 19. na 20. června 1921, v době, kdy bylo na naší území již počasí letní a teplo, toby dostavily se již zplně děti, uhořel v síle naší krajiny - krutý mráz, který se opakoval několikrát za sebou. Pozdru života i pšenice, brambory - zmrzly docela. Mlýnské úškodily tyto mrazy v dolních částech při potocičích, rybníčkách a při lukách. Na některých místech zmrzly slany vymetaly tak, že na poli stála prouhá sláma. Také v mladých lesích zmrzly vyhlomky letošního jístu - kelyho - pamětníka tak pozdních mrazů v naší krajině.

2
Počátek stavby
železnic.

Dne 21 června 1921 bylo započato s prací na železnici pro hydrocentrálu na stráně železnice proti Věcomíkům. Práci vykonávala stavitelská firma D. Pažout z Prahy.

3.
Žirákova oslava.

Obě žiráků školy dívka i chlapecká propovádaly ve středu dne 22. června 1921 o 8. hodině večerní slavnostní akademii na počest pětadesátých narozenin miláčka českého spisovatele Aloise Jiráka. Sal společného domru byl do posledního místečka naplněn a mnoho účastníků muselo odejít, neboť se do sálu již nevešli. Vycholným bodem programu - podle krásných zpěvů, hudby a recitací - byl řízný obraz „holá Jiráková“. Slavnost měla překrásný úspěch morální, ale také i značný výtěžek peněžní. Celkový zisk činil 1227.60 Kč, již byly příjmy dílem rozděleny ve prospěch žirákovských chudších obou škol.

4.
Přednáška.

Oborní ovčím obor propovádal dne 24. června 1921 přednášku farář Rnd. Malhořského o „Židovství“.

19. VI.

21. VI.

22. VI.

24. VI.

1921

Protože nářky a stesk do práce humpolecké beru! správy při vyměřování daní a poplatků v obrese humpoleckém neustávaly, ba ještě více jich přibývalo, vydali důvěrníci venkovského lidu to veřejně prohlášení:

Na Humpolecko!

V neděli 3. července 1921 manifestuje venkovský lid obrem humpoleckého za právo a existenci zemědělského lidu a protestuje proti neslýchaným útkáním, jímž jest náš lid zvláště se strany berních správy vytažen. V příštím číle Kavčí-Kova dráje otiskneme interpelaci našich poslanců o nezákonném postupu berní správy v Humpoleci, jakož i o opatřeních, jež budou učiněna. Acoi našich poslanců a organizaci naší strany můžete sděparovati molubtnou manifestací, klubem venkovského lidu obrovsky navštěveným. Mnozí nás plyněti veřejnost, musní býtí úřady referováno vládě, že venkovský hospodský lid probudil se ze své parivity a jest rozhodl postaviti se tváří v tvář svým nepřítelům, jichž máme plus na pšech stranách. Důparné vybiráme musie, zeny i dopost obrem humpoleckého i obrem oboleným, aby se v neděli dne 3. července 1921 hromadně dostavili ze všech obcí do Humpoleci. Spaz u evangelického kostela o 9. hodině dopolední. Na ohlasovanu v den, který musní býtí mezitím v libovůli jistých orgánů proti nám venkovským.

Důvěrníci venkovského lidu.

Proti nesprávným
vyměřením daní!

1. Schizo lidu.

Ústele dne 3. července 1921 sešli se v humpoleckém Spolkovém domě zastupitelé penkovských obcí, aby protestovali proti daňovému systému berní správy humpolecké a proti bernímu systému vůbec. Sáhli se i věci příslušných státníků byly hojně připomínány ze zájmu poplavených obecních - pro - proti - O přímých proměch politických a hospodářských promluvil bývalý ministr F. Staněk a poslankyně Chlboňová. O pozemkové reformě promluvil redaktor Havelčkovy Stráže Rudolf Halík.

Místní osvětlová komise obecního zastupitelstva humpoleckého za účasti pěti místních dobrovolných spolků vydala křestěné provolání k dějinným slavnostem Husovým v r. 1921. Deden výzvě tohoto provolání jest uložen v místním okresním muzeu.

Pod záštitou městské rady humpolecké uspořádaly humpolecké dobrovolné spolky a organizace politické v místní osvětlové komisi ve dnech 5. a 6. července dějinnou slavnost památky Husovy. V úterý v předvečer prázdné bylo se občanstvo u Husova kamene v Havelčkových sadech, kde byl zapřen chlapčák „Kdo jste boží bojovníci“ a kde promluvil starosta města Štáhl Smrček. Potom v příslušném odlehlém se občanstvo k připravené branici u nádraží, kde promluvil městský radní odborný učitel Jan Maláříus. Po zapření písně „Na bíchu Dýna“ vrátil se skromně dělný lid průpradem do města, kde se rozestl. První den o 10 hodině dopolední promluvil na káblu na Dvůrské náměstí prof. A. Šelba z Prahy. Po káblu byl na náměstí proměněn koncert a večer se Spolkovým domě vlastenecký film „Legionář“.

2. Provolání.

3. Husova oslava.

3. - VII.

6. - VII.

VII. - 1921

6. - VII.

5. - 6. - VII.

VII.

15. - VII.

16. - VII.

18. - VII.

1. Tábor lidu.

2. Bojovníky čkoslovenské.

3. Kytara.

4. Starba lunolu.

5. Pískářská dílna.

Dne 6. července 1921 uspořádala čkoslovenská akce v Humpolci na Dvůrské náměstí před večerem o 6. hodině káblu lidu, na němž promluvil kněz čsl. církve Dlouhý-Pokorný. Vyhálet vývoj křesťanství od počátku až na naše dny a podal mnoho ukázek, které církve římsko-katolická učení Kristovo provádí v praxi. Řeč jeho trvala přes dvě hodiny a byla přítomnými posluchači až do konce napjatě sledována a souhlasem provázána.

Téhož dne konaly se na náměstí Dvůrské u učení památky Husovy proběhly čkoslovenské. Sloužil je farář Jindř. Hrubinský z Měm. Jindř. Olšáček byl postaven před divočím školou na stole, na němž podle Krista bylo rozloženo obráz Husův a Žižkův. Ku žoně rozpírali účastníci píseň „Kam se vzplála.“ - Mše byla o půl druhé hodiny dopolední.

Od 15. do 17. července 1921 byla uspořádána v budově chlapecké školy umělecká výstava malířská. Zastoupeno bylo asi 50 umělců a lidová malba v Telči na Moravě.

Dne 16. července 1921 počalo se první pracovatí na jižní straně železničního hydrocentrály u Sedlčice. Prvního vyšetření na této straně bylo přítomno mnoho hostů ze Želivá, mezi nimi i hosté pražští v železničích dleci na letním bytě.

První pískářská dílna v Humpolci otevřena byla dne 18. července 1921 v domě státního Cejcha Vrbas v ulici rybní křídle č. 36. Zřídil ji Stanislav Kučera, pískář.

1. Divadlo.

Od 17. do 23. srpna 1921 měškala v Humpolci divadelní společnost souborem městského divadla ve Znojme na Moravě a uspořádala v Humpolci ve Spolkovém domě sýllus her.

2. Oprava školy.

O prázdninách roku 1921 byla koničně po dlouhé době předsevzata místní škola k radou důkladná oprava budovy dvou škol, zlatě přičelí, které už dávno nebylo opravováno.

3. Jiráskova oslava.

Československá národní demokracie uspořádala dne 21. srpna 1921 ve Spolkovém domě oslavu narozenin Aloise Jiráka, českého spisovatele. Nejprve zapěl zpěvácký sbor „Věno“, mužský sbor D. Smetany, potom přečetl učitel Rudolf Pustina na plamenné řeči a na konec zazpívaly národní hymny.

4. Kněz

Jan Václav Vaněk.

Přemoustrátský kněz, humpolecký kaplan Jan Václav Vaněk odešel 24. srpna 1921 z církve římsko-katolické do církve československé. Kněz Václav Vaněk byl provaly prosté, milé a skromné. Vě svých prázdninách chvíli rád zaměřoval se na mechanickou práci, konstruoval různé přístroje, gramofony, opravoval hodiny a podobné drobnosti, zabýval se i fotografií. Dříve pokoušel se i v literatuře a napsal několik divadelních her, jež se dávaly na scéně lidového divadla na Kocoušku.

5. Konec zásobování státem.

Okresní politická správa v Humpolci vyhlásila dne 30. srpna 1921 - zrušení zásobování chlebovím státem. Od toho dne byl obchod obilím zcela volný a mnoho a mnoho lidí si rozhodlo po mnohém zásobování státem, jež vol dob války - vlastně život ohrožovalo.

17. - VIII.

VIII - 1921

21. - VIII

24. - VIII.

30. - VIII.

1. Ceny potravy.

Aby zachován byl vnitřní i sestup cen různého zboží denní potřeby, zarmamentárním ceny těchto potravy koncem měsíce srpna - podle drobného prodeje:

káva zelená	30 - 34 Kč	za 1 kg,
káva pražená	39 - 43 Kč	" "
cikorie - kávovina	1/4 kg	2.20 Kč,
ryžic	1 kg	7.40 Kč,
jáhle slovenské	"	4.60 Kč,
jáhle moravské	"	5. - "
hrách	"	5.80 Kč,
kukuřice	"	3.60 Kč,
sůl pro dobytek	100 kg	98. - Kč,
sůl kuchyňská	"	155. - Kč,
umělé tuk Ceres	1/2 kg	13. - Kč,
mýdlo	1 kg	14.90 Kč,
lín	1 kg	43. - Kč,
petrolej	"	4. - Kč,
olej státní	1 kg	6. - Kč,
mazadlo na vozny	1 kg	6.60 Kč,
vaselína	"	10. - "

1. - IX.

Dnem 1. září 1921 vstalo v platnost nařízení, jímž zrušeny všechny obilní úřady, obilní a kramboroví inspektori, výkupní komisari, znalci, revizori mlýnů a mlékách výkari a jiných válečných opatření. Konec byl tramptám občanů, kteří neseli, neklidili, neměli obchodu, nebyli funkcionáři politických stran a byli volbázami na mlst a nemilost, jež ostatních svých spolusobčanů a tetarů.

2. Konec válečných úřadů.

1. Českoslov. bohoslužby

Dne 11. září 1921 byly na Diecévní mše sv. konány veřejné bohoslužby církve československé, jež přilákaly vedle přijetí příslušníků i mnoho svědků. Při bohoslužbách promluvil k lidu kněz Olouhy - Pokorný na téma: Dítě, škola a církev československá. Po každici byla navržena a přijata příslušná resoluce.

Československá obec legionářská, jednotka v Humpolci, uspořádala dne 14. září 1921 přednášku ve Spolkovém domě legionářů - profesora Františka Drahmého z Roudnice - se světlými obrázky.

3. Opat Salesius Roubíček.

Dne 27. září 1921 zemřel v Praze v sanatoriu v Podolí želiivský opat Salesius Roubíček, infulovaný prelat, otec opat Lanonie Gerušské, skutečný káda a předsedící konsistoře v Kralové Ládci, čestný konsistoriální káda budějovický, komisař náboženství při gymnasiu německobrodském, čestný občan Senožat, bývalý farář v Senožatech a v Želivě, druhdy i kaplan humpolecký. O želiivský klášter má tu jedinou zásluhu, že jej po požáru zcela obnovil i přestavěl. Všechny přestavby i opravy vyžádal na kláštře parížského architekt Boža Dvořák. Mezi umělci, kteří byli při opravě činní, slul jmenovitě mistr Mikoláš Aleš, Artuš Heisler, jinž Alešovy návrhy prováděl, sochaře Viléma Amonta a humpoleckého sochaře - výtvarníka Čenka Vošmika. Také mistr sochař František Džica stvořil pro kostel želiivský sochu madony, ale ta se opatovi nelíbila a byla proto zastřešena do kouta konventské zahrady. - Život zemřelý opat pro pumásky mše lecké a pterozitné ztádného smplel neměl. - Je němél Xaré

11. - IX.

14. - IX.

27. - IX.

pravého a upřímného porozumění pro lidské snahy, svědčí i tato příhoda: V želivě už dávno počítával se nedostatek vhodných škol, do nich chodily vlastně většinou děti klášterních řázců, dělníků a deputátníků. Na usilovní nátlak úřadu školních a na přimluvu některých vlivných osob, mezi ně patřil obremí hejtmán humpolecký, dal se opat Roubíček pokoušet se slibem, že postará na náklad klášterní novou školu. Jdalo se, že se tak stane k nějakému vznamnému dni panovnícké nociiny vídeňské, proloží z té strany kynulo - za předobný skutek - uznání ve formě viditelného znamení na prsou. Mez přista neočekávaně rákka a pro m' státní přeprat - a mltý opat - vzal svůj plib i holové jiv' plány na školu z úřadovny obremího hejtmána zpět - a nepostavit nic. Takhle se však říkalo, že se pan opat po přeprat kochobil na nevědecké učitelstvo a pro ně, že školu novou stavět nebude! - Žkdo m', co bylo pravou příčinou - zrušeného plibu. - A tak má želiv starou nevhodnou budovu školní prokes.

16. - X.

Rada starších církve československé v Humpolci uspořádala dne 16. října 1921 přednášku o Karla Farkého, patriarchy církve československé a zřadačel církve československé.

16. - X.

Těhoz dne byly v toleraněm kostele proangelickém bohoslužby církve československé a prvá veřejná zpověď. Vykonával biskup církve československé Karel Farský z Prahy.

23. - X.

Věřnou schůzi lidu pořádala českoslov sociálně - demokratická strana ve Spolkovém domě dne 23. října 1921. Promluvil poslanec Václav Johany.

1. Přednáška

2. Českoslov. bohoslužby.

3. Kořijná schůze.

1. Přednáška.

Obecní sněhový sbor v Humpolci uspořádal v řadě přednášek o náboženství přednáškovou dvojici faráře Rudolfa Mahorického o náboženských náboženství "Spiritismus" ve Spol. domě dne 25. října 1921.

1. Ceny obuvi.

Na mimořádné valné hromadě obuvníků humpolckých stanoveno byly nové ceny obuvi karto i obuv mušská 2 300 do 290 korun, obuv československá 2 300 do 200 korun, opravy obuvi od 130 korun do 12 Kč. Vidno, že drahoty pověst nechtělo přejít.

3. Kolečná schůze.

Organizace činnostného občodnu "Národní demokracie" Humpolci uspořádala 12. listopadu 1921 veřejnou schůzi, kde o politické přímoci a požadavcích činnostného stánu promluvil poslanec Národního shromáždění - Uvářka.

4. Divadlo.

Dne 15. listopadu 1921 uspořádal dramatický sbor evky Českobohemské divadelní představení "Pro vůni" ve Spolkovém domě.

5. Přednáška.

Obecní sněhový sbor v Humpolci uspořádal opět přednášku o náboženství ve Spolkovém domě o náboženských náboženství: Theosofie a Anthroposofie - dne 18. listopadu 1921. Přednášel opět farář Rudolf Mahorický.

6. Přednáška.

Dne 25. listopadu 1921 přednášel ve Spolkovém domě profesor Havelka z Prahy o rakouských kriminálech se úspěšnými obrazy. Sam ho karé za ráky oduril.

25. - X.

6. - XI.

12. - XI.

15. - XI.

18. - XI.

25. - XI.

27. - XI.

27. - XI.

27. - XI.

27. - XI.

XI. - 1921.

11. - XI.

Obecní zastupitelstvo humpolcké vyplnilo se ve schůzi dne 27. listopadu 1921 konané Aloisem Jiráskovi, čestnému spisovateli, k pedmdesátým narozeninám své upřímné blahopřání.

Ve prospěch hladovějících obyvatel Ruska pro přelavě jiných měst byla v Humpolci uspořádána sbírka darů, její vyvola na penězích 6307.18 Kč a na darech věcných 24 metry ovčiny, nějaké boty a obuškové obleky.

Pro pelikonovou bytovanu nebylo lze ani invalidám, ani pracovním po padlých vojátech, jež dostali tabákové prodejny k prosoře živobytí, nalésti vhodné místnosti obchodní. Proto povolala obec přivést k tomu prodávacím dřevěné stánky na veřejných ulicích. Prv stánek postavil František Šmitkové, vdově po zastřeleném legionáři, na Havlíčkově náměstí.

Ve schůzi obecního zastupitelstva dne 27. listopadu 1921 bylo usneseno vydati ofertní řízení na stavbu nové pilnice od "Korábu" do Humpolckého dvora.

V listopadu 1921 platilo se v ústředí u polních i prodávacích za 1 liter mléka 4 kopuny. - (Při valce 6 kalendář)

V neděli dne 11. prosince 1921 večer po 7-hodinném ploupaní se do přelavě koží koželuka Dal. Metkla na Dvořově náměstí vyprstali humpolckí Haršák a Ságel. Byli všar zprovozaní a policie, která obstarala stavení, oba zloděje chytla a převzela.

1. Blahopřání
A. Jiráskovi.

2. Sběrka ve prospěch
Rusů.

3. Stánky prodejní

4. Korábu

5. Cena mléka

6. Zloději.

1. Rodná škola

Věřitelů příměšek o náboženská nahlížela dne 16. prosince 1921 opět příměška faráře Rud. Malého: Římský katechismus a by o moderní názor přetouj. Pořádal školu vřítouj plov v Šumpolci.

2. Lidová strana

Ústní organizace československé strany lidové v Šumpolci konala p sále na Kocourku první valnou hromadu dne 18. prosince 1921, v níž předsedou zvolen Oktavian Štrádal, obchodník v Šumpolci, za místopředsedu Šteš. de. Jochumův-Mastný, katecheta; číšníkem Jan Škodopole, zářeniemi řízec, místopředsedou Václav Hrdlička, dělník, zapisovatelem Bernarda Kratochvíla, žena dělník; revizory Karel Kravč, obuvník a Antonín Mavorův, domovník. Členy výboru zvoleni: Jan Bubl, obuvník; Jozef Fiála, smekník; Zofie Serrainová, vdova po kamnáři, Alois Zelenka, dřevčí; Norbert Jenoš, děkan; Jozef Hysela, smekník; Julie Šimková, žena kováře; František Váňa, historik; Jozef Vála, kolník; Antonín Štěpnička, probývač; Frant. Kucera, dělník; Jozef Popušíl, smekník; Karel Kratochvíl, kavaltec.

3. Autobusová doprava

Autobusová doprava z Šumpolce do Pacova byla zahájena dnem 22. prosince 1921. Jezdí celkem na této trati tři vozy.

4. Mléka s mlékem

Krátký vraz Republikánské strany v Německém Brodě vydal v září 1921 plakáty, jimiž oznamoval uměření, že v důsledcích zdražení píce pro dobytek doporučuje prodávati mléko za jednotnou cenu 3 Kč za jeden litr. Plakáty byly po depozitní předsedou Srazem Chroustovským z Něm. Brodu. Proto

16. - XII.

18. - XII.

XII. - 1921.

31. - XII.

22. - XII.

30. - XII.

31. - XII.

byl v Šumpolci obžalován pro přestupek lichevního zákona pro zdražování a navádění k lichvě. Přeličení konalo se 30. prosince 1921, ale obžalovaný byl žaloby zproštěn, protože soud nebyl přesvědčen, že vyvěšení plakátů oděpodobuje odědění k lichvě a když cena 3 Kč za liter nesledována příměškov. Soudu byli účastni i soudci - laičtí: Otakar Březina, ředitel polnícké školy a Frant. Hylb, kolník ze Senožat.

Ústní Šbor Národní jednotky příměškové v Šumpolci věnoval školním dětem z Dolního Štřevánku, kteří nyní chodí do české školy ve Studánkách vánoční nahlíku, její náklad činil úhrnem 14.000 Kč. Byly obléčeny jen děti nejpotřebnější, většinou sirotci. Šar hojnou nahlíku umožnili někteří šumpoleští kavárníci a obchodníci, kteří věnovali látku i prádlo.

Peněžní obrát Městské spořitelny v Šumpolci za prázdnin rok 1921 činil úhrnem

počet vkladatelů	1994
vkladů vložených	7,214.675.46 Kč
zápůjčky hypotéční	832.343.35 Kč
zápůjčky směnečné	1,176.225. - Kč
oprávn. výtěžek	167.006.42 Kč
rezervní fondy	30.429.28 Kč

Peněžní obrát Záložny Svatořáclavské v Šumpolci za prázdnin rok 1921 činil

vkladů vložených	3,330.948.13 Kč
rezervní fondy	118.548.37 Kč
čistý zisk	38.830.50 Kč
přijet	2,369.380.34 Kč

1. Vánoční nahlíka

2. Městská spořitelna

3. Svatořáclavská záložna

1921

1. Zimostenská záložna.

Největší peněžní oběh za rok 1921 vybaroval nejstarší peněžní ústav humpolecký: Zimostenská záložna:

hlavním	114,673.824 - Kč,
sklady směny	6,567.723 -
půjčky	4,681.252 Kč.

2. Protest učitelstva.

Principálními zákony republiky byli velmi citlivě porušováni učitelé napříč státních platů. Ze příčin nespokojenosti učitelstva s návrhem a chápal se všech možných prostředků, aby politická učitelstva byla nějak odvolána. Důležitým z prostředků byla i žádost k prezidentu republiky, aby zákonem nedostalo se potvorení. Vedle toho pokračovalo učitelstvo na ostřejších protestech. Také učitelská jednota v Humpolci vydala ostrý protest a zavazovala všechny učitelstvo v ní organizované zachování učitelského umění. Protest podepsali předseda Josef Fleimann a jednatelem Josefem Vačkem zni: V mimořádné schůzi učitelstva svolané dne 21. prosince 1921 usneseno na následující:
1. Vzdání se všech funkcí čestných ve společnosti.
2. Vystoupení ze všech politických stran.
3. Omezení nákupů - nechat do plně.
4. Neodpíratí listovím, oraceti zaslané publikace.
5. Zvýšení penze za vyčerpání nepovinným předmětům o 100%.
6. Zvýšení odměny za publiční vyčerpání na 10 Kč za hodinu.
7. Zastavení propagace losové půjčky atd.

Uvedení umění jest přípravou k parovní resistenci a provádět se bude, až dojde instrukce od státní. Se z dohledem státní v měně se dopoučíte k uvážení. - Vše, co bylo usneseno, je pro každého učitele závazné.

21. XII.

1922

5.-I.

Dne 5. ledna 1922 objevil se o půl jedné hodině v Humpolci na náměstí cizí pes jení známky vrtuliny. Pes byl zastřelen a byla u něho vrtulina a zjištěna. Od toho dne byla v Humpolci nařízena kontumace psů.

1. Vrtulný pes.

15.-I.

V listopadu 1922 ukroutil neznámý člověk zámek u veřejného obchodu bratří Měříčků na Palackého náměstí v domě Rybákové a ukradl ze skladu čtyři šunky, 12 kilogramů přelého palánu, sůlky nasolených stěv, ořechů i křafku v kříže mrtvosti se nacházející, nabral si doutníků a cigaret, vsal si nějaké kolky, napil se z láhve víšňovky a zamířel opět jako u pohádek. Vypáčen nebyl.

2. Zloděj.

1.-1922

Zatím co ostatní dráhy nechaly jízdné neměnné, zdražila místní dráha humpolecká. Dle 1. ledna 1922 ceny za jízdu o 100%. Jest zajisté prodivné, že vláda dala k tomuto zdražení svůj hlas, protože toto zdražení ponese nejvíce chudý humpolecký lid.

3. Zdražení jízdy na lokalce.

16.-I.

V prosinci 1921 snížila vláda republiky pro uměsí národního shromáždění učitelům dosti citlivé platy a poskytl také i jiné státní a pamocné zaměstnání. Mějící pověstí příjmu platů učitelů a obecní rezignaci. - Z těchto příčin vytkovala ne spokojenost zaměstnanců na všech jejich pohyby a také učitelstvo proti snížení platů protestovalo. Obecní odbor československé obce učitelské v Humpolci usel se dne 16. ledna 1922 na společné své schůzi na následující projev:

4. Rozhořčení učitelstva.

„K opravdovému pochopení protestujeme proti hanlivému přikročí, kterého se dopustily vládnoucí koalici politické strany v Národním shromáždění na zdánlivě bezbranném učitelstvu“

průmyslným zákonem, jímž v době ploupačící drachmy odňaly učitelům jedinému stavu mezi státními zaměstnanci až 25% slevy příjmů, popravily zákon o paritě měřitelstva se státními zaměstnanci stejného vzdělání přijaly jednomyslně revolučním Národním shromážděním

Díjným výsledkem proinsového zákona o platech učitelkych bylo bromatně uplupování měřitelstva ze všech čtyř stran koalicií politické většiny Národním shromážděním, protože žádná z těchto čtyř politických stran (uzápní, národní-demokratická i obě strany socialistické) se měřitelstva v těchto stranách bojně zastoupeného neujala. Ošim nepřistoupili placemí funkcionáři v těchto stranách a ti, kdož byli jmar stranami zavázáni k příslušnosti. Ošim brzo také mnozí jimi za vělijavé osobní vyhocy praceti se opět do všech stran.

Dne 22. ledna 1922 přednášel v sále na Kocouřku senátor Dr. Jan Karas z Prahy. O první ponti katolickú československých do Říma, se světelusní obrary. Přednášku pořádala lidová strana.

Téhož dne byla v československé církvi v Humpolci pořádána promluva kněze Šlechty, faráře československého z Opava, a věijná zpráva.

Schůze správní rady místní drachy - Humpolec - Německý Dvůr konala se dne 28. ledna 1922 v Praze. Vm bylo zjednáno celou správní radou na nepoměrné zvýšení osobních tarifů i nákladních cen - proti klam nástupce vlády, jímž odňprohňoval

1. Učitelstvo a politické strany.

2. Přednáška.

3. Československé bohoslužby.

4. Místní drachy.

I. - 1922.

22. I.

22. I.

28. I.

vyšší ceny deficitem drachy a rozjímáním osobních nákladů vzniklých propočítáním let zaměstnanci. Před to vše celá správní rada na první protestu setrvala a prodharovala, když stát dopláci na drachy státu, nesmí býti rozjímány parby ani na kofálkách, došim nijom rozjímny štude, jžto by to bylo opatření nesocialní.

V lednu 1922 konala se v lichovního fondu v Humpolci předčimí se správcem vchovceuského pivovaru v Humpolci Václavem Čjánskem, jenž se měl rozporidati z toho, že zdražil pivo, ale byl lichovním fondem obřaloby zproštěn.

Po příkladě jiných měst čiměny byly i v Humpolci přepřary k Dřtaněni bytové nouze. Úvodníké stavelomí društvo hodlá v nejblíží době vypracovati projekt na stavbu šestnácti rodinných domků se státní podpoukou v celkovém nákladu asi dvou milionů kopou. Vypracování plánu a rozpočtu svěřeno projektantku društva okolkického architektu Janu Šprávi ze Smíchova, jehož podiči pocházel z Humpolce. Stavěti se bude na dom stavelomíky: pod pivovarem na nádražní ulici a proti Jenčovi pile u nádraží.

Vedělavací spolek Štolka v Humpolci uspořádal dne 18. února 1922 ve Spolkovém domě přednášku senátora Václava Šlofače, bývalého ministra Národní obrany, o věci cestě po Americe a o zájorde pokoležim s filiovyjmi obrary.

Zemská politická správa oznámila, že je potřeby sčítati některých kostlů, jž blíží se zámiku. Seruam těchto 32 kostlů poslati po všech školách republiky s příslušným poučením.

I. - 1922

I. - 1922

18. II.

22. I.

1. Lichva s pivem.

2. Stavobní ruchy.

3. Přednáška V. Šlofače.

4. Ochrana rostlin.

1. Josef Sládek

Dne 22. února 1922 pokřtěn byl v Humpolci s počtami, kterých dostává se skutek, jen mniřím velmi zaslouřilým, Josef Sládek, hostinský a dlouholetý velitel sboru dobrovolných hasičů, zedák humpolecký, jemuž byl téměř 50 let hasičem, 34 roky jeho velitelem, dlouhá let a velitelem řepním a čestným členem sboru. Zemřel 19. února po delší závažné chorobě. Jeho politbu zúčastnilo se 25 hasičských sborů, skypko věchny spolky humpolecké, městská rada i obecní zastupitelstvo, učednicko a mnoho občanstva. Opovznemí hasičského sboru a hasičství vůbec měl zesnulý velitel zásluhy nemalé. Jeho přičiněním zřízeny byly v Humpolci dvě stříkačky s elektrickým pohonem. V mládeřích letech byl činným s Sokoly a věrným členem Filipa Běčváře, hostinským spolkářem a nemnavným pořadatelem skypko pěstky humpoleckých národních slavností. V mládeřích hrál také s oblořnickým spolkem divadlo. Za hasičský stejnosty se nikdy a nikdy nestyděl, což nelze říci s pěstky hasičů.

2. Divadlo

Dne 7. března 1922 zakřál ochotnický spolek humpolecký divadelní hra „Krab“ od Davarda Raaty. Hru řídil protitel divadla učitel Otto Dyekurovský. Nářtěr byl velmi hořn.

3. Poboření mostu

V pondělí dne března 1922 po prudkém dešti stěha-la se krab rybníka Laviček u řivice - v délce asi desíti metrů a krabé proudy vody hnaly se luhkami k mostu na státní pilnici u Hlčidel proti petrovickému kopanci. Most nedolal prudkém nárazu, základy byly podemlety a celý oblouk mostu se sesul.

19. II.

7. III.

- III.

6. - 1922

1. Zátopa

Pobořením mostu u Hlčidel utrpělo celé údolí petrovického potoka až k palči. Voda od mostu hnala se potokem k řivce řivice, kde stála v cestě Rokosínův mlyn. Mlyn byl zaplaven, cesty i pilnice k mlynu stibány a zničeny, dříví rohuseno, zářoty mouky a brambor Dřaviny, celé okolí mlyna zpruřeno a zaneseno opovstami kamenní a písku. Vlna celé zářoty leží v nedostatečném ošičování kráje rybníka Laviček, jemuž patří klášterní želivskému a jemuž již dřív byl mlynářem petrovickým na ppatném kráje rybníka upozorněn.

2. Porušení jízdy

Zbořením mostu na státní pilnici u Hlčidel byla přerušena jízda pro pěstky povozy z Humpolce k řivice. V autobus musil vyřmenit jízdu. Řekl jsem se zbořenému mostu, kdo cestující přesešli na vřz čerapči na druhé straně, nebo jzdil jako ostatní povozy přes řivice a řivice k řivice.

3. Nágrada škod zátopou

Škody způsobené pobořením kráje rybníka Laviček nebrání majitel rybníka - petkovatel řivice pěstky pěstky. Škody to: stát, mlynář Rokosín a četní majetníci oblořnický pozemků. Vyřledce úřadní komise pěstky o tom pěstky, že petkovatel dobrovolně škody nebrání. Dříví Lavička nebude vřat již obnoveno.

1.
Poradchy
poplatníků.

Náklady a plisky panských poplatníků do vyměření
ní daní a poplatků berní správou humpoleckou neustávaly,
ba stávaly se ještě častějšími a pšechy braty namířeni proti
berní správě prouštědvaly se - nímne zta právenu či nepráven-
nu oslov nejmně náviděného jejich říšedukta berního správce
Kotrlafa Strádala, jenž se přivítalo všechu zločinů - po-
platníkům nemile. Stalo se, že v kanceláři berní správě obje-
vilo se kdesi ve zdi křiklína, na niž upozornil obec - jako ma-
jitelka budovy - jmenovaný úředník a žádal o bezodkladnou
správu, uplovis při tom obam, že by se snad - přokorená část
budovy měla pesouti. Toto přání vyrušil nějaký ferina -
mad zamučený verdovský poplatník a ulvil sobě zveršování
totoho svého zbožného přání :

2.
Psměná píseň.

Pane Bože, na nebesích,
který naše tudy znáš,
který v noci neobspáhlé,
i ty berní správě znáš,
prosíme, slýš naň prosbu :
Zemi oprávn zachovej,
před zhrucením její pídlo
milostivě uchověj !
Kdyby se šak přece měla
berní správa pesouti,
prosíme Te, pma A. S.
ze zlozy kač vjmouti.

Kdybys nechtel vyslyšet nas,
aspm to namo kaci z prát :
bychom mohli pšechy berní
práškem z něho posypat.

Slýš, žirošický -

III - 1922

19. - III

1922
Akademický spolek Haviček v Humpolci uspořádal
dne 19. března 1922 ve Spolkovém domě přednášku univerzitního
profesora Husovy university P^{ro} Ferdinanda Hrejso „O Janu
Želivském“.

1.
Přednáška
P^{ro} F. Hrejso

26. - III

Dne 26. března 1922 promluvil ve Spolkovém domě „O česko-slovenské a jejím poměru ke státu“ poslanec Práček z
Čáslavi.

2.
Poslanec Práček
z Čáslavi.

13. - III

Poslanec Václav Košec promluvil v Humpolci v sále na
Hrochovské na veřejné schůzi občanského sdružení „O invalid-
ním a sociálním pojistění a o závodních výborech“ dne 13.
března 1922.

3.
Poslanec Košec

29. - III

V Okresní škole bylo v březnu 1922 v rešobě a k vyša-
zeu schopných 7831 stromek, z nichž planých stromků bylo
7169. Ceny proslejnych stromků stanoveny byly Okresní správ-
ní komisí takto :
jabloně a křoviny po 10 Kč,
křoviny po 13 Kč,
švestky po 15 Kč,
křoviny po 40 hal. a po 1 Kč,
lipy po 1 Kč.

4.
Okresní škola.

29. - III

Okresní správní komise spolu s obcí humpoleckou po-
daly protest proti rešobě nových plaků na humpolecké měst-
ní dráze a proti zvýšené tarifě o 100%.

5.
Protest.

1. Škola rolnícko-lesnická

Obecní správní komise v Humpolci usnesla se dne 29. března 1922 požádat zemský správní výbor, aby zdejší polní škola byla vráta do správy zemské.

2. Dar Těšínsku

Místní sbírka pro město ve prospěch Těšínska věnovala obec humpolecká z městské poloviny 200 korun Matici osvěty lidové na Těšínsku.

3. Sběrka

V březnu 1922 byla učiněna sbírka na Masarykovu ligu proti tuberkulóze pro město, již vynesla celkem 1603 Kč 90 h.

4. Nadace

Společnost Doklové, továrníci v Humpolci, věnovali 5000 korun na nadaci Epidolína a Karoliny Závrotských a zúčastnili nadaci Františka a Viktorie Doklových o 5000 korun.

5. Nadace

Náměstek obecního starosty Josef Kráčil, kovář v Humpolci, věnoval 1000 korun na příjímání nadace ve prospěch ochotných mistrů řemesel plavebních, zejména mistrů - kovářů.

6. Okolí kostela

Hospodářským odborem obecního zastupitelstva byly vyřazeny krásné lípy kolem hlavního kostela mezi oběma náměstími a celé místo učiněno spíše nevzhledným. Příčinou byly hlasy, že jsou lípy škodí - kostelu. - Proč se tam tedy pázely? Když se ozvaly hlasy protestů, uložila obec humpolecká starostovi Dar. Křtyšovi, aby upravit okolí kostela zrušením stromořadí 3300 korun a na místě lip - zasažením kulovité akácie.

29. - III

30. - II

30. - III

30. - II

30. - II

30. - II

30. - II

II - 1922

1. Pamětní kniha

Obecní zastupitelstvo se scházelo konané dne 30. března 1922 usneslo se řídit Pamětní knihou města Humpolce a zvolilo do letopisné komise vedle starosty Špautníka Smítka - členy této komise: Emanuela Kouběho, odborného učitele chlapecké školy měšťanské a Vincence Kraměse, učitele obecní školy chlapecké a kroměřákem ředitel měšťanské a obecní školy dívčí Josefa Kopače.

2. Ukládání stromořadí

Obecní správní komise požádala obec humpoleckou, aby na příjímání k Dápkovicím byly vyřazeny staré dospělé stromy - lípy a kaštanů a té příčinou, že jsou příjímání málo pro těmto stromy vyřadí. Obec humpolecká složila komisi ze zastupitelstva obce, obchodnického spolku a konservátora státního památkového úřadu a požádala ji o dobrozdání. Komise se sešla na místě samém, zvolil ji městský hospodářský radní Julius Flojmeš, hostinský, a navrhl, aby na příjímání paprtecké řádky obecní správní komise z části se vyhovělo tak, že se pokusí ve stromořadí nenápadně každé první strom (ob jeden), aby ani ráz, ani vzhled stromořadí neutrpěl. Ale ukvapilý městský radní umnesení pokradní komise nedbal a nevyčkal ani umnesení městské rady a hned druhý den v dražbě proval stromy ze stromořadí libovolně k vyřazení tak, že hned z kraje stromořadí dal vyřadit celou řadu lip za sebou, že čím jelo vyvalal nejen rozhořčení členů pokradní komise, ale i nesouhlas městské rady. Stromy byly vřadí den po komisi vyřazeny; ale teprve telegram Státního památkového úřadu v Praze dal radní kácení zastavit. Ale stromořadí bylo rozhořčeno a protus nebylo upraveno (1925).

1.
Poškození na
tunelu.

V úterý dne 11. dubna 1922 stalo se při stavbě tunelu na Želivce neštěstí. Při vytrhávání skály přišli tři dělníci k těžkému úrazu. Jeden z nich zraněn velmi nebezpečně.

2.
Sbírka na
Rusko.

Dne 15. dubna 1922 skončila sbírka pro hladovějící v Rusku, již probíhala v Humpolci Českoslouvenská obec legionářská - jednotka Humpolec. Do tohoto dne vybráno na penězích 2530 korun.

3.
Bedřich
Vavroušek

V Želivě zvolen dne 19. dubna 1922 nový opat kláštera Bedřich Vavroušek, který kaplan v Humpolci, potom farář v Žitčicích, posléze převor v Želivě. Masloven byl dne 20. dubna 1922 biskupem z Prahy Křídlové Karlem Kasparem. Po jeho nastolení spikly se v Humpolci pověstí, že k nastolení pozváni byli i evangel. českobratrský farář a rabín židovský z Humpolce. Evangelický farář pryč k hostině nepřišel. Ale brzo se ukázalo, že to byly skutečně jin bezprostatné pověsti. -

4.
První máj

Československá strana sociální v Humpolci slavila 1. máj roku 1922 divadelní hrou Pravda D. V. Mahena ve Spolkovém domě. -

5.
Tunel u Sedlce

Od započetí stavby tunelu na Želivce uplynulo právě 12 měsíců. Byl již probíhala v dubnu 1921. Jedná se o vybudování hydrocentrály k výrobě elektrické energie - jako části elektrizace jižních Čech - Postavením přečhrady

11. - IV.

15. - IV.

19. - IV.

20. - IV.

1. - V.

1. - V.

V. - 1922

v údolí Želivky nad Sedlicemi vznikne jezero o objemu 2,100.000 m³ a o zatopené ploše 50 hektarů. Zátoka či oblouk přehyby 6.5 km dlouhý - přičemž se vyhorobí od jihu k severu tunelům 863 m dlouhým a široká se vydutím v nádrži nad přečhradou 36 m šířkou. Má délku 838 m provede se štola tlaková, 2 m široká, 2.15 m vysoká s polokulovým stropem, svislými stěnami 1 m výšky a vydutým dnem o průtočné ploše 3.77 m². Štola ústí do ovíslé šachty vyrovňovací, z níž vedeno je železné potrubí průměru 1.30 m. Má délku 25 m je zatopenováno ještě ve štole, dále uloženo volně na straně až k řece, přes níž přechází na pravý břeh. V elektrárně budou tři turbíny. Práci štolařem provádí firma inž. F. Bažant z Prahy. -

Dne 1. máje 1922 oslavila Československá obec legionářská - jednotka Humpolec - koncertem na náměstí Řehořově. Těkolik počíná nebylo příznivé, vnesl koncert českých risků 700 korun, které jednotka legionářská i s jinými příspěvky, již činily úhrnem 4000 Kč, přidala Legiobance do Prahy k nákupu potravin pro hladovějící obyvatelstvo na Rusi. -

Vševobecné sdružení křesťanského dělnictva a sdružené spolky Československé strany lidové v Humpolci oslavily 1. máj veřejnou schůzí lidu, na níž promluvil tajemník strany Bedřich Reichelt z Prahy na thema: "Za vítězství křesťanských i ideálů sociálních". Všechno před 1. májem bylo divadelní představení "Těžké pytle" na Kocoušku. -

1.
První máj

2.
První máj

1. Okresní péče

Okresní péče - mládež v Humpolci měla v neděli dne 14. května svoji výpravu palnou schůzi za nepřátelí účasti členů. Že zpráva o činnosti spolků z r. 1921 muslo předložit, že akce ořadovací podělila 223 dětí školní nejnutnějšími částkami oblečení, aby jim umožnila aspoň školní docházku. Cena darovaných věcí dosáhla 20.000 Kč. - Okresní mateřská a dějinná pracovala také se zájmem. Mateř bylo v péči 120 a pro každou byla příbře navštěvována. Podprogrami podělováno bylo celopodně 43 volů a 99 dětí. V ústulně bylo umístěno 12 dětí, na něž domovské obce přispívaly nejvíce 35 Kč měsíčně, ačkoli okresní péče - platí měsíčně za tyto děti obce humpolcké 75 Kč. - Okresní správní komise v Humpolci vyzoala všechny obce okresu zvláštním oběžníkem, aby každá kož přispěla okresní péči určitým penízem ve prospěch svých příslušníků, ale výsly této uplatilo pouze 17 obcí a věnovaly celkem 579 Kč, kudy ani polovice, kolik stojí jeden spolek v ústulně za půl roků. - Sama okresní správní komise věnovala ve prospěch Okresní péče 500 Kč, okresní správa politická 250 Kč, p. Juchá z Divčic vylopat příležitostně při opravách 503 Kč 60 hal.

2. Silnice do Humpolockého Dvora

Obecni zastupitelstvo města Humpolce rozhodlo stavbu silnice z Humpolockého Dvora do města Dělnického obce stov za úhrnem částkou 64.497 Kč - dne 18. května 1922.

3. Přednáška

V neděli dne 21. května 1922 přehořávil v sále na Dvo-courku Il. D. J. Morák o Danu Mepromickém dokládajíc se lojné ve své péči českým historikem Pekařem.

14. - V.

18. - V.

21. - V.

1. Výlet

Federovaná dělnická křesťanská jednota v Humpolci a místní komunistická organizace popřádaly v neděli dne 4. čeruna 1922 výlet k místské hájovně spojený se zábavným programem a hudbou ve prospěch fondu pro pukské děti.

2. Anž. Drahozal

Dne 6. čeruna 1922 zemřel v Humpolci městský kardin Antonín Drahozal, poslacořadě, podvelitel sboru dobrovol-ných hasičů, starosta okresní nemocenské pokladny, lesnický křadák, jež měl v Humpolci plněnou poslacořaděskou řev-nost a požíval u zářitěho občasova pšobocně dšpěny. Byl mšpny člověk a dobrý pracovník jak v obci, tak i ve sto-ru hasičském. Pohřben byl 8. čeruna 1922 na zářitě hřbitov.

3. Hudobní dorost

Ve svém dne 7. čeruna 1922 připravil městský kapelník Ka-rel Příborský přátelům mládeře příjemný večer - hudbní pro-dukci svých žáků. Símto činem postal převělý obřad, kam se dá dospěti vědomím prací. Čistý výnos věnovali žáci na o-patření knih do zářitěho knihoven obce zářitěho národního škol. - Pěkný příklad - prozumněmu protřelbám častva.

4. Dary

Okresní správní komise v Humpolci věnovala ce svého rozpočtu následující dary:

spolku pro studování romníku Svät. Čestovi	25 Kč
Českému účení pro pédy politické v Čechách	20 -
České filharmonii v Praze	50 -
Druživě čsl. legionářů v Praze	25 -
Zemědělské jednotě na hospodářské výstavě	20 -
Československé jednotě v Praze	10 -
Masarykově koleji pro studenty vysořškolové	27 -
Studentské koleji na Letné	100 - Kč

4. - VI.

6. - VI.

7. - VI.

7. - VI.

1922.

1.
Lomy ve
Slavnici.

Okresní správní komise v Humpolci zakoupila v obci Slavnici v okresu humpoleckém 2 hektary, 62 ary, 31 m² pozemků a 22 m² v polovka Kašpara Jirbna ve Slavnici - to jest lomy žulové na těchto pozemcích a rýdci zde drvené štěrbový lom a opatří jej velmi moderními stroji, aby těžební kamene bylo výhodné i hospodné.

2.
Dar.

Ve prospěch hladovějících obyvatelstva v Rusku věnovala Okresní správní komise v Humpolci 1500 kopunů.

3.
Okresní školka.

Z okresní školky vyrostlo bylo letošního jara 5375 stromků osazených a to

- 2941 - jabloní,
- 746 - krušů,
- 387 - třešní a višní
- 1287 - jableček, sliv a pinglů
- 14 - ořešů a
- 439 stromků planých.

Za darů dáno obcím okresu humpoleckého 3212 stromků planých.

4.
Propuštění
dělníků.

Dne 17. června 1922 dostavili se na okresní hejtmanskou dělníci, první ze ochranné i prospěchu v nezaměstnanosti, kteří byli jistě velkou firmou soukromou v Humpolci propuštěni z práce proto, že dosud nebyl této firmě vyřazen neodůvodněný protest proti přešlepané dani výtěžkové, jejíž základ firma sama navrhlá. - Jest smutné, že je to firma česká a v tomto závodě, který zbohatl a bohatne dosud z dodávek státních

7. - VI.

18. - VI.

7. - VI.

30. VI.

VI. - 1922.

17. VI.

4. - VI.

1922.

Výjma schůze uměleckého lidu konala se v Humpolci dne 18. června 1922, ale stala se událostí malého povahou povinnosti ke straně. Účastníků nebylo ani 300. Na schůzi promluvil poslanec Dr. Studínský o politické a hospodářské situaci; redaktor Rudolf Halík o zeměkové reformě; odborný učitel polní školy Meckar o některých otázkách hospodářských.

Dne 30. června 1922 zemřel v Humpolci první obvodní lékař humpolecký magister chirurgie Jan Biedermann, městský lékař. Zemřel v 77 letech svého věku, působil v Humpolci celkem 52 let. Byl původem z Jihlavy, vychovával v Němce, ale za svého působení přispřel se zcela svému českému okolí a zcela poměrně prostě. Byl velmi oblíben, zvláště se uměleckého lidu a hojně vyhledávan.

V létě r. 1922 objevil se již po několika letech v lesích celého okolí ve značném množství mniška, jejíž housenky opřaly spousty lesů starých i mladých, jež zdaleky byly celé lesy červené - místo zelené. Leto znáti bylo stěhováním housenek a mušce od severu k jihu. Na jihu okresu humpoleckého zachváceny byly lesy až k Želivce. K panovnímu želiv - mniška předložka.

Federovaná dělnická tělocvičná jednotka v Humpolci a místní komunistická organizace politická uspořádaly dne 4. června 1922 výlet z městské hájovny ve prospěch fondu pro puštělé děti.

1.
Výjma schůze2.
Jan Biedermann3.
Mniška v lesích4.
Výlet.

1.
Komunistická strana.

Také v Humpolci došlo k rozvojení politické organizace sociálně-demokratické po delňských roztržkách na stranu pravice (dosavadní organizace sociálně-demokratická) a levice - nová strana komunistická. Tato nová strana komunistická získala koupě hostince na Kuchařově v Masarykově třídě (tam, kde vznikla kolýsi strana sociálně-demokratická), přičinila v něm svůj Lidový dům a přestěhovala se do něho slavnostně dne 2. července 1922 z domu Dělnického.

Otvorení Lidového domu a přestěhování vylománo bylo dopoledne 2. července. Přítelstvi nové organizace sešli se v hojném počtu před Dělnickým domem, s družičkami a mládeží, kde se v dopoledním útlukem rozloučili s touto předsavou vlonního výboru strany komunistické - puolavtora Václava Štuce, jenž před třiceti lety zasládal v Humpolci stranu sociálně-demokratickou na Kuchařově a nyní přejně volal starého družka Františka Smíčka, vůdce strany sociálně-demokratické v Humpolci, aby šel za nimi. Potom odešli účastníci boučení s hudbou do Lidového domu, kde se konal ještě dopoledne tábor lidu na zahradě. Dopoledne byl koncert, taneční zábava a pěsně zpěv a "přesátny". Nícasteustní na celé slavnosti bylo značné.

2.
Husova oslava.

Spolky a přezvěné korporace humpolecké uspořádaly pod záštitou městské rady 5. července 1922 večer průvod ke hranici nad tratí dráhy pod Vytrhovem s hudbou a se čtyřicet 6. července dopoledne slavnostní přehrápku o Husovi.

2.-VII.

6.-VII.

23.-VII.

23.-VII.

30.-VII.

6.-VII.

Náboženská obec církve československé vstala pramátním Husom bohoslužbami v kolemaněm kosteliku na Zichovci a vece slavnostní schůzi o přehrápku a koncertem.

1.
Husův svátek.

Směrná obec Vilemova žádala za připojení k Humpolci. Politická obec Dubí skládající se z osad Dubí, Pláckov, Vilemova a Rozloš má se po přání svých příslušníků rozdělit ve čtyři samostatné obce. Ženský správní výbor doporučil přijetí osady Vilemova do pozjku obce humpolecké, ale zastupitelstvo obce Humpolce ve své schůzi dne 23. července 1922 se proti tomuto návrhu postavilo a žádost Vilemova zamítlo. Za přičinnu odávaly se velmi rozdílné poměry této obce, jež by ani po připojení k Humpolci se nezlepšily. Také obyvatelstvo Vilemova nevyzývá nijak výjmi vlastnostmi.

2.
Vilemova žádá o připojení k Humpolci.

Ke vece dne 23. července 1922 přišla s bouřkou velká vichřice, jež způsobila značné škody na budovách obecních i podnikových i na předs okolních. Byl to druhý pětní smičti.

3.
Vichřice.

Mor vepřového dobytka vypukl v červenci v celém obce humpoleckém tím, že sem byli přivezeni mupem nakazení vepři z Protekantské Duni. Proto byla nařízena uždvěra těchto hospodářství, kole ni vepři z Protekantské Duni nakoupili.

4.
Mor vepřů.

1.
Českoněmecké
žabulky na
bejtmanství.

V říjnu 1922 objevil se v časopise *Illary - Posázaví*, který vychází v Německém Jurele náhledový článek podepsaný bývalým podnikatelem okresního hejtmanského humpoleckého A. Pustimem, nyní špičovníkem u ministerstva zahraničního v Praze.

„Měmžime pochopiti, že naši Němci nechtějí se přizpůsobiti novému poměří v republice Československé a zhlé, naše odvětví politická správu ve čtvrtém roce osvobození neurčila za plnohodnotné, aby aspoň své zemi označenu změnila v duchu dooty. Stále ptá se na věci dvořích úřadoven žabulky černo-žluté, českoněmecké (osm - německý text je chatrně připraveným papírem zakryt. Muzná-li za protiebné přelobování ani na povrchu, jaká změna se stala umiti? Ci se děje tak ze špetivosti? Muzná domol starých paritok německých, proti jichž užívání jsem již v roce 1913 v tomto listě psal? Tenkrát osm neměl jsem se podepsati. Pro byly i za Rakouska v Humpolci nápisový německé a některá paritka jím německá, nikdy jsem nemohl pochopiti, nežáduo to nebylo a mluvo, myslím, že takové ne a dělo se tak patrně z přílišné lásky a loyality k monarchii. Že ale tak málo pochopení a lásky je k vlastnímu státu Československému, přímo zarází. Tak narvatí takovou netečnost? Čimí dojem, jako by se čekal nový převrat. Mluví však již nevstávájí - nejvíce jsem strach, a záleží jim na nás, jak se naši domácnost zarádíme. - Pustima...“

2.
Milo Záruba

Poslanec Milo Záruba, farář v Divčicích, člen Klášterce želivského, zemřel po delší nemoci v panatopii ve Veleštině v Praze ve 47 roce věku dne 3. srpna 1922. Pohřbeno jeho tělo se v Praze z Týnského chrámu dne 7. srpna. Byl

také knihy Kaplanem v Humpolci. Již za Rakouska byl zvolen na říšskou radu ve Vídni a do Mährského sbornáždění po převratě - za stranu lidovou. Škole byl své straně politické věrným, přece nevyhýbal se nikdy práce všeobecné - pro celou veřejnost. Byl velmi sráželivým člověkem. Je o něm znám, že v Praze i ve Vídni vstoupil po kancelářské ministerkycky deputaci a pravebníky všech politických stran - i svých nepřítelů. Za svého mládí byl horlivě činným v Českém sudci. - Rodem byl z Pelhřimova.

19. - VIII.

Obecní správní komise v Humpolci darovala Československému červenému kříži 100 K, Masarykově fondu 100 K, Selskému chovateli dobytka 200 K.

1.
Dary.

19. - VIII.

Zemský správní výbor schválil usnesení obecní správní komise v Humpolci o přístupu k Posázavskému elektrárenskému svazu.

2.
Posázavský svaz
elektrárenský.

19. - VIII.

Ministerstvo sociální péče poslalo Obecní komisi pro péči o mládež příspěvek v částce 10.000 korun.

3.
Subvence.

19. - VIII.

Zemský správní výbor v Praze usnesením z 19. srpna 1922 schválil usnesení obecní správní komise v Humpolci o převzetí záruky obcem humpoleckého za obecní záložnu hospodářskou do výše 12.000.000 korun.

4.
Žádanka okresu
humpoleckého.

1. Adolf Hruška

Adolf Hruška, bývalý důchodní úředník města Humpolce, zemřel dne 31. srpna 1922 po krátké nemoci ve stáří 88 let. Byl od r. 1857 ve službách všeobecné nemocnice humpolecké a od r. 1865 do 1909 městským úředníkem, na posledky důchodním. Sloužil veškeré obci 43 roky. Byl bratrem Jaruba Hrušky, bývalého starosty města. Za věrné služby jmenovala ho obec humpolecká čestným měšťanem. Odpočívá v hrobě se svou ženou v Pěčákách na dráze a v Humpolci trávil zotavenou. Pohřben byl na místní hřbitově 3. září 1922 náhrobníkem obce. Syn jeho Jaroslav je profesorem, výborným znatelem i učitelem jazyka francouzského a docentem české university. Druhý syn Adolf zemřel mlád.

2. Veřejná schůze

Školná otázka na veřejné schůzi Lidové strany na Kocoupsku dne 8. září 1922 byla předmětem přednášky tajemníka lidové strany Rudolfa Kozla z Německého Brodce a vyzněla nijak přátelsky ke státnímu gymnasiu školské a učitelstva. Řeč jeho trvala přes dvě hodiny, v ní probral řadu školních výhledů nynější doby se stanoviska požadavků lidové strany a zdůrazňoval, že jednotné rodičovské příslušní právo rozhodovat o výchově mládeže. K nynější škole a jejímu učitelstvu zaujal příměrné stanovisko nijak přátelské.

3. Zrušený svátek

Zrušený rasvěcený svátek mariánský dne 8. září prýtili v Humpolci všichni katolíci, evangelíci, židé, obchodníci, hospodáři, dělníci, úřední státní - obecní politická správa, pošta, úřady samosprávné, jiné školy a učitelé měli přední den a uctili. - Pěkná prolumnost upublikačské zákonné!

31. - VIII.

10. - IX.

22. - IX.

8. - IX.

8. - IX.

IX. - 1922

V neděli dne 10. září 1922 promluvil v Humpolci na důvěrné schůzi probrané stranou českých socialistů - jejich příslušník ministr Fučný. Mluvil klidně a pečlivě o přítomné politické situaci.

1. Minister Fučný v Humpolci

Šelto měna a hodnota peněz v Německu příliš poklesla a naše československá kopunk a stala se velmi výhodným platidlem nejen v Německu, ale skoro ve všech okolních státech, již vznikly na přídě bývalé habsburské říše, vytkly se ihned chytří zjednotivci v naší republice, kteří chtěli této příležitosti využít k výhodným nákupům v těchto postižených zemích - a kupovali tam vše, co se dalo. Jedni kupovali zboží svého druhu a využili je do republiky, kde je výhodně zpeněžili, jiní kupovali - v cizině i velké domy, zlatě v Pražské a v Berlíně. Hlopečka tato zachvátila: Humpolec. Zde vytkly se jednotlivci, kteří si koupili v těchto zemích domy a jiné - i ženy - konaly pravidelné zájezdy do Vídně: do Německa za nákupem zboží, zlatě oděm, obuvi a prádla. Stávalo se však dost často, že celní úřady republiky zabavily, na co přišly. Tak se stalo i jednou ráno a tak zvané "lepší" dívky, že se musily na hranicích českých u celních úřadů voliti i ze svých maximálních patř a prádla - a zaplatiti zrušenou prozbu.

2. Katalové nákupy v cizině

3. Kyznamonání

Italský král jmenoval humpoleckého advokáta J. U. D. Matěje Metvala, překladatele spisů italského básníka Silvia Pelica, známého převně na Špilberku v Brně, umělavce literární činnosti dra Metvala, rytířem řádu italské kopunky. Prvního dne Danak zaslal Dru Metvalovi ital. vyslanec v Praze baron Jozef Donato.

1.
Padesát let
sociální demokra-
cie.

Padesát let strany sociálně-demokratické bylo v Humpolci oslaveno dne 24. září 1922 veřejnou schůzí, na níž promluvil vůdce této strany v Humpolci - Frant. Smítka, starosta města. Opravdová, prostá a sociálně pro-
citěná řeč starostova, prouklivá láskou k vlasti a repu-
blice, byla posлуhačstvem bez výjimky přijata se vrou-
cem a ovšemněna po zásluze bouřlivým potleskem.

2.
Místní dráha

Od měsíce ledna 1922 zdražila oprava místní dráhy Humpolec - Měmoušský Újezd - železnice o 100 - a ačkoli státní správa na půdy dráhách omizila tarify na dopravu, sleva tato máh' božáky se ani nesložitla. Jde se platit pojištění železi za dopravu 1 metrického centu křemencu z Humpolce do Měm. Újezdu 3 kopuny. To jsou poměry pro chudý hospodský kraj nesnesitelné.

3.
Schůze proti
poklesu cen.

Uvedení dne 1. října 1922 uspořádala republikánská strana náleho venkova přičiněním redaktora Havlíčkova Kraje - Rudolfa Halík, bývalého učitele z Divčic, manifestační schůzi - proti poklesu cen obilí. Byla to jediná strana v českém národě, jejíž křesle nesla pokles cen, pro němě kroužilo řádné obyvatelstvo republiky. Sokolovna, kde se schůze konala, byla přeplněna, jisto pro říbný dešť, který křoval celý den, bylo v uspořádání halčova na náměstí upuštěno. Mluvil redaktor Halík, německobrodský profesor Šmejkal, český specialista (proti agrárníkům), ale ve všech proměněných řečech převládala se klidná řeč humpoleckého starosty Fr. Smítka, netří byla pěvná a promyšlená. Celá schůze vyzněla dosti klidně, na pozadí v bouřlivé manifestaci v Měm. Újezdě,

24. - IX.

IX. - 1922.

1. - X.

2. - X.

3. - X.

27. - X.

28. - X.

ačkoli i do Humpolce povstala ohromná politická správa mnoho četníků, jisto se obávala proslulé krásky jako v Měm. Újezdě. Me v Humpolci klid porušen nebyl, a v polích se četníci z Humpolce zase rozjeli.

Přes všechny protesty zbohatlých válečných, agrárníků a všech, kdož drabtem ve válce i po válce zbohatli, jsou ceny do-
tlačily žmár. Úroda polních plodin byla letos tak hojná, že nad-
bytek - ceny smláoval. Všechny vyžatí i konzumní křidky obyva-
telstva musili se pomířiti s tímto stavem.

Společnost mlynářů politického odřem humpoleckého usmelo se ve své celkové smížití parby za mléti obilí kaxto:
1 metrického centu obilí platiti se bude rot 1. října 12 Kč při 4% promětu, nebo se bude vybarati měřičně 15 kg z 1 q obilí včetně 4% promětu.

Oslava 28. října 1922 konala se již před večerem ve Spolkovém domě - plátní plamosti. Na zahájení zahráli a za-
zpívali řádi měšťanských škol obě národní hymny. Potom za-
hráli malí ochotníci juchovatelnou Den Svobody od Hnězou-
ka. Slavnost skončila říjnovým obřadem, jímž se velice líbil. Městská obecusťva byla plněni hojná.

Národní jednotě dne uspořádala Československá jednotá legionářská - Dvorská Humpolci přívod místem a kábar lidu na Křepové náměstí, kde promluvil z balkonu Aronůho domu legionář Prchal z Třebíče. Pozvány byly všechny spolky a orga-
nisace politické i nepolitické, z nichž některé zúčastnily se

1.
Pokles cen.

2.
Sazby mlynářské

3.
Oslava
Svátek Svobody

4.
Slavnost
28. října.

v počtu velmi skromném. Příjmem zúčastnila se městská rada a zastupovatelé učitelů a škol. Zaujímalo však, že v ulicích, jakož i na náměstích, když se přišlo ubírat, bylo málo praporek. Po zátopce byl na náměstí koncert místské hudby, jehož čísky vyžádek 435-60 Kč měly na postavu pomníku padlým vojínům z Humpolce

1. Státní vlajka

Dne 28 října 1922 po první objevil se na veřejných budovách a školách státní vlajky - mářízené vládou.

2. Sběrka

V měsíci říjnu uspořádána byla v městě sbírka ve prospěch poloprávných v úlyptičině v Humpolce na popud výšky z městské rady. Vyšla celkem 767 kopun.

3. Orientační tabule turistické

Odbor klubů československých turistů řídil v městě a v okolí pět orientačních tabulí turistických za úhradu celkem 790 kopun a to: Tabule s označením vyhledávek, tabule s krátkou historií Oplicka, tabulku vypracovanou na Oplicku a označením cest z Humpolce na Lipnici. Na ukázení mátkla-olu s tím spojeného přispěly: Státní geograf 300 Kč, městská rada 100 Kč, okresní správní komise 70 Kč, městská spořitelna 50 Kč, Živnostenská záložna 50 Kč, Moxavsko-slezská banka 50 Kč, Svatošlavská záložna 30 Kč, Hospodářská záložna 30 Kč; komitét pro zachování památek Oplicka 55 kopun. Celou akcí vyřídil i vedl učitel Otakar Jenčík.

28.-X

X.-1922

X. 1922

X.-1922

V říjnu 1922 dostaveno bylo na ulici k nádraží proti zábradlí Vítězova Jenče sedm kolinných domků a na pole proti pivovaru naproti slupníku čtyři domky. Stavěny byly v přírodním státní. První stavěl stavitel Jiřívoj Kocián z Prahy, druhé stavitel Dindrich Kasal a Tomáš Dubín, třetího kolelní z Humpolce.

1. Nové stavby

X.-1922

Okružní agitace se i v pokročilém století dvacátém - i v životě náboženském vědci pěstují, jímž se volal v roce 1922 v humpolecké veřejné nemosnici: Příslušnice církve československé - manželka dělnice Emanuela Haláka, Antonie, byla v ošetrování humpolecké nemocnice a krátce před tím zemřela byla přimluvena, aby se vrátila opětně do církve katolické, o čemž sepsaná byla v nemocnici nějaký dokument. O všem však nevěděla manžel Haláková, jímž se však vše dověděl až po smrti své manželky. - A když měla smrti zesnulá potřeby církve katolické, obdržel manžel: představenstvo církve československé úřadem protest, jejíž konečně vyřídila ruská politická správa tímto výjimec, jejíž uvádíme doslovně:

2. Náboženská agitace

Ke státnosti Em. Haláka proti výjimec, jímž bylo na úřední pídomní vrato uražením přistoupení jeho zemřelé manželky Antonie Halákové z církve československé k církvi římsko-katolické, jímž a jehož uvádíme, nikoli ale Antonie Halákovou prolepané a kaplanem P. Fulgentem Novákem sepsané a poslednějším jménem děkanství učitel v Humpolce okresní správy tamní svolované, zrušuje ruská politická správa z moci úřední na pídomní vyeti obloženího přistoupení, jímž není předpoklad přistoupení prolepané, neboť na obložení přistoupení podepsané osoby popírají, že by byly viděly, a

1922

propionů, aneb také plyšely, že svat. Haláková prohlásila svůj přístup z církve Československé do církve římsko-katolické a také prohlášení rakouské zadržela z osob, jež byly uvolněny svatosti umírání, jenž prohlášení to bezprostředně předcházející mělo, přitommy, nepotvrdila, prohlášení samo pak také ani svat. Halákovou podepsáno nebylo, nechtěla ani k tomu, že tato za okolnosti, za nichž se prohlášení stala mělo, ani nebyla, to byti tak klidně myslí, aby prohlášení přestupu s potřebou korvalem pydati mohla. Výpověď kaplana P. Julgenta Nováka, který prohlášení sepsal a dal podepsati, aniž je dříve přečte neb aspoň obsah jeho nijak naznačil, ač nebylo o jeho důvěryhodnosti nikterak pochybovati, nestačí, aby postačitelny příkaz o prouzení příle svat. Halákové k přístupu k církvi římsko-katolické byl tím poslán. Místodržitelky rada Zelnar.

1.
Československá péče
o dítě
v Humpolci.

V říjnu 1922 skončila v Humpolci činnost Obecního komitétu Československé péče o dítě v Humpolci. Pořádání o její činnosti celkovou zprávou, jež složil čelný její funkcionář Dr. učitel měšťanské školy chlapecké v Humpolci - Emanuel Horák, kterému se měly na vrácku u Starých Brát: - Po válce daroval americký národ evropským dětem, jež trpěly nedostatčným výživou, veliký dar - potraviny (zejména kaka a mléko), později oděv, obuv a jiné věci, jež rozdělovala evropským státům Americká pomocná administrace (American Relief Administration) a Dr. Herbertem Hooverem v čele. Z tohoto daru dostala anac-nou část i republika Československá. Na popud Americké pomocné administrace a po dohodě s čsl. ministerstvem sociální péče utvořila se v Praze úřadovna Československé péče o dítě,

1922

říděna důstojníkem armády Spojených států severoamerických - kapitánem Štejnem J. Shawem. Úkolům úřadovny bylo dbá-ti o ptužení zdraví dětí, otráveného útrapami válečnými. Starala se i oar na prvním místě o rozdělení amerického daru jednotlivým okresům. Proto po výzvě ministerstva sociální péče utvořily se v okresech, klamě přimyslových, okresní komitéty Československé péče o dítě, složené ze sociálních pracovníků.

Ustavující schůze Obecního komitétu v Humpolci svolána byla na popud ministerstva sociální péče a předsedkyně českých institucí humanitních - Obecní komitét pro péči o mládež v Humpolci dne 25. května 1919. Zúčastnili se jí přizvaní spřávcové škol, zástupci města i obcí venkovských, okresní hospodářské rady, Městani jednoty průmyslové, tělocvičné jednoty Sokol, Českého Světa, místního odboru Čsl. čtenářského ústředí a Obecní komise pro péči o mládež. V této schůzi zvoleni byli dva funkcionáři nové instituce, předseda a zjednatel. Předsedou jednomyšlně zvolen okresní školní inspektor Frant. Štrnád, zjednatel Obecní učitel měšť. školy chlapecké Emanuel Horák, kteří sejmě fundee zastávali i v Obecní komise pro péči o mládež. Po rozjezdě členů americké misse do Humpolce dne 23. června 1919 zvoleni byli i ostatní funkcionáři na základě informací, které podal předseda misse kapitán Feutiss H. Terry - drahtičtí účastníkem schůze. Ustavující komitét (P. Herbert Jenš, člákan, místopředseda, učitel Vincenc Kamaš, pořadač, Obor. učitel měšť. školy Václav Hojer, sekretář, Dr. Jar. Kašpar, dozrájící lékař, lékař Jan Šol, inspektor; ostatní členové výboru: Ludmila Štandarová, Marie Königová, Frant. Šmitel,

X - 1922

1922.

(Johann Vitě, J. Kociánová, J. Štrádalová, H. Kašparová) vybral vyhláškou o stravování dětí a po lékařské prohlídce dětí předal péči o děti křivčící prokrvivo (skupina C - děti nejvíce křivčí). Po domní informacích pohůzích, uspořádání jejich pro zástupce Obecního komitétu v Pardubicích dne 6. července a 16. července, kterých se Obecní komitét zúčastnil svým delegátem Jan Šlorďák, předala americká mise potraviny pro okres humpolecký. Obecní komitét Čsl. pečl o děti v Humpolci postaral se o rozdělení potravin jednotlivým obcím, jichž bylo 23 a kde stravování dětí a rozdělování péči z amerického daru obstarávaly místní komitety Čsl. pečl. Místní komitety měly tyto obce: Humpolec, Čejov, Račkov, Branšov, Drahú, Hrálec, Kamenice, Pavlov, Hněvkovice, Petrovice, Větrný Šenkov, Štítec, Kaluže, Kejílice, Klečová, Lhotice, Svobice, Surozaty, Šimauv, Vojslavice, Žbítka, Žalstane, Želiv. V celém okrese stravovali se celkem 2009 dětí a kojících: křivčících/matek, a to dětí do pěti let - 611, od pěti do čtrnácti let 1167, kojících/matek 155, křivčících/matek 76.

Stravování dětí v Humpolci začalo dne 23. července 1919, ve penzistických obcích zřídily místní komitety kuchyně většinou ve školách o něco později. Váření dělo se skoro všude oprávně podle instrukcí a receptů americké mise, neboť funkcionáři místních komitétů, většinou samí učitelé, postarali se o vše, čeho bylo ke zdaru akce křivo. Místní komitét humpolecký zřídil kuchyni a jídelnu v přizemní školní škole. Na počátku vařilo se v kuchyni před školou asi pro 800 dětí; potraviny vydávaly se 2 půl hodiny do 6 hodin večer.

1922.

Ve schůzích i ve svých přímých sděleních místní komitety jednotlivě komentovaly blahodárný účinek stravování na zdraví a tělesný vývoj dětí. V Humpolci byly v ten čas zřetelnější poměry velmi špatné a následky bídy a nedostatku let 1917 a 1918 jevíly se nápadně na vyhublých postavičkách dětí zdejším chudím. Měli tedy domní, že v Humpolci při převládající legitimaci oprávněných ke stravování v americké kuchyni došlo i k nemilým výstupům, způsobeným několika probrážděnými matkami, které ihned nedostaly pro své děti tolik praxe kakaa, kolik si přály. Později stýk ochotných žen, zaměstnaných bezplatně vařením v americké kuchyni, s malými voláči a jejich rodiči zstranil pěškerem první hroznost, poněvadž všeobecně se uznalo, že vaření děje se se strany místního komitétu bezplatně, ochotně, nezájmově a peškerce oprávně. Občanstvo bylo tím nejvýznamnější vyhláškou poučeno o velkorysém daru americkém, o organizaci a účelu americké promoci i o obtížích, jež se tímto útlím stavějí v ostro. Když konečně se počal vybírat veřejný příspěvek z drobných stravníků, vzdaly se některé místní komitety uvolně své činnosti, neboť poměry výživy v těch místech se do té míry zlepšily, že přidělení mohlo se učiti v větším prospěchem jinole. Žato se město pro mnohé rodiny stalo se stravování v americké kuchyni pravým dolehodiním; mnohé rodiny na tvání kuchyně spoléhaly a ochotně odváděly úctný veřejný příspěvek (nejprve 3 Kč za 1 legitimaci měsíčně, potom 5 Kč, 6 Kč až konečně i 9 korun).

Děti z obcí zdejším přistěhovalců a celá řada jiných obudých dětí dostávala pokrmy (kakao, polévky, náčypy) zdarma.

1922

Historie práce v Humpolci prosperovala mnohým komitét. Čsl. péče ve svých jeho akcích finančně, zejména zaručila kuchyni i jídelnu, darovala knihy, čtení a nádobí.

Americká pomoc a prospěcha našich dětí zachránila našim dospělým zbraně tělesné, v mnohých případech ulevila nejchudším rodinám v starostech, neboť rodiče věděli, že jejich děti ať již jednou denně dostanou sušičnou porci velmi chutné a výživné stravy. Škola jako celá velmi náročná se zlepšila a oprávněně jako předsimulace zlepšení označovaly školní americkou kuchyní, již zejména lokala nejchudších dětí.

Tež obleky a prádlo z darů amerického červeného kříže, již koordinovaly Okresní komitety, umožňovaly osázení dětí takřka polonahých, bez koží.

Využití našich dětí zúčastněných na stravování a lékařskými prohlídkami navštívil členové místního komitétu mnohých zkušeností o podmínkách zdravotních i hmotných u lečkových rodin potřebovaných, které z přílišné stydlivosti o prospěchu a pomoci z veřejné dobročinnosti se ani neubíraly, načly se i tanové rodiny, jež po případě o pomoci ani nechtěly se nedovedly.

Činných poznatků o sociálních podmínkách chudých rodin mělo bylo při další činnosti dobročinných spolků (Okresní komisa pro péči o mládež) na poli charity. Iménem dětí, které obdržely potraviny, obleky atd. předání byl děk drulem přehled americké missie Ringlandové a když opouštěl Prahu, zaslal mu byl sdružením komitétům čistý dar - vyřezaný obraz - v pámei.

Ke konci roku 1920 v říjnu snížila Čsl. péče o děti v Praze počet stravovaných dětí na 400, v r. 1921 na 333. Kémit se již prole i instrukcí pražského úřadu i stravovací program,

1922

po likvidaci pendovských místních komitétů stravná se z amerického daru pouze již děti humpolcké a čejovské, nastaly během tří let i některé změny v řízení komitétu, neboť místo inspektora Stravná, který se odstěhoval do Prahy, zvolen byl děkan Norb. Jeneš, později starosta města Fr. Smítek, splynul okresní komitét s místním (4. prosinec 1920), když stravná akce ve vedovských obcích ustala; měněn byl režim příspěvků, zříděny ústředí a to z 1-50 Kč na 2-50 Kč a konečně na 3 Kč měněn za každé stravování dítě. Tento příspěvek obsázen již v říjnovém příspěvků, již vybíral místní komitét v Humpolci. Místní komitét humpolcký byl od 4. prosinec 1920 sestaven takto: předseda Morbert Jeneš, děkan; místopředseda Václav Jenčík, učitel; jednatel Emanuel Hojka, odborný učitel; skladník Václav Hojka, odlo. učitel; inspektor kuchyni Jan Šolc, tovarník; dozorčí lékař Doktor Ferdinand Čapek; správoznice kuchyni Marie Dítělová; členové výboru: Jerd. Rompolt, okresní školní inspektor, Fr. Smítek, starosta města; Marie Königová, chř. přítelka školní; Marie Štála, vdova po učiteli kolnické školy; Marie Svobodová, obchodnice; Marie Hojková, chř. učitelka; Johann Dítě, soukromník.

Od 10. října 1921 byl předsedou komitétu místního Frant. Smítek, starosta města. Kuchyní byla zaručena v průběhu školní školy.

Konec škol. roku 1922 byla veřejná kuchyní uzavřena, jelikož poptávka po potravinách se umenšila; potraviny určené původně jen pro školní děti musely by se v době prázdnin vydávat i dospělým, neboť nedal by se udržeti povolený počet strávníků.

K likvidaci došlo v říjnu 1922, ač stravná akce

1. Schizze
Komunistů

Dne 3. listopadu 1922 konala se v Humpolci veřejná schůze komunistů ve Spolkovém domě, na níž promluvil komunistický poslanec Šubník z Prahy. Schůze byla velmi živě navštěvována, ale bylo přítomno i mnoho nekomunistů, kteří přišli vlastně jen ze zvědavosti.

2. Obecní správní komise v Humpolci, jež řídila pro pět letorám pilnic veliký lom blíže nádraží, zakoupila k výrobe pět letu ocelových drátů za 68.020 Kč, křídlic pět letků za 18.500 Kč, a parní lokomobily k pohonu těchto strojů za 47.675 Kč - rol činné domácí firmy Českomoravská - Kolben v Praze.

3. Obecní správní komise zamířila žádost obce Věleňova za připojení k Humpolci, jižto tak učinilo i obec zastupitelstvo humpolecké.

4. Dne 9. listopadu 1922 zemřel v Německém Brodě Jan Mertel, ředitel měšťanské školy ve vpolužbě. Když také učitel škol humpoleckých, dobrý a jemný hudebník. Za dob svého působení v Humpolci pořádal hudební večery v Měšťanské Besedě, při nichž sám velmi ochotně účinkoval. Vynikal zvláště v jemném přednesu některých svých náladových skladek na harmonium. Měl jediného syna, jemuž zemřel sáh rčky jako profesor německobrodského gymnázia.

5. V Humpolci byl řízen dvěstetní lihovar, jemuž měl dne 11. listopadu 1922 zastavpici valnou hromadu. Lihovar byl přemístěn v bývalé Wunnowské kavárně, nyní v kavárně Karla Špinky.

2. Stroje do Okrosního lomu.

3. Klémov

4. Jan Mertel

5. Lihovar

3. - XI

18. - XI

8. - XI

25. - XI

8. - XI

9. - XI

28. - XI

XI. - 1922

11. - XI

Dne 18. listopadu 1922 zemřel v Humpolci František Servais, kamnář a člen obecního zastupitelstva. Byl stoupenec lidové strany, ale pro její skromnou a tichou povahu byl idobecně rážem.

Učitelánský odbor evropské československé uspořádal dne 25. listopadu 1922 ve Spolkovém domě přednášku profesora Fr. Havelky z Prahy o perzekuci Čechů za války pod názvem "Z karouských kriminálů". Přednáška profesora Havelky, jímž sám byl karouskou vládou internován a odsouzen, byla promluvena velmi živě a vzpomínala útrapy českých za vlády habsburské, na níž by se nemělo tak brzo zapominat. Účastníci na přednášce bylo velké. Ku konci byla přijata resoluce k vládě o postupu těch, kdož ve válce perzekuci trpěli, o požadavkem, aby přišli, kdož stáli proti národě českému, byli ze služeb republiky propuštěni. Resoluce byla přijata s bouřlivým prohlasem.

Městská rada v Humpolci zakoupila rol muskétu emigranta hraběte Mvarova - Lučovic křeslu za 1000 korun, jež byly vlastně proskrom tohoto přítele, a ozdobil ji kašními resolaci sítí.

Koncem listopadu 1922 a počátkem prosince 1922 vyskytlo se v městě několik případů prály mezi školní mládeží.

1. Fr. Servais

2. Přednáška o perzekuci Čechů

3. Umění na radnici

4. Práta

1922

1.
Nové stavby

V listopadu 1922 dořevněny byly nové krodinné domky napřímo nádražní proti Jenčově píce a na Malátovi poli proti pivovaru proti Štěpánku. Domky vystavilo křesťanské stavební družstvo pro své členy - na státní podporu. Stavili je stavitelé Šimáček Karel a Josef Dubník (proti Štěpánku) a Bořivoj Kocián z Prahy (proti Jenčově), přičemž krodili v Humpolci.

2.
Úpadek banky

V měsíci listopadu 1922 pokusila obyvatelstvo humpolecké neočekávaná zpráva o úpadku Moravsko-slezské banky, jež řídila přímé nezávislé filiálku v Humpolci v domě ušitě Otty Ryglmanského v Nádražní ulici a velmi značným nakladem jí tu spravila. Zpráva, jež byly v časopisech uvěřitelné, všechny stejně zaznamenávaly, že úpadek není ani tak vinnou poválečným stavem obchodu, jako spíše neobalá zpráva banky a její nepřehledný řízení, jinné byl i na humpolecké filiálce vidět. V projekt dnešních poplatků nabrulo se do řady filiálky něco odjetých poplatků, jinné však byly vyplaceny jinou měnou, a ostatní bylo odloženo až do pozdějšího rozhodnutí. Ze této počinání vyvolalo až hlasy nevole a bouře, jest samozřejmo, protože vkladky zařítko města a odobí v této filiálce činí skoro osm milionů korun. Vkladatelé dali se vláknati nyní nabídkou úrokov, ale byli - strašlivě zklamáni.

XI. 1922

3. - XI.

XI. 1922

8. - XI.

8. - XI.

8. - XI.

1922

První veřejná schůze komunistické strany v Humpolci konala se dne 3. prosince 1922 ve Špolbovém domě. O politické situaci, rozpočtu státním, o poměru strany komunistické vlnu ahlaxnou řiči promluvil člen národního shromáždění poslanec Zdobník. K diskusi, jež byla na pozvání ohlášena, nepři hlázi se nikdo. Navštěra byla hojná a tliš schůze nebyl ničím přerušena.

Ve schůzi obecního zastupitelstva v Humpolci dne 8. prosince 1922 bylo usneseno zaboupiti od pred. magistrátulho rady Pavla Hrušičky z Prahy súnřmud', t. j. domy a zabradu stuce - díci p kradnici č. 236 a 237 za 120.000 korun.

V této schůzi obecního zastupitelstva usneseno pytatí si na Vilemov silnici odbočující se státní silnici německo - brodské - se státní podporou.

Dne 8. a 9. prosince přinesly dva časopisy české Tribuny a Národní Politika dlaním zpráv, že bývalý humpolecký ob - chodník Hugo Fleuschnieder pro ztrátu peněz při úpadku Moravsko - slezské banky - se oběsil. Zpráva tato nebyla pravdi - va. Oba zmíněné listy byly humpoleckým dopisovatelem Arnoštem Svobodem, obchodníkem prozím, oblamány. Píse se tak stalo, nebylo lze zjistiti. Ale zpráva - pruzěji pisatelem přejíci odvola - na. Zvláštěm bylo, že pro těchto novinářských zprávách přijeli přátelé pana Fleuschniedera - pyalle do Humpolce na potěch, byli jsou přijemně překvapeni, když spatřili pana Fleuschniedera živa a zdravého.

1.
První veřejná schůze komunistů.

2.
Koupě Sušičny.

3.
Silnice do Křemova.

4.
Klamná zpráva.

1. Snehová bouře

Dne 8. prosince 1922 přikvapila do zájní krajiny sněhová bouře s vánicí. Za celý den a noc narálo se někde sněhem přes metr do výšky. Starší lidé kolik měchu již dávno ne- pamatovali.

2. Práta v bance

První zpráva podle vykonané kurse odhalila ztrátu ve zájní filiálce Mexands-plezské banky na 407.000 korun.

3. Dětské divadlo

Před vánočními v pátek dne 16. prosince 1922 zahrálo za- chvo obm zájní škol divadelní představení Sněhovek od Rum- louské, divadla za pobor; vspolečně pro mládež, večeř pro dospělé. Účastníků na obm představeních bylo obrovské a hrubý příjem činil 2986.6 K. Který zúčastnili se i členové místního ochotnického spolku. Byl to krásný večer. Zpív, hudba i tance byly velmi zdařilé. Výsledek moudrání i hmotný byl skvělý. Po zapravení výloh 1374.97 K zbylo z čistého zisku 1611.63 K, jež rozděleny byly oborem školy chlapecké trochu nerovnoměrně. Škola chlapecká si nechala 1311.63 K, škole dívčí postala prouhýet 300 korun! Stalo se!

4. Autobusová jízda

Od 22. prosince 1922 možnožny byly jízdy autobusové mezi Humpolcem a Pacovem o jízdu večerní; Jízda z Humpolce o 19.45 h - příjezd z Pacova o 23.05 v noci.

8. - XII.

30. - XII.

12. - XII.

30. - XII.

15. - XII.

30. - XII.

30. - XII.

22. - XII.

Okresní správní komise v Humpolci musela se vybiřati v r. 1923 v oděse humpolckém 97% přírůtky k domovní dani činovní a 210% přírůtky k ostatním daním příjmům. V roce 1922 byla první přírůtky 97% a druhá 290%, takže pro rok příští budou přírůtky o 30% nižší.

Na místě zemřelého obvodního lékaře Chce. Mgr. Jana Jizodermanna zvolen byl v okresní správní komisi obvod- ním lékařem humpolckým MUDr. Karel Vyborový, do- savádní sekundární lékař působící veřejné nemocnici v Kémecském Břevě.

Okresní správní komise musela se propůjčiti veřejné knihovně a četárně Komenského v Humpolci, dvě přízem- ní místnosti v Okresním domě.

Okresní správní komise věnovala ze svých příjmů ná- sledující dary:

učitelské jednotě Judoá	1000 K,
kurso učitelů ženských učerňob, prací	300 K,
potřebačarai školy v Lenožatěch	400 K,
škalscové škole v Humpolci	320 K,
ústřední škole školce	500 K,
Kláštom ústavu škerců	50 K,
Narodní jednotě Přímanové	50 K,
Mariánskému spolku v Pacce	10 K,
Musovní společnosti v Humpolci	500 K,
Članoské skupě Stráž ve Hřbitově	300 K,
počítacíjón v Hřbitově	5.500 K,
veřejné nemocnici v Humpolci	4.000 K.

Okresní přírůtky.

Nový obvodní lékař.

Veřejná knihovna.

Dary Okresní správní komise.

1922.

Schůze
černé strany

Místní organizace československé strany lidové konala dne 18. prosince 1922 v hostině na Kocoušku sroji první valnou hromadu, v níž předsedou zvolen byl Otakar Štrádal, obchodník, místopředsedou Štef. D. Johannis Mastný, katecheta chlapecké školy, důvěrníkem Jan Škodápoles, zednický řemeslo, syn hostelního, místopředsedou Václav Hrdlička, dělník, zapisovatelem Bernarda Kratochvílová, žena továrního dělníka, revizory náhle Karel Krás, obuvník, Ant. Novotný, domovník; členy výboru: Jan Fyčik, obuvník, Josef Fiala, podnikatel, Zofie Severisová, vdova pro kamnáře, Alois Zelenka, kuchař, Norbert Jenoš, děkan, Josef Kysela, podnikatel, Julie Šimková, Frant. Vrána, histomaf, Josef Vála, kolník, Ant. Štěpánka, podnikavce, Frant. Krušica, tovární dělník, Josef Popišil, podnikatel, Karel Kratochvíl, kuchař. Delegáty zvoleni: Jan Škodápoles a Bernarda Kratochvílová.

2.
Státní zpráva

Krajský svaz republikánské strany v německém Brně vydal plakáty, jimiž vyznamoval usnesení, že pro zdražení mléka doporučuje polních prodávatelů mléka za jednotnou cenu 3 korun za jeden litr. Plakáty tyto byly poslány i po obci humpolecké. Podpsal je předseda Svazu státní Chroustovský z Něm. Brna. - Byl proto zaslán (u lidového soudu) pro zdražování a navedení k lidové mléčnické soudu v Humpolci. Petiční komitě se 30. prosince 1922. Konalovaný byl svaz zpráveřiny, jižto smol nemal přiváděním, že vyzvěním plakátů bez odůvodnění skutek právní k lidu. Předsedou soudu byli: předseda polní školy v Humpolci Otakar Fierina a kolník Fr. Hysp z Senozat.

18. - XII.

30. - XII.

XII. - 1922.

XII. - 1922.

XII. - 1922.

1922.

Nezaměstnanost v obci humpolecké ke konci prosince 1922 vyhlazuje podle důchodních záznamů 533 prodávacích osob, mužů i žen. Z té příčiny byla udělena obci humpolecké ministerstvem sociální péče - příspěvek na stavbu pěti obecních silnic a to: z Brudíkova přes Malý Brudík do Křížovic, z Humpolce do Věšínova a Pláckova, ze Senozat do Suklet, z Hlady do Franšova a Šimanova, ze Želiv do Přibně.

Školu ve prospěch dětí nezaměstnaných rodičů provedly: Obecní péče o dítě a Odbor národní jednoty pojišťovny pro město se značným výsledkem. Na nadílku přispěli místní továrníci, podnikáři a obchodníci celkem 162.95 metry látek. Z toho darů byly vázány polní děti - K tomu přispěli ještě: továrník Fr. Poucháček 1000 K, a obecní politická správa 500 korun.

Místní odbor národní jednoty pojišťovny v Humpolci uspořádal v městě školu ve prospěch české menšiny na Štoku a při její pomoci národní nadílku. Škola se vydařila, a odsláno na vánoce do Smrčane 18 obleků pro chlapce, 10 obleků pro dívky a 2 páry bot. Hrdelním odborem národní jednoty pojišťovny se Smrčane zkomponováno. Do Přibně Kamene zasláno 6 obleků chlapeckých, 7 obleků dívčích a jeden pár bot. Do Petrovce u Hlady 3 obleky dívčí, 2 chlapecké. Do Studánky 5 obleků dívčích, 2 páry bot. Do Dolního Škvárdu 7 obleků dívčích, 7 obleků chlapeckých a 1 pár bot. Celkem oblečeno 65 dětí a 6 obut. Ubráná cena nadílky je 7000 K, kterému přispěly venkovské obce částkou 2000 korun.

1.
Nové stavby
silnic.2.
Škola.3.
Péče o státní
menšinu.

1922.

1. Dar-
Matice školské

2. Koblížova nadace

3. Civilní snátky

Odbor Křesťanské matice školské v Humpolci odvolal Matice školské v Praze za rok 1922 úhrnem 3.288.37 Kč

Ku počtu zemřelých ředitelů dívčích škol humpolckých Gustava Koblížky zůzema byla nadace pro žáky zřídních škol v úhrnní částce 2200 korun. Ale vinnou válčenní doby a zánulow hospodářské rakouských vládnutí u zřídních školních školu, okresního hejtmana Vojtěcha Vaníse a školního inspektora Fr. Štrama, zakonpeny za selbrannou jistinnu rakouské válčenní příjčky a tak uokutečnění krásné myšlenky utomulo u rakouských příjčkách. - Když zapisovatel této kromky, jako člen přípravného komitétu, navrhl, aby za selbrannou jistinnu zakonpeny se papírny rakouské banky čerke, nedal o tomto návrhu předchozího okresní hejtmann Vaníse ani hlasovati, namítaje, že by slama pláca pro tuto příčinu zůzemi nadace nepovolila. A tak opočívala nadace až do r. 1922, kdy zánulow republiky byla vzkřísena. Za rakouské příjčky vyměněna byla IV. státní příjčka republiky československé v částce 1950 Kč, tak že celá nadační jmění ke dni 31. prosince 1922 činí u úpisoch IV. státní příjčky 1950 Kč a na úpisoch u opočítelní knížce úhrnem 219.21 Kč.

Předsudow nadačního komitétu byl okresní školní inspektor J. Ferd. Romppel, prokladníkem učitel chlapecké školy Vincenc Kameš.

V uplynulém roce 1922 uzavřeno bylo u okresní politické správě u Humpolci 65 civilních snátků :-

XII. - 1922

XI. - 1922

XII. - 1922

1922.

XI. - 1922

XII. - 1922

30. - XII.

Výroční zpráva veřejné nemocnice u Humpolci za rok 1922 vyzraje :
nemocných ošetřeno bylo 1242; z nich zemřelo 81; průměrně ošetřeno denně 61 nemocných; ošetrovací poplatek denní ve 3. třídě byl 12 Kč, ve 2. tř. 40 Kč, těžkých na-
kažlivých nemocí nebylo - keprve v prosinci 1922 dva podučitelé přípravy spály. Tuberkulózních nemocných 27, z nichž 8 zemřelo. Ukazní ošetřeno 11; z nich 2 vzniklo v aktivnostech a u hospodářství. Operací vykonáno 211. Z operativních výkonů uvádí se 4 - ošetření dutiny hrudní, již se všechny vykazovaly. Byl operováno 5; početní vyléčeno 27; zlomenin kostí 16; vytrženo 5. - Od počátku října 1922 počal vykonávati operace J. Dan Kašpara, nyní dopravádního primáře J. Danlawa Kašpara.

Bilance místní dráhy Humpolec - Kém. Před končím letošním rokem - odchodem 1.000.420.91 Kč, očkoli jižané bylo 17. leonra zůženo o 100%. Před toto úžasné zdražení vyzraje dráha mli-onový schodek, větš než rokem minulého. Větš položky vždání vyzraje : dotov na dráhu o 664.105 Kč, služba stavění a jřadní o 209.000 Kč, služba provozní a udržování vozidel o 456.000 Kč. Ve valné hromadě bylo domatováno, že nicdaje u bilance obsa-ženné jsm nepravohivé a nepřesné a že vžkar vždání prádi k podučení, že bilance jst opravena tendenone, aby se omulu-řilo 100% zůžení parselo jižaného.

Okresní správní komise u Humpolci pěnovala ze vžch důchodů 1000 Kč na zachování zůženní bradru Lipnic.

1. Výroční zpráva o nemocnici

2. Bilance místní dráhy

3. Dar

1. Věrojna knihovna

Okresní správní komise uměla se dne 30. prosince 1925 věnovati Věrojné knihovně a čítárně Komenského v Humpolci do volání bezplatně dvě místnosti v přístavbě Okresního domu.

2. Kytarka

Od 20. prosince 1922 po několik dní byla v Okresním domě otevřena umělecká výstava malířů J. Ráže, J. Holého a V. Steinara z Prahy. Výstavní byly olejomalby a kresby z Prahy, z Českých krajů a ze Slovenska.

3. Opravy domů

V roce 1922 bylo na obou náměstích i v hlavních ulicích pozorovati - velmi zhrsta se vykytujících opravy domů, zlatě přičelí, tak že město nabýlo dosti plavného vzhledu. Také veřejné budovy, radnice, škola dívčí, okresní bytmanství byly opraveny.

4. Stav silnic

Stav silnic v okrese humpolckém z roku 1922, zlatě řeč, jež se přímo dotýkají města:

- z Humpolce do Diklan - délky - 17.200 m, koef. náklad na udržením činí 66.193 Kč; stromů prolehl osazených 167, jinych 1935;
- z H. do Světlé - 8.439 m, náklad 20.268 Kč, stromů 482 a 639;
- z H. do Polné - 7.868 m, náklad 11.253 Kč, str. osaz. 6, - 1116;
- z H. do Kalině - 8.810 m; " 25.752 Kč; " " 406, " 812;
- z H. do Peltámon - 6.666; " 61.334 Kč; " " 5, jinych 1050;
- z H. do Spěvic - 7966; " 18.104 Kč; " " 625, " 426;
- z H. do Luptána - 6944; " 6.899 Kč; " 2 " 729;
- z H. do Budečova - 4381; " 12.744 Kč; " 365 " 120;
- z H. do Mikuláškova - 1977; " 11.400 Kč; " - " 190;
- z H. do Kletce - 6310; " 22.902 Kč; " + " 240.

30. - XII.

20. - XII.

1922

14. - XII.

1. Sedosad 201 zpěvackého spolku

Na konec roku 1922 připadla památka šedesátiletého trvání rajního republičního spolku Čech a Lech, jinyž založen humpolckými vlastenci v šedesátých letech minulého století. Spolek tento založen byl na podnět občanů humpolckých Maxmiliána Žejváče, mydláře a Františka Maláta. První schůze k ustavení konána byla v městské klamí škole na náměstí dne 21. srpna r. 1862, kde o založení promluvil pikarar řeč tehdejší humpolcký farář Daniel Heřmánek. V této schůzi zvolen přípravný výbor. Když byly vypracovány stanovny spolku, přikročeno dne 7. září 1862 k volbě rajního výboru, do něhož zvoleni: Josef Štěpán Napramík, kupec, měšťanosta, Max Žejváč, mydlář, František Napramík, měšťan a majetník vinopahy, František Žarš, okresní příručí, Josef Kopač, učitel klamí školy. Šestiměsíčním zvolen Josef Rychnovský, učitel klamí školy. Dne 14. prosince 1862 ustanoven název spolku Čech a Lech s heslem "Práv a vlast - naše vlast".

Pěkně žle se historie tohoto spolku v zápisníku o schůzích, v němž vedle všech důležitějších událostí započaly jiny i podrobně všech zakladatelů.

1922

1.
Star
Humpolce
koncem roku
1922

Pamětní kniha tato, ač založena byla p. r. 1895, stala se oficiální kronikou města Humpolce podle zákona ze dne 1. listopadu 1922. Z té příčiny, aby se vyhovět také přecelnému zákonu o knihách pamětních, nařizováno ku konci roku 1922 star a poměry veřejné v městě Humpolci, podnul se mi poděšilo je ziskati a podnul mi bylo vol jed- notlivců i korporací poskytnuto k tomu pomůcek. Žel, že i tak ani tato moje malá statistika není úplná, ještě z některých míst, kde jsem také o pramenu požádal, nebylo mi třeba ani na několikařaděm odpovědění. Sotvaže zřejmě na úplná statistika spolků. - Jinak jsem psal údaje více uvedené zcela správně. Doklady o jichž věrohodnosti mohl jsem do archivu místního muzea, kde lze v originále o pravdivosti zcela dobře se přesvědčiti. Data uvedena jsou podle star z prosince 1922 a statistika všeobecná podle sčítání z roku 1921.

2.
Výsledky sčítání

Podle úplnosti sčítání roku 1921 měř. Humpolce	
plochy katastrální obce	1.270 hektarů,
domů	581,
lůžko obyvatelstva	5.542,
Čechoslováků (státní příslušnosti)	5.444,
Němců	11,
Židů	14,
jiných národností	4,
mužů	2599,
žen	2943,
státních příslušníků lůžek	5473,
cizozemců	69,

XII - 1922

1922

obyvatelstva	
náboženská římsko-katolického	3926,
evangel. českobratrského	562,
československého	512,
israelského	148,
jiných vyznání	4,
bez vyznání	390.

Poměry poplatnické v r. 1922 byly tyto:
 příkazková základna v městě činila 141.677 Kč,
 na jednoho obyvatele připadalo tedy 26 Kč,
 nejvyšší příkazková základna byla u všeobecné daně z výdělků, t. j. 100.332 Kč;
 všechny příkázky ke všem daním dosáhly částky 1, 737.277 Kč,
 takže jeden obyvatel byl zatížen průměrně 313 Kč,
 nejvíce vynesly příkázky ke všeobecné dani výdělkové: 1,462.151 Kč,
 nejvíce zatíženy obyvatelstvo - příkázky obecní: 807.521 Kč,
 úhrnné procento všech příkazek v počtu daní činilo v Humpolci 1226%.

1.
Poměry poplatnické

2.
Správa města

Správa města -

Starostou města byl František Šmítek, učitel (tehdy) okres- ní nemocenské požitky, pozemský p. r. 1866 v Humpolci, sociální demokrat.
 Prvním náměstkem starosty - Karel Přeborský, učitel hud- by a měřičský kapelník, pozemský p. r. 1874 v Humpolci, československý socialista.
 Druhým náměstkem - Josef Král, mistr knihlažpky, p. r. 1869 v Humpolci pozemský, národní demokrat.

starosta,
první náměstek,
druhý náměstek.

1.
Městská rada

- městská rada: Jaroslav Škopkovský, obchodní zástupce r. 1874
v Humpolci rozený; soc. dem.
- Jaroslav Mašál, kováč, r. 1880 v Humpolci
rozený; social. demokrat.
- Melichar Matoušek, koválec v Pasekách r. 1877
rozený; social. demokrat.
- František Růžický, koválec v Humpolci r. 1879
rozený; evan. socialista.
- Jan Makarius, volbný učitel, v Kúrné Hori
r. 1883 rozený; národ. demokrat.
- Josef Nápravník, klenář, r. 1861 v Humpolci
rozený; polit. strany čimostev.
- Josef Hordač, knihár, r. 1868 v Humpolci
rozený; národní demokrat.
- Oktavian Strádal, obchodník r. 1857 v Humpolci
rozený; polit. strany lidové.
- František Mašek, správce nemovitostí, r. 1875
v Humpolci rozený; čl. socialista.

2.
Obecní zastupitelstvo

3.
Strany sociálně demokratické

- Obecní zastupitelstvo:
ze strany předně demokratické: členové:
- Frant. Šmitek, starosta města;
- Josef Havelka, směnčík, v Humpolci rozený r. 1864;
- Jaroslav Škopkovský, přímyšlník, člen městské rady;
- Antonín Růžek, koválec v Humpolci r. 1868 rozený;
- Jaroslav Mašál, člen městské rady;
- Jan Mašák, kováč, ve Velkém Rybníci a Pětkimova r. 1868 rozený;
- Anna Šimková, kovářní dělnice, v Moravci a Pacova r. 1873 roz.
- Melichar Matoušek, člen městské rady; v Pasekách r. 1877 roz.

- Jan Maršik, koválec, v r. 1875 v Čejově rozený;
- František Písa, obuvník, r. 1879 ve Strmilově rozený;
- Antonín Jláha, koválec r. 1875 v Čejově narozený;
- František Minařík, koválec 1863 v Humpolci rozený.
- náhradníci:
- Edvard Šmicka, koválec, r. 1856 v Humpolci rozený;
- Anna Dvořáková, kovářní dělnice, r. 1870 v Kojeticích roz.
- František Dvůr, kovářní mistr, v Sedlici r. 1873 rozený;
- Josef Janáček, kovářní dělnice, r. 1882 v Humpolci roz.
- Josef Šykora, obuvník, r. 1885 v Třebčicích rozený;
- Julie Šelepová, kov. dělnice, r. 1878 v Humpolci roz.
- ze strany československých socialistů:
- Emmanuel Flejša, kovářní mistr, r. 1871 v Humpolci roz.
- Karel Růžický, člen městské rady;
- František Růžický, člen městské rady;
- Jan Kaška, kováč, v Nám. Rybné r. 1866 rozený;
- František Mašek, člen městské rady;
- Jan Křechler, koválec, v Třebči r. 1864 rozený;
- Věrněla Kopecká, švadlena, zemanštinová, r. 1875 v Humpolci;
- Josef Koočijew, listovní r. 1858 v Humpolci rozený.
- náhradníci:
- František Písa, zahrádník, v Třbové Zahrádce r. 1860 roz.
- Jan Krýžlíček, koválec, r. 1860 v Humpolci rozený;
- Josef Komrs, knihár, r. 1886 v Humpolci rozený;
- Hynek Hájek, bývalý podnikatel, r. 1862 v Humpolci roz.
- ze strany národně demokratické:
- Josef Král, druhý náměstek starostů;
- Jan Makarius, člen městské rady;
- Jan A. Nápravník, obchodník, r. 1855 v Humpolci rozený;

1.
Strany československých socialistů

2.
Strany národně demokratické

Jan Hlopnek, podlašník kašbořny, byv. poutník, n. 1864 v H. k.;
Adolf Jirka, kovářník, n. 1871 v Humpolci kozený;
Josef Hlodáč, člen městské rady;
Adolf Strádal, keramičič, v Humpolci n. 1874 kozený;
Karel Jaro, obchodník, v Litovci n. 1877 kozený;

náhradníci :

Josef Krása, kadeřovník, v Hl. Královicích n. 1876 kozený;
Adolf Kasal, mistr resářský, v Humpolci n. 1872 kozený;
Ferdinand Čapek, lékař nemocniční a městský v Nám. Brvdě
n. 1870 kozený;
František Lešorský, obchodník v Humpolci n. 1883 kozený.

ze strany politických přívržníků :

Vilém Šeně, majitel pily, v Hornákově n. 1871 kozený;
Josef Najmanník, člen městské rady;
Oskar Haller, komisovník, n. 1888 v Humpolci kozený;
Václav Chalupa, inspektor projížďovny, v Kouřimě n. 1880 kozený;

náhradníci :

František Vondrujs, podnikatel, n. 1873 v Humpolci kozený;
Vincenc Maršál, zeleďák, n. 1863 v Humpolci kozený;

ze strany lidové :

Maxbert Jeně, děkan, n. 1868 v Počátkách kozený;
Oktavian Strádal, člen městské rady;
František V. Malát, podnikatel, n. 1856 v Humpolci kozený;
Josef Šála, podnikatelský pomocník, v Humpolci n. 1859 kozený;

náhradníci :

Josef Krýžník, pekař, n. 1871 v Roznavě kozený;
František Malát, hostinský n. 1859 v Humpolci kozený;

strany politických
zřizovatelů

strany lidové

Odbory, výbory a komise obecní :

vobor finanční : předseda Jaroslav Štokrovský,
lesní : předseda Josef Krácl,
stavobní : " Josef Hlodáč,
ehnický : " Oktav Strádal,
hospodářský : " Josef Najmanník,
kulturní : " Jan Makarius,
zdravotní : " Jan Makarius,
vobor : " Karel Příborský,
elektrárnský : " Frant. Mašek,
společenský : " Frant. Smítek,
nemocniční : " Frant. Smítek,
společenský : " Frant. Smítek,
výbor : " Frant. Příborský,
pracovní škola : " Frant. Smítek,
malcovské školy : " Adolf Jirka.

Učedníci a přívrženci obecní :

Dr. C. Jotunnil Hysliveček, ředitel městských úřadů, n. 1879
ve Zbraslavicích kozený;
Jan Šála, diáchoň, n. 1892 v Humpolci kozený;
Jan Chvála, kancelista, n. 1897 v Humpolci kozený,
Ludvík Potomný, městský a okresní revěrolékař, n. 1862 v Chotě-
boři kozený;
Jarmila Pečenová, výpomocná písařka, n. 1902 v Hump., kozený;
Jan Svoboda, správce městské elektrárny, n. 1879 v Mladé-
Bělé na Mox. kozený;
Anna Hartová, učitelka elektrárny, n. 1891 v Humpolci kozený;
Jan Šelinko, skladník elektrárny, n. 1871 v Humpolci kozený;

Odbory

Učednictvo
obecní

František Husák, strojmíř elektrárny, r. 1883 ve Světlci poz.,
 Karel Diváček, strojmíř, r. 1876 v Jelícku pozemý;
 Robert Šnycla, strojmíř, r. 1898 v Staňově pozemý;
 Josef Rokoský, montér, r. 1877 v Humpolci pozemý;
 Jan Pajžal, montér, r. 1894 v Humpolci pozemý;
 Rudolf Dvořák, montér, r. 1899 v Dimově. Hradci poz.;
 Oldřich Dvořák, strojmířský pomocník, 1900 v Humpolci poz.;
 Antonín Běha, strojmířský pomocník v Pelhověci r. 1890 poz.;
 Josef Kameš, pomocník, r. 1888 v Jelícku pozemý;
 Antonín Tondáš, pomocník, v Bystrci r. 1891 pozemý;
 Josef Rokoský, učedník, 1906 v Humpolci poz.;
 Jaroslav Malát, učedník, 1906 v Humpolci poz.;
 Václav Klofaš, učedník, 1907 v Humpolci poz.;
 Jan Dvořák, učedník, r. 1907 v Jelícku pozemý -

Josef Vroubek, policejní ředitel, r. 1863 v Jelícku pozemý;
 František Kocián, nadstrážník, r. 1873 v Humpolci pozemý;
 Václav Půcha, nadstrážník, r. 1868 v Humpolci pozemý;
 Stanislav Mázek, strážník, r. 1884 ve Svoňovicích pozemý;
 Eduard Krůz, strážník, r. 1891 v Humpolci pozemý;
 Pavel Kocáb, strážník, r. 1881 v Záhradce pozemý;
 Josef Prokop, strážník, r. 1882 ve Vilemově pozemý;

František Krůz, dopisovatel, r. 1857 v Humpolci poz.;
 Josef Němec, mistr žatecký, řezník, r. 1859 ve Vilemově poz.;
 Josef Mašal, hrobník, r. 1861 v Humpolci pozemý;
 Josef Kasal, vrdák, r. 1859 v Humpolci pozemý -

Obrusní správní komise:
 Obrusní správní komise v Humpolci dosazena byla v měsíci pro-
 rimci 1919 na místo rozpuštěného obrusního zastupitelstva, je-
 ž čítalo 24 členů a které bylo zrušeno na základě zákona ze
 dne 25. července 1864 č. 15 - v roce 1865. Tímto zrušením
 obrusní správní komise, jež čítala nyní 17 členů, zrušen
 byl samosprávný úřad, který tvořil padesát členů rady.
 Předsedou obrusní správní komise stal se Josef Vaňha, kolník
 v Kalističích (ze strany agrární); místopředsedou Josef Hej-
 man, řidič učitel ve Vělném Jeníkově (ze strany sociálně-
 demokratické); členy: ze strany agrární: Ant. Matoušek,
 statkář v Divčicích; Otakar Bjerina, ředitel kolničko-lvářské šk-
 ly v Humpolci; Frant. Džypš, kolník a starosta v Senožatech;
 Antonín Šrutek, kolník v Čejově; Emil Kunst, řid. učitel ve výhled-
 kě z Kájilic; za stranu sociálně-demokratickou: Adolf Havel-
 ka, kadelec v Humpolci; Josef Kořínek, soudní oficial z Čejova;
 Josef Jělovanský, kovář a starosta z Hradce; Jan Masák, kovář z
 Humpolce; za stranu lidovou: Josef Daněk, kolník v Divčicích,
 Karel Běhaček, kovář v Senožatech; za stranu čes. socialistů:
 Frant. Mašek, správce nemocnice z Humpolce; František Příborský,
 škollec z Humpolce; za stranu národní-demokratickou:
 Jindřich A. Mápraník, obchodník v Humpolci; za samosprávné
 přednictvo: MČ Jol. Šuplínek, ředitel městských úřadů -

Úřednictvo: ředitel úřadů MČ. Alois Koubek, právní ra-
 da: Rudolf Maršal, obrusní učedník; Alois Šmukný, oficial;
 Frant. Tábor, správce okres. úřadů práce; Frant. Pavlík, vrchní okres.
 zadržovník; Očeněk Tábor, sluha; smluvní úředníci: Ludvík
 Pokorný, obrusní zvěrolékař; Frant. Matoušek, obrusní lesní technik
 z Pelhrova -

Obrusní správní
 komise,
 členové.

úřednictvo a
 zřízení.

1922

1.
Okresní
politická správa.Okresní politická správa - bývalé okresní
hejtmansví:

- Karel Zelner, místodržitelský rada, r. 1870 v Sardoce
a Poděbravě rozený; rozbouřný; r. 1919;
Josef Dvábek, M. D., místodržitelský tajemník, r. 1884 v
Medošíně a Litomyšle rozený; v Humpolci
od r. 1910.
Rudolf Šlechta, okresní tajemník, r. 1874 v Praze rozený,
v Humpolci od r. 1910.
Augustin Kvařil, evanjelický kaplan, r. 1871 v Brně roze-
ný; v Humpolci od r. 1914;
Ferdinand Kompradl, Ph. D., okresní školní inspektor, r.
1884 v Oláně a Poličce rozený;
Antonie Havleová, kancelářská oficiantka, v Dinděchově
Hradci r. 1884 rozená; od r. 1910;
Bohumil Janek, kancelářský oficiant, v Humpolci r. 1901
rozený; od r. 1902;
Otylie Palířová, kancelářská pomocnice, v Humpolci rozená
1902 rozená
Alon Daniel, podnikatel a pluha, r. 1880 v Sokotě a Po-
děbravě rozený; od r. 1910.

2.
Berní správa.

Berní správa při okresní politické správě:

- František Čiháček, prokurátor finanční rada, r. 1862 v Páslavicích
a Olomouci rozený, v Humpolci od r. 1921
Adolf Strádal, berní řídící, v Humpolci r. 1874 rozený, r. 1914;
Václav Vilms, berní asistent, v Kozelcích r. 1898 rozený, od r. 1919;
Josef Jeremka, berní asistent, v Polně r. 1895 rozený.

1922

- Vilém Proskovec, kancel. adjunkt, r. 1861 v Ml. Bolešlavi rozený,
v Humpolci od r. 1912;
Antonie Čížková, kancelářská oficiantka, r. 1899 v Jpatovicích
a Kozelcích rozená, od r. 1910;
Antonín Dytina, finanční zřízence, r. 1890 ve Svojšicích
a Kolíně rozený; od r. 1911;
Rudolf Holub, pomocná síla, r. 1904 v Kozelcích rozený;
od r. 1922.

Berní úřad:

- Václav Čížek, berní řídící, přednost úřadu, r. 1870
v Smolovicích a Slaněně rozený; od r. 1899
František Havlíček, berní správce, kontrolor, r. 1880 v Horě
n. Klatkách a Mostě rozený; od r. 1906.
František Škvrňavský, berní správce, r. 1879 v Humpolci
rozený; od r. 1907;
Josef Novotný, berní správce, r. 1891 v Novém Hradci Králově
rozený; od r. 1914;
Václav Paňák, berní asistent, r. 1891 v Okraticích rozený;
od r. 1919;
Hynek Hájek, berní zřizovatel, r. 1863 v Humpolci rozený;
od r.
Ferdinand Maršál, podnikatel a pluha, r. 1850 v Humpolci
rozený;
Václav Žerouška, pomocná síla kancelářská, r. 1901
v Humpolci rozený.

Berní úřad.

1922

Okresní soud :

- Johann Nepomuk Beneš, předseda úřadu, kada zemského soudce
r. 1878 ve Votěřkovicích u Litošovic kozený ;
- Josef Krása, kada zemského soudce, r. 1876 v Hvozďovicích kozený ;
- František Horká, kada zemského soudce r. 1878 kozený ;
- Jan Cejpa, velitel soudního úřadu, r. 1876 v Opocně kozený ;
- František Holanec, velitel soudního úřadu, r. 1869 v Humpolci kozený ;
- Antonín Šedlčík, soudní kancelista, r. 1879 v Hvozďovicích kozený ;
- František Forman, velitel kancelářského úřadu, r. 1865 v Humpolci kozený ;
- Josef Kojmík, velitel kancelářského úřadu, r. 1876 v Čejsově u Humpolce narozemý ;
- Josef Poppiš, kancelářský úředník, r. 1882 v Zámněšovicích kozený ;
- František Pálhoda, prodávatel, r. 1853 v Humpolci kozený ;
- Karel Holmeister, soudní písař, r. 1863 v Žitoměři kozený ;
- Jan Jirůška, funkcionář právního zastupitelství, r. 1874 v Pěšovicích a Dlehmovicích kozený ; pension. četník. -

Poštovní úřad :

- Jan Jirůšský, velitel poštovního úřadu, r. 1863 v Hvozďovicích kozený ; v Humpolci r. 1912 ;
- Antonín Veselý, poštovní adjunkt, r. 1887 v Dřetelovicích kozený ; v Humpolci r. 1908 ;
- Karel Hájman, poštovní adjunkt, r. 1890 v Sedlčanech kozený ; v Humpolci r. 1911 ;
- Ferdinand Váňka, r. 1891 v Humpolci kozený, v H. r. 1911 ;
- František Kulovanský, r. 1891 v Zádvižích u Přemyslovic kozený ; v H. r. 1920, italský legionář. -

Okresní soud.

1922

- Josef Glöckner, poštovní adjunkt, r. 1899 v Hvozďovicích kozený ; v Humpolci r. 1919 ; legionář italský ;
- Božena Chlupáčková, poštovní akcesista, r. 1896 v Humpolci kozený ; v Humpolci r. 1918 ;
- Josefa Delinková, poštovní akcesista, r. 1890 v Protivíně kozený ;
Je' doby měl poštovní úřad sedmáct zaměstnanců -
historií pro město ; pro obec vedoucí. -

Telegrafní úřad :

- Milada Závadská, poštovní adjunkt, r. 1889 v Humpolci kozená ; v Humpolci r. 1913 ;
- Anna Maňálová, poštovní akcesista, r. 1893 v Humpolci kozená ; r. 1918 ;
- Marie Purkyně, poštovní akcesista, r. 1895 v Humpolci kozená ; v Humpolci r. 1918 ;
- Josef Kavík, telegrafní montér, r. 1889 ve Zdislavicích a Hvozďovicích kozený ; v Humpolci r. 1912 .

Správa autobusového spjeení
Humpolec - Pacov :

- Antonín Veselý, správce, r. 1887 v Dřetelovicích kozený ;
- Jan Apellauer, garchovní mistr a řidič, r. 1880 v Polné kozený ;
- Karel Šmíd, řidič, r. 1893 v Červené Řečici kozený ;
- Josef Votruba, řidič, r. 1888 v Pacově kozený ;
- Karel Voslaň, řidič, r. 1885 ve Votěřkovicích u Litošovic kozený ;
- Josef Staněk, sluha, r. 1894 v Račkově u Humpolce kozený .

Telegrafní úřad.

Správa autobusu.

Poštovní úřad.

1922

Místní dráha

Staniční písař místrů dráhy Německý Brod
Humpolec.

- Václav Klíček, předseda stanice, r. 1878 v České Skalici
rozený; v Humpolci od r. 1912;
- Václav Schögl, vypravěč, v r. 1884 ve Smilově u Něm.
Brodku rozený; v r. 1919;
- Jan Havelka, skladník, r. 1870 v Liběšanech a Písečném
rozený; v r. od r. 1911;
- Karel Nápravník, úřednický čísař, v Humpolci r. 1899
rozený;
- Průša Štůr, písař, r. 1893 ve Velkém Štěrpněm a Lelčově
rozený; v r. 1919;
- Jan Škodopole, písař, v Humpolci r. 1895 rozený;
- František Štáček, slavnostník, r. 1881 v Mok. Budejovicích roz.
- Steiner František, slavnostník r. 1882 v Černém dole u Křelova roz.
- Alon Prokopa, strážník, r. 1873 v Ronově nad Šajarnou roz.
- Jan Matl, strážník, r. 1885 v Humpolci rozený;
- Antonín Sedýka, strážník r. 1888 v Moných Dvorcech rozený;
- Štůr Carl, přívozdčí vlaku, r. 1873 v Benkově roz.
- Alon Mikyška, přívozdčí vlaku, r. 1891 v Oplici roz.
- Štůr Šiman, přívozdčí vlaku, r. 1886 ve Vyškově rozený;
- František Vrzák, přívozdčí vlaku, r. 1876 v Zahvoři roz.
- Lukáš František, kopie, r. 1871 v Horní Kámpě roz.
- Štůr Švec, kopie, r. 1894 ve Veselí u Chotěboře roz.
- Václav Švedík, kopie, r. 1883 v Českém Brodě rozený.

1922

Četnická
stanice

Okresní četnické velitelství.

- Václav Štuchlý, kapitán, narozený v r. 1872 v Kamíně u
Mělníka; v Humpolci od r. 1901. Byl vel. r. v
kaňovské vládě státním velitelstvem v Humpolci.
- Antonín Tomáček, volní státník, narozený v r. 1876
v Kamennici u Mělníka; v Humpolci od r.
1911; byl vel. r. četnickým státním velitelstvem
kaňovským.
- Jan Trpák, státník, v r. 1896 rozený v Zahrádce u Pelče
nova; v Humpolci od r. 1922;
- Jan Zbánek, státník, v r. 1891 rozený ve Vacově u Jind.
ovic; v Humpolci od r. 1921;
- Antonín Anders, státník, v r. 1898 v Zábvoři u Křel.
Dvora rozený; v Humpolci od r. 1919.
- Budíček Zeman, státník, v r. 1895 v Hradci nad Mlýny
u Libče rozený; v Humpolci od r. 1922.

Městská spořitelna.

Městská spořitelna byla založena v r. 1911.

- Vládní komisař: Karel Zehner, místopředseda vlády;
- Předseda spořitelny: František Šmítek, starosta města,
- předseda četnické stanice: Jind. G. Nápravník, obchodník;
- členové představenstva: Jan Štůr, kovář, Štůr Polák, úřed.
ní spořitelny, Frant. Šmítek, Kamilar
Dyrováček, molár, Jaroslav Škodopolecký,
obchodní zástupce.
- úředníci: Štůr Polák, vedoucí úředník, Marie Kamešová,
pokladní. Sluha Frant. Prigelhof.

Městská
spořitelna

1922

1
Okresní
hospodářská záložna

Okresní hospodářská záložna.

Založena byla r. 1883. V roce 1922 měla členů 2689.

Starosta a předseda: Jan Moutoušek, kolník v Dívčicích;

náměstek starosty: Antonín Svátek, kolník v Čížově;

členové a kontrolní: František Jenča, kolník v Hrálcích,

Václav Kouček, kolník v Hnězdovicích,

Václav Jasný, správce pivovaru v Humpolci,

Josef Kocička, kolník ve Včesníku,

František Džypa, kolník v Senožatech,

Josef Ševcva, kolník v Stalhově,

František Dvořák, kolník v Broučkově,

František Daněšička, kolník v Hájanských.

Upravitel a přízevní: Vilem Nápravník, ředitel záložny,

František Fiála, účetní,

Frant. Nápravníková, pokladník.

Výše spravovaného jmění 31. prosince 1922 jest 22,357.469 Kč 33 h.

2
Záložna
Svatováclavská.

Záložna Svatováclavská.

Založena byla r. 1889

Počet členů koncem r. 1922 - 424.

Správa záložny:

starosta: Ant. K. Šmrčka, kovárník v Humpolci;

náměstek starosty: Morbert Jenča, děkan v Humpolci;

kontrolor: Ferd. Dubský, rev. četnický strážník v H.

pokladník: Jan Hornek, podnikovník; byj. podnikník;

členové a kontrolní výbor: Ignác Hájek, podnikník; Josef Kři-

šáček, pekař; Josef Džypa, podnikník; František

Lipa, kolník; J. V. Maláček, podnikník; Josef

Poppiš, podnikník; Jan Peroutka, podnikník;

1922.

Frant. Š. Gládek, obchodník; Fr. Pěnice, zabrávník -

Ředitel záložny: Jan Hornek;

účetní: Zjedřich Kunst;

úhrn příjmů r. 1922 - 14,865.222.46 Kč -

Živnostenská záložna.

Založena roku: 1890.

Počet členů koncem r. 1922 - 227.

Správa záložny:

předseda: Karel Špinka, kovárník;

mladší předseda: Ferd. Vilem Špinka, kovárník;

členové výboru: Jan Tox, kovárník; Antonín Krato-

schůl, podnikník; Josef Lešorský, obchodník;

Oldřich Kocian, obchodník; Ferdinand

Špinka, podnikník; Kašpar Závodský, maj.

reálit, Otakar Závodský, podnikník;

revizorští účetní: Jan Kratochůl, podnikník; Kristián Džypa,

ev. řád učitel ve v.; František Pavlouček, podnikník.

Kontrolní přízevní:

pokladník: Emil Šudlička,

účetní: Jaroslav Šimkus,

účetní a přízevní: Vlasta Závodská -

Úhrn příjmů za r. 1922 činil 86,956.508.05 Kč.

Živnostenská záložna - společně s obcí humpoleckou
a podniknickým cechem postaveny r. 1886 budovu radnice
školy v Kalcovské nábřeží 120.000 korun.

1
Záložna
živnostenská.

1
Spořitelni
a záložni spolek
učitelstvý

Spořitelni a záložni spolek učitelstvý

Založen v r. 1899 - zásluhou říd. učitele Emila Krumka a
Kjetice, jimiž byl zvolen prvním starostou. Dru-
hým starostou zvolen Josef Kopáček, tehdy učitel v Humpolci,
přínatel této kroniky, jimiž byl starostou dvanáct let.
Třetím starostou zvolen Vincenc Kamen, učitel obecní školy
chlapčeské v Humpolci, jimiž úpědně prodnes.

Počet členů koncem r. 1922 - 60.

Správa:

starosta: Vincenc Kamen, učitel v Humpolci;

náměstek starostův: Jan Mokry, říd. učitel v Hnězbovicích;

členové představenstva: Jan Leháček, ředitel m.šk. v. v.

Václav Hlizer, učitel měšťanské školy chlapčeské,

Frant. Pícha, říd. učitel v Hnězbovicích.

pořádník: Jaroslav Sacher, učitel v Humpolci.

Uhrnný příjem za r. 1922 činil 116.331 Kč 83 h

Za starostování J. Kopáček, přezřena při spolku „Školní spo-
řitelna pro mládež“.

2
Živnostenské úvěrní družstvo

Založeno v r. 1913.

Počet členů koncem r. 1922 - 83

Správa: předseda - Josef Nápravník, klempíř;

místopředseda: Vincenc Mazouš, obchodník;

členové výboru: František Šmítek, starosta města;

Augustin Hruza, obchodník;

Antonín Droják, krejčí.

Okresní nemocenská pokladna

Počet účastníků nemocenského pojistění koncem r. 1922 činí
1921 mužů, 794 žen, úhrnem 2715 osob.

Správců: František Šmítek;

učitelů: Marie Kyselová;

kontrolor nemocných: Leopold Melichar;

náměstek starosty: Antonín Růžek, kradlec;

členové představenstva: Adolf Havelka, kradlec;

Jan Krechler, kradlec;

Frant. Mináček, kradlec;

Augustin Šmíd, obchodník;

Edvard Šmíčka, kradlec;

Jan Kordovský, obchodník;

Jan Joxl, kovářník;

Antonín Kolem, krejčí;

členové dozorního výboru: Josef Nápravník, klempíř;

Antonín Matoušek;

Vojtěch Machyán, barvíř

Emanuel Hensel.

2
Stavební družstvo „Lidový dům“

Členů prohlášených koncem r. 1922 - 62.

vplacených podílů 36.012

V r. 1922 vystoupilo prohlášených 80 Kč, bylo 35.932 Kč.

Uhrnný příjem za r. 1922 198.265 Kč 04 h

Ztráta za r. 1922 2007 Kč 64 h

Předseda: Jaroslav Capek, krejčí

Dozorčí rada:

pořádník: Jan Maršák

Ant. Blaha, Jaroslav Pra-

jechatel: Bohuš Kolem

tek, Edvard Kratochvíl.

Okresní nemocenská
pokladna

2
Lidový dům

Školy.

Školy:

Těto doby jsou v Humpolci tyto školy:
 obecná škola chlapecká, obecná škola dívčí, měšťanská škola
 chlapecká, měšťanská škola dívčí; státní odborná škola
 katedrovská a škola kolářsko-krájská.

Obecná škola chlapecká

měla v r. 1922 pět tříd postupných, dvě pobočky a jednu
 třídu exponovanou v Plačkově; celkem osm tříd.

Učitelé na škole obecní byli:

- Matka Děmčík, roz. r. 1873 v Praze; v Humpolci od r. 1899;
- Vincenc Kameš, roz. r. 1866 v Semozátech; v H. r. 1890;
- Ladislav Kout, roz. 1878 v Býčovicích u Blatné; v H. r. 1897;
- Václav Dvorník, roz. 1870 v Polhicanech u Nymburka; v H. r. 1895;
- Otto Rychnovský, roz. r. 1868 v Humpolci; v H. r. 1888;
- Jaroslav Rychnovský, roz. r. 1888 v Kamešovicích u Humpolce; v H. r. 1919;
- Jaroslav Šacher, roz. r. 1888 ve Vojlavicích u Humpolce; v H. r. 1908;
- Ladislav Štrádal, roz. 1886 v Humpolci; v H. r. 1909 (Plačkov);
- Josef Vacek, roz. 1888 ve Veselém Zámku - Nem. Újezdě; v H. r. 1920.

Měšťanská škola chlapecká

- Josef Berenda, ředitel, roz. r. 1867 v Záběhovicích; v Humpolci od r. 1896
- Václav Hojex, odborný učitel III. odboru; r. 1884 roz. v Račkově u Humpolce; v Humpolci od r. 1918;
- Emanuel Horák, odborný učitel, I. odbor, roz. r. 1883 ve St. Vojlavicích; v Humpolci od r. 1906;
- Jan Makarius, odborný učitel, I. odbor; v Kutné Hoře r. 1883 roz. r. 1883; v Humpolci od r. 1911.
- Johann Mastný, theol. D., katecheta; r. 1893 v Dol. Vilémovicích u Třebíče; v Humpolci od r. 1920

Škola měšťanská chlapecká

Johann Reif; odborný uč. II. odboru, r. 1895 v Městečku Kumburském u Děčína roz. r. 1863; v Humpolci od r. 1900.

František Štroupež, odborný uč. II. odboru; r. 1863 v Benešově roz. r. 1863; v Humpolci od r. 1902; nyní školním inspektorem na Slovensku

Josef Zablomil, odborný uč. II. odboru; v Hlávě r. 1886 roz. r. 1886; v H. r. 1896. Školním před. Procházka, roz. v Dobrušce u Loun r. 1874.

Obecná škola dívčí

V r. 1922 měla celkem pět tříd postupných a tři pobočky.

Učitelé koncem r. 1922 byli:

- Marie Makarimová r. 1890 v Záběhovicích u Písku roz. r. 1890;
- Alvise Pachymová, roz. r. 1887 v Humpolci;
- Marie Hrubá, roz. r. 1889 v Horní Cerekvi;
- Leopolda Holínová, provdaná Šmídová, r. 1876 ve Včelnicích roz. r. 1876;
- Anna Chobotová, provd. Václavová, roz. 1888 ve Vojlavicích;
- Marie Šimánková, roz. 1890 v Toušovicích;
- Ang. Krýšáková, roz. r. 1890 v Humpolci;
- Julie Šmídová, roz. r. 1890 v Humpolci. Začíná byla 368.

Měšťanská škola dívčí. Učitelé v r. 1922

- Josef Kopač, ředitel, r. 1866 v Humpolci roz. r. 1866; v Humpolci od r. 1892;
  - Františka Štroupežová, r. 1859 v Čáslavi roz. r. 1859;
  - Božena Nováková, roz. r. 1868 ve Světlavě;
  - Jaroslav Kopač, roz. r. 1898 v Humpolci;
  - Božena Svátková, roz. r. 1898 v Záběhovicích u Písku.
  - Quirin D. Kratochvíl, katecheta, roz. r. 1881 v Humpolci;
  - Marie Formanová, industriální učitelka, r. 1885 v Divčicích roz. r. 1885.
- Začíná byla 225. Celá škola dívčí umístěna ve dvou budovách: tři třídy obecné školy v budově býv. školy evangelické, dvě třídy v budově školy chlapecké, ostatní ve staré budově na Divčicích na městě.

Škola dívčí obecná

Škola dívčí měšťanská

1922

1

škola

rolnicko-žnářská

Rolnicko-žnářská škola

Založena původně jako rolní hospodářská škola r. 1887; r. 1898 přeměněna ve dvouletou školu rolnicko-žnářskou. V r. 1922 měla ředitele Otakara Jägermanna, tři řádné učitele: Pavla Mečárce, inženýra Jana Klémánka, Antonína Čekala; čtyři pomocné učitele Bohumila Mlýšivického, ředitel městských úřadů, M. D. Karla Vytoměho, obvodního lékaře, Bohumila Palečka, zvěrolékaře, Jana Maláka, odborného učitele; tři demonstrátory: Karelku, Novotného a Kumpiřku; jednoho hospodářského asistenta a 30 chovanců.

Při škole je internát. - Kuratorium školy: předseda Frant. Koubek, statkář z Komorovic; místopředseda Ant. Maloušek, statkář z Dixic, polladní referent Ant. Svatek, rolník z Čejova, Karel Felner, ředitel politické správy, Jaroslav Škorčovský, obecní zástupce.

Uhrnné příjmy v r. 1922 činily: ve škole 78.026 Kč, ze statků 51.832 Kč, z internátu 104.290 Kč; - úhrnná výdání ve škole 202.785 Kč, ve statku 48.299 Kč, v internátu 103.970 Kč.

Při přeměně reformně velkostatků herálcického přikoupeno bylo z tohoto statku 10 hektarů luk v ceně 45.000 Kč a připojeno k hospodářskému školnímu. Lovy zatkoupení jsou přímo v prasečích školách.

Škola je podřízena ministerstvem zemědělství a z této příčiny má mnohem větší podporu než jiné školy podřízené ministerstvem školství. Škola má i některé žáky této školy mají stipendia. Škola nachází se ve zlaté úrodné budově (za městem na Dvůrkově) a činná již z daleka působí dojmem.

1922

1

škola

škola kralcovská

Státní rolnická škola kralcovská

Škola tato založena r. 1884 na poprvak humpoleckého soukromí. Původní místo její bylo v příměstské nynější chovské škole na Dvůrkově náměstí. Původním ředitelem jejím byl Karel Tajpi. Později (r. 1890) vybudována byla pro ni nákladná budova na Českém městě, v nynější Zhusovské třídě, na jejíž postavení přispěly po dvaceti letech kralovské - město Humpolec, Český soukromý a Žimostenská záložna, kteřížto činili jeho pomal majetníky budovy.

- Nynější škola má čtyři oddělení:
- a. - Odbornou školu kralcovskou;
  - b. - speciální školu - s počínkem dermatologickým a pro učitelům učitelům;
  - c. běhy pokračovací, zdokonalovací a speciální, večerní a nedělní;
  - d. - žimostenskou školu pokračovací.

Všech žáků bylo celkem - koncem šk. roku 1921-22 - 278, z nichž ovšem největší připadla na žimostenskou školu pokračovací - 252; škola kralcovská sama měla 26 žáků žáků mělo. - Byla i na této se strany humpoleckého průmyslu soukromého málo podporována. Největší podporou Českého soukromého bylo 100 korun ročně.

Ředitelem byl Rudolf König; učitelé: Ladislav Dvořák, profesor; Zdeněk Šyba, inž. Jaroslav Vlček, dílovedoucí Jaroslav Mareš.

Na škole pokračovací, jež měla tři třídy a 7 oddělení, byli: Em. Šolc, Dr. Zablouh, Vinc. Kameš, Marie Formanová, Leo Šolc, stantel, Lad. Šolc, Václav Křivo, Zdeněk Křivo, učitel, Jarosl. Mareš, kráje, Josef Neubauer, technický náčelník, Josef Váček, vesměs učitelé škol veřejných.

2

škola pokračovací

Městský protestánc.

Městský
protestánc.

Založen byl r. 1898 továrníkem Emerichem Dítětem na oslav státního jubilea. Zmíněný továrník přinoroval pozemek a vystavěl budovu, ovšem na místě ne příliš vhodném. Místní se hned od postavení na plhkost předsy a špatnou pověst. Za tento čin odměněn byl zakladatel i tehdejší starosta Fr. Chaloupka, jenž přý byl přivolem myšlenky - protestánc založit -, rybníckými kněží p. a. h. Františka Josefa. - Na počátku byl správcem a opětovatelem protestu Frant. Jelínek, zakladatel, jenž zaměstnával protesty níže pracem v zahradě. Ale později vdezdána před- va do rukou jeptišek - z Kopačovic. Koncem r. 1922 bylo v protestánci 44 chovanců. Správn hospodářskou vedlo kuratorium městské, jehož předsedou je obecní starosta; ve- dle toho byly r. 1922 členy kuratoria: Vilem Jenč, Jan Kucal, Fr. V. Malá, Jaroslav Maršál, Marie Křatošovi- lová, Věra Kopecká, Boh. Dítě, syn zakladatelův, Norbert Jenč, děkan, Rudolf Maloňský, ev. farář, Bohumil Jenč, druhý poutač, a zástupcové škol Jan Beran a Jan Kopač, ředitelé.

Evangelický protestánc.

Evangelický
protestánc.

Československý evangelický protestánc v Humpolci založen byl zájmem evangelického církvi Xaver na oslav státního ju- bilea; protestánc městský - na oslav padesátileté vlády cí- sarě Františka Josefa I., protestánc evangelický - po desíti letech - na oslav padesátileté vlády císaře, jak bylo tehdy v Čechách - moravou. Na domov obou těchto protestánců by- ly umístěny velké nápis, jíž založení rybně hlásaly.

Me

Me když přišel říjnový převrat r. 1918 byla katolice se protestánci evangelického násta, a nápis na protestánci Dítětově s o- mltými otlučeny. Do protestánci evangelického přijímají se vna- chovanci i voljnind. Správn vede výbor protestánci, jehož před- sedou je Rudolf Maloňský, ev. farář; místopředsedou Jan Dokl, továrník; zeshovatelé Eliška Mašková, chotí klempiře; právníkem Šindůšek Barták ml., revizory Jan Křatošovič a Ant. Křatošovič, státníci. Správně protestánci jsou: Otýlie Doklová, vdova a Matylda Doce- kalová, její sestry. Účtem přijímá r. 1922, jímž plynul kol- ko z darů byl 23.752 Kč 30 hal.; - vydání v říjnové roce 22.745.67 Kč. Ústav stává se o vydržování i výchovu protestánců až do 14 roků. Za dobu své existence čin- nosti obstaral celkem 72 chovanců.

Učitelská jednota Budeč.

Učitelská
jednota Budeč.

Založena byla r. 1884. R. 1922 má 89 členů. - Správn vede volený výbor jehož předsedou je Jos. Křemánek, říd. učitel z Větrného Jeníkova, místopředsedou Jan Maloň, říd. učitel z Křemčovic, členové výboru Josef Václav, učitel v Humpolci, jednatel; Bohuslav Zláha, učitel v Újově, poslání, Boh. Přibyl, říd. učitel ve Lhotčicích, Emanuel Holky, odborný učitel měšťanské školy chlapecké v Humpolci, Jan Zabloudek, říd. uč. m. šk. chlap. v Humpolci, Jan Křuska, říd. učitel v Lemošicích. Účtem přijímá r. 1922 měl proleť 7.523.45 Kč, účtem vydání 7270.15 Kč. - Vedle přímého a pětice vlastních pouta Budeč i přímých proleť a vydává vlastněný časopis pro mládež Zálení a knihovnu přímých pro mládež, knihovnu Zálení.

1922.

Literátský kúř.

1. Literátský kúř.

Společnost náboženského kúřu literátského v Humpolci, jehož založení sahá do dávných dob, o němž možno dočísti se v pamětech města Humpolce vydaných od kněze Teronýma Solara, řádu premonstrátského v Jelově a bývalého ka-plana humpolckého, patří mezi nejstarší spolky humpolcké. V r. 1922 měl literátský kúř 103 členů. Správu v jehož roce vedl Jan Holmík, řídil záložny Svato-václavské jako - starší první; Josef Melichar, oborník jako druhý starší; Koberl Benš, děkan; Otto Rychnovský, učitel - řídil kúř; Karel Herinek, kovář; Josef Kristůfek, pekař; Fr. Quirin Kratochvíl, katecheta; Josef Kysela, smekník; Fr. V. Malát, smekník; Karel Machek, zámečník; Josef Měnice, kreslík - jatecký; Theob. D. Bohumír Mastný, katecheta; Josef Poppišil, smekník; Eduard Peroutka, smekník; Josef Špinka, oborník; Octavian Štrádal, obchodník; spolko-vým sluhou byl František Hradlička, smekník. Příjmy v r. 1922 byly 2227 Kč; výdání 2224 Kč. - Literátský kúř měl pěkné pozemky, o něž vinou lidskou přišel, z některé staročestné knihy a listiny, jež se kadež nepoškozitelným způsobem strátily. Dvojná stará listina jeho uložena jest v místním muzeu.

Spolek divadelních ochotníků.

2. Divadelní ochotníci.

Jeden z nejstarších humpolckých spolků, jehož počátky sahají do 16. století. Měl v r. 1922 - 47 členů činných, 73 členů přispívajících. Řídil jej Otto Rychnovský, učitel; místo řídil Josef Pekáček, zahradník; členové výboru: Emanuel Šimon, Jan Fiála, městský důchodník, pokladník; Václav

1922

Pražát, berní úředník peněz; Rudolf Maršál, kancelista; Frant. Příbořský, kovářský dělník; Jan Pajgr, elektroodborník; Zvěstička Kruml, úředník záložny; Marie Dubinová, učednice nemocnice; Ota Drahoszalová, modistka; Frant. Adamca, soudní kancelista; Otto Procházka, hostinský. - Šuka Josef Kvas. - Příjmy v r. 1922 byly 15 692.04 Kč. - Výdání: 5 854.91 Kč.

Ústřední odbor Ústřední matice školní.

Založen byl v 1884. Správu vedl MUDr. Ferd. Čapek, městský lékař a Vino. Kameš, učitel; prvý je předsedou, druhý jednatel. V roce 1922 přijal odbor 1690 Kč 51 h. Odbor humpolcký založen byl přičiněním býv. děkana humpolckého Ferdinanda Jurečka, potomního opata řeholního. Byl veden 38 let Františkem R. Nápravníkem a počátku jako pokladníkem, později jako předsedou. Od r. 1911 byl pokladníkem D. J. Čapek a jednatelem Vino. Kameš.

Národní jednotka přimavská a její ženský odbor.

Ženský odbor založen byl v 1909. Počet členů koncem r. 1922 byl 214. Správu vedl odbor, jehož předsedkyní byla Marie L. Dítělová, učitelka smekníka, místopředsednicí Antonie Bžila, Dora po učitelce, jednatelekou Anna Hradličková, pokladní Anna Čapková; členy výboru Marie Königová, Marie Šudová, A. Čenicová, Maršálková, Poppišilová, Štrobolová, Krumsová, Kašparová. - Účtem příjmy v r. 1922 byl 8703.10 Kč; úhrn výdání 1743.11 Kč.

1.

Odbor

Ústřední matice
školské

2.

Národní jednotka
pošumavská

1922.

Akademický spolek Havlíček.

1.
Akademický
spolek Havlíček.

Založen byl r. 1892. V r. 1922 měl členů činných 22, příspívajících 34, zakládajících 5. Správu vedli: Ing. C. Vilém Jenů, předseda; Ing. C. Jan Pulkrabec, jednatel; MUDr. Jaromír Pecháček, pokladník; Ing. C. Karel Maršál, zapisovatel; členové výboru MUDr. Zdeněk Strádal, MUDr. Fleischer. Úhrn příjmů v r. 1922 činil 1191 Kč; výdání 934 Kč. V r. 1921 a 1922 pořádal spolek klubové ulavy, kácku lidovýchostných přechůpků, v r. 1922 lehké-athletické závody, první ve radějím městě a krásné káckové a kulturní produkce (divadla, akademie a podobně).

Společnost pro udržování polkové domy.

2.
Společný dům.

Společnost má název „Společný dům v Humpolci“. Založeno bylo r. 1907. Při založení bylo 67 členů, v r. 1922 - 39 členů. Správu vedl výbor, jehož předsedou byl Otto Rychnovský, učitel v Humpolci, pokladníkem Jan Tokl, kovárník v Humpolci. Sluha Jan Krás. Úhrn příjmů v r. 1922 byl 14.300 21 Kč, výdání 13.226 27 Kč.

Spolek pro udržování a zvelebování městské hradby.

3.
Spolek
městské hradby.

Založen byl v dubnu r. 1896. Při založení měl 95 členů, v r. 1914 - 50 členů. První výbor spolku byl: Mojmír Jenesch, smolní kácka, předseda; Jan Arnold Škopkovský, obchodník, místopředseda; Ferd. Dubský, strážník v. v., pokladníkem; Otto Rychnovský, učitel, jednatelem; členy výboru Richard Wallerky, lékařník, Ferd. Dítě, podnikník, Fr. Chaloupka, notář, Karel Lorenc, učitel měst. školy; Frant. Maláček, podnikník; Ant. Šmíčka, kovárník, Bruno Kraus, obchodník, Karel Martin, stavitel. - V r. 1922 bylo příjmů 138 29 Kč, výdání 32 77 Kč.

1922.

Želovická jednotka Sokol.

1.
Sokol.

Založen v r. 1868. - V r. 1922 měl 330 členů, z nichž 106 žen, 224 mužů. Správu v r. 1922 vedli: starosta Frant. Frala, učitel Okresní hospodářské záložny; místopředseda Oldřich Kocián, obchodník; členové výboru - Rudolf König, ředitel státní rolnické školy kalcovské; Ant. Bláha, obchodník - pokladník; Jan Vrapeta, kovárník; Jan Dubal, učitel; Frant. Pavolovec, podnikník; Josef Polák, ředitel městské správy, jednatel; Frant. Pekník, zahradník; Ela Závorská, ředitel Královská, Karel Mucha, Gustav Šruba, Oldřich Kovařík. Sluha Jan Krás. - Úhrn příjmů v r. 1922 - 15.000 Kč, úhrn výdání 14.000 Kč.

Dělnická želovická jednotka.

2.
Dělnická
želovická jednotka.

Založena r. 1919 - 19. října. V r. 1922 měla 140 členů. - Správu vedli: František Šmítek, starosta; Oldřich Beran, jednatelem; Josef Rodský, pokladník; Melichar Matoušek, vychovatel; Gustav Chobot, učitel. - Úhrn příjmů v r. 1922 byl 7.922 70 Kč, výdání 7.909 30. První výjímí členů Dělnické želovické jednotky konalo se dne 20. srpna 1922 za účasti 200 členů členů na kůrce chlapecké školy v Humpolci.

Federovaná dělnická želovická jednotka.

3.
Federovaná
dělnická želovická
jednotka.

Založena r. 1919. Počet členů v r. 1922 - 171. - Správu měli: starosta Jan Koten, krejčí; místopředseda Ant. Bláha, kádlec; pokladník Adolf Prokop, štrubliv, jednatelem Bedřich Bláha, kádlec; vedoucí Jara Šruba, kádlec, vedoucí žen Ella Marková; vedoucí výboru Oldřich Šruba, krejčí. Příjmů 7.499 90; výdání 6.027 41. Od 2. srpna 1922 se vlastní domě na Kuchákově.

1
Orel

Tělocvičná jednotka Orel

Založena r. 1922. Počet členů 210. Starosta Josef Štyopa, podnikatel; místostarosta František Šprda, tovární mistr; jednotatel Jan Škodopole, učesnický řídící; výbor: Theot. D. Fulgent Novák, kaplan; Florian Pouchlý, podnikatel; Alois Zelenda, krejčí; A. Šremba, obuvník; náčelník Jan Mohyť; náčelní Anna Krůžová, - úhrn příjmů 7659 Kč 50, vydání 7110 Kč 35. Spolková místnost v hostinci na Kocouřce.

2
Odborčes. obchodnické
besedy

Místní odbor Českobohemské obchodnické besedy

Založen r. 1906. Počet členů 31. Správu: předseda - Josef Přáta, místopředseda Otavio Komro, jednotatel Karel Mucha, pokladník Jan Prahozal, účetní; knihovník Karel Kryšáček. Úhrn příjmů v r. 1922 - 3580 Kč, vydání 3227.

3

Lidový dům

Lidový dům (na Kuchařově)

Stavební družstvo „Lidový dům“ v Humpolci, pracovní prolečarstvo s pušným omezením; založeno r. 1922. Počet členů 22. Předsedavstvo: předseda Jar. Čapek, pokladník Jan Marák, jednotatel Bohuš Koten. Dozorčí rada: předseda Ant. Jláha; přisedíci Josef Kubát, Jos. Štěpánek, Boh. Arnot, Josef Beny, Anna Hačlová, Jaroslav Svátek, Eduard Kratochvíl, J. Paolický, Frant. Lavel. Družstvo má hostinec na Kuchařově. Područní hostinec Jindřich Tesař. Úhrn příjmů v r. 1922 - 198.265 Kč 04 h, vydání 198.197 Kč 86. Spolek vznikl rozdělením strany sociálně - demokratické - = tzv. zvané „levice“ a usel dne 2. června 1922 z Dělnického domu na Kuchařově.

Dělnická jednotka Svěpomoc

Založena r. 1898 dne 20. února. Prvním předsedou byl Klement Mávranský, učitel. V roce 1922 měla 120 členů. Předsedou byl Frant. Kovář, krejčí; místopředsedou Jos. Němec; jednotelům Josef Hodač, knihlaň; pokladníkem Ant. Kratochvíl; knihovníkem Boh. Šesá; ve výboru: Josef Štěpán, Ant. Hala, Ant. Jager, Jan Bohustav, Karel Oberman; náčelníky Josef Šprda, obuvník; Lad. Marš, Josef Pípal, Karel Svoboda, Fr. Jihlák. - Úhrn příjmů v r. 1922 - 288.42, vydání 260 Kč. - Podpůrný fond pro nemocné členy - 3497.99 Kč. - Spolek má též potřební pokladnu, do které platí každý člen při úvratě členského spoleku 1 Kč, již se vyplácí porušeným. -

Křesťansko - katolický sociální vzdělávací spolek Svornost

Založen byl 24. dubna 1892. V tomto (1922) roce má členů činných 52; přihlášených 23. Předsedou jest: Josef Poprnt, smičník; místopředsedou Theot. D. Bohumír Mastný; jednotatel Josef Damiček, obuvník; pokladník Josef Krýšáček, pekař; členské výboru Josef Melichar, obuvník; Josef Šprda, obuvník; Josef Tráta, kadelec; Josef Kozek, krejčí; Josef Kysela, podnikatel; Josef Kavel, řemeslník, klerik, obuvník Lípa, koževník; Frant. Průžehof, natěrač; Ludvík Hlorn; Antonín Krejčí, Theot. D. Fulgent Novák, kaplan, učitel z Humpolce. Spolkový pluh Josef Malát. Úhrn příjmů v r. 1922 - 199.08, úhrn vydání - 143.68 Kč. Spolkový praporek měl v r. 1893 27. května - biskup J. J. J. z Křálovské Hradce.

1.
Svěpomoc.2.
Svornost.

1922

Vzdělávací a pracovní spolek národních socialistů „Školka“

Školka

Založen byl v r. 1880. Koncem r. 1922 měl 82 řádných členů. Správu vedli: předseda Hynek Danišec, obuvník; místopředseda: Jan Křišťálek, soukeník; jednatel Frant. Píňák, truhlář; členové výboru - Hynek Hájek, keruší př. německý; Bazil Hlaven, soukeník; Adolf (Delínec) Jorisek, soukeník; Eman. Krusa, soukeník; Jan Křecler, soukeník; Jozef Šatrapa, soukeník; Kajetan Koničný, soukeník; Jan Tringler, soukeník; Ant. Fiala, soukeník; Václav Vaníček, pekař; Leopold Trnka, soukeník; Jan Šimek, kovář; nemás bydliční v Humpolci - Klub přijímá v r. 1922 - 422 K, vydání kotlíků, do r. 1898 měl název spolku „Odborný spolek „Školka““. Jeho pozem byl název i stanov forměněny.

Odbor klubu českolovenských kuristů.

Kurisťický klub

Založen byl v r. 1894. V r. 1922 čítal koliko 27 členů. Správu vedl domněl zmíněný správní výbor z r. 1920, předseda MUDr. Vojtěch Vanis, obuvník křesťan; místopředseda Rudolf König, řed. male. školy; jednatel Otakar Dencík, učitel; poslouchá prof. male. školy Aug. Mlánek; členové výboru: Frant. Poppiňák, knihkupec, Jan Švábický, vohuší př. kníže; náhradníci Stan. Sypovátko, notář; Jan Dohl, kovářník. Klub přijímá v r. 1922 - 668.29 K; vydání 447 K. Spolek tento býval dříve činnější a jeho činnost rozsáhlejší. Šlo o uč. činnosti učitelů pro vydání Koblitovy knihy „Humpolec a jeho okolí“, řízení studentské volební komise v dívčí škole, označení některých cest, řízení orientačních tabulí, jíž byly dílem učitel Otakara Dencíka a učitel na základní škole v Polici.

1922

Okrašlovací spolek pro město Humpolec a okolí.

Okrašlovací spolek

Založen byl v r. 1901. Koncem r. 1922 měl 102 členů. Správu vedli: předseda Jozef Jurenda, řed. chlap. školy; jednatel: Anušík Kratochvíl, katecheta dívčí školy; poslouchá Jozef Kysela, soukeník; výbor: Bohumil Dítě, soukeník; MUDr. Ferd. Čapek, městský lékař; Karel Poppiňák, knihkupec; Frant. Pavlík, okres. zahradník; Frant. Lešovský, obchodník soukeník; Rudolf König, ředitel male. školy; křižáci učitel - Anušík Švábík, obchodník kožemi; Václav Májčaník, ředitel Okruží hospodářské záložny. Klub přijímá v r. 1922 - 1962 K; vydání 1038 K. Celkové jmění 1756 K. Okrašlovací spolek je majetkem šlechtického kopce osázeného lesem, kde by poslou mělo příděti se rozhledna. Pozemek má rozlohu 1 ha 50 a 74 m². Okrašlovacímu spolku daroval jej v r. 1915 Bohumil Dítě, soukeník, npr. býv. kovářka Emerická Dítěle.

Křesťanská beseda.

Křesťanská beseda

Založena v r. 1889, 7. července. První předsedou byl Ferdinand Dítě. Při založení byli 104 členové. Měli poset členů pro 2 roky klesá. Po založení pořádal divadelní představení, koncerty, přednášky a veřejné schůze; přijímal také různé články knihy ke členům. Měli jist. úplně bez činnosti, až na přípravy týmu nemajetným členům. Přijímá v r. 1922 měl 261.19 K, vydání 105 K. Příjímá fond - přijímá 229.47, vydání 24 K. Předsedou je Jozef Kysela, soukeník; místopředsedou Jozef Májčaník, klemptář; jednatelem Jozef Křesťák, truhlář; poslouchá Anušík Švábík, obchodník; knihovníkem Hynek Danišec, obuvník; výbor: MUDr. Ferd. Čapek, Eduard Beraník, Ferdinand

1922

Follínský, stavitel, Karol Popušíl, knihkupec; Gustav Obermann, kešovní uční; Ferdinand Dubový, účetní stážírník ve v., a Jan Horník, ředitel Svatováclavské záložny.

Sportovní klub.

Založen r. 1902. V r. 1922 měl 71 členů. -- Předstou byl: Jaroslav Štokrbovský, obchodník; místopředsedou Rudolf König, ředitel katehořské školy; jednatelem Jozef Kráta, dílovedoucí kovárny; pokladníkem Gustav Špinka, nyní tovarník; správcem knihy Jindřich Barták ml., nyní tovarník; správcem pylovou Rudolf Šlezák, učitel diábrkové kontroly; úborý Ladislav Ducl, profesor kate. školy; Vilem Hlonetschlager, peubní technik; Ladislav Kouř, učitel; Max Závrotký, obchodník; uisový uční - Karol Šurek, obchodník; Frant. Hájduš, obchodník. Klub přijímá v r. 1922 - 4114.51, vydání 3470.84 Kč. Klub vedle sportu pěstuje i uměly člov potrubí a založil v r. 1909 umělou liheň.

Umělnické stavební družstvo.

Založeno r. 1909. Počet členů 70. Správn: Václav Bjašus, správce pivovaru; Jan Chvála, městský učitel; Emil Hudlička, pokladník; Frant. Vaněček, učitel družstva; Jozef Kráta, podnikáka; veruěl z Humpolce. V r. 1921 na podřimú přikročeno bylo k zastoupení pozemků a v r. 1922 bylo započato se stavbou 15 podřimných domků se státní podporou. Podpora byla volčena a stavba puvončena (mimo jeden domek) na podřim r. 1922.

1922

Výrobní družstvo dělníků textilních.

Založeno 13. dubna 1919. Počet členů 45. Zaměstnanci družstva byli: Adolf Havelka, dílovedoucí; Jindřich Jeran, praktikant; Jan Janáček, Frant. Šágl, Ing. Chobot, katei; Václav Škrabánek, převláka; Josef Novacek, štruktiv. -- Družstvo pracuje i na dodávkách veřejných.

Dělnické výrobní a protičimní družstvo Svěpomoc.

Založeno r. 1905. Počet členů r. 1922 - 304. Správn družstva vedou: František Priborský, kadelec; ředitel; člensvé výboru: Jozef Krumpal, kadelec; Jan Chvála, městský učitel; Václav Vaněček, kadelec; Jaroslav Dykumský, učitel. Produkčka: Marie Knyžníčková. V r. 1909 byl zastoupen na Panském vrchu stavební pozemek, kde během tří let vystavěny družstvem tři dvojdomky a jeden domek protičimný pro dělníky.

Strojové a nakupní družstvo kuhlářů.

Založeno r. 1910. Počet členů v r. 1922 - devět. -- Správn vedou: Jozef Chvála, předseda; Jozef Hodač, jednatek; Jan Mesnýška, kontrolor; člensvé výboru: Frant. Dvořák, Jozef Štěpán, Jaroslav Váňa, Jindřich Němec, Frant. Jáchet, Jindřich Šonkyp. Družstvo má společně strojovm dílnu poháněnou elektrickým proudem. Družstvo založil Jozef Hodač, ačkoli pro její myšlenku kážko schval s počátkem šest členů, nevstrel mezi kuhláři podporovní. Proto museli ja člensvé přivřati s počátkem i netuhláři: Otakar Martina, stavitel a Ant. Drahozala, prozlacovní.

1.
Sportovní klub.

1.
Textilní družstvo.

2.
Dělnické družstvo.

2.
Stavební družstvo.

3.
Kuhlářské družstvo.

1922

Dětský úřad

Dětský úřad kontrolní úřad.

Září r. 1919 rozdělení byvalé finanční stráž na finanční stráž pohraniční a dětskou kontrolu -
 předseda úřadu: Jan Čermák, správce: Josef Müller,
 správce: Karel Laska, referent: Rudolf Šlerák,
 asistent, Václav Kliment, asistent.

Okresní komise pro péči o mládež.

Péče o mládež

Založena r. 1913. Pobožní odbory: dámský odbor Dagmar,
 Ochrana matek a dětí. - Dagmar, založ. r. 1912, Ochrana
 r. 1919. Počet členů: Okresní péče 240, Dagmar 230. (266)
 Správn: J. Fied. Kompost, okr. šk. inspektor, předseda, Norbert
 Beneš, děkan, místopředseda; členský výbor: J. Vojt. Vanis,
 Em. Holý, Kurim Kratochvíl, Ml. Zambor, Josef Beran,
 Jan Šolc, vnitřní: J. Beneš, J. Čapek, Karel Šerák,
 M. Koubek, kooptovaní členové: J. Smitka, Vinc. Kameš,
 Marie Dítělová, Marie Šoklová, Mar. Königová, M. Marš-
 ková. Divison: Jan Holub, J. Kypřeviček. Tajemník
 Jan Řeháček, ředitel škol ve výslužbě. Úhrn příjmů:
 58.756 K 56 h., výdání 53.582 K 18 h. - Křesťuje se od
 září 1920 v zasedání síni Okresní správní komise, vždy ve
 středu a v pátek d. 9-12 hodin dopoledne. Spolek sdílí
 hmotné prospory členskými poklady, sdílí se na příjmu po-
 třebné školní děti, umísťuje příjmy v útulné městské
 ústavce, přispívá na jejich vydržování, přispívá i na
 výchoz dětí tělesně a duševně zpozdilých v ústavce jiných.
 V Ochrane matek a dětí poskytuje lékařskou péči a udílí nej-
 chudším matkám prospory hmotné.

1922

Dagmar

Dagmar, ženský odbor obrany péče o mládež.

Založen r. 1918, 23. ledna. Počet členů v Humpolci - 266, na
 venkově 138. - Správn vedly: Marie L. Dítělová, předsedkyně,
 Marie Königová, jednatele; Marie Šoklová, pokladní,
 členský výbor: Antonie Bělá, Marie Šimrová, Anna Šimrová,
 Anna Vacková, Marie Adamcová, Marie Svobodová, Marie
 Maršková, Křižana Šoklová, Lotta Šoklová. - Úhrn příjmů
 v r. 1922 - 10.760.61, výdání 10.506.33 K. Základní kapitál
 odborů navázáno nejprve 26. ledna 1918. Na schůzi ženského od-
 boru Matroch jednoty přiměřené dne 28. ledna 1918 byl upraven
 statut se změnou odborů a dne 10. února 1918 odborů ustaven.
 V první schůzi získáno ihned 40 členek. Členský příspěvek stanov-
 ven na 20 haléřů měsíčně. Na počátku činnosti věnoval odbor
 žilavský opat Salenus Roubiček 1000 K, která částka poz-
 možná výtěžkem koncertu mistra na barn Kuchynky o 181.50 K
 a darům Hospodářské záložny o 200 K. V čemž ještě pose oša-
 xil tento odbor 261 dětí celým oblekem, 83 dětí kabátem
 nebo kalhotami, 157 dětí - párem bot, 50 dětí - párem punčoch,
 54 děti - koží.

Pohřební spolek židovský Chevra - Kadice.

Chevra - Kadice

Založen r. 1728. Počet členů 47. Správn jeho vedou:
 Karel Hirschman, obchodník, I. předseda, Adolf Kaufman,
 podnikatel, II. předseda; Sigmund Seidler, podnikatel; Adolf
 Šulc, obchodník; Sigmund Šudlovský, obchodník; Robert
 Kummerman, obchodník; Alfred Porges, obchodník, jednatele; Jind.
 Kitz Bergman, obchodník; Adolf Šiler, obchodník. - Úhrn
 příjmů v r. 1922 2975.68 K, výdání 2878.08 K.

Sbor dobrovolných hasičů.

Založen byl r. 1873. Počet členů 60. Předsedou a velitelem byl kole prvně Jan Glávek, hostinský; prodávatel Tony Machotka, holič; jednatelem Frant. Heban, kempič; pokladník Tony Kordým; členy výboru: Václav Havel, křížek; Eduard Svoboda, kradlec; Jan Kopal, kradlec; Rudolf Ječovář, kradlec; Tony Látka, kradlec. Službou Tony Malát, kradlec. Revisory účetní byli: Tony Mařík, topič; František Růžek, kradlec. Příjmy: 3490 K. - Někdejší byl velitelem hasičského sboru otec nynějšího velitele - Tony Glávek, 2° čer. 1889 a 22. února 1922, které dne zemřel. Tento velitel byl také plných 26 let starostou hasičské zupy humpolecké.

Sbor dobrovolných hasičů

Legionáři

Československá obec legionářská, jednotka Humpolec. Založena byla r. 1920. Předsedou byl: Rudolf Šlerát, místo- předsedou František Růžka, říd. učitel v Jelivě; pokladníkem Jan Kalina, holič; jednatelem Rudolf Chvála, obráběč; členy výboru: Čeněk Mašín, hostinský; Tony Pávek, střížník; Frant. Nápravník, obchodní příručí; Václav Svoboda, Václav Křepálek; náhradníky: Rudolf Martinec, Václav Mařík. Revisory účetní: Jan Šmuntový, kradlec v Mněchovicích, Frant. Dvořák. - Úhrn příjmů r. 1922 - 2612.91, vydání: 2345.60 K.

Jednotka tato - spolu s Mlýnskou společností obem humpoleckého - řídily společně Komitét pro postavění gymnázia pasyým příjmy v Humpolci.

Československý svaz dělnického textilního v Náchodě, odbočka v Humpolci.

Založen r. 1919, 1. ledna. Počet členů 36. Správa: předseda Jan Kryštof, kradlec; pokladník Ferdinand Škádal, kradlec; jednatelem Tony Ryglenský, kradlec; výbori: Mořic Šlerát, kradlec, Klement Hájek, kradlec, Tony Krumpal, kradlec, Adolf Křišťálek, kradlec; Správník: Přiborský, kradlec; Bohumil Mlýžba, kradlec. - Úhrn příjmů r. 1922 - 2111 K 20 h, vydání: 1900 K 50 h.

Uspěšně stručené křesťansko-socialního dělnictva. Založeno r. 1905. Počet členů 125. Správa: předseda Jaroslav Havel; členy výboru: Tony Krolčova, Frant. Matl, Karel Křatošchůl, Tony Fiala, Antonín Nejštoký, Jan Škodčopole, Antonín Kolen, Frant. Krolčova, Emanuel Vrásk, Tony Vraš, Tony Mávrmaniková. - Štuba: Tony Malát. - Úhrn příjmů za r. 1922 - 710 K, vydání - 710 K. Na žádost tohoto spolčenstva - poskytl firma Emerich Dítě v Humpolci prostřednictvím svého politického správce příjmy členům - dělníkům - čestné diplomem ministerstva obchodu za čyřicetiletou práci v této firmě pěkně a vědomitě konanou.

Svaz dělnictva textilního

Stručeni křesť. social. dělnictva

Společnostvo živnosti pekařských.

Založeno r. 1875. Počet členů 110. Správa: předseda Ferdinand Václav Komers (zvaný Cyprián), křížek a pekář, místo- předseda: Jan Malát, pekář; pokladník Tony Podoba, pekář; jednatelem Emanuel Simon, pekář.

Společnostvo pekařské

Společensvíto koto má nejstarí křtitel z r. 1835 - a dva prapory, již jím plošeny v kostele farinný, pekárský - lelý, řeznický - červný; oba byly vyvočeny k. 1875. Prkladnice společensvítra je z r. 1856 -

Společensvíto stávkovníkú, bývalý stávkovníký cech.

Založeno omkennímého cechu pradá do nepaměti. Počet nynějšých členú je 49. Představenstvo: předseda Klement Dubský, místopředseda Jozef Šmčeka; výbor: Jozef Lešonský, Gustav Hofman, Frant. Pavlovac, Jozef Káčovský, Karel Šmžka, Adolf Šmžka, Frant. Šokl mladší, Frant. Šmžka, Jozef Šmžka, Jan Kratošvíl, Karel Kocian, Jozef Krůž. Kódní Frant. O. Krůžvítek; pluka Jozef Krůž. Úhrn příjmu v r. 1922 - 1.122 210 15 Kč, vydání stejné. - V tomto roce přistatá se ve válce u Koridovských v Sedlici úplně pracovat; náhradou práce byla válcha v Humpolci. -

Společensvíto řízimostí hostinských a vjářpíků. -

Založeno r. 1892. Počet členú hostinských - 24. - Představenstvo: předseda Jan Procházka, hostinský; místopředseda - Jozef Šimůnek, hostinský; jednatel Václav Jádus, správce pivovaru, prkladnice Jozef Žečvář, hostinský; členové výboru: Edvard Kaufman, hostinský; Rudolf Klein, vjářpíček, Frant. Krůž, hostinský ve Světlici; Jan Pechal, hostinský; Jan Satrapa, hostinský; Jan Sládek; Ant. Vánka, nájemc v Pujmanni. - Příjmy: 666 Kč, vydání - 355 Kč. Spřeva pivovaru v Humpolci založila pro své hostinské prspřimný fond pro ochrallé a postáplé hostinské. -

Společensvíto soukenníkú

Společensvíto hostinských

Společensvíto kovárů a podkovárů. -

Založeno k. 1912. Počet členú 42. Představenstvo: Frant. Krájč, předseda; Frant. Řeborský, místopředseda; členové výboru: Kamilav Herinek, Frant. Hokeš a Širic, Jan Pochal ze Škaly, Jozef Štěpánek z Horních Kápolic, Ferdinand Ška ze Lhotic, Karel Handrava ze Semčak. Společensvítemi komisár Ludvík Pokorný, obrení a městský zvěrolékar. Úhrn příjmu: 3417 Kč, vydání 3053 Kč. Při společensvítem jest též prnosovická kromada. Žkovský kovarýjské konaji se čtvrtletně. - Společensvíto řízimuje pro své členy prspřimný fond, na který má již plošeny v městské opřitelně 735 kopun a dobrovolných darů. -

Společensvíto řízimostí stávkovních.

Založeno r. 1823. - Prvé společensvíto řízimostí stávkovních založeno r. 1835. Počet členú 110. Představenstvo: předseda Jozef Škřel, truhlár; místopředseda Karel Machek, zámečník; členové výboru: Ant. Gregor, zámečník; Jan Mašek, klempír; Emanuel Václavský, hoshinár; Břestřich Šichý, kolár; Jozef Křtal, truhlár; Jozef Štěpán, truhlár; Karel Šukoldát, prstavník; Jozef Pýpal, malí prkojář; Jozef Škala, truhlár; Antonín Hlavac, prstavník. Pluka: Jozef Krůž, býj. truhlár. Úhrn příjmu za r. 1922 - 2111 Kč 66 h, vydání 1073 Kč 35 h.

Společensvíto založilo pro své členy fond pro přípavě nemocí, invalidit a stáří. - Když by fond dopřil, prspřimný by se i voloz a prpřatá pro členoch fondu. - Pro členy společensvítra byly uspořádané technologiickým muzeem v Praze dva kurzy: pro křslení a prpřimí dřeva. -

Společensvíto kovárů

Společensvíto řízimostí stávkovních

Společensví obuvníku

1. Společensví obuvníku

Založeno r. 1913. Počet členů r. 1922 - 47. Vzniklo oddělením ze Společensví řemeslníků oděvních. Představenstvo: předseda - Jan Korolovský, místopředseda Jan Albrecht, členové výboru: František Eliáš, Alois Vašík, Augustin Hruša, František Foltinský, Karel Krás, Václav Wolf, Rudolf Chrást, Karel Škarda, Julius Šuk. Sluha: Theodor Peizer. Příjem - 674.53 Kč, výdání 673.36. Společensví zúčastnilo se činně pořádání mezinárodní výstavy. Od r. 1922 přemělo obuvnické v šumproci velkou upadu, čímž došlo k tomu, že naprosto malý počet učmí - přitom jest velká konkurence obuvníkovým a v šumproci zřízením prodejny Batova ze Zlína.

Obchodní gremium

2. Obchodní gremium

Založeno r. 1886. Počet členů r. 1922 - 185. Představenstvo: starosta - Karel Daxa, obchodník; místopředseda František Foltinský, obch. přezírání; jednatel Karel Šuk, obchodník galantermí; členové výboru: J. Š. Šádek, trafikant, Jind. A. Mápravník, obch.; Jozef Poláček, obch. mlynář; Karel Deveter, materialista; Hugo Henschneider, obch.; Oktavian Štrádal, kupce; Ant. Švoboda, koželuh. Náhradníci: Frant. Drahopal, proslacovač, Eman. Šimon, pekař, Karel Štyka, obch. přezírání. Úhrn příjmů r. 1922 1444 Kč 63 h, výdání 1437 Kč 20 h. Starostou gremia r. 1886 do 1922 byl Jind. A. Mápravník. - Příjem jmenným čestným členem obchodního gremia.

Okresní živnostenská jednota

Založena r. 1904. Členy jsou delegáti živnostenských společenství; na deset členů společenstva - jeden delegát. - Starosta: Jozef Nevosád, zedník, místopředseda Jozef Krát, vutlak, jednatel Jozef Poláček, pekař, proslacovač Jozef Švoboda, obchodník křížem; členové výboru: Jan Šatrapa, hostinský; Rudolf Hlona, obuvník; František Kříž, kovář. Sluha: František Šmrčka. Úhrn příjmů: 485.91 Kč, výdání 349 Kč - Jednota pořádá občas mezinárodní výstavy.

1. Okresní živnostenská jednota

Z politických organizací vyhověla žádosti kronikářové o zaslání dat - jediné Českobohemská národní demokracie.

Českobohemská národní demokracie

Založena r. 1919. Strana tato vznikla ze bývalých stran mladobohemské a realistické. Postala na počátku jménem Národní demokracie. - Na počátku r. 1922 měla v šumproci 220 členů. Mezi nimi ze usnesení koalice stran Marsalůho sborníku, dělní, mezi nimi národní demokracie měla deseti proslacovačů, mlynářů, křížů, platů, státních zaměstnanců - restálně vše učitelů - vystoupilo z národní demokracie v šumproci 80 členů, učitelů a státních zaměstnanců.

2. Česká národní demokracie

Když byla tato kronika založena, chtěl kronikář vyhledat v ní hledal na počátku pro činnost r. 1922 přitomný stav města a zejména přehled úřadů, korporací, spolků a společností a prohledal za tím účelem 104 dovozních fondací, jímž těžko spolků, ale psal se s nedarov. Dva a dva set dovozníků se mu vůbec nevratilo.

3. Pěstest kronikáře

1. Místní dráha

Od 1. ledna 1923 jezdil večerní vlak místní dráhy do Humpolce jen ve dvou pracovních dny, to jest každý úterek a pátek, a ve dvou pracovních dny v Něm. Brodě a v Humpolci. V ostatních dnech byl tento večerní vlak zrušen, ačkoli obec humpolecká proti zrušení u ředitelství dvakrát protestovala.

2. Lidovaz

V prvních dvou měsících ledna 1923 zahájil nový činnost družstevní lidovaz hospodářský v Humpolci. Byl založen družstevním hospodářstvím z města i okrem v bývalé továrně Wilmovské, jež patří nyní továrníkovi Karlu Špinkovi v Ledčocké ulici.

3. Lidovaz soud v Kutno Hore

Přezvoleními členy lidovazního soudu v Kutno Hore jmenováni byli na dobu od 1. ledna 1923 do 31. prosince 1923 tyto občani z okrem humpoleckého: František Jeran, kolník v Žitě, Karel Pospíšil, knihkupec v Humpolci.

4. Lidovaz soud v Humpolci

Členy okresního lidovazního soudu v Humpolci na rok 1923 byli ustanoveni: předsedou Jan Krása, radou zem. soudu; jeho náměstkem Bohuslav Jeneš, předseda okres. soudu;

Členy: za skupinu dělnickou: Jiří Krupka, dělník v Jince, Jan Hlaváček, skladník v Humpolci, Jozefa Kapráňková, dělnice, Gustav Hrubý, přední z Vilemova, Marie Strádalová, dělnice, František Vondráček, dělník;

za skupinu ozol v zemjím platem: Antonie Hlavcová, šlehařka okres. polit. správy; František Šábor, učitel v Okremí správě komise; Rudolf Dvořák, nadlehn v Žitě, Marie Maršalová, obř. dočelního;

1. - I.

I - 1923

16. - I.

16. - I.

1. - I.

I - 1923

5. - I.

za skupinu obchodníků a řemeslníků: Josef Komos, knih. hač; Jan Rybní, obchodník v Čejově, Adolf Škopkovský, obchodník v Humpolci; Jan Šabý, obchodník; Fr. Jerudák, hostinský v Žitě; Jan Šöpper, sudlak v Humpolci;

za skupinu zemědělců: Frant. Jeran, kolník v Žitě, Jan Šomáček, domkář ve Škopově; Vojtěch Pěšek, kolník ve Škopově; Jan Šlyb, kolník v Lemočanech.

Počátkem ledna 1923 nastoupil na činnosti politické správy zaručením plnění M. U. V. Jan Loucký, redaktor kom. cizista, bývalý major ruských legií ve světové válce.

V měsíci lednu 1923 byly na obchodním trhu tyto ceny v Humpolci:

chléb - 1 kg	1.50 K	chléb pšeničný - 1 kg	3.50 K
brambory - 1 kg	0.10 K	maso hoví - 1 kg	8 až 10 K
maso vepřové	18 až 20 K	maso škopové	8 K
vepřové sádlo	20 K	máslo	22 K
mléko 1 l	2.50 K	vejce - kus	0.80 K
ceva 1 kg	4.80 K	bráček 1 kg	5. -
čokoláda	8. -	pivo 1 l	3. -
čokoláda 1 m proslavená	70. K	pečivo 1 l	2.50 K
káva obilná 1 kg	3. -	mýdlo 1 kg	3. -

Dne 5. ledna 1923 před večerním popíjeli v hostinci Adolfa Škopkovského na Kasárech dva ozineci, kteří pšeničnou obilninu nepřítomnosti hoptinského národního ze záručky ve poloze 170 K - a z hoptince uprchl směrem k Žitě, kde obilninu přednostně do ardušum Rjizdžička k Škopovské. Byl uar; při vyplášení a uprchl.

M. J. Loucký

Ceny v lednu 1923.

Krdoz

Dar obce

Obec humpolecká převzala dne 9. ledna 1923 opět na záchranné hraně Lipnici 200 kopeck.

Sušická koupna obcí

Dne 9. ledna 1923 schválena městskou radou koupě lyžvalů podnikem S. Šumčíkovy s velkou zahrádkou, sousoší s městskou radou a patřící té doby magistrátovnímu radovi pražskému J. Šumčíkovy - na půdě a pozemcích dosavadního městského chudobince. Do doby, pokud nás bude trvat lyžvalů mouce, zůstane budova pronajata nájemníkům. Budova má čísla 236. a 237.

Adolf Strádal

Dne 10. ledna 1923 zemřel po krátké nemoci revolutionární bojovník humpolecký Adolf Strádal, roddák humpolecký, ve věku 48 let. Zemřelý působil v Humpolci od r. 1914. Byl členem občanského zastupitelstva a dobrým pracovníkem v Sokole. Pro svoje činnost úřadů, zejména při upínání dluhů z majetku, ovzduš se proti němu velmi ostrý protest agrární strany, jenž vyvolal i v dosti rozsáhlý veřejný tábor venkovského lidu, žádající přelomení tohoto úřadníka finanční správy. Ale tento protest byl bezvýsledný. Velmi ostře psal proti resolutum i agrární týdeník Československé výsady - Hlaváček v H. v M. - Právní - Pohládá jedoucí k nádraží, aby doprovodil resolutum na cestu do Prahy ke zprohnutí, měl rovněž účastník. Ma nádraží prozradil se se resolutum městské radou - volbami učitel Jan Markanin a řádkový doprost Sokola, jehož byl resolutní činitelem. Smrt jeho zavimilo pochopení pro nezletilé chůpce - zemřel byl i hospodářskou pověst.

9. - I

9. - I

10. - I

13. - I

15. - I

Plány od Želivky

Dne 13. ledna 1923 vyšlo nové číslo nového místního nepolitického týdeníku, jeho počali vydávat společníci Karel Poppiš, knihkupec a Tomil Šprongl, knihlikař z Pelhřimova v nové režimní společní knižníbárně humpolecké. Vyjde každý pátek; předplatné 26 korun ročně, jednotlivá čísla po 50 haléřích. Číslo to v číselní humpoleckých časopisů - časopisů. První byla Šumčíkova Věsta, druhý - dopodárky Věsta - Sobotkův, třetí - Evangelický církevník - Poppišův, čtvrtý - Černého. Textilní listy, pátý - Zelení.

Poplaine zprávy

V polovici ledna 1923 přinesly některé noviny poplaine zprávy ze světové politiky o domnělých přípravách ke vpádu Maďarů na Slovensko, jimiž má se chystá na břevno. Nnic to objevily se i zprávy o domnělých prostředcích Francie proti Německu - obsazení Poppišů, tat je naše obyvatelstvo přijímalo tyto zprávy nejen s obavami a strachem, ale převážně sice, než bylo třeba. Mezi neinformovanými lidmi začalo se mluvit o mobilisaci, o válce a tat vykytla se opět mezi lidem horůčka nakupování ze strachu, že přijde zase mouce. Kupoval se nejvíce cukru, mouka a některé jiné potraviny. Také ceny zboží, zejména textilního, začaly opět stoupat a první přeměci ohlašovali zdražení masa. Tat byly tyto obavy oprávněné, ukázala brzo budoucnost. Zdálo se však, že zprávy tyto vymyšleny a posíleny byly spíše pamotnými obchodníky, aby stagnace v nákupech byla přerušena, aby obchodníci své staré zásoby, o nichž dalo se čekat, se v cenách posčěji klesnou, byly ještě rychle draho prodány. Zjména tomu nasvědčovaly zprávy časopisů Tribuna, orgánu obchodnicko - řádovému.

Poplach

v záložnách

Po úpadku Moravsko-slezské banky ztrácely na důvěře i ostatní místní peněžní - třeba bez důvodů. Vklada-
 datelé zmusování banky, kteří ucházeli se o výplatu uvolně-
 ných částí svých vkladů, byli zprávi filiálkou podnikatelů
 k výplatě na účet pardské banky některým zdejším místním
 peněžním, kteří tuto částí výplatu obstarávaly. Ale ně-
 které zprávi ústavy, zejména záložna Hospodářská - Dmítly
 tyto výplaty konati hned na počátku, jiné - jako záložna
 Svatováclavská - je vyřizovaly. Když se však zjistilo, že ne-
 má možno stanovit peně kvotu dostatek uvolněných vkladů
 Moravsko-slezské banky, rozepěla výplatu i záložna Svató-
 václavská a to v několika případech, z nichž jeden - osim
 z nedostatku prostředků - postusnil o záložně Svatová-
 clavské, že nemá dost peněz a způsobit touto neoprávnou
 zprávi poplach i mezi vkladateli pamotně záložny Svatováclav-
 ské, kteří houfně dostavovali se do svého ústavu peněžního
 a dožadovali se výplaty i vkladů ústavu tohoto. Záložna osim
 ihned vyhověta svým požadavkům na mí kladejším a vypla-
 tila značny obnos svých vkladů, ale po několika dnech po vy-
 světle - poplach ustal. Do záložny Hospodářské dostavo-
 vali se některé nechtějící vkladatelé - zejména peněžní.
 Po nějaké době však přechen poplach ustal.

2.
Počasí

Počasí od polovice provincie 1922 do polovice ledna 1923
 bylo velmi mírné, mlhavé, deštivé a úplně bez mrazů. Napá-
 dt. k. přis moe sněh, ve dne portál, že bylo ustavičně ledáto a
 vlnko. Teprve po 14. lednu přišly mrazy a sněhový propašek.
 Kvoci 12. na 16. ledna 1923 byla velká sněhová bouře s vánicí,
 že rúptaly všude spousty sněhu.

I-1923

15. - I

16. - I

18. - I

30. - I

15. - I

1923

Obvodní lékař

Nový obvodní lékař pro obvod humpolecký MUDr.
 Karel Vyborný, jmenovaný obvodní správní komisí dne 30.
 provincie 1922 nastoupil v Humpolci lékařskou praxi dne
 15. ledna 1923 v domě svého bývalého předobruďce Jana
 Dječermanna v Bradské ulici.

2.
Divadelní společnost

Divadelní společnost ředitel A. Vladyka, bý-
 valého učitele, zahájila 16. ledna 1923 v Sokolovně cy-
 klus patnácti her a pobyla tu do 2. února 1923.

3.
Podírání lichvy

Ve dnech 18. 19. a 20. ledna 1923 dlela v Humpolci
 letací komise od úřadu pro potírání lichvy z Prahy, jež
 tu prohlížela ceny zboží v obchodech a u řemítků. Výsledkem
 této revize bylo označení některých činností pro pře-
 mítění ceny a u jednoho obchodníka - lahůdkáře i pro pro-
 vod na váze.

4.
Přednáška
Frémyla Pittra

Přednáška spisovatele Frémyla Pittra z Prahy byla
 uspořádána v Učelovacím oboru města Humpolce v poslú-
 channě pokračovací školy činnostenské v budově školy Kmalcov-
 ské. Přednáška na thema: 'Nový názor činnosti přechesena'
 krásnou formou zamblouvala se posluchačům a byla se sou-
 hlasem přijata. Byla prodrchnuta duchem pravého nábožen-
 ství a byla i slušně navštívena.

5.
Hozpočet
okresu

Hozpočet Obvodní správní komise v Humpolci na rok
 1923 vylazuje
 ním řádné potřeby 1,493.826.64 Kč
 ním mimořádné potřeby 2,250.000.- Kč

1923

Zrušený svátek

Úspěšně a neúplně navrázenu vlády v ruských svátcích vyvolalo dne 2. února 1923 opět chaos a nemotiv. V školách se celý den vyúčtovalo a z dětí scházely jen ojedinělé případy zcela nepatrného počtu. Patrný již vliv školní výchovy. Ale ve svátcích jednoty nebylo. Ve státních úřadech, u okresní politické správy a na berním úřadě přičinoválo se toliko do-politické, odporověně přetěl se svátek. Ma poštá obzvlášť. Odko-ledne se ani dopisy nedopuštěly. V továrně Bzokovi (Černých Dítě) a Bzokův Dole se pracovalo, v ostatních továrnách práce stála. Obchody a živnosti - dopolevně byly otevřeny, dopolevně zavřeny. V katolickém kostele byly bohoslužby svátcovní, venkovského lidu však přišlo málo. A jak se opatroval všude chaotický obraz nedokonalého zákona.

Pomník
padlým vojínům

Dne 6. února 1923 konána byla ustavní schůze Komitétu pro postavení pomníku padlým vojínům v Humpolci. Loni poaně k účelům památky padlých vojínů vyšel z Městské společnosti, jejíž chtěla vydati knihu se jmény a životopisy vo-jínů z celého oboru; ale brzo přemýšlela se, že myšlenku tuto těžko by bylo bez pokutě a proto s volbou přijala nabídku zřídit legonářské Dlouhky, aby společnost prací postavu byl v Humpolci pomník padlým vojínům z Humpolce. Proto založen přípravný komitét za tím účelem, jenz' složen ze členů výboru Legonářské jednoty a ze členů výboru Městské společnosti. Šned v únoru 1923 vydán byl společný program společnosti humpolecké a zahájeny sbírky peněz i té ve prospěch pomníku. Příspěvy přijímali: Jan Kalina, holič-legionář a Jan Kříž, knihlár, prokladník muzea.

2. - II.

10. - II.

10. - II.

16. - II.

6. - II.

19. - II.

1923

Ples

Dne 10. února 1923 pořádan byl ve Společném domě v Humpolci ples politické strany agrární, jehož čistý výtěžek v částce 1000 Kč věnován byl pokradatelstvem na stavbu Sokolovny v Humpolci.

Uraz v továrně

Šeloz dne (10. února) stihl dělník Maříka v továrně Františka Dozla na Kasárnách (v Želivské ulici) těžký úraz. Michal stroj rozdrtil mu levou ruku až do prstů hokte a na pravé ruce jeden prst.

Krádež

Únosci na den 16. února ploukali se nemáním do-ději do uzonářského závodu řevníka Dříška na Stupníku (v nádražní ulici) a odvezli ani za 500 kopun pře-nářského zboží.

Učtení památky
ministra Rašina

K účelům památky zaraďeného prvního ministra fi-nance J. Aloise Rašina volala organizace národní demo-kracie v Humpolci členskou schůzi, na které pronel vepo-mínku odborový představa Jan Makarius. Po jeho řeči pomerem zaslali soustředěné projevy choti resmuleho ministra a ústřední Národní demokracie, dále zvoleni tři dele-gáti zřídit organizace, jenz' se zúčastní pohřbu ministrova: Jan Krotac, knihlár, Jan Makarius, ob. učitel a Eman-Úkatiňanský, hodinár.

Ušino to pomerem učiniti mezi členy politické stra-ny Národní demokracie sbírku na zlatý jubileum českoslo-venské republiky, jenz' opusla 2436 kopun na hutovosti, stříbrnou kabalěšku, zlatý křížek a několik minci.

1923

1. Městská rada v Humpolci ve své schůzi konané dne 20. února 1923 usoudila se převzít protektorát podniků spo- jeného a postavením pomníku padlým vojínům v Humpolci, věnovati na pomník přiměřené místo a ustáliti přípravný- mmi komitétu s peněžní přispěvek na stavbu pomníku.

2. Dne 21. února 1923 konala se v Sokolovně velká schůze vkladatelů a akcionářů Moravsko-slezské banky, jež obhlánila úpadek a sjednala mnohým a pomělným projevem k vlá- de republiky československé, aby se sjata samosa banky a jejích vkladatelů.

3. Dne 24. února 1923 bylo tomu sto let, kdy se narodil v malé vsi Vodochodské Vodolky v obci Karlovském v Praze bývalý humpolecký učitel Josef Kopač, druhdy ředitel hlavní farní školy humpolecké, současně Sluníčkův, otec pisatele této kroniky, jímž zahořoval v Humpolci za svého jednací- učitelstvího působení několik generací. Jeho první žáci Daniel Paprka, městský důchodník, Filip Dječvák, starosta a poslanec a jimi už také nežijí. Přisobil v Humpolci 2 roku 1863 do roku 1894, kdy odešel ze školy do nýdruží. Chvil do hlavní školy staroměstské v Praze, studoval na praž- ské polytechnice a absolvoval smetlingův ústav. Přijal nejprve místo vychovatele v Ujčově u Berouna a potom věnoval se učitelství. Stal se učitelem hlavní farní školy v Humpolci a byl jmenován jejím ředitelem. Po reorgani- saci školství v r. 1869 přisobil na dívčích školách humpo- leckých až do r. 1894. Dříve student v Praze byl zaměstnán v administraci Flašičkovy "České Vědy" a r. 1848 zúčastnil

Pomník padlým.

Schůze banky.

Stoleté výročí.

Jos. Kopač.

1923

se brjít na pražský barikádáček. Byl stíhán a zachránit se je- dinně tím, že z Prahy nepohl, nýbrž šel se a pracoval u svého příbuzného sládky v pivovaru "U Čiářských" - přístrojů za bednářského pomosníka. - V prvních letech svého působení zú- častnil se v Humpolci hrdině rusku národního i protilevého. Zemřel v r. 1911 a je pochován na zájím hřbitově.

28. - II. Přednáška. Po rozpách generála Štapanika na ostrově Tahiti v Tichém oceáně uspořádala tělocvična jednotka Sokol dne 28. února 1923 v Sokolovně, rozpuštěno pro mládež, věkov pro dospělé, se 120 přítelnymi obrary. Přednášel archi- tek A. V. Novák z Prahy.

I - 1923. V době velké neraměstnanosti podarilo se firmě Emmerich Dřevě uskutečniti dodávku prken do Štěstka pro voj- sko a pro dráhy. Vzhledem k okolnosti, že se jednalo o do- dávky větr, poslala přípka vláda do Humpolce státní dozor- ůi komis, která na práci s dodávkou spojenou dohlížela. V ko- misn byl kapitán pěšího vojska Miloška Páumovic.

I - II. Dnem 1. března 1923 odešel po dlouholetí, neunamé a lidumilné práci na poli humanity - na odpočinek městský lékař a primář všeobecné péče nemocnice humpolecké MUDr. Jaroslav Kašpar. Městská rada při odchodu jeho uplatnila mu plné penání. - Právě odpočinku si však tento lékař přece nedopřál. Léčil i dále - v práci poměrně pro- značné své stáří.

Přednáška

Dodávky prken do Štěstka.

MUDr. Jaroslav Kašpar na odpočinek.

20. - II

21. - II

28. - II

24. - II

I - 1923.

I - II

1923

1
Přednáška

Výšlovná rada komunistické strany v Humpolci uspořádala v Humpolci v Svatoborně dne 3. března 1923 přednášku cestovatele J. V. Spiege o jímě Americe asi se 200 světelných obrázky. Přednáška byla velmi pěkná, přehledná, vzhledem k formě a velké se líbila. Neúčastníci bylo četné, zvláště z dělnických vrstev. Tak zvaná inteligence se přednášky, ať na malé výjimky, nezúčastnila z toho an důvodu, že jí pořádala strana komunistická.

2
Podá práci

Dne 10. března 1923 byli v úřadovně okresní politické správy v Humpolci poděleni čtyři dělníci továrny na prádla firmy "Americh Dite" čestným uznáním za více než čtyřicetiletou pilnou, přímou a poctivou práci, věnovanou jednotě a těmto podmínkám, jež jim zaslalo ministerstvo obchodu. Jméno: Jan Cihlář, narozený r. 1847 na Lhotce, jeho manželka Marie Cihlářová, narozená r. 1852 v Divčicích, František Hruška, narozený r. 1852 v Humpolci, Jan Půlbořský, narozený r. 1855 v Humpolci. Diplomus jim včasné provedeny a podepsány přednostou a ředem včasně ministerstva obchodu. Všichni odměnění dělníci jsou u jmenované firmy rol jejího předáku a byli také ředem firmy "Americh Dite" majetníkem Edmundem Dycem odměnění. Všichni dostali po pěti stech kopijních a vedle toho museli po stříbrných hodinkách s řetízem a prýtlým nápisem: "Za čtyřicetileté věrné služby". Marie Cihlářová dostala celou řetízku s medailonem. Krásné činy v obou stranách: dlouholetá věrná práce - a uznání a odměna se strany zaměstnavatele - Cest oběma stranám!

3. - II

16. - II

17. - II

10. - III

11. - III

27. - III

1923.

1
Přednáška

Okresní předávací sbor v Humpolci uspořádal dne 16. března 1923 přednášku o "Zvůsách a jejich organizaci", jež přednesl učitel rajón školství Gustav Frix.

2
Ceny obuvi.

Okresní politická správa v Humpolci máje na přičtení dělníků a jejich rodin s živnostenským společenstvem obuvníků v Humpolci vyjednávala za účelem upravení sazeb na více než čtyřicetiletých zprávách obuvi. V této věci dospělo se k dohodě a společenstvo zavázalo se nepřekročit tyto ceny: obuvnická: převodky, podrážky a podrážky až do 44. - 65 až 70 korun; předáčky a předáčky při normální obuvi až do 44 - lehké (z porzu nebo z hlavy 17 až 21 Kč; střední (varoví nebo kombinované) 22 až 28 Kč; silné dobré (nejlepší kůže) 29 až 35 Kč. Při obuvi od 45 výše platí se poměrně více podle dohody. Podrážky 5 až 6 Kč. Obuv dámská: převodky, podrážky a podrážky až do 39 - 54 až 64 Kč; od 34 výše 65 až 70 Kč. Podrážky a podrážky až do 39 - lehké 14 až 15 Kč; střední 16 až 20 Kč; silné - 21 až 28 Kč, podrážky 3 až 5 Kč. Obuv dětská: podrážky a podrážky od 20 až 26 - 7 až 11 Kč; předáčky a podrážky od 22 - 11 až 14 Kč; od 31 do 33 - 14 až 15 Kč, od 34 výše jako u obuvi dámské.

Živnostenská záložna v Humpolci přerodila ve své valné hromadě konané dne 11. března 1923 na stavbu nové Sokolovny v Humpolci 10.000 Kč.

3
Dar Sokolu

Dne 27. března 1923 byl v Humpolci před francií z československé armády - poručík a příslušník do Humpolce

4
Odvod.

1. **Přednáška.**
Okrouhí ověřovací sbor v Humpolci uspořádal dne 24. března 1923 v Sokolovně přednášku univerzitního profesora Dr. Václava Svamberka z Prahy na téma: Původa a účinek v severních polárních končinách.

2. **Dary obce.**
Obecní zastupitelstvo humpolecké věnovalo se své schůzi konané dne 26. března 1923 na zachování věčným bratřím Lipnice 200 korun a na Český dům v Berlíně - 100 Kč.

3. **Nový primář nemocnice.**
Primářem nemocnice veřejné nemocnice v Humpolci byl obecním zastupitelstvem humpoleckým zvolen dne 26. března 1923 - MUDr. Jan Kašpar, rodák humpolecký a nyní bývalého městského lékaře a primáře Dr. Jaroslava Kašpara.

4. **Pomník padlým.**
Něstora káda humpolecká usmlou se se své schůzi konané dne 26. března 1923. přivolať protestovat řešení pomníku padlým vojákům v Humpolci.

5. **Odsídlení nemocnice okresní.**
V této schůzi obecního zastupitelstva humpoleckého bylo jednomyslně usneseno postoupiti nemovitosti nemocnice veřejné nemocnice humpolecké do plného vlastnictví obcem humpoleckého - zcela bezplatně.

6. **Odvody.**
Odvody branců z obcem humpoleckého tvořily čtyři druhy. V prvním dne 26. března dostavilo se 180 branců, z nichž odvedeno 50. V úterý 27. března přišlo 190 branců a z nich 48 uznaných pohrpnými. Vě středu ze 176 branců odvedeno 46. Poslední den ze 144 branců odvedeno 22. Z města Humpolce

27. - II.

26. - III.

26. - III.

26. - III.

27. - III.

26. - III.

26. - III.

26. - III.

dostavilo se z odvodu 153 branců, z nichž bylo odvedeno 27. Celkem přišly branci zúčastněných bylo 690, odvedených 166. V prvních dvou dnech dostavili se branci ještě dosti slušně, ale v druhých dnech tropili nesmířitelný pozvěk po celém městě. Skoro ve všech osad dostavovali se branci k odvodu s hradbou, již hrála i při odvodu.

Dne 26. března 1923 dala obecni zastupitelstvo humpolecké povolení k obdržení nových čtrnácti domků poddimných, již byly nové upraveny - pro přivozování a v nádražní ulici.

Společnost divadelních ochotníků zahájila se Společným domě se prospěch pomníku padlým vojákům divadelní hra: Když nastal mír; Šatíčková to nejtragičtější.

Z účtů památky prvního ministra financí Dr. A. Raňna vybrali 2. dci III. ročníku měšťanské školy chlapecké v Humpolci mezi sebou na zlatý poklad republiky 63 gramů zlata, 38 gramů stříbra a 5760 korun.

Počasi v březnu 1923 bylo velmi proměnlivé. Po polovici března náhle se oteplilo a nastalo podnebí velmi příznivé. Sníh se brzy ztratil, a poté i celý brzy úplně vysokly. První jarní teplota byla již na začátku března. Tato teplota počasi pokračovala až do 28. března, kdy přišla z večerní první jarní bouřka a poměry vstaly do té doby. Po tomto dešti se vše počasi ochladilo, ale obilí bylo již přechno pěkně zelené.

1. **Nové stavby.**

2. **Divadlo.**

3. **Zlatý poklad republiky.**

4. **Počasi v březnu.**

1. Nález mince

Uprobohu dne 7. dubna 1923 nalezli dělníci zamestnaní na stavbě okresní pily u Blažkova na poli polníka Klapky na nálezu mince. Z nepopisovaného nálezu mince a o nalezené mince se rozdělili. Podle ukájek, jež se dostaly do městského muzea, jedná se o mince pražských králů Václava IV. a kalichů Albrechta II. Rakouského, jež měl za manželku Elišku, dceru Zikmundova. Skoda ovšem, že nálezu byl rozekrán a rozložen pro otolu. Zajímavé jest, že před třiceti lety na téže poli na straně jižní byl učiněn nález řeckých mincí také v nádvoří, jež v části nálezu uložena jest také v okresním muzeu.

2. Přednáška

Dne 7. dubna 1923 uspořádal Okresní ověřovací sbor v Humpolci předsádkou universitního profesora Dr. E. Svobodu na téma Muž a žena.

3. Přednáška

Dne 14. dubna 1923 - byla v rámci cyklu lidových přednášek o českých uměleckých škol pražských předsádkou universitního profesora Dr. J. Lexy. Je řívrta starých Egypťanů.

4. Přednáška

Dne 21. dubna 1923 - předsádkou Dr. R. Šokola o Spinnání se včelstvámi obraty.

5. Moravsko-slezská banka

Dne 22. dubna 1923 byla ve Spolkovém domě veřejná schůze s předsádkou o ranačinném plánu moravsko-slezské banky, jež měli Dr. Stan. Jizbák, předseda likvidačního výboru a Jan Malá, náměstek starosty města Brna. -

7. - IV.

25. - IV.

7. - IV.

14. - IV.

21. - IV.

22. - IV.

26. - IV.

Jubileum Zpěváckého spolku

Zpěvácký spolek Čech a Lech v Humpolci oslavil ve středu 25. dubna 1923 jubileum své šedesátileté činnosti koncertem. Slavnostní večer zahájil byl národním hymnami. Po tomto čísle přichel jednatelem spolku volbou učitel Jan Malá zpíval o založení, vývoji a činnosti spolku za 60 let. Mezi překvapilo, když vstal Alois Ambrož, humpoleckého občana, který byl členem již při založení spolku a tutožina Jirmana, smrtelníka, Frant. Maláta, hostinského ze Stupnicku a Václava Nováka, kniháře, nejstarší členy spolku, kteří vichli seděli dnes společu na čilném místě v první řadě předatel. Uznání činnosti jednatele dostalo se učiteli Janu Malá-tovi diplomem s kytkai. Mezi programem předala člena Marta Nekvalová dirigentu spolku učiteli Otou Rychnovskému za třicetileté vedení plaxetu Smetanova a autem s věnováním. Hlavní zakončen byl Smetanovm "Českou písní". Při koncertě spolníčinněovala Valerie Kvapilová, posluchačka konservatoré v Brně. - Několik dní před koncertem vystaveny byly některé památky spolkové. Předáka činnosti se vyladit státní obaldmka Karla Kociana, zapůjčení z městského muzea. Byly to zlatáste prodobirny členů se rodu 1863, 1874, 1880 a 1892, obraty z bývalého praporem a jiné. Ze zlatádupřelch členů řízi domst Alois Ambrož, bývalý praxemil v Humpolci, a Václav Komens, řidiči učitel ve vylužbi v Týdortě u Stoku, rodák humpolecký. -

Komitet pro postavení pomníku padlým vojínům v Humpolci musel se vysati veignou myšlenkou postel - k spatření idee, jež by pomníkem měla býti vyjádřena.

2. Pomník padlým vojínům

Procháze

Okremní vzdělávací sbor v Humpolci pořádal v neděli dne 29 dubna 1923 v sále Spolkového domu přednášku, na které promluvil univerzitní profesor Dr. Vítězslav Janovský o ohrožení pohraničí.

Sbírka na pomník padlým

Nemůžeme, ale zcela pravdivě zprávit z Humpolce přimstly německo-královské noviny Hlas z Písaří v dubnu 1923, již tuto plně opísnějí. "V Humpolci na popud Teobovky československé obce legionářské ustavil se komitét, jímž obzal si za úkol postavit padlým vojínům z Humpolce důstojný pomník. Náklad podle předběžné stanovby an na 40.000 korun. Přípravný komitét vydal dvoji provolání k občanům i k podlétkům mimo Humpolec, zahájit vojní činnost přípravnými pracemi a sbíráním darů. Ke cti mrtvým dárcům buďto konstatováno, že neočekali, až k nim sběratelé přijdou a sami přilapí větní i nové dary. Ale nemilym překvapením pro oběť sběratelé z řad legionářských, kteří prošli všohy útrapy gigantické cesty kolem světa, byla jejich první cesta za sběrkou v městě. Bylo ujednáno požádati za příspěvek na pomník nejprve bohatší lidi z Humpolce, továrníky, průmyslníky, jímž válka nevrála nikoho, ale dala všecko. Ale jak bylo slavná. Ti, kteří ve válce předstihovali se dary na jiné jaké podniky rakouské a upisovali ochotně válečné příspěky, věnovali na pomník obnosy pro ně nepatrné (jím ovšem také čestné výměny) a pan továrník Ferdinand Vilem Špída, kurátor presbyterstva evangelické církve, mimo delší mešoučné každému - dal pro clem bratřím legionářům, kteří za celý svůj bibiřský pobyt tak nezledovatěli jako v tu chvíli, skutečně - nic a propustil užaslé legionáře v milosti bez haléře příspěvků. Odkládáme bez poznámky nemajíce slov k po-

29. - IV.

IV. - 1923

1. - V.

smzem tohoto činu. Oč cennější je malý peníz chudě rodou. Je to historie stavby pomníku smutný list. - Tak napsali Hlas z Písaří v dubnu 1923. -

Dne 1. května 1923 hrála v Humpolci ve Spolkovém domě opera bárnika Jaroslava Vrchlického - Eva. ůlu Narodního obdivu v Praze, v divadelní hře Saldavě "Dítě". -

Eva Vrchlická

5. - V.

Dne 5. května 1923 zemřel v 71 roce věku - dlouholetý a zaslužitý učitel měřské hudební školy v Angeburku v Javorově Jan Šlumičko. Zemřel byl synem učitele, vynikajícího pedagoga Jana Šlumička, řídícího učitele evangelické školy humpolecké. Narodil se v 1852 v Humpolci a v patnácti roce věku hrál již na klavír. R. 1870 absolvoval v vyborném prospěchem houslově oddělení pražské konservatoře. Po několika letech praktické hudební v Uhráči povolán byl v 1875 na nově založenou hudební školu v Angeburku. Roku 1879 stal se ředitelem této školy, ve kteréž funkci setrval až do r. 1921, kdy odešel na spočinutí. Jan Šlumičko došel celou řadu vynikajících zátí a obdržel literaturu hudební mimo dle. Příprava ke hře houslově několika cennými skladbami.

Jan Šlumičko

V. - 1923

Uspěch českého vědce v Americe. Americký časopis "Foreign Language Information Service" přináší tuto zprávu o MUDr. Alois Hrdličce, profesoru anthropologie, redaktoru humpoleckém, který v Čechách - zejména v Praze - je znám ze svých pozoruhodných přednášek, které měl na podzim 1922 na pražské univerzitě: "Dr. Alois Hrdlička byl pověřen řádnou americké etnologie, aby v bakteriologem N. Johnsonem prozkoumal

Alois Hrdlička

rossal tuberkulos mezi Indiány. Pak tato byla velmi zvažena, neboť bylo přijato 91 zpráv o populaci indiánské o 107.000 jednotlivců, z nichž pohlédáno 2836 případů nemoci. Výsledkem zkoumání bylo, že úmrtnost Indiánů na tuberkulom je daleko větší, než u bělochů a větší než nejvyšší stupeň úmrtnosti mezi Čechy. Nejvíce jsou postiženy ony kmeny, které dostaly se do tvrdého styku s bělošskou civilizací. Děťata, které se povážlivě uškolu našim výrobkům dostalo, mědají zájate i o autopsii, které se v učebním světě těší.

1. Filmové představení

Komité pro postavu pomník padlým vojínům v Humpolci uspořádal dne 7. května 1923 ve Spolkovém domě filmové představení pod názvem „Za československý stát“, pro děti školní a pro dospělé.

2. Škola kalcovská zrušena.

Ministerstvo školství a národní osvěty v Praze vjnušem ze dne 16. května 1923 bylo 59665 zrušeno od počátku školního roku 1924-25 zájní státní volbou školní kalcovské. Příčinou tohoto činu byla malá návštěva těchto škol a tudíž příliš značný náklad - na jednoho žáka.

3. Filialka banky zrušena.

Zájní filialka Moravsko-slezské banky byla dne 20. května 1923 zrušena a úřadová přenesena právním do dílky. Zrušení ohlášeno úřadem, bylo jmění její bylo daleko menší než její povleďavky. Příčinou bylo nevhodné vedení účtů, značné ztráty zaviněné spekulací vlastních úředníků banky. Také humpolecká filialka zrušena se slyšným přepychem a náklad na její zrušení byl velmi přeměřený.

7.-V.

16.-V.

20.-V.

V-1923

Místní spolek Československého Červeného kříže v Humpolci opatřil v posledním čase přeložili v Semovatech, Klečově, Kojilici a Hystetně zástupem, obuní a předem a protělye kádřovně kmleř mnoho zastateli z odem. Minuleho leta vzal si na starost dvě prázdninové dětské kolonie zdravotní: Kolonii čsl. Červeného kříže ze Žižkova, jež čítala 60 dětí a 5 osob dozorského personálu, mezi nimi bylo 10 dětí p'dušských, které porovala a na příj náklad vydržovala obě kordánka Edmunda Jaska; druhá kolonie náležela sociálnímu sboru Československého sboru v Žižkově se 29 dětmi a 2 dozorci. Kolonie přebýly na počátku prázdnin dne 4. a 6. června a pobýly tu, první 48 dní, druhá 40 dní. Místní školní rada zapůjčila místnosti v oblapectké škole. Na náklad obce přestěhovali kotel z americké kuchyně v kalcovské škole a postavou se škole oblapectké. Topivo darovalo město. Kolonie ráhly si panny mimo obědy, které dostávaly děti u soukromých domech, nebo byly kupovány z hostince. Podle kmeňjeh účtů činil náklad na kolonii čsl. Červeného kříže ze Žižkova 28.865.04 Kč; na kolonii Československého sboru Kč 8299.41, úhrnem na obě 37.164.45 Kč. Humpolecké občanstvo vedle darů naturálních přispělo 24 obědy pro celou dobu každodenní - v celkové ceně 14.550 Kč.

Čsl. Červený kříž

Zpráva o činnosti spolku Dagmar, ženského sboru obecní komise pro péči o mládež.

Spolek Dagmar

Po založení volbou dal se výbor ihned do práce. Bylo třeba vytvářeti pleťovatí jednotlivé případy zanedbaných dětí, apatřiti je oševem i pokrmu a dospělejším rychnati přiměřené zaměstnání. Bylo potřeba navštívovati rodiny, vyšetřovati jejich poměry, příjmy i potřeby a programati, jakým způ-

V-1923

1923.

sotom nejlepe jim pomoci. Byly to pro valce obrazy brozme bídy a některých rodinách. Chudina neměla co jíst, děti byly podvyživeny a byly takzvá nahé. Výbor staral se především o oděv, sbíral peníze pro předměty, staré částe oděm a vypravoval pro některé děti v lidové kuchyni obědy zdarma.

V průběhu dobách, kdy nebylo nikde látky k dostání, sbíraly se hadry a plna, jež se výbor vypravil u zájímých podniků. K tomu zakoupil Dyancku za 3000 Kč, a tento materiál se procelem ušitím zpracoval. Toránek Dny Směčka zhotovil z tohoto materiálu 311 metrů prouha, z něhož oblečení se nejmeněji. Průběh sebrání přívěsk po domcích každý rok něco látek, jež rozmnoženy nákupem a darovanými penězi. Přičetím přádko ušití většinou členkami Dbon, z části dano k ušití za mzdou. Obleky ušity všechny za mzdou. Boty, kterými byly děti prodávány, opatřeny nákupem z oděmí přístrojů v Praze. Chudým matkám poskytována mléka, podvyživení, kypicím dětem placeny obědy v lidové kuchyni a později, když v Humpolci zahájila činnost Československá péče o děti, poskytovány dětem polevky a kavaos v „americké kuchyni“. Spolek Dagmar dal totiž popust ke zvýšení americké vyživovací akce také ve zájím městě. Členky výboru po celé tři roky trvání této akce připravovaly a rozdávaly každodenně 700 dětem pokrmy. Pro děti drem, jež byly úplně orpělé, zvýšena při městském sístěnci školna, kde 11 až 14 dětí bylo po celá tři léta vyživována až do svých čtrnácti let. Od 1. ledna 1919 rozšířena činnost o péči o matky a kojence, kterýmto Dbon nazván „Ochrana matek a dětí“ a má na starost děti do pěti let.

1923.

V lednu 1921 otevřena zvláštní pokachna pro matky a kojence, v níž každý pondělí nepřetržitě po celý rok 9 do 6 hodin apromone prohlížel lékař kojence. Při tom byly děti váženy a podle potřeby mohla se jim mlučka, mléko, léky, prádélko, mydlo a šaty. Po dvojí práždniny umístili jomé v r. 1920 a 1921 v městě i na venkově slati cizí děti na zotavenou.

Rok 1918 dostalo 261 dětí - celý oblek,
83 dětí - kabát nebo kalhoty,
157 dětí - boty,
50 dětí - punčochy,
54 dětí - kšile.

Rok 1919: 162 dětí - oblek, 39 dětí - kabát nebo kalhoty,
106 dětí - kšile, 162 boty, 32 dětí - punčochy,
24 dětí - svně nebo zástěry.

Rok 1920: 159 dětí - oblek,
70 dětí - kabát nebo kalhoty,
167 dětí - kšile,
43 dětí - zástěry,
235 dětí - boty,
32 dětí - punčochy.

Rok 1921: 100 dětí - obleky,
54 dětí - kabát nebo kalhoty,
57 dětí - kšile,
16 dětí - zástěry, 4 děti - správní puně,
5 dětí - správní kalhoty, 12 dětí - punčochy.

Rok 1922: 227 dětí - obleky, 39 dětí - kabát nebo kalhoty,
119 dětí - kšile, 46 dětí - správní kalhoty,
27 dětí - boty, 15 dětí - punčochy,
15 dětí - zástěry.

1923.

Shůrka
na zlatý poklad
republiky.

Shůrka na zlatý poklad republiky československé v Humpolci. Zpráva tuto posílala předsednictvo komitétu sběracího a předsedkyně Marie L. Dítělovou dne 24. května 1923:-

„Když jsme četli v Lidovém deníku dne 12. března 1919 úvodní články, kde kapitan Voshel byl ministrem před rozjezdem diplomatického vlaku do Paříže pronesl svého přítěle slovy: „Vyšel jsem, jak mívá: Dnes odešel jsem Pařížovi přel druhého centu zlata, které sebralo mé modřité, kutnohorský kraj, na příjezd republiky, Paříž měl kaubost a já taky. Vy mi chvilu nevíte, co znamená zlato v proklamaci republiky. Pročiny napruce, brože, naušnice, to není nic, to je mlha paráda bez účelu. Ale každý ten kousek zlata v proklamaci znamená, že celý svět má hned větší důvěru v naše finance, že omezíte stopně kurs naší kopuny. Každý cent zlata dává stopň ani přel druhého milionu, ale náš můjmo doptati lehce roborů za patnáct milionů. Dřáček opakuje: Zlato na českém člověku je přechně kařipánství, za druhé nebezpečím, protože vzbuzuje zlodějské a bolsěvické choutky, ale v proklamaci republiky znamená přejhnutí. My zvnalisté, přistě o této myšlence, přistě, prosím Vás! „Což byje!“ Činnu kapitá- ne, es mi říek. Čistá věřjnost, zde máš poslušnu myšlenu Voshovu v Čechách. Stopň za milardu. Ženy čere, učimily jte první pro- kus v dobách rozhápaných, jini neměl valného výsledku. Myšl přijde lépe: mhažte tyto práchné důvody a v větní důvěrné ču- kvu dočlnete při zlatě přijči republiky největního ztaru. Prosím me Váš o to, první Váš mltý kapitán v naše pětio za ocačnem, jež da- la pro zlato pro náš proboodu!“ zamyšly jsme se s my v Hump- polci. Tento článek vnikel máno mezi jiným myšlenu - proviáti sběracu též v našem odrese - na proklad republiky.

12. 5. 1919

1923

Dne 17. března 1919 posílám říenský robor Narodní jednoty přisunavčí v Humpolci, kde učiněn náprh vjmuti se této akce. Pozvání k účasti všichny politické strany - ke společné schůzi na den 26. března 1919 do mušního pálu Okresního domu. Po zahažení schůze předsedkyně M. Dítělovou přemeno komati největší sběracu po puvkové a to každou neděli po několika obcích. Před provede- ním sběracu byla oždy uspořádána vhodná přechmáška a popeslá- ny tištní letáky. Sebrané zlato a stůbrno ukládáno ve Svato- rdelavské radlořině. Starostm obci rozestány přepřim a pla- káty k vyvěšení v obcích. Byly též pořádány i duchovní sprá- cové, aby se pomohli každému akce tuto poděpčeli. - Shůrku po měšči provedly: Marie L. Dítělová, sbř. prokrommka; Marie Königová, sbř. ředitelka školské školy; Antonie Pjila, rova po učitelu; Anna Čapková, sbř. lékař; Jrena Popelínová, sbř. knih- kupce; Marie Švobodová, sbř. obelodmka; Marie Nětrálová, dera advokáta; Anna Sládková, dera obelodmka a jini ještě říny. Po puvkové sbřali: učitel Václav Hojer, učitel Jan Makarius, Růžena Sládková, Vladimír Štošian, školní inspektor Frant Štroud a překři učitelé škol venkovských. Po skončení sběracu byly všichny dary knižovny školek. Ve dních 19. 20. a 21. dubna byla zela sběracu veřejně vystavena ve puvkém pálu Okresního domu ve vtrí- nády zapřijčujch místním musem. Štrůž u prokladu měli stu- denti humpolečtí ve dne i v noci. - Na vstupném vybráno 192 Kč, jež rozděleny Okremí komisi pro pětci o mládež - 147 Kč, akade- mickému domu v Praze 50 Kč. - Sebrané dary odvezeny byly do Prahy dne 27. čerma r. 1920 Marie Königovou, Antonie Pjilou a Růženu Sládkovou - v protokolním plánu, jini jel na plet do Prahy. Štrůž i přivod po celé cestě poskytli sokolové humpolečtí. Odvezeno bylo 49. 25 kilogramů stůbrna, 2.386 kg zlata. -

19. IV. 1920

27. VII. 1920

Ženský odbor
Národ jednoty pošt-
marské.

Ženský Obor Národní jednoty pošt-marské v Olomouci...
Zpráva o činnosti - Ženský Obor Národní jednoty pošt-marské založen
byl 26. prosince 1909. Nejméně schůze konala se pro Olomouci i
okolí. Zahájil ji předseda mužského Oboru D. Matěj Netval, adresát.
O úkolech činnosti a dále promluvil ženský poslanec Otokar
Hlýs z Okončnice, D. něhož září upěl poprosil k založení ženského
Oboru. V této schůzi zvoleny: předsedkyní Antonie Martinová, chot'
stanitelé: místopředsedkyní Marta Chomková, chot' u fanáři,
jednatelkou Míla Bartáková, dcera postřichače; členy výboru:
Anna Čapkova, chot' lékaře, Viktorie Dvořáková, Eliška Kociánová,
Leopolda Hrochová, učitelka; Františka Škeřtová, ošava po
lékaři; Marie Wurmová, chot' továrníka. Členský příspěvek činí
na 2 Kč ročně. Přiláčen 132 členek.

V r. 1910 uspořádána akademie, přednáška Elišky z Purkyně a
koncert 27. 1. 1910. Výběr v částe 145.33 Kč. Předem vstoupil do Prahy.

R. 1912 pořádán čestný večer Bojiny Němcové, recitační večer
A. Běčkové z Mrazské Opatky.

R. 1913 pořádáno divadlo "Dábel", 1. května "květinový den"
a dopoledním proměňadním koncertem. Opánský konání a sbírka
se prospěch Poštmanů.

R. 1914 uspořádán 24. května - květinový den s proměňad-
ním koncertem.

Od vypuknutí války věnoval Obor svoji činnost Červenému kříži,
kromě sbírky k lidumilným učelům, ujal se péči o předlu pro paně
a nemocné vojáky, pomáhal při rozvozní lazareti, pomáhal v
lazareti Červeného kříže pomocnými pracemi, válečným upok-
likům poskytl pobyt ve zdejším krajině.

R. 1915 uspořádal Obor dvě přednášky "O hydrátové telegrafii
a O ochraně proti epidemickým nemocím."

26. XII. 1909

1910.

1912.

1913.

1914.

1915.

R. 1916 zvolena předsedkyní Marie L. Dítělová. Šeloz kromě uspo-
řádání čajové večer, z jejího výběru věnováno 267.44 Kč pro vdovy
a sirotky po padlých vojácích. Dne 3. května uspořádán večer,
dne 4. května divadelní představení, z jejího výběru věnováno 150 Kč
na zřízení lůžka v sanatoriu na Ples pro nemocného přísluš-
níka Olomouci. Komplexioně divadlo a krásu se prospěch
společnosti a lidumilných učelů.

R. 1917 pořádány čajové večery 14. ledna a 15. února, z jejichž
výběru věnováno fondy vdov a sirotků 119.05 Kč. - Ve dnech
25. 26. 27. a 28. března uspořádána v Obřevní domě výstava
Světlárů a národních krajů. - Dne 14. dubna - koncert, jehož
výběr 56.14 Kč. Předem fondy vdov a sirotků. - Dne 3. května
pořádán čajový večer se prospěch ochrany matek a kojenců, př-
vedeno 105.33 Kč. - Anonymním českým poslancům posláno
blahopřejný telegram a spolku "Tmavský" na paměť amnestie
50 Kč. Dne 5. prosince věnováno Červenému kříži 686.47 Kč.

R. 1918 - do převratu státního věnováno z různých prokurů
společnosti lidumilným učelům 274.48 Kč. Po převratě ještě 600 Kč a
matiční škole v Hlavošově pro děti 13 metrů prouha.

V době po státním převratu věnoval Obor přechy proji rly
skoro výhradně lidumilné věci o mezinové školy na Štöcku
a pořádal pravidelně každého roku pomocní naděle ve pro-
gich některé školní obce. Podrobně pojed o těchto činech
najíti v zápisnách ženského Oboru, jakž i ve zprávách pro-
nájstkych.

1.
Čeněk Vošmík
v Humpolci

Komiteé pro postavu pomníku padlým vojínům v Humpolci vybral k poradě o vyhlídnutí místa pro pomník humpolckého rodáka pscháře Čenka Vošmíka z Prahy. Tyž přijel dne 2. června 1923 do Humpolce, prohlédl si za vedení pisatele těchto kroniky obě navrhovaná místa pro pomník - náměstí Dvořkovo (hopu) a sad za budovou školy oblopkové, zúčastnil se dne 3. června Dvořkové schůze komitétu a doporučil k postavu pomníku nejprve náměstí Dvořkovo, potom teprve sad. Dne 4. června konala se pak společná schůze městské rady a komitétu na hopu náměstí, kde přijat obecně přebecné návrh pscháře Vošmíka a usneseno přičadati obec humpolckou, aby přivrala na pomník náměstí Dvořkovo a odstranila z něho páhu a kašnu.

2. - VI.

3. - VI.

4. - VI.

5. - VI.

VI. - 1923

20. - VI.

2.
Vypravězen z obce

Obecní zastupitelstvo dne 5. června 1923 vyprovídělo z města nepohodlného a obtížného příslušníka slovenského Štěpána Mihalíka. O jeho vyprovězení z města požádala panna jeho manželka Anna Mihalíková zvláštním podáním, ježto jí a její dítčkam svým nešťastným a zpuským životem činí život nemohutelný až k zoufání. Štěpán Mihalík, krajčovník pomocník bez zaměstnání, dopustil se také krádeže ze obce, byl však dopaden a odsouzen krajským soudem v Kutné Hoře na 8 měsíců. Byl tudíž z města vyprovězen a vyhověn.

3.
Místní školní rada

Na základě zákona o novém složení místní školní rady byla povolána ustanovit schůze místní školní rady na den 20. června 1923. Předsedou jejím zvolen František Smítek, správce nemovitého majetku a starosta města.

24. - VI.

Dne 24. června 1923 uspořádal učitelský sbor obecní i měšťanské školy divoč v Humpolci sborní vystavu všeho kreslení za celý rok. Vystava byla velmi obsáhla a byla po celý den velmi hojně navštěvována.

1.
Křesťanka

29. - VI.

Dne 29. června 1923 uspořádaly obě sdruž. školy slavnost "Dětský den", dopoledne na náměstí s pestroum programem: zpěv, hračky, recitace. Celý výnos se prospěch Černé penkové komise pro péči o mládež byl 1600 korun.

2.
Dětský den

30. - VI.

Dne 30. června 1923 uspořádal Komitét pro postavu pomníku padlým vojínům - na náměstí proměnádní koncert místní hudby, jímž vynesl 1103.74 Kč.

3.
Koncert

Nepořádek u vyřizování úředních pschání aspirantů u sdruž. dvořkové kontroly zavinily, že správce tohoto úřadu Čermák byl dnu dočasně na nemocnou dovolanou a úřad svůj měl úřadně vyzdati prvnímu nástupci. Dříve však, než byl rozkaz finančních úřadů proveden, správce Čermák z Humpolce zmizel, aniž úřad svůj vyzdal. Po jeho odchodu zjistěn, kolik nepořádek v agendě pschání, je vyřizování již několik let. V peněžních záležitostech zavad nestleatáno. Správce Čermák, jinak muž velmi hodný a úctivý vliční, vinou nebyl. Ale spíše to, kterým byl bez vyřizování z úřadu odstraněn, dotel se jeho myslí, že odešel z domova a podle pověstí potuloval se v dosti značné bídě v blízkém vzdáleném okolí.

4.
Propuštěný úředník

1923.

Zrušení vlaky

1. 1. října 1923 zrušeny byly na trati místní dráhy Humpolec - Mlýnský potok poslední večerní vlaky, jež jezdily domů z jin v úterý a v pátek. Tyto vlaky zjezdily z Humpolce ve 20 hodin 2 minuty a pracely se ve 22 hodin 43 minuty.

1. - VII.

Husova oslava

2. Husova oslava měla letošně slavnostní ráz. V předvečer prázdnin dne 5. července byla zapálena velká hranice na pozemku blíže obřanského domu. Přítomní p. hudbou ke hranici byl přímou obvodů. Na hranici promluvil D. H. C. Zdeněk Strádal, kdysi humpolecký, po něm zapěl obřanský zpěv „Hranice vzplála“. Druhého dne promluvil večer na náměstí před kostelem X. B. Salfický z Prahy. Před promluvou i po ní zapěl obřanský spolek Čech a Lech. Většina domů v městě byla ozdobena prapory, v továrnách se nepracovalo, a obchody byly zavřeny.

6. - VII.

Projekt nové dráhy

3. Na neděli dne 29. července 1923 svolala Okresní správní komise humpolecká poradu o zamýšlené stavbě železniční dráhy z Prahy do Jmou - přes Humpolec, jež v posledních letech máleza poudí hojně otlam. Poradu, jež svolána byla do Okresního domu v Humpolci, zahájil předseda O. p. k. Jozef Váňa z Kralova. Po té ujal se slova poslanec Šepel z Větrného Deníkova, jímž krátce zmínil se o vzniklé této myšlence. Po něm uděleno bylo slovo hlavnímu předníku této porady, inženýru Hofmeisterovi, městskému tajemníku z Rožmitálu, jímž v důkladné řeči objasnil celý projekt. Po něm ujal se slova velkostatekář Šrobarda z Načeradce, jímž zdůraznil nutnost průběhu průmyslu se zemědělstvím v této věci.

29. - VII.

VII. - 1923

1923

Zástupci města Stokří - Škřivina a Krumovský začali s jmenem Polní, aby trati projektovaná dráha byla vedena přes Stokří, Polnou a Velké Mlýnské. Magistrátní rada Maške z Dillava zastával se projektu - přes Dillav jádrového a šee, aby zrušena byla trati prvého řádu. Ředitel velkostatek Želivá Šrant Koubek, jímž tento projekt vsta, doporučuje nezanechávati projektu Humpolec - Pásov již dříve navrhovaný. Starosta města Humpolce Šrant Šmítek doporučuje trati na Jmou a dlejší pokračování projektu města. Po těchto řečech přikročeno k prozatímnímu ustavení pracovního sboru. Okresní správní komisi navázali následující členové: P. Bedřich Navrošek, opat želivského kláštera, Šrant Šmítek, starosta města Humpolce, D. H. C. Jozef Škřivina, ředitel městských úřadů, J. Šepel, poslanec z Větrného Deníkova, Šrant Šypš, starosta Jmoušat, Jozef Váňa, předseda Okresní správní komise, Šrant Maške, správce veřejné nemocnice, D. H. C. Koubek, ředitel kanceláře Okresní správní komise. Přítomní zástupci z okolních míst a měst byli pyžováni, aby si jmenovali do tohoto sboru také své delegáty.

V červenci 1923 prozáen byl konečně tunel na želivce od Sedlce do Větrného, kde bude postavena hydrocentrála, jež bude poháněna vodou nad nádobu přechradou pod Sedlci. Inženýr po prozkopání tunelu přes 800 metrů dlouhého, hrabky se zástupci zvědavci, aby prošly tunelem. Prozáení posledních stěny přítomno bylo na prozáení podnikatele inž. Pavlanta mnoho hostů pražských, dlejších k' doby v želivce na letním pobytě i také pisatel této kroniky.

Tunel na želivce.

1.
Výlet Sokola
k železnici

Tělocvičná jednota Sokol v Humpolci konala dne 29. čer-
vence 1923 výlet k stavbě tunelu pod Větrník. Výlet byl spojen
s přednáškou a výkladem podnikatele stavby inž. Pačouta, jakož
i s prochodem prokazovaným tunelem. Podnikatel vyložil vstup-
né ve prospěch Sokola, na němž vybráno 582 kopuny.

29. VII.

5. VIII.

2.
Promenádní
koncert

Humpolecká pouti dne 29. července 1923 uspořádala
městská hudba humpolecká osobním původem Kapelníka Karla
Příborského z ochoty promenádní koncert na Divákově náměstí.
Program: provedení koncertu bylo prvotní. Celý čistý příjem
1607.96 Kč odezdan byl ve prospěch postavení proměnků padlým
vojínům.

29. VII.

VII. 1923.

3.
Silnice k Křemouzi

V červenci 1923 započalo bylo se stavbou silnice z Hum-
polce k Větrníku, odbočkou k státní silnici město - hrodské. -
Dosa nad touto stavbou měl bývalý humpolecký policijní nadotcež-
ník Václav Přícha, nyní v hospodářské obci humpolecké, jež
vlastní celou stavbu provedl.

5. VIII.

4.
Historické kroje
řezníků

Dne 5. srpna 1923 měli humpolečtí řezníci první svůj výlet
a plavbu prováděné v historických krojích, o jejichž povaze měl největ-
ší zásluhu předseda společenstva Ferdinand Komro. V průvodu jenž
byl uspořádán, ježli napřed jezda s praporem, za nimi utvářelo se
společenstvo řezníků z Pelhřimova, potom plá úplná městská hudba, za
ní dva malí řezníci v kroji, děvčata v kroji a děvčata v národních krojích,
společenstvo řezníků v Měm. Společ. a konečně řezníci humpolečtí, dělníci
a měšci, všichni v krojích. Tak mateřského průvodu domů v Humpolci
před tím nebylo.

17. VIII.

1.
Porada
o dráze

Dne 5. srpna 1923 konala se schůze zastupitelů obcí:
humpoleckého, ledečského, dolnohradeckého a zastupitelů mnoha obcí
šipého okruhu - v Zábráoku Špohé u Ledče. Na pořadu jednání bylo
„řešení spojení Humpolce s Dolními Kralovicemi. Obec ta-
jemně zakázala J. B. B. přijal přivítal účastníky a žádal, aby byl
zvolen předseda schůze. Zvolen J. B. Váňa, předseda obce sprá-
vní komise humpolecké, zapisovatelem Fr. Kubelka, správce školy z
Štěrky. Referát o státních vytrženích se spojím Humpolce s Vole-
cemi a o přípravných pracích podal předseda. Po jeho zprávě pře-
šlo se k volbě pracovního komitétu, jenž by zastupoval všechny
tři obce. Zvoleni byli zastupovatelé: Frant. Šmíra, starosta Hum-
polce, Jan Dohl, starosta z Humpolce, za obec J. B. Váňa; za
obce J. B. Marš, starosta Kralov. a Kralov. z Koberovic. -
Za obec ledečský: obce starosta Kasal z Větrníka, Jan Časar,
náměstek jeho z Kozel. Za obec kralovický: obce starosta Mik-
šovský z Čechovic, Frant. Malík z Blažovic a Jan Pražda z Štěr-
ky; za město Dolní Kralovice starosta Čihák a předseda J. B. Jan. -
Předseda J. B. Váňa navrhl schůzi a vyložil přítomní, aby nehle-
díce na rozdíly politické pracovali společně a vytrvale k vytknutí
mu cíli, aby v brzké době zaříš. shledy, hradský kraj dočkal se spoje-
ní řešením. P. B. B. řekl, že my, hradci, obyvatelé shledého kraje
cestujeme dráho lokálkami, kdežto obyvatelé bohatých krajů pře-
něch mají cestování lacinné.

2.
Fr. Kar. Kocián

Dne 17. srpna 1923 zemřel náhle - zabil se pádem se scho-
tí na evangel. fari - zápisník podnikatel Frant. Karel Kocián, dlouho-
letý přítel podnikatelského cechu, když odcházel z hostiny, již na rozlou-
čenou uspořádal ev. fard. Frant. Malošský před svým výjezdem na stu-
diijní cestu do Ameriky. Nemí známý byl-li přičinou pádu matricový zá-
chvat či chybný krok.

1. Součez

Jičovská jednotka Sokol v Humpolci napsala ideovou směrnicí na dodání návrhů a návrhů na novom Sokolovom. Po-
pta, již je o návrzích dne 26. srpna 1923 konala ustálená ze-
střednění návrhů tyto tři ceny:

1. - architektu Karlu Polívku z Kralovských Vínohrad;
2. - architektům Edvardu Novotnému a Františku Malátovi z Prahy;
3. - inž. arch. V. Prokopovi a V. Delinkovi z Prahy. Druhou cenou počtem Františka Maláto je rodák humpolecký.

26. VIII

2.

Frágický příběh

Smrtelný příběh udal se ve stejném dne 29. srpna 1923.

Člankářský hoch František Vondrujs, synek hospodáře z Kasarek
nášel se skladišti u močírů Kaměny starou pušičku. Měředa, že
je pušička nalepita namířil na první kam arácky, stříl kolonětek a
střelou přelá pána, již dva hochy těžce zranila. Dřevákřitelý do-
nás má vytržené levé oko a pravé těžce zraněné. Druhý hoch
Wasserbauer byl zraněn také do obličej, ale méně.

29. VIII

3.

Otto Rychmorský

V posledních dnech měsíce srpna 1923 konal se v Humpol-
ci a jeho obyvatelstvu zájem učitel obecní školy chlapecké a ko-
dár humpolecký Otto Rychmorský, již odchází na nové působení
na Kral. Vínohrad. Zpěvácký spolek a Spolek divadelních
ochotníků, již převzal odcházající učitel školu všech tří
rovný - mimoškolu - čas, uspořádaly na rozložném se-
mým bytovým funkcionářem - přátelské schůze dne 28. srpna.
Otto Rychmorský má ke spolek o dva tyto humpolecké spolky
nemájně zásluh. Vě své občanské spolku byl nemavným činitelem
a dirigentem - v divadle režisérem a ředitelům a přivodil je
oba jisté na nejvyšší místo doby. Vedle toho byl činným i v obce-
řastupitelstvem, ve správě veřejné nemocnice a v Občanském spolku.

VIII - 1923

(Rychmorský) Dal prošetřit ke řízení a až do svého odchodu řídil
ve Spolkovém domě stálý biograf. Byl ředitelům křivu a účast-
nil se i ruchu politického. Založil také městskou nadaci.

1. IX

Vzdělávací sbor města Humpolce uspořádal dne 1. září
1923 přednášku odboj učitele J. Souce re Dáně "O reformě státní-
mí a městské školy".

1. Přednáška

8. IX

Academický spolek Havlíčků v Humpolci uspořádal ve
dnech 8. do 16. září 1923 v pále Občanského domu výstavbu
akademického poskání J. Fialy a posluchačů umělecko - pří-
muplové školy pražské Bertu Reifové a Karla Nováka, obou ko-
zených v Humpolci. Zájemně šly se zvláště práce obou hum-
poleckých krasáků, pro něž renamovala výstavba první vstup
na veřejnost.

2. Výstavka

10. IX

Dne 10. září 1923 konala se poslední schůze obecního
zastupitelstva humpoleckého v desavědomím dojení před nov-
mi volbami za posledního předsedání starosty Františka
Šmítka.

3. Poslední schůze
obce zastupit.

10. IX

V této polovině obecního zastupitelstva bylo usneseno
prodávati průměrnou linku elektrického vedení z Valohy do Hum-
polce i s elektrickým přízevem v byvalé dobní valce - akciové
společnosti Jihočeských elektrárn za 51.700 Kč za 1 kilo-
metr. Elektrárna ve valce přizvána byla obcí humpoleckou,
aby uspořádala proudem vodním - elektrárnu v městě.

4. Prodej elektrárny
ve Valce.

1923

1.
Obecní volby

Dne 16. září 1923 - v neděli - konaly se obecní volby celkem v obci kumpolcké na 25 obcích. Měra mírná a v Humpolci - V celém obvodu jest nápadný úbytek hlasů socialistických. Socialistické strany byly zvoleny mimo Humpolec toliko v pěti obcích; čisti socialisté - v jedné obci. Komunisté byli zvoleni ve čtyřech venkovských obcích a národní demokraté ve dvou obcích. Ve Vojslavicih postavil jeden národní demokrat svou vlastní kandidaturu s jedním jménem a byl zvolen. Živnostensko-obchodní strana kandidovala mimo Humpolec také v Hlaxálcích a ve Větrném Jaručkovi.

2.
Kandidátní listiny

- V Humpolci bylo vydáno šest kandidátních listin:
1. - Československé národní demokraty; 20 kandidátů;
  2. - Československé strany socialistické a čsl. obec legionářské; 15 k;
  3. - Československé strany lidové; 19 kandidátů;
  4. - Československé sociálně demokratické strany; 20 kandidátů;
  5. - Živnostensko-obchodní strany středostavovské; 16 kandidátů;
  6. - Komunistické strany (sekcce 3. internacionály); 16 kandidátů.

3.
Volební místnosti

Pro větší pohodlí a klid při volbách bylo město rozděleno na čtyři obvody, pro něž ustanoveny byly čtyři různé volební místnosti:

1. v pachtuši;
2. v druhém domě;
3. v chlapecké škole;
4. ve Spolkovém domě.

Volby neměly byly zcela klidné a skončily vprolehle za naprostého ticha.

16. IX

1923

1.
Počet mandátů

Nijnější počet mandátů získala do obecního zastupitelstva čsl. strana lidová - devět;	hlasů	= 717	-	9
národní demokraty - sedm;	"	= 533	-	7
sociálně demokratická - šest;	"	= 525	-	6
čsl. socialistická - pět;	"	= 392	-	5
živnostenská - pět;	"	= 380	-	5
komunistická - čtyři.	"	= 370	-	4

2.
Členy zastupitelstva zvoleni:

za národní demokraty:

- Jan Hornek, ředitel Svatováclavské záložny;
 Jindř. A. Májraňt, velkoobchodník,
 Jan Makarius, odborný učitel měšť. školy chlapecké;
 Jozef Krčil, mistr truhlářský;
 Karel Daxa, obchodník;
 Jozef Hordac, truhlář;
 Adolf Janda, kopáček.

2.
Zvolení členové

za strany čsl. socialistů a legionářů:

- Emil Kadlička, pokladník Živnostenské záložny;
 Antonín Šekyra, strojírna dělník;
 František Mašek, správce veřejné nemocnice;
 Rudolf Šlezák, úředník duchovní kontroly;
 Jan Křocher, textilní dělník;

za strany komunistickou:

- Jan Janáček, kovář;
 Jindřich Janda, krejčí;
 Jaroslav Čapek, krejčí;
 Marie Loskalová, tovární dělnice

1923.

za stranu lidovnu :

Korbet Jeneš, děkan ;
 Jozef Šmíčka, továrník ;
 Jaroslav Havel, tovární dělník ;
 Otkavian Štrádal, obchodník ;
 Frant. Jirka, tovární mistr ;
 Frant. Vřana, listovník ;
 Jozef Kysela, podnikatel ;
 Jan Škodopole, ředitelství přezence ;
 Jozef Krýžlíček, pekař .-

za stranu sociálně demokratickou :

Frant. Šmítek, správce okresní nemocenské pokladny ;
 Frant. Šmátek, kádlec ;
 Antonín Růžek, kádlec ;
 Adolf Havelka, podnikatel ;
 Jaroslav Škorkovský, podnikatel, obecní zástupce ;
 Anastazie Floková, tovární dělnice .-

za stranu živnostensko-obchodní :

Jozef Nápravník, klempíř ;
 Vincenc Mařádal, zeleňář ;
 Vilem Šeno, obchodník ;
 František Vražozal, pekař ;
 Šindřich Bergmann, obchodník .-

V měsíci září 1923 počaly první přípravné a měřičké práce na stavbu projektované dráhy Brno - Píseň, v úseku humpoleckém na úseku územní správní komise humpolecké.

1923.

6.-X.

Dne 6. října 1923 o 5. hodině odpolední sešlo se první nové zvolené obecní zastupitelstvo humpolecké, aby vykonalo volbu starosty města a členů městské rady. Přítomno bylo 35 členů, Jozef Šmíčka, podnikatel oznámil se nutnou cestou. Schůzi zahájil nejstarší člen zastupitelstva Šindřich Nápravník, obchodník, vlastní řek. Jako zástupce vlády byl přítomen št. úř. Jozef Dvábek, místodržitelství tajemník okresní politické správy. Před začátkem volby byla hodnota starostenská s několika stranami nabídnuta opět bývalému starostovi Frant. Šmíčkovi. Když však tento kandidát opětně prohlásil, že by nabídnuté hodnosti nepřijal, přistoupeno po dosti dlouhých proslávkách a průkazích k volbě. Při volbě starosty rozezdáno bylo 35 lístků, z nichž 27 ráčilo na jméno Jan Florek, 7 lístků bylo prázdných, 1 lístek - na jméno Fr. Šmítek. Zvolen tudíž starostou města Jan Florek, jemu však prohlásil, že volby nepřijímá. Po tomto prohlášení byla volební schůze přerušena za účelem dání práva, a se vedlejší místností kandida se volební komise, měli být k renouance tato přijata. Po krátké poradě prohlásil předseda volební komise, že renouance starostova přijata nebyla a přikročeno k volbě prvního náměstka starostova. Při této volbě rozezdáno 36 lístků, z nichž 34 klany za prvního náměstka zvolen Jaroslav Škorkovský, jemu volbu přijal. Za druhého náměstka zvolen Otkavian Štrádal, jemu volbu také přijal. Po té zvolena městská rada takto :
 za národní demokracii : Jan Maxaríns, odborný učitel ;
 za sociální demokracii : Frant. Šmítek ;
 za esp. socialisty : Emil Štrdlička, Frant. Mařádal ;
 za stranu živnostenskou : Jozef Nápravník a Vinc. Mařádal ;
 za stranu lidovnu : Frant. Jirka a Jaroslav Havel .-

Volba starosty
 a
 městské rady.

IX-1923

1.
Mistr Ferd. Čapek.

Umožili dne 21. října 1923 zampíet náhle púdeční
mládež městský lékař a ordinář púejné nemocnice humpolec-
ké MUDr. Ferdinand Čapek. Byl krolákem německo-broobským
Lindovl gymnáziím v Něm. Boudě, universitu v Praze. Po
absolvování púbrním kurzu ve Vídni a v Berlíně usadil
se v Humpolci, kde byl jmenován městským lékařem a v.
1902 sekundárním nemocnicí. Když zemřel bylo mu 54 let.
Byl velmi ochotným lékařem a u nemocných svým vlivným
jednáním velmi oblíben. Mimo praxi lékařskou nčasnil se
i života spolkového a politického. Byl púesedou organizace
národní-demokratické. - Politiku žil na místním hřbitově.

2.
Počasí v leze.

Počasí letošního leta bylo velmi proměnné. V čeromu
bylo celý měsíc studeno; čeromce v první polovině teple, v druhé
polovině chladno a nepúejný; toto počasí trvalo až do 6. září.
Od 6. září počalo být teple a celý měsíc září až do konce
velmi teple.

3.
Nález mincí.

Dne 8. listopadu 1923 našel kolník Frant. Wenhauer
ve Štále, ve 5. na své ovocné zahradě zelený kusček
pod dřevem asi v hloubce 20 cm naplněný 323 stříbrnými
mincemi z doby Ferdinanda I. a Ferdinanda II. Byly
to púejným kúgrou a groše. Mezi nimi i mince Leopolda,
biskupa pasovského. Máleci celý nález rozprodal na několika
místech. Nálezy humpoleckého muzea na zastápku celého
nálezu nepřijal a prodával mince jednotlivě v Diklavě.
Málek byl zaplacen ve 30 kilete pále. Nejmladší mince měla
letopočet 1643.

24. - X.

1923

8. - XI.

23. - XI.

27. - XI.

30. - XI.

29. - XII.

1. - XII.

12. - XII.

Proxmany letošního leta přenesly se i do podzimku.
Díe dne 23. listopadu napadlo přes noc mnoho sněhu.

Ministerstvo školství a národní osvěty vyjádřilo se
27. listopadu 1923 č. j. 144530-23-III. rozvířilo od počátku
školního roku 1924-25 zájmi státní volbou nových školů Kralcov-
skov.

Na stavbu nových ch. staveb navržel púhlic v obci hump-
oleckém porotila plána republiky propou ve výši 250.000 Kč.

Obesní správní komise v Humpolci zadala vypracování
generálního projektu kamýolení dráhy z Dúšetic přes Humpolec
do Diklavy - jako púčásti stádočné přičně spojovací dráhy
Púzeň - Rožmitál, Púbram - Sedlčany - Volice - Humpolec
múimým V. Karlovci z Kral. Vinohrad a St. Teplinu
z Paroubic.

Obesní správní komise učinila dne 12. března 1923
zásadní usnesení o převzetí vústřední púejné nemocnice v
Humpolci do púazní správy, kteréžto usnesení púbráleno opúěně
dne 1. čeromce 1923. Nemocnici převzme se všemi aktivy i
paziv.

Obesní púazupitelstvo humpolecké muselo se starati se o
vústřední púejní obchodní školy - za vústřednou školu Kralcovskou -

1.
První sněh.

2.
Kralovská škola
zrušeno

3.
Podpora

4.
Projekt dráhy.

5.
Nemocnice.

6.
Obchodní škola.

1.
Pozemci
na pozem. Sokolovny

Okresní správní komise v Humpolci prodala kú-
lovné jednotě Sokol v Humpolci 11.592 čtverečních metrů
porostů z bývalé školy okresní podle nádravní silnice na
stavbu Sokolovny za cenu - 1 míra za 2900 korun.

2.
Lidová strana

Lidová politická organizace čsl. strany lidové
v Humpolci konala dne 2. prosince 1923 její čestí řádnou
valnou hromadu. Zvoleni byli následující funkcionáři: před-
sedou Otavian Strádal, obchodník; místopředsedou Josef
Kypela, podnikatel; tajemníkem Tomáš Maxa, říd. učitel ve vyšší-
bě; jeho náměstek V. Špogel, staniční polladník dráhy; jednatelem
Josef Hromádka Křatoševičová, manželka podnikatelky; členy vybo-
rav: Miroslav Jenů, děkan; Frant. Hlamáčka, střílnice; Julie
Šimková, manželka kovářského mistra kovárný Š. Dítě; A. Novotný,
vratník; J. Kocodopale, elektrický průmysl; Dominik Peroutka,
kolář; Frant. Hrzina, obchodník pivovary; Jaroslav Havel, kladec,
Marie Špičková; M. Zelenka, krejčí; K. Kvaš, obuvník; Frant.
Kotera, obchodní průručí u Fr. Hrziny.

3.
Městská stráž

Městská stráž humpolecká byla oprávněna v prosinci 1923
novými služebními helmami podle vzoru prazáckého či anglické-
ho.

4.
Marek Jedlinský,
rodin.

Dne 13. prosince 1923 zemřel v Humpolci československý kabátní
Marek Jedlinský, jímž měl za manželku ženu po býv. izrael. ná-
zvu humpoleckém Dvorníkové. Byl sám také učitelem na ná-
rodné škole humpolecké a po jejím zrušení stal se v Humpolci
kabátnem. Uměl zcela oprávně česky a byl pro její mluvenou a
porozumění povážlivě oblíben.

8. - XI

23. - XII

2. - XII

30. - XII

31. - XII

3. - XI

12. - XII

13. - XII

Okresní zastupitelstvo humpolecké městečka z nových voleb
konalo první první schůzku, již předsedil první nově zvolený sta-
rosta města Jan Hopenek.

1.
Jan Hopenek,
starosta

Okresní zastupitelstvo v Humpolci povolilo na přístavbu
významné nemocnice v Humpolci příspěvek 600.000 korun.

2.
Dar

Okresní správní komise věnovala obci pro zachování
krajiny Lipnice 1000 korun příspěvků.

3.
Dar

Dne 3. listopadu 1923 byla dokončena stavba nové sil-
nice do Kilemova, již byla započata 28. května 1923. Silnice
kato volbouje vol státní silnice německo-československé a je prodlou-
žena až ke klatovské dráze do Káčkova. V katastru obce hum-
polecké měří 786 metrů; celá 1845 metrů. Obě části této sil-
nice stavěly obě obce Humpolec i Káčkov ve vlastní režii -
Dělní technický měl státní Jaroslav Kytýř z Humpolce.
Humpoleckou část prováděl městský hospodářský průmysl Vá-
clav Pícha, býv. městský strážník. Stavbu prováděl na část
humpoleckou činil asi 200 Kč za jeden metr. Celkový náklad
na tuto část 155.377 Kč 58 l. Do správy Okresní správní komi-
se přezala byla pro kolaudaci konané 14. září 1926.

4.
Nová silnice
k Kilemovu

1924.

Změny názvů
osad.

Koncem r. 1923 byl vydán ministerstvem vnitra a státnímu úřadem statistickým: "Statistický lexikon obcí v Čechách", jímž je zároveň úředním permanentním názvem všech obcí, osad a částí osad stanoveno ministerstvem vnitra podle zákona ze dne 14. srpna 1920 č. 266. Podle tohoto seznamu mělo ministerstvo vnitra některým obcím a osadám názvy nové - odložené z jiných desavádních. Politické obce a osady v humpoleckém kraji mají nyní jména následující: Zdobychov, Počáň, (Počáň), Jmákov, Braunšov, (Braunšov), Jistě Staré, Jistě Mladé, Hory Vlčí, Jitka, Jindřichov, Lhotka Pustá (Pustolhotsko), Pyska, Čejov, Čelovice, Dubí, Páčkov, Rozkoš, Věleňov, Dvůr, Dvůr, Hrálec, (Hrálec), Hnězdovice, Hojanská, Humpolec, Janov, Janův Věleňov, Věleňov (Věleňov), Jívce, Kalhov, Kalhůvka, Hůle Staré, Kamenice, Kejžlůvka, Kojkovice, Kleteč, Koberovice, Kojčín, Komárovice, Kyska, Krasňov, Lešná, Lhotice, (Lhotice Sádová), Miletín, Lhotka, Lohenice, Holušice, (Holušice), Lisky, Mikulášov, Myletín, Opátov, Pavlov, Petrovice, Radňov, Rápatice Horní, Sedlice, Smořaty, Níce, Okavčaty, Skála, Skotkov, Šlamič, Šperice, Světlice, Šimauv, Třebky, Ústí, (Ústí), Vělice, Liskovice, Věšník, Vojslavice, Záhoví, (Záhoví), Zbítice (Zbítice), Zimolvy, Zdranice, Želiv. -

Změny týkají se kolika několika jmen, jež jsou uvedena v závorkách. Mejsm značné. Avšak, kde se jako jméno Holušice - místo starých Holušic, nelze pochopiti. Také obyvatelé této obce krouží nad touto změnou svých hlavních a nejím p. n. docela nic spoznějí.

1. - I. - 1924

1. - I.

Rozpočet místní školní rady humpolecké na r. 1924

jeu pověby na náklad osobní	Kč 32.494 -
na náklad věcný	102.900 -
na exponum v Páčkově	2700 -
úhrnem	138.094 -

z toho případů uhradili:

obci Humpoleci	132.931.56
obci Dvůr	1.544.84
obci Věleňov, Páčkovem	3603.19

4. - I.

Od 4. srpna 1924 provádějí zemský úřadní úřad revizi obecních účtů a hospodářství obce za poslední léta. Revize probíhá několik dní a zabývá se kontrolou, zda počítání vydané z účtů obcí jim řádně provedena, byla-li řádně položena a v povoleném rozsahu provedena. Výsledky revize tyto se i obcím přijímá.

3. - I.

Dne 3. srpna 1924 zemřel v Humpoleci bývalý humpolecký směnčík Mořic Ambrož ve věku 78 let. Z mládí zájmal se již na svou veřejnou i společenskou, byl při zakládání zpěváckého spolku Čech a Lech, členem Sokola, později hořlým stmpřicem bývalé politické strany mladočeské, společníkem a druhem v práci býv. humpoleckého starosty města Filipa Gjevíře. Ve svém vlastním povolání soukromnickém žil neměl. Svá poslední léta trávil u své provdané dcery Marie Dolekové v Humpoleci. Meštánsko zájmal se také jubilejní slavnosti zpěváckého spolku jako jediné z mládežnických jeho založení. Byl povahy božské a veselý až do posledních let. Byl kovářem humpoleckým.

1924

2.
Rozpočet
místní škol. rady.3.
Revize obecního
hospodářství.4.
Mořic Ambrož.

1924

1. MUDr. Jos. Loucký

Počátkem ledna 1924 nastoupil při rozjímání okresní politické správy nový zdravotní referent - zdravotní koncipista MUDr. Jos. Loucký, rozemý na Moxavě, major zdravotní služby v ruských legiích.

2. Sněžová bouře

Dne 8. ledna 1924 překvapila do zdejší krajiny velká sněžová bouře, její přerušila na několik dní všechnu dopravní úpravu na železnici, ale i na všech silnicích a cestách. Samé mláčky pelhřimovská vozidla až na křižovatku k mlčici Wilsovoji byla zavázána přechem do výše čtyř metrů.

3. Dar české menšiny na Švédsku

O Švédském dni minulého roku byl poslán humpoleckým rolnicem Miroslavem Jankovským přimavské značným vánočním dárkem menšině české na Švédsku. Poslán bylo k prozdání školní mládeži: do Směčné - 23 obleky pro chlapce, 17 obleků pro dívky a 9 párů bot; do Studénky a Dolního Křivánku 12 obleků pro dívky, 6 obleků pro chlapce, 9 párů bot; do Petrovce 10 dívčích obleků a 3 obleky pro chlapce; do Bělého Kamene a Hlavčova 6 dívčích obleků, 7 obleků pro chlapce a 5 párů bot; nadílka také vyžadovala nákladu na úšití obleků ellapických 1670.03 Kč, na úšití dívčích obleků 512 Kč; boty 966 Kč, prošívané 204 Kč a látky celkem 3050 Kč. Celkem vydáno hotově 6402.03 Kč. Mnoho zaznamenati, že všichni prací i celý náklad nadílky věnovali pouti občanské města Humpolec; občanské pseudorských obcí odem humpoleckého nevěnovali nic, a přece i oni mají stejnou národní povinnost.

I.-1924

10.-5

8.-I

24.-XII

1923

1923

1924

2. Proměna pošty

Dne 10. ledna 1924 svolala místní Obchodní gremium schůzi zájemníků z řad obchodníků a živnostníků za účelem prokázat ve přímě přeměny zdejší pošty na poštu královskou. Schůze konala se v kachnici o 5. hod. Dopolední a byla zahájena starostem gremia a obchodníkem Karlem Jankovským. Zpravodajem velkoobchodníkem X. Josefem Poláčkem vyhlášen byl cíl a výhody královské pošty - a podáváno k vyhodně době, ježto dosavadní správce pošty řádně do vyhlásky. Přítomní zástupci města i obchodníků projednali smlouvu s projektovanou akcí a proto zvolen ihned osmičlenný výbor za účelem dalšího jednání. Zvoleni: Jos. Poláček, velkoobchodník; Karel Šak, obchodník; Jan Markarius, učitel; Jos. Šmíčka, kovárník; Jos. Lěsovský, obchodník; Jan Komek, řed. záložny a starosta města; Ferdinand Šol, kovárník; Oldřich Kocian, obchodník.

Zpráva o činnosti čl. Červeného kříže za r. 1923.

Oděvem, obuví a prádlem bylo poskytnuto 39 osob z Humpolce; pohřbeným v Myletíně dostalo se oděvu a prádla za 1530 Kč; oděvem a prádlem opatřeni i pohřbení cestáři Fr. Hájek z Dušícova; hochům z Polkanvatské Rivi, jež má čl. Červený kříž v evidenci opatřeny předměty potřebnými; s republikou Polskou se vyjednává o expatriaci dětí pro bytí ruským kapelníkem Dvořákovi, rozemý v Humpolce, které jsou nyní v polském Stryčce v Rzesova a strahy otce i matky; osleplému kuchaři Pacl. Tráhem poskytnuta předpota 600 Kč; v Spolkovém domě uspořádány přednášky o působení zdravotní, tuberkulóze, pohlavní zdravotní a o zdravotních koloniích Červeného kříže.

2. Činnost čl. Červeného kříže

1924.

1. Požár

Opátek dne 18. ledna 1924 vypukl blesk po poledni požár ve skladu s tím obchodníka Karla Šupochy na německobrodské silnici nedaleko nemocnice. Celá budova i se zářivkami tím shořela. Zásuvní požár bylo značně ztlumeno nedostatkem vody, již se musela čerpat elektrickým pohonem až z rybníka Na hrázi v Kamenné ulici. Příčina požáru zůstala neznáma.

18.-I

2. Za Nejedlý, přednáška

Dne 19. ledna 1924 přednášel v Humpolci známý spisovatel a kritik univers. profesor z Prahy R. D. Zdeněk Nejedlý o životě a díle Imetamovi.

19.-I

3. Biograf, zpráva

Společnost přátel biografi v Humpolci vydala v polovici ledna 1924 výroční zprávu za rok 1923 o své činnosti. Ústřední do biografi za uplynulý rok činilo: 62.748 Kč 20 h; náklady 629.16 Kč; vybraná dávat 12.118.50 Kč; dobrodruž. 75.495.86 Kč - výjím. - Vydání: za filmy 13.191.07 Kč; základy filmu opět - 2315.40 Kč; plakáty a vstupenky 1799.- Kč; najmutí 3.682.20 Kč; elektrární 2605.50 Kč; režijní výlohy 8.125.87 Kč; dary 3383 Kč; daně 4442.12 Kč; válečným invalidám 500 Kč; dávat zaslá 12.118.50 Kč; Obč. komisi pro péči o mládež 1146 Kč; Čer. ústavu 1146 Kč; výj. pro potřeby dary 9.009 Kč; rezervní fond 4141.91 Kč; běžný účet 7589.99 Kč. Stav rezervního fondu 11.168.82 Kč; invalidního fondu 1942.31 Kč; chudinského fondu 2585.33 Kč; studijního fondu 5.398.80 Kč.

1923

I-1924

1924.

26.-I

Dne 26. ledna 1924 zemřel v Humpolci Šimund Sedler, inženýr, bývalý obchodník ve stáří 83 let, muž, o němž se kdysi říkalo, že mu patří celá Štěpánská. Byl dobře posuměn, plně dodati, že to byl obchodník, již velké svého obchodu zabýval se přijíčováním peněz, státi peněžnímu a to i na velmi slušný úvok. - Mnoho peněz měl rozpráveno v Štěpánsku a mnoho z nich vtěleno do pozemkových knih. Sám ošim sám zavrzoval své dlužníky, že v něho všechno nakupovali a proto před pádem a před převratem byl Sedler postládán za bohatého člověka. Měl svůj obchod na dolním náměstí v malém doměčku vedle Rybáků. Mle se pilonku jeho činnosti obchodník potkával ho nemla pře. - Spol. úpory, jistiny a cenné papíry měl skoro všechno uloženy ve vídeňských bankách a pakus. tých hospodář. a státním převratem československým postl byl skoro svého svého jině. Zemřel v dosti nepřiznivých poměrech. Jeho jmění, jmu říje ve Vídni.

Šimund Sedler

lékařské honoráře

V měsíci lednu 1924 objevovaly se leckde i v Čampíně záj. ní krajiny huslé stesky na pěstí vypoř. honoráře lékařů za léčení. - Mnoh jim tu (v dětech) sta a kánie. Dvě návštěvy lékařů do městské nemocni postl v noci - plitum celý vytežek z malého hospodář. nebo měitel. su postl v nemocni finančně slabou převodm do alub. Dary lékařské byly sdě. lany v dobách největší chaboty a chus, kdy příjmy se musn na všech stranách přímo složen, je třeba nápravy. V nemocni člověk nebude moci volat lékaře, protože mu nebude moci ani zaplatit.

1. veřejná knihovna

Stav veřejné knihovny a čítárny Komenského v Humpolci ke dni 1. ledna 1924 je takto: knih zábavných 793, pouč-
ných 271, časopisů 494, v roce 1923 přibylo 19 knih zábavných
koupi, 14 darem, 47 knih poučných koupi a 23 darem; 4 ča-
sopisů koupi a 7 darem, 4 knihy pro mládež koupi. Vyřadí-
ny byly 2 knihy. Počátkem letošního roku měla knihovna cel-
kem 1684 knih a časopisů. Vyprůjčovalo si celkem 365 členů. Knihovna byla otevřena v r. 1923 po 39 týdnů, a knihy půjčo-
valy se dvakrát v týdnu za poplatek 10 h. Členů si vyprůjčilo
3003 prazky; z nich 169 knih poučných. Příjmy v r. 1923:
zůstatek z roku minulého 1731.94 Kč; příspěvek obce 3.400 Kč;
poplatky 342.90 Kč, celkem 5474.84 Kč. Vydání v r. 1923:
za knihy, časopisy a hudebniny 1117.50 Kč; za prazky a oprá-
vy knih 1936.30 Kč; správní výlohy, zařízení, služby 1593.34 Kč,
celkem 4647.14; zůstatek 827.70 Kč. Uzdělávací stov města
Humpolce přispěl na zařízení veřejné čítárny částkou 3000 Kč.

2. výstavka učňovská

V sobotu dne 2. února 1924 konala se na městské radnici
porada zimoškolstva svolaná Obcími jednotou čimoušských spole-
čností pro okres humpolcecký za účelem upřesnění výstavky uč-
ňovských prací. Schůzi volal a řídil předseda Obcími jednoty
obchodní Otavian Škráchal, nastínil krátce účel schůze a u-
dělil slovo přítomnému referentovi technologického muzea praž-
ského inženýru O. Papěřovi, jímž objasnil organizaci výstavky uč-
ňovských a dal pokyny, které si při pořádání výstavky počinati.
Po porádání zodpověděl referent ještě některé dotazy, načež schů-
ze usnesením, že se výstavka na konci školního roku 1923-24 se-
pořádá, byla skončena.

1-1-

2-1-

1. Komunistická schůze v parcelaci

Komunistická organizace humpolcecká svolala na
den 2. ledna 1924 veřejnou schůzi lidu do svých protkolonijních míst-
nosti na Kuchařov, v klasenkové třídě, zvaných nyní Lidový
dům - s tématem k písnem i rozhovoru: "Parcelace melko-
stádků a přivlastnění zemědělců". Schůze svolána za tím
účelem, aby probírala na parcelacím prábní melkostádku
klášterského a melkostádku heralceckého, na nichž má-
lo obyvatelstvo okrem humpolceckého jisté zvláštní zájem.

2. Baturova družina

Koncert Baturových zpěvaček - mrazáček dne 2. února
1924 v Dělnickém domě v Humpolci byl kadeštrujm pécením.
Bylo to něco nového, nezabávaného, co poslala kadeštr Batur-
ových chovanců z Prahy. Je zvláštní, jakými hlubokými
city naplní jejich zpěv podle posluchačovo. Kdo jich neslyšel,
je o krásný okamžik svého života chudší. Ji, kdož slyšeli a
otvírli duši svou plně dojmům, jež zpěv těch dětí působí, ne-
zapomenou nikdy. Může se říci, že zpěvačky - mrazáčky
Baturovi přinesli k nám kadeštr. Koncert vydaril se i finanč-
ně. Bylo možno odvédati Baturové družině z hrubého příjmu
2.631 Kč - čistých 2244.52 Kč. Zajímá nás, než se dalo o-
čekávat, ježto tohoto dne pořádaly se v Humpolci - jinde-
dva plesy. Pohostinství poskytli družině velmi přátelsky a o-
chetně četné humpolcecké rodiny. Tímto prvním příjmu vykou-
pením v Humpolci získala si Baturova družina kadeštr zá-
jem, že ještě za koncertu i po něm hlásto se mnoho přivlastní
a dobrovolnými počinými přispěje na Baturův ústav. Do Hum-
polce zajeli Baturovi zpěvačky - po své cestě po Americe, kde zpi-
vali také prezidentu Wilsonovi.

1924

1.
Parcelace
velkostatek.

V měsíci únoru 1924 započalo v okres humpoleckém příkládkové řízení k parcelaci na všech objektech patřících klášteru v Želivě. Parcelace týká se všech obcí podléžejících dvorům: Želiv, Smrtov, Semechov, Žirice, Lhotice, Bělá, Něčice, Simonice, Mladostice. Příkládkové řízení potrvá 14 dní. Příkládky do-
dávaly zastupitelům s příslušnými úřady. Taktéž na pan-
ství Hradištském bude počato s přípravami pro provádění
porozumění reformy.

2.
Uraz

Dne 5. února 1924 utrpěl kněz Karel Konečný, zaměstnaný v továrně firmy Šmerich Dítě, těžké poranění. Ze smrtelného zranění stann vyšetřil čumek a zasáhl ko-
něného blýžko spánku do hlavy. Několik zranělo medikálně
opatření čumek proti vyšetření.

3.
Proti parcelaci

Po prohlášení úmluvy státního pozemkového úřadu o par-
celaci panství kláštera želivského ozývaly se i hlasy nejen u přísluš-
níků a přátel tohoto kláštera, ale také i mezi občanstvem žitých
politických stran, ba i sama městská rada humpolecká musela
se podati Státnímu pozemkovému úřadu memorandem pro-
ti parcelaci. Důvodů bylo mnoho. Šlo hlavně z nejprávnějších dů-
vodů bylo přirozené předpoklad, že za nedostatek pokavin u do-
bách přitvorné války skutečně klášter želivský měl nepopurné záležitosti
o zásobování města i okresu. V Humpolci za války sešlo se ně-
kolik mužů, kteří si uvědomili, že se o zásobování obyvatelstva
postarají sami bez ovlivnění vládní i za cenu své o-
sobní nebezpečí a bezpečnosti. Byl to starosta města Frant. Šm-
tek, továrník Jan Jozl, ředitel záložny Jan Horník, ředitel
městských úřadů Joz. Hyslopicek, okresní komisař J. J. Džábek,

I-1924

5-II

19-II

2-II

1924

ředitel polníkové školy Oskar Žierina, obchodníci
Dindřich A. Hápramík a Oskar Haller, - k nim přistoupil se
oproti želivského kláštera František Vavroušek a ředitel velko-
statku želivského František Koubek. Součinnosti těchto ně-
kolika mužů stýrána po pět let, což co rok, želivská zásoba
žita v množství 6 až 7 vagonů, dovážena krajně želivským
klášterem, přes pražský i vídeňský úřady a přitom vývozem
z okresu a rozprodávána za nepatrné ceny v dobách, kdy u ji-
ných okresů zůstal hlad a bída. Pět let trvalo krajně zásobová-
ní Humpolce a okresu tímto způsobem. Byl to čin, který
kdyby byl prokazem, měl by býval v zájmu nejen státního
úřadu práce, ale i zájmu i odporu všech žitých osob.
To vše bylo v Humpolci i v okolí v době panství a bylo také při-
činou protestů proti parcelaci želivské, protože začne jiné se
smrtelných panství takového činu v dobách jejich příchodu neu-
činil. - Podání memoranda městské rady humpolecké
proti parcelaci panství želivského vyvolalo psát v jisté části
obyvatelstva okresu i města nevoli; byli to příslušníci strany
agrární a stran příslušných, protože memorandum přičítali
i jiné jiny.

Proti parcelaci panství želivského podána byla v Želivě
na den 2. února 1924 veřejná pohlednice všech zaměstnanců velko-
statku želivského, na níž byla předána petice, již polním úřá-
dům dávali předepisovat všem příslušníkům, zaměstnancům
panství želivského, ale také i jiným osobám. Je-li při tom
byl agitace nebezpečná, je samozřejmé. Taktéž se všech místních
a krajinských listů ozývaly se hlasy pro i proti parcelaci.

Proti parcelaci
Želiva

1924.

1
Jan Kryštof, profesor.

Profesor Ph. Dr. Jan Kryštof, zastaralý a pilný historický pracovník a spisovatel velkých populárních monografií z oboru všeobecné dějiny, zemřel dne 1. března 1924 na škol. Vinohradech, kde dlel jako profesor na odpočinku -- Zemřel v počinemém věku 80 let. Narodil se v Humpolci na Lužích a od svých studentských let působil se hlavně historické práci badatelské, zejména o revolučních dobách r. 1848, jakož i v době napoleonské. Vydal populárnější díla "Dějiny nové doby" a jiné spisy mezinárodní. Podrobnější data jeho života lze nalézt v Novém naučném slovníku -- Byl mladším bratrem univerzitního profesora Fr. K. Kryštofa, spisovatele dějin českých.

2
Pocasi v únoru.

V únoru března 1924 bylo u nás velmi krásné počasí. Ve dne bylo slunné a v noci klidně mrazivě. Dne 15. března v 10 hodin dopoledne byly ještě 2° pod nulou. Zima kterouž d. polovce prosince 1923 nepolevila. Znovu mrazilo, na holo, nebo na chvíli pořádko a hned zase naprostá mrazila. Dne 19. března celý den přezřelo.

3
Divadlo.

Dne 8. března 1924 počala v Humpolci polostínová hra divadelní společnosti Vlastyhořa.

4
Nový spolek Sr. Huberta.

Téhož dne - v neděli - založen byl v Humpolci nový spolek "Lovecký klub sv. Huberta". Mjstní zaslulhý o jeho založení měl zejména okres domovní politický správní M. Dr. Dvořák. V ustanovení schůzi zvolen byl předsedou továrník Jan Šmáčka, místopředsedou továrník Adolf Trnka, jednatelem obchodník Adolf Škopkovský, pořádatelkou berní ředitel V. Čížek;

1924.

do výboru zvoleni ještě: předseda okresní politické správy pán K. Zellner, a tovární ředitel Škubert, - revizory účtů: pán pán města Jan Slomek a ředitel záložny hospodářské Nápravné. Spolek má za cíl: lov, sblížení s přírodou a zdravý život.

18. - II.

Dne 18. března vzalo obecni zastupitelstvo humpolcké na předání schůze knihovna Vincence Kameně, učitel obchodnické školy, knihovníkem Václav Kameny a šikariny Kamenického v Humpolci.

1
Vincenc Kameně, knihovník.

29. - III.

Dne 29. března 1924 konala se na radnici humpolcké porada schůze zájemců a řad obchodnictva, živnostnictva, obchodu a průmyslu, městské rady a okresu se přičiněním obuvní a dřevní porady mezi Humpolcem a Měmeckým Prostem. Schůzi řídili přítomní ministerní pán z ministerstva železnic Dr. Krýza, Krýz a ině. Lamač; za obchodu a živnostnictva komorní generální sekretář Dr. Lamek. Dr. Krýza, jako finanční referent ministerstva železnic, pronášal na neutěšený stav zápis lokální dráhy v r. 1922, pro který bylo nutno z nepříjemných důvodů přerušit plat z Humpolce do Měm. Provozní zrušiti. O obnovení jeho nebylo dnes naprosto jednati. Dr. Lamač pronášal na možnost náhrady tohoto platu - autobusem na kolejkách, které vyrobí firma Laurin a Klement v Mladé Boleslavi. K této věci promluvil i: Dr. Poláček, velkoobchodník a ředitel velkoobchodní společnosti in. Škubert. Německým usnesením přestalo - domáhali se k tomu toto nového mezikomunálního vzájemného by se doprava zlepšila.

2
Lokální dráha

1924

MUDr. J. Džirásek

1. V revolučních letech v úterý 21. března 1925 skončil život MUDr. Jan Ev. Džirásek, odborný lékař vnitřních nemocí a bývalý městský a polstadniční lékař humpolecký. S ústředím Džiráskem rodovali káronitá postava pokrokového hnutí z r. 1890, které dalo českému národu a jeho politice řadu významných pracovníků: J. Kaňka, K. H. Sokola, literatury Hájny, V. Klapáče, Ant. Kalinu, dr. Kloudu, Fr. Tomáška, J. Šonky a jiné. J. Džirásek, povolání chirurgický, přilnul plným zájmem k politickým, kulturním a sociálním ideám pokrokového hnutí a působil jím učením po celý svůj život. Absolvoval univerzitu usahl se jako praktický lékař v Humpolci, kde strávil přes 30 let, zůstal tu velmi rozšířeným klientem. Proto mu však nalezal odyšky dosti časté, aby se zúčastnil veřejného života strom, činem i písemně. Byl původně stoupcem strany radikálně-prosvolové, ale připojil se r. 1903 k secesi Aloja Hájna (z. ze fraxe Osvěty lidu), s níž vstoupil r. 1905 do české strany pokrokové. Šel dále do radikálně-pokrokové Samostatnosti a potom do Osvěty lidu (parohelpické), také do pražské Hlubina va Cam - velmi činný dopředu z Humpolce, s níž velmi ostře špal humpolecké poměry veřejné a přímě mladočesko-klrikální, čímž dostal se do prájného sporu s přestaviteli tehdejšího veřejného přístevu humpoleckého, zlatě se pojím bývalým přisvětem a přítelům i druhem ze Sokola - Filipem Dževářem a jeho starem Otakar Martinem a s velkou částí humpoleckého tehdejšího veřejného mínění. Vesle toho byl i literární činný nejen v politickém životě, ale i v literatuře domé - lékařské. Spory s humpoleckými lékaři, najmě s Filipem Dževářem, vyvolaly v Humpolci - v úplně nepřátelském a křivě přeusených Džiráskem do Sokola a všeho veřejného života humpoleckého,

31. III.
1925

1924

způsobily úplnou roztržku v Sokole, jejíž důsledkem bylo vystoupení Dževářova i Martinova ze Sokola - a stvorný boj prokrasny i novinářský s obou stran. Filip Dževář těžce nesl úpletu Džiráskem za to, že on sám (Dževář) měl jediný zásluhu o ustanovení Džiráska lékařem v Humpolci. Děkoun z přičin, proč se Džirásek tak přelice postavil proti Fil. Dževářovi (včetně jiných) bylo provinění Dževářova, jímž se jako starosta Sokola zúčastnil oficiálního vnitřního biskupa Pjyngycha v Humpolci. To také roztržilo i ústředí Sokola na dvě strany. - Druhou příčinou sporu byla nezdařená starba Sokolovny, již staral star Dževářov Otakar Martin. - J. Džirásek, jímž muv značného vzdelání Doborného i šerbecného příkladu měl šar také své chyby. (Xdo z nás je bez chyby?) Děkoun byla častěná jeho opsterní jedinství a čijáctví - a dosti silně vyvinutý - egoismus, kterážto vlastnost postelní rozvodla ho i s jeho druhy v povolání - s humpoleckými lékaři: Dr. Jaroslavem Kašparem a chirurgem Janem Pjcolermanem - bojem o nemocniční polkladu. Zápar tento (jímž nelze tento ani pojmenovati) vedl byl s obou stran velmi houževnatě a přimul J. Džiráskovi i přelice před krajským soudem v Kutné Hoře a velmi neobutnou polemiku novinářskou v Podhvoctých listech kutnohorských, již proti Džiráskovi vedl J. Matěj Netval, architekt humpolecký a právní zástupce Dževářů Džiráskových. Polemika vyvolala v celoněradu novinářských članků lidových spor prochní a svědčí o značném úpadku nejobvyklejších forem života sokrovného i veřejného. - Že toto druhého boje nezjedl šar J. Džirásek jako vítěz, protože pravda ani právo nebyly na jeho straně. Vyšledek jeho měl i ten následek, že J. Džiráska sponžitel i jeho nejblížší přátelé osobní i političtí, což u něho vyvolalo po

1924.

obrobením přelícem sonchm - resignaci. Od té chvíle promýšlel
D. Diránek na odchod z Humpolce, neboť ani jeho byje politic-
ké neblížily mu na pověsti totiž, jako jeho rojpas z humpo-
leckými lékaři o nemocenském postlachu. - Příležitost k odchodu
z Humpolce přinesla mu válka. Byl povolán k vojenské služ-
bě lékařské do Pároubic a zde našel nový domov i povol.
Opět byl dobře známo (před válkou) s profesorem S. G. Masa-
rykem, jehož se sete za Masarykova pobytu v Humpolci tá-
ka hostil.

Chrosní péče

o mládež - 1923.

Obrobní péče o mládež v Humpolci vyžala za u-
plynutý rok 1923 tuto správu: Výbor krmal celkem 8 schů-
zí, a to 4 schůze předsobrobního, 4 schůze výboru správní.
Náročná věc schůze byla celkem pláno. Dopisů přijato 342,
Desátů 236. Podporováno celkem 33 volů se 74 dětmi ná-
kladem 3529 Kč. Z Humpolce bylo volů 8, z venkov 25.
Mimo to poskytován vychovávací příspěvek na 2 děti v ústavě
hluchoněmých - obnosem 650 Kč. Stipendia molélena tři.
Bezplatně jízděny opatrovány dětem i přivoztím do pře-
něj ústav, klamě do Prahy do dětské nemocnice a do Je-
dličtva ústav. Do podání umístěn pouze jeden přístek - v po-
slední době přijal prvek v ochranu tří přístky z Polska, věstlu-
ni do Humpolce. Dva mládké Rusové vrátili se opět do Ruska,
zde zůstali ještě dva Rusové a dva němové z Podkarpatské Ru-
si. Válečným přezobencím a podinám po pachtých legionářích
věnuje se plná péče. Odbr šacovací dostal 259 přihlášek o volů,
klastní bylo vyřazeno 65 zádní z Humpolce, 38 z okolních obcí.

1923.

6. - IV.

Strana matek a vojenců je umístěna v budově školy oblapce, kde každé pondělí od 5 do 6 hodin společně ordinoval lékař, nejprve J. F. Čaper a po něm Dr. Výchovný. - Útulna: v útul-
ně bylo celkem 11 dětí, jež za příspěví domovných obcí byly
obrobní péči vydržovány nákladem skoro 10.000 Kč. Tom to přet-
šimův přístek úplný. Kancelář Obrobní péči nachází se v O.
Krovní domě a účastuje se v ní každou středu a pátek od
9 do 12 hodin dopoledne. Tom vyplácejí se příspěvy, přijíma-
jí se přihlášky na šacovní, předávají se rady a vřizují se bě-
ně záležitosti.

Náboženská obec církve československé kmala dne
6. dubna 1924 v místnostech hostince u Černého orla mimo-
řádnou valnou schůzi, na ní mimo správy činnosti pro-
vedena byla také volba předsedy a rady starších. Přičtení
zápisů po přípravných byly vzaty na předání, jakož i zpráva
o stavu čtenstva, jehož jest v Humpolci a v okruhu 1400 duš.
V provedených volbách zvoleni: předsedou starších dráhu
Sekyra, místopředsedou předsední úředník Kulovany, legio-
nár; jednatelem br. Kocáb, tajemníkem st. Hájek, obchod-
ní příručí. - Stejně jednomyšlně byla provedena i volba rady
starších.

12. - IV.

Umoči ze 12. na 13. dubna 1924 napadlo mnoho
sněhu; někde do výše 25 cm. Ranní nasázené brautry
na poli umrzly a ve dne maršly se stíčky obrobní le-
doví kamponchy.

Církev

československá

Přesaz.

1924

Koncert zpěváckého spolku Čech a Lech v Humpolci známý dne 13. dubna 1924 byl dirigován slavným velkým mistrem české hudby. V místnosti Spolkového domu nebylo místa pro všechny. Obecnost humpolecká ráda ovšem projevila velkou účastí i cizinci pochopili Smetanova významu. Mnozí konstatovali, že večer s tak vysokou uměleckou úrovní a tak pohnutou náladou nebylo ve Spolkovém domě v Humpolci mnoho...

1. Oslava
Dobřícha a Smetany

2. Veřejná schůze

3. Čeněk Vosmík

4. Kopaná, sport

Dne 13. dubna 1924 konala se v Humpolci v sále na Kuchařově (Lidový dům komunistické strany) veřejná schůze dělnictva textilního s přívlastkem a rozpravou na téma: Cíle socialismu.

Humpolecký prodávčí Čeněk Vosmík, pražský pochán, známý v Humpolci svými pochany na klobáky má matku „Kvítku na proužky“, uspořádala d. 13. dubna do 15. dubna 1924 první souborovou výstavu v Praze, v sále Klementina - s náměty většinou ze světa duchovního - náboženského.

V Humpolci, jako všude jinde, rozvíjel se mezi mládeží - a v Humpolci zlatě mezi dorostem dělnickým - sport - v kopané. Nejčinnější v tomto sportu byl dělnický spolek Dvůrská hvězda, který skoro každou neděli a prázdné dny ledové na hřišti vedle žilavské pilyce na pozemku Kovárníka Edmunda Bzoka (firma E. Dítě) kopal. Tak bylo skoro celé léto. Protivníci byli: z Dvůrky, z Kém. Bzoka, z Pelhřimova a z Dolních Kvačovic. Kámu přiblížilo vždy hojnost obecenstva.

13. - IV.

13. - IV.

18. - IV.

21. - IV.

1924

Dne 22. dubna 1924 byla opět velká zima a celý den padal sníh.

Strana národních socialistů vvolala na den 27. dubna 1924 veřejnou schůzi všech malozemědělského lidu, na které mluvil senátor - měřil C. Lisý na téma: Parcelace velkostatků železného a kerolického.

Školní jednotka Škol v Humpolci uspořádala dne 21. dubna 1924 o 8. hodině večerní a o 3. hod. odpolední ve Spolkovém domě akademii evišku prostných prvotřídních zpívání a hudby. Spolu účinkovali učitelka/hudba Březina Rychovská a zpěvácký spolek.

První máj slavovaly některé politické strany již před měsícem 30. dubna 1924. Strana komunistická hrála v Lidovém domě divadlo „Bělohorská mračna“ J. J. F. Karasa; Československá socialistická demokratická strana dělnická - v Dělnickém domě - divadlo „Přetéká“; a čsl. strana socialistická - oslavý večer s prostným programem.

22. - IV.

27. - IV.

21. - IV.

30. - IV.

1. Počasí

2. Veřejná schůze

3. Školní akademie

4. První máj

1.
Výstava učňovská

Výstava učňovských prací dělnických v Humpolci byla zahájena ve čtvrtek dne 1. května 1924 o 9. hodině ranní předstřední Občanské čimostenské jednoty Občanem Štěpánem za přítomnosti zastupců města, strum, úřadů, škol čimostenských a jiných korporací. Předstřední nastínil záměr myšlenky a její provedení. Po skončení předstřední zahájil výstavu za zahájecím. Výstava rozdělena byla na tři oddělení. V prvním oddělení byla výstava čimosti pracovních, v této místnosti byla umístěna i ochutnárna. Toto oddělení tělo se největší pozornosti občanstva. V druhém oddělení - představovali učňové čimosti oděvních. V třetím oddělení byly čimosti stavební. Výstava byla velmi okusně a prakticky uspořádána. Návštěva byla po celý týden namáhavá, takže někdy nebylo lze se ani protlačit. Odpoledne pak přijela také výprava čimostníků z Pelhřimova, počtem 27 osob. V neděli dne 4. května koncertovala na výstavě hudba místních kramburských - ochotníků.

2.
Pomník padlým

Komité pro postavu pomníku padlým vojínům z Humpolce vypracoval návrh protiz na nejlepší návrh myšlenky, jež by pomníkem měla být vyjádřena. Soutěž byla vyhlášena na popud poctaře Čenka Vorníka, jenž se uváděl, že by myšlenku promohl pomníkem. Láňka k soutěži byla dána do 1. června a slibce na jednána suma 300 Kč nejlepšímu návrhu. Líc ze všech předaných návrhů - psaných i kreslených perzhoroval náčrný a první suma přibec nenostělena. Ale také ani sochař Čeněk Vorník, ac přístřední optupraci dít, takto čimosti komitétu se neručarstvit, a opětovně na zaslane dopisy neodpovídat, patně s nijakého nedoporučení.

1.-V

1.-V

1.-V

6.-V

1.-V

9.-V

1.
Veřejná schůze

Československá socialistická strana v Humpolci uspořádala 1. máje 1924 veřejnou schůzi lidu s přednáškou "Boj proti hospodářské a politické reakci". Odpoledne byl v Dělnickém domě koncert.

2.
Veřejná schůze

Komunistická strana pořádala na otar 1. máje veřejnou schůzi lidu s přednáškou "Proti pláči buržoazie - za vládu dělníků a polodělníků". Odpoledne byl v Lidovém domě koncert.

3.
Požár

V úterý dne 6. května 1924 po 4. hodině ranní bylo obyvatelstvo humpolcké vyburcováno ze spánku poplašným pískáním ranní plakové píšťalky a křikem fanfár. V domě č. 316 v Náměstí Bohdohorské ulici postavil Karlu Špenkovi, obuvníku vypukl oheň, který se brzy rozšířil na posadnu budovy, č. 316, patřící bratř. Váňovi a č. 314 patřící Marii Formanové. Domy Špenkovi a Váňovi shořely, zčtyřto čimů. Formanové byl uhořel, ale po 12. hodině polestul, když již byl požár uhasen, učiněn byl proplach ruem, jižto oheň v domě Marii Formanové vypukl znovu, a ztrávil i tento čim.

4.
Rudolf Mahorský

Evangelický - československý farář humpolcký Rudolf Mahorský, jenž před časem šel do Ameriky na studijní cestu byl dne 9. května 1924 promován na mistra bohosloví na Western Theological Seminary v Pittsburghu v Severní Americe - a práci se opět do Humpolce ma/pe bývalé přirobiti.

1924.

1.
Památi silniční
válece.

Dne 12. května 1924 konala se společná schůze okresních správních komisí - humpolcké a ležnické ve Světlé nad Sázavou za účelem spojení dohody o zakoupení památního silničního válece. Schůzi byl přítomen zastaranejšího správního výboru inženýr Valina, který promluvil o významu válečnické silnice pro státní technické i finanční. Po rozpravě usneseno jednomyšlně oběma komisemi silniční památní válece zakoupiti. Cena jistí asi 200.000 Kč, z čehož příspěvkem úhrada je asi 50.000 Kč.

2.
Luisa Příbořská

Dne 10. května nepopřádal zpěvačky zpívat Čien a Lech v Humpolci koncert na slavnostního vývoči Jindřicha Smetany, na něm vystoupily známé dvě české umělkyně: Luisa Příbořská slavná česká klavírní virtuózka a Luisa Dvorníková-Schmidtová koncertní pěvkyně. Otec Luisy Příbořské narodil se v Humpolci a byl kdysi ve strom hudební kapely Národního divadla. Jeho sestra Luisa, s významným absolvovaná konservatořka z třídy ředitel Jindřicha z Klavíru, přijata byla do pražské konservatoře jako mimořádný talent v 10. roce svého věku, jako žačka školy obecní. Již při přijímání zkoušce překvapila profesory svou výmň plachem, který se vyskytl jen u největších hudebních talentů. Jako žačka konservatoře absolvovala dva velké koncerty konservatoře s orchestrem - s nevšedním úspěchem (následně domnívala, jejího v těchto koncertech záruky měly být připuštěny). Po čas návštěvy konservatoře vystoupila neméně než čtyřicetkrát. Stejně prvotní úspěchy dosáhla na symfonických koncertech České Filharmonie, v kterých vystoupila několikrát jako solistka. Vystoupila se stejným úspěchem se pěti koncerty v Praze, v Lovčích, v Olomouci, v Karlových Varech a jinde.

12.-V

10.-V

16.-V

21.-V

1924

Škola pro činnostky haničské župy humpolcké zahájena byla v pátek dne 16. května 1924 - za hojného účasti členů strom. Vyhlásky ze školy jsou věcné a rozpravu velmi pívě. Přibírají se záležitosti značné důležitosti. Účastníkům se podává návod, jak si při různých příležitostech počínati, aby se hojně využívalo i čas. Župní škola dává i návod k přednáškám předem haničských knih, popud k pořádání schůzí i proměnách, ke zřízení župních i dělních odborů a k náležitě výhledové dovozu. Škola bude zakončena 9. čerem.

Ke značnému počtu humpolckých spolků přibyl spolek nový: Rybářský spolek v Humpolci. Místní schůze jeho konala se dne 21. května 1924 za velmi hojné účasti. Schůzi zahájil svolavatel obecního zastupce Jaroslav Škopkovský. Za funkcionáře nového spolku byli zvoleni: předsedou páně politické správy Karel Zellner, místopředsedou Jaroslav Škopkovský, rybníkem Jindřich Barták ml.; k tomu om členů výboru, čtyři náhradníci, dva revisoři účtů. Rybářský spolek, již byl domníval předsedě sportovního klubu, vzal si za úkol nejen ryby sportovní chytati, ale také občanní ryby a racionelní jejich pěstování. Letošní rok odhováno bylo v umělé líně 20.000 jiker pstruha protočného; 20.000 - pstruha duhového jist domníval líně, z nichž většina vysazena bude do přítoku Želivky. Líně jist před dozorem ředitelů školské školy Rud Křmaga a Jind Barták. Členům platí ročně 20 Kč, příspěvků 10 Kč, zakládající - jolom pro jcy - 50 Kč.

1.
Haničská škola.2.
Rybářský spolek.

1924

1. Sobotská da

Dne 22. května 1924 oběpně se odeslati lety dělník Frant Mašáček, jemuž pro trvalou chorobu, jemuž z oněch zivota a z nedostatku práce, což mu ho činilo velmi měšťastným.

2. Křesťanská schůze

V úterý dne 1. června 1924 sešlo se humpolecký ven-šov, aby vyslechl své pracovníky, poslance Fr. Mašáka a redaktora Dušana Haličku. Prvním referentem byl poslanec Mašák, druhým redaktor Halička. Jako host mluvil tajemník maloremi-dělské strany Vít z Prahy - Ilamno. Během řeči řeči byl požadavek strany agrární pro zavedení cel. Schůze i přes odpor zúčastněných národních socialistů, kteří si tajemníka Vítu proti celům pozvali, vyšla přes pro požadavky agrárníků.

3. Úpadek firmy L. Dítě

Největší majitelé soudnické firmy Emerich Dítě v Humpolci - Vilém Beck a synové - kteří mají ještě jednu soudnickou to-várnu se Vělkým Mlýnskem na Mlýnské, setli se v peněžních ne-mářích. Dlužky činily asi 53 milióny Kč, ačkoli se mluvilo i o větším čísle. Pěsť to šel aby prodal nemovitosti, jížto ce-le jmění firmy, jíž patřil také většinou hospodářství poleh, má celou většinu. V obou podnikách pracuje asi 1000 dělníků, jejichž mzdy hned od přezahnutí továrny a smrti prvního majitele Emericha Dítěte byly slušné zvýšeny. Také postavení mistrů i úředníků za nového maji-tele bylo povstale zvýšeno. Dlužky a dluhy přičítají se zkrátka na předváděcích záznamích, potleskem a zářem a plesem, značně řeči a také přelidným mátkáním na stavby nejen v to-rovárně, ale i při stavbě v přepychu stavěné vily ve obce Křesťany. Pěsť to šel nebylo bez níkomu pochopiti tak velké zavázání, když bylo všeobecně známo, že továrna až do poslední chvíle byla plně zaměstnaná a měla stamilionové rizky za války i po ní.

22. V.

1. V.

V. - 1924

1924

Prvním následkem úpadku bylo nejprve zastavení práce stavby, potom omezení výnosy a částečné propuštění dělníků; později přezahla podniky do opravy společnosti banky složená z věřitelů a konečně byla v Humpolci zastavena práce v továrně docela. Je značně škodě dělnictva, ale také ze škodě - poplatníků risku humpolecké obce.

V. - 1924

U počtu bývalého jihlavského advokáta J. D. Maláta, advokáta humpoleckého, jemuž podléhal ze soudnické provize, jíž by-ovala na Luskách, přijmenována byla v Dřívě ulice Spojovací ulici Šterbovu s náměstím Štefanikovým, ulici Malátovou.

1. Pošta

III. Maláta

V. - 1924

Při výjimečných okolnostech v Humpolci letosního posunka-nych bylo odvedeno ze 144 brančí humpoleckých - 39 nováčků. Odvody činily se v 17. do 21. května 1924.

2.

Výsledky odvodů.

V. - 1924

Když došel do Humpolce zvěst, jemuž vláda republiky če-škoslovenské zrušila zápisí státní školní škola škalského, vznikla tato zpráva reprezentaci obecní a část humpoleckého občanstva, ale druhá část občanstva - zastoupená hlavně v průmyslu textil-ním - soudnickém a soudnickém cest - společenstvo podniků - při-jaly tuto zprávu s velkým chladně, ba někde docela i se sou-hlasem. Bylo dáno známo, že některé humpolecké textilní ob-ovaly se v škalské škole velmi chladně, ba mnozí z nich i tvrdili, že je nepotřebují. Vznikalo se mnoho zápisí škole, zejména je pro-vozní příloha zápisího průmyslu soudnického - škalského, zavádě- do rybníků i Dřívě jiná (plátnička, kvadrát, jílta a potóně), ale to šel bylo zrušeno spíše všeobecnou organizací těchto škol, než tímto školou zápisí. Od téhož také vznikla se zápisí škalské škole

3.

Zrušení škalské školy.

velké přínosi ani jednotlivých podniků, ani továrnicků, ani jednotlivé-
ho sdružení zednářů. Textilníka bývalého celou podnikatelského - nyní
Správcova podniků. Byli podnikatelský ech více jednotlivci ze za-
kladatelů této školy, věnovali většinu stavebního nákladu na
její stavbu (tehdy 20.000 zlatých k. m.), ale jeho největší přispě-
vité na její udržování činil až 100 zlatých. - Obecní-
průmysl, měšťanská škola i obecní zastupitelstvo snažily se se všech
stran, aby školu škalevskou pro Humpolce zachránily, ale všechny
kusky k tomuho cíli byly márné. Vláda vymlouvala se - a to pře-
vážně - že je škola v Humpolci velmi málo navštěvována, mělať ná-
kladů pro méně žáků než učitelů a že její náklad je z hlediska
její návštěvy příliš velký. A tak byla škola v roce školního po-
letu 1924 uzavřena, její inventář z větší části rozdan jiným textil-
ním školám republiky, z menší části ponechán s výhradou ma-
jitelu ministerstva školství - v budově a budova většina kým
jejím majitelům: obec humpolecká $\frac{1}{3}$, cechů podnikatelských $\frac{1}{3}$,
řemeslnické záložně $\frac{1}{3}$. - Učitelství bylo ustanoven na jiné ško-
ly v republice a ředitel Rudolf König přeložen na škalevskou
školu do Máchova. Jaro 1924 bylo konce školy, již byla založena
v r. 1884 a měla celou řadu textilních českých a škola přečk-
my nyní její podniky humpolecké - Smutná byla byla organi-
zována pro speciální podniky průmysl - plátnický - a textilní humpo-
lecký - byla by byla děle. - Její věcné a pracovní kurzy, zlá-
stě v prvních letech jejího trvání předané, měly celou řadu zdat-
ných dělníků textilních, z nichž velmi mnozí půsili v Humpolci
doma velmi platně a mnozí domů se přišli podnikatelských zá-
vazů plastických. Také mnoho žáků vstoupilo do celého světa. Mno-
zí půsili platně zlatě v Buharsku. -

Když bylo již zcela jisto, že škalevské školy v Humpolci
nelze zachrániti, počala se obec humpolecká starati o školu jinou.
V Humpolci byla již dávno přání škola státní, jistě realka,
ale pro nedostatek učitelů toto přání bylo obročeno se ředitel humpo-
leckých občanů a klamě městské rady k tomu, řediteli v Humpo-
leci školu jinou; buď obecní akademii nebo nějakou ško-
lu odbornou. Městská rada i obecní zastupitelstvo velmi houzev-
natě chápaly se práce, aby za ztracenou školu škalevskou dostaly
náhradu. Počalo se pilně v městské radě i v zastupitelstvu koto-
vati, psati v novinách, jezdit do Prahy, ale i ve všechny kusy
získati aprýt obecní akademii byly márné. Odvážlivě ozýva-
ly se řediteli záměry. - Až tu vůle humpoleckých vjala se
poslanými Anna Štejková, již vjela k Humpolci i ovazce pří-
buzenský. Byli její otec, předá humpolecký, dlouhá léta v Humpo-
leci činným jako substitut notáře, i pokračoval humpoleckým
zabíráním, aby u domáhali zřízení divéi odborné školy rodinné
a přišli jim její vydatnou pomoc. A tak za její pomoci vjala
v Humpolci Divéi odborná škola rodinná v život. Dne 6. června
1924 ministerstvo školství a národní osvěty školu povolilo.
Všechny přípravné práce ke zřízení rodinné školy vykonala nej-
prve městská rada s představením městských úřadů MČ. Prof.
Mysliveckem, potom kulturní odbor obecního zastupitelstva,
Lonečské jeho vůle vybor a pozatím křesťanské. Zlatinní
duchovní, jehož přičiněním byl starosta města Jan Horník
uvolno školu v život. Ředitelkou školy ustanovena byla Antonie
Rokosová, ob. učitelka z Paroubic. Když však nebyla ministerstvem
povolena, jmenován ředitelkou Václav Vlasák, jmenovaný ři-
ditel měst. školy ze Zbraslavi. Ten však místa nepřijal a tak zůstal
před samým otevřením školy písal celá kronika před. Dr. Kopáč...

Divéi odborná škola
rodinná.

6. - VII.

1
Plovárna

Ředitelství obecního koupaliště u Humpolce přiměl Sportovní klub k úpravě plovárny na rybníku Cihelně při železniční silnici, již byla otevřena 6. června 1924. Koupaliště bylo několikrát reorganizováno; má dámské, pánské i dětské kabinové, správní a přelové lázně a buffet. Rybník byl vyčištěn a upraven. K umístění na něm jsou lodičky a prsy. Stálý lístek na koupání pro celé období stojí 30 Kč; pro členy Sportovního klubu 15 Kč; jednotlivci vstupenky na den 1 Kč, dětský lístek 50 h. Sobotní den jest vyhrazen dělnictvu. Na plovárně je celý den přítomen plavčík, jemuž bude míti stálý dozor. Zřízení plovárny Dřívě bylo cizím nedostatkem.

2
Starnost
Společ. "Dělnický dům" pořádal na oslav dvaceti-letého trvání plavárny večer s bohatým zábavným programem za účinnosti pěveckého a dramatického odboru.

3
Richard Wallesky

Marie Procházková z Prahy, choť soudního právníka, dcera Karla Walleského, býv. lékaře v Libni, uzčeného v Humpolci, napsala a vydala knihu: "Když žiješ, musíš přáctka", v níž líčí vedle svého mládí život svého příjce Richarda Walleského, lékaře v Humpolci, býv. předsedy Místní společnosti v Humpolci, jemuž zemřel v. 1916 v Praze na Vinohradech. Autorka popisuje život v lékařské humpolské, líčí některé osoby humpolské, které do lékařství vstoupily (učitel Dr. Kopáček, otec kronikáře; Bohumil Dítě, Rudolf Štěr, bratr Václav Čížek a j.) ovšem také dosti věci a některé protobuňky přibánila. Kniha ale je knížka dosti zajímavá. Autorka dala si pseudonym "M. Walleska".

6. - VII.

15. - VII.

14. - VII.

16. - VII.

VII. - 1924

18. - VII.

1
V neděli dne 15. června 1924 dopoledne o 11. hodině byly rozdány ceny a diplomy učebnické výstavě vyznamenaným učňům. Předseda Okresní jednoty žižkovských společenství Otkar Jan Štrádal uvítal přítomné hosty a učně krátkým prolovem, načež učňové jednotlivých společenství Deborali se do vedlejších školních učeben, kde jim byly rozdány diplomy a vkladní knížky Městské společnosti v Humpolci. Knížky vkladní pro vyznamenané I. ceny měly vklad 30 Kč, pro II. cenu 15 Kč. Vyznamenan byl větší počet žáků.

1
Výsledok výstav učňovské

2
Obecní zastupitelstvo humpolské ve své schůzi dne 16. června 1924 konané usneslo se povolit v počtení potřebloný náklad na zřízení a otevření povolené školy pro dle.

2
Škola rodinná

3
Jan Chrást, invalida válčiny, v Humpolci rozemý, domní kancelista obecního úřadu v Humpolci, obdržel místo jinde v dalším městě. Ma obsahem tohoto místa napsal konkurs, k němuž se přihlásilo 97 závodů, mezi nimiž i několik absolventů obchodních akademií. Místu obdržel se schůzi obecního zastupitelstva humpolského v čele Vladimíra Palce, absolventy zář humpolského IV. ročníku školy měšťanské.

3
Jan Chrást

4
Dne 18. června 1924 donalo se komisionální řízení na lukách za přičiněním komzové stádky silnice z Klatčkov náměstí na nádraží, o které se již dříve jednalo. Teprve nyní přikročil se k jejímu vyhlášení se publikací státní jako práce komzové. Jedna se ovšem nyní vlastně jím o její prodloužení, protože část její byla již dávno povolena, ale neprovedena.

4
Nadimír Patř

5
Silnice na lukách

1924

1.
Poslední
místní dráhy.

Ve stejném dne 18. června 1924 byl prohlášen opět tím, který neuvolněn bez povolení vlády na hospodářský a průmyslový vývoj Humpolce a celého kraje: správní každá místní dráha měly být zrušeny. Humpolce musela se odvolat tuto dráhu do vlastního státu. Město Humpolce přináší obětí ztrátou svých kmenových akcí v částce 60.000 Kč, okres humpolecký ztrátou 40.000 Kč, země 200.000 Kč. Město i okres ztrátou rády očeli, když je přináší ve prospěch města i kraje, jímž členění tarifů umocní konkurenci a produktů. Výhody poslední této místní dráhy budou zájmy až od nového správního řádu.

2.
Rusští umělci.

Ve velmi hojně zaplavené republiky československé uměleckými družstvy ruskými, jež se skládala většinou z amatérů umění - jako emigrantů - navštívila Humpolce také některá divadelní, zpěvácká a hudební družstva, jež ve Spolkovém domě měla se všemožně podati zprávu o umění ruského umění a kultury. Na počátku měla jako sdružení dosti plnohodnotnou návštěvu, ježto prodávala našemu občanstvu umění ruské - u nás dosti málo známé. Ale později, když se program jejich představení namnoze již jen opadoval, ztrácely tyto produkty zájem občanstva a byly dosti slabě navštěvovány. Tak také zavítal do Humpolce z Ukrajiny MUDr. Mikuláš Lysenko s chotí Marií, kteří přestavili několikrát hudební umění ruského, Lysenko zpíval, paní Marií hrála na klavír. Ale s výsledkem tohoto koncertu nebylo spojeno ani občanstvo humpolecké ani sami umělci. Pan Lysenko byl při produkci trochu nezručný a pokoušel se při produkci nad očekávaně - ležet. -

18.-VII.

20.-VII.

21.-VII.

22.-VII.

22.-VII.

28.-VII.

28.-VII.

1924.

Dne 21. června 1924 pořádala humpolecká obec a měšťanská škola dívčí s dozorcem hudební školy Karla Příborového - školní slavnost ve Spolkovém domě s pestrou zábavou a pěveckým programem. Úspěch morální a finanční byl značný. Sál Spolkového domu byl do posledního místa vyplněn. -

Maslovýchův dne 22. června 1924 pořádala celá dívčí škola společnou výstavu českých ručních prací, jež byla po celý den hojně obcována návštěvníky. -

Na paměť padesátiletého výročí chlapecké školy měšťanské uspořádal učitelský sbor této školy bohatou školní výstavu ručních chlapeckých prací vychovců, jež byla hojně navštěvována. -

V Praze zemřel po krátké nemoci zápalu plic bývalý z. inspektor humpolecký František Štrnad. Mnoho přivodil si neopatrným převléčením si při koupání ve Vltavě a plněním i byl zasmrtěn inspektorem velkým milovníkem přírody a sportu. Zanechal po sobě vdovu (bývalou učitelku), dvě dcerušky a synka. -

Místní politická organizace čsl. strany lidové pořádala dne 28. června 1924 na Kosovské přednášku P. P. J. Závada z tovaryšstva Čerňova a Kradce Křálové na thema: "Idea Cypriillo-Methodějská a doba husitská" -

1.
Školní slavnost.2.
Školní výstava.3.
Školní výstava.4.
Frant. Štrnad.5.
Přednáška.

1. Historická starost

Slavnost dobrovolných hasičů v Humpolci uspořádal dne 29. června 1924 veškeré rybníkářské síly při četlivé přítomnosti hudby koncert, se světelnou fontánou, ohňostrojem a předem na loďkách po rybníce. Slavnost vyžádala do přírody u veškeré velké množství obecenstva.

2. Koblišova nadace

Ke konci letošního školního roku měla v životě po první nadace ředitel Gustav Kobliš, již založila místní školní škola, kterou přešla o mládež a učitelské sbory zřídit školu k uctění památky zesnulého ředitel. Dávna nadace dostupila výše 2387 Kč 12 h. Výnos roční 80 Kč bude letos po první rozdělení stejným dílem třem a začne zřídit školu, jejíž otec padl ve světové válce.

3. Rolnické skladištní družstvo

Dne 1. července 1924 rozestalo se v Humpolci Rolnické skladištní družstvo, již bylo původně založeno proti židovské konkurenci obchodní obilných. Likvidovalo, protože neprosperovalo. Přičinou toho byla zejména malá obchodní základna peněžní, jeden šleuský prodil 100 Kč, dále drahé tarify zřídit lokální dráhy, již ceny všeho obilí zvýšovaly, konečně i malé nebo žádné proskopení družstevní myšlenky u samotných agrárních vrstev. Mnoho se však dosti lidí, kteří za mizerný pros zradili svůj vlastní podnik a dali se zlákat neúspěšnou konkurencí. Byly to někteří právě závodní na ulicích i příslušných, kteří náhonci židovských obchodníků slyšeli penkování, kteří vešli do družstva. Staré družstvo bude změněno a přičleněno k Družstvu pěstitelů zemědělců v Něm. Jaro a závodní podnik zvýšen na 500 Kč.

29. VII.

30. VII.

I. - VI.

1. Husova oslava

6-7-1924

Oslava Husova konala letos opět dne 5. a 6. července. U předvečer slavnosti konal se přívod ke hranici za městem, kde promluvil František Smíček, správce nemocniční pokladny, a dne 6. července byl na Řezpově náměstí tábor lidí, na němž promluvil Fr. Štukař, odborný učitel ze Žďar na Moravě. Po slavnosti uselaly se dobrovolnické spolky a korporace na perulu, již zastávaná byla vládní a četní. U plném vědomí vznesené věci k našemu národnímu veličanovi M. D. Husovi, za kterýchž jsme požádali, aby při slavnosti úpravě svátku byl 6. července - výročím mučnické smrti M. D. Husa - prohlášen za svátek státní. Tehož dne večer o 8 hodině zabil místní občeství se Spolkovým domě historickou hru M. D. Hus od spisovatele Fr. O. Hubálka.

13. VII.

20. VII.

20. VII.

Dne 13. července 1924 měla tělocvičná jednota Sokol v Humpolci večerní slavnost při elektrickém osvětlení na letním cvičišti s pevným programem a bojnou nápitkem.

Dne 20. července 1924 konala se na Duntově v budově inženýrsko-rolnické školy jubilejní oslava pětatisíciletého trvání školy - s pevným a veselým programem a divadelní hrou "Žně".

Téhož dne konalo se na Rozkoši v Humpolci slavnostní střelba holubi. Lovcovský klub Sv. Hubert spolu s krajským sborem inženýrské jednoty Čsl. lesnictva v Něm. Jaro uspořádal první střelbu sátravých holubi vzháných do výše střížem. Střelby účastnilo se 47 střelců, mezi nimi celá řada hostů z Čáslavě, ze Štobru, z Ústí i Týnec.

2. Školní činnost

3. Jubileum inženýrsko-rolnické školy

4. Střelba holubi

1924

1.
Zdeněk Šyka
a
Rud. König.

Dne 21. července 1924 konala se valná hromada Učed-
lávacího sboru města Humpolce, na níž kůčil se dosavadní
předseda sboru Pbro. učitel školské školy Zdeněk Šyka -
a člen Rud. König, ředitel státní sborné školy školské,
kteří po změně školy školské opustili Humpolec.

2.
Děti z Porůčí
v Německu.

Náš město hostilo B počátku července 1927 v hrdovč
školy chlapecké několik desítek českých dětí přivřených na resta-
uraci a Porůčí v Německu. Dětý to přeměs děti českých dělní-
ků usazených v průmyslových krajích Německa a jist pochopitelně,
že se s nimi přivření - mezi sebou hovořily jist jím německy,
avš upotale v části zdejšho občanstva nevoli. V hrdovč školy
chlapecké byly pohromadě ubytovány i stravovány a na vy-
cházky chodily se s nimi přivření společně, čímž jist obce-
vaci jazyk stal se jistě nápravnějším. Vykázaly se proto ka-
ké klary, že by jim bylo lépe prospělo ubytování v prostiněch;
co do občanský jazykové.

3.
Viktor Liifschitz
MUD.

Dne 1. srpna 1924 zahájil v Humpolci lékařskou praxi
MUD. Viktor Liifschitz, státní městský a železniční lékař,
jako nástupce D. Darostava Kašpara, jenž odešel do výslužby.

4.
Lm. Šmíčka

Dne 3. srpna 1924 zemřel v Humpolci stary soudnický
muži Emanuel Šmíčka, všeobecně známý „Nátoň“ ve stáří
84 let. Při jeho smrti oživila opět smutná příhoda, jež
se v r. 1906 v Humpolci stala myslivčím prezidentu republiky,
lehutý profesor Tomáš Masarykovi, když dlel se prý chotí a

21. VI

VII - 1924

I. - VIII

1924

dcernou Olgou v Humpolci na návštěvě a pracel se jednalo dne
20. srpna 1924. Šmíčkova dcera, provdaná za Januši Ševčík,
z vyháčky rod Závěry - je provázen humpoleckým předteli,
mezi nimiž byl tehdejší učitel školské školy Zdeněk Šyka,
jenž tuto smutnou událost v časopise Závěry, 4. 1920 na str.
129. a 130. takto popisuje: „Když rozvadobněni uspokojaním
milých hostů vraceli jsme se z vyháčky, vyběhl proti nám
na Českém městě starý muž se slymi dvěma dcerami, vybro-
žoval namu profesorovi holi a společně s dcerami mu spílal
a nebyti nás, onad by ho i ztýkal“. Příčinou tohoto skutku
bylo jistě nepropovnění ideám Masarykovým a fanatické za-
novení náboženské - ekle jmenovně postiny. - Čin tento od-
smolili prýdže i přivřenenci strany klerikální, jež stála vždy
tak přičke proti D. J. Masarykovi.

Místní ověřová komise spolu s občanskými spolky, ačtvi
československou a evangel. československou oblati přetřetí vyhoř
Žižkovy smrti dne 3. srpna 1924. Dopoledne o 9 hodině se-
dli se účastníci na Havelčkově náměstí, v sádek v Husova pom-
níku, kde pronel fardě ev. československé církve D. Makovský za-
hájovací řeč. Zahrnul, aby přítomní účastníci dobře uváželi
o vlnavě Husových a Žižkových a přikoli, jak musel domd či-
ní, že vlnavě smes Žižku a přitna komaji opět služby jeho Dpřis-
cím. Po zakončání přemě, Kdož jst boží vojovici odebral se přu-
př městem na Dicpravo náměstí, kde pronel vojenský superin-
tendent Lukáček z Prahy, kdát humpolecký - slym býo učitel
humpoleckého, slavnostní řeč o významu Žižkově. Po něm pro-

Žižkova oslava.

mluvil ještě poslanec Markovského shromáždění Šed. Kravík z Čáslavi. Slavnosti zúčastnilo se velké množství občanstva. - Po 11 hodině byl odložen průvoh na hřbitě na Ziklavské silnici, kde byly zřídleny boje nepřátelských vojáků na Ziklavské bradby. Průvoh k válečným pozicím přejeli místní kovářníci a občané. Konec slavnosti byl o 12 hodině skončen průvodem přes celé město až k kovárně Šimšové, kde byl pochod. -

1. Komunistický den.

Komunistická strana uspořádala dne 4. srpna 1924 komunistický den spojený s tělocvičnou benídkou. Dopoledne byl konán v 10 hodin zábor listů v zahradě Lidavého domku na Kuchařově, kde promluvil poslanec Markovského shromáždění Kříž, "O událostech posledních dob".

2. Divadlo.

Strana sociálně demokratická uspořádala v Dělnickém domě na ulici pětilátního výhledu smrti Ziklavské divadelní představení. Obec božího lidu D. J. Karasa - dne 10. srpna 1924.

3. Výlož.

Téhož dne uspořádalo občanstvo kerulku výlet a slavnost do sadů letního ovčistě sokolského s hudebním koncertem.

4. Kmenové akce místní dráhy.

Občan zastupitelstvo humpolecké se své schůzi konané dne 15. srpna 1924 umělo se věnovati své kmenové akci místní dráhy Humpolec - Město. Průd - darem státu, aby tato místní dráha mohla býti převzata do správy státu. -

4. - VIII.

10. - VIII.

10. - VIII.

15. - VIII.

5. - IX.

Dne 5. září 1924 zemřel po dlouhé a trapné nemoci - paralyse mozků - zdejní advokát JUDr. Zdeněk Lederer, starosta nábojecké obce ispaelské, nástupce býv. advokáta J. Alex. Franke. Zemanův zastával úřad předsedy nábojecké obce přes 20 let. Byl vždy čestným přítelem a slávil se vždy do strany realisticko-podrobné. Byl také členem občanského zastupitelstva a místní školní rady. Ve svém povolání byl velmi plodným člověkem. Nebyl však nikdy šťasten. Své úspory a pětin část jmění ukladal se peněžními ústavů vídeňských a utrpěl po státním převratě - značnou ztrátu na jmění, což působilo v posledních jeho letech i na jeho mysl. - Tím v manželství šťasten nebyl. -

1. Zdeněk Lederer

6. - IX.

Dne 6. září 1924 odchovanec ze Humpolce učitel býv. stát. školní školy Kateřky Zdeněk Šyba, rodně jilemnický, do Švýdku ve Slezsku zastěží na školu kateckou. Byl rovněž předsedou Vzdělávacího sboru, hostivým členem i jiných spolků a pracovníkem v právním smyslu slova. Propagoval únlomě politickým ohněm jea důvěrníkem pražského spolku Kriematoria. Za nástáv J. Tomáše Masaryka v Humpolci byl dvakrát jeho průvodcem po městě i po okolí a přičem nemile přehodily s kumpoleckým podnikem Jan. Šimčkov. - Před časem býval na zdejní škole katecké učitelem jeho starší bratr Rudolf. -

2. Zdeněk Šyba

1.
Okresní
správa
komise

Výnosem zemské politické správy dne 10. září 1924 byla jmenována nová Okresní správní komise v Humpolci takto:
Josef Vaňha, rolník v Kalvíně, předsedou, - a stranou republ.,
Josef Šmáčka, rolník v Humpolci, místopředsedou; za str. lid.,
členy: Vojtěch Kamenš, rolník z Koberovic, za stranu republ.,
Bedřich Zápotočný, rolník v Mlýčtině; str. rep.,
Bedřich Schlein, lesník ve Skále; str. rep.,
Frant. Teleský, rolník ve Zbívoháči; str. rep.,
Jan Masák, učitel v Humpolci; str. soc. dem.,
Melichar Matoušek, zástupce příjmový; str. soc. dem.,
Frant. Mašek, správce veřejné nemocnice; str. est. soc.,
Josef Daněk, rolník z Divčic; str. lid.,
Josef Vaňha, podnikatel z Kalvín, str. lid.;
Jindř. A. Nápravník, obchodník v Humpolci; str. nar. dem.,
Jan Maršák, obchodník v Humpolci; str. kommunist. -

2.
Divčí odborná
škola rodinná

Dne 15. září 1924 byla otevřena v Humpolci Divčí odborná škola rodinná - v budově býv. školy škalcovské malou omezenou slavností za účasti zástupců obce, okresu a zimoštického protičernozemského. Slavnost zahájil prosvětlením o významu vzdělání zveřejněl předst. Josef Kopecký, načež ujal se také slova zástupce obce, člen městské rady, ob. učitel Jan Makariuš.

3.
Zábor
proti drahoře -

Zařízení komunistická organizace popořádala dne 19. září 1924 na Divčicích náměstí proti drahoře Zábor lidu. Účastníků nebylo velké. Hlavním řečníkem byl komunistický poslanec Teska, který

10. - IX.

19. - IX.

22. - XI.

15. - IX.

30. - IX.

19. - IX.

proklíkal na jehňanské plásky a na neujhody pyžmákové oběti na 80%. Všechno viděl, že nebude dříve pokoj a pořádek u vlády, pokud se neuchopí vlády samo dělnictvo. Mnohé jeho výslovy byly správné, mnohé přemístěné. Celá jeho řeč byla pronášena tónem protivládním. V jednom z míst vyznívalo i přesvědčení posluchačů, že je rozhodně proti jednotnému pyžmákové oběti. Chceť občanstvo za drahé peníze dobrovolnou, nikoli moudrou, z níž se v budoucnu bude přelichta nebo tvrdá koule. Doporučovalo se vládě omezit si bursovou spekulaci. -

Okresní správní komise přikročila ke stavbě infekčního pavilonu veřejné nemocnice a zadala stavbu dne 19. září 1924 humpoleckému staviteli Jaroslavu Klytýrovi.

Československá politická organizace strany socialistické svolala dne 22. listopadu 1924 plenární schůzi, na níž referoval tajemník organizace A. Dvořák z Měln. Brodu.

Ve schůzi městské rady konané dne 30. září 1924 bylo jmenováno blahopřáti MUDr. Jaroslavu Kašparovi k padesátému výročí - jeho blahodárné činnosti - jako městského lékaře humpoleckého. Blahopřání projevem deputací dne 1. října 1924 z členů městské rady Jana Koppa, starosty města, Oktaviana Štrácala, náměstka, Jana Makariuše, Františka Maška. Dr. Jaroslav Kašpar byl ustanoven městským lékařem dne 4. září 1874 za starosty Jaruba Hrušky. Protokol o ustanovení podepsali tehdy vedle starosty: Jan Pujman, Albert Bauer, Adolf Hruška, účelodní jako zapisovatel. -

1.
Stavba nemocničního pavilonu.

2.
Schůze.

3.
MUDr. Jar. Kašpar.

1. Škola pokračovací

Dnem 1. října 1924 otevřena samostatná všeobecná činnostní škola pokračovací v Kumpolci, jejíž až dosud byla přičleněna ke státní školi pro tkalce. Po zrušení školy tkalcovské zvolen nový školní výbor a ustanoven nový ředitel školy Jozef Kopáč.

1.-X

25.-X

2. Duoformní koncert

Dne 11. října koncert se zájím evngelickém kostele duoborní koncert program - J. Wiedermanna, huslebního skladatele a virtuosa na varhany s Antonínem Štokem, slovenským kompozítor.

11.-X

3. Divadelní společnost

Od 14. října 1924 hrála se zájím Spolkovými domě divadelní společnost ředitel Juroby.

14.-X

4. Požár

U noci a 15. na 16. října 1924 vznikl z nemáme příčiny požár v továrně Ant. Šmíčky v Škachtelě ulici, jenž ohrožil skladiště plný s zásobami. Požár byl hančstoum omerem na skladiště.

15.-X

7.-II

5. D. Jan Kašpar

Zemský správní výbor dne 17. října 1924 potvrdil D. Jana Kašpara, nyní býv. primáče, novým primáčem zájím veřejné nemocnice.

17.-X

11.-X

6. Opož.

V sobotu dne 18. října vypukl opětne požár v domě Fr. Vaníčka, strojníka v Kém. Brodské ulici - na prinde, ale byl v zárodku ještě uhašen.

18.-X

1. 28 říjen.

Oslava 28. října slavala se v Kumpolci opětne důstojně. V předvečer národního svátku uspořádán ve Spolkovém domě slavnostní akademie, při které účinkoval zpěvácký spolek a něstská hudba řijimí kapelníka Karla Příborského a žáci zájím škol. Akademii zakončena řijimí občanem aranžovaným zájím Sokolem. Prvého dne byl uspořádán přívod něstem s hudbou až na Diczpovo náměstí za účastením škol, škrovi, spolků a veřejných korporací. Na Diczpovi náměstí a balkonu Obuního domu promluvil učitel Jan Slakavus. Potom zabrány hymny a zahájen proměněný koncert, při němž prohráná pouliční sbírka se prospěch české mušiny na Škachtel, jejíž výnosla činila 1355.40 Kč.

Dne 7. listopadu 1924 byl předložem v městské radě rozpočet na správní rok 1925, jakž i rozpočet mimořádný. Potřeba stanovena na 1,389.940 Kč; úhrada 994.600 Kč; schodek 395.339 Kč mnesem hraditi 15% přikázem k daní živostní a 37% přikázem k daním ostatním, jž přikázem podlekap; mimo to 50% přikázem k daní pozemkové k úhradě schodku na polní kllidače.

2. Rozpočet obecní

Úterý dne 11. října o 9. hodině večerem bylo obyvatelstvo města opět vyrušeno z klidu poplašem a signály hančských trubek, že hoří. Požár vypukl v továrně Ferol. Vil Šrnky v Šrnkové ulici, či jak se říkálo "na dambičku". Při počtu lidí hančím nabylo bce požár rozslati, tak že shořela celá továrna i s obytným stavením. Na zkolání požáru pracoval pět strážníků. Byl to jž druhý požár této továrny. Prvé vyhořela 12 května 1896.

3. Požár

1.
Krádcež.

Směla' krádež byla opáána v této době, když v mě-
stě vznikl požár Trnkovy továrny, v síhlně Martinové za mě-
stem a železné pilnice. Zloději patrně myslili, že domácí li-
dé jim u požáru, vytravili předchozí místnost a odejzili pe-
řiny, šatstvo a různé drobnosti.

2.
Sebevražda

Utulný dne 13. října 1924 oběhl se v dopoledních ho-
dinách v lese pod Oklíkem dvacetiletý mladík Jan Trnka z
Humpoleckého dvora, nyní histonoc. Příčina sebevraždy byla vel-
mi záhadná. M. malého malého listek, jímž se loučil se svy-
mi rodiči, píše je za odpuštění a vyjádří, že se v něm prova-
řil dvakrát utíkat - a že maol po věci vyřítí.

3.
Dráha
Plzeň - Humpolec -
Brno.

Ústřední přípravný výbor československé dráhy Plzeň -
Brno vypracoval pamětní spis, který zaslánu deputacím odvezdaly pa-
nu prezidentu republiky, příslušným ministerstevům a všimným
osobám. Pamětní list, jež byl publikován v denních listech
(také v Hlasy d. Zlíně č. 48 - 29. listopadu 1924) obsahuje po-
suzení výhod této dráhy pro různé stráněky (vojenské, obchodní,
hospodářské, kulturní, turistické a cizinecké, dopravní, celo-
státní, mezinárodní a j.). Dráha jeť projektována z Plzně,
přes Mezvěstec, Spálené Pouta, Rožmitál, Píleram, Sedlčany,
Kotice, Humpolec, Píluan, Měim, Velké Meziručí, Velkou Bžici
do Brna - případně se spojení na Slovensko. Pamětní spis
podepsali: inž. Frant. Hofmeister, jako jednatel, D. Frant. Lukav-
ský, poslanec Národního shromáždění, jako předseda, inž. Bohuš
Svoboda, jako místopředseda.

Dne 16. listopadu 1924 psalal ve rájím dráží první směr.

4.
První směr.

11. - X.

4. - XI.

13. - X.

6. - XI.

8. - XI.

8. - XI.

27. - XI.

8. - XII.

16. - XI.

1.
Požár.

Dne 4. prosince 1924 o 3. hodině ranní vypukl opět
z neznámé příčiny požár v smičovské kávoře Adolfa Dřelce na
Lukách, za Staročkovým náměstím, který zničil dům. Oheň
byl dosti brzo zhasen, tak že škoda nebyla tak značná.

2.
Záloha

Ústřední správní komise v Humpolci penovala na časopis
Záloha 1000 Kč.

3.
Dráha Plzeň - Brno

Obecní zastupitelstvo v Humpolci penovalo přípravným
výborem dráhy Plzeň - Brno - 500 Kč na práce propagacní.

4.
Přednáška
legionáře.

Dne 8. prosince 1924 přednášel v Humpolci ve prospěch
pomníku padlým vojínům plukovník - legionář Karel Štulvař,
velitel 2. pěší brigady v Chomutově, účastník zahraničního D-
boje - ve Spolkovém domě na thema: Cestou k probrdění a proce-
zel první přednáška 260 světelnými obrazy. Odpoledne ve 3 ho-
diny byla přednáška pro školní mládež, večer v 8 hodin pro do-
přel. Legionář Štulvař býval před válkou řádkem adin' polnícho-
lánské školy, potom byl zaměstnán nějaký čas v adin' firmě
Klém Jeno v kanceláři obchodu s uhlím a dřívím. Jeť prodá-
kem z oboru německobrodského.

5.
Starobní místo
pro poštu.

Dne 8. prosince 1924 dlel v Humpolci zastupce ministerstva
pošt a telegrafů, jež přišel vyhledat vhodné stavební místo pro no-
vov projektovanou budovu poštovní. Podle výsledku tohoto nav-
ll jmenovaný zastupce jistě vyhledal vhodné místo - rovně v městském
sadech na Staročkově náměstí, tam, kde je také památník smívo
a lipa Svobody z r. 1918. - Důle návrh vyortat včaz v Okraňova-
cím spolku a i v občanském - Dypot.

1.
Pomník podlým
rojištěm.

Obec zastupitelstvo humpolecké věnovalo vedle místa
pro pomník - podpory 5000 Kč, splatné ve dvou ročních lhů-
tách.

2.
Pozemková reforma

Ve schůzi obecního zastupitelstva humpoleckého byl
vzat na předání přiděl státního pozemkového úřadu od velko-
statku Hrálec v úhrnné ploši 5 ha 7606 m² v katastru hum-
polecském a 1465 m² v katastru obce Rozkoš, vedle pozemků
pod Světlou a v Žemaušském (pod sv. Václavem).

3.
Janek Kása,
Storák.

Dne 15. prosince 1924 navštívil zeříč město Slovák Janek
Kása, spisovatel z Pod Královem a přednášel tu ve zeříčích
školách, v tělových jednotě Sokol a dne 22. prosince i pro-
střední obecenstvo ve Spolkovém domě - o vzdělanosti česko-
slovenské. Vešle Humpolec kromě též přednášky ve Světlci,
v Čejově, Broučkově a Dejčticích. Při svých přednáškách podal vel-
mi zdařilé ukázky zpěvů i hudby slovenské.

4.
Ruské divadlo.

Dne 17. prosince 1924 zabrála ruská divadelní společnost,
jež jezdila po Čechách z Prahy, Totického drama Car Ivan Hrozný-
štra i výprava všeobecně upozorily, ale našemu obecenstvu k úplné-
mu porozumění poházela znalost ruského jazyka, aby vůbec byla
zele upozoruj. Proto se proslávil u pozlačny přírodní obsah -
česky. -

8. - XII.

20. - XII.

8. - XII.

31. - XII.

15. - XII.

31. - XII.

17. - XII.

Okresní správní komise věnovala na postávní
místní dráhy Humpolec - Křem. Žurot - výjez 250 km akcii po
200 Kč, v celkové ceně - nyní 40.000 Kč.

1.
Postávní
lokality.

Dne 29. prosince 1924 uměla se Okresní správní ko-
mise v Humpolci věnovati každého roku 1500 Kč na stipendia
pro nejbohatší žáky zeříč Divá Dobruše školy ročníkové. -

2.
Stipendia

Školnici prosince 1924 činily valandy zeříč školní mlá-
deže 96.224 Kč 73 hal - 1132 dobročinných žákovských obladatelů.
Správní školní mládeže vyostala již před lety zeříč učitelská
záložna, zříditel zotavitel obladatelské oddělení žákovské. V pro-
středních letech tuto obladatelskou akci hodně proslavila zeříč
Žimostovská záložna, věnování všem žákům i žačkám zeříčích
národních škol - spojitelná knihovna se základním přídavem jed-
né kopie. -

3.
Úspory žactva.

Humpolecká legionářská sbírka Jednoty 1. legionářů
měla úhrnem 21. prosince 1924 - 93 členů, z nich bylo státních a ve-
řejných zaměstnanců - 5, národních - 4, dělníků průmyslových - 8,
dělníků zemědělských - 4, živnostníků 14, volných 53, učí-
telé - 4; jmění činilo koncem r. 1924 - 1650 Kč. Přednáška
v tomto roce bylo - 3; veřejný projev - 1; členských pohřbů 36,
členova jednoty má 10 stran, členův obec. zastupitelst. - 1 člen,
členův oněv sbor - 1 člen.

4.
Jednota legionářů.

1924.

1.
Dráha
Plzeň - Brno.

V prosinci 1924 konala se v Praze anketa o projektu dráhy Plzeň - Brno, která má vést přes Humpolec. Za zástupce kraje byli porováni J. C. B. Mlýnský, ředitel městských úřadů z Humpolce, J. Dvořák, kolník ze Zábovce. Za stranu agraární poslance J. Maol. Ve jednání byl správně označen význam dráhy a po obšírné debatě bylo usneseno řískati vládu na projektu, aby mohlo být v nejbližší době přikročeno k přípravným pracím.

2.
Jos Kalina,
škol. inspektor.

Koncem prosince 1924 byl jmenován do Humpolce nový okresní školní inspektor, evněj učitel učitelského ústavu v Třebíči - prof. Jos Kalina, rodák humpolecký, kdysi učitel na chlapecké škole měšťanské v Humpolci a v Písní. Jeho otec byl známým dobrým obuvníkem v Masarykově ulici, naproti Vlasáckému a ptamí bratr inspektorův vstoupil, učitelem kdesi na Šumavě, kde vřar záhy zemřel.

3.
Sraz elektráren.

Humpolecká městská elektrárna byla připojena ke srazu jihočeských elektráren - v Hydčovicích a Bystřovicích. Od tohoto připojení objevovaly se však velmi četné poruchy - v rozvázání města, jež bylo zaviněno zejména ještě nedokonalou organizací a vzdáleností centrály. Často chabě světlo došlo a bylo nutno zahájit, než byla porucha napravena, provoz z elektrárny městské, jež se užavěly svítila.

4.
Létadla.

Nměníci prosince 1924 bylo v Humpolci velmi často viděti létadla šel leteckého juktam pražského na cestě na Moravu i zpět.

XII - 1924

XII - 1924

XII - 1924

XII - 1924

XII - 1924

XII - 1924

1924 - 1925

V prosinci 1924 obdržela rodina dělníka Šolláčka a ne-nadání dopis z pyra Španělska z Ruska, jímž před desíti lety odešel na vojnu a již se nevrátil. Od 11. 1917 nebylo o něm ani pleshu a všechny dotazy po něm byly bezvýsledné. Proto lo považovali rodiče za mrtvého. Nyní - oznámoval, že jest živ a zdrav v Rusku, ženat a otcem dvou dětí, z nichž starší dceruška jest již pětiletá. Žij v Rusku majitelům selské usedlosti ve výměře 4 desjatiny (prole námí mlyny 4 ha 37 a), má dva koně, dvě krávy, několik ovce a vepřín. Dává svůj se mně dobře a své rodiče, aby se za mně přistěhovali. Žije ve vsi Kuznecovo v gubernii Svandoburesen-ko'.

1.
Kozvástný vojín.

Od počátku prosince 1924 do konce února 1925 byla tak tuhá zima, že ji nebylo pamětníka. Také kolik napadlého a vytrvalého mřhu nikdo nepamatoval.

2.
Štuhá zima.

1925

1. Klub Melochov

Aby byla širším prostorně veřejnosti dána příležitost k poznání turistiky a zimních sportů, byl založen na Lelečsku turisticko-lyžařský klub „Melochov“, který má soustřediti přátelé těchto sportů z Lelečska, Světlé, Lipnice a Humpolce. Klub tento vykoná si za své účely postavit na prostranství Melochovů ústřední pro letní i zimní sporty, upravit cesty, postavit pochytnou a chci svým členům poskytnouti příležitost k lyžařskému výcviku. - Majitelé lesů na Melochově i okolní spoleky přiblíží vřelým pozdravem.

2. Jízdní řád autobusu

Od 1. ledna 1925 změnil pořádek svých jízdů řád. Z Humpolce - nádraží - vyjede v 8 hodin 34 minuty a přijede do Pacova v 10 hod. 58 minut. Z Pacova vyjede v 11 hod. 15 minut a přijede do Humpolce ve 14. 26 hod. Odjezd z Humpolce v 16 hodin byl zrušen. - Tento jízdní řád, zrušený z příčin úsporných - nebyl nijak výhodný.

3. Kmenová práce

Dne 9. ledna 1925 bylo vzhledem k děsné politické situaci vyzváno Hynku Přiborského, kavalera v lovární a do-ruha Smrčky, čestně vyznameno ministerstva obchodu za více než čtyřicetileté péči a kvalitní služby v kmenové práci. Vyznamenání dostal z ministerstva příslušný diplom a z majitele firmy Josefa Smrčky čestný dar 1000 Kč a byl s celou svojí rodinou v lovárně pohřben. Děkujeme mu za práci - šlechtěné vyznameno péřných služeb.

1.-I

16.-I

I-1925

1.-I

18.-I

9.-I

I-1925

1925

V pátek dne 16. ledna 1925 přicházel v Humpolci v budově školy hromadně spisovatel Přemysl Pitter z Prahy o lábli. Přemysla navštívil značný počet posluchačů. Spisovatel Pitter promlouval na výzvam bible pro národ český pro mladé jazykové, historické, etnické i náboženské. - Přemysla tuto uspořádala: Kostnická jednota, již zahájila své veřejné působení.

1. Přemysl Pitter

V lednu 1925 byl dán podpis k založení spolku abstinentů v Humpolci a v okolí, jímž vyšel od MUDr. Šimsky z Kácov a Prahy. V předání předpraco stal Emil Krmst, škol. učitel z Křižovic a František Šuček, domkář a býv. kovář z Divčic.

2. Spolek abstinentů

Dne 18. ledna 1925 udáto se na pilnici k Dillavě v humpoleckých lesích blíž „kraněního lesku“, kde je pilnice velmi přečká, politování hodné neštěstí. - Pora, na němž byl naložen kábat z jičlavske kábokové kopárny, smekl se na přečkánu náleži, převrhl se a zabil porozněka tuž. Votava, 41 let starého. Děťna jeho synkům, kteří seděli na voze, nestalo se na štěstí nic. - Na tomto místě bylo zaviněno již několik smrtí.

3. Neštěstí

Věžná knihovna v Humpolci měla počátkem roku 1925 celkem 1859 svazků, z nichž bylo 882 svazky knih za-kaavých, 447 - pověrných, 525 časopisů, 5 knih pro mládež

4. Věžná knihovna

1925

V roce přeloházení byla knihovna otevřena 60krát o 41 týdních a přičteno bylo celkem 4.232 vraců, z těch 27 děl básnických, 3356 knih právních, 602 časopisy, 247 mapy poučných. Čtenářů bylo 393.

1.
Sokol.

Sokolská zápa Havlíčkova, k níž patří jednotka humpolecká, měla počátkem r. 1925 - 7.641 členů, z nichž jest 5547 mužů a 2.094 žen, již jsou sdruženi v 78 jednotkách a pobočkách. Zápa jest rozdělena na 4 okresy. Sídlem zápy a největší odvětví jest Město. Humpolec patří do odvětví I. a má 291 členů.

2.
Seborražda.

Dne 3. ledna 1925 nařazen byl na lékaře panu městským a okresní revizorem, jímž byl ustanoven revizorem okresní politické správy - František Fischmeister - mrtví. Lékařsky byla zjištěna otrava. Příčinou sebevraždy byly prví neutešené poměry rodinné i finanční.

3.
Okresní péče.

Okresní péče o mládež vyžádala v lednu 1925 krátkou zprávu o své činnosti v r. 1924, z níž vyjímám: V roce 1924 propagovala Okresní péče stálými měsíčními příspěvky 31 vobů se 73 dětmi, z nichž bylo 8 vobů z Humpolce, 23 vobů z odvětví. V útluhé jest osm uplynulých vobů. Skoro všechny příjmy Okresní péče plynou z příspěvků občanů městských i propagovala penzora, ač sám propagoval Okresní péče nejvíce ušlechtilé je nepatrná. Jenom sedm penzorských obcí přispělo k úhradě nákladů: Tandro, Dřívě, Hoberovice, Město, Lápy, St. Přítě, Škála a Sedlice. Ostatní obce nepřispěly ničím. - Smutný případ!

1925

17.-I

Hlavní odbor Národní jednoty Přímavské opětně letos uvolnil se práce, aby zmínil bezpečné poměry české měšiny na Štoku. Členové mužského i ženského odboru zajeli osobně do Štoků, aby shledali potřeby dětí školních. Za ochotného přispění dostalo se všem potřebným dětem z měšiny štoké potřebovaných oděm i obuvi. V neděli před Štědrým dnem posláno do Smrčové 17 obleků chlapeckých, 11 obleků dívčích, 11 párů bot, do Petrovic u Nepol 7 obleků chlapeckých, 8 obleků dívčích, 2 páry kočárů a 2 páry bot, do Studinky - 7 obleků chlapeckých, 6 obleků a 4 kabáty pro dívky, 12 párů bot, do Bělého Kamene 6 obleků chlapeckých, 5 obleků dívčích a 1 pár bot. Náklad na tyto věci byl následující: muži chlapeckých obleků 1778.85 Kč, muži dívčích šatů 422.00 Kč, 2 bot 1552 Kč, protáčka 118.50 Kč, látky na obleky 2211.96 Kč. Celkem vyžádáno 6083.31 Kč. Všechny věci této přispěti záci dětí chlapecké školy - 41 kopkami, jablky a hruškami (79 kg), ořechy, kaštanů, hřky, oratojánským chlebem, cukrovím, pracovními potřebami i knížkami.

I.-1925

3.-I

I.-1925

29.-I

Vzhledem k zamýšlenému postavení místní dráhy Německý Břev - Humpolec umístěna se Okresní správní komise v Humpolci vypsati práva 100 kmenových akcií této dráhy po 400 Kč, voby v celkové částce 40.000 Kč.

1.
Štoka
monino.2.
Sešatnění
místní dráhy.

1925

1.
Místní dráha

Od 1. února 1925 bylo přijeto do smlouvy již zane-
na drahačů, kudy; na odjezd místní dráze - o 10 % -
termínový růstaly ceny měřičních listků pro želez-
níky, měřičních listků pro dřevníky, dopravní ceny zava-
zadel, psychologové a balíků novin.

2.
Divadelní
společnost

Dne 4. února 1925 započala v Humpolci opětně
svůj uměleckou divadelní činnost společnost Alfreda
Vlastyby, divadelního ředitele, bývalého učitele.

3.
Obecní rada

Dne 10. února 1925 usnesla se městská rada hum-
polská se své schůzi, aby byla z Diegova náměstí Dřeva-
něna obecní rada i kašna - za příčinou postavení pom-
níku padlým vojákům. Usnesení o obecní radě, jež byla
na náměstí Diegově postavena z a starosty Chvaloupka
přivítáno bylo všeobecně se smísením, ježto v úha - náměstí
vlastně bylo, ale usnesení v kašně bylo v části
obvyklé kolem náměstí - nevoli, protože se obávalo
nedostatků i vzdálenosti vody. Obava tato však se neopl-
nila, protože obec postarala na místo kašny střížany, jež
potřebám obecnosti úplně vyhověly.

4.
Kašna na Diegro-
vě náměstí

1. - II.

21. - II.

4. - II.

10. - II.

22. - II.

1925

Musejní společnost v Humpolci vydala svoji 4.
Zprávu ve formě jubilejní knihy „Čtyřicet let od vzniku
musea humpolského a později je podle svých členů ta-
ké jsem školám, ústavům, obcím přičiněním a velmi
mnohým jednotlivcům celého okresu mimo okres -
Zdarma. Výsledkem tohoto činnosti byly četné dopisy bla-
hopřejné i děkovač, přiručky a pochvalné mínky vel-
mi mnohých časopisů. Jež přese se našli jednotlivci, kte-
ří mnohým Musejní společnosti prokles nerozumněji a
přáteli darovanou knihou s proklamací „nepřijímá se,
zprávu“ - Mlýb je zvěčnil, jmeny je veřejně. Jsou to obec-
ní úřady v Jarokvě, v Petrovicích a Zbylích. Ka-
cené knihy i s obálkami byly uloženy také do musea.

Dne 22. února 1925 zemřela v Praze humpolská
prolačka - Anna Sychrová, učitelka, bývalá ředitelka měst-
ské školy ve Větrkách na Slovačsku, nyní posláníně Národ-
ního přemýšlení z a stranou sociálně - demokratickou.
Její otec býval dříve kaměstnán v notářské kanceláři šud-
níka Kaspara v Humpolci, později jeho substituitem a
potom notářem v Levčicích. Byla také literární činná.
V Humpolci a se svými krajany byla neustále ve styku
a pomáhala, kde mohla. Viole jinytí má nesporně nej-
větší zásluhy o zřízení Dievi odborné školy rodinné v
Humpolci. Její obřadnější životopis přinesl humpolský
časopis Zelení, ročník VI. na str. 126.

1.
A musejní
zpráva -2.
Anna Sychrová

1925

1.
Dob. Paliček,
ortelář.

Dne 1. března 1925 zahájil v Humpolci zvěrolékařem prakt. M. V. Dr. Bohumil Paliček, býv. asistent vyš. školy zemědělské v Brně, kvailý v Pelhřimově. Jeho otec je zvěrolékařem měst. školy v Pelhřimově, jeho děd býval učitelem v Turovčicích.

2.
Narození
p. presidenta.

Naše město projevilo svoji velikou úctu osvoboditeli národa - prezidentu Masarykovi oslavou jeho 75. narozenin. Na počty zdejších školách konaly se dne 7. března dopoledne školní slavnosti a večer uspořádala městská rada slavnost ve Společenském domě. Slavnostní řeč proslavil okresní školní inspektor Josef Kalina. Po ní byl koncert místního zpěváckého spolku Čech a Lech.

3.
Dárek
panu prezidentovi.

Žáci II. ročníku zdejš. chlapecké školy měšťanské uctovali k 75. narozeninám pana presidenta zvláštním číslem svého "psaného" časopisu Naše Hlasý a zaslali je ve vkusné obálce panu prezidentovi do Prahy. Dne 16. března 1925 došlo z kanceláře presidenta republiky poděkování: "Žáci II. roč. měst. školy chlapecké v Humpolci zaslali panu prezidentovi dárek k 75. výročí jeho narozenin zvláštním vydáním měsíčníku Naše Hlasý. Dárek byl panu prezidentovi Dergán a p. prezident vřelouje žákům vřelou děk za jejich vzpomínku a zvláště za to, že ve svém časopise pochopili a vysvětlili smysl lidskosti: činiti ze sebe člověka mravného, statečného, milujícího, pracovitého..."

1925

1.
Slavnost školní.

Dne 7. března 1925 konala se společná slavnost - na paměť 75. výročí narozenin presidenta - školy dívčí a školy ročníkové v rozsáhlé Xelocvičné rodinné škole. Slavnosti zúčastnili se také zástupcové městské rady, místní školní rady, kurator a školy ročníkové a okresní školní inspektor Josef Kalina. Slavnost byla zahájena proslouvením řečí Josefa Kopáče. Hlavním bodem slavnosti byla promluva Dbor. učitele dívčí školy Jaroslava Kopáče. Po ní následovaly zpěny obou škol a národní hymny.

2.
Bedřich Kočí,
divotvorce.

V neděli dne 8. března 1925 přijel do Humpolce známý "Pražský divotvorce", knihkupec a nakladatel Bedřich Kočí, býv. provozávající knihovnu v Humpolci, aby tu uspořádal veřejnou přednášku na téma: "Vina Štáta se udráží" a jistě také i proto, aby tu také léčil. Přednáška byla ovládnuta na 2 hodiny společně, ale již od rána kupily se zástupy lidí zdrahých i nemožných před Společenským domem. Náštevna na přednášku byla tak četná, že prostorný sál nemohl ani přijmouti všech posluchačů. Mnoho posluchačů i z okolních měst zůstalo v Humpolci přes noc, aby se mohli datí léčiti. První den celý pan Kočí léčil v hrodové bytě evangel. školy na Husově křídle. Před školou a kostelem stálo karkové množství lidí, že i doprava na přivazí vřela. Mimo to každou chvíli přivrel povoz nějakého nemožného, jenž již dávno jinde hledal pomoci a nyní došel - v reakční udráží "Pražským divotvorcem".

1925

1.
Bedřich Kočí

Stal jsem sám také dne 9. března 1925 nĕ-
jako dolo pĕvol starou evangel školu, abych aspoň
vidĕl nĕkoho z uzdravených. Toho vĕak jsem se nesto-
ĕdal. Vypravoval se v zástupcĕ mnoho v uzdravenĕ,
ale pĕm jsem nĕkoho nevĕdĕl ani vypravovati pĕvĕmĕho
nĕcĕstnĕka neslyĕl. Jen „z druhé ruky“ jsem slyĕl, ŕe
pan Kočí vkládá na nemocnĕ moce a modlĕ se nad ni-
mi, jako to činil Kristus. V dennĕch listech ěeských vy-
skytly se o tomto apokryfnĕm lĕcĕnĕm dva pĕvĕnĕ hlasy.
V jednom listech vidĕlo se mnoho pĕpĕadĕ i se jinĕm, v druhĕm
nemocnĕ pocĕtĕli, ŕe byli panem Kočím uzdravenĕ,
v jinĕch psalo se opaĕnĕ. Takĕ humpoleckĕ lĕkaři nĕcĕst-
nĕli se tĕchto polemĕk a pro pĕjĕmarost - uvĕdomĕ je do-
stornĕ. Pan Kočí pĕak pĕm kden na pĕhĕzi v Praze pĕvĕ
prohlĕsĕl, ŕe v Humpolci uzdravil 164 nemocnĕ. - Zprĕ-
vy bylo dostaly se do moirĕ a proto ŕe mĕly bylo horzeno,
ŕe humpoleckĕ lĕkaři byli tohoto vylĕcĕnĕm pĕvĕtomni, vy-
skytly se ihned tyto hlasy - opravĕnĕ:

Primĕr humpoleckĕ nemocnice MUDr. Jan Kašpĕr pĕvĕ:
• Pĕvol nĕkolĕka dnĕ uveĕjĕnĕna byla v Mĕrochĕch Listech
apĕdĕk pĕdepsanĕ p. profesorem R. Sedliĕkem pĕvolĕnĕm
po pĕvĕmĕnĕch p. Kočího pĕvĕnĕmĕ horzenĕ o pĕpĕadu
vyhojĕnĕ rakoviny prĕm, p. profesorem pĕvĕ zjĕstĕnĕ - za
mytĕfikaci. Oprotĕ apĕvĕnĕm v Rĕ. ĕjĕm, Ćeskĕm Slovi a jinĕ
se tĕkajĕcĕch se mĕ vobly, jsem stĕjnĕ nucen nĕcĕnĕ Kočí,
co p. prof. Sedliĕka. V nedĕlĕ 8. března p. n. byl jsem pĕvĕtomem

9.-II

1925

pĕvĕmĕnĕ p. Kočího na thema „Vĕra vĕvĕ se uzdravila“. Od
pĕvĕmĕnĕk jsem p. Kočího ani nezablĕdĕl, tĕm mĕnĕ pĕm
mluvĕl, aĕ kĕpve v pĕvĕlĕlĕ, dne 9. března p. n. byl jsem,
kdy p. Kočí lĕšĕl zástupcĕ. Pĕvĕlĕnĕm, ŕe jsem ani v jednom
pĕpĕadĕ nebyl pĕvĕtomem x. z. lĕcĕnĕm pĕvĕdĕnĕm p. Ko-
čího a nemohl bych pĕvĕdĕt mĕm uzdravĕti 164 nemocnĕ.
Naprotĕ tomu konstataji, jak jinak neobalo se ani oĕka-
vati, ŕe ani jednoho ze znanĕmĕch/mi nemocnĕch/pĕvĕdra-
vĕl. Pana Kočího zĕdĕmĕm kouto cestou, aby mĕ do
svĕch, kdekoli odbyvĕnĕch vĕlĕstĕ nezatahoval. - V Hum-
polci 16. března 1925. - MUDr. Jan Kašpĕr, primĕr p. n. nemoc-
nice v Humpolci. - Pĕvĕnĕm pĕvĕlĕnĕm v Nĕrochĕch Politice
ze 24. března 1925 uĕvĕnĕli i lĕkaři MUDr. Viktor Lĕftschĕtz,
stĕtnĕ mĕstskĕj a ŕeznickĕm lĕkař a MUDr. Karel Vy-
bornĕj, stĕtnĕ obvodnĕm lĕkař, oba z Humpolce.

14.-II

Masarykova liga proti tuberkulose uspořĕdala v Humpolci
dne 14. března 1925 pĕvĕmĕnĕk o filmem o vznikĕ tuberku-
lony, o jejĕm pĕvĕkĕnĕm a lĕcĕnĕm. Promluvil p. mĕ J. Ška-
lickĕj z Prahy. Pĕvĕmĕnĕka byla vĕak slabĕ navĕtĕvena.

1.
Masarykova liga
proti tuberkulose

15.-II

Dne 15. března 1925 uspořĕdĕna byla pĕstavnĕcĕ pĕhĕ-
ze Masarykovy ligy pro Humpolec a okolí.

2.
M. Z. p. t. -

21.-II

Komiteĕ pro postavĕnĕ pĕvĕmĕnĕk pĕvĕlĕnĕm vy-
poal uĕvĕjĕnĕm pĕvĕlĕnĕm na mĕstĕch v tomto pĕvĕmĕnĕkĕ se lĕhĕ-
kon do 30. ěrma 1925.

3.
Soutĕř.

1925

1.
Sebevraždy

Dne 23. března 1925 nalezena byla na kolejích místní dráhy před lesem v Keipku přijata mrtvola mladého muže, v níž zjištěn František Vondráček, dvacetiletý obchodní cestující, rodem ze Žitova u Pelhřimova, jemuž měl v Humpolci přítel. V dopise, jehož mladý sebevrah po sobě zanechal, vyprávěl působení svého - ztrátového místa, v němž přišel nerozvaživým jednáním...

2.
Poplatky železniční

Městská rada humpolecká usnesla se zvýšiti poplatky železniční vybrané z každého kura dobytka převozeného na státním železničním do Humpolce z jedné kopuny na 5 Kč. Proti tomuto usnesení organizovaly se mocné protesty ve straně zemědělců a projevovaly se i masivnějšími članky, v čele s Karelkou Štejnou, která tak mocně, že nebylo městské radě humpolecké nic jiného, nežli poplatky opět zmenšiti.

23. - IV

1. - IV

9. - IV

24. - IV

5. - IV

6. - IV

1925

Dne 1. dubna 1925 zemřel v Párvolovicích bývalý humpolecký lékař MUDr. Jan Ev. Dikářka (žena o jeho životě a stručný životopisný nástin na straně 447).

Ve věci postárenské komise obecního zastupitelstva humpoleckého bylo usneseno zříditi část vodovodu obecního ze Zemanovska po farářských polích do nemocnice, na Žitopit, do Německo-brodské ulice, Okresního domu a na Dvůrské náměstí. Na 9. dubna povolána byla schůze všech majitelů pozemků, kudy vodovod přijde. Usnesení toto bylo také důležitým rozsvícením kačny na Dvůrské náměstí, její bude odstraněna, aby na jejím místě byl postaven pomník padlým vojákům ve světové válce.

V neděli dne 5. dubna 1925 po sedmé hodině večerní přijel automobil elektrárenského svazu z Něm. Brodů dvacetiletého žáka Zecana na německo-brodské silnici před domem obchodníka Šuprechtta. Šoch nebezpečně před automobilem skotáčil a skoro námyslně před auto skočil. Byl zachycen a zlomena mu noha. Vím, jak se zcela přesně zjistilo, sám nebezpečný chlapec.

V pondělí dne 6. dubna 1925 o 7. hodině ráno zemřel v Dívčicích náhle soudní mrtvici - kolník Josef Daněk, člen okresní správní komise a kurátor a Odbojové školy pro česká povolání (školy ročníkové) v Humpolci. Byl inteligentním kolníkem a velmi činným v samosprávě. Přislušel politické straně lidové a byl velmi oblíben a pážen.

MUDr. J. Jirásek

2.
Vodovod ze
Zemanovska3.
Úraz4.
Josef Daněk

1925

1.
Oskar Brézina

Dne 19. dubna 1925 stal ředitel zájmových polních a lidových škol na Dusičské své zeslátlé narozeniny. Narodil se 19. dubna 1865 v Pátku nad Olší. Maturoval na reálce v Šabově a vystudoval tamtéž i hospodářskou akademii. Působil dlouhá léta na statcích převážně katolického kláštera strahovského a přestoupil - již v pokročilém věku - k uměleckému školství. Stal se nejprve učitelem a později ředitelem hospodářské školy humpolecké. Oskar Brézina - byl činným i literárně, přispíval v samostatné, byl účasten i v práci Měšťáckého výboru v r. 1918, je velmi hospodárným členem strany agrární a dobrým učitelem a každému svých žáků. - Jehotec byl lékař učitelem.

2.
Josef Tesař,
vulgo Pepáň

V čtvrtek dne 14. dubna 1925 zemřel ve zdejším nemocnici ve stáří téměř let Josef Tesař, nyní kniháři - jinný předchůzí Pěška; zesnulému měřkato se v celém obci jmar než Pepáň. Byl přelocně známý svou zručností ve hře na tahací harmoniku i na housle. Bylo-li kde potřeba psnati - muziku, vztáhal se pro Pepána a už se mohl tančiti do rána. Na housle hrál „levou rukou“ Tom zmirata z našeho města kázavá figurka, která velmi často obveselovala obecenstvo v hostincích a na různých výletech. Pepáň byl postavy malé a drobné a byl málo zdrav. Trpěl tuberkulózou.

19 - IV.

14 - IV.

1925

1.
Barbora Brožičková

V Chicagu, v severní Americe, zemřela dne 24. dubna 1925 Barbora Brožičková, dříve humpoleckého rodáka Španilka a Brožička, jenž se vystěhoval do Ameriky jako žinech, stal se tu policistou, a když odešel do výslužby, navštěvoval nyní skoro každoročně své rodiče. Jeho chť byla tu se svým manželem naposledy v r. 1922.

24 - IV.

5 - IV.

2.
Nové
názvy ulic -

Ve schůzi městské rady humpolecké konané dne 5. května schváleny nové názvy pro některé nové domy nepojmenované ulice v městě a přejmenování některé ulice již pojmenovaných. Schůze této byl přítomen také navrhovatel nových názvů učitel zájmových školůella - pecké Oskar Jenáček. Historický název České město přistane neměněn; v něm bude náměstí Havlíčkov (kolem parku), Husova ulice (kolem sv. křtela) a ulice Komenského (vedle býv. ev. školy). - Nové přejmenování: ulice Mešora (Bellen), Cechovní (v Baromy), Branka (vedle Dělnického domu), Hádkova (v Baromy k Úpku), Hornická (k humpoleckému Dvoru), ul. Jana Kamaryta (předělování k. Jindy na Rybníček), Legionářská (noví v nádraží po Lubáči), Barvišská (v nám. Dvořova k Smetanově ul.), Nerudova (v Husovy k Rápotičině), Pelhřimovská (v Wilsonovy k Pelhřimovské), Proletářská (předělování do Židovského města), Jiráskova (noví v nádraží k Židovskému městu), Smetanova (kolem Sokolovny), Soudnická (v Společného domu k Husově), Rašínova - býv. Hájová, Lužická - býv. Diváková (Svinská), Vaclava z Dubé (v Pousto-dvorské na Čejkově silnici), Deminova (býv. Kašpárek chůze), Žižkova (býv. Kamenná), Sv. Čecha (k přístěnci). -

1925

Ministr obchodu
Lad. Novák
o Humpolci

V sobotu dne 23. května 1925 zavláhl na pozvání
městské rady do Humpolce ministr obchodu republiky Česko-
slovenské inženýr Ladislav Novák, aby ohlédl pozroj hum-
polského průmyslu. Na hranici obce u stán byl starostou
města Janem Hornedem a jeho náměstkem Jaroslavem
Štokrovským, předsedou Okresní správní komise Josefem
Vánou, předsedou Obchodního gremia a Karlem Jaksim,
předsedou politické strany Máochní demokracie (k níž
ministr náleží) Josefem Drapelou a předsedou okresní
organizace Máochní demokracie učitelem Janem Maxavim-
sem. Potom přijal hlášení předsedy okresní politické správy
Karla Zellnera a nastoupil další cestou s celým průvodem
do města, kamž přibyl před půl 9. hodinou dopoledním. -

Po krátkém oddochnutí dostal se ministr do Okresního
domu, aby se zúčastnil slavnostní schůzce jenm k počtí u-
spořádání. Za po opětovném pvtání, v němž starosta města
i předseda okresní správní komise tlumovali ministru po-
stičby města i okresu prohlávil ministr, že nepřijel do Hum-
polce na výlet, nýbrž s nejlepší vůlí sledovati průmysl
města a jeho potičby - a hledati cesty k odstranění obtíží.
Potom promluvil hlavní referent schůzce městský radní Frant.
Šmítek, o vývoji a stann humpolského průmyslu podnikatelské-
ho, o nezaměstnanosti a kapacitě výroby v Humpolci a o
problémůch dodávek státních, které se vymančují velkým
nedostatkem. Řeč referentova byla doložena statistič-
kými tabulkami a přirobita na všechny posluchače moc-
ným dojmem. Pozornost zvlušila zvláště slova, že průmysl

23. V.

1925

humpolský jest ryze český a že za zájmy i těžkých obol-
ností stojí věrně ve službách republiky. - Dopi řeč zakončil
jménem průmyslu a dělnictva předním, aby umožněny
byly cesty našim průmyslovým výrobkům také za hranice
a aby prohlávil dodávek státních a veřejných úpravou
byly také, aby soutěž nebyla na úkor našich výrobců.

Potom učinil prohlášení jménem Společenstva podnikatels-
kých "Klement Dubský, jménem Obchodního gremia a obchod-
ník Karel Jaks. - Všechni řečníci pozdali ministru -
otak svých řečí. Ministr poděkoval a podotkl, že doufá při
přítelce města a jeho závodů v potičbě vyvíleky, aby
mohl zjednatí nápravu. O 10. hodině odjel - provázen zá-
stupci města i okresu k přítelce továrny "Emrich Dítě",
kde ho uvítali a provedli majitele firmy Otto a Edmund
Jäck a ředitelům Rindl-Schubertem. Ke konci prohlídky
byli ministru představeni učedníci, mistři a dělníci.
Po krátkém pobytu v podnikovém bytě továrny, kde mini-
stru prodala malé občerstvení továrnická obol, nastoupil
ministr s průvodem cestou k návštěvě továrny firmy Bratři
Joklové v Jince, kde zůstal ministr i na oběd. Odpoledne
prohlédl se ministr továrnu Karla Jindy, dílny Společen-
stva podnikatelských, Jindřicha Bartáka, Frant. Jokla, Jindřicha
P. Štokrovského (Dr. Lešovský), Richarda Šmíčky, Ant. K.
Šmíčky, dílnu St. Ponožského, bratři Písalů a zajel ještě
ryč den na Lipnici. Všechni zúčastnil se schůzce místní
Máochní demokracie a na noc ubytován byl u továrnicka
Jozefa Šmíčky.

1925

Druhého dne - v neděli dne 24. května navštívil ministr ministrů museum, kde ho prováděl předseda Musejní společnosti Josef Kopáč a členové správního výboru Vincenc Kameš a Emanuel Vratislavský. Jde dostal také první výtisk knihy „Byvalý kopácký kraj společený Českomoravská a Koblitzky monografie „První století města Humpolce“ - Odtud šel k návštěvě rodinné školy, kde byl položen, a k prohlídce budovy pošterní. Meolbrho před polednem šel v průvodu konservátora J. Kopáče na hrád Uhlík a opět viděl se již k plánostinnému obědu v hostinci u Pijmání. Po prohlídce budovy pošterní zúčastnil se ministr veřejné schůze v Sokolovně, kde sám promluvil „O potřebách obchodu, průmyslu a živnosti“.

Odpoledne ke 3. hodině odjel ministr do Želivce a k hydrocentrále na Želivce a poroučím se se zástupci města odjel o 5. hodině do Prahy. Všechm své cestě - delší i kratší - šel ministr v městě i v okolí automobilem.

Při jízdě ministrové z musea, jela všechna auta oměrem z Riegrova náměstí na náměstí Palackého, odkud právě přicházel průvod Uhlí, kteří měli v týž den v Humpolci sled. Službu konající státní přádal pořadatele průvodu, aby ustoupili v jízdě drahé a šli - nikoli stádem, ale po dráze silnice, tak že celý průvod mohl se jasně ubírat. To šel zavolalo některým účastníkům průvodu, mezi nimiž byli bohužel i někteří humpolečtí občané, kteří o ministrově návštěvě věděli a viděli jeho auto, v němž s ministrem seděl i jízdní ředitel této kroniky ^{průvod} a vytkli mu nepohodlnost. - Byl to nepeký zjev!

24.-V.

26.-V.

Útěrky dne 26. května 1925 o 10 hodině večerní vypravil oheň v domku Kašpara Kráse na německo-brodské silnici vedle samé nemuseise. Byl dřevník a chlévky. Me rychlým zakusocím prusedi a kaničského sboru podarilo se oheň v ráhodru uhasiti, takže škoda byla zcela nepatrná. Oheň byl ani z přičin říštných založen, protože později - domek přece do základů vyhořel a byl sbourán. Místo zakoupila obec pro stavění nové nemuseise.

1.
Oheň.

27.-V.

Dne 27. května 1925 byla konečně z Riegrova náměstí odstraněna - pročistná váha, již 20 let starostemská motače Františka Chaloupský celé náměstí hřzdila. Postavena byla na náměstí na zdoroy, z pruhé libovně a nijak nebylo domel bez - váhu z náměstí odstraniti. Až přišel popud z komitatu pro postavení pomníku padlým vojínům. Městská rada usnesla se věnovati na pomník místo na náměstí Riegrově a tak musla konečně zmizeti z náměstí váha i Kašpa.

2.
Městská váha.

2.-VI.

Útěrky dne 2. června 1925 kolem 6. hodiny dopolední musla se navštíviti kotlinou kolem Želivá bouře, Krupobiti a přitřít mračem.

3.
Krupobiti.

21.-VI.

Na paměť poprav na Starém městě pražském pořádal Školní rada v Humpolci přednášku panátora Václava Klofáče na thema: „Co nám pravi 21. červen a čemu se máme učiti z minulosti.“ Velké šast místní inteligence přednášku Klofáčem nenavštívila.

4.
V. Klofáč.

1925.

Slet
sokolské zápy

Ve dnech 27. 28. a 29. srpna započaly v Humpolci sletové plamosti sokolské zápy Havlíčkovy. První sletový den byl dne 27. srpna. O třech odpoledích na čtyři přijel první vlak „kánal“ a sokolského dopostu. V 5 hodin 34 minuty přijel rozšířený vlak s novými zastupky záctva a dopostu. První potom za dosti chladného chlaodna zahájena byla zápní akademie záctva a dopostu prostovm zápnímho vzdělavatele Hutáče, učitelé ze Žďárna. Vystoupili v ní záci ze Žďárna, z Čáslavě, z Kútne Hory, z Kém. Brodu, z Herálee, z Golčova Jeníkova, a j. - Každé odpoledí bylo odměněno potleskem.

Druhý den 28. srpna 1925 v 5 hodin ráno započaly zápní dopostenci. Po rándech konány zkoušky.

Ve poledne konal se městem přehled krajoranných záku, v němž bylo 556 záku, 546 zákyň, 226 dopostenců, 241 dopostenků; z nich 79 v novém kroji. Za záky plí dospělí krajoranní Sokolové: 113 vedoucích mužů v kroji, 23 vedoucí ženy, standarda, 9 praporů - celkem tedy 1568 mladě a 141 vůdců, samitmi odbor havičský (7 mužů a 5 žen), 2 hudební sbory. Dopl. ke přehledu, jakého Humpolec a domd neviděl. V 15 hodin začalo na sletišti evnění záctva a dopostu. Všechna evnění pořadního dne byla v zorně provedena a proto zcela zasloužene všechny evněnce přejně pochválil delegát Českí obce sokolské z Prahy - Heller a povzbudit je k další tvůrčí práci. - Po evnění vzdán byl záctvem hold státní vlajce, jež se zúčastnilo 556 záku, 546 zákyň, 422 dopostenců, 411 dopostenků, 113 vedoucích mužů a 23 vedoucích žen, kterm 2071 evněnců se rýžmi vedoucími.

27. II.

28. II.

5. - 6. - VIII.

1925.

Holdu státní vlajce, jež na chvilky přispobil novým dojmem, zúčastnily se jednoty těchto míst: Kém. Brodu, Dolní Krupá, Bohdaneč a Žďárna na Moravě, Borová, Čes. Bělá, Herálec, Chotěboř, Kruceburk, Maleč, Nizkov, Pottled, Polná, Polnáška, Přibyslav, Senožaty, Úsobí, Ostrov nad Vslavou, Humpolec, Kozla, Ledeč, Čičov, Lipnice, Okonklice, Nová Ves u Světle, Světlá, Lucie, Zahrádka, Čáslav, Opatovice, Bělá Podolí, Golč. Jeník, Habry, Chotunice, Potěhy, Ronov, Třemošnice, Vilimov, Vltavice, Vrány, Želby, Zechuňce, Bohdaneč, Kabančovice, Hlízov, Chlístovice, Třeběšice, Sv. Jakub, Tausovice, Káně, Křišovice, Malešov, Malín, Mlázovice, Neskárevice, Nové Dvory, Sedlec, Úmní, Kútne Hora; všechna evnění vedla se za dozoru a vedení zápního náčelníka Pelzbauera a zápní náčelnice Kamteové.

První dva dni, ač bylo dosti chladné počasí, vydařily se úplně. Toliko třetí - pro neustálý déšť - musilo být s přejektovaného pochodu na Želivou k přeladě - upuštěno.

Sokolské sletišti bylo na Bystkové poli vedle cesty vpravo pod lesem na Okonklicku (v sípku). - 5. a 6. srpna bylo v sletu pokračování. Jako hosté byli sletu přítomni: Slováci ze sokolské pohronské zápy „Detvan“, sokolové z Baňské Bystrice, Krumnice, Lenoce, Lucence, Baňské Stábnice, Polbrzoví, Slovenské Luptce. Výpravu slovenskou vedl starosta sokolské zápy pohronské Vili Pantlín, ředitel Mávodní banky v Baňské Bystrici a náčelník zápy Boh. Epimold, profesor Křivonky na měst. ústavě Kamtež.

1925.

Dne 5. a 6. července 1925 konal se slet člunstva. U prvního dne, který byl uspořádán, šlo 1867 účastníků se 14 plavci a dvěma hudebníky. Na člunském sletu bylo prostěrná míčů 554 mužů a 318 žen. U přívrůku šlo 21 Slováků a Slovaček a národních trojích. Dále bylo u přívrůku 532 mužů, 310 žen a 20 legionářů. Na Dvorské náměstí umístili Sokolstvo zastupcové města, jímž provedl Sokol J. Richard Kalík z Hrn. Břochu. Člunské člunstvo na sletu šlo bylo vše dříve přerušeno bouří.

Dne 6. července 1925 vykonán byl výlet člunstva k přehradě na Želivce již za příamivé pohody za účasti asi 300 osob. - Celkový náklad správy s pořádkovým sletu - došel asi 70.000 Kč, našel vše u příjmů sletových úhrad.

Dne 5. července 1925 dopoledne - uprostřed župní slavnosti sokolské - konala se na Dvorské náměstí i slavnost kladení základního kamene k pomníku pavlým vojínům a měla zdatně průběh. O 9. hodině dopolední se sešlo v Hřivové kádně v Českém městě přívrůk, již zahájila školní mládež se svým učitelé. Přívrůk zúčastnily se všechny korporace městské, v čele s městskou radou, odřezní správní komitě a zvláštního lesku dodalo přívrůk účastníci důstojníci 21. pěšího pluku z Čáslavě, již vyslalo ze slavnosti ministerstvo národní obrany. Když došel přívrůk na náměstí Dvorské, zapěval zpěvácký spolek humpolecký s hudební Odesního domu křivou píseň. Potom promluvil

1.
Pomník pavlým
vojínům.

5. - VII.

6. - VII.

5. - VII.

5. - 6. - VII.

1925

u základního kamene krásnou řeč zástupce Památníku Odboje z Prahy, štátní kapitán, spisovatel Otakar Vaněk. Po něm vyřádal se promluvu zástupce Slováků - slavnosti přítomných V. K. Pauliny, řed. Měrovské banky z Prahy a Bystřice, při čemž položila jednod. se zúčastněných Slovaček - na základní kámen tyčce se stihami národních barev. Mnoho lidí - při tom šlo. - Před položením pamětní listiny, již obopohovala jména všech pavlým vojínů, přečetl náměstek humpoleckého starosty Jaroslav Skordovský, celou pamětní listinu i se jmény pavlým vojínů. Při jejím čtení bylo přivítáno i město účastníky i klavní štátní. - Potom slojeme listina do kovové schránky a přejma do základního kamene. - Počkej na kámen zúčastnily se zástupcové všech přítomných korporací. Národním hymnami slavnost skončila. Po ní byl na náměstí proměnační koncert místní kapely. Oprava této zprávy: Kladení základního kamene se nezúčastnily důstojníci 21. pěšího pluku. Zúčastnily se až Dvorské pomníku. Zpráva tato vmyšleni uvedena byla na 5. července 1925 místo na den 26. září 1926.

1.
Vě zprávy 5. a 6. července 1925 konala se projížďka pořádaná výkonným výborem pro stavbu nové dráhy Píseň - Břno - směrem přes Humpolec za účasti zástupců politických stran, ministerstva a hospodářských organizací, která měla projít celou oblasť Čech, kterou je dráha projektována. Do Humpolce přijel značný počet automobilů se všemi účastníky, kteří byli na všech místech projektované trati nadobře vřátni.

1.
Dráha
Píseň - Humpolec
- Břno.

1925

1.
Věnce na Husiiv
pomník.

Věsto i okres humpolecký věnovaly pod Husiiv pomník na Staroměstském náměstí v Praze k 6. červenci dva věnce. Za námo má jeden podar humpolecký v Praze rovněž předat, měly prv věnce jen papírové stuhby, jež by se vybledly a pěkně mezi ostatními věnci prv se nevyjímaly. Jisté prv se na papírových stuhách už mnoho neudrželo.

1.
Studentický sjezd

Ve dnech 19. a 20. července 1925 konal se v Humpolci sjezd sdružení studentských spolků Českomoravské země. Hosté přijeli 19. července dopoledne. Zúčastnilo se studentsko z Chotěboře, akademický spolek Zarák z Měm. Brodu, akademici z Pelčimova. Ne přijeli zástupci akad. spolků Opel z Ledce. Schůze konala se v Okresním domě. Odpoledne byl výlet na Pelik a do Gumby. Večer hráli studenti čtyři divadelní aktovy a po nich byla ve Spolkovém domě taneční zábava až do rána. Dělníky na schůzi v Okresním domě byli: stud. Vozka, MČ Vaněk, Ing. St. Poláček, MČ Mlýň, stud. Půtkáček, stud. Doubrček, MČ Pýchl, stud. Melval, a j.

3.
Křídcež.

V noci ze 3. na 4. srpna 1925 pokusili se nemravní zloději odvésti ze skladiště zdejšího polnického družstva 20 pytlů ovsu v ceně 215 Kč za 100 kg. Pachatelé byli ani vyplaceni, protože se jim kradně nedařilo. Jeden pytel za nechali na plotě, pět pytlů přechodil přes plot, dva pytle byly v plotu na zemi, 12 pytlů zůstalo ve skladišti.

6. - VII.

19. - VII.

3. - VIII.

1925

14. - VIII.

Ministr veřejných prací Šrba navštívil a porovnal městské rady dne 14. srpna 1925 Humpolec, aby spatřil upravněné středisko českého podnikání a průvodiče o potřebách našeho zanedbávaného kraje. Byl provázen poslancem Novákem a dvěma představiteli ministerstvem. Zástupci okresní města přivítali ministra v zastoupení v Okresním domě, vyhlásili ministru řečnou přivítání okresní odřizovacího vol. svazu a přečetli hlavní přání: k uskutečnění dráhy Píseň-Humpolec. Bylo řečeno o střední škole a opatření budov pro státní účely v Humpolci. Ministr přiblížil požadavky humpolecké podkomitě. Po jeho odpovědi přijal „starší podnikatelského cechu Kliment Dubský“ ministra k návštěvě podnikatelských továren. Dopolodne prohlédl ministr úřadovny okresní politické správy, berní správy, berního úřadu a pošty. Navštívil i okresní nemocnici a novostavbu porodní budovy. Poté byl v nové stavbě pilyce a nádraží a návštěvou Dělnického domu byl dopolední program vyčerpán. Po společném obědě přijal ministr deputaci obce Senožat, jež žádala publikaci na stavbu pošty a pilyce. Potom si prohlédl ministr některé humpolecké podnikatelské závody, po čemž šel se stavbě údolní přehrady na Želivce u Sedlic. Na zpáteční cestě navštívil klášter želivský a šel do Prahy.

1.
Ministr veřejných
prací Šrba
v Humpolci

1925

1.
Ludvík Pokorný

U potrubí dne 22. srpna 1925 zemřel po delší nemoci okresní a městský pivovarník Ludvík Pokorný. Narodil se v Chotěboři r. 1862; studoval na gymnasiu v Semě Boudě a maturoval v Chouchovicích. Studia zemědělská konal ve Vidni. Do Humpolce přišel v r. 1893. Uprávil svůj zastávaný předemítě po 32 let. Života veřejného se v Humpolci neúčastnil.

2.
Kýdava malíře
K. J. Sigmunda

Dne 27. září 1925 byla v Humpolci otevřena v O. Krumm domě umělecká výstava malířská, malíře K. J. Sigmunda, její obsahovala většinou obrazy z vysočiny, Čechomoravské a jinde také z okolí Humpolce. Místní příjmuti přinesly obrazy některých památných stromů zdejšího okolí, jako: hraniční buk na jihlavské pílenci, Lipičská lípa, dub na hrázi rybníka Toušova, lípy před skalským kostelem a jiné. Výstava trvala do 4. října.

3.
Spisovatel
Horálek

V pondělí večer 28. září pořádal a Hostnická jednotka v Humpolci přednášku českého spisovatele Horálka ve Spolkovém domě. Spisovatel Horálek, již dlel do vězení v Americe, přednášel zcela populárně o svých poznávkách v naší republice a o našem poměru k světové říši. Přednášku zahájil humpolecký občan Jaroslav Škorpovský. Spisovatel Horálek nejprve rozprávěl jehou známým příběhem podobením, potom jehou mezinárodní a světovou. Jeho stinná přednáška byla poněkud, jak se máme chovati k světové říši a jak máme pečovati o zachování osvobozeného státu.

22. - VIII

24. - X

27. - XI

27. - X

28. - XI

28. - X

28. - X

1925

1.
Sídlice
od nádraží

Dne 24. října 1925 byla slavně otevřena nová silnice z Humpolce do nádraží přes cestu „Na lukách“ k Havlíčkovu náměstí na Českém městě. Prof. pytlavík o podpoře státu. Silnice je dlouhá 755 metrů a celkový náklad na ni činil 321.200,45 Kč. Stavbu projektoval p. oprávněný stavitel, ale provedl ji celou bývalý městský strážník Václav Půsicha, nyní hospodářský zřízence obce, jemuž přičítá často svůj dovednost a invence. Silnice a ulice jako nazvána byla „ulice legionářů“.

2.
Ostava
28. října

Ostava 28. října konala se v Humpolci v předvečer národního svátku - slavnosti akademii ve Spolkovém domě. Na pořadu bylo: hymny, mužský sbor zpěvnického spolku; smích a opery „Braniborů“ od B. Smetany, recitace; pan Jaroslav Škorpovský; Opáček příběh od J. Jindřicha; smích „Z pohádky do pohádky“ od Sedláka.

3.
Divadlo

Ve den 28. října 1925 zahrál rajón ety vohotnický spolek ve Spolkovém domě divadelní hru „Vlci“, Rolandoova francouzského revolučního dramatu. Jako host účinkoval pe hře J. Vaněk, bývalý člen brněnského Národního divadla.

4.
Kolební schůze

Tyto dva měla republikánská strana českého venkovského agrární - ve Spolkovém domě - dopoledne volební pohřbi, na ní promluvil revolucion R. Kalík.

1925.

1.
Předvolební
schůze.

Přípravy k volbám do Národního shromáždění
počaly již v méně říjnu. Dne 28. října měli volební
schůzi agrárníci. Tyž den večer konali volební schů-
zi lidovci na Kocoušku. Dne 3. listopadu 1925 prola-
li volební schůzi zimostruši. Na ní promluvil poslanec
J. V. Najman. Dne 4. listopadu pořádali volební schů-
zi národní socialisti, na které po kři hodiny nepřetržitě
mluvila prolantyne Frána Zemínová. V sobotu dne
7. listopadu konali schůzi komunisté, na které mlu-
vil B. Šmehl a v neděli 8. listopadu - socialisti de-
mokrati, kde promluvil Antonín Novák. Většinu pra-
žských schůze mimodý klianě, protože byly navštěvovány ta-
ké většinou plastními příslušníky stran, jež schůze proá-
daly. - Dne 9. listopadu pořádala konečně schůzi i
strana národní demokratická, kde promluvil D. Samek,
gener sekretář Obchodní komory.

2.
Volby
do Národního
shromáždění.

V neděli dne 15. listopadu 1925 konaly se volby do
Národního shromáždění, do memorny poslance i do senátu.
Těhoti doba předvolební byla dosti čilá a široko působny politic-
ké strany konaly v Humpolci veřejné volební i agitacní schů-
ze, přiče pamohny volební akce vykonán byl i za naprostého
klidu.

28. - XI.

15. - XI.

3. - XI.

4. - XI.

7. - XI.

8. - XI.

9. - XI.

20. - XI.

1925.

1.
Výsledky
voleb
do Národ. shromáždě-
ní.

Volební výsledky při volbách do Národního shromáždě-
ní byly v místě Humpolci tyto :

všech volených hlasi bylo	2571	
nedostavilo se k volbám osob	139	
strana lidová dostala do přímorny	726	do senátu - 671
zimostruši-obchodnická strana	452	418
strana komunistická	448	390
čsl. strana socialistická	386	321
socialně demokratická	365	315
národně demokratická	319	302
strana republikánská-agrární	93	79
strana práce	50	57
židovská národná strana	29	-
strana pražská	12	8
Deutschnational Partei	5	6
německý praž zemědělský	5	3
strana nezdravých komunistů	2	-
strana malozemědělců	1	-

Dne 20. listopadu 1925 byla dokončena stavba ne-
mocničního pavilonu pro infekční nemoci - při zájmi vřebec-
ně veřejné nemocnici. Stavbu projektoval panta zemského
speřávního výboru ing. Josef Weingärtner. Strojní zařízení
nemocnice, jakž i instalaci svělla a motorů projektoval ing.
D. Dirschmidt, volhu panta zemského speřávního výboru.
Stavbu provedl Jaroslav Kytýř, stavitel v Humpolci - ná-
kladem jehovo mlbom korum čsl. - Stavbu financovala

2.
Infekční pavilon
nemocnice.

1925

Obzvlášť správní komise v Humpolci. Pánem jest zařízení
pro léčbu nemocí infekčních a je rozdělen na čtyři
oddělení tak, že jest možno různé infekční nemoci
se oddělit. Pánem má také moderní a velmi účelné
zařízení stánců desinfekčních, již v Humpolci dříve nebylo.
Se stavbou bylo započato 20. září 1924 a byl do ní
zaráven i hned nový provod ze Zemanova ul., jenž jest
částí budoucího celkového provodu městského.

1.
Kostěsti

Dne 10. prosince 1925 událo se politování hodné
nštěstí ve zájmu pivovaru - při svážení ledu do pivovar-
ské lednice zaviněné ještě jeotně nevhodným uspořádá-
ním dřevu k lednici. Istračující se vyzka zápisného
řevanského mistra Rudolfa Kasala - Václav Kucírek
utrpěl při svážení k lednici tak porážlivý úraz, že zavinil
jeho smrt. Kucírek úrazem ochrnil na obě nohy a dne 24.
ledna 1926 v nemocnici zemřel. Kucírek byl velmi krás-
ný muž, slo prostý; byl narozen 14. srpna 1882 na Vy-
střední, chodil do školy v Ill. Běňatích, sloužil ve světové
válece na ruské frontě, vrátil se domů zdkar a zahynul - eji
vinou. - V pivovaru humpoleckém - nebylo to při svážení ledu
nštěstí první.

2.
Nehoda

Dne 13. prosince 1925 při sáněování na německé bro-
ské mlinci opakovala se již po několikáté vážná nehoda. Jedem
ze sáněujících hochni prožtěl se nohu a musil být i hned
dopraven do nemocnice. - Po kolikáté již to bylo, ani nelze
přeci.

10. XII.

12. XII.

1925

31. XI.

Ze statistiky českobohemské obce legionářské bylo
koncem roku z druhu humpoleckého organizováno v obci legio-
nářské celkem 93 příslušníků, z města i z venkov hump-
oleckého. Z nich byli
státní a veřejní příslužníci - - - - - 5
úředníci - - - - - 4
dělníci průmysloví - - - - - 8
dělníci zemědělské - - - - - 4
řemeslníci - - - - - 14
rolníci - - - - - 53
učitelé - - - - - 4

1.
Legionáři

Čimění obce humpolecké činilo koncem prosince 1925
1650 Kč.

31. XI.

Jako každoročně byla i letos mužinným oběm na
Stoku přepravena v Humpolci vánoční nadílka. Žurky i mu-
žský odbor Národní jednoty významně uplatňují mnoho práce,
aby všim požadavkům mnoho bylo vyhověno. Do Smrčane
bylo posláno 14 obleků dívčích a 14 obleků chlapčeských;
do Petruvic za Husovic 7 obleků chlapčeských, 3 obleky dívčí
a 2 kabáty dívčí; do Studenky 5 obleků chlapčeských, 3
zimníky, 4 obleky dívčí, 4 kabáty dívčí; do Bělého Kamene
6 obleků chlapčeských, 4 obleky dívčí; k navštěvě opět přispěli
humpoleckí kvadranci a příslužníci celkem 107.60 metrů lá-
tek, z čehž obdržela významná jednotka pro své obráněnce
35.86 metrů, Obzvlášť komise pro děti o mládež 71.74 metry.

2.
Nadílka Stoku

1925

1.
Draha
Humpolec - Pacov

V sobotu dne 26. prosince 1925 o 2. hodině Dpo-
leone konala se v Želivě schůze interesentů obcí a okresu
na projektování dráhy Humpolec - Pacov, zvolaná členem
důležitějšího výboru této dráhy V. Steinbochem, velkostat-
kářem v Pacově a předsedou okresní správní komise v Pacově.
Schůze usnesla se zvoliti předs. výbor, paládající se po třech
zástupcích okresu humpoleckého a pacovského, po dvou za-
stupcích měst Humpolce, Pacova, Hvozdčínka a Červené Ře-
čice a po jednom zástupci Želiva, soukromého cechu
humpoleckého a obchodních gremií v Humpolci a Pacově,
celkem 18 členů. Tento předs. výbor měl se opětně sejit po
Novém roce 1926 a zvoliti ze sebe úst. výbor pracovní. Stano-
visko předs. přítomných zástupců bylo, aby trať z Humpolce
do Brněšovic byla vybudována jako trať klamů a odtud
do Pacova jako dráha lokální, a to z toho důvodu, že
úsek Humpolec - Brněšovice by se spojil později s pro-
jektovanou klam. tratí Převr - Přemo. -

2.
Četnicko

Z četnické humpolecké četnické stanice za posled-
ní čtvrtletí roku 1925 bylo četnickem z vlastního popudu
zastřeno nebo udáno: 1 osoba pro nevolnění prody a vý-
kolu příslušných kardinálů, 2 osoby pro přestupek listkový,
54 osob pro přestupek živnostenského práva, 4 - pro lesní poru-
šky 19 vězňů převzato z Humpolce k právu krajanskému do Hory
Kutné, nalezeno a zjištěno 5 osob mrtvých.

26 - XII

31 - XII

31 - XII

31 - XII

1925

1.
Křojná knihovna

Všechná knihovna a čítárna Komenského v Dřem-
polci měla ke dni 31. prosince 1925 - 965 vyzrá knih zábavných,
489 vyzrá knih poučujících, časopisů 569 vyzrá, knih pro mlá-
dež - 5, celkem 2028 vyzrá. V roce 1925 získáno koupí 124
vyzrá, darům 46 sv. Čtenářů v r. 1925 bylo - 402. Knihov-
na byla otevřena 48 týdnů. V zimě přijímalo se dvakrát týdně
v létě jednou týdně. Přijímáno bylo celkem 4515 vyzrá, z nich
281 - vyzrá proměných. Nejvíce byli hledáni ze spisovatelů: M.
Ticháček, K. V. Rais, Ign. Herman, Boh. Dvořák, Emil
Zola. V čítárně bylo vyloženo 36 časopisů (revue) a 38
novin. Čítárna byla otevřena třikrát v týdnu - v neděli
dopoledne a Dpoledne, ve středu a v sobotu Dpoledne.
Návštěv v čítárně bylo 1363. - Příjmy čimly: 6155.98 Kč,
výdaje 5066.31 Kč. - Pomýšlí se otevřiti čítárnu každodenně.

2.
Okresní péče

Okresní péče o mládež v Humpolci předpokládá v roce
1925 celkem 27 kotlov se 60 dětmi čimkou 2406 Kč měsí-
čními příspěvky. Návštěvně bylo 12 dětí, z nichž 6 převzato
do péče protimlé. Při přípravě umístěno bylo také 2 v rodi-
nách. Na 3 děti v ústavu pro hluchoněmé převzato 620 Kč.
Dětem hooby léčim v sanatoriu ve Smolově na Slovaně a
navrátil se uzdraven. Pro tři hooby vyhledána místa do
něm. Město Humpolec převzalo 500 Kč ochraně matek a dětí.
Převzatých oděvem opatřeno 111 chlapečů a 85 dívek. Několik obcí
okresu humpoleckého věnovaly více příspěvků, ale některé i přes vý-
zvu - neposkytly opět nic, a přece i z těchto obcí chudáci o
přípom se hlásí.

1925.

1.
Občanské snátky.

V roce 1925 uzavřeno bylo při obnovení politické správy v Humpolci smlouva s občanskými snátky.

2.
Městská spořitelna

Městská spořitelna v Humpolci vydala za správu rok 1925 tuto její výšeší správu:

celkový obrát roční činil	84,829.000.39 Kč
příjmy	42,632.019.73 Kč
počet vkladatelů	3155 -
částka vkladů	14,465.321.29 Kč
hypotekární zápisů	2,709.983.01 Kč
eskomptované směny	104.457 - Kč
oblastní země papírů	2,411.428.65 Kč
uložené příjmy	3,916.549.07 Kč
rezervní a jiné fondy	634.064.06 Kč

3.
Obecní rozpočet
na r. 1926.

Ke konci správního roku 1925 převládla městská rada humpolecká obecním zastupitelstvem ke schválení návrhu následujícího rozpočtu na správu rok 1926 s tímto rozvahou:

úhrn řádné potřeby r. 1926 činí	1,279.533 - Kč
úhrn řádné výdajů	946.458 - Kč
schodek řádného rozpočtu	333.075 - Kč
úhrn mimořádné potřeby	1,505.000 - Kč
úhrn mimořádné výdajů	1,505.000 - Kč
schodek mimořádného rozpočtu není.	

Všechny úkoly jsou vykonány podrobně ve zvláštní příloze.

31. XII.

31. XII.

1926.

Obnovení správy komise v Humpolci ve své poloze konané dne 2. prosince 1925 vypracovala zvláštní návrh správy, s prolamným návrhem předložit československé dráhy Plzeň - Brno, podle něhož dráha Humpolec - Pacov má být připojena na hlavni trať dráhy Plzeň - Brno u Červené Řečice nebo u obce Kraselovic.

Knihkupectví a knihtiskárna firmy Karel Poppišil v Humpolci převzal koupí knihtiskárny Alois Šmíd dne 1. ledna 1926. Jest to druhá knihtiskárna v Humpolci - umístěna jest v přízemí Obecního domu na Přespolní náměstí.

Humpolecký kroták Zindřich Ambroz, nyní nedávno zesnulého podnikatele Mojice Ambroze, městský tajemník v Dilemnicích, jevící se ekonomické zájmy československých turistů a horlivý propagátor turistiky po Rakousku vydal svým nákladem knihu: Příručka pro Spindlerovu mlýnskou, Bzoučkově a okolí se 60 podrobnými turami po Rakousku - a Orientální plán jako doplněk k „Příručce“. Příručka stojí 6 Kč, Orientální plán 7 Kč. Kniha byla velmi přiznivě československými turistami přijata.

1.
Dráha
Humpolec - Pacov.2.
Knihkupectví a
Knihtiskárna.3.
Zindř. Ambroz

1926

1.
Změny u soudce

Počátkem r. 1926 byl zdejším soudním pánem Frant. Kopal přeložen do Zbýho. Na jeho místo dopraven z Kralov. Dvora soudce JUDr. Křižáček a předsednostou uřadu soudního pověřen JUDr. Omlad Kameš, nyní zdejším učitelem V. Kameš.

2.
Jan Skorkovský,
kapitán.

V úterý dne 9. února 1926 zemřel v pražské porodkové nemocnici po těžké operaci kapitán 2. leteckého pluku čes. armády Jan Skorkovský, rodně humpolecký, nyní zdejším podnikatelem a obchodníkem - 12 hodin, již předváděl „Ticho šláplo“. Zřejmě choril nejprve do měšťanské školy humpolecké, potom přestoupil na realku do Telče a po absolvování techniky sloužil v r. 1913 jako juhošvédské dobrovolník v Dalmácii. Vypraven v r. 1914 nastihla ho ještě ve vojenské službě. Válku prožil až do konce. Bojoval na frontě italské a byl zraněn v Asiaga raněn. Po převratu přestoupil do čes. armády a zůstal v ní až do své smrti. Od r. 1922 až do konce r. 1924 byl technickým důstojníkem v Olomouci a v r. 1925 byl přeložen do Chebu jako velitel čes. letecké dílny. Zároveň své nemoci přinesl si z vojny. Byl kdysi ve vojenské nemocnici probrán závažnou operací a lékař - nechal mu v ústředí závažnou část karcinomu krabice, již nepřipravovala zejména značné bolesti, které bylo nutno přerušit 2 operací nové, při níž krabice v závažnou malarenu. Operace však byla již marná, neboť po ní následovala již smrt.

I - 1926

27. II.

9. - 11.

I - 1926

II - 1926

1926

1.
Kamil Nagy

Odbor Křesťanské jednoty v Humpolci uspořádal v sobotu dne 27. února 1926 přednášku evangelického faráře Kamila Nagy na slavnost 76. narozenin předsedy S. J. Masaryka. Farář Nagy promluvil na thema: Mezi zásady demokracie a promluvil na heroické vystoupení Masarykovo ve světové válce na rozbíjení naší vlasti ze jha katovského. Promluvil též na naše politické a hospodářské poměry a na jednání některých našich politiků. - Škola, že neměl přicházeti více posluchačů. - Druhý den mluvil farář Nagy ještě v evangelickém kostele.

V únoru 1926 bylo po celý měsíc jarní teple počem. Počasí více kare krosku, ale bylo při tom dosti teplo. - Sníh se po celý měsíc neobjevil.

Revizní odbor ministerstva financí v Praze vyjel do Humpolce nezávislou revizní komisí ke kontrole úrobní daně z příjmu z r. 1924. Komise navštívila zejména všechny větší závody soukromé a zkontrolovala jejich stav finanční. Vítanou a milou humpoleckým poplatníkům majetku byla.

2.
Počasí v únoru
1926.

3.
Revise finanční.

1926

1.
Smě.

Ve dnech 6. a 7. března 1926 napadlo mnoho sněhu a byla nová zima.

2.
Koncert.

Dne 13. března 1926 o 8. hodině večerní uspořádalo končelo učitelů - pěsů se zdejního okresu k uctění 76. narozenin presidenta Masaryka koncert v Dělnském domě za hojně účasti občanstva. Na pořadu byly vesměs skladby domácích umělců.

3.
Střih na koně.

Dnem 17. března 1926 byly obnoveny po delší přestávce v Humpolci střihy na koně, jež se budou konati každou třetí střihu v měsíci od půl desáté do čtyř hodin dopoledne. Za účelem postavení a údržby v dolní části města.

4.
Radio.

Uspálené radio promít bylo xaci do Humpolce. Proto bylo přelázeno v Humpolce několik přijímacích stanic, mezi nimiž prve na prvním místě byla stanice v Kovárně bratři Doxlu v Jinnově. Aby v tomto občanstvo mohlo po sledování hudby a dalších, uspořádali Sokol ve Společném domě „radio-koncert“ v neděli dne 21. března 1926, dopoledne o 10. hodině, dopoledne o 4. hodině za vstupné 1 Kč. Přítomní poslávci zapůjčili k tomu 2 vchody bratři Doxlové. Obě koncerty byly hojně navštěvovány a došly značného obdivu.

6. - II.

25. - II.

13. - II.

17. - II.

21. - II.

1926

1.
Krisesoukromického
průmyslu.

Upadla firma Emeric Dítě v Humpolce, jejíž majiteli jsou bratři Beckové a V. d. n. e., kteří za války i po válce vyřídili obrovské jmění - a jejíž úpadek ať zaviněný nebo nezaviněný - stal se v Humpolce nepochopitelný, byt přičinná velká krise humpoleckého průmyslu soukromického a značné nezaměstnanosti dělnictva. Tyto příčiny pohruly dělnictvo všech politických stran ke společné akci. Za tím účelem svolána schůze dělnictva firmy Emeric Dítě na den 25. března 1926 na míru odhlasována a přijata následující resoluce: „Dělnictvo firmy Emeric Dítě shromáždění na celodávnou schůzi konané dne 25. března 1926 protestuje co nejvážněji proti stálému prodlužování pracovního týdne v této firmě, což vzhledem k dělnictvu v námech bídě a zoufalství. Důvodem nezaměstnanosti v první řadě odhází následky tohoto plendriant. Důvodem pro to jest dělnictvo jen zčásti zaměstnáno a v poslední době zaměstnána firma pouze nepatrným počtem dělníků a ostatní ponechává bez prostředků a možnosti najít práci, přičemž jsou v zoufalou situaci. Protestujeme a žádáme radu města Humpolce, aby se věci této účinně na kompetentních místech ve prospěch dělnictva zasáhla a jemu možnost vydělat zajistila. Dělnictvo nečeká s podrobností, ale chce práci, která by mu umožnila žít jako občanům státu. Dále žádáme co nejúčinnější potírání devalvy, zvýšení mezd, zrušení Gentského systému a podporu nezaměstnaných státem, rozšíření pracovních příležitostí, vyboru,

1926

novelizaci zákona a skutečné stavbě a sociální pojistění. Resoluce tato byla poslána městské radě, okresní správní komisi a okresní politické správě v Humpolci. - Druhá schůze zástupců dělnictva volána byla na den 1. dubna 1926 do zasedací síně radniční, kde bylo přineseno požádati městskou radu o vyjádření projektování stavebních prací, jež bude poskytovat město, aby tím bylo umožněno nezaměstnanému dělnictvu nalézt práci. Také okresní správní komise bude požádána, aby vyžádala projektované stavby, klavné přístavby nemocnice a aby v své radě byl vzat v úvahu na nezaměstnané dělnictvo firmy Emersch Dítě.

Obě tyto korporace s vyzváním okresní politické správy mají se v zájmu klidu psát o způsobu, jak podporovati dělníky zednářské, kteří mají nebudoucí práci vykonávat práci námezdní. Zástupci dělnictva jsou toho názoru, že by bylo možno k tomu říci zaměstnání tím způsobem, že by zaměstnané korporace vzaly starost o dělnictvo za svou a vyžádaly městské peněžní ústavy a i jednotlivci o poskytnutí peněz dítě a zaměstnání lidí nezaměstnanosti vyžádaného dělnictva. Vedle toho nezdává se dělnictvo návrhů proti firmě Emersch Dítě na práci a finanční pomoc. Končeno ustanovením uspořádati volutný projev dělnictva bez rozdílu politických stran a povolati k tomu zástupce politických stran, aby přispěli svým vlivem ke zaměstnání lidí a obnovení provozu u jmenované firmy.

1.-IV.

8.-IV.

1926.

Dělnictvo volá v posledním okamžiku o pomoc a věří, že jmenované korporace signaloři vše, aby krize byla odstraněna.

Na schůzi městské rady, okresní politické správy a okresní správní komise, konané dne 8. dubna 1926 byla usnesena tato úprava dělnictva: Zástupci tří korporací prohlásují, že učiní vše, co jest v jejich moci, aby rychlejšímu řešení nezaměstnaného dělnictva našeho bylo nápomocno a aby i státní správa ve své kompetenci k tomu učinila. Aby společnost žila v tomto směru byla vyžádána, umesli se zástupcové zmíněných korporací na vytvoření akčního komitétu, sestávajícího ze zástupců všech odborových organizací dělnických, zástupců zaměstnavatelů, okresní správy politické, okresní správní komise a obce, jemuž přičleněny budou návrhy odbor. organizací dělnických, návrhy ve společné schůzi již učiněné, aby je a jiné vhodné návrhy uvážilo a provedlo. Schůze byla přítomná: za okres. polit. správy rada Karel Zelner, za okresní správní komisí: Jindřich A. Nápravník, obchodník, Jozef Šmáčka, továrník, Mel. Matoušek, obch. zástupce, JMC M. Koubek, okres. tajemník, dále městská rada.

11.-IV.

Dne 11. dubna 1926 o 10. hodině dopolední byl konán na Riegrově náměstí hovor lidí, na němž promluvil komunistický představitel Toužil a zástupce lidového dělnictva Chalupa. Oba představitelé promluví o hospodářské krizi našich států, ale celkem málo mluvili o poměrech humpolckých.

1926

Dne 12. dubna 1926 konána ustavní schůze akčimlo komité pro odstranění nezaměstnanosti v Humpolci. Na programu, učiněné obcí humpoleckou, dostavili se za okres- politickou správu pánka Karel Zellner, za okresní správní komisi J. A. Mápraněk, za obec starosta Jan Šlopek a radní J. Šmítek, za cech průmyslový Karel Špunda a J. Špunda, továrníci, za organizaci komunistickou Jan Maršák, za stranu lidovou Frant. Vázač, za čl. soci- alisty Jan Krýžník, za socialisty demokraty Aug. Šrej. U této schůze učiněna správní návrh, že v první řadě nutno obrátiti se na firmu Emerych Dítě. Monusens: zaxsočiti se bank, jež likvidaci správně zadržují, aby nejistý stav firmy byl co nejvíce pozpěšen; zaxsočiti se ministerstva narozní obrany o přiděl dodávek - co možno největších - do Humpolce, zhotoviti skupin nezaměstnaných dělníků a poslati jež ministr. sociální práce; vyžádati zaměstnavatele v Humpolci, aby pře- devším zaměstnávali místní příslušníky; vydati prohlášení a výzvu k občanstvu k darům na nezaměstnané. Dělnické zaměstnané i zaměstnavatele se zavázali přispívati dobrovol- ným příspěvkem ze mzdy a z příjmů.

1.
Ruské divadlo.

Ve dnech 16 a 17. dubna 1926 nystoupeno v Humpolci ve Spolkovém domě smělá divadelní společnost „Molod- ničy“. Řídili: J. M. Pavlov, režisér a J. N. Nikolajev, režisér, impresario. Herce Karpov. Všechni účinkující byli ruskí emigranti. Návštěva byla po oba dni velmi slabá.

12. - IV.

11. - IV.

Dne 11. dubna 1926 uspořádal zpěvácký spolek Čech a Lech ve Spolkovém domě koncert s produkcí vstusosa na housle Gustava Döfla, jež se později v Humpolci us- sardil jako obchodník s potřebami pro radio a elektro- techniku.

1.
Koncert.

15. - IV.

Dne 15. dubna 1926 odešel v Humpolci advokátní kancelář J. H. Jindřich Špunda, francouzský legionář - kapitán, jež odtě pocházel rovněž z Humpolce. J. Špunda převzal vlastně kancelář po zesnulém doktoru Ledererovi.

1.
Nový advokát.

15. - IV.

Učitelé na zřítní polnícko-lesářské škole na Duntovci byli jmenováni definitivními profesory. Jsou to Pavel Nechař, Antonín Čekal, ing. Jan Fleimáněk. Vyšším zemědělského právního výboru se dne 15. dubna 1926.

3
Polnícko-lesářská
škola.

IV. - 1926.

Humpolecké panosprávné korporaci vyjednávaly v dub- nu 1926 s ministerstvem železnic o zavedení motorového pohonu a vozu na zřítní lokální dráze - a nabídly k pro- vedení této záležitosti se příjch prostředků 25.000 Kč- protypu. Humpolci, učiněny v celém průběhu výzkapčím přímým, musí vlastním obětmi domcovati ministerstvo železnic k tomu, aby se postaralo o něco výlošnějších zájmi- ní spjení - Humpolci se přetm.

4.
Humpolecká
lokálka.

16. - IV.

1926

1.
Žádost o vojen-
dodávku.

K neraměšaním podnikské továrny Emericů Dítě přišly zastavená továrna Antonína Klementa Smičky v Havské ulici, její zaměstanci pracovali pro nedostatek obytné kuchyně přišli. S tím byla neraměšaných dělníků ještě více stoupla. Proto obrátila se městská rada humpolecká spolu s akčním výboru na ministerstvo národní obrany, aby byla stanovena dodávka 90 tisíc metrů pro vyška byla zadána a peníze a část do Humpolce.

2.
První máj

Československá strana socialistická v Humpolci oslavila letošní první máj divadelním hrou. Život paní Waresové za uplíněním humpoleckého podléka herec Jana Martina, syna bývalého starosty města, a členů Národního divadla v Praze: Schmorance, paní Marie Hübnerové a L. Odstáilovi.

3.
Papory nezaměst-
naných.

Na výzvu akčního výboru pro podporu nezaměstnaných dělníků bylo se do 4. května 1926 hodově 10.025 Kč, k čemuž přispěli: Bratři Dvalové 2700 Kč, Kovárna 2000 Kč, druhá správní komise 2000 Kč, Živnostenská záložna 2000 Kč, ant. Slama, obchodník - 1000 Kč, Karel Špuka 1000 Kč a jiní dary menšími. Z příspěvků propůjčeno první týden 137 rodin, druhý týden 136 rodin. Zaměstnané dělníky přispívá 3% ze své mzdy.

30. - IV.

15. - V.

22. - V.

1. - V.

4. - VI.

8. - V.

1926

Neopatrně a nedovoleně zacházením se střelnou zbraní pytlácko se opět letos v květnu - nežasnou obětí - Sedmnáctiletý rynek - student - zraje živnostníka dvojčího Pchala v Želivské ulici - rynek Račkové - postřelil se tak nebezpečně, že za několik okamžiků přemal. Čistil mto si bral s automatickou pistolí.

1.
Něštěti

Nerozum a lidská zloba domel mezi námi nevyhly - Někdy dareba a ještě člověk převržený polámal na silnici k Čejovce na stromopadi 18 mladých jabloňů - jejich stromků. Škoda je velká, ale pachatel zůstal neznaný.

2.
Zlomyslník

Novze přiměla neraměšané dělníky továrny Emericů Dítě k jednání se správní továrny i se zastupci bank, které celý podnik převzaly do vlastni správy. Dělníci sít se v továrně následovní dne 4. června 1926, aby projednali otázku, která by se dala práce opět zahájit. Ale ředitel továrny - se schůzce ani schůzky nebyl a nebyl prý doma. Proto jednalo se pouze se zastupci přístelů firmy, to jest s přítomnými správníky bank, kteří dali dělníkům jakés také nezávazné sliby, že propuštěním úředníci a mistři budou snad opět přijati, ovšem v menším počtu a s menšími příjmy a dojdou-li objednávek, že bude práce v továrně opět zahájena.

3.
Schůze nezaměst-
naného dělnictva.

1926

Smrt na kole

Švalb jisklavé pilnice pod Šibeničným kopcem byl již dávno vystrahou neoprávněným jezdcům, až s ro- zem či pelocipodem. Letos opětně přeše vše známé ne- berpěi zabil se tu na kole jedoucí dvacítiletý mladík Karel Arnot, syn pro zomlelým pěšákem Václavem Arno- tori. Šel z vyjíždky a Bystří a vešel s sebou na slabej kole-kamaráda. Když přešli koleš, ztratil Arnot vlá- du nad pelocipodem narazil na kromáčku Štěpku, přelétěl přes vlnice a vrazil hlavou přímo do ka- menného sloupu. Byl olamžití mrtev. Kamarád Du- al úkaz menším zraněním.

Pla zemědělská

V zasedání městské rady v Humpolci dne 22. června 1926 prodali členové socialistických stran návrh, aby také město Humpolec prodalo protest proti zavádění pevných ze- mědělských cel. Občanské strany postavili se proti tomuto návrhu. Při hlasování o návrhu byl návrh socialistů za- mítán, protože starosta svým hlasem rozhodl proti ná- vrhu. Byl tedy poměr hlasů 3:4. - Později se však ne- klamně ukázalo, že zavádění pevných cel zemědělských nepřipobilo opětně zdvořilím všech živoučích potřeb, ačkoli navrhovatelé zemědělských cel rozhodli opat. Zkusimost nezájala také pravý opat.

26. - VI.

21. - VII.

22. - VI.

25. - VII.

1926.

Dne 21. července 1926 konala se v Humpolci za zasedání účastí důvěrníků a členů agrární organizace schůze poslanců Dr. Zádina a J. Honala. Schůze zahájil druhý důvěrník strany agrární, redaktor Rudolf Halík, bývalý žižický učitel, přítavním poslancem. Také předseda okresní oprávně- komise Josef Váňa uvítal hosty. Poslanec Honal promlu- vil na téma: "Jdeme skládat účty ze svého jednání". Vyhličil směrem politické situace utvoření celní pětišmy, navrhlit požítkový zákon, došel se celní politiky, pro- poz nezaměstnaných i sociálního pojistění a končil u- jistěním, že to, co bylo ve volbách slibováno, bylo také splněno. - Dr. Zádina, ^{politické} že bylo několik strany agrární pro- bojovat celní ochranu vedle jiných hospodářských úkolů, - což se se zdálo.

Schůze poslanců

Pomník padlým
v Jiřicích

Dne 25. července 1926 konala se v ornudní obci Jiřicích slavnost vzhálení pomníku padlým v bojích se světové války, kteří pocházeli z Jiřic. Slavnostním řečníkem byl penáťar Em. Krutý. Vedle něho promluvil ještě: proslulý podnikář Kro- jalo, zástupce 5. divise z Českých Budějovic, poručík est. legi! Kukulavský z Humpolce, profesor Jan Štánský z Něm- Brodu, druhý starosta Josef Váňa z Kalit, redaktor Rud- Halík, starosta obce Josef Vincenc a náměstek starostů Fr. Švec. Pomník je dílem velkánovaleho prodávka Em. Kodeta, akad. socháře z Prahy.

1926

1.
Smrt kolovrátkáře

Živěná slavnost odhalení pomníku byla zkalena neočekávanou nehodou, její zavinila smrt. Po silnici ji-
ničské v Humpolci byla již od rána velmi zlá frekvence.
Zatím mnoho automobilů přiváželo slavnostní hosty, což
obrožovalo na silnici jízdu užší - i osobní bezpečnost.
Automobil humpoleckého továrníka Josefa Šmíčky,
jímž se pracel od J. Š. z Humpolci - jižerů vyjezdil ko-
várnicko-vojny, narazil při jízdě na strom, jehož překročil
a porobil i zabil nedaleko střípčích chudého kolovrátk-
káře humpoleckého chudobince - Františka Šlácku.

2.
Čtyřicet let
rolnické školy

Roľnická dvouletá škola v Humpolci, nejstarší roľnic-
ká škola vysokého Československa bude mít letos svůj čtyř-
cátý zápis. Byla původně řízena jako zimní škola
hospodářská a umístěna v přístavbě budovy Dobré školy
Kaleovské. Teprve později přeměněna na školu dvouletou
roľnickeo-hořářskou, a byla pro ni upravena nákladná
budova na Dvůrské při stejové silnici. Půstinní okolními
pokem dopřít čtyřicet let svého působení.

3.
Fr. Jokl

Dne 21. srpna 1926 zemřel v Humpolci po delší nemoci
továrník František Jokl, jímž pomně jako jiným humpoleckým
přímýmlyci, z malých pomně vyjímá se na bohatého ko-
várníka. Byl star 68 let.

25. VII

22. VIII

15. VIII

13. IX

21. VIII

1926.

1.
Pomocná akce.

V neděli dne 22. srpna 1926 ustavil se v Okresním
domě pomocný okresní výbor, jehož úkolem bude pomoci a orga-
nizovati vydávání pomně se výspěch okresní postižených letos
zívelnými pokrosmami. Jmou to zlaté okresy: strakonický,
mnícký, vimperský, třeboňský a vitoharický. Tento pomocný
výbor přeládal se ze zástupců hospodářských spolků a kopro-
raci. Do předsednictva, jímž bylo zvoleno, ustanovili: za
Koprořářský spolek humpolecký - Josef Váňa, za Društvo
lihořářů prof. Heřtář, za Okresní úbor bramborářský
J. Krubek, za roľnické družstvo - Jenda z Herálce a j.
Za předsedu zvolen redaktor R. Šalák, jednatelem Josef
Čermák, správce družstva.

2.
Pomník padlým.

V pondělí dne 13. září 1926 přivezen byl do Humpolce
z Tábora nákladním automobilem hotoj pomník padlým
vojínům z dílny sochaře Rudolfa Kabáče: Figurální část
pomníku přeláda se ze dvou částí. Níže má celkem šest figur
a značí utrpění válčnické, výšší - je postava raněného vojína.
Obojí je pracováno ze školní dvorského bílého pískovce - a přij-
de na přístavec ze plaměnické žuly z lomů Okresní správní
domie. Starší pomník přiblížela po oba dva dny opu-
sta divoká. Na přístavci je vytesán nápis: „Zeměli, aly
v naši paměti věčně žijí“ - Na zástupci straně bude při-
peněna bronzová deska se jmény mrtvých vojínů. Postava
vojína je 2,10 m vysoká; celková výška pomníku bude 7 m

1926

1.
Václav Novák

Dne 18. září 1926 dožil se v Humpolci v plné síle dušou i tělesně své 75. výročí narozenin věhlasně vážený Václav Novák, knihář, rodák pražský. V mládí ovšem pilně cestoval a byl vždy idealistkou nadšeným pro své krásné i ušlechtilé. Po došlé 56 let je předním živým členem zpěváckého spolku. Ve volných chvílích bojoval sebe i své rodině zpěvem a hudbou na kytaru. Patří dovnitř mezi starší generaci vlasteneckou.

2.
Fr. Smítek

V neděli dne 19. září uspořádaly české složky organizované ve straně sociálně-demokratické v Dělnickém domě předškolní večer na počest šedesátého výročí narozenin vůdce zdejší sociální demokracie - Františka Smítka. Účast byla velmi hojná ze všech politických stran místních, což svědčilo o nevšední přitažlivosti, které se Frant. Smítek v místě těší. Přijeli všude kate kate z Prahy, z Měln. Brodu, ze Štoli, Schitruudorfu, Ansbrodu a Břimě. Přišli i zastupové okresní politické správy, ústřední školních i škol, okresní správní komise, obec a mnoho osobních přátel jubilarantů. Večer zahájil Smítek sám soubor Ad. Havelky načež kroužek pěveckého sdružení Dělnického domu zapěl „Písní“ od B. Deremiáče. Potom njal se slova senátor Morák, ústřední tajemník Šredla, starosta města Dan Horník, okresní hejtmán D. Dr. Práček. - Za začátku večerního škol - jako představitel místní školní rady - projevila přání učitelka Štejnová, jež doručila jubilarantovi kytici písní a karpasů. Po sloves díků jubilarantův zakončil řadu připísní do slova písní Doup. Vacek. - Společnost se nás nehorizovala, nýbrž vznikala hezký dlouhý pohromadě.

18. IX.

22. IX.

19. IX.

27. IX.

1926

1.
Ferdinand
Fr. Smítek

Ferdinandův městského radního Františka Smítka, správce okresní nemocenské pojistovny, bývalého starosty města daly také příčinu k některým čaropisockým prapomínkám, z nichž voláše k své straně sociálně-demokratické - vzpomínal nejen záslužné činnosti jubilarantův, ale také jejich počátku. - Od svého mládí se došlo některých stál František Smítek věrně při prapomín straně sociálně-demokratické. Byl neustále dušně všestranně organizován i agitací práce na Humpolcku. V roce 1907 byl kandidován stranou sociálně demokratickou do říšské rady jako protikandidát doktora Kramáře a hned při první volbě obdržel pěť přím hlasů než D. Kramář. Ve straně pracuje dle čtyřiceti let. - Narodil se dne 22. září 1860. -

2.
Kysřtkov
přískolen

Dne 27. září 1926 vzala městská rada humpolcká ve své schůzi na předání rozhodnutí školních ústavů, jímž rada Kysřtkov v Humpolci byla odškolena z obce Mlýnských Břině a přiskolena do školní obce Humpolce. Stalo se tak z té příčiny, že vzdálost Kysřtkova od Humpolce je mnohem menší, než od Ml. Břině. Místní rodiče z Kysřtkova bývali vždy přijímáni do škol humpolckých, většinou chodili do Břině. Nímto to cesta do Břině - o polovinu delší - je daleko neobratnější než do Humpolce.

1926

Pomník padlým
vojínům.

Myšlenka postavit památku padlých vojínů ve svato-
vé pále z Humpolce vznikla nejprve v Múzejní společnosti
humpolecké, v níž pisatel této kroniky navrhl a činil již
přípravy k vydání knihy, její by obsahovala životopisy všech
padlých vojínů celého okresu humpoleckého.

Prošel po všech dvaceti obcích, školních i farních
v celém okrese zlatými listy o obězích a dotazníky o data
životopisná - počty padlých vojínů, ale potkal se s úplným
nezdarem. Ani malý díl poslaných dotazníků nevrátil se
zpět, a tak se zdálo, že tuto myšlenku provést nelze. Ne-
byloť leccde vůbec ani známo, kdo padl nebo kdo zůstal
v zajetí. Mnoho zapřích příslušníků bylo nezvěšných.

Zatímž také zapřích Odbočka jednoty čsl. legionářů
vstala se sama, která památku padlých vojínů učít, a
když se pisatel těchto pamětí o jejich úmyslu dověděl, zpí-
robil prým plivem, že se obě korporace - Múzejní společnost a
Odbočka jednoty legionářské - shodli na práci společné. -
K úmluvě došlo na společné schůzi dne 6. února 1923
v hostině v Pochalů, kde měla Odbočka porji spolkovou
místnost.

~ obem zúčastněným korporacím služem společným
Komité pro postavení pomníku padlým vojínům v Humpo-
polci, jehož členy za Múzejní společnost byli: předseda
Josef Kopáček, jednatel Václav Kamenář, pokladník Josef
Kocík, členové výboru Zdeněk Šyba a Josef Jablončík.

1926

Za Odbočku jednoty legionářské byli členy komitétu:
Rudolf Šlezák, úředník diecézního konviktu, Václav Svoto-
da, obchodní příručí, Čeněk Maňák, holič, Jan Kalina,
holič; Rud. Chvála, obuvník; J. Šáprovník, obalochův pří-
ručí; později přistoupil MUDr. Josef Loucký, okresní lékař
a v posledním řadě J. Jindřich Špraha, advokát. Mimo
to účastnili se schůzi komitétu a jiní členové Odbočky.

Nejprve staral se komitéť o vhodné místo na pom-
ník. Navrhovaly se zejména místa dvě: první před
chlapecké školy ve Wilsonově třídě a náměstí Riegra-
vo, kde stala již domov velká kašna a bouda pva-
hon mostů. Rozhodnutí o polti místa ponecháno bylo
járe dobrozdání počarce Čeněka Vošmíka, jenž byl do
Humpolce pozván, aby místo sám doporučil.

Městská rada přislíbila nejprve místo vedle školy
chlapecké, ale později - jednou plivem činiteli jiných, kte-
ří chtěli v pádi vedle školy postavit pomník Bedřichu
Smetanovi a jednou po dobrozdání počarce Č. Vošmíka
umístla se věnovati místo na náměstí Riegrově, jež
bylo přijato a schváleno.

První vydání bylo komitétem. Provolání k ob-
čanstvu, aby ne pomník přispívalo.

V komitétu hned se jelo založením převládalo míně-
ní bez rozdílu a všech jeho členů, že tímto pomníkem
nebude nikdy jiný, než humpolecký zůstat - Č. Vošmík.

1926

Proto také hned s počátkem obrátil se komitét o kasu k pro-
chání Vorníkovi - a jednání s ním ve společné schůzi za-
jelo náležitě v Humpolci, jak - úmysl provést. Sochař
Vorník nabídl se ihned, že pomník zbuduje a dopom-
áhá komitétu, aby si pánu myšlenku pomníku postavil,
on že potom ji stěží v kamenu a provede. S tímto sjed-
náním sochař Vorník šel.

Komitét chtěl návrh sochařovu vyložit a určil
si, že vyjádří svůj názor na myšlenku, kterou by pomník měl
vyjadřovati a také jak učinil a pomník na apatřem
myšlenky v denních listech veřejně vyjádřil. Ale pomník
se nezdařila. Dostalo se mnoho návrhů - z Humpolce i
odjinud, ale žádná z myšlenek vypracované nedostala,
protože - žádná intencí komitétu nezohlednila.

Šlo to měla tato pomník ještě jeden návrh ná-
sledek. Od vypracování této veřejné pomníku sochař Vorník na
dopisy komitétu nedával odpovědi a Depiel z těchto dů-
vodů přijati se jeho zástupce komitétu z řad legionářů,
kteří o sjezdu legionářském vyřídali si na něm - svoje ná-
stěny. Vyplnil se po druhé urgenci (Dopředela za ně-
ho jeho dcera), že nebude o sjezdu doma.

Že šlo tohoto jednání bylo veřejno, že náš rodák
nepozorně ani vypracované pomníku, považuje ji za pomník
na pomník a tak se na své krajany pohledoval, že bylo
přichno datů jednání s ním nemožné.

1926

Po těchto událostech nebylo nic jiného než na provede-
ní pomníku pomníku veřejnou, již se ovšem náš krajani
také neúčastnil a v níž dostal první návrh Ka-
bovského sochaře Rudolfa Kabešce zaslaný k pomníku
pod heslem "Ranění" - a zejména také pomník k pro-
vedení začal. Všechny návrhy k pomníku zaslané,
bylo jich 22, byly ve dnech 4. 5. a 6. července 1925
veřejně vystaveny.

Vydatnou pomocí - morální i hmotnou přispěl
komitétu Pomník Odboje z Prahy, jehož zástupce
major est. legi. - Jozef Šebor, bývalý sochař, vedl nejen
celé jednání pomníku, ale přispěl i svým penězmi
i při vyjednávání se sochařem R. Kabešem, je-
muž provedení pomníku bylo svěřeno.

Zahán sbíral pisatel těchto paměti jména i život-
pisná data pravých bojovníků, aby jejich seznam byl pokud
možno úplný. Jména jejich byla vyřezána do bronzové des-
ky, jež umístěna byla na podstavci pomníku. Celkem
bylo zjištěno 134 jmen.

Základní kámen k pomníku položen byl dne
5. července 1925

rozhálem stalo se

dne 26. září 1926.

1926

Stárost
odhalení pomníku
padlým vojákům.

Stárost odhalení pomníku padlým vojákům ve své
své válce z Humpolce konala se dne 26. září 1926 dopro-
lečně. Před devátou hodinou paní stromáčovali se u
čášníci v hlučné tůdce s průvoru. Byli to zástupcové
všech úřadů humpoleckých, kopřivské samosprávných,
škol a spolků, mezi nimiž v krojích byli Sokolové, hani-
ci, legionáři a děvčata v krojích národních. Šimě v 9.
hodin přijeli zástupcové ministerstva národní obrany a
zástupcové 21. pěšího pluku maršála Foché z Čáslavě.
Přívod zahájila školní mládež se svými učiteli. Za roz-
kři hnutí odlopal se průvor, v němž zvláštní skupinu
tvářili příbuzní padlých vojáků, na náměstí Diezgov
a zde pokračoval se do čtvrtáckého kolu zahaleného
pomníku. V místě - kolem pomníku zvlášť vybranými -
zaujali místo hosté cizí, městská rada, okresní správní
komise, Sokol, legionářstvo, příbuzní padlých vojáků a
komitét. Haniči tvořili střed vybraného místa, u
pomníku stáli čtyři ozbrojení legionáři v krojích legi-
talské, francouzské a ruské - a bílé družičky s kytičkami.

Stárost zahájil stárost města Jan Holmbeck, jímž
mltal přechmý přítomné a zvláště zástupce cizí. -

Po něm promluvil stárostní řeč štábní kapitán
J. Doubal z Prahy, jíž se řečníka pytal Památník Od-
boje, když byl domácním komitétům několikaleté rvaný
voják J. Lev Sychava - ročník. -

26. IX.

1926

Řeč stárostního řečníka byla dosti připadná, obsáhná
i pěkně přednesena, ale zarazilo velmi přechmý posluchače,
že řečník skaco došla pomínul vzpomínati zvlášť pre-
sidenta J. G. Masaryka o svobozemí náčle národů a
zchrápniti jeho největší zásluhu o záchraně odboj.
Citoval ho a jeho spím na jednom místě koliko jako spí-
svatela, když mluvil o Kroměškově a jiných.

Po stárostní řeči za repím stárostního sboru,
jíž přivnesl repivácký spolek Čech a Lech, byla
mláta pouška v pomníku a v té chvíli bylo viděti
mnoho karpemých očí mezi přítomnými účastníky.

Opomenuti zaviněné stárostním řečníkem
napramil šak přítomný městský kaohní František
Šmítek, správce okresní nemocenské pojistovny, jímž
ve prím velmi připadněm prímím, vzpoměl vděčně
jménem všech věrných Čech a republikánů - vůdce za-
chrápněho volboje a křivce samostatnosti národů čes-
koslovenského - presidenta Masaryka. Jeho prím a zvlá-
ště jeho ukoněm bylo celým stárostním prímím a
se pomblasem přijato. -

Potom přivnesl kratší prím zástupce ministerstva
národní obrany - plukovník A. Košťák z Čáslavě, po
ním zástupce obce legionářské J. D. Dindřich Šmída, advo-
kát, kapitán justiční služby legií francouzských, a předko-
val šim, koloz se o prímění pomníku zasloužili. -

1926.

Na lunc promluvil zástupce komitétu italský legionář
Dr. Zabloužil, učitel humpolecký, jenž nastínil vznik
myšlenky zbudování pomníku, práci projevem o jeho po-
stavení, zděkováním zásluhy předních dárců a pracov-
níků, poděkování ministru pocty D. Kabešovu a přičinil
přítomní zástupce obce, aby různými pomníky převzali do
majetku a ochrany, což přítomný starosta učinil.

Plán byl zakončen hudební gymnasií, při čemž družičky kolem pomníku shromážděné položily
ně kytice na mohyly.

Učel byl plán zakončen a nyní byl upro-
dan na náměstí proměněným koncertem kapely městské
hudby.

Zejména hosti plně zaznamenali jména zástupců
ministerstva Národní obrany a řídící pluk c. U
maršála Focke z Čáslavě:

plukovník inženýr A. Křížák, legionář, člen Ústřední jednotky
legionářské;

jeho poručík, štábní kapitán Satoric, legionář, býv. učitel-
absolvent uč. ústavu v Bubenči, býv. profesor
humpoleckých učitelů - padlých ve svět. válce: Jan
Kopáček a bratři Lipy;

poručík Rudolf Krupa, major Karel Klučka,
rotmistr Josef Koch, podplukovník St. Pjunt, rotmistr Al.
Dobrenberger.

Seznam

padlých a zemřelých voji-
ků ve světové válce, kteří se
v Humpolci narodili, nebo
do Humpolce byli přísluš-
ní, nebo tu bydleli a odtud
odešli do války.

Podle stavu dne 26. září
1926.

Poznámka kronikářova:

Všimnout jsem si každému z matých křesťanů přetvořené války, jedním celou stránkou této kroniky a té příčinou, že si každý z nich aspoň jednou stránkou těchto pamětí plným právem zaslouží, třeba nebylo o něm více známo, než jak se jmenoval a kdy zahynul pro blaho naše a pro svobodu národa československého.

O mnohých z našich matých krajanů nebylo mi lze při nylupě říci získati více životopisných dat, než jejich jména, protože někde nebylo pramenů vůbec. Mnozí příslušníci našeho města se tu ani nenaučili, nebo od útlého mládí žili v cizině.

Žude však vždycky možno i později, pokud-li se někde a svých nástupců - kronikářů získati schůzející data tam, kde jsem jich nenašel já, vepsati je na volnou stránku.

v Humpolci dne 20. dubna 1928.

J. Kopac. ^{1 m}

Jan Albrecht.

1896 - 1915

Narodil se dne 31. května r. 1895 v Humpolci. Vychovatel humpoleckém přelst a vyučitel se čiměřem obuvnickém. Po vyučení pobyl dva roky v Německu v Badensdorfu a když se vrátil domů, pracoval jako pomocník u svého otce.

V roce 1915 byl povolán do války k 12. pěšímu pluku zeměbrany v Čáslavi. Narukoval do Zlebsi a po šestinedělním výcviku byl s plukem na pruskou frontu, kde po třech nedělích padl dne 7. června 1915 u Vrtě Lásko za Přemýšlem a byl zahrnut u lesa prohořev.

(1904)

František Barták

1898 - 1918

Narodil se 6. dubna r. 1898 v Humpolci.

Jeho otec jmenoval se František a byl mistrem sou-
kennickým u firmy Emericch Dítě, matka Petrovna, ko-
cena Dříčková.

Zemřel 28. prosince r. 1918 v Humpolci.

Byl vyučen elektrotechnikem. Vyhodil obecnou a
měšťanskou školu v Humpolci. Elektrotechnice učil se v městské
elektřárně v Humpolci. V osmnácti letech byl zvolen k výjezdu
a naradil se s hl. příručím plukem do Egeru v Uhách. Byl při-
dělen ke kulometu poté a poslán na italskou frontu až k
Paviě, kde prožil těžké zkušenosti. Roznemohl se zápalou plíc
a poslán do nemocnice v dělnské. Odtud byl propuštěn na ro-
stavní do Humpolce, ale po restavaci poslán opět k pluku do
Egeru, kde se rozestonal po druhé. Byl opět převezen do
Humpolce, ale 28. prosince 1918 po dlouhém utrpení
zemřel tuberkulosou. Pochován jest v Humpolci.

(do 18)

Josef Barták

1894 - 1917

Starší bratr přezdívaného.

Zemřel 27. října r. 1917 v Pole v Istrii.

Narodil se v Humpolci r. 1894. Po vyškolení školy, vstou-
pil do učení na elektrotechnika, nejprve u firmy Zákoccký
v Humpolci, kde pobyl 2 roky, třetí rok byl v městské elek-
trárně. Potom šel na průmyslovou školu na Innsbruck.

Po dvou letech nastoupil vojenskou službu v Pulji u námoř-
níctva a přidělen později na loď Tegetthoff a šel
na proupan do stanice obratů Sion. Zde se naka-
zil malárií a dne 27. října 1917 zemřel jako
Elektrotechnik. Byl převezen do Pulje, kde byl po-
chován na starém hřbitově v kóci č. 314.

(2304)

Josef Barták

1881 - 1916

Narodil se 27. února r. 1881 v Humpolci.
 Vyšel ze II. ročníku měšťanské školy a věnoval se sou-
 kromní - a trubkářství. Pracoval většinou v továrnách.
 Oženil se ve Sv. Hyppolitu v Lanškrouně a potom se pře-
 stěhoval do Mannheimu v Německu, Důlitz r. r. 1914
 narukoval do války. Sloužil u 21. pěšího pluku, psal
 nějakou dobu v Eggen v Uhrách a Dičel na ruském
 frontě, kde r. r. 1916 na Šochodau padl.

Otec jeho jmenoval se František, matka Marie,
 rozená Špidlová.

Jaroslav Barták

1897 - 1915

Narodil se v Humpolci roku 1897 - 26. dubna.

Zemřel ve vojenské nemocnici v Praze IV.,
 dne 1. listopadu 1915.

Vychovil obecnou školu evangelickou a I. a
 II. ročník školy měšťanské. Potom přestoupil na škol-
 ku do Telče - do III. třídy; IV., V., VI. a VII. třídu absol-
 voval v Karlíně. Dne 1. října 1915 byl xapsán
 na techniku a ještě krátce byla dveden do války.
 Dne 15. září narukoval k 75. pěšímu pluku v Praze
 jako jednoruční dobrovolník. Dne 29. září kla-
 nil se nemocem a byl dveden do karanténní nemoc-
 nice na Švadčanech, kde byl léčen omylem na
 tyfus, ačkoli onemocněl na slepé ptáko. Byl
 přelís pozdě operován - dne 1. listopadu 1915
 a ještě týž den zemřel. - Je pochován v Humpol-
 ci. -

Karel Bečvář

1892 - 1916

Narodil se roku 1892 v Humpolci.

Zemřel v Sobolově v Dousku v dubnu roku 1916
jako zajatec.

Miloslav Brouček

1893 - 1916

Miloslav Brouček narodil se 10. března 1893 jako syn Václava Broučka, obchodníka v Bohuslavicích u Nového Města nad Metují, a jeho ženy Anny, rozené Čechomovce. Od svého nejútlejšího mládí byl vše vyso-
váván u svého strýce Čechomys, evangel. faráře v Humpolci,
kde vykonával školu obecnou i měšťanskou. Reálku vy-
studoval v Hradci Králové, techniku v Praze. Při vy-
povězení přelové války byl povolán k vojsku nejprve do
St. Kypolitu v Rakousích, později do Českých Budějovic.

Jště na podzim 1914 dostal se jako jednotkovník do-
brovolně na ruskou frontu, kde byl 24. září 1915
zajat. V zajetí - v Loeknu v Samarské gubernii mu
24. února 1916 zemřel na tyfus.

Byl mládkem říše, učitelství povolal a dobře
studoval.

Ve St. Kypolité - když narukoval - uchýlil se pře-
kládkou k německé obcevací škole a byl proto odhodl
přelžen k českému pluku do Budějovic.

Zároveň a hoře nad jeho předčasným skonem
přivedly jeho matku do předčasného hrobu.

Byl zákem pisatele této kroniky.

František Burian

1872 - 1917

Narodil se 7. prosince r. 1872 v Houšicích v okrese humpoleckém. Byl vskl. příslušným do Humpolce a sloužil na dvoře v pivovaru humpoleckém.

Zemřel v nemocnici ve Stanislavově v Haliči dne 14. února r. 1917 na tuberkulózu.

František Čadma

1896 - 1917

Narodil se dne 9. března r. 1896 v Humpolci a zemřel dne 19. listopadu roku 1917 ve filiální nemocnici v Humpolci.

Otec jeho jmenoval se Jan a byl pouličním pomocníkem; matka Františka, rozená Svatoňová.

Čadma měl se 3. ročníku měšť. školy, nastoupil místo v závodě firmy Pivovar Skoblovský a nyní později jako smnáčelný vstoupil do kraleovské školy humpolecké a dále přešel k firmě Emmerich Dítě. Po roční praxi pokračoval ve studiu na kraleovské škole v Lounnici n. P. Odtud byl poslán k Dvornu, uznán položným a přešel do V. Staniče a dále do Týpšského Hradce. Po týpšce poslán na italskou frontu, zúčastnil se boje na přehradě Davozácku a u Gorice, kde mu byla přerazena noha. Po oživení převezem do Týpšského Hradce a do Vídně. Ve Vídni byl celkem pětkrát operován. Na žádost rodičů byl převezem do Humpolce na jaře 1917, ale skončil v humpolecké nemocnici a pohřben na místním hřbitově. (L. Č.)

Josef Červenka

1893 - 1918

Občan v Humpolci, narozen roku 1893.

Zemřel jako 70% invalida v Humpolci dne 24.
března r. 1918.

Josef Daniček

1893 - 1915

Dělal dřevotekem vyhovavým v městském pivovárni
humpolckém. Narodil se r. 1893 v Humpolci
a po vychození školy byl dár na řemeslo klenář-
ské.

Pauzl v bitvě dne 20. února 1915 a je po-
chován ve Vělně, v bývalé Haliči..

Chodil do měšťanské i do podružnické školy
řimovské k podpsanému kroměžení.

Jaroslav Dušek

1894 - 1916

Jaroslav Dušek narodil se dne 19. ledna 1894 v Humpolci v č. 291. Byl občanským. Otec jeho slul Dmy, rovněž občanský, matka Antonie, rozená Bartáková.

Byl z vojenské služby propuštěn jako neschopný a zemřel v důsledku útrpnosti dne 4. května 1916 v Humpolci.

František Dušek

1894 - 1916

Byl kočím v továrně Františka Procházky. Narodil se 5. srpna 1890. Jeho otec pocházel ze Světlíce, matka Voplavkova z Pláckova. Chodil do školy v Humpolci až do I. ročníku školy německé. Potom se učil soustružnické práci a nějaký čas byl také zaměstnán v továrně Karla Trudy.

Důvodem v pondělí po humpolecké ponti do Josefa k jízdě a ploužil později v roztažství. Padl na Ruzi 23. června 1916.

Adolf Elefant - legionář -

1889 - 1922

Byl úředníkem firmy Prokop Skodovský a syn
v Humpolci a horkovými Sotolím. Navštívil se v Humpolci
20. ledna 1889 z rodiny nemajetných. Jeho otec
byl zaměstnán v pivovaru. Adolf ž. vyhledal v Humpolci
celm. městanskou školu (byl také žákem pisatele
tého kroniky). Navštívil v r. 1914 do Čáslavě, dostal se
na přední frontu a byl v dubnu 1915 u Smogalovky zajat.
Žárem byl jako zajatec zaměstnán v různých průmyslových
závodích - jako komptvarista; v lednu 19. roku 1918 vstoupil
do čsl. vojska na Duni a byl členem Kopulova praporu.
V listopadu 1918 vstoupil do poddůstojnické školy. Zúčast-
nil se bojů s bolševiky v Kubánské oblasti, v Stavropol-
ské gubernii a v Dekaterinoslavské gubernii a byl
5. března 1919 povýšen na praporečkáka. Do vlasti se vrá-
til jako nadporučík pravidelných legií dne 14. září 1921.

Zůstal u vojska a zúčastnil se také mobilizačních
bojů na Slovensku jako velitel čsl. hraniční rotky 2/10

Ale již za pobytu na Slovensku ochravně na žalostku a
pobyl nějaký čas v nemocnici v Trenčíně. D. 1922 povýšen
na kapitána a přeložen do Prahy. Dornemobil se však po
kolika pálečných útrapách a zemřel 16. května 1922.

Měl plamě vojenský pohřeb 20. května 1922.

Zemřel po sobě - koliko dní staré - kuchařka Koošicová.

Je pochován v českém hrobu na Olšanech v Praze.

Šimon František Elefant

1890 - 1916

Byl příslušníkem humpoleckým. Byl vel v ar-
ji v od mládí někde v cizině, odkudž kase
vstoupil do války. V legitimizačním listku, jímž byl
nalezen pro jeho smrti, bylo napsáno, že byl papír-
níkem, příslušným do Humpolce a porazeným v r. 1890.
Vše o něm nebylo lze vyprávěti.

Paol u Jolmánska v Duce. Oprávnění
o jeho smrti došlo k odznakům hřbitovním do
Humpolce.

~~Simon~~ Elefant - František

~~1890 - 1916~~

1885 - 1916.

František Elefant, narozený r. 1885, byl kateřín příslušníkem humpoleckým, již tu však sám ani nikdy nebydlel. Byl ženat někde v Ba-
ropsku a oznámení o jeho smrti - dne 31. srpna 1915 - došlo na hřbitovství humpolecké jediné podle legitimizačního listku nalezeného u padlého vojína. Ani rodiče ani stoupa Elefanta neviděli, byl-li již přibuzným.

Leopold Faltl

1887 - 1914

Byl studentem.

Padl 23. srpna r. 1914 v Grabovicih obci Jaroslavské v Haliči. Byl humpoleckým příslušníkem.

Jeho otec pocházel z Humpolce.

Jan Fiala

1871 - 1917

Naroden 29. dubna 1871 v Humpolci, v č. 363.
Byl smeknickým kavalérem. Otec jeho jmenoval se
Ignác a byl obuvníkem; matka Josefa, rozená
Běčvářová.

Jan Fiala zemřel následkem válečných útrap
v nemocni příjezdě nemocnici v Doupčově. -

Oktavian Fiala

1870 - 1918

Smeknický dělník v Humpolci, narodený
dne 1. června 1870 v čísle 343. Otec jeho jmeno-
val se František a byl soukeníkem; matka Mo-
nka, rozená Hrdličková.

Oktavian Fiala zemřel válečnými útrap-
mi v posádkové nemocnici v Doupčově, dne
21. srpna 1918. -

Karel Foltinský

1887 - 1916

Narodil se dne 18. září 1887 v Humpolci.
Vyučil se řemeslu hodinářskému a byl zaměstnán
jako dělník v továrně Šmericha Dítěte. Jako aktivní
vojín sloužil u zeměbranného pluku v Čáslavi
od r. 1909 do 1911. Po vyhlášení mobilizace 1914
naučoval i hmot do Čáslavi a odtud poslán na
ruskou frontu. Když tu onemocněl úplavíci poslán
zpět, ale po vyléčení poslán na frontu znovu.

Když opět onemocněl, byl vojensky služby zproštěn
a jako invalida poslán domů, kde se opět roane-
mohl a dne 27. dubna 1916 zemřel. Jest pochová-
n na hřbitově v Humpolci.

Po sobě zanechal manželku a tři malé děti --

Rudolf Galantín

1895 - 1915

Byl humpoleckým příslušníkem, ale v Humpolci
nebydlel. Jeho rodiče se totiž odstěhovali z Humpolce.
Rudolf Galantín narodil se r. 1895 a
byl továrním dělníkem v Halleině u Soluňkovařtů.

Okresním hejmanem dvůrka oznamoval, že
dne 1. srpna 1915 padl v boji u Solčaně u Rusku
Polsku.

Leo Haller

1890 - 1914

dítě Leo Haller

nar. 8. 7. 1890

podle kramlíka na sobě
bojiti dne 8. listopadu 1914

Obce škola v Humpolci

gymnasiun v Tichově

universita v Praze

Tato plynové laboratorní

sloužil u M. pešáka pluká

v Praze, který se účastnil

v Písku, kam také při

výpuknutí války jako

desátník - medik nava-

koval a hudebně na sobě

bojiti odebíral.

V bitvě na Dráči raněn

střelou do hlavy, a ležel

asi 3 dny v jizbě, pak převezl

do Segedince, odtud si ho

matka převezla na kliniku

prof. Eiselberga do Vídně.

Jsem byl operován (vylázeva

byla z mozku tříska leštěná)

Bohumil Havel

1888 - 1918

Narodil se dne 14. září 1888 v Humpolci
a padl na italském bojišti dne 22. června 1918.

Leo Haller

1890 - 1914

u S. M. zemědě (zariet
 monk. plan)
 Pochován v Hruškové
 za městi zastupuje úradu
 a mnoho lidí v vojensk.
 postoj.

[Faint, mostly illegible handwritten notes on a separate piece of paper pasted onto the page.]

Bohumil Havel

1888 - 1918

Narodil se dne 14. září 1888 v Humpolci
 a padl na italském bojišti dne 22. června 1918.

Otakar Havel

1893 - 1916

Narodil se v r. 1893 v Humpolci. Chodil do obecní i měšťanské školy humpolecké, potom psychologické školy v Praze a pak do školy v Klatovech a při tom učil se i hudbě. Pracoval jako smekčnický dělník v firmě Emrich Dítě a po dvou letech přestoupil do vojenské hudební školy v Praze Králové. Byl odveden k 83. pěšímu pluku, a když vypukla válka dostal se na ruské bojiště, kde 30. listopadu 1916 padl.

František Heres

1876 - 1915

Byl sklářem a bydlel na Smíchově, dříve působil v vojsku. Narodil se roku 1876 a zemřel 17. března r. 1915 v záložní nemocnici č. 2 v Míšu v Sasku.

Jaroslav Hlomz

1897 - 1919

Narodil se r. 1897 v Humpolci. Učedl ze školy
obecné a měšťanské, vyučil se řemeslu knihovnickému
ve Vídni a r. 1916 byl přidán k zemědělskému
pluku č. 12 v Čáslavi, odkud byl přeložen k zálož-
nímu pluku do Horního Dubce v Rakousích.
Odtud šel na italské bojiště, kde prožil několik
krutých bojů.

Po státním převratě vrátil se zpět k pluku čá-
slavskému, kde onemocněl a poslán do posádkové
nemocnice v Mělnicích.

V r. 1918 byl přeložen do rezervní vojenské nemoc-
nice v Humpolci, kde po těžkém úrazení a krutých
holstech zemřel - 31. března 1919.

Josef Hlomz

1873 - 1917

Naroden 3. února r. 1872 v Humpolci.
Zemřel v nemocnici v Lublani r. 1917.

Antonín Hořejš

1892 - 1914

Narozen 15. prosince 1892 v Humpolci. Otec jmenoval se Pavel Hořejš, matka Marie, rozená Kubičková. Byl synem valchařem.

Do války narukoval v první mobilisaci r. 1914 a odšel na předešlé bojiště s 21. pěším plukem. Poletím zprávou od něho došla do Humpolce v provincii r. 1914 ze Spolka a od té doby - byl neuvěřitelným až do skončení války.

Kde a jak zahynul nikdo se nestověděl.

*zřejmě
zemřel ve věku 22 let*

Jaroslav Hrejsa

1881 - 1919

Narodil se 22. března r. 1881 v Humpolci.

Chodil do obecní evangelické školy humpolcké, potom do školy měšťanské, v r. 1896 byl přijat na učitelství učitelský ústav v Hradci Králové a stal se r. 1902 učitelem v Humpolci, byl před tím dva roky na evang. obecní škole v Kruceburku. Odtud odšel r. 1903 do Hrubé Vrbky na Moravě a učil i na pokračovací škole ve Vizovicích. V r. 1906 se oženil s Marií Lešorskou z Humpolce.

V červenci 1914 šel k vojsku a byl v provincii 1914 u Bardova v Karpatích zajat od Rusů. Jako zajatec pobyl v zastřežení Loktinského Sela v Tobolské gubernii na Sibiři a odtud se dostal do zajateckého tábora v Omsku, kde se stal písařem. Onemocněl v dubnu r. 1915 tyfem a zemřel po pětidenní nemoci 19. dubna 1919.

38 let
Za svého učitelského působení stal vždy v řadě mužů pokrokových. Když prof. Masaryk tačch došel na Valašsku, zúčastnil se Hrejsa velmi činně a horlivě agitací polební pro Masaryka.

Josef Hruška

1890 -

Býl příslušníkem humpoleckým, ježto se narodil
2. prosinci v Humpolci zrozených. Sam přak narodil
se v Krumsdorfu v Dabrušicích dne 9. prosince po-
lední 1890.

Vše nebylo možno o něm zvědět. -

Alojs Chmelář

1894 - 1915

Naroden v r. 1894 v Humpolci. Býl pře-
dáv 21. pěšímu pluku a rukoval v r. 1914.

Padal v boji na ruském bojišti u Pokaszcewa
v gubernii Nolyňské. Pochován 4. září 1915, den
po úmrtí...

Jan Jerábek

1882 - 1918

Jaroslav Tokl

1881 - 1914

Narodil se dne 28. března 1881 v Lumpolci. Jeho otec byl notářským úředníkem, matka roviná Dočkalová. Chvilil nejprve do škol lumpoleckých, potom vystudoval učitelský ústav a stal se učitelem.

Když byla vyhlášena mobilizace, nemohl jít, nýbrž odjel nejprve ze svého příbuzenství do Lumpolce a zde s narukováního otálel a příležitostně je zdržoval. - Pisatel této kroniky setkal se s ním a s jeho druhem - také učitelem Jaroslavem Hájsem na Husově ulici v Mělnické škole (byli oba jeho bývalými žáky) a když se jich optal, co dělají, odpověděli se sarkastickým úsměvem, že mají narukovati k vojsku do Čáslavě, ale že neodcházejí, protože se jim tam oběma strašně nechce. A také říjeli - skutečně plnými opožděně. Takto by kusili, že se nevrátí. A také oba se již nevrátili.

Jaroslav Tokl ztratil se v říjnu 1914 bez stopy. Zlišených zpráv o něm ani o jeho smrti nikdy nedostal. - Hájse zrušil v Osvětu.

Jan Jozisek

1896 - 1915

Narodil se 16. srpna 1896. Byl synem obchodníka
Eduarda Joziseka. Vyšel z 3. třídy školy měšťanské
a 16. srpna 1911 nastoupil do učení u Františka Jásche
v Hlatné do obchodu střížnického. Po vyučení v r. 1914
vrátil se domů a pomáhal v obchodě svého otce.

V únoru 1915 byl odvezen a dne 18. dubna namo-
val do Krušné Hory k 21. pěšímu pluku. Brzy byl pře-
s plukem přeložen do Egeru v Uhrách a byl přidělen
ke 2. rotě. Po vyučení byl zařazen ke 14. polnímu
praporeku, s kterým odjel v srpnu 1915 na ruskou frontu.

Dvěma bratry, který byl té doby také v Egeru,
psal jeden listek od Koorna, v němž píše, že přečte listu
a že se mu daří dobře. Dívá opravdu již vol mělo ne-
přítel.

V září 1915 obdrželi jeho rodiče dopis od jeho kama-
ráda z bojové, že padl v boji u Koorna. Ale úřední
nebo jiné potvrzení o jeho smrti nikdo nedobyl.

Jaroslav Kalina

1895 - 1921

Byl střížnickým samičníkem. Narodil se 1. dubna
roku 1895 v Humpolci v č. 96. Otec jeho jmenoval se
Stanislav a byl podnikáčkem, matka Marie, rozená
Konečná.

Zemřel jako válečný invalida ve Šternberku.

Rudolf Kasal

1896 - 1918

Городиште дѣлѣ. Народенъ рокъ 1896 або 1898.
Земелъ р. Хумповци 4. провинца р. 1918.

Jindřich Kocian

1887 - 1916

Народенъ рокъ 1887.
Земелъ рокъ 1916 по хѣскѣмъ рѣканѣмъ
у Бловдивѣ.

Ladislav Kocian

1887 - 1919

Narozen v Humpolci r. 1887 dne 9. srpna
 Byl synem známého humpoleckého podnikatele
 Karla Kociana. Vyšel nástavnou školou a věnoval se
 také podnikání. Byl ve válce také zraněn, ale
 ješ chabějším zraněn, byl z vojska propuštěn a zemřel
 krátce po válce plicním neduhem dne 13. července
 r. 1919. Byl horlivým Sokolem a vždy veselý a per-
 staroplně myslí. -

Dalš buánil divadlo. Také Šolc se účastnil se
 založením podobné jednotky v Lipnici, navíc jako učitel
 dosti dlouho jezdil na kole.

Společnou povinnou službu projednal v Špe-
 líně v Hecygoně, kde si přivodil plicní katarku,
 jemu se stal prozápkem jeho pozdější choroby a i přiči-
 nou smrti, již si také nemíním dovědět za války
 zavinil. -

Karel Kočovský

1900 - 1918

Narozen r. 1900 v Humpolci - a padl
 v boji na západní frontě u Passarda dne 24. března
 r. 1918.

František Komrs

1888 - 1915

Jindřich Komrs

1893 - 1918

Narodil se 12. května 1893 v Humpolci v sídle
420. Otec jeho byl řevníkem a jmenoval se Jan,
matka Marie, rozená Vondráčková.

Jindřich Komrs umřel 16. září 1918
v polní nemocnici v Běláku v Koputavě.
Byl pyččen obuvníkem. -

Josef Komrs

1898 - 1918

Karel Komrs

1883 - 1916

Byl zabudníkem a rovněž před válkou zřídil si vlastní závod zabrašnický a šolkavský pro městem na cestě k Havlíčce.

Naroden byl v Humpolci dne 26. října 1883 v č. 437. Otec jeho jmenoval se Dimitriev a byl smlečníkem, matka - Karolina, rozená Kociánová.

Zemřel 23. února 1916 v nemocnici :
Zlatá Orda - Tashkent - Syn Darja - jako ruský zajatec.

Ladislav Komrš

1895 - 1916

Narodil se dne 14. června 1895 v Humpolci.
 Otec jeho naryval se Engelbert a byl mistrem v kovár-
 ně firmy Emericch Dítě; matka Anna, rozená
 Dubjická. Učchočil školou obecnou, měšťanskou,
 Dobrou školou katechetickou. Až do nastoupení vá-
 lečné služby vojenské pracoval jako dílnovědce
 ve provázní firmě Emericch Dítě.

Padal na italském bojišti dne 12. října 1916.

Jan Konečný

1865 - 1916

Kontrolor nemocenské pojišťovny v Humpolci.
 Byl odvlečen jako padesátiletý a také narukoval
 až do fronty.

Narodil se 4. července r. 1865 jako syn mistra
 obuvnického Jana Konečného a matky Marie, ro-
 zené Salauškové.

Narukoval 21. ledna 1916 k prvnímu pluku č. 21.
 do Čáslavě a byl přidělen k vozačáckému do Černo-
 vic v Budořině. Poslední jeho dopis domů má
 datum 6. června 1916.

Podle výpovědi jeho kumaračda J. Poláka z
 Humpolce byl v týden po svatoašáních svátek 1916
 na ruské frontě v městečku Stonožině pro přiděl
 chleba, kde ani po ruském útoku buď padl nebo
 byl zajat. Ale určitá zpráva o jeho skoně vůbec
 nepřišla.

Josef Konečný

1890 - 1918.

Školení ve Vídni, nyní Jana Konečného, kontro-
lova nemocenské pokladny a Terexie, pozemě Jmrové.
Navštívil se r. 1890 dne 10. února v Humpolci, v č.
226.

Zemřel po válečných útrapách dne 19. září 1918
ve Vídni a pohřben na hřbitově v Ottakringu u V.
dne.

Jan Kopáč

1896 - 1916

Syn pisatele této kroniky. Narodem 13. června 1896 v do-
myni Svatošlavské záložny. Vychodiv hump. školy, vstoupil
do učil. ústavu nejprve v Jubečce a po dvou letech v Hradci
Králové. Ve IV. roč. 1915 byl roborován a 14. dubna 1915 na-
puštil se 12. pluku zeměbrany do Čáslavě. Odtud v kvě-
tnu přelázel s plukem do V. Kaniže v Uhřech. Z Kaniže
šel do důstojnické školy do Dorogu u Ostřihomy. Po
týžním plynose byl sice ze školy propuštěn se všemi profe-
sory a učiteli a začal opět k pluku opít do Malé Kaniže.
Dne 4. září sice onemocněl zánětem pohrudnice a pobyl
do konce roku 1915 v nemocnici. Pomělně se 1916 pře-
ložil k domobraně ve Štýr. Hradci, kde v únoru onemoc-
něl po druhé, ale již 1. května 1916 (jistě nezléčený) po-
slán na jižní frontu nad Terstem. Byl tu povýšen na de-
sátníka, ale 28. června 1916 onemocněl po třetí, poslán
do polní nemocnice v Nabresině, kde po 18 dnech - 16. čer-
vence opět zahnul hrobně - v noci - zemřel a pohřben na
vojenský hřbitov v Nabresině. Byl slabší tělesně kon-
strukce, jež útrap válečných nesnesla. Nikdy sice v dopisy
nenavštívil, nýbrž mluvil se velmi tepelivě a do posledních
chvil doufal, že se navrátí domů, čímž se psal nedobal.
Od svého odjezdu 14. dubna 1915 - doma nebyl. Snášel
velmi tepelivě přechny útrapy českého vojska se srbskými
a se stranou důstojníků, kteří - bohužel - byli také Češi.
Mítval velmi hrdě.

Jeho otec navštívil ho dvakrát ve V. Kaniži. V srpnu
1915 a v listopadu o Václavě Svatém a v den Dušiček, kdy
se s ním naposledy rozloučil.

Josef Houdelka

1898 - 1917

Narodil se 28. února 1898 v Humpolci.
Když vyšel ze čtrnácti letých ze školy, volal do Vídně
na učení uzenářství. Když mu bylo 18 let, byl od-
veden a namířil k 21. pěšímu pluku do Kutné
Hory a odtud se dostal na italskou frontu, kde
po 14. květnu 1917 stal se nezvěstným.

Rudolf Kouček

1886 - 1916

Přisloužil humpolecký, ačkoli se v Humpolci ani
nenarodil, ani tu nebydlel.

Jeho děd byl v Humpolci soudním kanceli-
stou a byl zde dávno na odporčím. Odtud měli jeho
potomeci domovské právo v Humpolci. Jeho jediný
syn byl kdesi na Ukrajině advokátem - maot v Uher-
ském Hradci.

Rudolf Kouček narodil se v. 1886 a padl
v bitvě na Stochovce u Závěsice v Rusku.

Jindřich Kratochvíl

1890 -

František Kratochvíl

1885 -

Arnošt Kraus

1867 - 1916

Humpolecký obchodník se stříbrným zbrojím. Narodil se roku 1867 v Golčově Jeníkově a zdědil po svém otci závod v Humpoleci. Byl roborcem jako padesátiletý a namířoval na ruskou frontu - p. 1915. Ze zranění byl vyřazen a zemřel v ruské nemocnici v Luotku v Rusku - dne 18. dubna 1916.

Byl izraelit, ale v občanstvu - jako jeho otec - pro dobré české myšlenky - náviděn. Byl také členem občanského zastupitelstva.

František Krejčí

1878 - 1918

Byl továrníým dělníkem. Narodil se v roce 1878 dne 14. dubna v Humpoleci, v čísle 315. Jeho otec byl obuvníkem a jmenoval se Alojs; matka Žofie, rozená Pastouřová.

František Krejčí zemřel dne 12. srpna 1918 v epidemické nemocnici č. 32 v Belluno v severní Itálii.

Emanuel Krystůšek

1887 - 1917

Syn Emanuela Krystůška, mistrya ponděnického a Doroty, rozené Noskové. Byl rybníkem a národním učitelem a narodil se 3. prosince 1887 v Humpolci v č. 124.

Zemřel následkem válečných útrap v rezervní vojenské nemocnici v Humpolci dne 11. srpna 1917.

Emanuel Kriz

1884 - 1916

Byl kovářským pomocníkem. Jeho otec Karel byl poměrně, matka Marie, rozená Krizová.

Padl v bitvě u Gorice na italském bojišti 23. května r. 1916.

Manžel byl v roce 1884.

Ladislav Kríž

1897 - 1916

Narodil se dne 26. června 1897 v Humpolci, v č. 495. jako nejmladší syn Františka Kríže, mirta smeknického. Vyšel ze 4. ročníku školy měšťanské a nastoupil do učení na knihárství u Fr. Hilky v Humpolci. V r. 1915 - jako osmnáctiletý - byl odevzen a 21. pěším pluku do Egeru v Uhrách, ačkoli byl velmi slabě tělesně konstruován a ještě i neduživý.

V Egeru nesmol ani námohy vojenského výcviku, onemocněl se a dne 23. dubna 1916 kaméř zemřel a pochován na hřbitvu v Egeru.

Severin Kucera

1873 - 1916

Narodil se 14. října 1873 v Humpolci, v č. 295. Jeho otec byl z povolání kuchařem a když jej matka mrtvíce, provozoval obchod hodvážský.

Severin Kucera vyšel z měšťanské školy, vyučil se obuvníkem, získal protoduk a provozoval samostatně živnost obuvnickou.

Na ruské frontě byl zajat a pobýval jako zajatec nejvíce v Kijevě provozuje obuvnickou.

Zemřel 7. května 1917 jako ruský zajatec

František Kvaš

1897 - 1917

Narozen 9. srpna 1897 v Humpolci, v č. 470.
Jeho otec jmenoval se Josef a byl kněžíkem, matka
Františka, rozená Dvořáková.

Byl studentem a zemřel náhle v důsledku vřetevných
ntraz dne 14. října 1917 v Humpolci. -

František Kvaš

1868 - 1917

Narozil se ve Lhotičkách u Želiva - 15. listopadu
r. 1868. Byl dělníkem v Humpolci; v Humpolci
byl zvolen a zvolen i narozil.

Byl v Albanii na jižním bojišti postřelen
maláři a dostal se na léčeni až do Prahy, kde
17. září 1917 zemřel a tamtéž i pochován.

František Kysela

1891 - 1914

Narodil se 4. ledna 1891 v Humpolci. Jeho otec byl podnikatelským pomocníkem.

Když měl se 3. ročníkem měšťanské školy, odešel na učení zakavnickem do Vichně. Po vyučení pracoval jako pomocník ve Štěpěru, Tyrolsku, Zavorobu a Svjcarsku.

V r. 1912 byl povolán k št. pěšímu pluku a sloužil v Kutné Hoře. V r. 1913 byl jako prvotní účastník vojenských slavností v Lipsku a v Berlíně.

Když vypukla světová válka, odešel na ruskou frontu a padl jako desátník ve známé krvavé bitvě u Krasného.

František Lešovský

Arnošt Šipa

1896 - 1915

Narodil se r. 1896 jako syn kozišnicka Arnošta Šipy v Humpolci. Z humpoleckých škol odešel do učitelského ústavu v Jihlavě a ve 4. ročníku byl povolán k vojsku. Dne 15. dubna 1915 do Čáslavi a dříve byl s plukem přeložen do V. Kaniže. Byl zařazen do důstojnické školy v Dorogu a Opatřova, ale po tajném výnosu proti profesorům a učitelům ze školy vyřazen, přidělen prohodově petruševě a poslán na frontu ruskou. Až po této době vždy spolu se svým kamarádem a spoluzáckem Janem Kopyčcem.

Na frontě byl dne 3. září v poletné výšce 12. a 1. hodinou raněn asi pěti střelami ze strojní pušky do břicha a dne 4. září o 3. hodině raněn zemřel.

Ještě pochován na hřbitově při kostele v Malině u Dubna v pustém Polsku proti hlavnímu pohřbu do kopce.

Arnošt Šipa byl dobrý student, mírně a křehce postavy. Až do 4. ročníku učitelského ústavu byl druhem Jana Kopyčce, a když ten do 3. r. odešel do Hradce Králové, zůstali oba hoši věrnými přáteli až do rozchodu z důstojnické školy v Dorogu, kde se rozšli, každý na jinou frontu, aby se již více nepatřili.

19 let

Jaroslav Šipa

1895 - 1919

Narodil se 16. března 1895 v Humpolci. Obdržel do obecné školy v Záhradce a do měst. školy v Humpolci. V devíti letech úplně oslechl. Když dovršil čtrnáctý rok věku, vyučil se u svého strýce Pěkvice v Humpolci zabrašňovníkem a potom navštívil pomologický ústav v Troji u Prahy. Po absolvování ústavu byl zaměstnán v Písku, potom v Hradce a r. 1915 byl odvolán k dělostřelectvu a dostal se na italskou frontu k Istrii. Zde - při pomování děla, byla mu rozdrvena pravá ruka. Byl poslán do zářezí, ale po vyléčení zůstala pravá ruka ochromena. Do fronty se již ovšem nevrátil, ale pobyl jako redoublescent v několika nemocnicích, kde se naučil dosti obstojně psát levou rukou, ač se ocitnul počátkem roku 1919 v nemocnici vřesovské u Prahy, kde se rozjemohl akutní španělskou chřipkou a dne 28. března 1919 zemřel.

Ještě pochován na hřbitově při kostele v Hradce.

24 let

Antonín Malát

1891 - 1917

Narodil se v Humpolci dne 1. září 1891. Otec jeho byl řevnickem a hostinským na Stupněch. Když vyšel ze školy, vyučil se keramikem, uzenářem a hostinským u svého otce. Potom šel na zkušenou do Vídně. R. 1910 byl odveden k dělostřelectvu a když vysloužil, zápal doma u otce. - Když vypukla válka, namaršoval se, ale byl brzo propuštěn a vrátil se domů.

U r. 1915 musil opět namaršovat a dostal se nejprve na frontu ruskou, později na frontu italskou na řeku Soč, kde pobyl až do r. 1917, kde byl dne 17. června 1917 zasažen granátem a zabit. - Bylo to na jižním bojišti, číslo polní pošty 529. -

Jaroslav Malát

1893 - 1914

Bratr předšlého vojína. Narodil se dne 23. dubna 1893. Když vyšel z měšťanské školy, nastoupil do učení na strojního zámečnicka v Kovárně p. Emmericha Dítěte v Humpolci. Po vyučení odšel do světa na zkušenou - a nastoupil posléze do mistrovské průmyslové školy v Pardubicích, již vyšel s výborným prospěchem.

Vystoupiv ze školy obdržel místo v továrně Ringhoferovi na Šmíchově, později v elektrárně města Chotěboře, u firmy Zeman v Okrouhlici a konečně v elektrárně města Humpolce. Odtud byl odveden k vojsku a měl na podzim namaršovat. Dříve však obdržel ještě profesorskou zkoušku a chtěl se hlásiti k vojenským automobilům. Zatím však vypukla válka a musil rukovat k 21. pěšímu pluku do Kutné Hory. Po vyžití byl poslán na pruskou frontu. Písal rodu několik listků. Poslední byl z 1. listopadu 1914. A do té doby až do r. 1918 byl nezvěstný. V březnu 1918 přišla zpráva, že byl dříve 28. listopadu 1914 do nemocnice v Závlašákách v Štětíně. Po domě mých - přišla zpráva dvanáctá, že kam v nemocnici dne 2. prosince 1914 zemřel.

František Marek

1891 - 1918

Narodil se dne 7. září 1891 v Humpolci jako syn provozníka - Jana Maršala a matky Marie, rozené Kottlíkové. Když měl ze školy, sloužil u svého otce za kočáře a jezdil s provozem pravidelně do Tihlar.

Pavěl na italské frontě dne 20. června 1918 v Primolana a byl pochován v Pianello. -

Byl protoboden.

Karel Merunka

1887 - 1917

Narodil se v roce 1887 v Humpolci. Když měl ze měšťanské školy, učil se nejprve v Praze holičům a potom u svého bratra v Hranicích na Mlýnské matěrašce. Později pracoval jako pomocník na křesťanské u svého otce v Humpolci.

Do války narukoval 27. března 1916 - do Čáslavě; sloužil u pěšího pluku č. 21. a potom u č. 102.

Dostal se na italskou frontu, dleš přijel na dovolenou domů, ale potom vrátil se zpět na frontu a psal ještě jednou dne 19. května 1917 domů a že doby zůstal nezvěstným - až po dnes.

Bohumil Michálek

1899 - 1918

Narodil se dne 7. října 1899 v Humpolci
v č. 225. Byl předním v kovárně. Otec jeho
jmenoval se Antonín, matka Anna, provaná
Rásochová.

Zemřel podle zprávy 11. října 1918,
v záložní nemocnici v Dívčíně, podle zprávy
jiné v Terstu.

Miroslav Mokryj

1895 - 1915

Narodil se v Humpolci dne 17. srpna 1895.
Když mu matka ve třetím roce zemřela, šel do
Petrohradu v Rusku, kde choval do ruské školy.
V roce 1908 se vrátil se svou babičkou Dubřičkou
do Humpolce a v r. 1909 odešel na učení kovářem
do Písečské. Když se vrátil, pracoval jako
pomocník kovářský v Humpolci u mistra Váni
Příkora byl hospojem Šolcem.

Byl ve válce odvozen a dne 15. března 1915 postoval
k 12. pěšímu pluku zeměbrany do Zehúne u Čáslavě.
Po šestinedělním výcviku byl poslán na ruskou frontu
1. května 1915. Dne 30. května 1915 byl v boji raněn
do ruky, přivážena mu ruka a vyprošel na bojiště.
Ze políku u Chirova na vojenském hřbitově

So lid

Jaroslav Moravec

1895 - 1918

Narozen 26. února 1895 v Humpolci v č. 524.
Byl dělníkem. Otec jeho jmenoval se František a byl
strojíkem, matka Marie, rozená Hájková.

Zemřel v polní nemocnici č. 409 v Grodnu
v Galicii dne 1. dubna 1918.

Jan Moučka

1877 - 1917

Místě brýčovsky, narozený dne 6. června 1877
v Hájčovech, obzem petřimovského, v Mladých Jách,
narozený jako pamotatný mistr v Humpolci.

Paol v boji na jivní - italské - frontě dne
6. prosince 1917 na hoře Meletě.

Josef Müller

1880 - 1915

Naroden 6. srpna r. 1880 v Humpolci, jako syn Jindřicha Müllera, zeleňáře a obchodníka. Byl v boji těžce raněn a zemřel v nemocnici ve Vídni v r. 1915. - Byl i pračítka.

Otomar Myska

1893 - 1916

Narodil se dne 14. listopadu 1893 v Humpolci. Otec jeho jmenoval se Theodor a byl aprem hostinským, později podnikavým proměcníkem. Když vyrostl ze II. ročníku měšťanské školy, učil se v obchodě papírnickém a po vyučení byl přivěřeným v knižkupectví Karla Pospíšila v Humpolci, jemuž ho později poslal k učení své filiálky v Lestci. Zde byl r. 1915 odvolán k 21. pěšímu pluku, namířenal do Čáslavi, dříve do Tábora v Uhřetěch - a byl poslán na frontu italskou. V boji u Gorice byl těžce raněn do nohy a přivezen do prvnosti nemocnice do Českých Budějovic. Zde mu při operaci rohněla levá noha, ale lékařka po operaci dne 26. prosince 1916 zemřel.

Telesné pozůstatky jeho byly přivezeny do Humpolce a zde dne 31. prosince 1916 za značné ho úcty a slavně pohřbeny.

Ferdinand Nápravník

1887 - 1915

Naroden 30. května 1881 v Humpolci v č. 9.
Byl zámečnickem a bydlel na Žižkově v Praze.
Jeho otec jmenoval se Augustin a byl soudemíkem,
matka Julie, rozená Heringová.

Ferdinand Nápravník ztratil se někde
v Rusku a byl dne 25. května 1915 prohlášen
za mrtvého.

Lambert Nápravník

1878 - 1916

Narodil se 15. srpna 1878 v Humpolci
v č. 294. Otec jeho jmenoval se Engelbert a byl
kramplíkovo, matka Anna, rozená Rovinská.

Lambert Nápravník byl horkový Sokol a cviči-
tel. Byl na ruské frontě.

Když odjížděl z dovolené, již trávil v Hump-
polci, zastřelil se sám na zpáteční cestě na frontu
ve vlaku někde u Jolunmína - dne 7. března roku
1916. -

Konrad Nepraš

1894 - 1915

Obchodní příručí, narozen 15. listopadem 1894
v Humpolci v č. 30. Jeho otec jmenoval se Konrád
a byl dlouhá léta hostinským na Kočovské v Humpolci,
matka se jmenovala Justina, rozená Komarová.
Konrad Nepraš působil na italské frontě na
Hermadě nad Trestem v r. 1915, 24. června. -

Karel Neubauer

1893 - 1918

Narodil se v Humpolci dne 24. listopadu 1893.
Jeho otec byl strojníkem v továrně Šmerchla a Dítěte.
Vyhrotiv humpolcké školy, vstoupil na školu průmysl-
ovní. - Odveden byl k 21. pěšímu pluku do Klatav,
Kory a Dvůr do Egere v Uhersku. Prošel dostoj-
nickou školu v Lučenci a byl potom poslán na
italskou frontu. - V roce 1918 se již ztratil beze
své stopy. Jeho družci, kteří s ním byli ještě na
Převálce, domnívají se, že v zátopách, jež na Převálce
vznikly, ani utonul. -

Poslední jeho dopis má datum 10. června 1918
v Porto Genaro. Od 17. června 1918 působil nevěstiny.

Emanuel Němec

1898 - 1919

Marzen 14. prosince 1898.

Odvolek p. r. 1917 a ihned nastoupil k vojsku.

Zemřel v Humpolci následkem válečných

útrastí 28. května 1919.

Jaroslav Němec

1887 - 1917

Marzen 28. března 1887. V roce 1907
při pražském Dvřákovi odveden na tři roky. Když
vyprskla válka, nastoupil na ruskou frontu.
Zemřel 22. srpna 1917.

Josef Němec

1880 - 1915

Narodil se v Hněvkovicích p. č. 37. Pokřten
otec v Humpolci. Otec jeho jmenoval se Josef a byl
pololáně v Hněvkovicích; matka Anastazie, rozemna
Medová.

Byl obuvníkem a psárem v Humpolci.

Paol 7. března r. 1915 v Lubní, okres
Lyskov p. Haliči.

Antonín Němec

1897 - 1917

Václav Papírek

1866 -

Marosem 25. září r. 1866 v Humpolci v č. 214.

Byl svým kovářem a rolníkem r. 1915.

Jeho otec jmenoval se Jozef a byl obuvníkem.
matka Zofie, rozená Danišková.

Zůstala po něm manželka, jež bydle
v Pöchlarnu u Dolních Rastovních.

Jaroslav Petr

Rudolf Pěknice

1882 - 1916

Narodil se r. 1882 (1881), dne 31. prosince v
 Špičové Zábřadě u Levotče. Využil se ze svého bratra Frant.
 Pěknice v Humpolci zahradníkem.

V Humpolci se oženil a převzal hortinec na
 Škuchačovicích, jejíž se později manželkou vyženil a při tom
 provozoval zahradníkem.

V roce 1915 navštívil do Vídně a byl přidě-
 len k dělostřeleckému pluku, kde sloužil do srpna 1916,
 kdy se poranil a vrátil se domů těžce nemocen tu-
 berkulózou.

Zemřel 31. března 1916 ve věku 36 let a byl
 pochován na hřbitově humpoleckém. Zanechal po sobě
 několik potomků.

Richard Pohorskij

1886 - 1914

Narodil se 6. května roku 1886 a
 zemřel dne 15. prosince roku 1914. Jeho matka
 provolaná opětně - Anastasie Šmídková bydlela
 v Hlubočce u sv. Čechůch.

Jan Pojezrný

1896 - 1917

Zeměl dne 4. března roku 1917.

Václav Pojezrný

1872 - 1916

Zeměl dne 13. prosince 1916

Karel Pospíšil

1884 - 1916

Narodil se dne 19. října roku 1884 v Humpolci. Otec jeho jmenoval se Jozef a byl mistrem pondělnicím. Když šel z humpoleckých škol, byl přijat do učitelství na školu a vystudoval v r. 1904. Prvé učitelství místo nastoupil v Kácově. V roce 1906 byl odveden k vojsku, ale superarbitrován. V roce 1908 nastříboval kurs pro školy pokračovací v Praze. Ke mládeži vůbec byl odveden znovu, narukoval, ale onemocněl se plicní chorobou a ani na dva dni byl před svou smrtí volán domů. Cestu k domovu prodloužil si ještě omylem a jel až někam do Slezska, tak že domů přijel již vyčerán a v porážlivém stavu. Ani za dva dni po příjezdu do Humpolce zemřel tuberkulózou dne 26. února 1916. Byl naposledy učitelem v Pacově.

Jan Prokop

1888 - 1915

Narozem v Humpolci dne 12. prosince 1888.

Padl na ruském bojišti dne 2. května 1915.

Jan Průcha

1900 - 1919

Narodil se dne 4. června 1901 v Humpolci.
Byl povoláním kradlec. Světové války se nezúčastnil,
ještě v té době nebyl ještě vojákem. Ale když Maďarů
po státním převratě vtrhli na Slovensko a Sokol
obíral dobrovolníky pro osvobození Slovenska, při-
hlánil se mezi prvními Jan Průcha. Navštívil k
čest. plukův do Trenčína, ale poznamenal se tu a dne
15. prosince 1918 v posádkové nemocnici v Trenčíně
zemřel na oboustranný zápal plic.

Byl pochován dne 17. prosince 1918 na vojens-
kém oddělení trenčínského hřbitova.

Jindřich Průcha

1895 - 1915

Bratr Jana Průchy, zemřelého dobrovolníka
čest. armády na Slovensku.

Narodil se dne 29. června r. 1894 v Humpolci.
Povoláním byl řezník.

Byl brzo po vyučení povolán do války a dostal
se na italskou frontu, kde byl kanon granátovou střel-
nicou do Leku - a dne 10. srpna 1915 přivřen do
vojenské nemocnice do Celové v Aquitaniech.

Za pět hodiny po přivření v Celové zemřel.

Josef Prügelfhof

1890 - 1914

Narozen 24. února r. 1890 v Humpolci v čísle 19.
Otec jeho jménem se Jan a byl obuvníkem, matka Marie,
rozemá Pavlová.

Bojoval na ruské frontě a padl v boji u Darovka
si dne 29. října 1914 byl střelen přímo do prsou. -

Byl spicovním vojáčkem v p. Františka Semeráda.
Po vypicení odjel do Saska a zdržoval se také nějakou
dobu v Hamburku, kde byl členem Sokola.

Byl zvolen náčelníkem v Hamburku a musil
namístiti k št. pěšímu pluku.

Je pohřben v Humíně. -

František Příhoda

1890 - 1915

Narozen dne 3. listopadu r. 1890 v Humpolci jako syn podnikatele vyžarovatele a zápisníka Františka Příhody a matky Františky, rozené Wiclandové. Když měl ze 2. ročníku školy měšťanské, nastoupil do učení ve střižnické obchodě A. Hostovského v Pelhřimově. Učiv se byl zaměstnan v Kravci Králové, v Pece, v Morycht Benátkách. Odšel byl roveden k vojšce a narukoval do Chotusic u Čáslavě. Po pětinedělním výcviku jako protobáje byl přidělen k pochodové pětině a dne 2. dubna 1915 vypravou do pole na ruskou frontu.

Dne 27. dubna 1915 psal domů, že se nachází na haličské hranici v průmyslu dubelském a již dne 10. května 1915 padl v boji u Nového Sandee v Galicii.

Byl pochován na hřbitově obce Šeková
v Čolce. -

Josef Rychnovský

1892 - 1916

Karel Rychnovský

1896 - 1918

Nijprve ruský, později francouzský legionář.
Narozen 3. listopadu 1896 v Humpolci.
Padl na francouzském bojišti u Tournai 21. října
1918.

Bokumil Satranz

1890 - 1915

Narodil se v Humpolci 31. května 1890 jako syn sládků.
Do škol chodil v Humpolci a v Chocvi, kam se s rodiči přestě-
hoval. Byl na svých škole přírodních věd a psal se spíše starob-
ně. Vystoupil při vzejdu jako zasloužilý dobrovolník
a 98. pěš. pluku v Josefově a p. r. 1913 voljel do Ruska za
svým povoláním. Ze ho štítla palba. Vstoupil ihned
13. září 1914 do okružní est. v Rusku a přičasnil se
sčes. větráků korvédů. Byl členem 2. roty divízní.
Za její statečnost a neohroženost byl odměněn dvěma
Georgiovskými kříži. Paol př. korvédů dne 9. června
1915 v obce Melniky v Kálicí. - Byl strážným a neo-
hroženým dobrovolcem.

2584

Franlšek Satranz,

1895 - 1916

Urozený Bohemec. Narodil se 24. května 1895 v Humpolci.
Do škol chodil již v Chocvi. Gymnázium studoval ve Vyso-
kém Mlýně. Odtud odšel na příměstské hospodářské školy do
Chrastimi a na vojnu do Tábora. Do války narukoval jako
zasloužilý dobrovolník k 30. pluku do Vys. Mlýna. V ro-
ce 1915 byl na ruské frontě zajat a poslán do Kábova
v Ashabachu (Ashabach) v Turkestani. Odtud byl
převzen do do Tashkentu do Kábova Zlatá Opda,
kde onemocněl skvrnitým tyfem a zemřel 7. dubna 1916.
Byl hostem Sokolem. Z té příčiny také byl v ruské
armádě přijat do důstojnické školy a šel do pole jako
první vojín.

2164

Bedřich Sedláček

1898 - 1918

Naroden polo 1898.

Stal se nezvěstným rok p. 1918. -

20 let

Alojs Skalák

1878 - 1918

Byl příslušníkem humpoleckým, ale bydlel v Hrástci. Byl kovářem a narodil se 4. 1878.

Zemřel v záložní nemocnici ve Feldkirchu v Tyrolsku dne 16. února 1918. -

Stanislav Sládek

1869 - 1917

Narodil se 13. listopadu 1869 v Humpolci v číste 453. Otec jeho byl kovářem a jmenoval se Václav; matka Anastazie, rozená Heringová.

Poohl 21. února roku 1917.

Václav Sládek

1892 - 1916

Naroden dne 5. září 1892 v Hymptolci. Byl dělníkem. Otec jeho jmenoval se Emanuel a byl pouličníkem; matka Anastazie, rozená Tralová.

Zemřel v nemocnici - Klosterrotte, okres Lilienfeld v Dolních Rakousích, dne 25. ledna 1916.

František Smejkal

1888 - 1914

Narodil se roku 1888.

Byl kovářem a padl dne 24. září 1914.

Antonín Smítek

1881 - 1919

Italský legionář^{1v}

Narodil se 11. června r. 1881 v Humpolci.

Ustoupil do československé armády v Itálii dne
10. května r. 1918 - a sloužil u 34. čes. pluku ve 3. rotě.

Byl zastřelen náhlým poustevníkem 7. divise čes.
brigády dne 20. června 1919 na Slovensku a tělo
dne pohřbeno v obci Velký Lapač u Nitra.

Zúčastnil se osvobozovací bojů na Slovensku
a v době nebezpečí - za služby strážní - vyloupení jehle
v několika drubky vinný sklep a opilý se.

Čiže dpyhal jisté neuvěřitelné okolky, jeliž
pzději litovala pny i armádní správa. -

388d

Karel Stejskal

1884 - 1914

Naroden dne 18. září r. 1884 v Humpolci v čí-
ste 364. Byl rybním zámečnickem a pracoval jako
pomocník. Otec jeho byl Maximilian a byl poud-
něným mistrem, matka Antonie, rozená Lypšová.

Padl dne 13. září roku 1914.

Jan Strádal

1885 - 1915

Narodil se 10. prosince roku 1885 v Humpolci v čísle 320. Otce jmenoval se Bohumil a byl zámožným podnikem, matka Marie, rozená Kryššufková, z rodiny, z níž pocházeli bratři Kryššufkovi, známí profesori.

Mladý Strádal byl spíše obchodníkem a byl usazen někde v Brněně.

Zemřel 11. května 1915 jako ruský zajatec v Sobolsku.

Josef Strádal

1882 - 1918

Narodil se v Humpolci, na Americe, jako syn dělníka firmy American Dita. Byl evangelista a stal se později učitelem v Praze. Keřoval také v Kalifornii.

Byl plavčí křižácké konstrukce a nebyl nikdy úplně zdrav. Pěs to však byl také divotem a náhodkem vojenských útrap koncem 11. se plavčí chopobou. Byl propuštěn z vojenské služby a žil se svou ženou v Humpolci, kde konečně dne 19. května 1918 zemřel.

Pohřben na humpolecký hřbitov dne 21. května 1918.

Zanechal po sobě vdovu, pozemek Kaufmannovu z Kalifornie - ispaelitku - a syna Daroplava.

Maximilian Strádal

1876 - 1917

Narodil se r. 1876 v Humpolickém Dvoře

Zemřel v humpolické nemocnici v roce 1917

Václav Strádal

1878 - 1916

Narodil se 27. září r. 1878 v Humpoleci. Jeho
otec jmenoval se Josef a byl podnikatelem v Humpoleci
v čísle 265. Matka - Kateřina, rozená Komarová

Byl učněm řeznickem a bydlel ve Vídni.

Zemřel na bojišti 23. června 1916 u Dadrzi-
villoru na Volynsku v Rusku. -

Longin Straka

1888 - 1914

Narodil se 14. listopadu 1888 v Hnězdovicích a byl továrnickým dělníkem u firmy Emerich Vítek v Humpolci.

Naradil na ruskou frontu, kde onemocněl a byl poslán do nemocnice v Krasicích na Slovensku. Zde za horečky vyhořel a odna ve III. patře a pádem na zem se zabil.

Byl to první velký vojna z Humpolce.

Zůstala po něm vdova Barbora a malý chlapec.

166el

Josef Sušický

1886 - 1918

Narodil se 16. února r. 1886 v Humpolci v č. d. 155 na Kasdřinách v hostinci u České kopaniny. Jeho otec - izraelská - židovská - jméno se Adolf a byl hostinský a obchodník, matka Teresie.

Mladý Sušický studoval nižší reálnou v Jihlavě a dvouletou obchodní školu ve Vídni. Po zkoušce inteligentní pro zjednotění právo právní, pochvil jako externista matematiky střední školy a po ní přestoupil na pražskou českou univerzitu, kde byl prohlášen doktorem práv v r. 1913. Praktikal jeden rok u právní v Humpolci, potom nějaký čas ve Vídni. Do války šel hned na frontu a byl již 10. prosince 1914 těžce raněn u Krakova a přišel do ruského zajetí. Byl v nemocnici v Moskvě, později převezen do tábora Pěšany - Štambujkal - Čita. V r. 1919 převezen do tábora Perwaja Rěčka a dále do Quska, kde se nakazil tyfem a dne 8. května 1918 zemřel. Lomobýřští aktivisté mu posílali pomníky a jeho jméno zapsali do zlaté knihy, pro zaslulý, jichž se zaslal péči o nemocné zajatce.

Moric Šaman

1892 - 1916

Narodil se 19. března 1892. Když měl hmuřpro-
lecké školy, byl dvě léta na polní škole na Dursilově
u Humpolce. Byl potom zaměstnán v hospodářské
praxi v Prašově, ve Zbítčích, jinde. Z Nové
Dyčkovy rukoval do války. Vykonal službu liho-
varnickou a kopáckou.

Dne 15. března 1915 byl odveden a namířenal nej-
prve do Čáslavi, potom do Velké Kaniže u Uhřetěch.
Byl také na půl roku zproštěn služby vojenské jako
hospodářský správce na velkostatkem Šelkové ve Zruči,
ale po půl roce musel opět k vojsku. Po čtrnácti dnech
byl poslán na ruskou frontu, kde pobýval celou zimu a
byl ponešen na rozbouření.

Dne 9. června 1916 přišla zpráva, že se u Čertovij-
sha ztratil; buď byl zabit nebo zajat.

Od té doby zůstal nevěstý. -

František Šanda

1894 - 1917

Narodil se v r. 1894

Byl obuvníkem.

Zemřel 16. dubna 1917 po poranění v polní
nemocnici č. 1317 u Prosechu u Terešínu.

František Šenzfluk

1866 - 1918

Narodil se r. 1866 a byl jako padesátiletý povolán do války. Byl vyníčen křivě a poslánel ze Sedlceka u Sedlčan. Ustaven sáe byl v Humpolci. Otec jeho jmenoval se Jan, matka Antonie, rozená Vávrová.

Zemřel následkem válečných útrap dne 20. března 1918 v Humpolci. -

Jindřich Šenzfluk

1896 - 1917

Antonín Škarnitzl

1880 - 1916

František Škraba

1882 - 1914

Narozeny 2. ledna 1882 v Humpolci v Č. 17.
Jeho otec byl Alois a byl podnikem. Matka -
Marie, rozená Spiegelhofová.

Padl v boji 3. listopadu 1914 v Lachimovce
u Jaroslavi v Kralicích -

Emanuel Škrabánek

1896 - 1916

Vyučený kovář. Narodil se v Humpolci v č. 334. dne 16. října 1896. Otec jeho jmenoval se Emanuel a byl kolářem v Humpoleckém Dvoře, matka Karolína, rozená Stoborová.

Zemřel 21. května 1916 v nemocnici polnohospodářské v Zell am See.

Bokumil Šplíchal

1874 -

Naroden v r. 1874 v Humpolci z četné rodiny. Jeho otec byl zámečnickem.

Do války narukoval jako majitel zámečnického závodu na Smíchově.

Zemřel jako příslušný zajatec při ústupu v Albánii.

František Šudík

1886 - 1914

Byl rodákem humpoleckým. Ale byl tu za-
městán jako magister pharmacie v lékárně. Byl
veselý povahy a neohloubo před válkou se oženil.
Vzal si za manželku dceru katišského lesního Šagla,
jimiž byl v Humpolci na rozpočinku.

Ale hned na počátku války navrátil na
nástup fronty a brzo se začal ztrátit, takže nebylo po
něm dlouho ani slohu.

Teprve později dostal zprávu, že padl v boji
u Klasonku hned v prvním k. 1914.

Jan Tomšík

1893 - 1918

Byl strojíkem v firmě Emmerich Ditz.

Narodil se k. 1893.

Zastřelil se pásovou zbraň 18. dubna 1918 ve Velké
Kamži v Uhřáech.

Augustin Trnka

1882 - 1917

Naroden 16. srpna 1882 v Humpolci v čísle 107.
Byl písařem - a hostinským na Kocourkách.

Otec jeho Jan byl soudnickým mistrem, matka
Viktoria, rozená Dubová.

Zemřel v Humpolci 29. srpna 1917.

Jan Trnka

1896 - 1919

Obchodní příručí narozený 14. května 1896
v Humpolci. Otec jeho byl obchodníkem a jmenoval
se Josef (mlgo Kubař), matka Justina, rozená
Komarová (Cukrova).

Byl slabě tělesně konstruován, ale byl přec
odveden k vojákům. Vrátil se s obětmi a určen
invalidním 50%.

Zemřel následkem útrap válečných v Humpolci
20. března 1919.

Byl jediným synem svých rodičů. -

Ferdinand Urban

1894 - 1914

Narodil se v r. 1894. Byl pluhou.
Pochl 23. října 1914 u Mižanovic u Haliči.

Jan Vácha

1890 - 1917

Naroden v Humpolci 6. prosince 1890. Byl rybním
kořovníkem a bydlel ve V. dnu.
Pochl dne 7. dubna roku 1917.
Byl předsedou.

František Vácha

1880 - 1917

Narodil se dne 6. ledna 1880.

Byl na vojně desátníkem. Byl stílen v bitvě
do hlavy na ruské frontě na Putně a dne
12. srpna 1917 a dne 14. srpna 1917 pochován.

František Vodrážka

1883 - 1919

Narozem 21. ledna 1883. Porotánim¹ kru-
klář. Otec jeho slul Wolfgang, matka Anastasie,
rozemá¹ Vrnokujová.

Zeměl 13. září 1919 v ěl. nemocnici
v Irkutsku na Sibiři.

Karel Vojtěch

1883 - 1914

Byl naroden r. 1883. Byl křižáknem a byl učitelem
v St. Pölten.

Padl 27 srpna 1914 u Krinice.

Rudolf Vondra

1891 - 1917

Učenicí klemper¹⁴ rozený roku 1891.

Padl 13 srpna 1917 u Dobrušky Mělníka
na Rusi.

František Vondřejš

1878 - 1916

Inženýrské ložn. Narodil se r. 1878.

Zemřel 12. října 1916 ve vojenské nemocnici č. 2.
ve Vídni.

Jan Voplakal

1897 - 1916

Naroden a příslušný do Humpolce. Povstáním
byl hrděpý dělník.

Ačkoli nebyl úplně zdrav, byl přece p. r. 1915
volován a maršoval do Velké Kaniže p. Hradčech.
Dříve byl neustále chorav, potloukal se po různých
vojenských nemocnicích a ošravovních, až konečně,
když vypukla válka p. Duvrnovem, poslán kam na
frontu, kde padl do zajetí a zemřel p. zajateckém
táboře střešním k. r. 1916. -

Jindřich Vosmik

1894 - 1916

Narodil se 5. ledna 1894 v Humpolci jako syn
mistra kovářského. Vychovl školu měšťanskou ve IV. roční-
kem. Potom přešel do obchodu bratřů Štokovského
v Humpolci a šel potom do filiálního závodu této
firmy v Praze, kde byl až do tragické smrti majitele
firmy. Chlěl se stát námořníkem jako dobrovolník,
ale nebyl přijat. Proto přijal místo u továrny Šme-
nich Dítě v Humpolci, šel dne 1. května 1916 naru-
koval do Egeru v Uhřetě. Po vstupu dostal se nejprve na
frontu rusou a později přemístěn na frontu italskou,
kde dne 28. září 1916 na státní službě byl střelen
do hlavy, padl. Byl pochován na Dobrotě nad Tisou.
Byl vždy horlivým Dobrotěm a cvičitelem.

Když Rakousko ve válce zavedlo výcvik mládeže
k účelnému průmyslu, byl Jindřich Vosmik také nej-
lším dobrým cvičitelem na oblasťské škole humpolecké.

22 let

Karel Vosmik

1874 - 1920

Prate vedlejšího vojína. Narodil 27. prosince 1874
také v Humpolci. Když vyšel ze školy národní, na-
stoupil mistru Dobrušským školu kálcovskou a byl po-
zjímá absolvoval kamiónu jako soukromý dělník.

Upráza složil píseň válkou a po vyplnění byl
přijal k četnictvu. Ale pro neúplné vzdání musil služ-
bu četnickou opustiti a zastával nejvyšší čas místo čis-
níka v hostinci u Černého orla v Humpolci.

Za války narukoval do Velké Kaniže v Uhřetě, d-
lužně šel na italskou frontu, kde byl vážně raněn
do hlavy. Byl několik měsíců v nemocnici v Čakovicích
u Prahy, byl k další vojenské službě určen neschoptným
a poslán na půlroční váčky domů.

Po říšském zranění prošlo se mu my-
sl zateřovat, až v r. 1919 propuklo u něho žiluzní.
Byl nejprve v nemocnici humpolecké, načež v lednu
1920 byl převezen do ústavu chropomyslných v Praze,
kde brzo zemřel a byl pochován na Olšanech.

Václav Vozounek

1895 - 1917

Narodil se 26 září 1895 v Humpolci v č. 214.
Otec jeho jmenoval se František a byl dělníkem v Kovárně a matka Františka, rozená Záčková.

Pasť v boji u Lovnice na italské frontě dne
25. října 1917, okres Gorice.

Byl květin...

Karel Zabloudil

1897 - 1918

Narodil se 18. září 1897 v Humpolci jako syn zemědělského
pomocníka. Byl doveden k domobraně, 7. pětilivní -
nejprve přidělen 21. pěšímu pluku, potom 35. p. pluku.

Sloužil na italské frontě a byl zabit kamennou, jímou
se pro páneč granátu 28 centimetrového od pláče (před
Lanunem) střelil - dne 30. července 1918.

Byl pohřben v Malga Zolle di Dentice u Monte
Seluggio v Itálii dne 31. července 1918.

Narodil 18. září 1897.

2164

1926

1.
Kysřtkov přeskolen

Ve schůzi obecního zastupitelstva humpoleckého bylo dne 27. září 1926 vráto na předání přeskolení obce Vysřtkova ze školní obce mladobřezské do školní obce humpolecké, jež bylo po delší době konečně obecní úřady schváleno.

2.
Fasistické košile
v Humpolci

Omění září 1926 objevily se ve výkladních skříních zápisného obchodníka Karla Jurda na nároží Palácového náměstí na prodej - černé fasistické košile, což vyvolalo v městě poromhodný rozruch, který měl ohlas i v krajinském tisku. Časopis Hlavličkova Kraje vycházející v Čáslavi přinesl proti komuniste zláštivému zjevu v Humpolci - ostrý článok a reklamní fasistickým košilám ve výkladní skříní jmenovaného obchodníka ostré odsouzení.

3.
Záhadný nález

Dne 4. října 1926 našel hajný Josef Maršák z Čejova v lese u Braunsovdova klumok obalující šatstvo, obuv, nějaké náčiní, spornitelní knížku zálohy v Českém Dubě, známci na jméno Josef Šichler - o částkou 1090 Kč, a nějaké mince posedačí německé říše (10 korun - jedno másky, 5 korun - dvoumásky a jedno křumásky). Nález učinil nevyprávěn, až četnictvo se věci ujalo.

4.
Morinářské úřoky
na presidenta

Nepochopitelné úřoky na presidenta republiky a ministra zahraničí Beneše - veřejně v agitačním krajinském časopise Hlavličkova Kraje, jež rediguje v Křm. Břevě bývalý juričský učitel Rudolf Halik, zavolaly

27. IX.

IX. - 1926

4. - X.

6. - X.

1926.

návěstnému spoleku obcem humpolecký přičinný a pádnému protestu, který byl učiněn na pohřbi svého učitelstva konané dne 6. října 1926 v Humpolci a jenž vyzněl jednoznačně přijatým a veřejněným prohlášením: „Odmítáme s plným důkazem útoky, jež jsou vedeny proti hlavě státu, prezidentu Masarykovi i proti ministru zahraničí dr. E. Benešovi i proti legionářům. Prohlášíme, že stojíme pevně a neodvratně za programem vyřčeným naším prezidentem. Odmítáme iřochus nečestné a špinavé útoky - ať už z kterékoli strany a litujeme jen klubose, že český národ prožil i pygmy neodvratné ke svým vykupitelům. Odmítáme štvavé a nevěrované psaní krajinských listů, hlavě Hlavličkova Kraje, jenž tak nerozporitelně křiví na upřímných cítech protěho lidu. Slibujeme, že myslí dojnásobně si přičiníme, abychom učili a vzdělavost k našim osvoboditelům ve všech předcích udrželi a vychováme národno ušlechtilější a političnější občany -“

6. - X.

Dne 6. října 1926 utrpěl strojník Kovany firma Americh Dítě - Bohumil Meubauer - těžký úraz. Odstřelil se sloupem elektrické vedení, když se pod ním ploupl zlomil a strojníkem volu v kyčli přerazil. Štěnce pracovní strojník byl dopraven do zápisné nemocnice -

Z úrazu se vyléčil úplně -

Těžký úraz.

1926

Budova
městské spořitelny

U příležitosti narozenin vládu, dne 27. října 1926
kvalita se schůze správního výboru městské spořitelny za
velmi účinné účasti členů, zastupujících všechny politické
strany a za přítomnosti vládního komisaře místodržitel-
ského rady K. Zelnera, na které bylo jednomyslně u-
múveno přikročit k opatření vlastních místností pro spo-
řitelnu - stavbu vlastního domu. Navrženo skupiti
si obce humpolecké - budovu odreného pomohu podle radni-
ce, zbourati ji a postavit na jejím místě - budovu pro
spořitelnu - U pozdějších jednání, které bylo po tomto
umúvení zahájeno, byla budova poměru v obce zadržena
a celá kupní jistina 200.000 korun složena - na stavbu
budování musea. Tento záväzek bylo nutno uúiniti, když
budova poměru byla již dáána - přístěbena na museum.

Se slavností 28. října 1926 spojily byly tento krát
ještě dvě slavnosti významné: odhalení pamětní desky býv.
humpoleckému evangelickému učiteli Janu Sluníčkovi
a slavnost odzvědní nových zvonů evangelické církvi
československé. Protektorát oslav 28. října a slavnosti
Sluníčkova - měla humpolecká městská rada, jež se slavností
plným počtem zúčastnila. (Oslavní životopis s oceně-
ním jeho práce vydal Sluníček zed. Antonín Jan, který
učitel měst. školy humpolecké, později ředitel v Žam-
bce a naposledy v Mústě u Prahy).

28. říjen 1926.

27. - X.

28. - X.

28. - X.

28. - X.

1926

Slavnost odhalení pamětní desky učiteli Janu
Sluníčkovi konala se dopoledne 28. října 1926 jako část
oslav 28. října. Obecensky, městská rada, cizí hosté a
zástupci domáckých úřadů, korporací a spolků shromáždili
se před bývalou evangelickou školou podle kostela,
kde Sluníček přivítal i bydlel. U příležitosti Sluníčkovi
promluvil jeho bývalý záek profesor Husový fakulty D. Ferd.
Hruška z Prahy, rodák humpolecký. Slavnost zahájil pro-
storem humpolecký ev. farář Rudolf Malovský. Za
starostvo církve ev. československé promluvil Kovárník
Karel Janda, za městskou radu starosta města Jan Hro-
nek, za učitelstvo Miroslav Hruška z Okončnice, za okresní
školní výbor okresní inspektor školní Josef Kalina.
Náctičlenní opolek českého učitelstva zastupovali na slavnosti
starosta Miroslav Hruška, Em. Číž učitel z Lestce, Miroslav
Škorpka učitel z Něm. Brochu. Pamětní deska jež opatře-
na reliéfní profázou Sluníčkova, velmi vytižně pro-
vedena a jež dílem postavil Pelikán z Olomouce. Jež
to první pamětní deska v Humpolci.

Druhou částí slavnosti toho dne bylo odzvědní
nových zvonů evangel. kostela. Byly ev. chrámu ve válce ochu-
zen o dva zvony a teprve letos po devíti letech byly zvony
nahrázeny. Zvony jsou dílem firmy Maunoldovy z Brna.
Velký zvon - má jméno, Jan Amos Komenský, dru-
hý: Petr Chelčický; třetí jež zbyl z války M. Jan Hus.

Jan Sluníčko,
pamětní deska.Nové zvony
ev. chrámu.

1926.

Všechny tři zvonky mají jména nejvýznačnějších mužů české reformace. Nové zvonky odevzdal prof. Dr. F. Škvařil slavnostně při pohřbu k večernímu uctívání. -

1.
Kystěhovalectví
do Ameriky

Prvním z. 1926 je průzračným zjevem malé xaměstnanosti dělnictva textilního v Šumpolci. Velkou příčinou tohoto zjem - je úpadek největší humpolské továrny Emmerich & Co., která byla neustále také přechnětem dohadů a různých domněnek. Výsledkem nezaměstnanosti - byla touha po kystěhovalectví. Letošního roku dosáhl počet kystěhovalců jen do jihu Ameriky již čísla jednováha do set. V poslední době odjel do Ameriky asi 20 osob z města a okolí. Jedem většinou do Brazílie a Argentiny, kde již mngy ze zdejších kystěhovalců dobře zalestřili. V řadách kystěhovalců jsou vesle dělníci textilních i členové z řad živnostenských i zemědělských.

2.
do Jugoslavia a
Rumunska.

Druhý proud kystěhovalců jde na jih Evropy, do Jugoslavia a Rumunska, kde průmysl textilní se počíná rozvíjet nebo se teprve zabláclá. Do Sebsta odjel asi 120 osob, do Rumunska asi 60. Šlily, jejich se kystěhovalcům dostalo, byly velmi lákavé. Ale později se ukázalo, že drábní poměry - zvláště v Rumunsku - nesplnily naděje kystěhovalců, a tak se mnozí již po drábním pobytu v cizině vrátili zase domů.

1926

8. - XI.

Dne 8. listopadu 1926 konala se na místní dráze humpolské zatěžávací ploška s novým motorovým vozem určeným provozu pro zdejší kraj. - Vůz má 17 m délky a motor o 61 konských silách. Má 74 minut k sezení a 20 míst k stání. Je určen k dopravě osobní. Nákladní zboží bude dopravováno zvláštní vlak nákladní. Zavedením motorového vozu plituje si zelezniční oprava - usetření nákladu provozovacího - zmenšením počtu zelezničnických vůzů.

1.
Motorový vůz
na dráze.

6. - XI.

Dne 6. listopadu 1926 zemřel v blízkosti Jiřicích kolník Josef Daněk, člen obecního správního komise, člen Kuratoria Dobrých škol pro zrušená povolání v Šumpolci a příslušník strany lidové. Byl to kolník velmi inteligentní a ve svých funkcích velmi horlivý. Jeho potřebu ručičtího se hojně zastupují úřady, školy prokinné a mnoho občanstva z Šumpolce. - Zanechal po sobě velmi četnou prokinnou

2.
Josef Daněk
z Jiřic.

X. - 1926.

15. - XI.

Dne 15. listopadu 1926 zemřel náhle na Dojšti u Lovčic zasloužilý kulturní pracovník - původní učitel Jan Valchář, konservátor polit. obrem levicekého ve stáří 59 let. V Šumpolci a zdejších muzejních spolcích byl v častém a přátelském styku, zvláště v době, kdy ho Svaz československých muzeí pověřil dohledem nad Dojstským muzeem. - Byl za tento přičinění také nešťastně v Šumpolci.

3.
Jan Valchář
z Dojště.

1926.

1.
Základní záhy.

Od 8. listopadu 1926 byly dostaveny týdení dobytčí trhy humpolecké z náměstí Riegrova (hopovního) a přeloženy na náměstí Palackého. Od dávných dob konaly se v Humpolci týdení trhy dobytčí před ve stánsku - stánské - jeden týden na náměstí hopovním, druhý týden na náměstí dolním. Účast - zejména zrakovitou ze zátkona zátko - čovaly již v Humpolci dávno, aby byly trhy s náměstí přeloženy na křižovatku někde za městem. Ale pro značnou odpor činnosti, zvláště hostinských, nebyla tato změna provedena. Teprve postavení pomníku padlým vojákům na náměstí Riegrovi tuto otázku částečně rozlučilo.

2.
Museumní společnost městské radě.

Než byl definitivně proveden úmysl městské oporitelny v Humpolci - získati starou pronámi budovu na staveništi nové oporitelny, vyskytly se mezi pamětnými členy městské rady různé a různé návrhy a nápanky na řešení budovy pro humpolecké museum, ba vyskytli se i mnozí jednotlivci, kteří otázku přístřeší musea - docela pomíjeli, ba říkají jí i chyteli dpmnutí nebo docela odbyti. Stalo se tak ovšem jen zcela jednotlivě, ježto většina členů městské rady snažilo se otázkou - oporitelny budovy pro museum - zcela vážně řešiti. Otázka - splnění slib bývalých městských správ - stávala se před rozhodnutím dosti kritickou a proto obrátila se Museumní společnost humpolecká se svým dávným náhodou k veřejnosti a zaslala městské radě humpolecké dne 11. prosince otevřený list v časopise Hlas z Želivky.

8. - XI.

11. - XII.

1926.

1.
Starba pošty.

11. - XII.

Na žádost města Humpolce a pro opětovných stížnostech na nedostatečné místnosti zájru pošty přislíbila vláda republiky, že vystaví v Humpolci vlastním nákladem novou poštovní budovu, když k tomu účelu poskytne obec humpolecká zdarma pozemek. Obec nabídla stavební místo na Havelčkově náměstí tam, kde je pěkný a užitný park založený asi před čtyřiceti lety, ježto je zelené místo v městě. Proti tomuto projektu ozývaly se jednotlivé klasy v městě i klas Obrázkovacího spolku a také v místním listě Hlas z Želivky prodán byl proti tomuto úmyslu protest. Ale zdá se, že obec humpolecká s předs úmyslu nepopustí, ačkoli se navrhovala na poštovní budovu jiná vhodná místa. Hlavní překážkou je ani náklad, jež by obec na zakoupení stavebního místa musila přeuhraditi. Pozemek v parku - by zdánlivě nestál nic.

15. - XII.

Okresní ovitový sbor v Humpolci uspořádal v době 15. do 22. prosince 1926 výstavu obrazů z humpoleckého Zálení malíře a básníka V. Vosláka, studijního práva z Prahy, v zastoupení příi Okresního domu. Mladý malíř je zátkem Jarolava Simůnda, známého českého malíře; početny skoro výstavné obrazy - představují naše Zálení a dole Humpolce v Oplicem. Návštěva výstavy byla velmi četná a také prodej obrazů probíhal se s úplným zátkem. Většinu obrazů zakoupili návštěvníci z Humpolce

2.
Kýsava obrazů.

1926.

1.
Občanské snatky.

V roce 1926 projel se nápravou proles občanských snatků uzavřených na zdejší okresní politické správě. Bylo jich v tomto roce toliko jedenáct, kdežto v letech minulých bylo jich vždy víc, než na obou zdejších farách dohromady. Zajímavé jest, že z těchto jedenácti snatků byly pouze čtyři, kde oba manželé byli stejného náboženského vyznání, a ostatních sedmi případech patřili manželé vyznání různého.

XII - 1926

12 - I

1927.

Dne 12. ledna 1927 zemřel v Humpolci ve věku 81 let továrník Ferdinand Vilém Šprha, jenž byl dlouhá léta kurátorem a členem presbyterstva raději evangelické církve a místopředsedou Živnostenské záložny humpolecké. V poslední době žil již na Dřevěnce se své dcery. Před tím měl menší továrnu na mléna v Šprhově ulici, kde se říkalo "šedobocení na damptěku", již revidil a docela malých povětří. Továrna jeho dvakrát vyhořela. Po druhém ohni - ji již nezrevidil, nýbrž proslal - na mydlárnu, jež je tu nyní zrušena. Továrnské dělnictvo starého pána velmi milovalo a nesmělo mu v továrně jinak říkati, než "pantáta". -

Ferd. Vilém Šprha.

Dne 19. ledna 1927 dožil se padesáti let humpolecký proslulý profesor Husovs fakulty v Praze - D^r. Ferdinand Hrejsa. Studoval na nižším gymnasiu v Pelhřimově, na vyšším - v Kolíně, kde na něho velmi působil tehdejší reformovaný farář C. Dušek. Od něho převzal si F. Hrejsa snahu - spojiti obě církve evangelické, které se pro státní převratě stalo skutkem. D^r. F. Hrejsa má o tomto opojení značné zásluby. K vědecké práci a ke svému povolání připravil se na univerzitě ve Vídni, ve Vratislavi a v Exlan-gédu. Doktorskou bthoploví dosáhl ve Vídni r. 1912. Farářem byl na několika místech a r. 1901 stal se farářem v Salvátově v Praze. Roku 1919 byl jmenován profesorem církevních a zvláště českých dějin na Husově bthoplovské fakultě v Praze. D. 1912 vydal ve spisech České akademie

Dr Ferd. Hrejsa.

1927.

knihou Česká konfese, výsledky dlouholeté práce. Více této knihy vydal F. Hejda několik prací mezinárodních, zejména na práci o Janu Zeleném. Do budoucna připravuje náš rodák Dějiny stromu u Salvátora v Praze, Dějiny církve a jiné. Byl také vyznamenán francouzskou republikou řádem čestné legie.

Obecní zastupitelstvo humpolecké ve své schůzi konané dne 22. ledna 1927 udělilo tyto nastace: nastaci maničelů Rychnovských v částce 200 Kč Blance Mašínové, zářkyni obecní školy; nastaci stáleckého biografu - 200 Kč Alěně Dječákové, zářku odborné školy Kalcovské ve Svědku a obě nastace A. Komrova - 160 Kč Janu Makariusu, zářku reálky u Kůtné Hoře, synu Jana Makariusa, Dbor učitele zářní měšťanské školy a členu městské rady humpolecké.

Zemská školní rada v Praze upozornila koncem občanského roku 1926 zářního ředitele divčí obecní a měšť. školy, Josefa Kopáče, pisatele této kroniky, že dožoučil 4 srpna 1926 - padesátý rok věku a má podle zákona nárok na plnou výslužbu, přeje-li si tudíž sám, aby byl dán do výslužby, či má-li být dán do výslužby z moci úřední. Podobně blahopřejně připomíná zemské školní rady dostávali po uplynulé padesátce příchni učitelé, aby učinili místo omládlým, třeba byli zdraví, silní a úplně schopni mýj úřad ještě několik let konati.

1. Nastace občez.

2. Josef Kopáč do výslužby.

1927

Odpověď pisatele této kroniky zněla, aby byl dán do výslužby ještě koncem ledna 1927 a tak se mu dostalo výslužby již od 1. února 1927. Josef Kopáč působil nepřetržitě na zářním okresu od 1. září 1885 do 31. ledna 1927, v Humpolci - od 1. září 1892 a ředitelem byl od 1. září 1917. Za své jednacířičitelské působení dostalo se mu na konci papírového umění od okresního školního výboru v Humpolci.

Dne 2. února 1927 dosáhl také ředitel zářní školy chlapecké Josef Berenda - padesát let. Živácký spolek Čech a Lech, jehož byl jmenovaný ředitel předsedou a od 1. 1901 členem, jmenoval jej čestným členem a městská rada přijala mu k padesátému narozeninám přemnné blahopřání. Jmenovaný ředitel působil ještě na škole chlapecké do konce školního roku 1926-27, kdy odešel také do výslužby.

Okresní správní komise v Humpolci jmenovala ve své schůzi dne 23. února 1927 Aloise Moudra, nadlesního a bývalého správce parní pily na heralckém pelteřstaven na Rozlezi, omluvným okresním lesním technikem okresu humpoleckého.

Dne 19. února 1927 zeměl korávní Adolf Trnka v 56 letech věku po dlouhé úporné nemoci jaterní. Zbohetl ve válce a vystavěl přímou moderní korávní na pubec při kůtkovské silnici pod městem. Zauchal zálibou koním.

22. - I.

2. - II.

31. - I.

23. - II.

19. - II.

1. Jose Berenda, 60 let.

2. Alois Moudr

3. Adolf Trnka.

1927.

Dráha

Píseň - Brno.

1.

U národním shromáždění v Praze podán byl dne 15. února 1927 první návrh na výstavbu dráhy z Písně do Brna, středem Čechovic přes Humpolec a na příměm dosavadní trati Měm. Brno - Humpolec - na trati klamě.

2.

Manifestační schůze
pro dráhu.

Pro výstavbu dráhy Píseň - Brno konala se v Humpolci ve Spolkovém domě dne 6. března 1927 manifestační schůze svolaná městem a okresní správní komisí za předsednictví náměstka okresní správní komise Štěpána Šmídka, zovárnila a starosty města Jana Horníka. Schůze byla velmi četně navštěvována nejen občany humpoleckými, ale i delegacemi z Písně a Stoků. Po zahájení promluvil o významu a nutnosti, jakož i o úsilí a jednání ústředního přípravného výboru, členů tohoto výboru J. K. Boh. Kysiloveček, tajemník městského úřadu v Humpolci. Potom zástupcové všech politických stran prohlásili, že jejich poslanci s tímto projektem souhlasí a že jej budou podporovati. Schůze skončila nadšeným projevem pro tuto dráhu a skončila se v resoluci jednotným způsobem přijaté celým shromážděním. Resoluce zněla: Aby občané a občanky z města Humpolce a okolí, shromáždění na veřejné manifestační schůzi ve Spolkovém domě v Humpolci v neděli dne 6. března 1927 prosili jsme se po vyložení zástupců města a okresu, jakož i hospodářských korporací a všech politických stran v městě a okolí bez výjimky na této resoluci:

15. - II

6. - II

1927.

Resoluce:

Uvažují, že

1. - již na Rakouska byla Československá vysočina a český jih nymylně a proutamě hospodářsky zanevoláváni, ztrátami a zpyšávaní, tak že její rybníky museli hledati obživu klamě v nepřátelské Vídni, kde propadali germanisaci a pro národ byli ztraceni,
2. - že německé kraje Čech byly zle zrušeny přímo nadbytečně protřány, aby hospodářsky zblily a vykořistaly na úkor českých krajů,
3. - že ani v našem samostatném státě nestalo se domnělého, aby v této věci zjednaná byla náprava, ač jest v zájmu státu samého a státního národa českého,
4. - že bez krajinným našim pomoci jediné výstavbou klamě trati, která by spojovala města a okresy domů dráhy prokrádající.

Uvažují, že v Národním shromáždění podán byl konkrétní návrh na stavbu dráhy Píseň - Humpolec - Brno a žádáno dlepraxe, aby

1. - našim státem bylo konkrétně určeno, že na těchto krajích páčána byla škoda a aby daly se jim podmínky k hospodářskému rozvoji a k zachování průmyslu již existujícího nebo vyvíjeti přírodních bohatství domů nevyužitkováného.
2. - poslanci a senátoři všech politických stran bez rozdílu vzali na sebe naše zájmy a návrh zákona na výstavbu dráhy Píseň - Humpolec - Brno učinili se nejdříve skutkem a více v zájmu těchto krajů a státu samostatného a aby tím poskytl-li zuboženým a zpyšávaným krajům našim tepnu, již by

1927

uozí život byl do nich přivolen a poskytl jim záruku prá-
ci tímto nezaměstnaných dělníků v jejich domovech, aby
nebyli nuceni přecházet se do krajů či z nich a tím se náro-
dku svému nerozdírali.

1.
Projekt dráhy
Brno a Brno -
a stanovisko vlády.

1.
K této resoluci poznamenejme, že vláda ústně
sdělila. Náhledem k četným projevům z veřejnosti, aby
přibroseno bylo k vypracování a realizaci projektu dráhy
Brno - Brno, požádala ministerstvo železnic za nutné
konstatovati, aniž chce ovšem pronášeti úsudky o náro-
dohospodářském významu této dráhy nebo o její eventuál-
ní prosperitě, že finanční situace státní železniční sprá-
vy nedovoluje poskytnouti příslušné peněžní částky, potřeb-
né k uskutečnění projektu znenovně dráhy. Že tato finan-
ční účást státní, ať přímá nebo nepřímá, jest z finančních
důvodů tedy nemožná, musli by státní zájemníci o-
patřiti na vlastní náklady jak výstavbu této dráhy, tak i
její projekt.

2.
Ostava Zborovci

2.
Zestava Čol. obce legionářské v Humpolci konala
svůj řádný valný sbor dne 6. března 1927, ve které
mimo obvyklé spolkové formality a volby poslalil de-
legát pražského ústředí legionářského - legionář Josef
Fajt o významu a nutnosti slavní desátého výročí bitvy
u Zborovci

6.-III

1927

12.-III

Dne 12. března 1927 uspořádaly: radě obecní a
městanská škola dívčí, škola pro mládež a doprta hudební
školy kapelníka Karla Příborského na oslavu narozenin
prezidenta S. J. Masaryka večer o 8. hodině ve Spolko-
vém domě slavnostní akademii s bohatým progra-
mem a za značné účasti občanstva. Novinám slavnosti
byla možná přehlídka hotojtel obleků začal školy ko-
dinné, její byla k programu na konci připojena a jež
se všeobecně líbila. Začty za rovní hudby přecházely
jehpřím - oblečení ve své pláskui pjeřobky. Všeobny
byly rohměněy hjojným potleskem.

1.
Narozoniny
presidentovy.

13.-III

Dne 13. března 1927 hostila lidová strana v Hum-
polci ve svém střední poslance Václava Hyslívece. Dovo-
lešne o 10. hodině kmala se v sále na Kocovkách hoj-
ně navštivená veřejná schůze, na které poslanec Hys-
lívec pojednal o všech politických událostech posled-
ní doby. Schůze trvala přes polevoňe.

2.
Poslanec
Václav Hyslívec.

VI.-1927

Denšní komise ministerstva financí - doměleu-
ná - přibyla v březnu 1927 do Humpolce a puvduje
záznany o dani z obratu u větších závodů. Její
činnost začala u firmy Americk Dite, majitel
Edmund Beck.

3.
Revizní komise

1927.

Liquidace
Moravsko-Slezské
banky.

Liquidace Moravsko-Slezské banky, jejíž humpolecká filiálka, připravila také hezký počet humpoleckých věřitelů o úspory a jeotmání o výplati vkladů provádě pracovní komise tří úředníků v hostinci u Dymásovů - u Zdeňka Jeráňka. Vedle tří navržených zprásovců nabí- z' pro okamžitě vyplacení - 62% vkladů podle stavu 31. prosince r. 1922. Ti, kdož se nepřihlásili, musí se později obrátiti přímo na „liquidaci Moravsko-Slezské banky“ v Brně. Bylo zajímavé, že se doposud nepřihlásili o vklady - vkladatele na hesla, nebo na jména cíxi, kteréžto obnosy jam do státniců.

2.
Fasistický žisk.

Dne 20. března 1922 vyšel v Lidci nový časopis prvním číslem nazvaný Stráž z Pázaní, měsíčník přátel čsl. fašismu českého jihu a jihovýchodu, tiskem v Kiskárně Opřítý ve Valašském Meziříčí. Majitel, vydavatel a zod- povědný redaktor Jaroslav Václav Píknar. Ačkoli fašistické hnutí nemálo v Humpolci nikdy mnoho příchy, přece ohledáváme se ve jmenovaném časopise s podpoou fašistického tisku zadržímno inscece. Tak tu nacházíme inserty firm: Jaroslav Čížek, vinárna a kavárna v Humpolci, Čeněk Mašín, hodinář a zlatník v H., (ruský legionář), Václav Honetichlázek, ruční kochník v H., Pavol Švorkovský a syn v Humpolci, J. Píknar, mistr kamenický v H., Oldřich Kocian, redonl zamláčekský v H., starosta Sokola, Karol Kocian, zámláčekský v H., starý Sokol, J. Muka, kloboučník v Humpolci. Časopis páso mnoh

14-1927.

30.-H.

20.-H.

1927

míti v Humpolci i svého dopisovatele, ježto již první číslo má hojnost zpráv z Humpolce.

Dne 30. března 1927 konána byla v Humpolci v síle Spolkového domu uskupení schůze Spolku pro zdravotní osady školní v Čechách. Přítomni byli zástupové těchto korporací a úřadů, a překvapivě byla účast Zdeňka Jeráňka z Brně a Kletčane. Správcem spolku je universitní profesor J. Hamza, rodák z Kletčane, přednosta sociálního ústavu lékařské fakulty v Brně. Schůzi zahájil J. Hamza za účasti zástupce ministerstva školství impetora Jozefa Kaliny, univers. prof. J. Zabradašského, J. J. A. Bláha, dr. ik. imp. J. Zemana a ředitele školní rady J. Zemana a místního děkana Norberta Beneše. J. Hamza nastínil účel spolku a úmysl zříditi zdravotní osady školní v Humpolce, děkan Norb. Beneš slíbje svou podporu a první veřejně o morální i hmotnou pomoc, J. Kráje - Slovák mluvil o prájemnosti česko-slovenské, impetora Zeman mluvil na přehorné přístrojení tuberkulový mezi zactvum, J. Zabradašský promáral na prory v cizině, zejména ve Spjcasce a ocenje zásluhy Hamzovy a dolov J. Hamzovy ukončil rozpravu. Před tím ještě J. J. A. Bláha promluvil velmi vřele a mystičně o sociální otázce našeho pen- zora. Volbami správních výborů, dozoru rady a bur- kova ústavu byla schůze skončena. V zábr humpoleckem projednaje se ústav léčebný pro tuberkulovní děti - spoje- ný se školou. Předním spolkem zvolen J. Hamza.

Zdravotní osada
se školou.

1927

1.
Vojná knihovna
a čítárna
r. 1926.

Vojná knihovna a čítárna Komeuskeho v Humpolci vykazuje za uplynulý rok 1926 tieto čímsost:

Knihomné príbylo během roku kúpou 82 knih, darom 57 L. Počátkem r. 1927 má knihovna 1017 knih radsavnych, 512 knih pouenyých, 630 časopimí, 12 knih pro mládež; celkem 2171 knih. Čtenáři bylo 401. - Knihovna byla otevřena a 44 xýdny. Příjcem bylo celkem 4698 vrazů, z nich 162 knih pouenyých. V čítárně bylo 108 časopimí. - Zaslubu o krasj knihovny i čítárny mají podle města Humpolce také Vzdělávací sbor, Živnostenská záložna, Městská sporitelna, Svatováclavská záložna, neboť přispěly hlavní podporou finanční. -

2.
Nález mincí!

Při bouření zdi se vykopala družstevní šroboárna v Želivě přisti dělníci na nálezi mincí, jímž byl uschován v hrubém pátku někde za komínem. Sáček při ohni prohořel a při bouření komína vyrypaly se mince do rumu. - Zaslubu předchozí družstva ant. Janovského, kleník v Poleskovicích, byl přepo celý nálezi ríšskou odusovnímu muzeu v Humpolci. Mince nejsou celkem staré; mimo několik malých qvini Rudolfa II. jsou většinou ostatní mince z doby Františka II., mezi nimi dubát Štěpána II. a tolar Karla II. Nález byl uschován až po r. 1808. Do muzea dostalo se celkem 125 mincí. Polovici celý nálezi darovalo muzeum dělníkům na stavbě pracovištěm

1926

23. - IV.

18. - IV.

IV. - 1927.

24. - IV.

1927.

1.
Soukromické valchy.

Spreimstvo podniků v Humpolci, to jest bývalý cech podnikatelský, prodalo svůj majetek na přese Želivce, t. j. budovy valchářské v katastru sedlickém poslednímmu cechovnímu valcháři Ferd. Kratochvíli a budovy nové valchy v katastru petrovickém i jezírko Fr. Šamauovi, přičemž za om. čině Kč, dlužnímu za 35.000 Kč. Oba objekty - velmi krásné, přičemž tímto prodajem dostalo se bývalým valchářům také Plynárna. Cena byla by tudíž mnohem větší. Dím zminělo také kus starých radsavých čarů, jež pamatují domd ještě někteří starší mistrů podnikatelských, kteří chodivali valch do valch a zařili mnoho dobrých i radsavých čarů. - Spreimstvo rozhodlo si nové valchy po továrnicku v místě v rybníku na Mlýnsku. -

2.
Helena Metallová, dcera po humpoleckém rodáku Dr. Otto Metallovi, kdysi profesorem hospodářské školy v Libverově, později velkostatkáři ve Zdechovicích, Rozsochatci a Větrném Jeníkově, prodala velkostatek Větrný Jeníkov zemskému výboru v Praze pro nachazi zomně akademie hraběte Štraky z Mestabític. - Zakoupený velkostatek zaujímá několik dvoří a velké plochy lesů.

3.
Dne 24. dubna 1927 založen byl Jeshotom čl. obce legionářské v Humpolci Bozaz Národního osvobodzení.

3.
Bozaz
Národního Osvobodzení

1927.

1. Okresní správní komise uspořádala dne 8. května 1927 v páte spolkového domu veřejnou pohřbu Národohospodářského sboru jihocísařského s tímto programem: Referát o současných hospodářských aktualitách a o dosažení činnosti a cílech Národohospodářského sboru jihocísařského, jež přečetl generální tajemník docent Dr. J. Štoký; referát o potřebách okresu humpoleckého přečetl rest. aktor Rudolf Halík. - Mezi předními potřebami okresu vytkl rest. Halík - stavbu dráhy - Píseň - Humpolec - Brno. - Činnost sboru velmi více užitá průhoným proslavem Rádock a ujalil ji nový prostředkem

2. Opětný sbor města Humpolce uspořádal dne 10. května 1927 přednášku univerzitního profesora z Brna Dr. J. A. Zláhy, prodávku z Krasoňova, "Mnění, jak žít." Přednášející stanovil čtyři podmínky dobrého života: zdraví, byt, práce a život v rodině. - Přednáška byla velmi navštěvována, poročně plestována a hojně přeměněna potleskem. Dr. J. Arnost Zláha je nyní bývalého řídicího učitele z Krasoňova - Jana Zláhy. -

3. Dne 2., 3., 4. května 1927 konaly se v Humpolci opětně divy uvořku k vojbu, avšak divy v republice nelisí se nicím z divy za Rakouska. Ba zdá se, že chování branců je ještě nevázanější. Zpív, hudba, tisk a výkřiky opilých branců ozývaly se po několik dní na všech ulicích. Ač je kazááno v době divy se porati líhové náprze, přece jsme opatřovali celé dni honfy branců opilých.

1927.

1. V noci ze 12. na 13. května 1927 napadlo sněhu, z čehož skoro celý den na střeších. Také ve dne sněžilo jako v zimě. -

2. Okresní hejman JUDr. Josef Drábek přidělený do Humpolce ještě před válkou, ustanoven byl správcem expositury hejmanství benešovského ve Vlašimě. Byl po celém humpoleckém okresu velmi dobře znám, prošlo v jeho rukou za války i po válce soustředěním byl se-chem rekursivním aparát válečný i poválečný. S předstihu při různých činnosti měl několik konfliktů s občanstvem, ale později nabyl potřebné důvěry, tak že - skoro jinde dobře vycházel. Jeho odchodem z města leokde bylo-rali. Ním nyní úřad jinak veřejně nepůsobil a také se veřejné činnosti neúčastnil. Byl lovcem a hmy-rodem a působil jedine v lovcském klubu "Sv. Hubert", jež pomáhá také kaskádami. Společensky byl oblíben. - Pocházel z rolnické rodiny z Medošova u Loko-nytle. Jednu jeho bratr byl zemským pomocným radou v Jihlavě (zemřel na cestě do Palestiny v září 1928), druhý - správcem nejprve na císař-ských statcích, potom na státním statku v jižní Moxavě.

3. Na místo JUDr. Josefa Drábka přeloženého do Vlašimě, jmenován byl do Humpolce prokur. komisář JUDr. Josef Tajovský, nyní bývalého německobrodského učitele. -

1. Národohospodářský sbor. 8. V.

2. Dr. J. A. Zláha. 10. V.

3. Odivy 2. 3. 4. V.

1. Sněh v květnu

2. JUDr. J. Drábek

3. JUDr. J. Tajovský

1927.

1.
Ruský běžonec
lékařem v nemocnici.

Ve ruské přeborní veřejné nemocnici byl přijat za pedumotáře ruský upravitel MUDr. Vanil Malozyle, jemuž by rád působil státní občanské republiky československé, jížto do své vlasti na nynějšího sovětského režimu vládnouti se nemůže. Že přičinny uchápek se o občanské-demokratické právo obce humpolecké, aby se přitom jako občan republiky mohl usazeti v Podkarpatské Rusi. Obec Humpolecká - mu občanské přislíbila.

2.
Regulační plán

Obecní zastupitelstvo se své schůzi dne 17. května schválilo doplnění regulačního plánu městského na pozemcích mezi silnicemi železnou a žitickou. Stalo se tak na základě některých stavebních, kteří obléžijí na těchto místech vystavěti si rozšířené domky.

3.
Prodej soudní
budovy.

Obecní zastupitelstvo 17. května 1927 schválilo prodej staré soudní budovy městské správně za úhrnu 200.000 Kč, která bude věnována na opravu a budovy pro okresní muzeum, knihovnu a čítárnu. Přes těchto prodeje soudní zastupitelstva nesmí býti použito k jinému účelu.

4.
Parcelace.

Všechny schůzi obecního zastupitelstva bylo usneseno rozparcelovati obecní pozemek č. kat. 1139/2 na 9 parcel, na nichž budou postaveny obytné domky s menšími byty. Parcela nachází se na nové nádražní silnici.

17.-V.

17.-V.

17.-V.

17.-V.

1927.

1.
Místní školní rada.

Dne 17. května 1927 byla ustavena nová místní školní rada, do níž povolani:

za stranu lidovou: Fr. Hlavina, obchodník právní,
Oskar Štrádal, kypce;

za stranu národně demokratickou: Oldřich Kocian,
obchodník právní,
Ferd. Foltinský, obuvník;

za stranu sociálně-demokratickou:

František Šmítek, správce nemoc. poj.

za stranu národně sociální:

Emil Hrubčík, polštářník záložny,

za stranu římovskou: Jozef Povoloc, pekař,

za stranu komunistickou: J. Čapek, krejčí,

za náhradníky: Augustin Špess, mc. dem.,

Karel Příborský, nar. social.,

Frant. Drahopal, str. římovst. -

2.
Dar sirotčince.

Vilémína Hylšová, pozemá Kratochvílová z Humpolce, vdova po poslanec, předala se své závěti městskému společenství humpoleckému své pozemky č. 2034 a 2036 se výměřím 67-62 arů --

3.
Starba pošty.

Zastupitelstvo města Humpolce usneslo se věnovati na stavbu nové pošty pozemek v městském parku na Hlavíčkově náměstí. Měsítky Státního památkového úřadu předánilo se odstraněti --

17.-V.

17.-V.

17.-V.

1927.

Zrušená kašna.

Dne 17. května 1927 zrušena opětně jezdna kašna, na ulici ke hřbitovu na Zichpili. Nasledek nové části podrobně ze Zemanovka.

Křivozář.

Firma Bratři Toklové, továrna na pílna, věnovala na přilepění stěny v městském chrámobinci 500 Kč, v městském pivovárce také 500 Kč.

Sál v hostinci

U bílého lva.

V květnu 1927 zrušen byl stary, dávný sál v hostinci U bílého lva - v Panském domě, jinde patřil kdysi rodině Pajmanové - a byl přeměněn na byty. Naposlady byla v tomto sále kulturní dílna M. Neomyšlský. Sál tento měl také galerii a byl jinde památný již z toho důvodu, že ho býval kdysi jediný sál v městě, kde se hrávalo divadlo a konaly plesy, slavnosti a pohřby, zvláště v dobách let šedesátých - v době vládnutí nadšen. Poradní buržoazní a policejní přehlídka - sál již neschráblý a proto byl opuštěn. Také název U bílého lva byl zapomenut. Dříví jiká se vřelou v Panském domě.

Pocta práci.

Obecní zastupitelstvo k návrhu městské rady muselo se ve své schůzce konané dne 17. května 1927 uplatnit představiteli obce a městské školy divoč při odchodu na Dřevěnkách - Josefu Kojáčovi - usnáním za vykonání práce.

17.-V.

14.-V.

17.-V.

17.-V.

1927.

21.-V.

Václav Půcha.

Václav Půcha, bývalý městský strážník, porádil nadstrážník a hospodářský obecního úřadu v Humpolci zemřel dne 21. května 1927 po delší nemoci. Byl krajně pracovitý a přesně plzební obce a konal daleko víc, než bývalo jeho povinností. Konal s počátku službu městského strážníka, porádil nadstrážníka, ale porádil, když byly do plzeňské obce přijaty k policejní službě byly mladší, jmenovitě byl Půcha - městským hospodářským a věcem mu stáhl a oprava městského dvora. Vidl ke městi obce stavby silnic, kanalizace a byl mnoho národním pomocníkem obecních dětí jmenovitě úřadem. Znal moudrý každého obecního příslušníka. Stavby silnic: do Pláckova a k nádraží podél skok samostatně. - Károt na jeho pohřbu byla značná.

V.-1927.

V květnu 1927 vyprkl v domě u Fířerů ve staré plachtě na Zálabi Týfus zaviněný pneumonií v domě v stuhli. Dosti dlouho ho trvalo, nežli byla nemoc správně rozpoznána a zjištěna. Měsily dříve zavřeli čtyři osoby z obce této nemocně, aby byla nemoc konstatována. Zemřela nejprve žena dělníka Kyselky, potom její dcera, pak žena podnikového oficiála Cejpy a konečně smrtelník Max. Hříba, když konečně zdravotní úřady a jejich orgány přistoupily k uzavření nemocně. Město vlnití dřívější - psalová se na doella jiné přičiny.

Týfus.

1927

1.
T. G. Masaryk
opětne zvolen
prezidentem
republiky.

U pátek dne 27. května 1927 provedena byla Národním shromážděním volba nového prezidenta. Při zahájení schůze oznámil předseda poslanecké sněmovny J. Malýpetr, že jest přítomno 273 poslanců a 138 poslání. O 11. hodině 23 minutách přikročeno k volbě. Po vložení hlasovacích listků sešli pod Dubický a senátor Krouský sebrané hlasy. Skutčinným skončeno po 12. hodině. Předseda Malýpetr sdělil výsledek volby: Od 434 při volbě přítomných členů Národního shromáždění vloženo bylo 432 platné listky, z nichž 104 jsou právdné, 274 listky znějí na jméno Dr. Tomáš G. Masaryk a 54 na jméno Václav Šturec. Poněvadž počet 274 hlasů vloženo na jméno dr. T. G. Masaryk převyšuje křesťanskou většinu při volbě přítomných, která činí 261 hlas, prohlásylo předseda, že prezidentem republiky československé jest opětne zvolen

Tomáš G. Masaryk.

U 11. hodin 8 minut vešel do sněmovny dr. T. G. Masaryk uvedený tajemníkem sněmovny dr. Říhou a provedeny ministerkým předsedou Ing. Švehlov a obrylen družinou, aby plnil předepsaný slib.

Domácí i zahraniční tisk vítá novou volbu prezidenta T. G. Masaryka a vidí v ní datní slibný rozvoj a klidný vývoj poměrů směřujících ke konsolidaci republiky.

27. V.

V. - 1927

1927

2.
K volbě prezidenta republiky nutno přivítati tyto podmínky:

Přes veškerou nepřetržitou agitaci proti opětnému zvolení Dr. T. G. Masaryka - prezidentem republiky nutno konstatovati, že velká většina obyvatelstva republiky i z těch stran, které stály ostře proti jeho zvolení, přála si, aby T. G. Masaryk byl zvolen, třebaš byl dán v některých stranách Národního shromáždění, že rozkaz, že Masaryka voliti nesmějí. Právdné listky při volbě vložili členové národní demokracie a listky pro V. Šturec vložili komunisté. - Tare i sympolci rozšířila se volební hladina sporem národní demokracie, která při své voličské a agitaci schůzi před volbou prezidentskou ve Spolkovém domě rozšířovala tišterný leták proti Masarykovi, jímž vzbudil nevoli nejen u ostatního voličstva a občanstva humpoleckého, ale i u některých rozváženějších příslušníků samostatné národní demokracie.

Agitace proti
T. G. Masarykovi

V. - 1927.

11. a 12. V.

U pondělí května 1927 přišly do radějích krajiny nečekávané kruté mrazy, které nepřerobily na druhé straně přelohy. Žit a je pyžních polohách velmi utrpěla. Ale i vasy byly velmi těžce postkozeny. Lépe přestály mrazem ječmeny. Nejlepší je psas jom postkozeny hny, které již byly vzkliceny. Tare květy na stromoch byly úplně zničeny. Leckde bylo nutno - přechus pracovat a niti znovu. Dne 13. května 1927 napadl sníh. -

Mrazy v květnu

1927.

Krupobití

Vě čtenář dne 2. června 1927 přikvapila na Hornopole 2 páračky obrovská bouře provázená krupobitím, které trvalo celou půl hodiny nepřetržitě. Žižka, již plivotala letos velmi pěknou úroveň a byla krásně vyrostlá, byla krupobitím úplně zničena. Stromy nedávno 2-květé byly otlučeny a i na ostatních plodinách polních byly značné škody. Listy padaly kroupy u velikosti vejce a ještě druhý den ráno v příkopcích silnic a cest byly sporné kroupy. V staveních bylo roztroušeno mnoho semen a rozbity střechy. Stromy padaly tak hustě, že ještě dlouho po skončení krupobití byla krajina bílá jako v zimě. Vození okoli není pamětníka, jenž by pamatoval, že by krupobití tak dlouho trvalo. Krupobití trvalo 2 1/2 hodin skoro do 3/4 na pět dopoledne. - Odehn v městě bylo rozbito tolik, že již 5. června nebylo v Hornopole možno dojet ani taxíky zlá. Všechno pelená vypotřeboval a velmi mnoho. musili čekat, až došla nová objezdná závitka. -

Dne 5. června 1927 zemřel v Hornopole známý stáříček, František Beneš,tec hornopoleckého děkana P. Norberta Beneše se stáří 90 let. Byl to milý stáříček připomínající poutáče Jezouška (K. V. Raiss), jenž až do posledních svých okamžiků zaměstnával se hospodářstvím a dýmáček po celý den z úst nevynechal. Byl převezřen do České Bělé.

Fr. Benos.

2. - VII.

6. - VII.

V Hornopolei konala se v pondělí dne 6. června 1927 zláva volby prezidentovy. Slavnost pořádala městská rada, ale popud k ní byl dán v obecním, vlastně v kulturním domě městského zastupitelstva. Slavnost dobře se vydařila. Z městské rady se jí zúčastnil starosta, druhý náměstek, členové městské rady ze strany sociálně-demokratické, národní sociální a římskokatolické, národní demokratické a strana lidová se zúčastnili. Slavnost zahájil zpěvický spolek Věnem 2 Smetany. Potom promluvil ke shromážděným členové městské rady Frant. Šmítek a uvodil v řeči, proč máme z této volby radost. Po jeho řeči zapěli zláci a začaly zlářních píseň Slavnostní spolek složený učitelem dle píseň Dámem Malátem. Po stáříček hymnách byl na náměstí promouádní koncert městské kapely, při němž vybráno 1017 Kč dání ve prospěch pomníku padlým vojínům. -

Dne 26. června 1927 uspořádala zlářní prodává škola výstavu píseň práci školních vyroběných ve škole roce 1926-27, již byla velmi hojně navštívěna. -

Dne 29. června 1927 došlo na německobrodské silnici k neštěstí, jelž oběti byl lidský život. Německý stáříček a zlářníček lékař MUDr. Luffschütz zastýžil svým automobilem chodce obuvníka Palíka, jenž byl umřem. Neštěstí zlářníček sám chodce, jenž automobilu nevědomky přěhl do cest. -

26. - VII.

29. - VII.

Oslava
volby prezidentovy

Školní výstava

Neštěstí

1927.

1.
Škody z krupobítí.

Škody způsobené dne 2. června 1927 krupobítím byly zatašim komisí odhadnuty a xasto posouzeny v procentech na plošinách polních:

v Jirně 90%	179.000 Kč
v Dubí 50%	149.300 "
v Hněvkovicích - 100%	333.000 "
v Humpolci 60%	432.000 "
ve Větrném Jenkovicích 20%	66.000 "
v Jívěšicích 40%	276.900 "
v Kalthovicích 20%	53.000 "
v Kletečanech 100%	277.000 "
v Komárovcích 40%	95.500 "
v Krasovicích 50%	135.200 "
ve Lhoticích 90%	327.300 "
ve Lhotce 20%	24.000 "
v Mikulášovicích 40%	35.000 "
v Myleticích 40%	70.000 "
v Nově 50%	161.000 "
v Pavlově 40%	61.100 "
v Petrávicích 70%	228.000 "
v Sedlčicích 100%	409.500 "
ve Slavčicích 30%	46.220 "
v Třebětovicích 20%	53.200 "
ve Větrném Jenkovicích, Liskovicích a Větrném 100%	610.900 "
v Záhoví 50%	112.500 "
ve Zbuzovicích 25%	40.200 "
v Želivě 100%	658.870 "
shrnuto	4, 227.320 Kč.

2.-II.

12.-VII.

1927.

1.
Agropolním poslancem Dr Zastlmanem a Dr Honzleem prodáno se ruskými občanem nouzovou podporou pro postižené polníky civilní pokroem dne 2. června pro okres humpolecký - ve výši 40.000 Kč. Tato podpora jest prave prozatímní a je určena těm zemědělcům, kteří byli nejvíce postiženi, aby si mohli rychle uhraditi náklady na krachního osiva.

2.
Podpora postiženým rolníkům.

12.-VIII.

2.
Seznam obč. obce legionářské, odbočka v Humpolci, spolu se vzdělávacím sborem města Humpolce, uspořádaly dne 12. července 1927 ve Společném domě slavný večer na paměť 10. výročí bitvy u Zborova. Jaroslav Škorcovský, člen městské rady, přednesl Medkou boáem „Zborov“, načel místní advokát - legionář Dr Jindřich Jiránka nastínil význam bitvy u Zborova. Posluchačstvo s největším přednávěkem až do konce pletovalo a směle potleskem.

3.
Vzpomínka na Zborov.

19.-VIII.

3.
Ve dnech 19. 20. 22. a 25. července 1927 konala se v Okresním domě v Humpolci zasedání okresního výboru, jehož se zúčastnili též Dr J. Tujovský, komisari okresní policejní správy, V. Polný, berní oficial, ing. J. Svanda, hospodářský konoulent za zemědělské korporace, František Teletský a Vojtěch Kameš za okresní správní komisii, Antonín Matoušek, za zemědělskou radu. Výbor tento na základě zjištěných udajů navrhol výnos o statku, již se má dostat těm, kdož byli krupobítím postiženi dne 2. června 1927. Současně rozděloval výbor

4.
Rozdělení podpor obcím.

1927

zálohu na prapory, která již dala ve výši 40.000 Kč.
 Jednotlivým postiženým obcím navrženy byly následující
 prapory v této výši:

Bolotov 3.000 Kč; Brtně 15.400 Kč; Bystře 4.700 Kč;
 Dubí 1.800 Kč; Hněvkovicím 92.100 Kč; Humpolci 7.750,
 Jiřicím 46.350 Kč; Kletečce 33.800 Kč; Komárovicím
 48.500; Krasovcov 17.800 Kč; Lestíně 3.200 Kč; Lho-
 tici 74.100 Kč; Myleticím 8.900 Kč; Pavlovu 2.800 Kč;
 Petrovicím 69.300 Kč; Sedlicí 41.700 Kč; Tulekám
 6.000 Kč; Vilemicím 109.800 Kč; Zahorí 12.100 Kč;
 Zbuzohám 10.000 Kč; Zaslavcím 1.000 Kč; Želivu
 38.600 Kč; celkem 648.400 Kč. -

Dne 28. července 1927 konala se místní konference
 technická - projektovaného vodovodu v Humpolci za účasti
 zástupců ministerstva zemědělství, zdravotnictví, zem-
 ědělského správního úřadu a místních úřadů. -

Vláda republiky vypravila v Humpolci se Unho-
 nově státní novou moderní budovu pro učitelé a opatřila jí
 také moderními přístroji i v koupelnách. Vše nové
 a účelné. Zvláště záleží jim opatření dvoje vzájemně, v
 učebně a ještě ve zvláštní opočetné chodbě s lůžky/mříží.
 Ale dne 22. srpna 1927 přišlo se zvláštní nehořla-
 Tělní kůlár, jemuž měl být dopravěn do krajského soudu
 v Kutné Hoře, uprchl i z této první budovy. Nebyl to
 zločinec těžký, pracoval také v budově a za polehnutí pře-

1.
Vodovod.2.
Útok vězňů.

1927

stávky vypůjčil si z chodby řebřík malíře, jenž maloval
 chodby, přistavil jej v zahradě k vysoké ředi a skokem
 zachránil se v prasečích zahradě Dítěťové, odkud se
 již snadno dostal na rozběhu. Byl však pytláči
 opět někde na hraně chycen. -

V letošním školním roce 1927-28 jest započato
 do humpolecké školy krotinné celkem 61 žáčků, z nichž
 je 30 žáčků z Humpolce a 31 žáčků cizích. Z těchto
 připadá na okres humpolecký 15 žáčků, na okresy jiné
 (německobrodský, příbramský, chotěbořský, pelhřimovský,
 pobečický a pacovský) 16 žáčků. Ždá se podle křátek fre-
 kvence, že jinde korunní se vzdělání československé
 než v památném Humpolci, pro který byla vlastně ško-
 la zřízena. Žela podle starého přísloví: Žádný pro-
 pok ve své vlasti není vzděcný. -

Počátkem měsíce září 1927 přišlo se opět po dlou-
 hé době u nás rozvinuté úpadkem firmy Ameriak Di-
 tě - majitel Vilém Břek a plynové z Václavě - opět prac-
 vati. Opět práce byla velmi omezená. -

V čaropise Kladiského kraj a. 27. prosince 1927 na
 straně D. uvážlivě jest povolání k polnímu na Humpo-
 lecku a okresů prasečích, již nebylo postiženo krupobitím,
 aby pomohly postiženým polním věnováním ova k samice-
 ní nejužší bídě. - Dost potěší celkem oví do pozemí obilí. -

1. - IX.

28. VII.

2. - IX.

27. VIII.

6. - IX.

1.

Zápis
do rodinné školy.

2.

Továrna E. Dítě
opět v činnosti

3.

Povolání

1927

1.
Pomocná akce

Pomocná akce pro nemohoucí postižené skupobitím vyrostala značně rozpoložem, zvláště v některých obcích, které byly skupobitím nejvíce postihovány. Sýkalo se to hlavně rozdělení prozatímním výpomocí 40.000 Kč. Vytka, který pro výpomoc rozděloval, vytréboval nice věří, že nikomu nebude ubližováno, myslí, že se každému spravedlivě dostane tolik, kolik bude možno, ale hlavní věnování nepokojenosti byla vědomí, že na rozdělení nebylo tolik peněz, kolik bylo původně přibováno. Celková podpora mátní nepřesahovala 150000 Kč, ac proceba byla vypročítána daleko výše.

2.
Kosmas Pytlík

Dne 28. září 1927 zemřel v německobrodské nemocnici převor benediktinského kláštera v Želivě - Kosmas Pytlík, bývalý kaplan humpolecký, později farář v Senožatech. Narodil se v Jedovohově u Měln. Byrokr a byl u kněze vysvěcen p. 1892. Když byl farářem v Senožatech, byl panem matkou a ztratil úplnou řeč. Překřtěhoval se do Želiva a když se poněkud zvykl a nabyl opět řeči, stal se převorem kláštera. Bylo to at vždy znáti, že mu mluva činná obliže. V obcování s lidmi byl vždy mírný a přívětivý. Jeho jméno zúčastnilo 28 kněží. Pohřben jest v Želivě.

6.-IX

28.-IX

2.-X

11.-X

1927

1.
Josef Vytka

Dne 2. října 1927 zemřel v humpolecké nemocnici penzionovaný soudní oficial Dr. Vytka po dosti dlouhé a pletlé nemoci. Zemřel svobodem a zanechal po sobě dobrou paměť. Žil vždy velmi střídmě, nekouřil a nepil alkoholu. Za to hodně užíval přirody, zvláště v době své výslužky. Byl nejprve četnickem, potom se dostal za úředníka k pronosům. Už více narušoval opět k četnictvu, ale konal službu v Čechách, vyjel do Golčovic Jančovic, kde o něm bylo slyšeti, že nebyl nikdy žádným rakouským plukem, myslí člověkem, jenž vždy česky cítil a také jednal - a měl práva na pravém místě. Želivský hostinský Karel Škrubík dobře ví a vypráví, jak ho stážímistra Vytka vytvořil z velkého trestu - pro deserci u prýha. Vytka věděl u mléč. Byl otužilým mužem a uměl pracovati dobře i podnebí nepřítel. Do kroku jej stáříla dobře nevyčerpána chůze a ráno pohruďnice. Zanechal po sobě asi 40.000 Kč, z nichž 36.000 Kč dal humpoleckému Sokolu, jenž mu poskytl pohřeb a postaral plátný prounek. Zemřel - popuť přitelo spaliti v krematoriu. - Některé drobnosti dal minikulturnímu muzeu. - Obec humpolecká dala 6.000 Kč na zřízení naučnice, jež ponese jeho jméno a jejíž ústav, nemůže dostati ten, kdo bude nezřízený člověk, nebo je odněm alkoholem. - Obec zastupitelstvo humpolecké nadací dne 11. října 1927 přijalo a schválilo.

1927

1. Předvolební ruchy.

Na neděli dne 16. října vypsaný byly obecní volby, ale již v zráni a na počátku října konaly všechny politické strany přípravy k nim. Voličské schůze všech stran konaly se jedna za druhou. Zásadně z politických stran neobalaly si ujíti příležitosti, aby promluvíla ústně svých představitelů v tiskovém a usilovala hopy - dohy. V této době navštívila Humpolec opět několik poslanců a kandidátů poslanců - kých, aby po volbách nastal, jak býval vždy, klid mezi voliči a klid páni poslanců. Dívky páni poslancové vrátili se k obyčejnému životu svých voličů. Ale před volbami byl již pušino. A tak bylo i letos.

2. Kandidátní listiny.

Kandidátní listiny k obecním volbám v Humpolci bylo posláno celkem sedm. Byly učiněny některé požurny ke plnění některých stran, ale šlo z nich. První číslo měla kandidátní listina strany č. 1. národních socialistů, na níž první místo měl Emil Hvozdík, polsko-český zimostavě založny; č. 2. Národní demokracie - první kandidát Jan Hromád, starost; č. 3. strana lidová - první Jan Zeno, děkan; č. 4. strana komunistická - první Frant. Zelny, kavalier; č. 5. strana sociální - demokratická, první Frant. Šmílek, správce ob. nemocenské příjmovy; č. 6. strana činnostná - první Josef Poloba, lékař; č. 7. strana republikánská - první MUDr. Karel Vybíral, obvodní lékař.

X - 1927

13. - VI.

11. - X.

X - 1927

11. - X.

11. - X.

1927

1. Požár.

Dne 13. června 1927 vypukl ke druhé hodině D. potěhu požár v Želivské ulici v č. 185 u Karla Kůrče, kovářka a obou smičami vypukl ohně v sousedním stavu č. 184 Augustina Škraby, kovářka, jejíž stěchy téžné smičely. V pecce obec zastupitelstva dne 11. října 1927 hlasem byla škoda u Karla Kůrče na 115.000 Kč; pojistění bylo do 73.000 Kč, škoda u Ing. Škraby byla zhasnuta na 74.000 Kč, pojistění činilo na stavu 20.000 Kč a na zároby 53.000 Kč. Obě stavu byla dřevěná a vyhořela do základů - -

2. Dar.

Obchodní společnost Těfa, koncem březen v Německu, učinila k uctění 35 leté činnosti svého zástupce pro Humpolec - 2000 Kč ve prospěch chudých a přičin v Humpolci - do rukou městské rady humpolecké.

3. Rozpočet místní školní rady.

Obecní zastupitelstvo v Humpolci schválilo ve své schůzi rozpočet obecní na rok 1928 - dne 11. října 1927, jímž vykazoval potřeby

	112.499 Kč,
úhrady	2.505 Kč,
schůle	109.904 Kč - -

jež je rozvržen

na Humpolec	104.533 Kč,
na Rozkoš	1525.23 Kč,
na Bládkov a Věšín	3.172.15 Kč,
na Vytěškov a Leposy	648.70 Kč

5) pro místní školní radu humpoleckou -

1927.

1.
Výsledky voleb
v Hanzpolci.

Volební výsledky do obecního zastupitelstva živi se dne 16. října 1927 takto:

Kandidátka čsl. národních socialistů	413 hlasů,
národních demokratů	326 " "
strana lidová	548 " "
komunisté	372 " "
sociální demokraté	543 " "
strana živnostenská	405 " "
strana agrární	153 " "
Má mudr. strana čsl. národních socialistů	5 mandátů,
národních demokratů	4 mandátů,
strana lidová	7 " "
komunisté	5 " "
sociální demokraté	7 " "
strana živnostenská	6 " "
strana agrární	2 " "

Občanstvo slo k volbám celkem 4112.

16.-8

2.
Výsledky voleb
v okrese žumpoleckém.

Celkový výsledek v okrese žumpoleckém živi se takto:

strana republikánská	- 4636 hl,
strana lidová	- 1843 " "
národních demokratů	- 326 " "
strana živnostenská	- 722 " "
národních socialistů	- 826 " "
sociálních demokratů	- 1144 " "
komunisté	- 1144 " "
občanská strana	- 88 " "
smíšené hlasy	- 137

16.-1

1927.

2.
D. Aloš Hrdlička.

D. Aloš (Aloj) Hrdlička, kurátor oddělení fyzické antropologie Národního muzea ve Washingtoně, podlé humpolocky, přijel kras opětně do Evropy, aby tu konal plav-
notní přednášku v Královské společnosti antropologické v Londýně, již mu udělila nejvyšší počtu, rlatou medaili Huxleyovu. Te předtím učit náš věhlasný krajem, aby opě navštívil některé ústavy evropské a některá novější na-
leziště pravěkého člověka a aby se - třeba jen na skok - po-
dival do své vlasti. Přijel v noci na pátek dne 21. října 1927 do Prahy a dostal se do schůze II. třídy České Aka-
demie, jejíž jest členem. Byl zde představen prof. Fran-
kem a přítomnými členy, mezi nimiž se nacházel také rektor university D. Lubor Někde, prolečné pozdraven.
Polm přednesl zájímavou přednášku o nejnovějších náro-
cích o době ledové a o pračlověku. Toto téma je také je také předmětem jeho přednášky v Londýně. V sobotu ráno odjel do Brna k prohlídce kamního antropolo-
gického ústavu a zvláště k návštěvě známého dělní-
alního malířství ve Věstonicích. Přes Paříž a Londýn vrátil se do Ameriky.

2.
V dnech 27, 28. a 29. října 1927 byla uspořá-
dána v zahradě hortince u Černého vltá a p letním pále - výstavka polních plodin, ovoce a drobného chovního zvířectva. Zvláště pěkná byla výstavka ovoce, jež ukázala, jak pěkně a pšlehtile ovoce pěstuje se i u nás v kraji humpolckém. Návštěva byla hojná.

2.
Výstavka plodin.

1927.

Volba starosty města.

Dne 3. listopadu 1927 konaly se v kanceláři p. n. m. m. r. radnice volby starosty města, dom. náměstka a členů městské rady. Volby byly zahájeny prosloumím zastupce občanů politické strany komunistů D. J. Tajovským, který vyhlásil přítomnosti pro- válečnou morálku našeho lidu a účinek voleb na společný život občanstva přece a nabádal řečnický strany ke spolupráci ve prospěch lidu a obce. Protože se dotkl ve své řeči také mravnosti, nebylo mu s některých stran dobře porozuměno, ježto mnozí z posluchačů se domnívali, že mluví snad speciálně o poměrech humpoleckých a tak z jeho řeči vzniklo hned ve schůzi i po ní nedorozumění, které bylo nutno po volbách uvést na pravou míru a konstatovati, že D. Tajovský nemínil ani nemýšlel na poměry humpolecké, nýbrž všeobecně. - Předvolání volbu schůze ujal se nejstarší člen zastupitelstva obchodník Oltavian Štrádal. Člen zastupitelstva velkoobchodník Josef Poláček prohlásil, že se k volbám sdružily strana národní demokratická, agrární a lidová a žádají místo 1. náměstka starostova. Tak vznikly dva bloky, blok „občanský“ a blok socialistický se stranou činnostenskou. - Starostou města zvolen byl blokem so- cialistickým František Smítek, správce státní nemocnice pojišťov- ny - sociální demokracie; prvním jeho náměstkem obchodník Oltavian Štrádal, člen strany lidové; druhým náměstkem Bohumil Nejedlý, obchodník, člen strany činnostenské. - Do městské rady zvoleni: za stranu národní sociální: Emil Hrdlička, poručík činnostenské káložny a Kar. Lípa, správce die- chovní kontroly; za národní demokracii Josef Kráčil, vrchní,

Volba městské rady.

3. 11.

1927.

za sociální demokracii Jaroslav Štokrovec, obchodník; za stranu lidovou J. Karel Janoušek, obchodník podniky; za komunisty Frant. Zelený, kladec a Jozef Horava, strop- lík, za činnostníky Jozef Podoba, pekař; za stranu agrár- ní M. Karel Vyboml, obchodník lékař. - Po volbách ujal se slova nový zvolený starosta a nastínil krátce ve své řeči úkoly, jež obec čekají. Tou to klaně: dokončení městského vo- dovodu, starba nové třídy školy, starba nejmenších domů pro občany - nebydlící nebo špatně bydlící. - Druhý prý náměstek ujal se slova a plibil za stranu lidovou snášenlivost ročními stranami ostatními ve prospěch obce. Volby vypršely celkem harmonicky. V této obci postavou špatně mluví v obec- ních věcech zapracovaný, nelze však možno očekávat, že učiní pro město vše, co je v jeho silách a schopnostech, neboť byl zvolen prokladem stran občanských, které v něm vidí rozum- ného a nezájmového starostu, jež se již osvědčil v době pře- ho starostování prvního. -

1925-1927

Od r. 1925 - v kněm. stavila se v Humpolci ve Wilsonovi třídě nákladem státním nová pruhová budova až do podzemku n. 1927. Stavbu projektoval ing. arch. V. Jirák z Kral. Vinohrad a prováděl arch. Viktor Jenů také z Vinohrad. Stavba nestála ze zápisůky, již opatřilo město a přes hum- polecký v částce 1,750.000 Kč. - V budově podle státního projektu je umístěn a beru' opráva, keru' a diechovní úřad. V budově jest spojka a moderní přívod.

Nová současná budova.

*) současná stěna.

1927.

Jan Hornok

Po nové vybraných obecních volbách odstoupil s křesla starostvského dočasně starosta Jan Hornok, jemuž se narodil v Humpolci, v č. 13. dne 6. února 1864, jako syn Jana Hornoka, mistra průmyslnického a měšťana, a Kateřiny rodu Bognersové. Vychodil obecnou a měšťanskou školu humpolckou a odešel potom na realu do Telče. Potom se učil také průmyslníkem. Uznáno se v svého otce Děděl r. 1882 do Štýrska, Uher a Bavor, kde byl zaměstnán ve větrných závodech vídeňských. Projel si potřebné zkušenosti z oboru průmyslnického práci se domů r. 1884 a stal se samostatným průmyslníkem a provozoval tuto živnost po dvacet let - až do r. 1907. Když byla založena v Humpolci Matcovská škola, hospitoval r. 1894 a 1895 v ní, aby se přiměl průmyslníkem zkolonizoval. Od r. 1900 jest náměstkem v místní národní škole záložní, nejprve jako prokladník, nyní jako ředitel záložny. V mladních letech byl členem v Škole, ve sportovním spolku, v ochotnickém spolku r. 1880 a v nábožném křesťanském je předvedl r. 1906. Členem městského zastupitelstva je r. 1895 a v městské radě zastával od r. 1909 - do 1916; byl úřadujícím náměstkem starosty ve válce r. 1916 do 1919; starostou města r. 1923 do r. 1927. Od r. 1924 do 1927 byl náměstkem předstedy kuratoria nové záložní Dobré školy pro ženskou povolání v Humpolci. Za jeho starostování vykonáno bylo mnoho dobrých věcí. Z nejvýznamnějších vprámených bylo vykonání práce: byly upraveny nové pilnice

1927.

z Karlickým náměstím po druhé na nástřadí (Legionářská), z Pauským domem napříč vedle obec domu na pilnici zájmovou, dostavena k Pláckom a k Vilemsov; přitahem nový vodo-
 r. 1927 se Zemanovská do nuce a na Zichpil, z Legionářské pilnice na Círke místo, vykonány všechny potřebné práce ke zvýšení výroby hlavnímu a opatření potřebný kapitál; postavena nová smetná budova; založena Dobrá škola pro ženskou povolání; zvýšeny měřící lázně; vyčistěna hlava v kůlna kůrkami a proukem smetlo nových chodníků v městě - mimo jiné nové práce. - Právní byl dočasně starosta alové mírný, přístupný a vždy přívětivý; spíše kompromisní než výbojný. Vážnosti požíval přetvoření. -

4. - XI.

Dne 1. listopadu 1927 nastoupila v Humpolci na místo ředitelky obecní a měšťanské školy čtení odborná učitelka měšťanské školy z Českých Budějovic. Narodila se dne 17. února r. 1883 ve Velké Zálkové na Šumavě jako dcera ředitelky učitelky Jana Zlátky. Působila na obecní škole ve Zálkové, na měšťanské škole v Českých Budějovicích. Studovala na učitelství v Budějovicích, vykonala zkoušku ze II. ročníku r. 1911 pro školy měšťanské. Je také literární činná. Píše knihy pro děti, básně a písně. Uvěřuje v mládež nejen v úraz a špatným lečením zraněn byl učitel, jímž vykonané práce kloubo kyčelní, jímž činní i obtíže při chůzi. -

Marie Zlátková

10. - XI.

Dne 10. listopadu 1927 paval první celý den smetla a zastal již její.

Děti

1927.

1. Městka rada

Dne 13. listopadu 1927 přinášel z Humpolce do Želiv dosavadní kaplan humpolecký theol. D. Julius Lovák, byl jmenován převodem přemoubratského kláštera želivského. Došel to člověk a duševně povahy velmi mírné.

První schůze nově zvoleného obecního zastupitelstva konala se dne 14. listopadu 1927, na které byly rozděleny funkce a referáty takto:

- starosta Frant. Šmítek - chudivství,
- náměstek Otkar Jan Štrádal, referát stavební,
- náměstek Bohumír Mejstřík, místkov elektrárny,
- městský radní Boh. Hvoščka, odbor finanční,
- městský radní Lipa, odbor kulturní,
- městský radní Josef Král, odbor lesní,
- městský radní D. Karel Janoušek, odbor policijní, požární a těžiš,
- městský radní Jaroslav Štokovský, vodovod,
- městský radní František Zelený, odbor komunikací a kanalizační,
- městské budovy - radní Josef Moxavec,
- městský radní D. Karel Vybíral, odbor zdravotní,
- lesní obce, parky, pozemky a atýže radní Josef Poldoba

Všechny příjmy obecního zastupitelstva bylo věnováno Sportovnímu klubu v Humpolci 1000 Kč příspěvkem na vybudování rybníka Čihelny v napájení vodou něho sportovního kúřte.

2. Sportovní klub.

14. XI.

1927.

1. Městský rodovod.

14. XI. 1927

1907.

17. VII. 1910

20. IV. 1911.

1919.

18. XII. 1919.

1925.

14. XI.

Ve schůzi obecního zastupitelstva konané dne 14. listopadu 1927 byla usazena na předání tato správa o řešení městského vodovodu, její podání přelud práci vykonávaných v jeho počátku: Snahy o obnovení městského vodovodu v Humpolci datují se již dříve. V r. 1907, v r. 1908 byla vypracována firma A. Šimz v Jevišovicích na Moxavě k prozkoumání pramenů a ke schválení projektu. Na základě toho projektu předána dne 17. srpna 1908 (1910) žádost za vypracování povolení. Vypracování řízení konáno 20. a 21. dubna 1911. Proti projektu objevil se odpor podnikatelské firmy Americk Dítě, která si činila domnělé nároky na vodu ze studánky "ve vřtačce" a mimo to zjistilo se, že pro budoucí potřeby bude nutno zabezpečiti si prameny také v okolí želivské a humpolecké Perlačky (nebo Podlačky), které si spravují do jiného povodí, ale již pro svou vydatnost a jakost bude nutno k doplnění potřebného množství vody vésti vytkláčkový parnízením do společného vodovodu. Projekt na toto zabezpečení projednán v dopravně 2. a 3. října 1912. K zabezpečení pramenů na pozemcích želivských dal klášter želivský 26. prosince 1913 své povolení. K dohodě s firmou Americk Dítě došlo teprve po válce v r. 1919 a bylo stanoveno toto vypracování povolení dne 18. prosince 1919. V následujících letech nebylo možno stavbu provésti pro nedostatky kapitálu. K částečnému řešení došlo k nalezení území správné komise, která v r. 1925 přikročila ke stavbě inflexního pavilonu veřejné nemoanice. Obec Humpolce dala vypracovati částečný projekt vodovodu.

1927.

ce Zemausova ing. Fr. Pazoutem a prodala dne 4. března 1925 žádost za rozhodnutí povolení ke stavbě. Povolení bylo dáno 17. dubna 1925. Zlatá vína bylo uloženo, aby celkový projekt rozhodnutí byl přepracován, což ověřil ing. Fr. Zadravilovi, který provedl důkladné přepracování celého rozhodnutí projektu za pouhých 7.000 Kč. - Rozhodnutí ze Zemausova proveden bylo po umosení obecního zastupitelstva dne 30. května 1925 se prohlášením subvencejí - cích úřady v péči obce za technického vedení ing. Fr. Zadravila a Vinohrad. Celkový projekt rozhodnutí předložil zemědělské radě 5. května 1927 a prodána žádost za rozhodnutí povolení.

Subvenční úřady vyřadily dne 28. července 1927 technickým návrhem projektu s příznivým výsledkem. - Rozhodnutí řízení knalo se 7. a 8. listopadu 1927.

Potřeba vody pro Humpolce zjištěna na 5 vteřinových litrech čili 4450 l denně.

Vzdálost pramenní měřena při prou 2 roky a zjištěno průměrem na Zemausovu 0.65 vteřinových litrech, ze Šibeničského prouhu a Vodáčky 2.48 vteřin. l., z humpolcké a šibeničské Píšťavy 2.20 vteř. l., celkem 5.33 vteřin. litrech.

Šimán pramenní na Šibeničském prouhu a ve Vodáčce provedla firma Hmz a f. V. Šprkálský.

Náklad celého rozhodnutí rozpočten na 2, 828.260 Kč.

1925.

1927.

1928.

22. - XI.

28. - XI.

1927.

Na stavbu rozhodnutí uzavřena podle umosení obecního zastupitelstva ze dne 27. září 1926 u Všeobecního penzijního ústavu výpůjčka ve výši 1.000.000 Kč na 5 1/2 % úrok za přeplacený kurs 98, splatná v 70ti pololetních splátkách předem. S klášterem řeholnickým uzavřena smlouva o služebním dodávání potřebné vody do humpolcké fary.

Rozpočet obce Humpolce na rok 1928 - řádný
výnosy 1, 208.257 Kč potřeby, 457, 962 Kč úhrady,
schodku 737.295 Kč; rozpočet mimořádný:
potřeby 3, 245.000 Kč; úhrady 3, 245.000 Kč.

V noci z 22 na 23. listopadu 1927 káčila mlha vichřice v celém naším kraji. Dáno dne 23. listopadu bylo natereno v Humpolci 55 požárných ploch elektrického vedení a nakloněno množství telegrafních kříží podle řádkovních kříží.

Dne 28. listopadu 1927 přistála u Humpolce tři letadla i jedno bládce u Žrnovky, druhé na zmrzlé hranici u Kamenice se převrátilo. Letcím se nic nestalo. Letadla letěla z Olomouce do Prahy. Druhá mlha, mráz a vítr zavinily tuto nehodu. První letadlo doletělo do Prahy bez nehody.

Rozpočet obce.

Vichřice.

3.
Nehoda letadel.

1927.

1.
Přednáška.

Dne 4. prosince 1927 přivítal v Humpolci na žádost Obecní jednoty čimburčanských společenství a Obchodního gremia P. Matouš, referent Zemské jednoty obchodních gremií v Praze, o daňové reformě.

2.
Vilém Jenč.

Dne 5. prosince 1927 remíel náhle na cestě k domovu v Nádražní ulici na ohodněném přechodu Čížkovu k a-
vákou Vilém Jenč, majitel parní pily v Humpolci, byla parní předem malice - v mušném jízdním věku. Že-
směl byl členem obecního zastupitelstva za stranu čiv-
nostenskou. Za války byl mu nápadem politickým pře-
tím pro nepřímé nákupy brambor, což mu pomohlo také
značně ke zbohatnutí.

3.
Výstava.

Od 15. do 22. prosince 1927 uspořádal Obecní
osvětový sbor v Humpolci malířskou výstavu diletantu-
umělci Vlad. Votáček v Obecním domě, v níž byly
vystaveny většinou motivy ze zálení a okolí humpoleckého.

4.
Mrazy.

Ve dnech 20. 21. a 22. prosince 1927 mokerily ve
zdejší krajinně velmi brutální mrazy.

5.
Nadace.

Obecní zastupitelstvo se schází konané dne 20.
prosince 1927 vřívno Odboje válečných invalidů 3.500 Kč
na rovnocenní nadílku (z nadace) Bratři Dvůři.

4. - XII.

20. - XII.

5. - XII.

XII. - 1927

15. - XII.

XII. - 1927

20. - XII.

20. - XII.

XII. - 1927

1927.

Obecní zastupitelstvo se schází dne 20. prosince
1927 usneslo se vypraviti americkému brájam D. Allen
Hrdličkovi k vypracování, jelikož se mu v Anglii do-
stalo, blahopřejný projev.

1.
D. Alois Hrdlička.

Ukrmě k. 1927 byl posílán přetocem ne-
dostatek palivového dříví, ačkoli krajina zdejší není rov-
na oplyvá. Přičemž toto plně hledati v okolnosti, že skoro
všechny velkostatky okolní, z nich nejvíce Želiv, jež až
dříve do Humpolce palivové dříví prodávaly, se nyní
pro větším riskem prodávají celé pasky pro vývoz a pře-
pisové dříví skoro ani nevětaž. Humpolecké obce
by, které dříve snazí se drobným prodejem vyloviti
obyvatelstvem zdejšího města, nestačí celou potřebu
kryti a prodávají každému kupci mění kvantum, aby
prodělaly větší počet zádatelů, což také nestačí.

2.
Nedostatek palivo-
vého dříví.

Společnost národních hřm literátského v Humpolci
vydala prosolání k obyvatelstvem humpoleckému, aby při-
spělo daný na opravu domu novjeh rovin pro pře klau-
ho kostela sv. Mikuláše, o němž byl zdejší občan ve válce
olupen. Potřebi jest sebrati ani 30.000 Kč.

3.
Nové zvonky.

Na Dvůři u Čejovic mlince řídil V. Hanousek
přádelnu nití. Závod prospívá a nestačí ani vyloviti
objektivně. Do závodu přistoupil za společníka Jind.
A. Kápraněk, obchodník humpolecký.

4.
Nová továrna.

1927.

1. Lidové lázně.

V prvním 1927 otevřeny byly v Humpolci v budově
Poborní školy pro zrušená posvícení (byv. škola Křesťanská)
lidové lázně. V pravdě lidové, ještě dnes jejich byly sta-
nověny velmi nízké: 3.50 Kč, 2.50, 1.50. - Dříve to první
veřejné lázně v Humpolci. V pronájemných domech a v ko-
várnách byly lázně již dávno zrušeny, ale pro veřejnost
nebylo tu domů mnoho. Lázně mají prozatím tři vany
s vodou studenou i teplou a tři sprchy. -

2. Kynčtoranský pomník padlým.

Konečně vyřizování starobý pomníku padlým
vojákům již se takto:
celkový příjem činil 65.777.61 Kč;
celkové výdaje do konce r. 1927 62,283.67
zůstatek 34.93.94;
uzaplacen zůstal ještě účet okresní správní komise za
příspěvek z lomů plaměnských v částce 7.000 Kč. -
Z vydaných peněz zůstal poskar R. Kabeš, Tábor 40.000,
za bronzoou desku zaplacen 7.000 Kč,
úprava základní stála 969 Kč,
účet stavitelů 700 Kč.
Konec okresní správní komise zapraven byl v r. 1928
zůstatkem podlažním, s čímž se Okresní správní komise
spojila a ostatní dípsala. Tím byly všechny příjmy
vyčerpany. Účetní závěrku uložena do muzea. Účet
až do konce vedl Josef Krčil, městský mastr a Jan
Kalina, holic-legendář. -

XII - 1927.

XI - XII.

3. - I.

3. - I.

3. - I.

10. - I.

1928.

1. Osvětový sbor.

V obecním zastupitelstvu humpolckém provedeno dne 3. ledna 1928 za zástupce do místního
osvětového sboru čtyři zástupcové: Otakar Jířina,
ředitel kolářské školy, Josef Komenský, knihár, Jan
Maláček, oborný učitel, Bohumil Reif, ředitel měst.
školy elementární.

2. Dar chudým.

V témž sezení obecního zastupitelstva bylo
rozhodnuto, že kovářnické bratři Jorklové, Jan, Bedřich
a Ferdinand přenechali na vánoční přání chudých a
sirotků na přilepšinou 1300 Kč.

K témuž účelu přispěl také Antonín Šláma,
obchodník pušný - 500 Kč

3. Nadace.

Bratři Jorklové doplnili - jimi založenou nada-
ci mančeli Jorklovy a Závodských na 10.000 Kč.

4. Přednáška.

V hostině na Kocovské přecházel dne 8. led.
na 1928 - Osvětám Vaclav, se světlými obrazy.
Dr. Kadeš, přednostou berní správy humpolcké

5. Jednota Svazu Národního Osvobození.

Dne 10. ledna 1928 ustanovena byla v Humpolci
ve Společném domě Jednota Svazu Národního
Osvobození, bytí vyvolána k životu přičiněním místní
Jednoty československé obce legionářské. Po zřízení,

1928

již prodal místní advokát JUD. Jindřich Špraha a po
proslavě Karla Lípy, správce duchovního kontroly,
voleni byli funkcionáři Svazu, vesměs a příslušníci
pokrokového směru z řad učitelstva, žimostnictva,
obchodnictva a úřednictva: předsedou Karel Lípa,
místopředsedou Josef Vacek, učitel, jehmatelcem
Jaroslav Kopač, volbor. učitel, pokladníkem obchodník
Blauv.

Učitelská jednota v Jivce v Humpolci, prolek
učitelstva škol obecných, přijímala ve své schůzi dne
11. ledna 1928 o chystané reformě školské správy, o níž
zvláště v časopisech lidové (klerikální) strany prosazko-
valy poplašné zprávy, již brozily reakcí, a usoudila se
na následující resoluci: „Žádáme povolání činitelů:

1. - aby vydobili nerávnost správy školské na správu po-
litické;
2. - aby doopravdu poměr zastupení občanstva a školky, ob-
dobní v místních a okresních školních radách
nebyl měněn a na témže proklatě aby byly rozšířeny
i amské školní rady;
3. - aby do školky úřadů nebyli zastupeni jmenováni,
nybrž probodně voleni a aby byrokracie byla v nich
zbaena rozhodujícího vlivu;
4. - aby nepřipustili žádného nepřiměřeného zastoupení ve
školky úřadech, zvláště aby zabránili zastoupení
církvi;

1928.

5. - aby doxor na školství dal se okresními pedagogickými
radci, zkušebními odborníky, naprosto se svým ú-
řadě nerávnými;
6. - aby učitelstvo nebylo omezeno ve volnosti a pro-
bodě občanské a nebylo mu upřáno právo rekurs-
ní. - Školství naše je obzveno. Uprozdijeme
čas na to se nebezpečí a voláme do boje proti
němu všechny pokrokové strany politické i všechny
pokrokové smýšlející občanstvo.

21. - 1.

Zemský správní výbor povolil odření správní
komisi v Humpolci učiniti výpůjčku 1,500.000 Kč
na zamýšlenou stavbu okresního úřadu.

Dne 25. ledna 1928 zemřel náhle kanonik byz
matricí místopředseda okresní správní komise Josef
Šmrčka, továrník, předseda výboru okresní nemocnice,
místopředseda spolčenstva podniků, předseda Svato-
václavské záložny v Humpolci a člen četných spolků
i korporací humpolckých ve věku 54 let. - Byl jedním
ze šťastných lidí, jemuž páčka dopomohla ke značnému
jmení a pánu, ani toho z jeho rodu, nebyli nijak vllm
dotčení. Byl povahy velmi mírné a ke všemu delinativ
choval se velmi přátelsky. slovy i skutky. Byl pro dělní-
ctví velmi zájem. Byl stoupenecem strany lidové, z kte-
réto přičiny opustil kare Šokola, ač byl před tím dlouho
jeho členem. - Jeho pohřbu se zúčastnilo deset kněží a
řehovský opatem.

Příjčka okresu.

Josef Šmrčka.

Učitelstvo
proti reakci ve škole.

1928.

1.
Létadlo.

Dne 26. května 1928 kroužil letní dohr přímo nad městem v neveliké výši velkým dvojplánem, který několikrát město obletěl a provedl několik svislých obrátů i oblovů, tak že byl lze pozorován skoro celým městem. Zdá se, že ani město i krajina fotografoval.

2.
Obchodní konzort.

Obchodní a živnostenská komora v Praze uspořádala v Humpolci dne 17. února 1929 v zasedací síni Okenního domu - úřadovní den, na němž referovali: JUD. L. Mollenda, JUD. J. Lachout a JUD. V. Foudék z Prahy. Jednání bylo zahájeno starostou města J. Šmýkem, který uvítal referenty i hosty, zejména z Hl. Pr. Prof. Polní, Štokr. Slovečnicka a Pavouka. Řízení jednání dne převzal JUD. Mollenda. Nejprve rozpravili se o stáří řádu veřejného, potom mohli byli jednotlivými referenty informace podrobné. - Jednání trvalo od půl desáté do půl třinácté hodiny; Druhé od 14. do 17. hodiny. Druhý den navštívili hosté baronu společenstva podniků a továrnu bratří Dvůrů v Jince.

3.
Otylie Maršová.

Dne 19. února 1928 zemřela ve věku 60 let. Byla převezena k pohřbení do svého rodného - Koline.

26. - I.

19. - II.

17. - II.

3. - III.

19. - II.

1928.

1.
Motorový vůz
na dráze.

Počátkem r. 1928 zavedena byla na krati místní dráhy Humpolec - Hl. Pr. Broud. jízda maloprosným vozem, poháněným benzínovým motorem. Zavedením tohoto způsobu dopravy ušetřeno bylo na personálu, tak že několik osobních a černoškových z Humpolce se odstěhovalo. Ministr železnic se při své návštěvě přemýšlel, že zavedením tohoto motorového vozu ušetřila železniční správa 13 zaměstnanců. Tento výsledek přetvářel však občanům, že motorový vůz byl s počátku častěji u správy než na kolejích. Uplatňují se u něho velmi častě a vážné poruchy, které stojí jistě také dosti peněz. - Dne 19. února 1928 vyjel do Prahy ve voze i občan a při pobití anaemou zemřel.

Dne 3. března 1928 zemřel po delší nemoci místní četnický velitel - kapitán štalů - Václav Stuchlý, kdo čam již na Dpočinu. Měl delší radostnou dovolenou a když se nemoc dne ode dne hospita, byl dán do příslužby. Zemřel v 56. roce věku paralyzou. Zesnulý začal vojenskou službu u hudby. Vyznamenal se, stal se četnickem a postupil za Rakouska až na prohmého státního kapitána. Po přivratě velmi rychle postupoval, až se stal státním kapitánem. Byl velmi obětivý a úprobný a občanem, protože ani za Rakouska - nebyl rakůškem, ale velmi posumným člověkem. Ve věcech se choval v českých věcech více korektně, ale velmi radostlivě a plácně.

2.
Václav Stuchlý.

1928

1.
Rokus
sebevraždy.

Dne 6. března 1928 potulil se s sebevraždou býv. ruský legionář O. Smrčka, aktivní polní mistr čsl. armády z Prahy, kvádák a příslušník humpolecký. Z nešťastných poměrů protimnich chtěl प्राप्त původně zastříhati pozji země, rozloučen Holmajstrovou, protože se obkram p ruce chtěl se dostat za ní do jejího bytu v domku protimnich za Pauskyw domem. Ale žena byla dobře opatřena, a proto Smrčka, když se nemohl dostat do zraněného domku, obrátil obkram proti sobě a střítil se do břicha. Byl dopraven v beznadějném stavu do nemocnice, kde se však zotavil ze svého zranění a zotavil. Po zhlédnutí prátel se opět do služby, ale jeho žena zůstala již v podíání v Humpolci.

2.
Ant. Kl. Smrčka.

Dne 10. března 1928 zemřel po krátké nemoci, byv. paněn matrice, továrník humpolecký Antonín Klement Smrčka, bývalý člen městské rady, obecního zastupitelstva, Svatozáclavské záložny, Společnosti prodejevíku ve věku 71 let. Ant. Kl. Smrčka, jako jeho nevolánsko zemřelý bratr Josef, sdělali značné při jmění ve přetvořené káče a po ní. Ant. Smrčka zanechal po sobě dosti četných rodinných, které zanechal dosti plušné jmění. Sam však po první životě mnoho štěstí nebyl. - V mladých letech zúčastnil se bojné živny veřejného, spolkového i politického. Smýšlel byl vždycky konservativního.

1928

1.
Antonín Grulich.

Dne 17. března 1928 pochován byl na vinohradském hřbitově v Praze bývalý řidič učitel německý Ant. Grulich, když také učitel Humpolecký. Grulich narodil se 31. července 1850 v Krasovově v Humpolci, vstoupil do nižší gymnázium v Pelhřimově a ukrajinčický učitelský ústav v Brně, kde našel spolupráci vyučovat na školách českých i německých. Právě nejprve v Želivě, potom v Humpolci a naposlud opět v Želivě, kde odešel po padesátiletém působení na odpočinek. Ale ani tehdy ještě nezahácel. V Želivě zastával po třicet roků let funkci ředitele káče při klášterním kostele. Ale dočekal se opět odplaty. Když mu šel konventu P. kluga Hubík při jedné kontroverzi do očí řekl, že (Grulich) po tu dobu dobru pro klášter málho nestálal, tak již postavil, že obamžité funkci revolizel káče přorčil a zklamán i velmi roztrpčen Želiv opustil a odstěhoval se ke svým dětem do Prahy. S ostnem trpkostí a zklamáním v práci opouštěl místo, kde strávil skoro pětadvacet let pilného a pracovního života. Odpočívku však dlouho nepožil. Začátkem ledna 1928 onemocněl zblouzením a rakovinou jater a dne 15. března 1928 zemřel. - Byl to člověk dobrý, přechetný, siltiný a obětavý; učitel předsomný a huolebný a zpívá výborný. Po čas působení v Humpolci byl členem ve zpíváckém spolku jako horký jeho sborník. V Želivě působil po druhé v r. 1893, ne Dpočívání Dřel v r. 1919.

6. - III.

17. - III.

10. - III.

15. - III.

1928.

1.
František Koubek.

Dne 19. března 1928 zemřel v Komornicích u Humpolce polník František Koubek, předseda katepatrii a zemské polníkové školy humpolecké, člen okresního školního výboru a předák agrárního institutu v Humpolce. Zemřel ve věku 67 let a pohřben byl na hřbitově v Mladých Přávních.

2.
Matěj Netval, JUD.

Humpolecký advokát JUD. Matěj Netval postoupil proji advokátní kancelář JUD. Arnošta Steinera z Prahy, jímž počal dne 19. března 1928 proji činnost u Humpolce na náměstí Palackého.

4.
Subvence.

Ministerstvo sociální péče povolilo městu Humpolce na r. 1927 subvenci 4.000 Kč na udržování městského pivovárny a opatrovny.

5.
Oldřich Zemek.

Oldřich Zemek, legimár a spisovatel, jehož otec narodil se ve St. Přávních a byl na Moravě - na Slovácku učitelem, přicestoval u Humpolce ve Spolkovém domě dne 21. března 1928 o Japonsku a výlety v Sibirii.

6.
Slavnost míru.

Dne 30. března 1928 konala se u Humpolce ve Spolkovém domě Slavnost míru červeného kříže, jejíž celý program vyplnili záti a začky zájmových národních škol a doprost hudební školy Karla Půbovského.

1928.

19. - II.

K. - IV.

Na den 4. dubna 1928 proběhly všechny tři socialistické strany u Humpolce - socialistické demokratické, národně socialistické a komunistické - protestní kábov hlan na Diegovo náměstí u 5. hodiny odpolední - proti nepřávozanému zhoršení sociálního projistění v parlamentě československém. Na náměstí dostali se zástupcové všech těchto tří politických stran, zástupce politické strany J. D. Tajovský a řečníci těchto stran: za soc. dem. stranu starosta města Frant. Šmítek, za nář. social. podlašník Zimostevské záložny Emil Šrdlička a předce humpoleckých komunistů obchodník pulný Jan Maršál. Předpoddadem tohoto společného prujem byla vzájemná úmluva, že nikdo z řečníků - mimo ustanovené shéma - o sociálním projistění - o jiných politických záležitostech mluvit nebude, aby jednání byla na puvil byla jednotná. Oba zástupcové socialistů mluvíli dosti ostře proti zamýšlenému zhoršení sociálního projistění, ale podle plánu o tomto ktemata neřekli. Ale řečník komunistický - místo shemata - počal obkati se všeobecnými poměry politickými, obkati se ve své řeči nejen proti oběma stranám druhým, ale došlykal se dosti ostře i vlády, parlamentu, ba i republiky, což vyslalo v posluchačstvu rezjmmu nelibost, jež dostoupila meholu, když řečník výrok "Vše pro dítě", přičítal mylně prezidentu Masarykovi (místo císaři Frant. Josefovi) a když rezjmmě a veřejně prohlásil, že strana komunistická na zachování tohoto státu (rozuměj: republiky čsl.) nezálere. Tábor byl radoněm resoluční, ale s počitem nelibosti navst popušenou úmluvou.

19. - III.

20. - II.

21. - III.

30. - III.

Tábor lidu
proti zhoršení social.
projistění.

1928.

1.
Protostřezí schůze

Učavlemický spolek Havlíčkův, Dělnická tělo-
vinná jednotka, Česká lidová strana, Česká národní demokracie,
Čsl. národní socialisté, Čsl. obec legionářská, Čsl. po-
cial. demokracie, Komunistická strana čsl., Křesťan-
ská jednotka, Organizace textilních dělníků, Skupina
válečných invalidů, Svaz národního osvobození, Křesťan-
ská jednotka Brouč, Vzdělávací sbor města Humpolec,
Živnostensko-obchodnická strana a státnostavovská - protahy
na den 11. dubna 1928 do Spolkového domu přejímají
schůzi, na které promluvil poslanec-učitel Václav Jásna
z Prahy o nebezpečí kulturní reakce a o reformě školské
správy. V této schůzi byla jednomyslně přijata/resoluce
proti reakci kulturní při zamýšlené reformě správy školské

2.
Starba obec. domků.

Obec zastupitelstvo humpolecké zastalo startu
pěti podílných dvojdomek a jednoho samostatného dom-
ku na nové pílinci k nádraží Na kůrkách staviteli J. K.
Lhotákoví.

3.
Starba nemocnice.

Okresní správní komise zadala dne 20. dubna
1928 startu a přestavbu veřejné nemocnice stavitelům
Dindřichu Kasalovi, Janu Dubáňovi a Jan. Křtyžkovi.
Stavili ji vše hotího pět dvojdomek. Společně ze spolku
vytouspil.

11 - IV.

22 - IV.

IV. - 1928.

12 - IV.

IV. - 1928.

20 - IV.

1928.

1.
Schůze.

Okresní správní komise protahla na nevoliti dne
22. dubna 1928 do Spolkového domu přejímají schůzi
Národohospodářského sboru jihočeského, na které refero-
val poslanec Al. Kríž - o průběhu hospodářských
otázek a přednostním záležitostem k potřebám místním
a o dočasných činnosti a cílech Národohospodářského
sboru jihočeského.

2.
Podpora starobizního
ruchu.

Podpora státního ruchu v Humpolci je věno-
vaná 145.000 Kč společenstvem podniků, k nimž přidala
obec Humpolec skoro 95.000 Kč, za níž provádí se stav-
ba podílných domků při nové pílinci k nádraží Na ku-
rkách - nyní v ulici legionářů.

3.
Starobizní ruch.

Státní ruch tohoto roku jest velmi živý. Městská
správa startu novou plastu budovu vedle radnice na
náměsti Riegrově - na místě bývalého dřevěného prachu.
Okresní nemocnice - spíše ke svému dohotovení. Vedle
toho provádí obec startu nového podzemního želez-
ničního pílince, jej provádí firma ^{Hlaváčková} Hlaváčková z Prahy (za cenu
133.000 Kč). Filioční jednotka Sokol započala startu
nové Sokolovny na pílinci k nádraží v místech, kde byla
Okresní škola. Na pílinci k L. Láptovému startu se ma-
le domky podílné. Na pílinci k Společné startu se ma-
nové domy: knihárna Dr. Komosa, státníka Společná a
učitelů Dr. Zablouhla. Proti nemocnici založená nová
ulice, na níž startu se čtyři nové domy. Na náměstí

1928.

1. Komunistická strana na oslav 1. máje volala v úterý den na Riegrovo náměstí o 10 hodině dopolední tábor lidí na němž promluvil Václav Čech, volně z řečnicka o politické a hospodářské situaci dnešní doby. Tábor minul klidně. Večer přelot 1. májem zabra- li četenské strany ve Spolkovém domě divadelní hra Na faře uš Hermana Heijermause.

2. Československá sociálně demokratická strana děl- nická v Jampolci oslavila 1. máj - v příslovicích zřevolením Děti práce s J. Jabloky a Karla Moora. Druhého dne o 10 hodině dopolední konala se v Dělnickém domě veřejná schůze s programem: Proti novelisaci so- cialního pojištění, za sociální a kulturní síle pracu- jícího lidu a mezinárodní sjednocení proletariátu. Odpoledne byl v Dělnickém domě koncert městské kapely.

3. V noci z 5. na 6. května 1928 vzloupali se zloději do úřadovny Okresní hospodářské záložny v Jampolci na náměstí Riegrovo a vzloupili z nedobyt- né pokladny celkem asi 24 000 Kč. Ze to byli lupiči ve svém řemesle velmi vyškolení, tvrděi vylámané zámků a štěrny pokladny. Do domu dostali se přes zábradu Okres- ního domu a dně záložny. Po lupě ujeli asi autem, jež na ně na německo-brotské silnici čekalo.

1. První máj

2. První máj

3. Loupež.

1.-V.

7.-V.

1.-V.

9.-V.

1.-VI.

5.-V.

20.-VI.

1928.

V noci na 7. května 1928 pokoušel se nějaký mě- ně zkusimý lupič dostat se do pokladny záložny učí- telské v budově chlapecké školy ve Wilsonově třídě. Byl prý však alkoholikem vyrušen a uprchl. Ze záru- ky v předitelně vešel asi 800 Kč. Do zcterné poklad- ny se však již nedostal. Celá kvádra však zctala se vel- mi záhadnou, protože mnohé věci nedaly se nijak vysvětliti. Zloděj namocnil se dříve duplikátů klíčů z pokladny, jež byly uschovány v předitelně školy v započtené a popsané obálce a jindy pokladnu ot- vřel, právě když prý byl vyrušen.

Dne 9. května 1928 padal hustě sněh.

Dne 1. čerma 1928 započal v Jampolci zvěrolékař- skem praxi - Václav Hlavilík, diplomovaný zvěrolékař

Okresní úřední komise koupila u Kašpara a Kráče, domkáře v Jampolci, domek č. 317 na německobrotské silnici rovněž u Kašparů za 26.000 Kč - a domek sousední u stany Bzelské čp. 318. za 25.000 Kč, aby je oba zbořila a mohla rozšířiti zábradu a dno nemocnišny. - V tomto arukem domku bydlela dlou- ho rodina Bzelská, kteří prý se řádali za změnů jine- na na Bzelský a jiji příslušník Eugen Bzelský stal v předitelně Obchodní akademie v Bratislavě.

1. Loupež.

2. Sněh.

3. Nový zvěrolékař.

4. Zbourané domy.

1928.

1.
Nové zvony
v klamim kostele.

Nábožný kůr literátů v Humpolci chtěje oslaviti jubileum desítiletého psůbození národa a tisící výročí matce sv. Václava přijal myšlenku uspořádati sbírku a propůjčiti pro děkanský kostel nové zvony na místě zvonů ze zářezí zrekvírováních. Sběrka potkala se s úspěchem a objednávala nových zvonů zadána firmě Břevčel a Riss v Kulděnách. Dne 29. června 1928 byly zvony vyvěšeny opětem železným Břevčel v Dvorníčkách. První, zvon probodny "váží" 435 kg, jest zpodobněn symbolem probodny: Čechy střípá před kůrcem, v jeho patě na jedné straně je město Humpolec, na druhé hrad Opatov; zvon probodaj Čechu s kůrcem a ústa jeho probodaj:

• Svátý kůrci,
omde všech národů,
žehnej věčně
naši českou probodnu.

Druhý zvon, Sv. Václava "váží" 485 kg. Je zpodobněn reliefem sv. Václava na koni (protle Mikoláše Alše) a má nápis:

Dědicí mrtvých, Tys tisíc let
vítězně Čechy v zářezí vedl,
na nové plamené tisíciletí
probodny národ svůj zvon Ti světl.

Reliefy obou zvonů napsal architekt Božja Dvořák z Pardubic a provedl jeho pět sochařů Břevčel z Pardubic.

29. - 11.

1928.

Zvon Svoboda má tento nápis: Tento zvon byl pořízen z dobrovolných darů v r. 1928 na paměť desítiletého jubilea dvoažení probodny národa československého za humpoleckého děkana, biskupského vikáře Norberta Beneše - a starého nábožného kůra literátů Jana Homolky. Vyvážej námi k dlouhému mlčení, než probudí nás zvony probuzení.

Zvon sv. Václava má tento nápis: Tento zvon pořízen byl v roce 1928 na paměť tisíciletého jubilea matce sv. Václava, patrona českého, za humpoleckého děkana - biskupského vikáře Norberta Beneše a starého nábožného kůra literátů Jana Homolky z darů věřících.

Třetí zvon je uměrádek těžký 28 kg.

Obřad svěcení vykonal železný opat Břevčel Vavroušek o 9. hodině dopolední před děkanským kostelem. Kázání o zvoněch měl v kostele biskupský kommissar p. K. a biskupský vikář Alfons Dvořák z Píseckých, prolat Humpolec. První byla pontifikální mše. Dopoledne o 2. hodině konal se v kostele eucharistický sjezd a kázání Václava Šroc, faráře ze Stálek. Po něm následoval průvod po náměstí za flaholů nových zvonů. Doplňkem slavnosti bylo staročeské požehnání provedené za celebravání třinácti kněží. Slavnost byla ukončena přátelským pěticekním s hostinčí na Hocočech.

1928.

1.
Provolání obce.

Městský úřad v Humpolci vydal k občanstvu humpolckému tuto výzvu dne 30. června 1928:

Občanstvo města Humpolce:

Oplavíme letos desáté výročí naší státní samostatnosti. Šťastně byly před námi nejtežší počátky, kdy se národně povznesl k moderní demokratické stát upomíná dnes nejen mezinárodními smlouvami, ale i konsolidovaným vnitřně zvláště po stránce hospodářské a finanční. Oplaví jubilejní mají přinésti tvale a produktivně pomáhatky.

V našem městě Humpolci máme mnoho péčí započítati, ale jistě nejnaléhavější je postavit novou budovu školy dívčí a tím zároveň uvolniti místní místnosti pro naše zemědělské muzeum, pro knihovnu a četárnu.

Obecni zastupitelstvo města Humpolce usneslo se rozhoditi se své péči dne 19. června 1928 vyžáti od nás veřejnost, korporace, spolky, peněžní ústavů i zámožnější jednotlivců, aby poskytlili svoji dobročinnost na výše uvedený účel a prospěli tak nejen dětkám, které své útle mládeži musí v budově školní strávit, ale i důležitým kulturním účelům, jež spolu budou rozřešeny. Přispějte k zachování památek minulosti a pro lepší budoucnost našich dětí.

Přispívky přijímá městský úřad nebo městská pošta v Humpolci.

30. - VII.

1. - VII.

4. - VII.

4. - VII.

5. - VII.

1928.

1.
Profesor Lashitaw Štekl, působící od 1. srpna 1927 na adiji poluické škole, byl v alý hospodářský úředník na panství hraběte Šimskyho ve Zlomaticích a dlouholetý správce panství P. Polchovskeho v Rusku, jmenován byl správcem školního statku adiji poluické školy na Dvornově.

1.
Lad. Štekl.

2.
Členění jednoty Sokol v Humpolci ocenjuje živé pochopení a účinnou podporu, které po léta již od doby svého založení Žimostunská záložna v Humpolci Sokolu, jeho máhání a práci věnuje, vylozila při oslavě padesátiletého trvání Žimostunské záložny protokolový list a předání za působení, so pro jednotu Sokol v Humpolci, pro rozvoj a prohloubení myšlenky sokolské vylozila a vydala Žimostunské záložně diplom a protokolní Sypšovou.

2.
Sokolský list.

3.
Členění jednoty Sokol v Humpolci slavila padesát let svého trvání slavnou jubilejní palcovou bromadou dne 4. června 1928 a ve čtvrtek dne 5. července 1928 slavnou slavností na jejímž pořádku bylo:
v 10 hodin dopoledne koncert městské hudby na cvičišti, slavnostní položení základního kamene ke stavbě nové Sokolovny, Sypšovou o 3. h. veřejné cvičení, večer pánovní čtení v Kráji k hranici na paměť mistra Jana Žilisy.

3.
Desát let Sokola.

1928

1. Pořad v lese

Dne 7. března 1928 zapálili tři nezkušení vyrostci. učňové a žáci pokračovací školy při kouření cigaret pučkovnicám v pasece pod Oklíkem, jež se uznala a rozvětila škopo čtyři míry pasuky a nově rozázeného lesa. Když oheň vypukl, nerozumní mladíci z pasuky utekli.

2. Rudý den

V červenci 1928 musela se komunistická strana v republice, je uspořádána v Praze veliká demonstrace „rudý den“. Na tento den zamýšleli jít do Prahy také komunisti z Humpolce. Smluvto se jich asi 20 a jízdo na čelermičích četnictva s sestry do Prahy je pracelo, najali si nové nákladní auto, kterým jeli do Prahy „bořit“ republiku. Seděli šat daleko. Ma Trubáči očekali na ně již četníci a nadržili „návrat“. Tak se účastni ne puslem dnu v Praze psalo.

3. Dráha
Pleň - Brno

Ve schůzi poslanců němomy dne 13. července 1928 protal poslanec D. J. Zadrina spolu s poslanci jiných klubů návrh na vydání zákona o povolení koncesní listiny akciové společnosti pro výstavbu a provoz českomožarské dráhy Pleň - Humpolec - Brno s příprkami. Vedná se o výstavbu následujícími klamiel krati: Načkanec - Čechovice, Hořetice, Červená Řečice, Jeliv, Humpolec, Ustí, Stoký, Polná s příprkem z Pelhřimova do Čer. Řečice; Pacov, Čer. Řečice, Vlákn, Čechovice, Horní Cerekev - Telč - Morav. Buzdětovici.

7. - VII.

28. - VII.

29. - VII.

17. - VII.

4. - VIII.

18. - VIII.

13. - VII.

1928

Ve dnech 28. až 30. července 1928 byla v Okrem domě uspořádána výstava malíře Johanna Skadečného, jež trávil toto léto v Humpolci a proji uměleckým řem v Humpolci vystavoval a prodával.

1. Kystarka

2. Jan Matoušek

Dne 29. července 1928 zemřel v Divčičkách polník Jan Matoušek, dlouholetý předseda Okremi hospodářské záložny v Humpolci, ve věku 79 let.

3. Sebevražda

V sobotu dne 4. srpna 1928 Dita se svého bytu v Humpolci brastarce Šonžová, číma jež se přijímá mučením se společně domácnosti neřila a před nevolánním z Divčičky do Humpolce se přestěhovala - a jež se domů nevrátila. V neděli v Humpolce byla nalezena v lese za městským hájovnem na stromě oběšena. Měla větr' jež dceru.

4. Smrt na kole

Dne 18. srpna 1928 zabil se při jízdě na kole na čejovské silnici mladý příjím čel. armády Bzdůch Maršál z Čejova. Maršál vyčív se holičím pracem až do nastoupení vojenské služby v místního mistra Jana Kaliny. Když přijel práve na kratší dovolenou v příjezdu domů a při jízdě na kole - s čejovského kopce k Humpolci - vyhřta je se hlučným četnickem Druha Komarovi, zvanému všeobecně „Pepík“, narazil při prudké jízdě hlavou na strom, a byl okamžitě mrtel. Byl to mladík velmi uspořádany.

1928.

1.
Jubilijní fond.

Obecní správní komise v Humpolci vedena směr-
nosně i s tím cílem a nemoci a osvětlení potřebným
občanům, dále s tím cílem, aby se zlepšily nebo-
zákonné a korektivně četným a pomocí potřebným
a dle toho opustěným začala mezi jiným do svého
programu: 1. vybudování nové nemocnice; 2. zruše-
ní okresního chorobince a 3. zřízení okresního společen-
stva. První část tohoto programu byla již uskutečněna po
stavbě infekčního pavilonu a přístavbu i přístavbou
hlavní budovy nemocnice. Druhá část programu bude
také brzo uskutečněna. Uskutečnění třetího bodu pro-
gramu bylo by však neumožněno, kdyby občanstvo okresní
samo nikol ten nepodporovalo. Z té příčiny rozhodla se
obecní správní komise se své schůzi dne 22. srpna 1928
rozhodnouti na olam desítiletého trvání republiky českoslo-
venské ročník jubilejní fond pro vybudování okresního
společenstva v Humpolci. Takto základem k tomuto fondu
přinesla okresní správní komise částku 100.000 Kč
a nyní bude jen záležeti na pochopení všech občanů,
aby jubilejní fond v brzo prošel na potřebnou výši.
Proto také okresní správní komise vydala dne 24. srpna
1928 prohlášení ke všem občanům okresu a vybírá k lo-
žným darům ve prospěch tohoto jubilejního fondu.
Každá přeměna a dar ve prospěch fondu jsou osvobo-
zeny od poplatků i daní podle zákona z 12. června 1928.
Příspěvek, jež budou přejíměti knižovny, přijímá okresní
správní komise v Humpolci.

27. - VIII.

9. - IX.

12. - IX.

1928.

1.
Neřady.

U neděle dne 9. září 1928 byla v Želivě prázdná.
V tento den každoročně - za každého počasí jechi i abo-
do Želiva mnoho lidí. Den před prázdnou lze viděti dosti
nábožných procesí s hudbou i bez hudby, s družičkami,
zpěváky a mnoho praporek. Ze Stoupa chodí k Želivu i procesí německá. U neděle o polobrány vracívají
se již z prázdnou a zastavují se v kostele, nebo aspoň u koste-
la humpoleckého. Většinou těchto praporek nábožných cho-
dí i jechi do Želiva mnoho lidí jenom pro zábavu a
vyžití. V posledních letech - v době dopravy automobilové
je o prázdnou v Želivu plno i aut jechi celý den
tam i zpět. Tak také bylo dne 9. září 1928, při čemž
zaviněny byly neopatrností jechi i přičině dosti vážné
neřady. Jeden z chodců Šp. Jechi dostal se mezi dvě vy-
hřebenčí se auta a byl vážně zraněn. Opuk - přechůzce
Křiváček pravě se na auto vrazil a na Šp. Jechi
v nepřímé jízdě se srazil a potlačil se přel se asi
15 m po silnici, při čemž utrpěl značné zranění a
oblec si úplně roztrhl.

U neděleho ráno bylo dostalo se řediteli Živnostenské
banky v Praze - Šp. Škopovskému, prodává humpoleckému, jenž
byl dlouhá léta ředitelem banky v Třebatě. Dne 12. září
utopil v Ráji na Želivě stánek vážíci 8 kg v délce 110 m,
když dlel na dopolení v Humpolci.

2.
U neděly úlovek.

1928.

1.
Hroby zajatců.

Na humpoleckém hřbitově budoval svůj nákladem primáře Václavské veřejné nemocnice humpolecké MUDr. Jan Kápar, hrobku, do níž budou přeneseny tělesné pozůstatky válečných zajatců i československých vojáků, kteří za světové války v humpolecké nemocnici zemřeli a na hřbitově v Humpolci byli pochováni. Hrobka bude dle plánu na 28. října 1928.

2.
Slavnost dožínková.

Na slavnost desátého výročí samostatnosti československého národa uspořádaly: republika'nská strana, Demokracie a dopost odem humpoleckého v neděli dne 23. září 1928 dožínkovou slavnost spojenou s rozvinutím praporek. Slavnost měla se konati na sokolském cvičišti, ale deštivé počasí zavinilo, že se celý program musil přeložit a jeum část programu byla provedena ve Spolkovém domě. Taktéž rozvinutí praporek provedeno nebylo. Přítomných skupin a banderiumů byly omezenější, než byly připraveny.

3.
Ant. Pláčok.

Ve 1. září 1928 nastoupil v Humpolci za říditele školy při slavném kostele bývalý řídící učitel v Zábvoři u Kálí. na, Antonín Pláčok, narozen ze Zachtova, jenž studoval a působil jako kronikář na učitelství u Krušné Hory. Byl povolán jako řídící učitel, působil nějaký čas při kostele na Kladně, později v Kém. Boudě. Jeho otec byl také učitelem.

IX - 1928

27 - IX

28 - IX

23 - IX

28 - IX

IX - 1928

1928

1.
Slavnost
svačováčarstva.

Mezi slavnými desítiletého výročí samostatnosti české konala se v Humpolci i slavnost svatojánská dne 27. a 28. září 1928. Večer dne 27. září 1928 byla v děkanském kostele a dopoledne v. Václavě, kde děkan Norbert Jenůš přivítal přítomné. Dne 28. září sloužil v kostele sv. Mikuláše zelnický opat Josef Vávrošek pontifikální mši a v krátkém každém promluvil o významu sv. Václava pro český národ. Večer ve Spolkovém domě byla uspořádána slavnostní akademie, přednáškovou prof. A. Kováka z Prahy. Při akademii přivítali zpěvácký sbor Čech a Lech, biskup adjunkt Josef Jurenda, kaplan Augustin Vlček a ředitel školy Ant. Pláčok s ochrámným zpěváckým sborem. Na některých domech/plátech bylo dne praporek.

2.
Smutné zjery.

Kolavě svatojánské byly pořádány majiteli domů v Humpolci, aby své domy ozdobili praporek. Ale jak už bylo napsáno, když v městě - byla česká - kato'ry'ová polk'ala se skoro v nedávnem. Ten málo domů bylo ozdobeno praporek. Smutným pá' bylo zjery, se v tento den lockde pracoval se i na pol'ek. - A jak se děje časté'ně v'adycky o všech ná'pří'mích/pří'kách: p. Kucha, na Jana Husa, o narození ná'čt' prezidentů'ých i 28. října. - Tak trapně působilo i leto o slavnosti Husové, večer dne 5. července, když za slavnostní ří'ci v krauice musili strážníci napomínati klamě Dopě'lejší mlá'dež, aby se chovala slušně a slavnost neuv'ila. To jeum o'čim smutné zjery.

1928.

1.
Ferdinand Dušský

Dne 23. září 1928 zemřel náhle Ferdinand Dušský, kontrolor státní závazné záložny v Humpolci, bývalý národní četník, jenž sloužil v Humpolci na Dřevěnce. Šel toho dne v kočáře na návštěvu ke své vdově dcery do Mladé Boleslavi a na cestě v kočáře náhle mrtví paně zemřel.

2.
Tábor Lidu

Na neděli dne 30. září 1928 svolal obvodní výbor Komunistické strany československé v Humpolci na Divokou náměstí protestní tábor lidu s programem: proti zdražení evan. a přech. živobytí, proti zhoršení sociálního pojištění, za zvýšení mezd a rozšíření celkové politiky. Neúčastníci na táboru, jenž minul klidně, nebylo velké.

3.
Instalace
faráře čes. církve.

V neděli dne 14. října 1928 měla se v Humpolci instalace faráře československé církve Jana Parkána ve starém evangelickém tolerančním kostelíku na Zichovské, v němž před staletími pocházeli se první evangelici humpolští. O 9. hodině ranní přijel est. biskup Kordule, poslanec Prásek z Čáslavi a farář německobavorský Slechta, bývalý premonstrátský. U vchodu kostela byli přivítáni družičkami Julí Svobodovou a Růžkou Macháčkovou, které podaly biskupovi chleba a soli. Po stručném díky biskupově zahájeny byly fanfáry z Libuše u Smetan. U oltáře přivítali biskupa zást. Lubomír Vaček, nyní učitel a farář J. Parkána Marie Vacková. Oběma byly podány kytičky. Po nich usítal řečnický přítomní

28. IX.

30. IX.

14. X.

14. X.

1928.

předseda místní est. obce Neubauer. Po něm promluvil o poslání církve československé člen Štěpán. Biskup Kordule prolekoval všem prosu je, aby nepamínali svých povinností ani svého biskupa, který stojí v čele hnutí vjehodočeské diecese. Potom započaly slavnostní bohoslužby, které sloužil biskup za asistence faráře Šlechty, bývalého humpoleckého administrátora a faráře Parkána, jako nového duchovního. Pěvecký kroužek za řízení učitele Jana Malácha předvedl některé sbory, jež byly provázeny na varhany brněm paní Jakubovičové. Po promluvi biskupově byl uveden farář Parkán v úřad duchovního. Jedno z přítomných nezůstalo moučé při tomto aktu. Stálo podívat se na staré podíci nového duchovního, kteří přijeli z Dvorce u Tilly, aby byli přítomni instalaci svého syna a po oči přimly se slzy. Ani farář Parkán, který dlouho vzdoroval po zachvění, neubránil se slzám, když po slibu, který složil do rukou biskupových a poslance Prásk, děkoval všem, kdož stáli se účastníky jeho přechodu. Děkolal také svým starým rodičům, a tu se mu hlas už zachvěl pláčem. Slavnostní bohoslužby byly zakončeny duchovním povýšením. Obřad byl pěkně vyříděn zahradníkem Pěkníkem, příslušníkem est. církve.

Místní organizace strany lidové uspořádala dne 14. října 1928 veřejný pohřeb na Kocoudu, kde promluvil poslanec J. Malatinský z Dobrušky o politické situaci a zdražování potravin.

1.
Schizo.

1928.

1.
Oslava 14 října 1918.

Organizace československé sociálně demokratické strany dělnické v Humpolci pořídala v neděli dne 14. října 1928 v sále Dělnického domu slavnostní akademii na oslav desátého výročí prohlášení československé republiky Socialistickou radou. Učinkovali: pěvecký sbor, dramatický sbor a hudba městská. Slavnost zahájil starosta města Frant. Šmítek, předal zájím soc. dem. organizací, a připomněl toho, kdo dne 14. října 1918 již za vlády Rakouska prohlásil na náměstí Palackého předsednictví na záboru lidu republiku československou.

2.
Sraz čsl. důstojnictva.

Odběra Svazu československého důstojnictva v Humpolci uspořádala na oslav desítiletého jubilea československé republiky dne 21. října 1928 v zasedací síni Okresního domu slavnostní schůzi s projevem a hovorům prezidentu T. G. Masarykovi, jejíž za bojné účasti důstojnictva v záloze i občanstva předsel nadporučík v záloze Jindřich Kasal, staritel v Humpolci.

3.
28. říjen.

Letošní oslav 28. října vymyšlela se docela z pánu domem konaných slavností toho dne. Měradníci a předsednictví městského radního Karla Lípy utvořil se výpravní komitét, jemuž bylo uloženo vyhlásiti přípravy k důstojné oslavě toho dne, jež byla uspořádána takto:

14. - X.

27. - X.

28. - X.

21. - X.

28. - X.

1928.

Dne 27. října 1928 večer byla uspořádána slavnostní akademie republičním spolkem Čech a Lech s bohatým hudebním programem a řečí starosty města Františka Šmítka.

Dne 28. října ráno seřadil se na německolevoběžní ulici veliký průvod zástupců zájímých škol, spolků a korporací s prapory, mezi nimiž vyjímali se pěkně řezníci se širočinnými, Sokol, dělnická tělocvična jednotka, legionáři a vojáci v Humpolci dleci se záložními důstojníky. Průvod vedem městským hudebním průchem město a převadil se polem na Díezově náměstí před Okresním domem, aby s Ohra/čolo to domem vyšel slavnostní řech legionáře - učitele Th. Piskořina, delegovaného Svazem národním osoborem.

Po jeho řeči zapěla škola mládež s průvodem městské hudby a hymnami ukončen byl zábor na náměstí. Po záboru byl na náměstí proměnádní koncert městské hudby. Zájm přomá edili se zástupci jednotlivých spolků a průvodem šelrali se na místní hřbitov, aby byli přítomni shalení a denždání promněku zálečiným zájímům a est. vojínům, kteří za pálek zemřeli v humpolecké nemocnici. Školek sbudoval svůj nákladem MUD. Jan Kašpar, primář nemocnice, pomně přemovala správa hřbitova. U promněku promněvil MUD. Jindřich Šruba, místní advokát a francouzský legionář, Dnělž pomně přemžal do ochrany obce starosta Fr. Šmítek. - Polem šelrali se zástupci

1.
Slavnostní akademie.2.
Slavnost 28. října.

1928.

spolků, úřadů, legionářů a mnozí podnikaví účastníci ze Libitova do nemocnice, aby vzdali děk přiměřeně uznání D^{ru} Janu Kašparovi, jíž stromočil starosta města. D^{ru} Kašpar poděkoval přítomným zástupcům mezi jiným slovy: "Já se postaral o matvě, a vy se starajte o živě." Večer zakráčeli ochotníci ve Společném domě divadelní kuu Revoluce D. J. Kopty, činně plamot byla zahrácena.

1.
Čestný hrob.

Do společné čestné hrobky byly uloženy tělesné pozůstatky šesti Srbů, jednoho Ukrajince, dvou Rusů, dvou Italů a šestnáct Čechoslováků:

Srbové:

Petr Kostá Vinšov, 37 r. starý, ženatý, náboženský pravoslavného; zemřel 27. srpna 1916.

Jordan Dordov, 31 roků starý; Konoplitz, Kratov, zemřel 8. srpna 1916;

Filip Gječev, 21 roků starý, zemřel 17. srpna 1918;

Andrij Korič, 36 roků starý, p. pluk č. 4, Kostice, strus Duvnka, zemřel 24. srpna 1918;

Gavriilo Petranic, 40 roků starý, narozemý a příslušný do Vniare; zemřel 11. listopadu 1918;

Danko Filipov, 33 roků starý, ženatý, nábož. pravoslavn., příslušný do Jaltalie; zemřel 22. srpna 1918.

28.-2

1928.

Ukrajinec - Michael Jarekud, 24 roků starý, příslušný Gruzská, str. Tlumars; Katic; zemřel 22. srpna 1918.

Rusové: Ivan Abramovic, 30 roků starý, narozemý a příslušný do Holky, gubern. Chersovská; zemřel 8. listopadu 1919.
Matci Selalata, 39 r. starý, příslušný do Kelmans, gubern. Kaliska; zemřel 27. listopadu 1916;

Italové: Jan Morgani, 28 r. starý, naroz. a příslušný do dricci, zemřel 18. 10. 1918;

Jozef Zizala, 28 r. starý, osvobodný, naroz. a příslušný do Topina; zemřel 28. 10. 1918.

Čechoslováci: Václav Dvorník z Pustolhotska; 45 let

Jozef Hadravský z Smořat, 27 let;

Antonín Janák z Budikova, 50 let;

Rud. Kasal z Kumpolce, 29 let;

Jozef Komnicka z Mikulásova, 29 let;

Jozef Krpálek z Kumpolce, 22 let;

Jozef Mařek z Hojčína, 40 let;

Jozef Michalčák z Habru, 26 let;

Václav Němec z Kerálce, 23 let;

František Novák z Vilimova, 45 let;

Vojtěch Přihoda z Telce, 32 let;

Jan Rajdl z Prošev, 38 let;

Jozef Schýtal z Koberovic, 34 r.;

Karim Strádal z Kumpolce, 42 r.;

1928.

Dvoj Svoboda z Humpolce, 36 r.;

Antonín Vojáček z Bečkovic, 24 r. -

Všechni vojákové přelíbali do společné české hrobovy od-
dělení.1.
Strašlivá
bilance světové
vátky.V berlínském časopise "Vorwärts" byla uveřejněna
statistika obětí světové války, ať mrtvých či raněných,
která ukazuje, že světová válka vyžádala si největších
obětí, jež znají dějiny.

Německo stránilo 1,885.000 vojínů a 4,248.000 bylo raněno;

Rakousko 1,450.000 voj. a 2,000.000 raněných;

Francie 450.000 mrtvých, 675.000 raněných;

Rusko 70.000 mrtvých, 100.000 raněných;

celkové celkové množství máji 4,000.000 mrtvých a 7
milionů raněných.Na straně spojenců největší ztráty má Rusko, jež stránilo
2,500.000 mužů a mělo 5,000.000 raněných.Francie 1,388.000 mrtvých; 140.000 raněných; Kolo-
nie její 67.000 mrtvých, 140.000 raněných;Anglie 743.000 mrtvých, 1,693.000 raněných; Kolonie
její 202.300 mrtvých, 428.000 raněných;

Italie 497.000 mrtvých, 949.600 raněných;

Rumunsko 159.000 mrtvých, 170.000 raněných;

Belgie a Španělsko 800.000 mrtvých a 1 milion raněných;

Amerika 86.000 mrtvých a 246.000 raněných.

Celkové je 6 milionů mrtvých, 12 milionů raněných.

Pět tisíc šest set miliard kopern vyžádání.

1928.

28.-10.

Zimostenská záložna v Humpolci věnuje k slavní
desítiletého jubileu státní pamorstatnosti každému dítěti,
které se dne 28. října 1928 v kterémkoli místě okresu hum-
polského narodí, jedné celý státní stavební los premio-
vý. K oznámení o narození dítěte, které má být křes-
telství záložny do 30. listopadu 1928 předloženo, nutno
přiložit potvrzení farního úřadu nebo politické správy
o zápisu narozeného dítěte do matriky. - Tuto vyhlášku
k slavní jubilea vydala Zimostenská záložna v Hum-
polci.1.
Věnování.

26.-X.

Mimo kámed oslav specifických konala humpolská
evangelická obec v pátek dne 26. října 1928 v synagore
slavnostní bohoslužbu za pozvání rádkupců předsedů
i církvi. - Rabin B. Weisles provedl dělní slavnostní
proslav o vyjmenování 28. října.2.
Israelská slavnost.

X.-1928.

V říjnu 1928 byly otevřeny v hrobní bývalé školy
katecké veřejné městské lázně, sehnáno snachno svép'
láci přístupné - za poplatek 3.50 Kč; dělnický listek
2.50 Kč; dělnický 1.80.-3.
Korýnské lázně.

7.-XI.

Odhalením pomníku zajatcům a vězňům slovenským
jímův nahřbitově humpolském dne 28. října 1928 byl kate pře-
staven státní věnování Jan Novák z Vilemova, uplněný
voják mexického sboru Maximilian, jímž mezi vojiny v bitvě
protiběhými měl kate signa. Ale byl již smatelně chován.4.
Poslední radost.

1928.

Místní časopis Hlasy z Želivky po zhalení pomníku přinesl k obecnosti výzvu, aby ubohé - chudé vyložené přispěly, že stojí bídou. Po této výzvě dostali humpolečtí továrníci Bratři Dožalové vyloženici Moudrým na Věleňov 200 Kč, které starší obdržel dne 5 listopadu 1928 sedě na lůžku skřev a pláče radosti - ne nad peníze - nýbrž nad tím to plukem, že si na něho přece někdo vzpomněl. Byla to radost nemalá - nad darem královským - ale poslouhu. Zeměl za dva dny potom, ve střední páns. -

1.
Vzpomínka na
Žitou horu.

Dne 8. listopadu 1928 pěti se příslušníci církve evangelické v Humpolci v tolerančním kostelíku se svým duchovním, aby vzpomněli Žitě horu. Věleňov žitě duchovního spávek, zpěvů a hudbou utěl památku padlých na Žitě horu.

2.
Frant. Trnka.

Dne 14. listopadu 1928 zeměl v Humpolci Frant. Trnka, obchodník s látkami ve věku 55 let. Byl až do války podnikatelským dělníkem. Ve válce zúčastnil se prací při rekvizicích a po válce k komerčnímu již nevrátil. Pracoval nejprve u některých zaniklých firm humpoleckých jako pokupce a brzo zřídil si zaniklý obchod jant. Při tom zahospodářil si trochu jantem, a když mu zbyl dosti obšírná existencí, rozemohl se zánětem pohrudnice a po dosti dlouhé nemoci zeměl tuberkulou. Byl již jako dělník velmi pečlivý, měl slušnou knihovnu i spírku filozofických, měl vlastní náves náboženský, nebyl v církvi,

8. - XI.

14. - XI.

1928

ale stal se stoupencem Volné školy. Ráve debatoval i o přechodu jant méně přístupných a hlásil se ke straně socialistické. Poměil své žitě opáliti v kamatoriu - a byl to člověk jant pozoruhodný. Byl také obratným řečníkem a mluvil vždy oprávněně česky. Měl velmi slušný občanský pohled na značného účastníka. U radve pochopil se s jant starota města Fr. Šmítek. -

20. - XI.

Dne 20. listopadu 1928 zeměl po delší nemoci - tuberkulou plíc - mladý italský legionář Alois Pechal, třicetiletý syn ševce a hostinského. Byl Dušan v 18 letech k vojsku, zúčastnil se bojů na Šermantě nad Terešínem a při vřovné příležitosti prohl ze strážce na italskou stranu a vstoupil do italské legie. Přimel si vát z války zároveň nemoci zeměl na frontě z otrav-
ných plynů, již také prolehl. Byl také jako legionář vyznašenou. - Byl také humpolecký přel a žákem jant žitě kroniky. -

1.
Alois Pechal,
legionář. -

16. - XI.

Jako příprava k nastápnému volbám do okresních a zemských zastupitelstev konaly vřelých politické strany v republice volební pohůze. Tak strana jantovsko-obchodnická porvala si na pohůze do Humpolce poslanec V. Žitěboru a žantního tajemníka Otakara Hlaška, kteří promluví o daňové reformě a o volbách do zemských a okresních zastupitelstev v Dělnickém domě dne 16. listopadu 1928.

2.
Kolební schůze.

1928.

1. Kolobní schůze

Místní politická organizace strany lidové v Humpolci uspořádala dne 25. listopadu 1928 v síle na Kocempův veřejnou schůzi, na které promluvil poslanec P. J. Novák, který roztáhl časopis Lid na thema: Volby do okresních a zemských zastupitelstev.

2. Kolobní schůze

Organizace ěl. sociálně demokratické strany dělnické konala poáátkem prosince schůzi poslance Stránskýho a dne 26. listopadu 1928 veřejnou schůzi v Dělnickém domě, na které o výzvu volb do zastupitelstev promluvil senátor obecní Novák.

3. Výstavka

Okresní omlouň stov v Humpolci uspořádal v tělocvičně chlapecké školy malířskou výstavku přírodních českých malířů ve dnech 25. a 26. listopadu 1928.

4. Podpora

Zemský správní úřad v Praze přislíbil a přiznal okresní správní komisii humpolecké 50% příspěvek z vylosovacích výloh hromadného okresního chopoleince a nepřítelů.

5. Reforma veřejné spravy

Dne 1. prosince 1928 vešla v život reforma veřejné spravy. Tímto dnem přestala existovat okresní správní komise a nastoupil místo ní Okresní úřad v Humpolci, jenž převzal funkci bývalého okresního hejtmanského úřadu a funkce okresní správní komise a plněl je v úřad jeden.

25. - XI.

26. - XI.

26. - XI.

28. - XI.

1. - XII.

2. - XII.

1928.

1. Volby do okresního zastupitelstva

Dne 2. prosince konaly se v celé republice volby do okresních a zemských zastupitelstev. Volby byly provedeny také v Humpolci za naprostého klidu a největšího příádku. Již vešr známý byly výsledky voleb v Humpolci, jež byly tyto: do zastupitelstva okresního strana lidová (klerikální) dostala - - - 530 hlasů ěl. strana sociálně demokratická - - - 522 hl., strana komunistická - - - 400 hl., strana římskokatolicko-obchodnická - - - 362 hl., strana ěl. národních socialistů - - - 361 hl., strana národně demokratická - - - 265 hl., strana republikánská (agrární) - - - 161 hl.

do zastupitelstva zemského: strana lidová - - - 541 hl., sociálně demokratická - - - 496 hl., národní socialisté - - - 403 hl., římskokatolíci - - - 364 hl., národně demokratické - - - 245 hl., republikáni - - - 156 hl., komunisté - - - 370 hl.

Zvoleni tudy do okresního zastupitelstva: za stranu agrární-republikánskou čtyři členové: Karel Halík, bývalý učitel, zastávající Hlavčickou knihu z Jince, 2. III. Jozef Bělohorský, domkář z Hlavčic, č. 44. Vojtěch Kameník, poleník z Koberovic, č. p. 4. Břetislav Zápotočský, poleník z Hyslečína, č. p. 4. -

1928.

za stranu lidovou - křesťanskou tři členové:

- František Hekina, obchodník v Humpolci, č. p. 109;
- Josef David, kolář ve Věžečích, č. p. 9;
- František Kopecký, kolář v Hor. Kápozděch, č. p.

za stranu sociálně - demokratickou - dva členové:

- Josef Vauk, učitel v Humpolci, č. p. 599;
- Melichar Maloušek, inspektor příjížďový v Humpolci, č. 383.

za stranu národně - sociální jeden člen:

- Václav Vondrák, kuchař v Humpolci, č. p. 367;

za stranu čimburkovo - obchodní - jeden člen:

- František Drahosal, pedagi v Humpolci, č. p. 326;

za stranu komunistickou - jeden člen:

- Jan Mařík, obchodník v Humpolci, č. p. 99.

Vládou byli jmenováni jako členové následující:

- František Dvořák, kolář v Buzohovicích, č.
- Josef Hruška, říd. učitel v Domožaticích,
- Kamil Čermák, lesní správce v Kaliněch, kteří se přihlásili ke straně agrární;
- Dr. Bohumír Mastný, katecheta v Humpolci,
- Bohumila Kratochvílová, žena škola v Humpolci, kteří se přihlásili ke straně lidové;
- Josef Kopáček, ředitel obecní školy v Humpolci, jemuž se přihlásil ke straně sociálně - demokratické.

1. Členové okres. zastupitelstva jmenováni vládou.

1928.

Do druhého výboru byli zvoleni následující členové: Rudolf Halík, Vojtěch Kameš, Václav Vondrák, Josef Vasek, František Hekina, František Dvořák, Josef Hruška a Dr. P. Bohumír Mastný.

1. - XII

Okresní úřad v Humpolci započal svoji činnost dne 1. prosince 1928 v budově bývalé okresní správy politiky v Krasobře ulici v č. p. 276 (jež bývala kdysi obla předem školou) celkem v 10 místnostech v prvním patře. V budově podle toho jest ještě jedna místnost pro registratum a zasedací míst.

1. Okresní úřad:

2.

Úředníci býv. okres. správní komise

3. - XI

Do služeb okresního úřadu byli převzati úředníci bývalé okresní správní komise a to: vedoucí právní rada M. C. Alois Koubek, býv. okresní tajemník; okresní kontrolor Rudolf Maršál, okresní revizent Alois Šimber, akciovista Antonín Pěšicmanek a okresní revizent Rudolf Chrást. Služební přísaha těchto převzatých zaměstnanců konala se dne 3. prosince 1928 do rukou okres. hejmana.

3.

Přednostka okresního úřadu Karol Řeháček

Přednostem okresního úřadu jest okresní hejman Karol Řeháček, nada politické správy, narozený dne 6. října 1883 ve Velkých Hlučicích, v obci novobydžovské; má manželku č. 7.

4.

Jos. Kalina

Kancelář č. 1. má dvě místnosti; úřaduje v nich okresní školní inspektor prof. Josef Kalina, rodem z Humpolce, narozený 24. dubna 1874.

1928

1.
Úředníci
Okresního úřadu.

Kancelář č. 2. vede vichní konisář politické správy MUDr. Josef Tajovský, narozený dne 18. prosince 1893 v Polné.

Kancelář č. 3. má vichní kancelářská oficiantka Slavová, pomocná kancelářská úřednice, narozená 7. června 1884 v Trutěchovské Hradci a Frant. Tábor, správce obecního ústavu pro bezplatné prostředkování práce, narozený 3. listopadu 1875 v Humpolci.

V kanceláři č. 4. jsou: Antonín Rytina, kancelářský příručec, narozený 11. dubna 1890 ve Stržáncích u Kolína, Rudolf Chrást, obecní příručec, narozený 18. ledna 1888 v Humpolci a Antonín Běhounek, akciovista, narozený 2. června 1905 v Hradci u Humpolce.

Kancelář č. 6. uvádí MUDr. Josef Loucký, zdravoval konisář, narozený 10. listopadu 1884 v Rapotčicích u Třebíče.

V kanceláři č. 8. uvádí Rudolf Šlechta, vichní kancelářský oficiál, narozený 24. července 1874 na Káral v Mochovské.

V kanceláři č. 9. uvádí Rudolf Maršál, obecní kontrolor, narozený 15. července 1868 v Humpolci, Otto Poliška, evanjelický poručík, narozený 23. března 1890 v Frňovské Kamence u Chudimě a Frant. Dyzon, správce slavníčokých zvláštních lomů, narozený 25. března 1891 v Kouřech u Ledče.

V kanceláři č. 10. uvádí: Alois Šimůnek, okresní krevník, narozený 28. června 1893 v Golčově Tavičkově,

1928

František Pavlík, vichní obecní pomolog, narozený 21. XI. 1882 ve Vodičích u Račatic a Bohumil Šáner, kancelářský oficiál, narozený 4. března 1901 v Humpolci.

Kancelář č. 11. uvádí vichní právní rada MUDr. Alois Koubek, narozený 8. května 1876 ve Václavích u Pelhřimova. Oficiantka Olyfie Palicová, narozená 11. 1. 1902 má v přítomné době zdravotní dovolenou.

Kancelář č. 5 se právě nepoužívá.

15. - XII.

Ve dnech 15. 16. a 17. prosince 1928 uspořádá obec Obecní ověřovací sbor v Humpolci uměleckou výstavu malířským akademického malíře Karla Adámka Pauly, prodáváka kutnohorského, v Obecní domě, na níž byly vystaveny četné motivy ze okolí kraje odol. železného. Křesťanství - nebylo však velké. Také probal malíř poměrně málo obrazů, jižto před krátkým časem uspořádala malířská výstavka v oblažské škole této výstavě finanční uškodilo.

17. - XII.

Dne 17. prosince 1928 zemřel ve věku 80 let na starost v domě č. 15 v Humpolci Josef Berenda, bývalý ředitel obecní a měst. školy oblažské. Zemřelý byl již dříve kopaným kopeč. Josef Berenda byl činným členem republikánského spolku, Občanského spolku, Sp. čestného bratř. Spolkového domu, Obecního pěti o mládež, Károuh. jednoty požární a zastával v ní i místo předsedy. Miloval hudbu a předával četné koncerty kroužku přátel komorní hudby. Ve svobodě více strážil u vojáka a zárobku svého oboru.

1.
Kytarka
Karla Adámka.

1.
Josef Berenda.

1928.

Chomutští měšťané opatrovníci a přípočetníci v Humpolci zabrali ve dnech 25. a 26. prosince 1928 ve Spolčovém domě státnímu představení „Úřadní prohlášení“ - Příloha se platou hřezdov D. V. Huberta. Čistý výnos byl významný ve prospěch nemocnice. -

Starba nemocnice.

Koncem roku 1928 byla skončena přístavba a přestavba rajónu všeobecné veřejné nemocnice, jejíž se tímto skutkem stala čestně po boku s tím moderní stavbou v nemocničním čestném. Postavením zde státní její dějiny. -

Humpolcká nemocnice byla zřízena v r. 1857 obcí humpolckou a ve správě vše zůstala až do roku 1923.

Tototo rozpuštěna nemocnice přešla do správy okresní a okresní správní komise, když viděla, že stav nemocnice není dosti ani potřebám, musela se, že nemocnici zkusuje a přístavbu na základě vyhlášených podmínek požadavků. A tímto šlo se koncem roku 1928 skutek.

Musem přistavěti zůplna novou část v bezprostředním sousedství nemocnice dopravní, zbudovati nemocnici pro nemocí epidemické a přistavěti zcela - nemocnici starou.

Projekt přístavby a přestavby vypracoval ing. Josef Weingärtner, ředitel státního výboru v Praze a stavěl se Josef Dubín a Jindřich Karal, stavitele v Humpolci, nákladem 3 miliónů korun. Je stavbu bylo započato 30. dubna 1926. Celou stavbu financovala okresní správní komise v Humpolci. - U přístavbě byly umístěny tyto objekty: operační sál (soubor), oddělení porodnické,

1928

roentgenův přístroj, elektro léčba, byty lékařů, kuchyně, stájona, akumulátory, kanceláře, 16 místností pro nemocné, 6 koupelen, jídelna pro ošetřovatelky, byty pro strážníka a pluby, sklepy. - Nemocnice je moderní a vromě parůžena a vybavena. Mnoho zásluby o její stavění a vybavení mají MUDr. Jan Kašpar a vrchní správce František Mašek, na jejichž úsilí a přimluvy okresní správní komise o stavbě se rozhodla. Pro přechodnou paní plubní místní i jména členů okresní správní komise, jejichž hlasy o přístavbě a přestavbě rozhodly. Byli to: Josef Váňa, kolník z Klatov, předseda okresní správní komise, Josef Heřman, říd. učitel z Větrného Jenkova, místopředseda ob. spr. K., Jindřich A. Mápravník, obchodník z Humpolce, Otakar Březina, ředitel pol. ústředí školy v Humpolci, Emil Kramet, říd. učitel v Kojetic, Antonín Matoušek, kolník z Dívce, Josef Daněk, kolník z Dívce, Adolf Kavalka, kradle z Humpolce, Jan Mašák, trýž v Humpolci, MUDr. Bohumil Hyspiveček, ředitel městských úřadů v Humpolci, František Mašek, vrchní správce nemocnice z Humpolce, Mílo Zápucha, farář z Dívce, František Žyboř, kolník ze Semozat, František Boháček, kolník ze Semozat a MUDr. Alois Kouček, ředitel ob. úřadů a právní rada okresní správní komise v Humpolci. Tímto mužům, kteří se nezálehlí ani těch nejtěžších obětí dlužno poděkovat za to, že nemocnice byla nejen odramaditěm zachována, ale i řádně vybudována a moderní vybavena. -

25. XII

XII - 1928.

1928.

Nové starby.

Zaznamenaná vana praxi města Humpolce v počtu nové vystavěných domů od r. 1920 do konce občanského roku 1928. Při číslu označí pořadové domovní číslo nové stavby, potom je jméno stavebníka nebo majitele, na konci pak dokončení stavby.

- č. 651. - Obec Humpolce, nejmenší dům na Panském vřelku, r. 1920-21;
- č. 652. - František Běčvář na Rápotické nábřeží, 1921;
- č. 653. - Leo Horník, stavitel, Panský vřeh, 1921;
- č. 654. - A. K. Šmrčka, továrník, číselna p. Dobrokovských za Hradskou ulicí, 1921;
- č. 655. - stav. Lhoták pro Mar. Malákovu na obmelnici p. Žitovským nábřežím, 1922;
- č. 656. - Jan Kriz, obchodník, nádražní nábřeží, 1922;
- č. 657. - František Maršák, Rápotické nábřeží, 1922;
- č. 658. - Marie Domžáková, Hladina, 1922;
- č. 659. - Ant. Jaroš, železničář, Pelhřimovská nábřeží, 1922;
- č. 660. - Jan Vráta, železničář v. v., Pelhřimovská p., 1922;
- č. 661. - Jan Rejzert, elektrotechnik, Družstvo, u pivovaru, 1922;
- č. 662. - Fr. Bžilik, knullař, Družstvo, u pivovaru, 1922;
- č. 663. - Rud. Chvíla, invalida, Družstvo, " , 1922;
- č. 664. - Petr Šupljivec, říd. m. úř., Družstvo, " , 1922;
- č. 665. - Ant. Koten, kuchař, Družstvo, " , 1922;
- č. 666. - Jos. Nápravník, klempíř, nádražní nábřeží, 1922;
- č. 667. - Tomáš Marš, říd. úř. v. v., Pelhřimovská o., 1922;
- č. 668. - Jos. Kavčík, Družstvo, " , " ;
- č. 669. - Karel Šafařík, listovní, Družstvo, " , " ;

1920-21

1922.

Oprava u pivovaru;

1928.

- č. 670. - Fr. Krysčák, Pelhřimovská, Družstvo, 1922;
- č. 671. - Václav Vráta, železničář, Pelhřimovská, 1922;
- č. 672. - Josef Čermák, opravář, Družstvo, 1922;
- č. 673. - Rolnické družstvo; Pelhřimovská, 1922;
- č. 674. - M. Šmuntý, revizent, Husova, 1923;
- č. 675. - Emil Hrdlička, polladník, Želivská ul., 1923;
- č. 676. - Ant. Sláma, ranlatil; Želivská s. - 1923;
- č. 677. - František Šolc, továrník, Želivská s. - 1923;
- č. 678. - Obec humpolce, Fr. Pavlík, jabrad, Dvůr, 1923;
- č. 679. - J. Lhoták, stavitel, Žitovská ul., 1923;
- č. 680. - Fr. Dyráček, železničář, Pelhřimovská p., 1924;
- č. 681. - Edm. Bžek, továrník, Wilsonova u., 1923;
- č. 682. - Václav Kaban - Na lukách - 1923;
- č. 683. - R. Maršák, provozník, Židovské město, ze stodoly, 1923;
- č. 684. - Vělnické družstvo, Rápotická ul., 1924;
- č. 685. - H. H. H. H. ;
- č. 686. - Fr. Šagl, učitel, Bzdíčková nábřeží, 1924 p. Panským vřelkem;
- č. 687. - Jan Šonáček, p. Panským vřelkem, 1924;
- č. 688. - J. Svoboda, p. Panským vřelkem, 1924;
- č. 689. - Jan Běčvář, na obmelnici, 1924;
- č. 690. - Fr. Rosta, kamník, p. Panským vřelkem, 1924;
- č. 691. - Josef Grabeneč " " " ;
- č. 692. - Klementine, infekční pavilon; něm. brd. ul., 1925;
- č. 693. - Alois Škorpý, něm. brdská ul., 1925;
- č. 694. - Karel Kratochvíl, kradler, na obmelnici, 1926;
- č. 695. - Jindř. Káral, stavitel, Hrdličkova ul., 1926;
- č. 696. - Josef Dubín, stavitel, " " " ;

1923.

1924.

1925.

1926.

1928.

- č. 697 - V. Eliáš, Panskádomská ul., 1927.
 č. 698 - Jan Kratochvíl, " " ;
 č. 699 - Václav Kratochvíl, " " ;
 č. 700 - Jan Škytý, stavitel; nádražní ul., 1927;
 č. 701 - Okresní soud; Wilsonova ul., 1927;
 č. 702 - Rob. Šimek, Nerudova ul., 1927;
 č. 703 - Ant. Pávek, Budečská pilnice, 1927;
 č. 704 - Nemocnice, 1927;
 č. 705 - Frant. Matl, Panskádomská ul., 1927;
 č. 706 - Frant. Zemek, Šipárkova ul., 1927;
 č. 707 - Fr. a Jof. Hubičnákov, žižická pil., 1927;
 č. 708 - Jof. Aufrecht, u zíd. látkovna, 1927;
 č. 709 - Jan Šöjfer, nádražní ul., 1927;
 č. 710 - Václav Šurdík, Želivská pilnice, 1928.
 č. 711 - Jof. Komro, knihár, Želivská pil., 1928.
 č. 712 - Fr. a Jof. Pačkov, Hrdlickova ul., 1928;
 č. 713 - Jaroslav Dubský, Hrdlickova ul., 1928;
 č. 714 - Jaroslav Dvořák, Želivská ul., (rozdělením) 1928.
 č. 715 - J. Štěpánek, Rašínova ul., (rozdělením) 1928.

1927.

I. - XII.

1928.

1928.

Dnem 1. prosince 1928 nabyl účinnosti zákon o organizaci politické správy ze dne 14. července 1927 číslo 125 Sb. z. a n. Týmž dnem přestala právně existovati v Humpolci okresní správní komise. Téhož dne nastalo sloučení dosavadních domů města: okresní politické správy a okresní správní komise - v úřad jestiny: Okresní úřad. Úředníci okresní správní komise byli převzati státem. Národním okresní správní komise nacházející se do domu v Okresním domě na náměstí č. p. 300 byly zrušeny a přeneseny do budovy dosavadní okresní politické správy - v Hradské ulici, č. p. 276. Litovali jest, že také krásná reprezentativní zasedací síň v Okresním domě byla zrušena a sochy její nábytek a obrazy: sochami byly přeneseny do nové přizemí - mezní - zasedací síně do Hradské ulice, takže se starému Okresnímu domě - přestaly v zasedací síni - holi stěny. - Opakem toho učinil dosavadní okresní hejtmán Karel Řeháček ještě dříve než bylo ustanovo okresní zastupitelstvo i okresní výbor, kteřížto čin nedošel sňatku v Humpolci oznámen, a stal se později předmětem návrhu v okresním zastupitelstvu, aby bývalá zasedací síň v Okresním domě byla opět uvedena do bývalého stavu, což se také stalo.

Okresní úřad.

1928

1.
Okresní úřad.

Okresní úřad počal proji činnost dne 1. prosince 1928 a užívá v bývalé budově okresního hejtmanského dvířní místnosti. Vedle toho má okresní školní úřad 2 místnosti, registratura jednomu místnost a kancelář při jednomu místnost a předsíni.

2.
Úředníci převzatí.

Služební přímaha převzatých zaměstnanců bývalé okresní správy konala se dne 3. prosince 1928. Převzati byli: vedoucí právní kasa, bývalý okresní tajemník MUDr. Alois Škoubek, okresní kontrolor Rudolf Maršál, okresní resident Alois Immitný, akcista Ant. Bělohorský a okresní zřízence - jako služba - Rudolf Chvála.

3.
Přednost.

Přednostou úřadu je okresní hejtmán, kasa politické správy Karel Řeháček, narozený 6. října 1883 ve Velkých Bluhovicích u Nového Bydžova.

4.
Školní inspektor.

Okresním školním inspektorem je prof. Josef Kalina, rodem z Humpolce.

5.
Vedoucí komisař.

Vedoucím komisařem MUDr. Josef Tajovský, narozený 18. prosince 1893 v Polné.

6.
Zdravotní komisař.

Zdravotním komisařem MUDr. Josef Loucký, rodem z Kaplic u Třebíče.

I. - XII.

31. - XII.

1928

1.
Vojná knihovna
a čítárna.

Vojná knihovna a čítárna Kroměříže měla lonem x. 1928 celkem 2554 svazky, z nichž je 1217 knih zabalovaných, 587 poučených, 729 časopisů a 21 kniž pro mládež. V seznamu je zapsáno 310 titulů. Půjčovalo se v x. 1928 - 46 knih, půjčených knih bylo 72. Půjčeno bylo celkem 7095 vazků, z toho 39 vazků balení, 3595 vazků knih zabalovaných, 239 časopisů a 222 vazků knih poučených. Celkový počet titulů v knihovně byl 3494. Za půjčené vazky vybíral se poplatek 10 haléřů, za čtenářskou legitimaci v prvním pololetí 20 h, potom 50 h. Celkem se vybralo na poplatcích 468.90 Kč. - Nejvíce se čte spisů J. Aarons, V. V. Čapka - Chvála, B. Březdického, K. Čapka, J. V. Krájčho, Meddons, Koptons, Noopons, Hlavlanons, Kermannons, Klonemannons, Tokaions a J. X. Svobods. Knihovna i čítárna přestěhovaly se z Okresního domu v druhé polovině května do nedostatečného a malého tří místnosti v přístavku městské radnice, jež nevyhovují ani knihovně, ani čítárně. Půjčné místnosti v Okresním domě byly pronajaty pondělní partaji. Názár 1928 prohládk knihovny i čítárny státní instruktor J. L. Calábek. - Mimoslovo přelstí udělilo subvenci se formé knih za 1500 Kč. - V čítárně bylo vyloženo 16 křeslů, 52 časopisů. Zasad čtenářstva měla 5635 návštěv. Byla otevřena denně mimo pondělí se všední dny od 16 do 19 hodin, v neděli a ve svátek jítě i dopoledne od 9 do 12 h.

1928

1.
Károoni Jednota
Pošumarská.

Koncem r. 1928 přispěly mušinky i dámský odbor
Narodní jednoty pošumarské v Humpolci - ústřednímu
výboru Jednoty v Praze po 3.000 korunách pro odbor
Jednoty v Divíně - a pro ústřední místo obvyklé vá-
nočním nadílky.

2.
Dary.

Firma Bratři Jorkové v Humpolci věnovala
na přispěnou o svatech vánočních chovanečím elu-
dobince 500 Kč a chovanečím vrostlánci 500 Kč.

3.
Poiár ve škole.

Dne 7. ledna 1929 po jedné hodině odpolední
vypukl v divní škole na Divínové náměstí, když se již
ve třídách vyučovalo, ve III. poschodí školy měšťanské po-
žár. Od okamžiku vzniku požáru začal se ve xdi strop
ní trám, což však trvalo již několik dnů, ale mimo čpa-
ný vzduch, upozornil nebezpečí nikdo, až strop začal
prohořovat. Učitelé všichni okamžitě vyvedli všechnu škol-
ní mládež z budovy a přivolali hasiče. Zároveň přemá-
dilo se možnost obceustva na náměstí. Požár byl po-
zříti zhasen, ale strop a podlaha ještě třídly a z ča-
sti i shodby prohořely docela, takže vyučování ve škole
bylo znemožněno. Škola přesíťovala se na čas, než bylo
zase vše uvedeno do pořádku, do budovy školy podléme
ve třídě Husově. - Oprava stála asi 6.000 Kč, ale byla
byla pojistěná.

31. - XII.

31. - XII.

7. - I - 1929

1. -

11. - I.

1929.

Počasí.

Letošní zima až do 1. ledna 1929 byla dosti mír-
ná a skoro bez sněhu. Teprve v noci na Nový rok počala
mžít a měřilo tolik, že ihned vznikla panice a na-
padlo brzo kolid sněhu, že autobusová doprava do Pa-
erova musla být přerušena, což trvalo až do 12. února.
Jinou také v lednu přerušilo a mrazy - jichž nebylo
pamětníka, trvalo až do 7. března. Podle starých zá-
znamů měly tak silnější mrazy ve střední Evropě od
r. 1785. Největší mraz ve zájmu krajiny byl dne 10. ú-
nora a přesahoval 27° Reaumurů. Všechny choulosti
ve stromy ovocné v celé krajině pomrzly. Dne 15. února
bylo první prosození podle mrazu. Dne 7. března přišla
konečně oblova.

Dne 11. ledna 1929 nalezli sáňkující děti v le-
sích uvnitř Dunilovem dvě mrtvolky spolu již rozdělené pře-
hem. Po příchodu městské policie bylo zjištěno, že to
byl Bohumil Poláček, prvotní dělník z Humpolce,
rozený r. 1907 a Marie Kaslová, prvotní kovárna
dělnice, rozená r. 1909. Oba volali z domova již dne
7. ledna a protože rodiče Kaslové z přáních přátel
ně děti ve známosti bránili, rozhodli se oba milenci,
že společně zemrou. - Poláček střítil Kaslovou stávkou
do prsou a potom obrátil zbraň proti sobě. Pošle všech
zámek zemřel však Poláček spíše - zemřelým. Vran-
chaněmu dopise žádal oba pečovaci o společný hrob.

Sebevražda.

1929.

1.
Norbert Benes.

Dne 13. ledna 1929 dožil se šedesátilet věku humpolecký děkan P. Norbert Benes, biskupský vikář a člen premonstrátského kláštera v Želivě. - Narodil se dne 13. ledna r. 1868 v České Bělé u Německého Brodu, studoval na gymnasiu v Něm. Brodu a semináři v Hradci Králové. Po prvním roce semináře vstoupil do řádu premonstrátů v Želivě. Na kněze byl vysvěcen dne 5. října 1891; slib řeholní vydal v Želivě 28. září 1894. V Humpolci byl kaplanem 7 let. Odtud byl povolán zpět do Želiva a byl kustodem. V r. 1904 stal se děkanem v Humpolci, kde působil až do r. 1929. Mjstní zastupitelství se mu věnovalo vybačením rajónního hlavního chrámu, řízením nového rovu, zachránou prouku do té válečné rekvisice a konečně řízením nových rovnů po válce. Hlavní obřady humpolecký ozdobil v pravdě umělecky a pšlučně, na což uctoval nížádného nákladu.

2.
Seberažda.

Dne 14. ledna 1929 umřela v nemocnici - po stravě publikátum řáčka rajóní prokávovací školskú škola Svoboda, porodná r. 1912, jež byla učitelnicí pedolekářkou a dopustila se v zárodek, v němž pracovala - zpronevěry peněz, jejichž užití - k přeprahu. Když vše vyšlo najevo, obrátila se ze strachu před trestem. Dne její byl obviněním a pocházel z Kletce.

13. - I.

22. - I.

1929

Okresní zastupitelstvo

Dne 22. ledna 1929 konala se ustanovující schůze okresního zastupitelstva a volba okresního výboru vyškých ze zájmu o reformě veřejné správy. Schůze zahájil předseda okresního úřadu a předseda okresního zastupitelstva, okresní hejtmán Karel Křeháček, v nové zasedací síni - řízené z bývalých domů kanceláři bývalého referátu, kamž dal přemést i siceh nabýtel z bývalé zasedací síni Okresního domu, jež přestala nyní zcela opuštěna o holých stěnách. První schůze počala v nové zasedací síni konání kamna, jež toho nebylo lze přemést, umil okresní hejtmán požádati přítomné členy zastupitelstva, aby se shromáždili v malé kanceláři kady J. K. A. Koubka, kde se celá schůze ve stinné místnosti, ale i ve stinné náladě šel, kavičnou hývalé krásné, účelné a nákladně řízené - v pravdě reprezentativní zasedací síni neschvalovali, odbyla. Když vykonali přichlí členové slib věrnosti, byly vykonány volby do okresního výboru a potom přivlasti zastupcové jednotlivých politických stran, má prohlášení a programy. Nejprospěšnější a také nejobratnější byl program strany lidové, její předseda Frant. Hlezina, obchodník v Humpolci, z něhož vyjma me zduřarnění požadavky za řízením důstojných úřadů pro okresní muzeum, již došel problému všeobecného.

14. - I.

1929

Okresní zastupitelstvo členové zvolení

Do okresního zastupitelstva byli zvoleni tyto členové:

za stranu republikánskou:

- Rudolf Halík, restavátor Havelčkovského kraje z Hřivce, č. 111.
- Josef Bělomyslek, domkář z Hrálska, č. 44.
- Vojtěch Kameš, kolník z Koberovic, č. 4.
- Bedřich Zapotočný, kolník z Myletína, č. 4.

za stranu sociálně-demokratickou

- Josef Váček, učitel v Humpolci, č. 599.
- Melichar Matoušek, inspektor pojízdný z Humpolce, 383.

za stranu lidovou

- František Hekina, obchodník z Humpolce, č. 109.
- Josef David, kolník z Větic, č. 9.
- František Kopecký, kolník z H. Rápošic, č. 1.

za stranu čimprleuskou

- František Drahocel, pekař z Humpolce, č. 326.

za stranu národně sociální

- Václav Vondrák, krejčí z Humpolce, č. 367.

za stranu komunistickou

- Jan Mařík, obchodník z Humpolce, č. 99.

Členové jmenovaní vládou:

Členové okresního zastupitelstva jmenovaní vládou: za stranu lidovou

- Bernarda Kratochvílová, žena školce z Humpolce,
- J. D. Bohumír Mastný, katecheta z Humpolce,

22. - I

22. - I

22. - I

1929

za stranu agrární:

- Josef Hruška, řidič učitel ze Semožat;
- František Drozdák, kolník z Bzdíkovské,
- Kamil Čermák, lesní správce z Katiš,

za stranu sociálně-demokratickou:

- Josef Kopač, učitel škol z Humpolce.

Za členy okresního výboru byli zvoleni:

- Rudolf Halík, restavátor v Divčicích;
- Vojtěch Kameš, kolník z Koberovic;
- Václav Vondrák, krejčí z Humpolce;
- Josef Váček, učitel v Humpolci;
- František Hekina, obchodník v Humpolci;
- František Drozdák, kolník v Bzdíkovské,
- Josef Hruška, řid. učitel v Semožatech,
- J. D. Bohumír Mastný, katecheta v Humpolci.

Okresní výbor.

Bratřičský film.

Subvence.

Dne 22. srpna 1929 byl v humpoleckém biografu promítán jubilejní Bratřičský film Společně a práce. - Návštěva byla hojná i z venkova.

Ministerstvo sociální péče poskytlo humpoleckému pipotčinci a opatrovně 4000 Kč národní subvence.

1929

1.
Plukovník Svec

Dne 27. ledna a 28. ledna zakráli humpolčtí ochotníci Meškem tenoreměm hr. „Plukovník Svec“, v němž hlavní úlohu hrál zajišť. stavitel Jindřich Kusal, nikoli až do konce bez vad. Tento hra má určitě vybraninou tendenci proti legionářství, sba část občanstva z divadla s uspořádáním, část - klamě a část legionářů - s rozhořčením. Kázněm obou představení byla četná.

2.
Seberažda

Dne 30. ledna 1920 oběsila se ve svém bytě v Humpolci Emilie Holmeirková, manželka podnikatelského vykonavatele a byv. smolnického plukovníka, ani pro nevhodnětelnou nemoc. Byla dcerou byv. korářišského mistra Hlaváče.

3.
Lidájská schůze

Dne 13. února 1929 konala se v Humpolci lidájská pracovní schůze svolaná Ústředním lidájským svazem, v níž promluví: ředitel polní školy Oskar Pjericina, inspektor zemědělské školy J. Jalaček, lidájský instruktor J. Dočkal, ing. L. Běhal, P. Morávek starosta Větrného Jeníkova Těplov. Oapoledne byla potom exkurse do lidájské kuchyně obchodníka Aufreulta prot. Rozkoš.

27 - I.

30 - I.

13 - II.

1929

1. - 1929

V únoru 1929 byly v humpolckém lihovaru hospodářského družstva zjištěny nedovolené manipulace s lihem, jímž nebyl odpuštěn. Na tomto počínání byl ručasně předseda družstva, učitel polní školy Neckář a někteří humpolčtí obchodníci, kteří nedaněný lih lacino kupovali. Finanční oprava, jež nebyla zjištěna patkala nejprve humpolckého obchodníka Rudolfa Kleina a pokračovala zatkáním: předseda družstva. Předseda družstva dluž. psal ihned 350.000 Kč kauce, druzí viníci takéž příslušné částky, jin Rud. Klein nedal žádných 200.000 Kč a byl proto držen až do konce mčtívání se parbě. - Přílože přiložená částkami byla předa finančním aeráru reprobena - nakazena, bylo vol dalšího stáhání upuštěno. Kleinet Neckář byl na čas suspendován a po skončení celé věci z humpolcké hospodářské školy přeložen do Pardubic.

1.
Lihové podroby

20 - II.

Za popotce krajového svazu v Krušné Hoře byli z Humpolce ustanoveni: Adolf Bartač, tovární úředník v firmě Frank Dohl, František Pěšný, kuchař v Humpolci;

2.
Porotci

za kmety:
Josef Poláček, velkoobchodník v Humpolci, čp. 171.
Norbert Nápravník, klempík v Humpolci, čp. 240.

3.
Kmeti

1929.

1.
Aleš Hrdlička

Okresní zastupitelstvo města Humpolce u-
mesto se na pommě předesátých narozenin slavného
kostáka humpoleckého MUDr. Aleše Hrdličky, kura-
tora antropologického oddělení Národního
musea ve Washingtoně, jemuž se dne 29. března
r. 1869 v Humpolci narodil, poslati jubileantovi
blahopřání a k jeho počti přijmenovati novou
ulici humpoleckou, vycházející z ulice německo-
broské do ulice brachské, ulici Dr. Aleše Hrdličky.

2.
Vladimír Skrovny

Dne 7. března 1929 zastíelil se ve svém bytě
po otěči - p. domě Fr. Dřbala v Rašínově ulici rokář
Vladimír Skrovny ve věku 47 let. Přišel do Hum-
polce dne 27. srpna 1928 po notáři Stanislavu
Dyrovátkovi, jemuž se odstěhoval do Velvar. Byl
robotem a příliš otýlý, což mu vachilo i chůzi,
takže notář Skrovny v posledních dnech z bytu ani ne-
vycházel. Pohřben byl v Turnově. -

3.
Aug. Štokorský

Dne 8. března 1929 zastíelil se v bývalé evangel.
škole plukovník ve výslužbě Augustin Štokorský ve
věku 70 let. Plukovník Štokorský sloužil za Rakouska
v Břuni a ve Vídni. Po příchodu byl přivzat republikou.
Byl robotem a vedl samotářský život. Za Rakouska
byl několikrát vyznamenán. Sloužil dlouho ve vídeň-
ském arsenále. - měl také rád Františka Josefa. -

5. - III.

8. - III.

7. - III.

8. - III.

12. - III.

8. - III.

15. - III.

1929

1.
Pomocná akce.

Okresní výbor v Humpolci postavil se v čelo
lidumilné akce, kterou mají býti v obci humpolecké
podporováni ti, kdož letošními dlouhými a suchými
mrazy byli nejvíce postiženi. Obkátil se tedy se žádostí
o pomoc na přechyžní peněžní ústav a podob-
né osoby a přemohl také sám k tomu účelu 6.000
Korun. Z dárců, kteří žádosti vyhověli, byli: Okresní
hospodářská záložna 5.000 Kč, Městská správa
v Humpolci - 4000 Kč, Livnotaušská záložna 1.500 Kč,
firma Bratři Toklové 1.000 Kč, Pivoz Štokorský a
syn - 1090 m látky. -

Ministerstvo zdravotnictví přemohlo na star-
bu městského průvodu v Humpolci 15% stavbního
nákladu r. j. 492.000 Kč.

Okresní muzeum v Humpolci zúčastnilo se ka-
ždé Svatošlavské výstavy v Praze a zapůjčilo na ni ze
svých sbírek dva obrazy - malované muzeum - z pra-
govu zpěváckého spolku humpoleckého - Sv. Václava a
znak města Humpolce.

Dne 15. března 1929 zemřel v Humpolci po dlou-
hé a trapié nemoci - tuberkulóze - Václav Vašků, ma-
jitel domku a mechanické dílny - také jako oběť přetové
vátky. Závěteč nemocí přiměl si 12 vojny.

2.
Subvence.3.
Kytava.4.
Václav Vašků.

1929.

Krise textilního
průmyslu.

Krise textilní továrny firmy Emerici Ditz, její majiteli jsou německí továrníci a Vídně - firma Vilem Beck a synové - stala se v posledních letech opět předmětem jednání okresního úřadu, jehož iniciátorem byl okresní hejtmán Karel Řeháček, - a městské rady. Skutečnost, že továrna již plně čtyři roky nepracuje, jest bolestnou otázkou zdejších dělníků, které přišlo o státní práci. Při normální zaměstnanosti vyplácel podnik týdně na mzdě dělníků přes 40.000 korun. Jest proto pochopitelné, že o krizi její se zájem všeobecný. - Továrna tato vydělávala se zájmu i po značné míře. Největším zájmem v roce 1923, Koncem Becků, k nimž zájmy továrna také patří, měl přes 60 milionů Kč dluhů. Vše tato stala se zcela nepochopitelnou. Příčinu tohoto úpadku přičítaly se všeobecně německo-řakouské orientaci majitelů koncernu, kteří ani v republice československé nevěřili a podle toho řídila se jejich finanční-hospodářská orientace. Byly to jistě v republice vydělané miliony, již byly vynaloženy na spekulaci ve Vídni i jinde. Byly snad přičiny úpadku i jinde, ale jisto jest, že pauze navržená - prosovi kapitálem republikou poskytnutými a snad i bezúspěšným prokázala se v úplném neúspěchu, protože se ukázalo, že by vláda republiky nemohla jim tak v lehkém rozhodnutí - vynaložit šest milionů na pauze prokázat, o jejím zachránění se pochybuje.

15. - III.

24. - III.

29. - III.

1929.

Chrámový sbor v Humpolci v rámci slavnosti Svatoclaudijských karpíval na květnou neděli dne 24. března 1929 o 7. hodině večerní v děkanském kostele staročeské oratorium Golgota od V. U. Hausmanna.

Koncert chrámový.

Dne 29. března 1929 dosáhl náš plavý proslulý humpolecký MUDr. Aleš Hrdlička, kurátor antropologického oddělení Národního muzea amerického ve Washingtoně, padesátilet věku. Jeho přiležitosti pověřili jeho krajané humpolečtí, ale také předeký svět český v Praze, aby našemu proslulému vylopořili své nejupřímnější blahopřání. Městská rada humpolecká zaslala jubileantovi blahopřejný list s pozdravem a nápěvě v Humpolci a přimenovala jednu z nových ulic - ulici Aleš Hrdličky, Musijní společnost zaslala přemenné blahopřání a česká univerzita Karlova v Praze uspořádala zvláštní slavnost, zaslala Hrdličkově promětnou desku a vydala zvláštní publikaci vědeckou - českou a anglickou k uctění narození Hrdličkových. Skoro všechny větší české časopisy přinesly slavné články s oceněním Hrdličkových předků o antropologii. Humpolecké časopisy Hlasy od Želivky a Zelení přinesly od přátele této kroniky obšírné články o životě i zásluhách Hrdličkových s proslavěním slavnostem i jeho podnikatelského domku, jímž byl ofotografován ještě dříve než byl obřím.

Aleš Hrdlička.

1929

1.
Aleš Hrdlička.

MUDr. Aleš Hrdlička narodil se v Humpolci dne 29. března r. 1869, v malém domku v ulici dříve Na Americe, nyní Wilsonově, v čísle dves již zbořeném. Brzo po narození přestěhovali se jeho rodiče na Lichpil, kde strávil malý Aleš své mládí. Otec jeho slul Maximilian a byl knihlákem a pocházel z rodiny souběžné jako syn Jana Hrdličky. Matka jmenovala se Karolína; byla dcerou Karla Wagnera, mistra truhlářského a matky Josefa, pozemě Melicharové. - Hrdlička směnka Jana Hrdličky - Anastazie byla v Humpolci velmi dobře známou porodem babičkou; byla pozemě Křivová. - První vzdělání nabyl Aleš na obecní a měšťanské škole humpolské. Vedle toho učil se latině a řečtině na humpolské faře u pátera Ludolfa Pijéhocha, tehdy kaplana. Měl se Hrdlička po práci poděti státi knězem. Když mu bylo 12 a půl roku, šel Aleš se svým rodiči do Ameriky, kde se v počátku dosti těžko probíjel životem. Pracoval nejprve při výrobě tabáku a doutníků a teprve v 18 letech, když se byl dobře naučil anglicky, šel na studium. Největší náklonnost měl k přírodním vědám a proto se věnoval nejprve medicíně a konečně antropologii. Když vystudoval, stal se lékařem a začal lékařskou praxi v New Yorku. Ale jeho konky vedly jej ke studiu dalším. Vzdal se bez lékařství a věnoval se antropologii. Vydal se na vědecké cesty do Evropy, pobyl v Paříži, ve Švýcarsku, v Německu, v Čechách,

29.-9.

1929.

v Holandsku, v Anglii a Škotsku. Když se vrátil do Ameriky, věnoval se již zcela činnosti vědecké a po bratřím přispěvování na výzkumných pracích v New-Yorku dával se badání antropologickému na dalších cestách. Nasledovala cesta na cestou. Pobyl na jihovýchodě americkém, v Mexiku a v. 1903 prozkoumal všechny indiánské kmény v jižní části státu Mahu a Coloxa a mexickým státem Michoacan, Colima a Morelo. Na těchto cestách naučil se mluvit španělsky. Roku 1903 povolan byl do Národního muzea ve Washingtoně, aby tu založil nové oddělení fyzické antropologie, které podnes řídí. Dr. A. Hrdlička velmi vydatně přispěl ke zvelebení Národního muzea ve Washingtoně, neboť jeho přičiněním staly se kamni obřady antropologické nejprvejšími světla. Zde založil H. také první odborný antropologický časopis „The American Journal of Physical Anthropology“ a dále podnikl studijní cesty do všech států Ameriky, do Evropy, Evropy, Asie, Austrálie, na Japonsko, do Afriky a na Aljašku. - Dr. A. Hrdlička je také nejen v přátelském styku, ale i v ustanoveném styku vědeckém se svou vlastí a učenci českými. Zapravid velmi často i do Prahy, kde již několikrát přicházel. Značnou část svých úspor věnoval vědě a badání antropologickému ve své staré vlasti řízkem madaecce při universitě pražské. - Za vědecké zásluhy dostalo se

1929.

mus již mnoha významem. Hrdlička jest členem České akademie věd a umění v Praze, čestným doctorem pražské university, byl proctěn alatom medailí Fluxleyovou v Anglii, nejvyššího proctou, která se udílí jenom nejproslulejším mužům vědeckého světa. Je členem celé řady učených společností amerických, dopisujícím členem různých zahraničních společností vědeckých, byl profesorem antropologie na universitě George townské a je autorem mnoha vědeckých prací, které vydává vědecký ústav Smithsonian Institution ve Washingtoně. - Je mužem prosté myslí, upřímného českého srdce, pravý vědec světového jména, mecenáš a přítom pelice skromný. Okázalostí nemiluje. -

Čsl. národní socialisté
A. Hrdličkovi.

Organizace českobosenských národních socialistů v Hampolce dala vytisknouti krásné ale jednoduché písmo P. M. Hrdličkovi tohoto znění a poslala mi je do Washingtonu:

Váženému panu prof. P. Aleni Hrdličkovi,
řediteli antropologického odd. Národního muzea,
Washington, D. C.
Smithsonian Institution.

Vážený pane!

Dovolu, abychom v den Vášich dědeských narozenin s my, organizace Čsl. národních socialistů

1929.

v Vašeho podíste Hampolce, připojili se svým upřímným přáním v kruh Váš blahopřejících.

Ime brati, že muž, jehož práce bucht' úctu a obdiv celého kulturního světa, měl kolečku Svoji v našem městě a národu našemu máleží.

Ime Vám usrdnala pdečni za pomoc, kterou jste národu Svoimu v jeho úsilí o dobrou státní pamotaknosti ve světové válce v druhé plaski Svi poskytl.

Přejeme Vám ještě mnoho let úspěšné práce!
V Hampolce dne 29. března 1929.

29. III.

29. III.

Anthropologický ústav Karlovy university v Praze vydal k jubileu Hrdličkovi plamotní spis, jehož redigoval universitní profesor P. J. Matiegla, český antropolog a osobní přítel Hrdličkovi s názvem:

P. M. Hrdlička anniversary volume,
Praga - Prague - 1929. VII. 1-2.

řikem V. a d. Janaty, Nový Bydžov, vydalony četnými obrasy, prodobiznami, rolným domdem Hrdličkovým, jehož ofologu aforal ještě před zboicím písal tel této kroniky - s textem českým a anglickým, s obřemým řivolo písem jubilatovným a pracemi, jež ocetný řásluly Hrdličkovy o antropologii. Spis má 260 stran a byl věnován universitě Svoim, jako k němu přispěli, mezi nimiž je bývalý učitel Hrdličkovi - ředitel Jan Řeháček a písal tel této kroniky.

Pražská universita
Hrdličkovi

1929.

Městská rada
Aloš Hrdlička

Městská rada v Humpolci poslala Pr Alen
Hrdličkové do Washingtonu tento blahopřejný
průjev:

Čís. 978-29 ob.

Slovutnému Panu
p. Pr Alen Hrdličkové,
kurátoru antropologického muzea,
Washington
Sp. St. Americké.

Rada města Humpolce uměla se se své schůzi dne
15. března t. r. vysloviti Vám, slovutný pane, své upří-
mné blahopřání k padesátým narozeninám.

Městská rada připomíná se tímto k celé řadě vě-
deckých a jiných korporací, které chystají se se uctít
toto významné jubileum, jímž šťastna a huda, že
rodák z Humpolce došel svou pětiletou práci tak pře-
stranného uznání a úcty celého světa vědeckého.

Městská rada uměla se též, aby k třicetému letu
mí tohoto jubilea byla jedna ulice v městě nazvána
„Ulice Pr Alen Hrdličky“.

Doufáme, že přijmete tuto naši skromnou počtu
a naše protesty, ale upřímné přání, aby Vám ještě dlou-
há léta sloužilo radou k prospěchu vědecké práce a
ke cti českého národa i celého lidstva a k pouti Váních
spoluvědomců.

Franciska Smítel,
starosta města.

15. - III.

1929.

Pr Aloš Hrdlička zastal městské radě v Humpolci
list tohoto znění:

Aloš Hrdlička
městská rada

Smithsonian Institution
United States National Museum - Washington, D. C.

Hho dne 1929.

Č. radě města Humpolce
a p. Frant. Smítel, starostovi města.

Milí pane!

Šel hlubokou dojat Váším dopisem, který
mne právě došel, takže ani nemusím, jak děkovati. Vše, co
mohl říci jest, že v kopěni jsem dopud vás; že přijímám
pochvu vaši skromně a osobně, a že doufám, bude mi
jednou nějak možno prolečnout mou činnost přijá diti.

Například bude mi možno snad starou
vlast opět navštívit. Pak rád bych zcela osobně a kři
přšel k vám. Zajímavé se made při o vaše školy, nad
něž v mých letech nebylo lepších a o vaše muzeum. Po pře-
pade byl by někdo tak dobrou a napsal mi, jak mi v těch-
to směřech se plouji a mohl-li bych nějak pomoci.

S přáním městů našemu, vám pane sta-
nosto osobně a celé ctě Radě vaší, všeho dobrého,
zůstávám váš

Aloš Hrdlička.

4. - 4. -

1929.

Musejní společnost
M. Hrdličkovi

Musejní společnost pro okres humpolecký
zaslala P. Alši Hrdličkovi do Washingtonu
takéž blahopřejný prýjev, na nějž se jí dostalo
z ruce předsedové tohoto listu:

Smithsonian Institution

Washington.

P. Jan Kopač,

14. dubna 1929

14. - IV.

předseda Musejní společnosti
v Humpolci.

Milý pane předsedo!

Díky vděčně za vzpomínku. Já přejí
vám společnosti a vám osobně vše možné dobré.

Přímě přičete mi příležitostně nějaké zprávy
o vašem Museu. Snad bych mohl nějak přispěmo-
ci. V krátkce ještě na několik měsíců opět na cestě,
ale s tímto doufám být opět ve Washingtonu.

S upřímným pozdravením
vám všem

Alš Hrdlička.

1929.

2. - IV.

Úterý dne 2. dubna 1929 zemřel v Želivě býva-
lý humpolecký kaplan pater Tomáš Tajovský, mysliv-
nické demonstrátorského řádu. Byl rodem z Papánova
u německého Brodu. Působil jako kaplan v Tivčicích,
v Humpolci, v Mladých Březích. Vyznačoval dobrým
soudem a pousitem s méně majetnými a chudými lid-
mi, zvláště s dělnictvem. Ve svém mládeneckém ptam-
ěnáť štěstím nebyl. Byl veselé myslí a miloval řívat
městský ani vč, než řívat duchovní. Pro svou milou po-
ralnu zůstal si včude dost přátel. Podporoval se svých
stomatých příjmů i umění výtvarné a páni, kde mohl
střípal staré památky. Ve svém bytí měl malé museum,
jichž jednotlivé věci zachránil na předáčk a písemných
zapomenutých koutech kláštera. Pohřben byl v pátek
dne 5. dubna 1929.

Tomáš Tajovský.

11. - IV.

Dne 11. dubna 1929 a i po něm donaly se
v Humpolci opět Dordy k vojku do armády česko-
slovenské. Jindřich se opětně řálováno, že naše
povstala mládež jduci k Dordu neřavila se ani
v republice starych včklivých zvyků. Sčtoli nalobováno
opojných nápojů o Dordy je záležáno, přese o přese
po přese dnech Dordy spatřujeme na náměstí a ulicích
hloučky opilych a hulákařících mladíků až do přemoty
zpilych, kteří s křikem, zpěvem a musicem k Dordu při-
jedou a s hulákařím a řevem od Dordy, opili pracíp se
oprotě do svých domovů. Jistě odporuje včklivosti.

Odrody.

1929.

Rybářský spolek.

Dybařský spolek v Humpolci měl dne 13. dubna 1929 valnou hromadu, na níž prošel o své činnosti tento zprávu: Za poslední rok měl spolek 113 členů, 2 přispívající a 1 zakládajícího členu. Zahájení konal 7. - Zemědělská rada přidělila spoleku 26.260 km² jiker potřeba protočuného, 25.000 km² jiker potřebná a dluhopřehled za náhradu peřížních výloh 500 Kč.

Stav prokladny vylázoval k 1. lednu 1929 hodnotou 2.904 Kč 45 h. Cena práce byla činila 2.988 Kč 50 l., lihu 4.000 Kč, inventář 600 Kč, kauce u společenství zemědělců 490 Kč, úhrnem 11.422 Kč 95 h. - Mnohým předsedou byl zvolen Jaroslav Škorpovský, I. místopředsedou František Barták, II. místopředsedou Rud. Malový; členy výboru Lad. Hmit, učitel; Josef Polák, řed. opravitelny; Joz. Mlýnský, obchodník; Jar. Lešorský, továrník; J. Krátký, řed. továrny; Jaroslav Mašit, obchod.

Přepačiz.

U tomto mčenci sešel se Josef Novák, kolář a domlař z Hřivce s Václavem Tomákem ze Zlčic a popíjeli spolu v hostinci. Tomáček chtěl končiti konč a pochlubil se s penězi Novákovi. Po poludni Tomáček opustil hostince u Čimelého vřela a opěchal k domovu, protože s koupě konč sešlo. Za chvíli však pustil se Novák za ním a dohonil ho v lese ke Hrasňovnu až za hraničnickým borem a šel s Tomákem až ke spálenému smčev. Zde Novák Tomáka přepadl, povlekl na zem a škrtil volaje: „Človče, ty máš peníze, dej je sem.“ Tomáček se však po-

13. - IV.

20. - IV.

IV - 1929

1929.

Pomník
sv. Václava.

dalšího se vyprostiti, vyložil a uchopil útočnickou klobouk a utíkal ke Hrasňovnu. Dotěl u Hrasňovně ke starostovi, kam šel brzo došel i Novák, žádaje energicky na Tomáčkovi vrátiti klobouk. Byl však po výsledku ihned zatčen a dodán z pouti.

Organisace lidové strany v Humpolci usmela se v kánci jubilejních oslav sokolovských zastaviti v Humpolci pochu sv. Václava. Přidala o návrh humpoleckého rodáka Čencha Kosmíka (o návrh na pomník) a pama přidala žádost městské radě, aby bylo dovoleno zastaviti pochu na dolním náměstí před radnicí. Městská rada obžala žádost k projednání kulturního výboru obecního zastupitelstva a k prodání návrhu a dobrozdání. Městský radní Karel Lípa, předseda kulturního výboru, vstal na den 20. dubna 1929 schůzi kulturního výboru, na níž bylo většinou hlasů usneseno navrhovati městské radě, aby návrh prodáný byl zamítnut. Městský radní Emil Hrdlička par návrh na zamítnutí žádosti lidové strany posílil ještě při pomínku, aby náměstí Palackého bylo rezervováno bud' na pomník prezidentu Masarykovi nebo Karel Hrdlička. Městská rada potom se usmela žádost lidové strany zamítnouti.

1929.

Indové v Humpolci.

Ve středu dne 24 dubna 1929 přišli na humpolcký poštovní úřad dva hnědí mužové, na první pohled cizinci a žádali na přítomném plukovi městské opozičelný Pringelhofen, aby jim dal za pětistovými bankovkami drobné. Pluka měl u sebe v kapse 40.000 Kč. Pluka jim rádosti nepřihovněl a dával je na přítomného úředníka dříve část peněz v ruce. Když se však pluka vrátil do opozičelný, upozoroval, že mu schází dvě stohokorunových bankovek, které mu oba cizinci nepokopitelným způsobem odejzili. Nyní nastala po cizincích honba. Oba cizinci přičteli rychle místo na brotslav silnici, kde na ně čekal již již a tři opozičelní. Vstoupili rychle do vozu a ujezdili k Něm. Brodu. Za tři se odchytili se k Okamčici. Humpolcké četnictvo v automobilu dojezdilo až do Něm. Brodu a dříve k Okamčici - a jeho nyní cizincům naproti. Za Dolní Chlístovem se s nimi potkali. Po důkladné prohlídce byli dva, kteří byli na humpolcké poště, zatčeni a doručeni do varby v Humpolci. Pamatka u nich byly nalezeny. V pachatelích byli zjištěni: Ind Melakit Aziz, Mohamedan, 19 roků starý, známý narozený v Petruhradě a příslušný do Kalkuty v Přední Indii a Ind Aboul Ben Suliman, 23 roků, svobodný, narozený v Caribradě, příslušný do Kalkuty. Byli po dosti dlouhé zajišťovací parbě doručeni k seobnícením přezem, je však parbon Dpyrali a byli vyhoštěni z města.

24. - IV.

1929.

Po uvolnění obou Indů přistěhovala se do Humpolce celá skupina žijící s ženami i dětmi a protože přišli všichni nařikali a neměli, kde by se ubytovali, poskytla jim obec přístřeší v radnici. Protože však brzo obtěžovali celé město a žádali upěnlivě o propuštění svých družin a byli usneřitelni a obtěžovali, byli ženy s dětmi vyhoštěni na katastru obce Jiric. Nebylo to však nic platno. Potulovali se celý den po městě, až konečně po propuštění obou zatčených z města odešli.

Po zatčení obou Indů, přišel městský nadstrážník trochu poručí do strážnice, když byli oba Indové na strážnici vyšetřováni. Když je spatřil, zvolal nadstrážník na jednoho ze nich: „A ty kluku černá z Újplanic, já tě znám, já tě měl už mnohokrát v práci.“ Zatím se za chvilu přesvědčil, že se mylí, a že z Újplanic nebyli.

25. - IV.

Udělatelství sbor města Humpolce pořádal dne 25. dubna 1929 o 8. hodině večerní ve Společném domě přednášku v pohřbivárně zchem se 120 světlými baronými obraty kamatorii, zpopelnovařského zařízení, kolumbarii, popelnecových hájů a pomníčků. Promluvil tajemník spolku Krematoria z Prahy. Ústup byl polný.

Žertovná příhoda.

Přednáška
o pohřbu zchem

1929.

1.
Škola pokračovací.

Dne 30. dubna 1929 ukončen byl na zdejším pokračovací škole čtyřicátý roční školní rok. V posledním školním roce 1928-1929 měla pokračovací škola tři třídy postupné, pětich s pobočkami a 14 oddělení odborných. Vedle ředitele Josefa Kopače působilo na škole jedenáct učitelů, z nichž jest 5 učitelů školy měšťanské, 3 učitelé školy obecní a 3 učitelé mistrů praktické. Mjделе na zdejším škole působí: Vincenc Kameš - 38 roků, Josef Kopač - 25 let, Bohumil Reif - 23 roků, Ladislav Krot - 16 let; Jaroslav Maršál - 11 roků, Josef Vacek - 7 let; Eugenie Šuchomelová - 6 roků; Jan Malát - 5 let; Josef Zabloudek - 4 roky, Jaroslav Krot a Emanuel Záhřano - jeden rok. - V tomto školním roce bylo zapísáno celkem 197 žáků a 46 žaček; úhrnem 243. - Do konce šk. roku zůstalo 222 ž.; 180 hochů a 42 dívky. Průměrem zkolovilo 217 žáků; nebylo trváno pro špatnou docházku 5 žáků. Celková docházka vykazuje za šk. rok 14.37% hochů zaměstnaných, 85.63% nezaměstnaných. Nejlepší docházku mělo oddělení odborného učení žimosti oděvních v I. ročníku - 91.80%; nejhorší docházka byla v odborné nauce o motorech ve III. r. - 77.44%. V ostatních třídách a odděleních pohybovala se docházka kolem 80%. Osvětní náklad na gymnázium její celý hradecký stát, činil 16.611 Kč 50 h. Věcný náklad 3.722 Kč 43 h.

30.-IV.

1929.

Prostředky poskytl: země 3.000 Kč; Mas humpolecký 1000 Kč; Obchodní a žimostenská komora v Praze 450 Kč, žimostenská proleciustva 994 Kč, zásko na příspěvech 2.404 Kč. Podle průmyslových skupin bylo žáků žimosti stavebních 23, ž. mechanicko-technických 31, řemesel německých 29, chemicko-technických - 1, právních 28, oděvních 60, obchodních 31, žimosti různých 19. - Ve školním roce gymnázium se ve školních dnech - mimo sobotu - celkem ve 54 hodinách týdně od 1. října 1928 do 30. dubna 1929 - a ve 20 hodinách zdravotní cvičení.

Dne 30. dubna 1929 jmenoval prezident republiky est. Dr. J. G. Masaryk dr. Jana Auerhana prezidentem Státního statistického úřadu. Dr. J. Auerhan nastupuje tak na místo uprázdněné resignací prof. dr. Františka Weyra. Dr. J. Auerhan narodil se v myslivně u Skály na německo-brodské pomezí, kde jeho otec byl nadlesním na naslačím statku Skakovském. Studoval na gymnasiu v Německém Brodě a již jako student zajímal se o lidovědu. R. 1898 vstoupil na českou universitu a byl r. 1904 promován na doktora práv. Roku 1906 byl přijat do služeb zemského statistického úřadu v Praze. Po jeho zrušení byl povolán r. 1919 jako odborný rada do Státního úřadu statistického, v němž hned v počátku byl náměstkem prezidenta. Byl jest také předsedou Státní statistické rady. Dr. J. Auerhan vykazuje bohatou činnost literární v oboru statistiky.

1.
Jan Auerhan.

1929

Norbert Benes

Uvědomil jsem před velikonocními svátky od-
stěhoval se z Humpolce starostou děkan humpolecký
P. Norbert Benes - za faráře do Ml. Březí, kterážto
fara kromě P. Gilberta Kříkavy se upráznila. Pře-
místěním stalo se na vlastní žádost děkanem, ač vedle
toho nezaujímal nikoho a o tom, že děkan utrpěl
sám ošud v litovské aféře jako člen správní rady a
Humpolec opustil - rovněž po klicku - na venkovské fare.

Zbytky hlavního oltáře

Po odchodu humpoleckého děkana nalezeny
byly na půdě děkanské zbytky bývalého hlavního oltáře
z kostela sv. Mikuláše - čtyři sochy větrů - říkané a
čtyři sošky mužů, něchých žusé a ve velmi pěšlém stam.
Byly sem přeneseny z kostela, když do hlavního chrámu
přivřen byl nový hlavní oltář. Popisovaný ikonizár -
jako konzervátor ministerstva školství a národní osvěty
pro politický úřad v Praze, upozornil na tuto věc
státní památkový úřad v Praze, aby zbytky hlavního
oltáře mohly být uschovány v místním Obřadním
muzeu, k čemuž po dlouhém jednání po nastolení
nového děkana P. Stanislava Jirůka, býv. faráře ji-
fického konečně došlo. Všechno ostatní z bývalého
hlavního oltáře bylo již dříve po kouzku spáleno. -
Ukaz tento vědci z velmi malého popozumění ochráně
památek. Samé eukové věčné lampy, jen visela před hl.
oltářem, byla svého čam provolána souborněmu sběrateli
staročinnosti MUDr. J. Jiráskovi a Dvazena z Humpolce do
Chrudimě. -

1929

MUDr. Jaroslav Kašpar

III - 1929

5. V.

Dne 5. května 1929 zemřel v Humpolci býva-
lý primář nemocnice, městský lékař a čestný měšťan hum-
poleccký MUDr. Jaroslav Kašpar - ve věku 81 let. Naro-
dil se dne 19. května 1848 ve Starostině, v severovýchod-
ních Čechách, studoval v Praze a v r. 1874 zahájil svoji
lékařskou činnost v Humpolci, kde byl několik let se poli-
ci ob. zastupitelstva dne 11. září jmenován městským lékařem.
V r. 1878 stal se primářem odpoč. městské nemocnice, její
byla později proměněna v nemocnici okresní. Za své ne-
spěšné zásluhy byl v r. 1906 dne 1. února jmenován
čestným měšťanem humpoleckým. Za řádnou byl
sám jmenován zlatým záslužným křížem s korunkou.
V Humpolci zanechal po sobě několik památek jako lé-
kař - lidumil, jenž léčil mnoho zdarma a mnoho svým
úměrem. Znal doprobozna za svého dlouholetého pře-
stvení - věchný zdravotní poměry obem i jednotlivci.
Byl na všech stranách celého okresu velmi oblíben
a požíval neomezené důvěry a lásky - bohatých i chudých.

1929

1.
Josef Krejčí

Dne 8. května 1929 zemřel veterán - učitel Jozef Krejčí, zeměpisce, pedagog a spisovatel, otec statistika Dobroslava Krejčího, univerzitního profesora a hudebního skladatele Miroslava Krejčího, jež byl kdysi také učitelem v Humpolci. Narodil se 13. října r. 1844 v Předimítě. Od r. 1905 žil na Ppochůvce v Praze. Byl znám jako skladatel učebnice Zeměpisu a upravitel českých školních map.

2.
Selská jízda

Dne 12. května 1929 konala se v Humpolci oslavní schůze selské jízdy okresu humpoleckého v hostinci u Hrušů. O významu a úkolech selské jízdy promluvil poslanec Národního shromáždění Josef Honzl z Líny.

3.
Koncert

Téhož dne uspořádal zpěvácký spolek Čech a Lech v Humpolci ve Spolkovém domě hudební a pěvecký koncert.

4.
Krupobití

Ve stejném dne 22. května postižena byla obec Mlýčtin v okrese humpoleckém katastrofálním krupobitím a bouří, jakých nebylo v obci pamětníka.

5.
Oslava R. Štefanika

Uzdělávací sbor města Humpolce, Dvočka Jednoty čsl. obce legionářské a Dvočka Svazu čsl. důstojnictva uspořádaly na paměť 10. výročí smrti generála Štefanika slavnostní večer spojený s přednáškou o R. Štefanikovi, již předsedl kapitán franc. legie František Mareš a doprovázel zpěvný zpěvácký spolek Čech a Lech.

8.-V.

12.-V.

12.-V.

22.-V.

23.-V.

31.-V.

3.-VI.

7.-VI.

1929

Kuchařov

Dne 31. května 1929 svolila městská rada ke zbourání starého hostince na Kuchařově, kde vzala v Humpolci svůj vznik strana sociálně - demokratická, aby tu mohl být vystavěn opořkový dům a divadlo strany komunistické, jež tento hostinec koupila a zamýšlela vystavět tu Lidový dům.

2.
Karel Zelený

Umělecká družina mistra Karla Zeleného uspořádala v Humpolci ve Spolkovém domě v době od 3. do 8. června 1929 řadu divadelních her.

3.
Rozhodnutí komitétu pomníkoveho

V červnu 1929 rozřešil se Komitét pro postavu pomníku padlým vojákům v Humpolci ukončiv svůj úkol postavou a odhalením pomníku na Dvorské náměstí a vydal veřejně věst ze své práce. Ustanovil příjmy komitétu činily 65.861 Kč 56 h, jež byly úplně vyčerpány. Předsedou komitétu jest táborový pochař Rudolf Kates, jež vyšel ze povstání jako vůdce. Postavou pomníku stalo se společenství prací Musejní společnosti pro okres humpolecký a Dvočky jednoty čsl. legionářů, jejížá správní výbory zvolily komitét. Předsedy, kteří se se funkcí stídali, byli: Jozef Kopač, předseda školy, pisatel této kroniky, MUDr. Jozef Lomský, okresní lékař a Rudolf Šlezák, učitel v diákonově kontrole. Činnost komitétu počala ustavením dne 6. února 1923 a skončila tímto veřejným vyhlášením v červnu 1929. Město a veřejný dobrotivý prací byly uloženy do odvození mnoha.

1929.

1.
Jan Šimček, notář

Dne 17. června 1929 počal v Humpolci úřadovati nový notář Jan Šimček, bývalý vládní komisař města Brandýsa nad Labem a náměstek notáře v Praze Králové, Pelhřimově a v Polné.

2.
Srotoráčlarstva akademie

Srotoráčlarští sjezd v Humpolci uspořádal v sobotu dne 22. června 1929 ve Spolkovém domě slavnostní akademii na paměť tisíciletí mrtvého sv. Václava, při níž účinkovali: zpěvácký spolek Čech a Lech, občanský sbor a jako host profesor Karel Duda.

3.
Nová Sokolovna

Dne 29. června 1929 byla slavnostně otevřena nová Sokolovna v Humpolci ve Wilsonově třídě. Slavnost byla zahájena tělocvičnou akademií dne 28. června 1929 ve Spolkovém domě, jímž býval dříve Sokolovna. V sobotu dne 29. června konala se potom slavnost vlastní a po ní veřejné cvičení jednoty. Večer byla ve Spolkovém domě vesnice. Otevření sokolovny zúčastnili se také hosté cizí.

4.
Sporitelna městská

Dne 30. června 1929 byla v Humpolci slavnostně otevřena nová budova městské spořitelny vystavěná na místě bývalého okresního soudu, dříve městské radnice na náměstí Palackého, v ulici městské radnice. Stavbu budovy projektoval inž. architekt Čeněk Muzil z Jičína, stavbu provedl stavitel Jaroslav Kytýř z Humpolce. Společný sjezd věnoval v jubilejním roce 1928 - 70 tisíc korun na dobročinné a humanitární účely.

17.-VII.

15.-VII.-1929.

22.-VII.

29.-VII.

30.-VII.

1.-VII.

4.-VII.

1929.

1.
Stavba rodovodu

U mění červenci 1929 počala v Humpolci stavba městského podniku, aby dokončeny byly práce počaté již také před válkou. Práce přípravné a stavební, ať na mezní píci, byly již vykonány. Nyní počaly práce v rozvodové síti v městě a stavba domu vodojemů pod lesem u Dillavské píluce. Obec najala větní posel dělnictva, aby práce do příjmy byla skončena a přepřela volnou dopor nad práci městskému radnímu Jozefu Krčivovi.

2.
Josef Krčil3.
Četnická stanice

Počátkem měsíce července 1929 nastěhovala se do opuštěných místnosti v prvním patře okresního domu - po úřadování bývalé okresní správní komise - místní četnická stanice, které místnosti tyto pronajal okresní hejtmán, nezřádaní předsedou svého spolku okresního zastupitelstva. Protože pronájem zemským úřadem takto schválen nebyl, musilo být pronájemci předběžně schvázeno okresním zastupitelstvem, jemuž nebylo ničeho jiného, než pronájem schváliti, když mlouva byla již sjednána a stanice četnická v okresním domě již bydlela. - Pronájem úřadoven bývalé okresní správní komise nedošel v městě ještě proklamován. - Místnosti byly pronajaty za roční nájemné 6000 Kč na dobu pěti let.

4.
Viceřice

Dne 4. července 1929 přikvapila nad našimi krajinnými stránkami pochůzka provázená kompani a hajavcem. Největší škody byly způsobeny v lesích a na pláncích stromů a keřů. S mlýna Jankova na Dápské píluce byla smetena celá stěcha i s předními.

1929.

1.
Husova starost.

Slavnost Husova konala se letošního roku dne 5. července na Dvůrkově náměstí, proti dobovskému rybníku - za městem u ohně. Občerstvo přemáždilo se před večerem na náměstí a zde v naprotím křížku vyobrazilo pozorně před školou katolického faráře Rudolfa Malovského. Po ní následovaly hudební sbory převahou městskou hudbou řízením kapelníka Karla Příbořského. Slavnost vyzněla důstojně.

2.
Dětský den.

Dne 15. června 1929 uspořádaly děti obecní a měšťanské školy s hudební školou kapelníka Karla Příbořského ve Společném domě dětský den s pestrým xřevním, hudebním i recitačním programem se prospechy Zemské i Občasní péče o mládež.

3.
Akademie.

Dne 22. června 1929 byla akademie Svatovítská.

4.
Nová ulice

Občasní zastupitelstvo ve své schůzi konané dne 26. srpna 1929 usudilo se zakoupiti pozemek v prodloužené budovně ulici Arnošta Příbořského vedle chlapecké školy a otevřítí přístavní jarní ulici spojující Wilsonovou třídu s ulicí Legionářů.

5.
Pokusná škola.

Před samým začátkem školního roku - v posledních dvou měsících srpna přišla do Humpolce telefonická zpráva, že ministerstvo školství a národní osvěty povolilo, aby chcem 1. září 1929 mohly býti v Humpolci otevřeny dvě nové odborné živnostenské školy pokračovací: odborná živ. škola pokračovací pro řemeslníky s oddělením pro muší i ženské kříže a Dvorná živnostenská škola pokračovací pro řemeslníky potravni a kuliče se samostatným oddělením kupačským. Školy byly otevřeny a řízení jejich převzalo ředitelství obecní živnostenské školy pokračovací Jozefu Kojáčovi.

5. - VI.

1. - IX.

15. - VII.

1. - IX.

22. - VII.

26. - VIII.

1. - I.

27. - VIII.

1929.

1.
Pokusná škola

Dne 1. září 1929 byla otevřena v Humpolci jednotná diferencovaná škola pokusná - kreslařská. Žáci a žáčky vstupující do prvního ročníku školy měšťanské, byli rozděleni ve tři pobočky: humanitní (s latinou), technickou a praktickou a učitelé jejich jmenování říditele ze školy měšťanské i dívčí. Řízení školy převzali ředitel Jozef Kojáčovi. - Novinkou bylo, že učební hodiny na ni mají jen 45 minut.

2.
Nové školy pokračovací.

Ministerstvo školství a národní osvěty povolilo, aby chcem 1. září 1929 mohly býti v Humpolci otevřeny dvě nové odborné živnostenské školy pokračovací: odborná živ. škola pokračovací pro řemeslníky s oddělením pro muší i ženské kříže a Dvorná živnostenská škola pokračovací pro řemeslníky potravni a kuliče se samostatným oddělením kupačským. Školy byly otevřeny a řízení jejich převzalo ředitelství obecní živnostenské školy pokračovací Jozefu Kojáčovi.

3.
Frakříž, strážník

Dne 1. října 1929 přišel do Humpolce občan domovatel František Kríž, bývalý městský strážník, jemuž byl předány humpolecký průhledník. Ale protože mu čestně nešlo, odstoupil do služeb obecních. Byl dosti řečný a dovedl často dobřím způsobem opřít se bezstarostně obecní vyhládku, kterou ještě buď novějším uváděl ve zvánost. - Humpolecké průhledníky a domovní čísla vřelých budov humpoleckých znal z paměti.

1929

1.
Nový časopis

Spoluzredaktor místního časopisu strany od Želivky J. F. Olša upoujel z této redakce a založil nový místní časopis nazvaný Humpolecký týdeník, jemuž měl sklon k politické straně činnosti - obchodní. Jeho první číslo vyšlo dne 4. října 1929.

2.
Antonie Bílá

Dne 8. října 1929 zemřela po krátké nemoci vdova po bývalém řádném odborném učiteli rajčíně volnické školy Václavě Bílé - Antonina Bílá, jež bývala velmi činnou ve všech směrech ženských společenství, ve společenství humanitních a zúčastnila se i hrdlivě vyživovaní péče o mládež za doby světové války. Pohřbena byla občanskou.

3.
Volební ruch

Měsíční říjen 1929 byl měsícem volebního ruchu. Volby do Národního parlamentu a do senátu rusky do jiných klíčových míst hojnost ruchu. Všechny politické strany volávaly své volební schůzky do Humpolce a některé strany politické započaly velmi hojně i na humpoleckém venkově za agitací. Nejhojněji na venkově (na venkově) prosazovala si strana lidová, jež pronášela k svým cestám nejmodernějšího prostředku do pravého - automobilu.

4.
Fr. Petrovický

Dne 18. října 1929 konala se schůzka čl. strany národně demokratické ve Společném domě, na které mluvil poslanec František Petrovický.

4. - X.

20. - X.

8. - X.

25. - X.

26. - X.

X - 1929

10. - X.

18. - X.

1929

Dne 20. října 1929 pořádala volební schůzka na Kocoušku strana lidová, na níž mluvil P. F. Noček, ministr pošt a které osobně zúčastnil se i okresní hejtmán Karel Šeháček.

1.
Volební schůzka

Strana sociálně demokratická pořádala volební schůzku v Dělnickém domě dne 25. října 1929, na které mluvil redaktor Práva lidu.

2.
Volební schůzka

Dne 26. října 1929 svolali volební schůzku komunisté do Lidového domu na Kuchařov. Tato strana agrární, činnostenská a národně sociální konaly své volební schůzky, ale žádná z nich nevybočila z mezí slušných mravů.

3.
Volební schůzka

Na schůzce okresního zastupitelstva konanou dne 10. října 1929 byl předložen k dodatečnému schválení návrh na pro najmutí místnosti v Okresním domě, jež bývaly dříve u Kuchovani, humpolecké četnické stanice, ačkoli stanice četnická byla již dávno v domě nastěhována. Návrh byl všeobecně schválen, protože již nebylo možno jinak tuto věc řešiti. Byla však při tom ižní klauzura schválena resoluce, jež navrhl člen zastupitelstva řed. Josef Kopač, aby vyklázková zasedací síň v Okresním domě byla zase uvedena do původního stavu. Usnesení toto stalo se na žádost městské rady, Musjíni společnosti i jiných humpoleckých korporací kulturních, které těžce ardují bývalé krásné zastání přinejmenším strádaly.

4.
Pronájem Okresního domu

1929.

1.
Volby
do Národního
shromáždění:

Volby do Národního shromáždění a do senátu
konaly se v neděli dne 27. října 1929 za úplného a ničím
narušeného klidu.

2.
Výsledky
v městě Humpolci.

Výsledky v Humpolci byly tyto:
do Národního shromáždění

strana republikánská (agrární)	hlasi	179
" zimostruská		368
" národně demokratická		262
" lidová		606
" sociálně demokratická		605
" národně sociální		403
" komunistická		360
" liga proti vázaným listinám		20

do senátu:

strana republikánská	hlasi	156
" zimostruská		372
" národně demokratická		277
" lidová		556
" sociálně demokratická		564
" národně sociální		360
" komunistická		316
" liga proti vázaným listinám		21

1929.

27. X.
Výsledky voleb do Národního shromáždění
v obci humpolecké:

strana republikánská	hlasi	4 839
" komunistická		1 086
" národně sociální		916
" sociálně demokratická		2 140
" národně demokratická		351
" liga proti vázaným listinám		50
" lidová		2 776
" zimostruská		869

do senátu:

strana republikánská	hlasi	4 255
" komunistická		951
" národně sociální		810
" sociálně demokratická		1 881
" národně demokratická		323
" liga proti vázaným listinám		-
" lidová		2 545
" zimostruská		796

2.
Výsledky voleb
v okrese
do Národního shromáždění

do senátu.

1929.

1.
Oslava 28. října.

Oslava 28. října 1929 byla se za účasti všech
potulových hospodářství ve Spolkovém domě v neděli dne 28.
října 1929. Slavnost zahájil starosta města František
Smýtek, načež slavnostně řeč pronesl ev. československý farář
Dudřák-Makovský. Slavnostně schválil zákonem opět starosta
města.

28.-I.

8.-XI.

2.
Protest.

Městská rada v Humpolci, Muzejní společnost pro
okres humpolecký i jiné kulturní společnosti v Humpolci předaly
okresnímu zastupitelstvu v Humpolci písemný protest proti
zrušení zasedací síně v Okresním domě a zároveň i žádost,
aby bývalá zasedací síň Okresního domu byla opět uvedena
do bývalého stann. Protest tento byl poslán Okresnímu úřadu
a uveřejněn ve všech krajských listech, jičto o zasedací síň
byl zájem veřejný.

15.-XI.

10.-XI.

Uvoz na 10. listopadu ptoukali se neuvážími
pachatelé do brámy elektroodluhita J. Chod v Láňnově
ulici a odvezli mu zde kůrné zboží v ceně asi 3000 Kč.

2.
Loupež.

3.

Zimní hospodářská
škola.

Okresní výbor v Humpolci ve své schůzi dne 7. listo-
padu 1929 se usnesl požádat o svolení, aby při zrušení rolnícko-
hospodářské školy byla zimní hospodářská škola.

7.-XI.

14.-XI.

Rádný rozpočet okresu humpoleckého na rok 1930
vykazuje potřeby - - - - - 2,500.000 Kč.
Mimořádný rozpočet - - - - - 8,000.000 Kč.

4.
Rozpočet okresu.

4.

MUDr. Václav Baštl.

V této schůzi okresního výboru byl jmenován
v úřadu veřejné nemocnice humpolecké sekundárním
lékařem MUDr. Václav Baštl z Prahy, na místo rezignovaného
MUDr. Mil. Kóniga, jímž byl jmenován okresním lékařem
v Ledci.

7.-XI.

8.-XI.

Humpolecký průmysl postihla opět značná krize.
Dělnická obchodní firma J. Kolm a syni odlehla menšá-
ní soudní vyrovnání. Humpoleckí podnikatelé jím doti
postihání - úhrnnou pohledávkou 442.000 Kč za zboží,
které bylo firmou Debránsko koncem srpna, v září a v říjnu.
Věřitelé nabízejí 40%. Sch.Deb činí 411.759 Kč 95 h.

5.
Úpadek.

1929.

1.
Moš Hrdlička.

Denní noviny přinesly zprávu, že Dr. Aleš Hrd-
lička z Washingtonu vrátil se právě opět z vědecké cesty
na Aljašku, kamž se byl v létě vydal za účelem vyšetření
cesty obyvatel přirovní Ameriky - a Ázie.

Uvoz na 10. listopadu ptoukali se neuvážími
pachatelé do brámy elektroodluhita J. Chod v Láňnově
ulici a odvezli mu zde kůrné zboží v ceně asi 3000 Kč.

Státní památkový úřad v Praze rozhodl na zá-
dost Muzejní společnosti a na doporučení konservátora po-
litického okresu humpoleckého Josefa Kojáče, aby zbytky
Uamého oltáře z děkanství kostela, nalézající se na
přídě děkanství, byly uloženy do Okresního muzea v Hum-
polci.

3.
Zbytky oltáře.

Rádný rozpočet okresu humpoleckého na rok 1930
vykazuje potřeby - - - - - 2,500.000 Kč.
Mimořádný rozpočet - - - - - 8,000.000 Kč.

4.
Rozpočet okresu.

Humpolecký průmysl postihla opět značná krize.
Dělnická obchodní firma J. Kolm a syni odlehla menšá-
ní soudní vyrovnání. Humpoleckí podnikatelé jím doti
postihání - úhrnnou pohledávkou 442.000 Kč za zboží,
které bylo firmou Debránsko koncem srpna, v září a v říjnu.
Věřitelé nabízejí 40%. Sch.Deb činí 411.759 Kč 95 h.

5.
Úpadek.

1929.

1.
Nález rezavců.

Dne 20. listopadu 1929 našli dělníci zaměstnaní kácením lesa na dřevěném nálezu u Vrákova mlýna ve St. Hájích nálezy starých mincí. Jedná se o kolony - počtem 13 - pocházející všechny z doby počátku třicetileté války. Celý nález byl získán pro Okresní muzeum.

2.
Schůze školní.

Pokusná diferencovaná škola měšťácká povolána na den 29. listopadu 1929 všechny rodiče žákův školy diferencované, aby je seznámila s účelem i cestami této nové školy. Káseť se strany byla hojná.

3.
Městský vodovod.

Dne 29. listopadu byly skončeny letošní práce na městském vodovodu. Doložena byla celá rozvodná síť po městě až i s samostatným skupinám domův za městem a dohořevny dva velké vodojemy pod lesem u žilavské silnice. Práce šla velmi zdatně ke předu jednak proto, že podnikatelství najalo hodně dělníků a kaseť, že počasí příznivé bylo starší velmi příznivé. Teprve po skončení prací přišly dříve a s tím po městě spousta bláta, jako nikdy v Humpolci kolís nebývalo. Ale dostala dobře vody a úspěšné zakončení prací rozvodných práce jen uměly jednotlivé hlasy stěžující si na velké bláto. - Na jaře budou práce úplně skončeny a rozkopané terény urovnány. Znárodním zasluhou o úspěšné a rychlé skončení těchto prací měl neúnavný městský radní Josef Kečel. - Po úplném skončení - bude prohlášen a zpráva zveřejněna. -

20. XI.

5. XII.

29. XI.

29. XI.

16. XII.

12. XII.

1929.

1.
Odbor
Národohospodářského
sboru.

Dne 5. prosince 1929 ustaven byl v Humpolci Okresní odbor Národohospodářského sboru jihobohemského - v zastupitelství. Bylo to ovšem již druhé ustavení Národohospodářského sboru, v němž je zápis v této kronice již také učiněn. Ale Důstavníci tehdejší sboru nebyli Odbor ani zvoláni, ani v nějaké činnosti. Po představením úvodu, jež učinil okresní hejtmán Karel Děhaček, naznačeny byly předběžné cesty a plány. Potom vykonány volby. Předsedou zvolen okresní hejtmán, místopředsedou starosta města Fr. Šmítek; první jednatelem ing. Běhal, II. jednatelem ing. Motyl.

2.
Lidový kurs.

Lidový a křesťanský kurs konal Ústřední lidový svaz spolu s Českým odborem řady zemědělské práce a práce ve dnech 16. až 20. prosince 1929 v Humpolci. Kurs skládal se z přednášek konaných v hodinách dopoledních a z činnosti praktické. Přednášky konaly se v zastupitelství Okresního domu. Praktická cvičení a demonstrace ve třídě J. Aufrichta, humpolckého obchodníka a pekaře pod Rozdíl v Humpolci.

3.
Zasedací síň
Okresního domu.

Ve schůzi okresního zastupitelstva d. národní socialistického klubu a k petičnímu města a slusovní společnosti - dne 12. prosince 1929 usneslo se zastupitelstvo jmenit hlasy, aby byla zasedací síň Okresního domu uvedena byla do téhož stavu, ve kterém se nacházela před reformou příjmové správy. Práci nebyl nikdo.

1929.

1.
Lytarka.

Od 21. do 23. prosince 1929 vypravoval v Oves-
ném domě malíř Karol Schardt své obrazy.

2.
Starba dívčí
školy.

Obec humpolecká již delší dobu promýšlela na
stavbu nové budovy pro školy dívčí. Ženský úřad provo-
dil na tuto stavbu sbírání ve výši 25.000, již snad
nedojde ani výlohy s opatřováním plánní. Proto bude muset
obec přivítat k tomuto účelu větší přijetí. Myšlenka po-
staviti novou školu zaměřovala zejména obec dosti dlouho,
ale největší obtíže snad čimlo najíti pro stavbu vhodné
místo. Při návrhu - Důležitého sboru školy chlapecké -
vycházely se místa v novém sadě nedávno založeném mezi
školou chlapeckou a mezi novou Sokolovnou. Při tomto
návrhu však stávil se v nichvíti, jímž bylo místo krásné, ale
ně mezi oběma bloky, četná zvěstá Sokol, obřadovací
prostránek, koncertovní a pěchví musel zůstat. Bylo dosti
polemiky s obou stran. Ale když obec zakoupila Dítětem
zabradu na prodloužení ulice Smořta Přeborského, byla
rozřešena i otázka stavění školy. Nová budova školní
bude postavena v nové ulici Smořta Přeborského ke spo-
kojenosti přetobecné.

3.
Starba pošty.

Podobný zápas vedl i o stavění budovy
pro poštu. Expert vyslaný z postovního úřadu vyhlédl za
stavění pro poštu místo v parku na Hlaolickové náměstí

21. XII.

XII - 1929

1929.

průčelím proti domu obchodníka Oktaviana Štrácala,
náměstka starostova. Obřadovací pole, kusovní společenost
a koncertovní podali siie proti pusšení parku náměstky, ale
zdá se, že ani marš. Projel na tomto místě vypracoval
architekt Picánek, referent Státního památkového úřadu
a došli o stavbě není dognat definitivně rozhodnutí,
zdá se, že přece stanovisko řeč, kdož chtějí vrátit parku,
zvítezi. Kráje tu ovšem nejodlehlejší polí starba finanč-
ní. Projekt tento by obec humpoleckou má nestát, kde-
to jinde by jej dosti draho musila zakoupiti.

V měsíci prosinci zemřel řečíský farář P. Cyrill
Valenta, člen řádu premonstrátského a bývalý kaplan hum-
polecký po dlouhé nemoci. Vzpomínáme jeho události v do-
bě války, již se rozhodně dohyč. - Když za války bylo málo
nabití víru prodaných v končící úterosti Dakovska a udržovali
je v lojalitě přimělení, protal okresní hejtmann Varvi a školní
inspektor pečivci doma pbylých učitelů a některých kněží (mezi ni-
mi byl i farář Valenta), aby konstituovali sbor přičinně se
obrac, aby svým přičinněskami udržovali prodané v pevné
víře a oddanosti k Dakovsku a panujícímu pdr. Když okres-
školní inspektor Štrnawt vyložil účel schůze a nastínil
řadu temat, o nichž měli jednotliví učitelé a kněží přem-
přeli a po okres přičinněskami, ozval se proti tomuto projektu
přítomný farář Valenta poshodně a stonil přiž slovy:
"Jiní ať si páni páni snědí, co si nadrobili!" První hejtmann

Cyrill Valenta.

1929

a inspektor v práci zúčastnili, panm farářovi nic přímou neprovideli, ale v dalším jednání bylo přece znáti jakousi lidskou správnost a upjatost. Schůze se pročešla, několik nábožensko-plastických předmětů v Humpolci i na okresní inspektor a někteří učitelé vyřazali, ale Rakoněškám přece jenom nezachránili.

Doslov k první knize "Paměti"

Dostor

Tímto zápisem obnáší jsem dne 28. března 1930 své zápisy do první Pamětní knihy města Humpolce k tomu ovšem úkol, jak nejlépe jsem mohl a dovešl. Nejsm-li šel do mo- je zprávy úplné, omlouvám se tím, že není tak jak sám možná, než i vinnou mých pomocníků a přispěvatelů, kteří mi více slibovali než plnili. Ale pokud budu živ a zdrav vypracuju se, abych se knize druhé, pokud se mi podaří, některé neúplné sprá- vy doplnil. Kde jsem nemohl, abyste zůstali přívěsně objektivní, vyvěřili některé události i se stanoviska smířlivého a přičin- něho, Rakují čtenáře na knihu pravěrně a sptřížlivě s pětobí ka- ci kritických, jež jsem poměrně upravedal a odevzdal do sbírky humpoleckého muzea, aby byla doplněna těchto pamětí. Opa- věduost psal že tyto kritické zprávy přijati nemohu, nejza samy jejich přirode.

Humpolce dne 28. března 1930.

Josef Kopáč

31. XII.
1930.

Životopisný nástin kronikářův.

Josef Kopáč,
kronikář.

Pisatel této kroniky - Josef Kopáč narodil se dne 4. srpna 1866 v Humpolci. Otce jeho procházel z Ústí nad Labem, orem karlínského, a byl učitelem obecné školy v Humpolci. Matka - Laura - byla dcerou fiktivního okresního soudce Maxmiliána Heuslera a Vroniky, po veně Kamberské z Čáslavi.

Do obecní a měšťanské školy chodil v Humpolci, učitelství ústav uprostřed v Kutné Hoře, kde v 1885 maturoval. Učiteloval v Újsově, v Jívě, v Kalitčicích a Věti- umě Jemkové na školách obecních a byl v r. 1893 ustanou- um na měšťanské škole v Humpolci. V r. 1917 stal se ři- ditelům školy dělní a v r. 1927 - koncem ledna dává byl pro- čtyřicetileté službě školní na školách národních - na D- počínaje.

Viole toho byl ustanoven v r. 1924 ředitelům D- boně školy pro ženskou povolání v Humpolci a správcem ži- vnostenských škol prokačovní, kole tohože časem dopust přispěl.

Je konzervátorem ministerstva školství a národ- ní opřevy - pro politické strany humpolecké a v roce 1922 přejala mu městská obec Humpolecká pedem této pamětní knihy.

Rejstřík.

A:

Adámek Karel, 764.
 autobusy, 1916. - , 126.
 aeroplan, 115.
 agitace, 159, 702, 330.
 agrární práce, 221.
 agrární strana, 238.
 akademie obchodní - 58.
 akademie studentská - 59.
 akademie - 229.
 akademie slavnostní - 752.
 akademie Svatočelavská - 803.
 akce pomocná - 528, 709, 782.
 akce včasná - 275.
 akce mrtvých duší - 469.
 Albrecht Jan - 540.
 alkoholism - 280.
 Ambrož Simoň - 514.
 Ambrož Miroslav - 436.
 americké dřevo - 92.
 americké kůže - 231.
 amnestie - 162.
 amnestie finanční - 211.
 apoštolof kronbáru - 175.
 archiv čtenářský - 182.
 archiv obecního hygieny - 183.

archiv domobraneců - 182.
 archiv vojenský - 178.
 Amerhan Jan - 798.
 autobus - 343, 362, 481.

B:

Bakulova družina - 167.
 balon - 35, 71.
 banda Moravsko-Slezská - 276, 341, 343.
 407, 411, 691.
 Barták František - 541.
 Barták Jaroslav - 544.
 Barták Josef - 542.
 Barták Josef - 543.
 Bastl V., M.D. - 811.
 Bauer Oskar - 78.
 Baxa Bohumil - 263.
 Bečvář Filip - 34.
 Bečvář Karel - 545.
 běh škaptonů - 234.
 Beneš František - 703.
 Beneš F. O. - 245.
 Beneš Norbert - 775, 799.
 Beran Duhoř - 216.

Bernola Josef - 686, 764.
 berní správa - 359.
 berní úřad - 360.
 Bernola obchodní - 379.
 Bernola řemeslnická - 382.
 beseda tělocvičná - 197.
 Bezručův večer - 162.
 běžinec rušský - 697.
 Biedermann Jan - 320.
 Bělá Antonie - 807.
 Bělá Hluka - 357.
 bilance přelové války - 755.
 Bilek František - 218.
 biograf - 439.
 biskup - 98.
 Bláha Jn. Arnošt - 695.
 blahopřání M. Ticháčkovi - 302.
 Blatinský Evžen, J.D. - 24.
 bohoslužby českolomoucké - 296, 299.
 300, 307.
 bohoslužby slavnostní - 187.
 boje náboženské - 281, 282.
 bouření domní - 738.
 bouře lidu - 207.
 bouře mlhová - 28, 373, 437.
 Brátek J.D. - 249.
 bramborův - 152.

Brix Gustav - 404.
 Broněk Miloslav - 546.
 Brožková Barbora - 494.
 Brzina Oskar - 244, 493.
 Brzdil, učitelská jednotka - 374.
 bratři školy chlapecké - 35.
 Brzina Emil - 249.
 Brzina František - 547.
 Brzina Ferdinand - 27.
 Brzina František - 285.
 bydlení dělnictva - 204.
 bytový výbor - 41.

C:

celní poukazy - 202.
 cena brambor - 121, 146, 152.
 cena cukru - 153.
 cena hovězího dobytka - 121.
 cena hus - 125.
 cena klobouků - 222.
 cena luštěnin - 133.
 ceny masa - 145, 214.
 ceny masa koňského - 149.
 ceny marmeládové štávy - 153.
 ceny mentu a syrnů - 142.
 ceny mléka - 302.

ceny obuvi - 220., 301., 404.
 ceny obilí - 250.
 ceny ovocných výrobků - 141.
 ceny ovoce - 145., 146., 254.
 ceny piva - 212.
 cen polles - 208.
 ceny potravin - 107.
 ceny potrüb - 127., 298.
 ceny povozů - 216., 247.
 ceny prádla - 220.
 ceny švestek - 142.
 ceny textilních výrobků - 204.
 ceny v letech 1923. - 394.
 ceny zeleniny - 140.
 ceny zvířecí - 143.
 ekháni - 46.
 církev československá - 277., 450.
 eisař František Josef I. - 129.
 eisař Karel Polstední - 129.
 eta remičelobá - 325.
 České prádce - 265.

Č:

Čadma František - 548.
 Čapek Ferdinand - 242., 431.
 Čejov - 275.

Červenka Josef - 549.
 červenka u pepřů - 264.
 Červený kříž - 50.
 Červeného kříže úden - 119.
 České prádce - 156., 162., 166., 265.
 četnictvo - 364., 511., 804.
 členové Národního úboru - 180.
 členové obecního zastupitelstva - 428.
 členové okresního zastupitelstva - 761., 777.

D:

Dagmar, manželka - 386., 412.
 daň národní - 213.
 daně - protest proti - 294.
 Daněk Josef - 492., 680.
 Daniček Josef - 550.
 dar - 405., 434., 437., 699., 712., 726., 756., 773.
 dar čsl. Červenému kříži - 215.
 dar Filozofování - 45.
 dar obce - 395.
 dar Prerou - 213.
 dary - 318., 324., 344., 348.
 dar okresního zastupitelstva - 119., 164., 208.
 dárek prezidentovi - 487.
 dary Rusku - 319.
 dar pipistánci - 698.

dar Ševců - 313.
 dar učitelstvu - 164.
 dary Zemské komisi - 92.
 deklarace - 161.
 dělníci propuštěni - 319.
 demokracie čsl. národní - 392.
 demonstrace proti židům - 23.
 demonstrace žen - 144.
 den dětský - 292., 420., 805.
 den klidu - 162.
 den komunistický - 469.
 den práce - 743.
 den Svobody - 267.
 deputace u ministra - 44.
 děti - 44.
 děsting kol - 37.
 desáté léto - 40.
 divadlo - 48., 66., 297., 301., 309., 406.
 divadlo dětské - 343.
 divadlo ochotnické - 375.
 divadlo - 475., 469., 506.
 divadlo hantkové - 269., 276.
 divadlo pušé - 477., 521.
 dík plády - 147.
 Dítě Emrich - 33., 62., 708.
 dobrovolná služba učitelstva - 86.
 dobrovolníci Národní obrany - 191.

dobrovolníci na Slovensko - 219.
 dodávky do Štýbska - 402.
 dodávky průmyslu - 523.
 domovské právo cirinců - 210.
 domovní prohlídka - 135.
 doprava autobusem - 303.
 doprost hudební - 318.
 doktor Kronikářův - 817.
 Drábek Josef JND - 696.
 dráha Jhumpolec - Pacov - 52., 514.
 dráha místní - 20., 54., 307., 327., 348., 363.
 393., 446., 463., 478., 484., 485.
 522.
 dráha Prerou - Jhumpolec - Brno - 289., 421., 424.
 429., 432., 475., 476., 479., 502.,
 511., 687., 689., 743.
 Dralmy František - 299.
 dráha - 249.
 Dralhozal Antonín - 318.
 družstvo dělnické - 384.
 družina Jakubova - 442.
 družina invalidů - 215.
 družstvo kolunské - 118., 465.
 družstvo stavební - 383.
 družstvo truhlářské - 384.
 družstvo dřevěné - 367., 249.
 družstvo textilní - 384.

Dubový Ferdinand - 749.
 Dvůdek Jaroslav - 551.
 dům lidový - 379.
 dům moudrý - 285.
 dům obecní - 251., 267.
 dům spolkový - 377.
 Dušek Adolf - D. - 219.
 Dušek František - 552.
 Dyzl Ludvík - 193.

E:

Elefant Adolf - 553.
 Elefant Simon - 554.
 Elefant František - 555.
 elektrárna ve Václavě - 262.
 elektrárna na Želivce - 254., 426.
 elektrisace kraje - 165.
 elektrická mlátička - 151.
 elektrické město - 38.
 Eláš Fr., přednáška - 255.
 epidemie - 244.
 epidemie dětská - 22., 51.
 epidemie trachomu - 27.
 evangelická církev - 167., 217.
 evangelické školy, učení - 168.

F:

Faifer Karel - 3.
 Falt Leopold - 556.
 farář československý - 749.
 Farský Karel - 300.
 Fiala Jan - 557.
 Fiala Oktáv - 558.
 filmová představení - 411.
 film Svato-Václavský - 778.
 Fischer J. L. D. - 242.
 Foltinský Karel - 559.
 fond invalidů - 287.
 fond jubilejní - 745.
 Fric J. V. - přednáška - 403.
 Frimka Ant. D. - přednáška - 171.
 fronty za války - 203.

G:

Galantín Rudolf - 560.
 gremium obecní - 391.

H:

Haass J. D. - přednáška.
 hádky náboženské - 276.
 Haiemann D., advokát - 78.
 Haller Leo - vojín - 561.

Halík Rudolf - 320.
 Hanoušek Ant. - 246.
 haněský sbor - 25 let - 17.
 haněský sbor - 40 let - 57.
 Havel Bohumil - 562.
 Havel Otakar - 563.
 Havelka Roman - 30.
 Havelka, profesor - 301.
 Havelka Frant., přednáška - 340.
 Havlasa Jan - 149.
 Haviček Karel - 248.
 Havičkův Kraj - 261.
 Havičková oslava - 229.
 Haviček, molek akad. - 377.
 Haviček Václav - 738.
 hejtmanský přízvisko - 36.
 Hertel J. D. - 212.
 Herys Frant. - 564.
 heslo - pyč na římu - 280.
 Heuschneider Hugo - 342.
 hlasy volební - 224.
 Hlasy na Želivce - 396.
 Hlom Jaroslav - 565.
 Hlom Josef - 566.
 hladem vojínů - 189.
 Hlaváč Vojtěch - 15.
 holdovací schůze - 108.
 honoráře lékařské - 440.
 Honáček, synovec - 505.

Hornet Jan - 111., 434., 317.
 Hovjů Antonín - 567.
 Hoyer Jan - 153. - 169.
 Hrochův Aleš D. - 410., 714., 724., 781., 784.,
 785., 787., 788., 789., 790., 791., 812. -
 Hruša Frant., Th. D. - 134., 172., 312., 684.
 Hruša Jaroslav - (753) - 568. -
 hrob český - 753.
 hroby zajatců - 747.
 Hruška Adolf - 325.
 Hruška Jakub - 14.
 Hruška Josef - 117., 569.
 hry pašijové - 30.
 hřbitov - úprava - 28.
 Hubert, molek - 445.
 hudba městská - 377.
 humor ve válce - 155.
 humor po převratě - 183.
 Humptálec za války - 202.
 Husova oslava - 73., 87., 100., 222., 421.
 Husův kámen - 101.
 Husův večer - 101.
 Hysův Josef - 286.

Ch:

Chaloupka Frant. - 137.
 Chvosta Karel - 386.
 chlapecká škola měst. - 25 let - 18. -

chlapčenská škola - stavba - 71.
 chléb - cena - 245.
 chlebová komise - 142.
 Chmeláč Alois - 570.
 chovaníby nové - 263.
 chovatelé nebezpečí - 238.
 chov koz - 143.
 chrámový koncert - 90.
 chrápek španělská - 170. - 251.
 Chvála Jan - 233. - 462.

J:

Jandovci v Kumpolci - 795.
 inspektor školní - 771.

J:

Janovský Vítězslav, D^r - 409.
 Janůvka Václav - 13.
 jednotka legionářů - 478.
 jednotka okresní žimostenská - 392.
 jednotka přímarská - 376. - 417.
 jednotka tělocvičná - dělnická - 378.
 jednotka tělocvičná - federativní - 378.
 jednotka Svazu národních prvoků - 726.
 jednotka podnikových učedníků - 47.
 Ječlinský Marek - 433.
 Jeně Vilém - 723.

jeptišky na pivovárce - 39.
 Jeřábek Jan - 571.
 Jiráček J. E. MUD^r - 447. - 492.
 jízdy na pářících - 37.
 jízda přešedná - 310.
 jízda pešá - 801.
 jména ulic nová - 198.
 Jochym Václav - 300.
 Jolík František - 527.
 Jolík Jaroslav - 572.
 Jozifek Jan - 573.
 jubilejní schůze muzea - 86.

K:

Kalina Jaroslav - 574.
 Kalina Josef - 479. - 765.
 Kaniš Vincenc - 446.
 kapitulace Rakouska - 174.
 Karas Josef - 307.
 Kasal Rudolf - 575.
 Kaša Jan - 477.
 kašna na náměstí - 485.
 kašna rušena - 699.
 Kašpar Jaroslav, MUD^r, - 402. - 472. - 473. - 800.
 Kašpar Jan, MUD^r, - 405.
 Kestler Otmar - 28.
 klezami 1918 - 177.

klid v Kumpolci - 207.
 Klopáč Václav - 166. - 308. - 498.
 klub sportovní - 719.
 klub turistů - 47.
 kmety - 780.
 kniha pamětní - 314.
 knihkupectví - 22.
 knihovna veřejná - 251. 287. 344.
 441. 482. 512. 693. 772.
 knihovna - 21.
 knihovna - 514.
 knihy pro vojny - 109.
 knihy pro Slováky - 221.
 Kobliha Gustav - 148. 157.
 Kobliha navlase - 161. 162. 166.
 Kocián Frant. K. - 724.
 Kocián Jaroslav - 193.
 Kocián Jindřich - 576.
 Kocián Ladislav - 577.
 Kočí Bedřich - 488. 489.
 Kočovský Karel - 578.
 Koočim Adolf - 579.
 Komenského oslava - 53.
 kometa - 35. - 36.
 komety - 38.
 komitét pomníkovej - 802.
 komisár zdravotní - 771.
 komisár školní - 771.
 komise revizní - 690.

Komus Antonín - 580.
 Komus František - 581.
 Komus Ferdinand - 14.
 Komus Jindřich - 582.
 Komus Josef - 583.
 Komus Karel - 584.
 Komus Ladislav - 585.
 Komus Ludvík - 33.
 komunistická schůze - 342. 339.
 komunistická strana - 321.
 koncert - 47.
 koncert moravských učitelů - 56.
 koncert Červeného kříže - 96.
 koncerty - 61. 136. 141. 177. 203. 420. 423.
 473. 517. 522. 801. 984.
 konec zásobování státem - 297.
 konec válečných úřadů - 298.
 Konečný Jan - 75. 586.
 Konečný Josef - 587.
 Kopáč Ferdinand - 119.
 Kopáč Jan - 120.
 Kopáč Josef - 165. 588. 685.
 Kopáč Josef starší - 400.
 kopaná - 450.
 kostel farní - 31.
 Košek Václav - 312.
 kostel farní - 675.
 Koubek František - 733.
 Koudelka Josef - 589.

kupač občasných domů - 210.
 Koutecký Rudolf - 590.
 Kozel Rudolf - 325.
 König Rudolf - 467.
 krádeže v poliích - 147. - 167.
 krádeže v nemocnici - 261.
 krádeže - 262., 394., 400., 475., 503.
 Kramář Karel D^r - 32.
 Křatochvíl František - 592.
 Křatochvíl Václav - 591.
 Kraus Bruno - 75., 117., 593.
 Kříd Jozef - 804.
 Křivá František - 594.
 Křivá Jozef - 801.
 krize průmyslu porážnického - 14., 578.
 783.
 krize záborování - 146.
 kniha písemků - 423.
 kronikář první - II. 2.
 kronikář druhý - II. 5.
 kronikář Jozef Kopač - 818.
 kronika Kamarytova - 252.
 kroupy - 28., 101., 251., 498., 703., 801.
 Křiváček Augustin - 97.
 Křiváček Emanuel - 595.
 Křiváček Fr. D^r - 130.
 Křiváček Jan - 445.
 křesť. československý - první - 289.
 kříž Červený est. - 412., 438.

kříž Emanuel - 596.
 kříž František - 806.
 kříž Ladislav - 597.
 Křižák Severin - 598.
 Křičáček - 802.
 Křiváček V. D^r - 246.
 Kurov - 54., 121., 215., 237., 273., 814.
 Křiváček Karel - 476.
 Křiváček Frant. - 599. - 600.
 Křiváček Jan - 55., 72., 86.
 Křiváček František - 601.

L:

Lánský Martin - 254.
 lazaret - 85.
 lázně lidové - 725. - 756.
 Leaver Zibřid D^r - 470.
 legionáři - 327., 510.
 lékař obvodní - 398.
 lékař odřemí - 60.
 Lešný František - 602.
 letadla - 152., 479., 722., 729.
 leták místní šk. paoly - 236.
 letní čas - 118., 141., 162.
 Lexa František D^r - 407.
 liasový dům - 368.
 liga Masarykova - 490.
 lihovar - 339. - 393.

lihovar - 255., 303., 308.
 Lipa Bruno - 603.
 Lipa Jaroslav - 604.
 Lipa Jovobrdy - 216., 219., 249.
 lipy habsburské - 198.
 listiny kandidátní - 427. - 711.
 literátský klub - 375.
 Lochmann - profesor - 244.
 lom skusní - 339.
 lom v Blanně - 319.
 lom pískový - 27.
 Loucký Jozef MUD^r - 394., 437.
 Loupež - 737., 738., 812.
 lustrace kostela - 3.
 Lukášek Jan - 269.
 Lufschitz Viktor MUD^r - 467.

M:

Mahovský Rudolf - 279., 285., 288.
 293., 301., 303., 454.
 Machanec veier - 67.
 Macholka Václav - 12.
 Malá Antonín - 605.
 Malá Jaroslav - 606.
 Malá MUD^r - 458. - 51.
 malby v kostele - 37.
 manévry vojenské - 59.
 manifest volební - 250.
 Marek František - 607.

Maršova Otýlie - 729.
 maršovi česlá - 264.
 Martin Otakar - 96., 110.
 masa dráha - 208.
 Masaryk J. G. - 192. - 701.
 masenky - 145.
 Masilko Karel - 15.
 masné krámy - 66.
 Matice školská - 347. - 376.
 Matouš D^r - přednáška - 723.
 Matoušek, poslanec - 218.
 Matoušek Jan - 744.
 Meissner E. D^r - 214.
 Melechov, klub - 481.
 Mencl F. - 254.
 Menten Jan - 339.
 Měrnka Karel - 608.
 Metall Otto - 284.
 metox - 25., 30., 39.
 město kava - 36., 353., 719.
 město školní - 270.
 Měšťanská Beseda - 262.
 Mihalík Štěpán - 419.
 ministerstvo rakouská - 16.
 Michálek Bohumil - 609.
 Míček E. - 250.
 místní školní paola - 51. - 271. - 274.
 mniška - 34., 320.
 moudra ohledná - 261.
 mor dobytí - 27.

moro vepří - 253., 322.
 Moravec Jaroslav - 611.
 Mohrý Miroslav - 610.
 most u Močidel - 309
 moštárna - 46.
 Mořita Jan - 612
 Moudrá Pavla - 212
 Moudrý M. - 686
 mrazy mládeže ve válece - 108
 mrazy v letě - 293
 mrazy - 702., 723.
 Musojní společnost - 2., 40.
 museum 25 let - 256., 486.
 museum, jubileum - 256.
 Müller Josef - 613.
 mýdlenky - 148., 149.
 Myslivec Václav - 690.
 Myška Otmar - 132., 614.

N:

náboženská obec čsl. - 288.
 Nagy Kamil - 191., 516.
 navlacc - 723., 726., 313., 106., 347., 465.
 313., 117., 685., 65.
 nádílka vánoční - 304.
 náděni z převratu - 199.
 náklad na plánost zajezení - 190
 náčiny v ezíně - 326.
 náklad na pállay - 203.
 nálex - 675.
 nálex minei - 407., 431., 693., 813.
 nálex pod Oklikem - 169.
 Nápravník Ferdinand - 615.
 Nápravník Karel - 207.
 Nápravník Lambert - 115., 616.
 národní daň - 158.
 Národní jednotá Pönnauzka - 773.
 národní hosté - 165.
 národní výbor - 179.
 narozeniny prezidentovy - 487., 690.
 návrat uprechliku - 152.
 názny osad - 435.
 názny ulic - 494.
 nedostatky citu - 84.
 nedostatky eudru - 97.
 nedostatky koži - 140.
 nedostatky monkey - 147.
 nedostatky paliva - 724.
 nedostatky potravin - 203.
 nedostatky pracovních sil - 206
 nedostatky uhlí - 141.
 nehoda - 509., 746.
 Nejedlý Zdeněk - 439.
 nemocnice - 232., 348., 405., 432., 472., 508
 nemoc dobytka - 242.
 nemocnice - 765.,
 nepokoje - 211.

O:

Nepřás Konrad - 617.
 neoprávněnost národních - 228.
 nepokojenost s daněmi - 290.
 neštěstí - 3., 12., 31., 35., 37., 57.
 Neval Matěj JMD - 326. - 733.
 neštěstí v humlu - 315.
 neštěstí - 482., 509., 524., 704.
 Neubauer Karel - 618.
 nevolici do pamorpkary - 170.
 Němec Antonín - 622.
 Němec Emanuel - 619.
 Němec Jaroslav - 620.
 Němec Josef - 621.
 Němci v Herálcu - 253.
 Němcová Marie - 21.
 němečtí v Humpolci - 43., 51.
 německá provokace - 54.
 nová část města - 36.
 Novák A. U. - 402.
 Novák Antonín - 247.
 Novák František - 317.
 Novák Ladislav, ministr - 495.
 Novák Václav - 529.
 nouze bytová - 204.
 nouze o dříví - 246.
 Novotný Adolf - 219.
 Občané čestní - 189.
 občanské zvolení - 225.
 občanské pozemky - 232.
 občanské zastupitelstvo - 353.
 obětní dni - 129.
 obilí zaozkané - 247.
 občanské komora - 429.
 obchod podlouhý - 168.
 obchod s kávnou - 149.
 obchod s uhlím - 147.
 obchod vázaný - 230.
 obchod výměnný - 205.
 obrana národních - 183.
 Odbor Národohospodářský - 814.
 odbohy obec. zastupitelstva - 356.
 oděrna okresní - 238., 239., 240.
 odjezd zajezení - 191.
 odvody vojenské - 44., 53., 144., 149.,
 288., 404., 405., 458., 695., 792.
 ohně - 25., 32., 177., 128., 473., 498.
 ochrana rostlin - 308.
 okolí kostela - 313.
 okresní dům - 43., 54., 65., 66., 808., 814
 okresní hospodář. záložna - 271., 365.
 okresní komise pro péči o mládež - 50., 93.
 324.,
 okresní lékář - 43.
 okresní nemocn. pollaohna - 368.

okresní péče o mládež - 317.
 okresní politická správa - 359.
 okresní správní komise - 236, 237, 271, 272, 358, 471.
 okresní škola - 43, 53, 159, 161.
 okresní úřad - 762, 763, 770.
 okresní zastupitelstvo - 236.
 oltář křižový - 799, 812.
 Opatov - požár, 13.
 opatrovna - 36, 38, 39, 44.
 opravy domů - 349.
 oprava školy - 297.
 Orhel - jehnota - 379.
 Orlik - 46, 58.
 osada zkravená - 692.
 oslava 14. října - 751.
 oslava 21. června - 292.
 oslava 28. října - 234, 506, 811.
 oslava Husova - 295, 321, 466.
 oslava Dixádkova - 293, 297.
 oslava presidenta - 704.
 oslava Vrchlického - 45.
 oslava Zborova - 689.
 oslava Dana Žižky - 468.
 oves do chleba - 137.
 ovesná rýže a troupy - 139.

P:

Pajer Antonín - 227.
 Palacký Frant. - oslava - 16.
 Paleček Bohumil - 487.
 paliva nedostatky - 136.
 Paliv Vladimír - 462.
 paměť Bělé Hory - 188.
 Panský dům - 232.
 Panuška Jaroslav - 244.
 Papírek Václav - 623.
 parcelace - 443, 444, 697.
 Pátek František - 231.
 péče okresní - 449, 483, 512.
 péče o dítě - 331.
 péče o mládež - 385.
 péče o kaněné - 84.
 Pěcínková Běla - 214.
 Pertold O. D. - 234.
 pes vzteklý - 22, 306.
 Petr Jaroslav - 624.
 Petronický František - 807.
 Pěknice Rudolf - 625.
 pěvecký kurs - 168.
 Píkl Jan, včelář - 13.
 píla parní - 1.
 Pípal Jan - 285.
 plně proměšné - 184, 282, 291, 301.
 Plzeň Pěkný - 398, 482.
 plán regulační - 697.

plesy - 263, 400.
 plouhářna - 461.
 plouhářník Švec - 779.
 plouhářny - 432, 706, 759.
 plouhářka přelom - 42.
 plouhářka oměšou. podhružim - 86.
 plouhářny nezaměstnaným - 523.
 plouhářka stavb. muhu - 736.
 plouhář - 101.
 plouhářníci - 265.
 plouhář lihem - 780.
 počty volnosti - 200.
 počta práce - 403, 699.
 počání - 397, 406, 431, 445, 450, 452, 516, 774.
 počet volebních kandidátů - 223.
 počet mandátů - 224, 428.
 počet voleb. námitek - 223.
 počet voličů - 223, 224.
 Pohorový Richard - 626.
 pohroma živelů - 33.
 pohřeb vojína - 148.
 pohřeb žehem - 796.
 Pójezný Jan - 627.
 Pójezný Václav - 628.
 pohled v lese - 4.
 pohled v zemi - 60, 72, 96.
 pohled republiky - 195, 406, 415.
 pohles cen - 283, 328.

Pokorný Ludvík - 505.
 pokračování přelom - 50.
 pokus o převrat - 279.
 pokus sebevraždy - 731.
 polevkový ústav - 133, 142, 161.
 policejní prohlídka - 109.
 polští uprchlíci - 88.
 poměry poplatníků - 352.
 pomlázka Českého lidu - 162.
 pomník Žluví - 503.
 pomník padlým vojínům - 261, 399, 401, 405, 408, 409, 453, 477, 501, 526, 528, 531, 725.
 pomník sv. Václava - 794.
 pomocný komitét - 91.
 poplach u záložně - 397.
 poplatky tržní - 491.
 porokci - 52, 780.
 Poppišil Karel - 629.
 Poppišil Kristian - 22.
 protest kronikářů - 392.
 počta - 361, 438, 476, 682, 698, 815.
 potírání lichvy - 398.
 počastavky Čechů - 173.
 počáry - 12, 15, 19, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 33, 34, 39, 40, 44, 52, 56, 57, 87, 292, 439, 454, 473, 474, 476, 712, 773, 743.

- povodní - 33.
 povzděch poplatníků - (30), 311.
 první práce samosprávy - (312) - 201.
 Práček Ferdinand - 312.
 právo stanné - 172.
 prezidentovy narozeniny - 70, 212, 282.
 prezidentův obraz - 234.
 prezident prusů - 192.
 Páchal Alois - 758.
 prohlášení památnosti - 173, 174.
 prohlášení učitelstva - 185.
 prohlášení republiky - 192.
 projekt spisovatelstva českého - 152.
 projekt nové dráhy - 219.
 Prokop Jan - 630.
 promluvy slavnosti - 177.
 propagace válečných půjček - 103.
 protesty - 63, 164, 196, 220, 229, 230, 233, 235, 305, 312, 811.
 protestní schůze - 58, 168, 221.
 povolání - 183, 193, 198, 295, 708.
 první máj - 42, 55, 97, 162, 218, 251, 286, 315, 316, 452, 523, 737.
 první století města Humpolce - 33.
 průběh převratu - 200.
 Průcha Jan - 631.
 Průcha Jindřich - 632.
 Průcha Václav - 700.
 průběh mračen - 34.
 průběh slavnosti - 177, 186.
 Prügelfhof Josef - 633.
 Převrácená D. Hájna - 42.
 převrácení - 45, 47, 64, 70, 71, 101, 154, 163, 164, 169, 771.
 přelivná nádoba - 248, 250, 268.
 předsednictvo israelské obce - 87.
 přepravování - 793.
 převrat státní - 176, 178.
 převrácení kroniky - II. - 4.
 přírůstky okresní - 344.
 průběh tragický - 425.
 Přiborová Luiza - 455.
 Přiborová Trusotřa - 805.
 Přiborový Karel - 292.
 přičiny nepokoje - 203.
 přičiny úpadku meamí - 205.
 Přilivná František - 634.
 přilivná zertovná - 796.
 Ptáček Antonín - 747.
 půjčka republiky - 245, 271, 233, 292.
 půjčka válečná - 150.
 půjčka valutová - 218, 728.
 půjčování knih - 46.
 puškinská dílna - 296.
 půl ve válce - 145.
 Pytlík Kozmas - 709.

R:

- rada hospodářská - 212, 213.
 rada městská - 227.
 rada školní mistři - 690, 419.
 radio - 517.
 Radův - zastávka - 270.
 radost poslední - 756.
 Rakousko před zánikem - 173.
 Rašín Alois - 400.
 Rašínovy zákony - 210.
 reakce - 727.
 recitační večer - 45.
 reforma pozemková - 477.
 reforma veřejné správy - 959.
 rejstřík - 819.
 rekurs - 275.
 rekvizice - 143, 144, 147, 148, 279.
 republika - prohlášení první - 170.
 republikánská strana - 244.
 Rezek Antonín, ministr - 29, 30.
 revize finanční - 516.
 revize občanského hospodářství - 436.
 Riegrův Kopeck - 99.
 ruská škola - 12, 13, 19, 20, 50.
 Rompolt Ferdinand - 241.
 Roubíček Salcius - 29, 299.
 rozdělení propar - 706.
 rozhořčení učitelstva - 305.
 Rozkoš - Kaple - 13.

- rozpočet místní škol. rady - 95, 242, 275, 436, 712.
 rozpočet obecní - 209, 474, 513, 722.
 rozpočet okresní - 279, 398, 812.

Ř:

- Řeháček Jan - 108, 116, 231.
 Řepa Jaroslav - 222.
 Řeháček Karel - 765.
 říjen 28. - 828, 474, 677, 751.

S:

- Sacher František - 12.
 sal n. Jilého lva - 699.
 Samek František - 245.
 Satran Bohumil - 637.
 Satran František - 637.
 sazby kominiční - 285.
 sazby mlynářské - 328.
 sbírky - 46, 88, 90, 94, 128, 158, 195, 197, 217, 221, 237, 276, 302, 313, 315, 329, 340.
 sbor dozorců mládeže - 163.
 sbor haněů - 387.
 sbor národněhospodářský - 695.
 sbor osvětový - 726.

- sčítání lidu - 277., 278.
 sdružení křesť. soc. dělnictva - 388.
 sebestačny - 35., 84., 273., 457., 475.,
 483., 491., 744., 774., 775., 779.
 Sedláček František - 480.
 Sedláček Petrůch - 638.
 Seidler Zikmund - 440.
 Sejfert Stanislav - 243.
 Sejfert Jakub - 195.
 seno z listí - 154.
 Servais František - 340.
 seti obilí - 149.
 silnice k nádraží - 1.
 silnice k Budišovu - 42.
 silnice do Hněvkovic - 62., 97.
 silnice nová - 302.
 silnice do Humpol. dvora - 317.
 silnice do Vilémova - 342., 423., 434.
 silnice okresní - 349.
 silnice Na kůzlech - 462., 506.
 Sionisté - 43.
 sirotčinec městský - 21., 373.
 sirotčinec evangelický - 373.
 Šícha, profesor, převodná - 251.
 schůze - 57., 58., 188., 212., 214., 229.,
 231., 232., 243., 295., 301., 401., 442., 451.,
 452., 454., 457., 472., 506., 507., 524.,
 526., 687., 750., 758., 759., 779., 808.,
 813.
 schůze Národního shromáždění - 192.
 schůze Národního výboru - 181., 185.,
 187., 189., 193., 195., 196.
 schůze protestní - 171.
 schůze první v Okresním domě - 66.
 schůze první v Sokolovně - 23.
 schůze žen - 66. -
 jezdy - 30., 292., 503.
 Skalák Alois - 639.
 sklizeň 1894 - 1895 - 4.
 Skorkovský Augustin - 781.
 Skorkovský Jan - 515.
 Skrovní Vladimír - 781.
 Sládek Josef - 309.
 Sládek Stanislav - 640.
 Sládek Václav - 641.
 Sladký, profesor - 214.
 Sláma Josef - 32.
 Slaněc Josef - 244.
 slavnosti - 13., 35., 123., 128., 129., 130., 186.,
 187., 190., 461., 464., 465., 466., 488.,
 535., 733., 747., 748., 752., 756., 805.
 sliby - 70., 185., 194., 197.
 slovnuska tricolora - 106.
 Sluníčko Jan - 410., 676.
 Smýkal František - 642.
 Smetana Bedřich - 451. 70.
 Smíček Antonín - 226., 643.
 Smíček František - 80., 529., 530.

- smůlka o knihku paměti - I.
 Smůčka Antonín Klement - 731.
 Smůčka Emanuel - 467.
 Smůčka Josef - 728.
 smrt kolovrátkáře - 527.
 smrt na kole - 525., 744.
 snih - 170., 432., 475., 517., 696.,
 712., 738.
 snátky civilní - 347.
 snátek v čsl. církvi - první - 289.
 snátky občanské - 513., 683.
 Sobotka Václav - 124.
 sociální demokracie - 50 let - 327.
 Sokol - 19., 378., 404., 423., 425., 452., 483.
 Sokolovna - 23., 433., 742., 803.
 Sokol Karel Stan. - 234.
 Sokol Rudolf D. - 407.
 sokolský slet - 499.
 soud lichovní - 393.
 soudní burdova - 697., 716.
 soud okresní - 361., 515.
 svatiny - 145., 146., 148.
 svatec - 490.
 sváta - 340.
 společnosti - 42., 53., 388., 389., 390., 391.
 spolky - 350., 382., 408., 456., 681., 793.,
 482.
 společnost divadelní - 398., 473., 485.
 spor o knihu Kamaryoun - 267.
 sportovní klub - 383.
 spořitelna městská - 38., 304., 364., 513.,
 677., 803.
 spotřeba cukru - 154.
 správa města - 352.
 správce elektrárny - 208.
 správní obvi - 161., 239.
 Škba, ministr - 504.
 Šudimský D., ministr - 320.
 šátky prodejní - 302.
 Šašek Johannil - 243.
 stav Humpolce k. 1922. - 350.
 stavby - 1., 14., 52., 330., 341., 346., 406.,
 767.
 Steiner Arnošt - 733.
 Stýžkal Karel - 644.
 stihání lidový - 345.
 stipendia - 478.
 stoupání cen - 85.
 Strádal Adolf - 395.
 Strádal Jan - 645.
 Strádal Josef - 48., 646.
 Strádal Max - 647.
 Strádal Václav - 648.
 strach před persequi - 199.
 Stráka Longin - 649.
 strana lidová - 303., 433., 345.
 stráž městská - 433., 233.
 Strnad František - 241., 464.

stromy památné - 116.
 stromořadí rybářské - 314.
 stromy rybářské - 117.
 stromy vysázené - 53., 39., 99.
 střední škola - 233.
 Strábný Jiří - 151.
 stříkačka parní - 4.
 stříkačka elektrická - 289.
 střílení holubi - 466.
 studentská knihovna - 102.
 studenti ruští - 283.
 Stuchlý Václav - 730.
 táborec - 94., 733., 778., 782.
 Tachoncel Karel - 96.
 tichý koň - 38.
 Tůněký Jozef - 630.
 Svátek Husův - 322.
 Svátek Svobody - 328.
 svátek zrušený - 325., 399.
 Svatozáclauský dar - 48.
 Svatozáclauská záložna - 365.
 svaz dělníků textilních - 388.
 svaz est. důstojníků - 751.
 svaz elektrikářů - 324., 479.
 svaz národních svobodenců - 694.
 svaz legionářů - 235.
 Svěpomoc - 380.
 svítivo - 133., 138.
 Světla S. M. D. - 407.
 svoboda mládeže - 191.
 Svornost - 380.

Sykearova Anna - 486.
 Sykeara Lev - 197.
 Syka Zdeněk - 467., 470.
 Sýkora František - 48.
 Š:
 Šanda František - 652.
 Šandera Klement - 24.
 Šamon Mořic - 651.
 Šanflur František - 613.
 Šanflur Jindřich - 654.
 Schieszel D. - 237.
 Šimek Jan - 803.
 Škarnitzel Antonín - 115., 655.
 školy ve válece - 143., 144., 310., 705.
 školy - 14., 24., 60., 89., 112., 138., 238., 242.,
 243., 248., 269., 313., 369., 370., 371.,
 372., 411., 432., 456., 458., 460., 462., 466.,
 471., 473., 522., 527., 797., 806., 805., 811., 815.
 školka - 64., 65., 312., 319.
 Školka - prolek - 381.
 Škraba František - 656.
 Škrabánek Emanuel - 657.
 Špaček Jaroslav - 214.
 Špatný Emil - 214.
 Šplichal Bohumil, 658.
 Štefanek R. - 801.
 Štekl L. - 742.
 Štocko - 346., 484., 510.
 Šubert Eduard - 57.
 Švihla František - 659.

Šrambera Václav - 405.
 Švehla Antonín - 249.

T:

Tabač - 21.
 Táborec lidu - 176., 187., 222., 230., 255.,
 264., 296., 471., 734., 749.
 tabule orientální - 329.
 tabulky německé - 323.
 Tajovský Jozef - 696.
 Tajovský Tomáš - 792.
 telefon - 182.
 telegraf - 362.
 Tesar Jozef - 493.
 tisk fašistický - 691.
 Tománek Jan - 660.
 Tomic J. - 426.
 trouha po zlatě - 205.
 továrna nová - 724.
 trhy - 139., 246., 517., 681.
 Trnka Alois - 686.
 Trnka Augustin - 661.
 Trnka Ferd. Vilém - 684.
 Trnka František - 150., 757.
 Trnka Jan - 662.
 Trnka Jindřich - 522.
 tržnice kůlláři - 22.
 tržní kom - 255.
 trždy lidí za války - 203.
 tuberkulózní pavilon - 150.
 tučný, ministr - 326.

tunel na Želivce - 293., 296., 315., 422.
 turistická cesta - 3.
 turistický klub - 381.
 Tůně Jozef - 149.
 Týdeník Humpolecký - 807.
 tyfus - 700.

U:

učitelstvo - 60., 64., 307., 367.
 údolní přehrada - 228.
 Ulehlová Vlasta - 246.
 ulice nová - 805.
 ulovek - 746.
 umělci ruští - 463.
 umění na kaducei - 340.
 úpadek - 16., 457., 812.
 úpadek mravů za války - 205.
 uprchlíci - 120.
 úrazy - 400., 443., 492., 676.
 Urban Ferdinand - 663.
 úřady a úředníci - 200., 356., 385., 420.,
 763., 765., 771.
 úporný - 49. - 140., 478.
 ústav pohřební - 28.
 útek vězně - 707.
 útoky novinářské - 675.
 uznání práce - 481.
 U:
 váha obecní - 485., 498.
 Vácha Jan - 664.

- Vácha Jan - 664.
 Vácha František - 665.
 Vácha Karel - 139.
 válec parní - 455.
 Valenta Cyrill - 816.
 Valenta František - 15.
 valeha - 694.
 Valehář Jan - 680.
 Vančura Dindřich - 196.
 Vaněk Václav - 297.
 Vanis Vojtěch - 151, 153, 287.
 vánoční nadílka - 90.
 Wallleský Richard - 113, 461.
 Vavroušek Bedřich - 315.
 Vašlů Václav - 782.
 Weingart Jaroslav - 172.
 vědomí narození - 199.
 Vencovský B. - 245.
 Větný Jeník - 694.
 věž nová - 1.
 viadrice - 322, 722, 804.
 Vilémov - 322, 339.
 Wimmer M. - 219.
 vláda prozatímní - 173.
 vláda státní - 329.
 vlády ruské - 421.
 vliv stát. převratu - 199.
 vrbou - 492, 813, 707, 720.
 804.
 Vráněčka František - 666.
 Vojan Eduard - 208.

- Vojtěch Karel - 667.
 volby - 4, 5, 24, 25, 29, 32, 37, 42, 55, 56, 67, 69, 222, 227, 427, 430, 507, 715, 760, 809.
 Vondra Rudolf - 668.
 Vondruš František - 669.
 Voplat al Jan - 670.
 Voslař Matěj - 3.
 Vosník Čeněk - 419, 451 (671).
 Vosník Dindřich - 671.
 Vosník Karel - 672.
 Vozounek Václav - 673.
 vraždy - 34, 61.
 Vrchlická Eva - 410.
 vůz motorový - 680, 730.
 výběr dřevní - 778.
 výběr společnický - 87.
 Vyborný Karel - 344.
 vyhláška - 145.
 výlety - 165, 318, 320, 469.
 výnosy rakouské - 191.
 výpravy na venkov - 205.
 výroba liheřin - 251.
 výrobci pšena za války - 203.
 výročí samostatnosti - 741.
 výledek voleb - 223, 250, 508, 713, 809, 810.
 výhledy sčítání lidu - 351.
 výstavby - výstavby - 31, 35, 39, 154, 163, 193, 215, 233, 236, 296, 349.

- výstavby a výstavby - 420, 426, 441, 453, 462, 464, 505, 682, 704, 714, 723, 744, 759, 782, 815.
 výtahová ležící - 679.
 výtraha zajatců - 141.
 Vystřelov - 530, 675.
 výtahové vlaky - 265.
 Vytěka Josef - 710.
 vývoz - 154.
 výzdoba kostela - 55.
 významování - 21, 122.
 vzdělávací sbor - 49, 66.

válka:

- 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 89, 91, 92, 94, 95, 96, 98, 99, 100, 102, 103, 104, 105, 107, 109, 110, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 133, 134, 135, 136, 138, 139, 140, 141, vojnové padlí: 142 - 540-674.
 147, 151, 155, 154, 160, 161, 166, 167, 202, 208, 209.

Z:

- zabavení kaštanů - 152.
 Zabloudil Karel - 674.
 Zahrádnický J. - 55.
 Záchraná Lipnice - 164.
 zajatci - 168, 148.
 Zajček Alois - 95.
 základy mluvnice - 140, 144, 146.
 zakladatelé kroniky - 83.
 zákon republiky - 194.
 Zelen - 476.
 založení kroniky - 11-1.
 záložna Svato-Václavská - 304.
 zápis - 708.
 Zambardo M. - 323.
 záruka okresu - 324.
 zastupitelstvo obce - 5, 6, 7, 8, 10, 11, 426, 776.
 zásobování výbor - 88.
 zásoby krajné - 256.
 zajištění majetku - 211.
 zátiší vojenní - 150.
 zátopa - 310.
 Zborov - 706.
 zbytky německé - 265.
 zdražení jízdy - 306.
 Zemek Otařich - 733.
 Zepellin - 112, 144.
 zhoršení poměří - 203.
 Zichmil, 28.

- zima - 480.
 risky za války - 203.
 Zilber Čeněk - 165.
 zjevy mrtvé - 748.
 zkáza keří - 72.
 zkouška na ošacování - 157.
 zkouška na porcelán - 239.
 zlato za železo - 124.
 zlověj - 264, 280, 306, 264, 302.
 zlomyšlník - 524.
 změny v samosprávě - 201.
 znaky rakouské - 177.
 zprávy propláštěné - 396.
 zprávy školní - 210.
 zprávy - 263.
 zranění vojenní - učitelé - 85.
 ztráty v průjích/přelocných - 209.
 zvon - 3, 131, 132, 176, 678, 724, 739.

Z:

- Záh J. P. D. - 464.
 Zborský bohatý - 54.
 Zelený Karel - 302.
 ženy do samosprávy - 201.
 židé - 269.
 židé po převratu - 200.
 Zimoradská záložna - 271 - 305.
 život na počátku války - 202.
 Zlábková Marie - 718.
 žně za války - 206.
 žnová komise - 88.

Dodatek k rejstříku :

R:

- ruch předvolební - 711.
 ruch volební - 807.
 ruch stavební za války - 204, 308, 736.
 rukování - 143.
 Rybák Matěj - 39.
 Rychnovský Josef - 635.
 Rychnovský Karel - 636.
 Rychnovský Otto - 281, 425.

Tuto pamětní knihu

vypobil a humpoleckému muzeu věnoval

Josef Vičar mladší,
 mistr knihárský v Humpolci,
 jemu se narodil v Humpolci
 dne 7. května 1891
 a zemřel
 dne 30. dubna 1901.

